

ספר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק י"ד

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדְתָּם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֻּסָד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן
בוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נֵתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאַמְרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

סֵפֶר
אֲשֶׁר בִּנְחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל
טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פְּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", נִדְפְּסוּ כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֻחִיִּים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵינְתָם וְהִתְמַדְּתָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפַּס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתֵּם בְּיֹתֵר מְעַשְׂרִים אֶלְף מִכְתָּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֵּן מִכְתָּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מֵרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מְפֻסְּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִּיעָה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיסִים עֵתָה אֶת כַּרְךָ
יָד, וּמִקְוִים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַפְּרָכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשְּׁנַיִם, כַּרְךָ אַחַר כַּרְךָ, וּבִלְבָנוּ תִקְנֶה, שְׁכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזֵה, יִהְנֶה וַיִּחֲיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֱלוֹ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוֹשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אִפְלוּ הִירוּד וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן
לְשִׁכַל תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעֻלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחַנִּיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפָרְטֵי פָרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בָּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בִּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֲלֻקִּים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָ'ה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד בפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולכלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים —

הקדמה

החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סו), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מכלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הפולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידיים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו' וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם

הַקְדָּמָה

ז

בתורה ובמצוות, ובנדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסוגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה פראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחמר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח נצחים?! והלא כמה תחבולות עושים וכמה ספרים לאלפים ולרבבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחמר בן בנו של קל וחמר כמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, כי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרבנו הרחוקה מאד מאד, וכבר נלכדו רבים מאד מאד

הקדמה

בתאוות העולם הזה ובהבליו ובטעיותיו וכו', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, כדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כאשר יראה הרוצה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם

הקדמה

ט

פְּלוּנֵי וְעֵשֶׁב פְּלוּנֵי בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקַל כֶּךָ וְכָךְ, וְכֵן עֵשֶׁב אַחַר, שְׁמֵשְׁקֵלוֹ
כֶּךָ וְכָךְ, וְכֵן שׁוֹקְלִים מִכֶּמֶה מֵיָנִים, וְכָל עֵשֶׁב וְעֵשֶׁב יֵשׁ לוֹ כֶּכֶח אַחַר,
וּמְעַרְבִין אֵלָיו הַמֵּינִים בְּיַחַד, וְעוֹשִׂין מֵהֶם הַהֲרַכְבָּה, וְזוֹאת
הַהֲרַכְבָּה יֵשׁ לָהּ כֶּכֶח לְרֵפָא הַחוֹלְאָת, כִּי עֵקֶר הַרְפוּאָה הוּא
עַל-יְדֵי הַרְכָּבָה דִּיקָא, שְׁנַעֲשֶׂה לָהּ כֶּכֶח אַחַר חֲדָשׁ, עַל-יְדֵי הַכֶּכֶח
שְׁקֵבְלָהּ מִכָּל אֵלָיו הַעֲשָׂבִים שֶׁנִּתְעַרְבוּ, וּבְזֶה הַכֶּכֶח הַחֲדָשׁ שֶׁל
הַהֲרַכְבָּה דִּיקָא מְרַפָּאִין כָּל מֵינֵי חוֹלְאוֹת וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; וְדָבָר זֶה
יְכוּל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמְחִיב לַעֲשׂוֹתוֹ — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם
אֶת הַצְדִּיק הָאֲמֵת בְּעוֹלָם, וּלְהַצִּיל נַפְשׁוֹת מְרֵדֵת שַׁחַת, וּבִפְרָט
אִם בָּא אֶחָד וְשׂוֹאֵל אוֹתוֹ, מִשָּׁל עָלָיו חַיִּיב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הֲרֵבָה
דוּרוֹת תְּלוּיִים בְּנַפְשׁ זֶה, וְאִם תִּרְחַקְהוּ בַעֲנֹה שֶׁל שָׁקֶר, אַתָּה
הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכָל הַתְּלוּיִים בּוֹ וְכוּ', וְזֶהוּ הַחֶסֶד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר
בְּעוֹלָם, וְאִין עוֹד חֶסֶד גָּדוֹל מִזֶּה — כְּשׂוֹכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת
הָאֲמֵת בְּחִבְרֵיו, וּבִפְרָט בְּעֵתִים הֵלְלוּ אֲשֶׁר הַחֲשֵׁךְ וְהָאֲפֵלָה
נִתְפָּשְׁטוּ בְּעוֹלָם, וְנִתְקַיְּמוּ בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים (אֵיכָה ד, א):
”תִּשְׁתַּפְּכֵנָה אֲבֵנֵי קֹדֶשׁ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת”, דִּהְיִינוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים
מִתְּחִלָּה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרָטֵינוּ נְעָרֵי
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם בְּעֵתִים הֵלְלוּ נְסִיווֹת כְּאֵלֵינוּ, אֲשֶׁר
לֹא שָׁעֲרוּם אֲבוֹתֵינוּ וְאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא כְּלָל, מִמֶּשׁ
כְּמוֹ בְּדוֹר הַמְּבוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִין מִי שִׁירַחֵם עֲלֵיהֶם כְּלָל,
כִּי נִתְפָּשְׁטוּ סִפְרֵי מֵינּוֹת וְנִאֻף לְאֵלִפִים וְלִרְבָבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים
נִתְפָּסוּ בְּזֶה בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְחִבְרָא חִבְרֵי
אֵית לֵיהּ, וְחִבְרָא דְחִבְרֵי חִבְרֵי אֵית לֵיהּ, וְאֶחָד מְכַשִּׁיל אֶת
חִבְרוֹ, וְשׁוּם רֵאשׁ יְשִׁיבָהּ וּמְשַׁגִּיחַ אֵינוּ יוֹדַע מִזֶּה כְּלָל (אוֹ עוֹשֶׂה
אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵינוּ יוֹדַע), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ יִרְחָם; עַל-כֵּן הִתְרַחַם לְהַרְחִיב אֶת הַדְּבִיר בְּכֶמֶה מֵינֵי
דְּבִירִים, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז”ל, לְמוֹהֲרַנ”ת ז”ל: כְּשִׁיגִיעַ בְּכַתִּיבְתוֹ
לְעֵינַיִן ”אֲמוֹנָה” אוֹ ”צְדִיק”, יִרְחִיב אֶת הָעֵט, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל
וּלְצַאת מִהַחֲשֵׁךְ, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוּת אֶל הַצְדִּיק הָאֲמֵת,
אֲשֶׁר מְגַלֶּה אֲמוֹנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲמֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְרַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
כִּי הוּא הָרוּפָא הָאֲמֵתִי, הָרוּפָא הַמְּמַחֵה מְאֹד מְאֹד (עֵינֵן

הַקְדָּמָה

לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא נאנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן פן יהי רצון!

ספר אֲשֶׁר בִּנְחַל חֵלֶק יָד

א' תתסד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת-פֶּלֶק התשל"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה ללמד הרבה חמש ורש"י, אשר דבר זה מסגל ליראת שמים. ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן רכג), שרש"י הקדוש הוא אחיה של התורה. ודבר זה תקח ככלל בידך, אשר שבוע אחד, שאין גומרים בו את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י, תהיה בטוח אשר בשבוע זה תקרה איזו צרה או הפסד וכו', רחמנא לצלן; ועל-כן החכם עיניו בראשו לשמר לא להחסיר שבוע אחד מבלי ללמד חמש רש"י והתרגום, ואל תחשב שזה חמרה או מנהג, זה מדינא דגמרא, ובעוונותינו הרבים, בני-אדם מזלזלים בזה. ויש אנשים שיכולים לעבר עליהם חדשים שלא יפתחו חמש ולא ילמדו בו כלל. ועל-כן אמרתי לכתב לך שרש הדברים: אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח:): "אמר רב הונא בר יהודה אמר רב אמי, לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור — שנים מקרא ואחד תרגום, ואפלו עטרות ודיבון, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו"; וב"שלתן ערוך"

(ארח חיים, סימן רפה), פֶּתַח בְּלִשׁוֹן "חֵיב אָדָם לְהִשְׁלִים" וְכוּ', וְהוּא פֶּרַשׁ מֵה שְׁאֵמְרוּ "לְעוֹלָם יִשְׁלִים" וְכוּ', דְּהַפְּנֵה הִיא שְׁחִיב לְהִשְׁלִים; וְעֵינֵי בִשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת הַרְדָּב"ז חֵלֵק ב (סימן תתסז), שְׁדָן לְעֵנִין חוֹלָה, אִם חֵיב בְּקִרְיַת שְׁמוֹת אוֹ לֹאוּ, וְכַתֵּב, שְׁהַמְצִיט עַר פֶּטוּר מִזֶּה (וְעֵינֵי בַסֵּפֶר "גְּלִיזְנֵי הַש"ס" לְהַגְרִי עֲנָגֵל וְצ"ל בְּרִכּוֹת ח', מֵה שְׁעוֹרֵר עַל זֶה). וְעֵינֵי בְּ"אוֹצֵר הַגְּאוּנִים" (בְּרִכּוֹת, סִימָנִים לֵב, לֵג), שְׁכַתֵּב דָּאָף תַּלְמִיד חָכֵם שְׂרוּצָה לְעַסֵּק בְּתַלְמוּדוֹ, אֵל יִמְנַע מִלְּהִשְׁלִים פְּרִשְׁיֹתָיו. עַד כָּאֵן דְּבִרְיוֹ. וְכֵן אֵיתָא בְּדִבְרֵי רַבְנֵי הַטּוֹר (סימן רפה): "וְכָל הַשְּׁבוּעַ מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָף חֲשִׁיב עִם הַצְּבוּר, כִּינֵן שְׁמַתְחִילִין הַפְּרָשָׁה בְּיוֹם הַשְּׁבֵת בְּמִנְחָה", וְכֵן נִפְסֵק בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (שם), וּמְבַאֵר מִדִּבְרֵיהֶם, דְּדוֹקָא מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָף נְחָשֵׁב כְּמִשְׁלִים פְּרִשְׁיֹתָיו עִם הַצְּבוּר, אִף יְעֵינֵי בְּ"דִרְכֵי מַעֲשֵׂה" (שם), שְׁהַבִּיא מַחְלָקַת אִם יָכוֹל לְהִתְחִיל כְּבָר אַחֲרֵי מִנְחָה שֶׁל שְׁבֵת הַקּוּדְמָת לְקִרְוֹת שְׁמוֹת שֶׁל שְׁבֵת הַבָּאָה, וְכֵן פֶּתַח הַ"רִיקָאנְטִי" (סימן לד) וּבְ"מְרִדְכִי" (פֶּרֶק קמ"א דְּבִרְכּוֹת, הַגְּהוֹת מִיְמוֹנֵי, פֶּרֶק י"ג), הַלְּכוֹת תְּפִלָּה, דְּכִינֵן דְּכָבֵר קוֹרִין בְּמִנְחָה אֵת הַפְּרָשָׁה שֶׁל שְׁבֵת הַבָּאָה, כְּבָר נְחָשֵׁב כְּמִשְׁלִים פְּרִשְׁיֹתָיו עִם הַצְּבוּר, אֲכֵן בַּסֵּפֶר "כָּל בּוֹ" (סימן לו) סוֹבֵר, דְּדוֹקָא מִיּוֹם רֵאשׁוֹן יָכוֹלִין לְהִתְחִיל קִרְיַת שְׁמוֹת. וְעֵינֵי עוֹד בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (שם סימן, רפה סעיף ד) לְגַבֵּי אֶחָד שְׁלֹא הִסְפִּיק לְקִרְוֹת שְׁמוֹת בְּשְׁבֵת, עַד מְתֵי יוֹכֵל לְהִשְׁלִים. וְכֵן עֵינֵי בִשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת מִהַרְש"ם (חֵלֵק א', סִימָן רִיג), אִם בְּשְׁבֵת הַבָּאָה רוּצָה לְהִשְׁלִים גַּם אֵת הַשְּׁמוֹת שֶׁל שְׁבֵת הַקּוּדְמָת אִיזוֹ פְּרָשָׁה יִקְרָא קָדָם, אִם אֵת הַפְּרָשָׁה שֶׁל שְׁבֵת קוּדְמָת אוֹ קָדָם אֵת הַפְּרָשָׁה שֶׁל שְׁבֵת זוֹ; וּבַסֵּפֶר "אוֹר זְרוּעַ" (הַלְּכוֹת שְׁבֵת, סִימָן מֵה) פֶּתַח בְּמִפְרָשׁ, שְׁחֵיב לְהַקְדִּים אֵת הַפְּרָשָׁה שֶׁל שְׁבֵת שְׁעֵבְרָה. וְכַעֲיֵן מֵה שְׁכַתֵּב הַרְמ"א (ארח חיים, סִימָן קל"ה, סעיף ב'), לְעֵנִין צְבוּר שְׁבִטְלוּ קִרְיַת בְּשְׁבֵת אַחַת, שְׁצָרִיכִין בְּשְׁבֵת הַבָּאָה לְהַקְדִּים אֵת קִרְיַת הַפְּרָשָׁה הַקּוּדְמָת (עֵינֵי בְּ"מִגַּן אֲבָרְהָם" שֵׁם סִימָן קד, וְכֵן בִּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת מִהַר"ם שִׁיק, ארח חיים, סִימָן צ"א). וְרֵאוּי לְצִינֵי מֵה שְׁכַתֵּב "הַלְּבוּשׁ" (ארח חיים, סִימָן רפה), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "וְאֵל"ה שְׁמוֹת" רֵאשִׁי תְּבוּת: וְחֵיב אָדָם לְקִרְוֹת הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מְקָרָא וְאֶחָד תְּרִגּוּם, וְזֶה חֵיבִין כָּל

יִשְׂרָאֵל עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ; וּבִ"בְעַל הַטּוֹרִים" כָּתַב עַל הַפְּסוּק: "וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ רְאֵשֵׁי תְבוּת: וְאָדָם אֲשֶׁר לוֹמַד
הַסֵּדֶר שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תִּרְגוּם בְּקוֹל נְעִים יִתְּיָה שְׁנַיִם רִבּוּת
אֲרִכּוּת לְעוֹלָם", עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיִן בְּדַבְרֵי הַמְּשֻׁנָּה בְּרוּרָה (סִימָן
רפח, סְעִיף ח') עַל מָה שֶׁכָּתַב הַמְּחַבֵּר: מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָף נִקְרָא עִם
הַצְּבוּר, שְׁגָם זֶה נִקְרָא מְצוּה מִן הַמְּבַחֵר, וְכֵן הִיָּה נוֹהֵג הַגֵּר"א,
תַּכְפֻּד-וּמִיד אַחַר הַתְּפִלָּה, הִיָּתָה דְרָכּוֹ לִקְרָא קֶצֶת מִהַסֵּדֶרָא שְׁנַיִם
מִקְרָא וְאֶחָד תִּרְגוּם, וּמִסִּיִּים בְּעַרְב־שִׁבְתָּ, עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן יֵשׁ עַל מִי
לְסַמְךָ, אֶף בִּ"לְקוּטֵי-תְפִלוֹת" (תְּפִלָּה יט) אוֹמֵר, שֶׁעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת הִיא
בְּעַרְב־שִׁבְתָּ-קִדְשׁ, וְכֵן הוּא בִּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" (קְרִיאַת הַתּוֹרָה, הַלְכָה ו',
אוֹת ל), וְעַל-כֵּן צְרִיכִין בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי דִּיקָא לְקִרוֹת שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד
תִּרְגוּם כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י וְכוּ', עַיִן שָׁם; עִם כָּל זֹאת יֵשׁ לוֹ עַל
מִי לְסַמְךָ, אִם מִתְחִילִין כְּבָר בְּהַתְחַלַּת הַשְּׁבוּעָה. וְרֵאשִׁיתִי מִהֶרְבֵּה בְּעַלִּי
קוֹרָא שֶׁהָיוּ גוֹמְרִים בְּכָל יוֹם אֶת פְּרִשְׁתַּת הַשְּׁבוּעָה, וְכֵף הָיוּ בְּקִיאִים
בְּטַעְמִים וְכוּ'. וְזוֹ גַם סְגֻלָּה לְזַכְרוֹן, לְזַכֵּר אֶת כָּל חֲמֻשֵׁה חֲמֻשֵׁי תּוֹרָה
עִם כָּל הַרְש"י, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְנַהֵּג כֵּף.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חֲקַת-בְּלַק הַיְתַשְׁל"ה.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיֵּקֶר
לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל
הַנוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אַהוּבֵי, אַחֵי הַיֵּקֶר! כְּבָר יִדְעָתָ וְהִרְגַּשְׁתָּ בְּעֶצְמָךְ, כִּי בְּכָל יוֹם
נְיוֹם מִתְגַּבְּרִים וּמִתְפַּשְׁטִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַתְּאֵאוֹת וְהַבְּלוּלִים
וְהַחֲלִישׁוֹת הַדְּעוֹת, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וְאֵי אֶפְשָׁר

להפטר מזה, כי אם על-ידי רבוי תפלה ובקשה ושיחה בינו לבין קונו, להיות רגיל לספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה את כל אשר עם לבבו כאשר ידבר איש עם רעהו. ומהטעם הזה ראוי למעט בדבורי הכל ובדבורים בטלים, כי יותר טוב בזמן הזה לדבר עמו יתברך, וכל מה שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, כמו-כן נתפשטת עקמומיות לבבו, וכא לשמחה עצומה, כי אין לה עוד שמחה וחדנה בעולם משמחה זו, שאדם זוכה לידע אשר הוא יתברך אתו, עמו ואצלו, ואל ידיעה זו אי אפשר לבא, כי אם על-ידי רבוי שיחות ותפלה בהתבודדות, כי כל דבור ודבור הוא כלי להמשכת שכונת עזו בעולם; ועל-כן הרגיל מאד בתפלה והתבודדות בתמימות ובפשיטות, השראת השכינה שהיא האמונה והשמחה שרורות אצלו, אשר זוהי דרגת כל הצדיקים הנקנים מזיו השכינה, כי מלא כל הארץ כבודו, וכמו שכתוב (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו" וגו'. ואל הענג והנעם הזה רוצה רבנו ז"ל להטעימנו ולהביאנו; ועל-כן, אהובי, אחי, אל תהיה בטלן, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, וברח לה מלצים וחקורות בני-אדם, המדברים דברים של מה בכך, ותחבר את עצמך רק עם חברים תמימים מאנשי שלומנו היקרים, ותדבר עמם רק מדבורי רבנו ז"ל, אשר הדבור והספור בעצמו ממנו ז"ל, הוא הצלחה נצחית. אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתנדע מרבי אמת כזה, וראוי לנו רק לרקד כל היום מרב שמחה עצומה, שזכינו להיות בחלקו הקדוש של רבנו ז"ל.

אהובי, אחי היקר! ידעתי גם ידעתי, כי כל הדבורים שבעולם לא יספיקו להחיותך ולתקן את שברון רוחך, אך כבר הורה לנו רבנו ז"ל, שזהו עקר עבודתנו — להפך תמיד את היגון ואנחה לשמחה עצומה, בכל פעם שיכניס בו הסמ"ך-מ"ם איזה עצבון ומרירות, יתפך הכל לשמחה עצומה, וירקד כל היום, וישיר לעצמו נגונים של שמחה להחיות את עצמו. והשם יתברך יזכני להדפיס בקרוב את ספר "מקור השמחה", ושם תראה נפלאות ממעלת הששון והשמחה. ידיך לנצח...

א' תתסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר חֲקֵת-כֶּלֶק ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ.

מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וּצְעָקוֹת לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ בְּפָרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ קָשָׁה וְכָבֵד עָלַי, וּבְפָרְט כִּי סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּיַדֶּיךָ — הַפֶּה בָּהֶם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשֶׁךָ, וְכֵן כָּבֵד הָאֲרֻכְנוּ בְּעִנְיָנִים אֵלּוּ בְּסִפְרֵים שֶׁנִּדְפְּסוּ עַל יָדֵי, וְהֵן שֶׁעֲדִין בְּפָתוּבִים, וּבְפָרְטִיּוֹת בְּסִפֵּר "תְּקוּן הַבְּרִית".

חֲמַדַּת לְכִבִּי! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שֶׁזְכִּינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מְרַבֵּי אֲמֵת כְּזֶה, הַמְּגִלָּה וּמְפָרְסֵם לָנוּ אֶת אֲמֵת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹף כָּל עֲלָמִין, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִתְבָּרַר לָנוּ, כִּי אֵין שׁוֹם יֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי אֵין מְקוֹם שֶׁלֹּא יֵאִיר שֵׁם אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵין מְקוֹם שֶׁלֹּא יִהְיֶה יְכוֹלִים לְצֵאת מִשָּׁם וְלָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבְפָרְטִיּוֹת עַל-יַדֵּי הַעֲצָה הַקְּלָה וְהַנְּעִימָה, שֶׁהִיא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְיַחַד לְעַצְמוֹ מְקוֹם, שֶׁאֵין שֵׁם בְּנִי-אָדָם, וְיִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְיִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ וְכֹל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפָרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כָּף מְרַגֵּל וְרַגִּיל בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, עַד אֲשֶׁר לֹא יוּכַל לְעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבָר בְּלִי אֲשֶׁר יִפְרֹשׁ קוֹדֵם שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי צָרִיךְ לְמַסֵּר אֶת עַצְמוֹ לְגִמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ (מֵעַן דַּאֲרָךְ זִיךְ אֵין גִּאנְצָעֵן אֵיבָעֵר גַּעבֵּן צוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ), וְאֵז יִגָּאֵל מְכַל צְרוּתֵיו וּמְרִירוֹתוֹ. וּבְפָרְטִיּוֹת מִי שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְעֲדִין עוֹבֵר עָלָיו מָה שֶׁעוֹבֵר, צָרִיךְ שִׁידַע, שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר לְצֵאת מִהַחֲטָא הַגְּרוּעַ הַזֶּה הַמְּכַלָּה אֶת חַיָּו בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, כִּי אִם עַל-יַדֵּי שִׁיחָה וְתְּפִלָּה, וְאִף שְׂמִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם

הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, קָשָׁה וְכָבֵד עָלָיו מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי מִחוּ מְבַלְבֵּל מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שְׂפּוֹגֵם בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נִתְקַלְקַל דַּעְתּוֹ וְשִׁכְלוֹ וְכוּ', וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ שִׁידַע, שָׂרֵק זֶה עָקֵר תְּקוּנּוֹ, כִּי בְּמָה שֶׁקִּלְקַל, בְּזֶה צָרִיךְ לְתַקֵּן, הוּא קִלְקַל בְּאַמוּנָה שֶׁהִיא הַמְּלָכוֹת (שֶׁהַפְּרִיד אֶת הַיְסוּד מֵהַמְּלָכוֹת), תְּקוּנּוֹ — שִׁיקְשֵׁר אֶל עֲצֻמוֹ הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא הַאֲמוּנָה, וְדו"ק וְדו"ק.

וְהִנֵּה סִבַּת הַחֻטָּא הַזֶּה הוּא עַל-יַדֵּי שְׁנֵי דְבָרִים: א. עַל-יַדֵּי פָגַם הָעֵינַיִם, כִּי הָעֵינַיִן רוֹאֵה וְהַלֵּב חוֹמֵד וְכָלִי הַמַּעֲשֵׂה גּוֹמְרִים, בְּזֶה שֶׁמְסַתְּפֵל עַל נְשִׁים אוֹ עַל תְּמוּנוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּמְהַרְהֵר וְכוּ', עַל-יַדֵּי-זֶה בָּא לְחַטָּא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה. ב. וְכֵן עַל-יַדֵּי פָגַם הַדְּבּוּר, שֶׁמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁמְדַבֵּר, חַס וְשָׁלוֹם, נִבּוּל פֶּה (כִּי בְרִית הַלְשׁוֹן וְהַמַּעֲוֵר תְּלוּיּוֹת זֶה בְּזוֹ), וְעַל-כֵּן עַל-יַדֵּי פָגַם הָעֵינַיִם וּפָגַם הַדְּבּוּר בָּאִים לְיַדֵּי חֻטָּא זֶה, שִׁישְׁפֹּף דָּמוֹ עַל הָאָרֶץ וְכוּ', וְזֶה מְרָמֵז בַּפְּסוּק (מְשַׁלִּי ו, יז): "עֵינַיִם רְמוֹת לְשׁוֹן שֶׁקֵר, וַיְבִיטִים שׁוֹפְכוֹת דָּם נָקִי" וְדו"ק וְדו"ק.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי, בְּמָה שֶׁקִּלְקַלְתָּ תִּרְאֶה לְתַקֵּן, לְשָׁמֵר מֵעַכְשָׁו אֶת הָעֵינַיִם לֹא לְהַסְתַּפֵּל בְּנְשִׁים וְכוּ', וְכֵן לְשָׁמֵר וּלְקַדֵּשׁ אֶת הַדְּבּוּר, כִּי עַל-יַדֵּי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקִּדְשׁ שֶׁמְקַדֵּשׁ אֶת הַלְשׁוֹן, עַל-יַדֵּי-זֶה נִכְנַעַת תַּבְּעֵרַת הַמְּדוּרָה הַזֶּה שֶׁל שְׁבָעִים אֲמוֹת (עֵין לְקוּיִטִּי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִמֵּן ט), וְצָרִיךְ לְהַשְׁתַּוֵּק מְאֹד מְאֹד לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל דְּרַגַּת הַבְּעֻטְלִיר הָעוֹר, שֶׁלֹּא הִיְתָה לוֹ שׁוּם הַסְתַּפְלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, שְׁזוֹ הִיְתָה מְדַרְגַּת יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית מֵט, כב): "כֵּן פָּרַת עָלַי עֵינַי", וְדָרְשׁוּ חַז"ל: עוֹלָה עַל הָעֵינַיִן, כִּי הִנֵּה שׁוֹלֵט עַל עֵינָיו לֹא לְהַסְתַּפֵּל בְּמָה שֶׁאֲסוּר לְהַסְתַּפֵּל; וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּנְצֵל מִכָּל רַע', כִּי אֵין הַיָּצָר הָרַע מְצוּי אֲלֵא לְמִרְאֵה עֵינָיו (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, הַרְהוּרִים, סִמֵּן מב), וְכַתִּיב (מְשַׁלִּי ו, כה): "אֵל תַּחֲמֵד יַפְיָה בְּלִבְבְּךָ וְאֵל תִּקְחֶךָ בְּעַפְעָפִיהָ".

מָה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אַחִי, יֵשׁ וַיֵּשׁ לְהָאָרֶץ בְּזֶה אֶף אֵין הַפְּנָאִי.

...דִּידֶךָ לְנִצָּח...

אָשֶׁר א' תתסז בְּנַחֵל יט

א' תתסז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת-בלק ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוֹבִי, אַחֵי וָרַעִי,
הָאֲבִירָה הַיְקָר לִי מְאֹד, נָר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עָלֵינוּ ... נָרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנֶכֶן קִבְּלָתִי, וְאוֹדוֹת הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרַת עָלֶיךָ וְכוּ'. דַּע
לְךָ, מִדּוּעַ לֹא תִתְיָשֵׁב, הֲלֹא כָּל בְּלִבוֹלֶיךָ וְכֹל הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרַת
עָלֶיךָ הוּא בְּדָבָר שְׂבִקְדָּשָׁה, שְׂאֵתָה מְשַׁמֵּשׂ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, רֵאָה גַם
רֵאָה כַּמָּה וְכַמָּה אֲלָפִים וְרַבּוֹת בְּנֵי-אָדָם קוֹפְצִים בְּתוֹךְ מִשָּׂא וּמִתָּן
בְּהֶבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְעוֹבְרִים עָלֵיהֶם חוֹבוֹת וּמְרִירוֹת וַיִּסּוּרִים וְכוּ'
וְכוּ', וְתִהְיֶה לְאֵל, כָּל הַחוֹבוֹת וְהַמְרִירוֹת שְׁלָךְ הֵם רַק בְּעֶסֶק קְדוֹשׁ
וְנוֹרָא כְּזֶה הַתְקַרְבוֹת הַגְּאֵלָה, לְהַפְיֵץ מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה, וּבְנוֹדָא
לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְתִזְכֶּה לַעֲבֹר עַל כָּל הַגְּלִים וְהַמְשַׁבְּרִים,
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחִיב לְךָ, וְתוּכַל לְשַׁלֵּם אֶת כָּל חוֹבוֹתֶיךָ, וַיֵּאִיר עָלֶיךָ
אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהָאָרֶה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד.

חֲמִדַת לְכַבִּי! הַבְּעַל-דָּבָר יִבְלַבֵּל אֶת דַּעְתְּךָ בְּכֹל יוֹם בְּחֲכָמוֹת
וְהַשְׁפָּלוֹת חֲדָשׁוֹת, וְעַל-יַד־זֶה יִטְפֹּשׂ אֶת שְׁכֶלְךָ וְדַעְתְּךָ, וּבְאֵמַת הַכֹּל
הַכֹּל וְרַעוּת רוּחַ, כִּי הַעֲקָר הוּא רַק אֲמוּנָה פְּשוּטָה, לְהֵאֱמִין שֶׁהוּא
יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְהַכֹּל
לְכָל עֵצָה עֲצָמִיוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל דָּבָר זֶה הִרְבָּה רַבְּנוּ
ז"ל לְדַבֵּר עִמָּנוּ (חֶסֶד)

וּמוֹהֲרַנְתָּ ז"ל דָּבָר פַּעַם אַחַת לְפָנַי אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ שִׁיחָה אֲרַכָּה
בְּעִנְיַן מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוֹדוֹת, וּבְתוֹךְ שִׁיחָתוֹ הִתְלַהֵב מְאֹד
מְאֹד, וּפָרַשׁ בְּאֶפֶן נוֹרָא וְנִפְלְאָ אֶת הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כג, ט"ו): "הֵן עִם
לְבָדָד יִשְׁכּוֹן וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב, מִי מִנָּה עֶפְרַיִם יַעֲקֹב וּמִסְפָּר אֶת רַבֵּעַ
יִשְׂרָאֵל, תָּמוֹת נִפְשֵׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל וְתִהְיֶה אַחֲרֵיתִי כְּמֵהוּ" וְגו', הֵינּוּ
שְׁעֵם יִשְׂרָאֵל הֵם עִם קְדוֹשׁ כְּזֶה שְׁשׁוֹכְנִים לְבָדָד, שֶׁהֵם מְקִימִים:

"לך עמי בא בתְּדַרְיָה וסגור דְּלִתָּךְ בַּעֲדָךְ חֲבִי כַמְעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר זַעַם" (ישעיה כו, כ), שֶׁהֵם מִתְבוֹדְדִים בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם וְשׁוֹפְכִים שִׁיחָתָם לְפָנָיו בְּכָל פַּעַם, וְחוֹשְׁבִים בְּכָל יוֹם עַל אַחֲרִיתָם וְסוֹפָם הָאֲחֵרוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם בְּטוֹחִים מְכַל צָר וְאוֹיֵב וּמִסְטִין, כִּי הֵם מִסְתִּירִים עֲצָמָם בְּצַל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, בְּבַחֲיַנְתָּ (תהלים לב, ז): "אַתָּה סֹתֵר לִי" וְכוּ', שֶׁזֶּהוּ בַחֲיַנְתָּ (דְּבָרִים לג, כח): "וַיִּשְׁכַּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב" וְכוּ', בַחֲיַנְתָּ (תהלים ד, ט): "כִּי אַתָּה ה' לְבָדָד לְבַטַח תּוֹשִׁיבֵנִי", שֶׁעַל-יְדֵי בַחֲיַנְתָּ בְּדָד, בַחֲיַנְתָּ ה'תְּבוֹדְדוֹת', עַל-יְדֵי-זֶה שׁוֹכֵן יִשְׂרָאֵל בְּטַח תָּמִיד. כִּי מִי זֶה עָרַב אֶת לְבוֹ לְגִשְׁתָּ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲיַנְתָּ (שם צא, ה-ח-ט): "לֹא תִירָא מִפֶּתַח לִילָה מִחַץ יַעוֹף יוֹמָם... רַק בְּעֵינֶיךָ תִבְיֵט וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה, כִּי אַתָּה ה' מַחְסֵי עַלְיוֹן שִׁמְתָּ מְעוֹנֶךָ", כִּי הֵם שָׁמַיִם מְעוֹנָם וְדִירָתָם וּמִבְטָחָם אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי הַתְּבוֹדְדוֹתָם שְׁעוֹסְקִים לְסַלֵּק מִחֲשַׁבְתָּם מְכַל הַהֶבְלִים שֶׁל זֶה הָעוֹלָם וּלְבַטַל רְצוֹנוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר כג, ט): "וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב", וְתַרְגוּם יוֹנָתָן וִירוּשָׁלַמִי וּבְנַמוּס עֲמֻמַּיָא לֹא מִתְעַרְבִין, שְׂאִינָם רוֹדְפִין אַחַר נְמוּסֵי עוֹבְדֵי הַפּוֹכְבִים וְאַחַר רַבּוּי כְּלֵי בַיִת וְכָלֵי כֶּסֶף וְתַכְשִׁיטִין וְכוּ' וְשֶׂאֵר דְּבָרִים הַמְרַבִּים הֶבֶל שְׁלָהֶם, רַק מְסַלְקִים כָּל מִחֲשַׁבְתָּם מְכַל זֶה וּמִתְבוֹדְדִים וְשׁוֹפְכִים שִׁיחָם בְּרְצוֹנוֹת טוֹבִים וְכִסּוּפִין חֲזָקִים וְגַעְגּוּעִים נְמַרְצִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְזֶה "מִי מְנַה עֶפֶר יַעֲקֹב" — מִי יוֹכַל לְמַנּוֹת וּלְשַׁעַר יַקְרַת קִדְשָׁתָּ כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שְׁדוֹרְכִים עַל הָעֶפֶר כְּשֶׁהוֹלְכִים לְדְבָרִים שְׁבַקְדָּשָׁה, כְּגוֹן: לְבַיַת-הַכְּנֶסֶת וּלְבַיַת-הַמִּדְרָשׁ וּלְקַבֵּל פְּנֵי רַבָּם דְּקִדְשָׁה וְלִשְׁפֹךְ שִׁיחָם בְּהַתְּבוֹדְדוֹת לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁמְכַל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שְׁדוֹרְסִים עַל הָעֶפֶר נַעֲשִׂים תְּקוּנִים וְשֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעְלָה, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְמַנּוֹתָם וּלְשַׁעֲרָם, "וּמִסְפָּר אֶת רַבֵּעַ יִשְׂרָאֵל" (שם), וּפָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל וְכֵן תַּרְגוּם אוּנְקְלוֹס וְיוֹנָתָן שֶׁנֶּאֱמַר עַל הָאֲרַבְעָה דְּגָלִים, וְאֵלוֹ הָאֲרַבְעָה דְּגָלִים הֵם בַחֲיַנְתָּ אֲרַבְעָה מַחֲנוֹת הַשְּׂכִינָה וְכוּ', שֶׁנִּמְשָׁכִין מִד' דְּאֶחָד, שֶׁשָּׁם עָקַר הַבְּטוּל אֶל רְצוֹן הָאֵין סוּף, וְכָל זֶה הוּא בַחֲיַנְתָּ תְּפִלָּה וְשִׁיחָה וְהַתְּבוֹדְדוֹת הַנ"ל,

אֲשֶׁר א' תתסז בנחל כא

שְׁעַר הַשִּׁיחָה וְהַתְּבוּדוֹת צָרִיף לְהִיּוֹת, עַד שְׂיִבְטַל אֶת עֲצָמוֹ, שְׂיִבְטַל כָּל רְצוֹנוֹתָיו לְרִצּוֹן הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, וְזֶה בְּחִינַת 'מִשְׁפָּט' שְׁנוֹכַר בְּדַבְּרָיו ו'ל בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, שְׁצָרִיף הָאָדָם לְשִׁפְט אֶת עֲצָמוֹ עַל כָּל דְּבָר, אִם כֵּן רָאוּי לוֹ לְבִלּוֹת יָמָיו וְכוּ', וּכְמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה (סִימָן נט, חֶלֶק א'), שְׂבַחֲחִינַת מִשְׁפָּט זֶהוּ בְּחִינַת רְבוּעַ, בְּחִינַת "חֹשֶׁן מִשְׁפָּט" (שְׁמוֹת כח, טו), שְׁנֵאמַר בּוֹ "רְבוּעַ יִהְיֶה כְּפוּל", נִמְצָא שֶׁהַמִּשְׁפָּט שֶׁהָאָדָם צָרִיף לְחֹשֶׁב עִם עֲצָמוֹ וְלְשִׁפְט אֶת עֲצָמוֹ, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת הַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ הַנְּ"ל, הוּא בְּחִינַת רְבוּעַ, וְעַל שֵׁם זֶה בְּעֲצָמוֹ נִקְרָא רְבוּעַ, כִּי עֶקֶר הַתְּבוּדוֹת וְהַשִּׁיחָה צָרִיף לְהִיּוֹת בְּהַתְּחַזְּקוֹת רְצוֹנוֹת טוֹבִים לְהַשֵּׁם יְתָבְרָךְ עַד שְׂיִכָּלֵל בְּאַחֲדוּתוֹ יְתָבְרָךְ, בְּבַחֲחִינַת ד' דְּאֶחָד מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, בְּחִינַת (יְחֻזְקָא לז, ט): "מֵאַרְבַּע הַרוּחוֹת בּוֹאֵי הַרוּחַ", שֶׁמִּכָּל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם שְׁנֵתְפָזֵר דַּעְתּוֹ לְשֵׁם, יָשׁוּב מִכָּלֵם לְד' דְּאֶחָד, לְהַכְּלִיל בְּרִצּוֹן ה' שֶׁהוּא רְצוֹנוֹ יְתָבְרָךְ, כִּי רוּחַ לְשׁוֹן רְצוֹן, כִּי עֶקֶר הַתְּבוּדוֹת שְׁצָרִיף לְהַתְּבוּד וְלְחֹשֶׁב עִם עֲצָמוֹ הֵיכָן הוּא בְּעוֹלָם, וְלִהְיֶיךָ נִתְפָזֵר דַּעְתּוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ וְרְצוֹנוֹ, וְלִהְיֶיךָ נִשְׁלָף וְנִתְעָה, עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו וּמַחֲשַׁבוֹתָיו, עַד שְׁעַל-פִּי-רֵב רוּאָה בְּעֲצָמוֹ שְׂאִין לוֹ מְקוֹם וְרוּחַ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם לְבָרַח לְשֵׁם, וְלִהְתְּחַבֵּא שֵׁם מִפְּגַעֵי הָעוֹלָם בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת בְּגוֹף וְנַפֶּשׁ וּמִמּוֹן וּפְרִנְסָה, בְּבַחֲחִינַת (תְּהִלִּים קלט, ז) "אֲנִי אֶלֶף מְרוּחָךְ" וְכוּ', וּבְבַחֲחִינַת (שֵׁם קכא, א): "אֲשָׂא עֵינַי אֶל הַהָרִים מֵאֵין יְבוּא עֲזָרִי", וְכִמּוֹ שֶׁפְּתוּב (שֵׁם קמב, ה): "הִבֵּט יָמִין וַרְאָה וְאֵין לִי מִפִּיר, אֲבָד מְנוּס מִמֶּנִּי", וְכִמּוֹ שְׂאוּמְרִים בְּסִלְיָחוֹת: פְּגִינּוֹ לְיָמִין — וְאֵין עוֹזֵר, לְשִׁמְאֵל — וְאֵין סוּמֵךְ וְכוּ', וְכֵן הִרְבֵּה עַד שְׁרוּאָה שְׂאִין לוֹ מְנוּס, כִּי אִם אֵלָיו יְתָבְרָךְ, בְּבַחֲחִינַת (שֵׁם נט, יז): "מִמֶּךָ נִסְתִּי וְשִׁבְתִּי אֵלֶיךָ", וְכִמּוֹ שֶׁפְּתוּב (שֵׁם): "וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי", וּבְשִׁבְלֵי זֶה בְּחִינַת הַמִּשְׁפָּט הַנְּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּבוּדוֹת, נִקְרָא רְבוּעַ, בְּחִינַת "רְבִיעַ יִשְׂרָאֵל", כִּי זֶה הָעוֹסֵק בְּזֶה בְּאַמְתּוֹ, הוּא מִתְּהַפֵּף בְּדַבְּרִים לְכָל צַד מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם, שֶׁבָּהֶם כְּלוּלִים כָּל מַה שְׁנֵנַעֲשֶׂה בְּעוֹלָם, עַד שְׁרוּאָה דַּחְקוֹ וְעִמְלוֹ וּמְרִירוֹתוֹ וְכוּ', שְׂאִין לוֹ מְקוֹם לְנוּס רַק לְנוּס לְהַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, לְהַכְּלִיל בְּד' דְּאֶחָד, כִּי הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ נִמְצָא בְּכָל

עת לְכָל קִרְאִיו, אֶפְלוּ אִם נָתַעו כְּמוֹ שֶׁנִּתְעוּ, כִּי רַחֲמֵי אֵינָם כָּלִים לְעוֹלָם.

וְזֶה "וּמְסַפֵּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל", שְׂאִין מִי שְׂיֻכַּל לְמִנּוֹת וְלִסְפוֹר מִה שֶׁנַּעֲשֶׂה מִבְּחִינַת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא מְשַׁפֵּט וְהַתְּבוּדוֹת הַנִּ"ל, אִיךָ הֵם שְׂבִיִּים מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּתְעוּ לְשֵׁם לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ לְהַפְלִיל בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּד' דְּאָחַד, עַל-יַדֵּי הַתְּחִזְקוֹת הַרְצוֹן בְּאַמֶּת, כִּי בּוֹדֵאֵי אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר מִה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּזֶה, וְכָל מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַתְּחַזֵּק בְּזֶה לְהִיּוֹת רְצוֹנוֹ חִזְק תָּמִיד אֶל הָאַמֶּת, וְלֹא יִרְפֶּה אֶת הַרְצוֹן הַטּוֹב, אֶפְלוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מִה, בּוֹדֵאֵי סוּף כָּל סוּף תִּהְיֶה אַחֲרִיתוֹ טוֹבָה, שְׁעַל זֶה אָמַר: "תְּמוֹת נַפְשֵׁי מוֹת יִשְׂרָיִם [הַלְלוּ] וְתִהִי אַחֲרִיתִי כְּמֵהוּ", כִּי אָמַר עַל עֲצָמוֹ, שְׂיַדַע קִלְקוּלוֹ וְזִהְמָתוֹ הַעֲצוּמָה שְׂאִין דְּגַמְתּוֹ כְּנ"ל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָמַר: הַלֹּאֵי וְהִיִּיתִי זוֹכֶה אֶפְלוּ אֲנֹכִי לְלַכֵּת בְּדַרְךָ זֶה לְהַתְּחַזֵּק מֵעַתָּה בְּרְצוֹנוֹת טוֹבִים, וּלְפָרֵשׁ שִׂיחֲתִי בְּכָל יוֹם לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ וּלְפָשֵׁט אֶת עֲצָמֵי בְּכָל עַת בְּבַחֲינָה הַנִּ"ל, אִזְ הִיִּיתִי זוֹכֶה גַם-כֵּן לְאַחֲרִית טוֹבָה, בְּבַחֲינַת: "וְתִהִי אַחֲרִיתִי כְּמֵהוּ", וְכָל זֶה אָמַר מִחֲמַת הַהִכָּרַח שְׁעַקֵּם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶת פִּיו לְבַרְךָ אֶת יִשְׂרָאֵל וּלְחַזְקֵם בְּרְצוֹנוֹת טוֹבִים וְהַתְּבוּדוֹת, שְׂיִהְיוּ חִזְקִים בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמִזֶּה אָנוּ מְבִינִים מִה הִיָּה בְּדַעַתּוֹ, לְהַפְּךָ לְחֵלֶק עַל כָּל זֶה וּלְרַחֲקֵם, חֵס וְשְׁלוֹם, מִכָּל זֶה, עַל-יַדֵּי דְבוּרֵי לִיצְנוּת שְׁלוֹ וְכוּ' הַרְעִים, אִיךָ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּרַחֲמָיו הַפֶּן הַקְּלָלָה לְבַרְכָּהּ, עַד שֶׁהִכָּרַח לְבַרְכָּם וּלְחַזְקֵם בְּאַמֶּת כְּנ"ל, וְכִמוֹ שְׂאָמְרוּ חו"ל (סְנֵהֲדָרִין קה): מְבַרְכּוֹתֵינוּ שֶׁל אוֹתוֹ רָשָׁע אָנוּ לְמַדִּים מִה הִיָּה בְּלָבוֹ וְכוּ', וּבּוֹדֵאֵי הִיָּתָה לוֹ גַם אַחֲר־כֵּן בְּחִירָה לְאַחֲזוֹ עַל-כָּל-פָּנִים מֵאִז בְּאַהֲבַת קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל הִיָּה קָשָׁה עֲרַף וְעַמֵּד בְּרָשָׁעוֹ גַם אַחֲר־כֵּן, עַד שְׂיַעֲזֵ לְבָלֵק לְהַכְשִׁילֵם בְּזִנּוֹת, עַל-יַדֵּי הַתְּגָרוֹת כְּזוֹ. כִּי הִיָּה יוֹדַע גְּדֹל כַּח הַיַּצָּר הָרַע שְׂיִהְיֶה קָשָׁה לְעַמֵּד בְּזֶה (חֲסֵר).

אֲשֶׁר א' תתסח בנחל כג
א' תתסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֲקֵת-בְּלַק ה'תשל"ה.

חַיִּים וּבִרְכָה, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת וְהַמְתַּקַּת הַדֵּינִים יִתְמַשְׁכוּ לְכֹל
יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַחֲכָמָה
הָעֲלִיּוֹנָה הַנוֹכְעִים בְּהַאי נַחְלָא קַדִּישָׁא.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי, וְנִתְעוֹרַרְתִּי מְאֹד מִדְּבָרֶיךָ הַיָּקָרִים. וְהִנֵּה
תִּדְעַ יְדִידֵי הַיָּקָר, כִּי צְרִיכִים לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מִהִסְבִּיבָה
שֶׁהוּא שָׁם שְׂלֵא יֵשֵׁב בֵּין רְשָׁעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, וּפּוֹרְקֵי עַל, רַחֲמָנָא
לְצַלָן, כִּי בְּנִקְל יְכוֹל לְהַמְשִׁיף אֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּתַח רַבְּנוּ הַרְמַב"ם ז"ל
בְּפָרֶק ו' מֵהַלְכוֹת דְּעוֹת: דָּרָךְ שֶׁל אָדָם לְהִיּוֹת נִמְשָׁף בְּדַעוּתוֹ
וּבְמַעֲשָׂיו אַחַר רִיעוּיוֹ וְחִבְרָיו, נוֹהֵג כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי מְדִינָתוֹ, לְפִיכָךְ צְרִיךְ
אָדָם לְהִתְחַבֵּר לְצַדִּיקִים, לֵישֵׁב אֶצֶל הַחֲכָמִים תָּמִיד, כְּדֵי שְׂיִלְמַד
מִמַּעֲשֵׂיהֶם, וְיִתְרַחֵק מִן הָרְשָׁעִים הַהוֹלְכִים בַּחֲשָׁף, כְּדֵי שְׂלֵא יִלְמַד
מִמַּעֲשֵׂיהֶם, הוּא שְׂשִׁלְמָה אוֹמֵר (מְשָׁלִי יג, כ): "הוֹלֵךְ אֶת חֲכָמִים יִחַפֵּם
וְרוּעָה כְּסִילִים יְרוּעֵ", וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים א'): "אֲשָׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ
בְּעֵצַת רְשָׁעִים וּבְדַרְךָ חֲטָאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יָשָׁב"
(תְּסֵר).

כִּי זֶהוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָן חֲלֵי רַע, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִתְרַפָּא מִמֶּנּוּ, הִינּוּ
כְּשֶׁדָר בֵּין חֲבָרִים רְעִים, הַהֲכָרַח לוֹ בְּכָל פְּעַם לְהַמְשִׁיף אֲלֵיהֶם כְּאֲבָן
הַשּׁוֹאֵבֶת שְׁקוֹרִין מַגְנֵט, וְעַל-יְדֵי-זֶה לּוֹמֵד מִמַּעֲשֵׂיהֶם הָרְעִים, וּמְכַל
שְׂכָן שְׂנֵקְשָׁל עַל יָדָם בְּדַבּוּרִים פְּגוּמִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, לְשׁוֹן-הָרַע
וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וּקְלָלוֹת וְנִבּוּל פֶּה וּדְבָרִים בְּטָלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן,
אֲשֶׁר עַל כָּל דְּבּוּר פְּגוּם עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁרָשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן, וְטוֹב לוֹ
יּוֹתֵר שְׂלֵא נִבְרָא מִשְׂנֵבְרָא, כִּי כָּל גְּלִגּוּלֵי כַּף הַקָּלַע שְׂנֵקְלַע הָאָדָם,
רַחֲמָנָא לְצַלָן, הַכֹּל מֵהֵבֵל פִּיּוֹ שְׂפָגָם וְחֲטָא בּוֹ, כִּי חֲמוּר הַדְּבּוּר מְאֹד
מְאֹד, עַל לְשׁוֹן-הָרַע אָמְרוּ חַז"ל (ירושלמי, פֶּאֶה פ"א), שְׂאִינוּ אוֹמְרוּ
עַד שְׂכּוּפֵר בְּעֵקֶר, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְהוּא מֵהַפְתּוֹת שְׂאִינָן מִקְבָּלוֹת פְּנֵי

שְׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל (סוטה מב.), וּמַגְדִּיל עוֹנוֹתָיו עַד לַשָּׁמַיִם, וְרֹאֵי לְסִקְלוֹ בְּאֶבֶן, וְנִגְעִים בְּאֵיִם עָלָיו, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לְשֵׁר שֶׁל גִּיהֲנוֹם: אָנִי עָלָיו מְלַמֵּעֵלָה וְאֵתָה מְלַמְטָה נְדוּנָו, כִּי אֵין אָנִי וְהוּא יְכוֹלִין לְדוּר בְּעוֹלָם, כְּאֲשֶׁר הָאָרִיכוּ בְּזֶה חז"ל (ערכין טו.), כִּי הוּא חֲמוּד יוֹתֵר מֵעֲבוּדָה וְנָרָה וְגִלּוֹי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים (שם); וְאָמְרוּ בַּמִּדְרָשׁ (ויקרא רבה טו, ו): חֲמֵשׁ תּוֹרוֹת כְּתוּבוֹת בְּמִצְוֵי, לְלַמְדָּךְ שֶׁכָּל הָאוֹמֵר לְשׁוֹן הָרַע, עוֹבֵר עַל חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תּוֹרָה; וְאָמְרוּ (דברים רבה ה, י): כָּל שֶׁאוֹמֵר לְשׁוֹן-הָרַע מְסַלֵּק הַשְּׂכִינָה מְלַמְטָה לְמַעֲלָה וְכוּ'; וְכֵן הוּא בַּמִּדְרָשׁ (קהלת רבה ט, יג): מִי שֶׁאוֹמֵר לְשׁוֹן-הָרַע חוּטָא בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ וְכוּ', (ועי' ירושלמי פאה א, א) "שְׂכִיחֵי אֱלוֹהִים" (תהלים נ, כב) אֵלוֹ שֶׁהֵן אוֹמְרִים לְשׁוֹן-הָרַע וְכוּ', עֵין שָׁם; וְאָמְרוּ בַּזֶּהר הַקְדוּשׁ (מִצְוֵי נג.): כָּל מֵאֵן דְּאִפִּיק לִישְׁנָא בִישְׁא אֶסְתְּאָבוֹן לִיה כָּל שִׁיפוּיָא; וְאָמְרוּ (זהר שלח קסא.): עַל כִּלָּא מְחַל קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּר מֵן לִישְׁנָא בִישְׁא^ב; וּבְדִרְךָ כִּלָּל הוּא כְּף, כְּשִׁיּוֹשְׁבִים בֵּין חֲבוּרָה שֶׁל לְצִים וּמְדַבְּרֵי לְשׁוֹן-הָרַע גַּם הוּא נִלְכַּד בִּינֵיהֶם, וְאֵף שְׁעוּבָרִים יָמִים וְשָׁנִים בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה מַגְדִּיל כַּח וְהַתְּפִשְׁטוֹת הַטְּמֵאָה, בְּהִכְרַח שְׁגָם הוּא יִלְכַּד בִּינֵיהֶם, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְהַתְּנַבֵּר מְאֹד עַל יִצְרוֹ הָרַע, וְלְבָרַח מִשָּׁם כְּחֵץ הַפּוֹרַח מִקְּשֵׁת, וְאֵף שִׁישְׁחָקוּ מִמֶּנּוּ וַיִּרְבוּ הַלִּיצָנוֹת עוֹד יוֹתֵר — "רְאוּ וְגַם רְאוּ גַם פְּלוּנֵי רוּצָה לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֵׁר וְצַדִּיק, הֲלֹא עִמָּנוּ הִיִּיתָ, וְעַד עַכְשָׁו עֲשִׂיתָ כְּמוֹנוּ", אֵל יִסְתַּכַּל עַל זֶה כִּלָּל, כִּי כְּבָר אָמְרוּ חז"ל הַקְדוּשִׁים (עֲדִיּוֹת ה, ו): מוּטָב לִי לְהִקְרָא שׁוֹטָה כָּל יָמֵי, וְלֹא לִיעֲשׂוֹת שְׁעָה אַחַת רָשָׁע לְפָנֵי הַמָּקוֹם; וְתִבְרַח לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְשָׁם תִּתְחַבֵּר אֶל אֲנָשָׁיו, וְאָמְרוּ חז"ל (פלים יב, ב): כָּל הַמְּחַבֵּר לְטָהוֹר — טָהוֹר (חסר).

וּבְאֵמֶת מָה אָמַר לָךְ, הֲלֹא אָנּוּ צָרִיכִים לְרַקֵּד מְרַב שְׂמִחָה שְׁאָנוּ זוֹכִים לְהִתְאַחַז עִם אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים כְּאֵלוֹ, צַדִּיקִים כְּאֵלוֹ, הֲלֹא הֵם

(א) כָּל מִי שֶׁמוּצֵיא לְשׁוֹן-הָרַע מִטְמֵאֵין כָּל אֵיבְרֵיו.
(ב) עַל הַכֵּל מְחַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חוּץ מִלְשׁוֹן הָרַע.

אֲשֶׁר א' תתסט בנחל כה

אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, אשר על כל אחד ואחד אומר הקדוש-ברוך-הוא (ישעיה מט, ג): "ישראל אשר בך אתפאר", פיוע שיחה זו מרבנו ו"ל, כי תהלה לאל, כלם אהובים, כלם קדושים וכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים בתפלה והתבודדות בכל יום, אשר דבר כזה לא תמצא בשום מקום שבועולם, ובנדאי בלי שום ספק נזכה בקרוב להתגלות הגאולה, על-ידי בי בנישפתא חדא, אלו הם אנשי רבנו ו"ל הזוכים לשיח ולספר את כל לכבם אליו יתברך, באשר ידבר איש אל רעהו, וזוכים לומר בכל לילה תקוון חצות. ומוכא בלקוטי-הלכות (השכמות הבקר, הלכה א'), אשר כמו שהגאולה הראשונה היתה בחצות, כמו-כן גאלתנו העתידה תהיה על-ידי זכות אלו העומדים בלילות ואומרים חצות, ושופכים לבם בפנים אליו יתברך, על-כן מה טוב ומה נעים שבת אחים יחדיו, ולהיות תמיד בצותא עמהם, וישמע דבורם, ויגל וישמח עמהם יחד על נעם חלקנו בזה העולם העובר, אשר אין עוד שמחה כשמחה זו, שאנו זוכים להיות בין חבריה קדושה פזו (חסר).

א' תתסט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר חקת-בלק ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר הבחור ...
גרו יאיר, שותה מפני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

מכתבך הקצר אתמול קבלתי, ומה שאתה כותב שמכתבי עשה רשם גדול עליך, והתעוררת ממנו — בן ראוי, כי כל הדבורים הם של רבנו ו"ל והם מחיים נפשות ממש, ואנו מחיבים לחפש ולסלסל בתורתו, ולדלות מים העמקים שיש שם, שעל מים אלו גדלה האמונה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), כי צריך לחפש בעצמו

תמיד איך אויחו באמונה, שנה העקר, ובכל רגע שמתחזק באמונה בו יתברך, מקים מצות עשה שנאמר (שמות כ, ב): "אנכי ה' אלקיך", עין ברמב"ם בהלכות יסודי התורה (פרק א', הלכה ו'), כי צריך לחקק היטב היטב בלב ויבדעתו, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, וכשזוכה לשלמות ברור וזכוה האמונה, אז נגאל מכל צרותיו, וזוכה להיות בעולם החרות, הינו עוד בעולם הזה זוכה לישוב בגן-עדן התחתון, כי העולם הזה נקרא גן, והעולם העליון נקרא עדן, שמקבל מעדנא הנחלא עמיקא (עין בשערי הכניס, ערך עדן), ועל-כן כשמקשר את העולם הזה שהוא גן אל העולם הבא שהוא עדן, למעלה מן הזמן, אז נעשה גן עדין, אבל אם מפריד את העולם הזה מן העולם הבא, ונדמה לו שיש איזה זמן, מאחר שהוא תחת הזמן אז נעשה צרוף גי'ה'נו'ם, הינו גן שהוא העולם הזה הי'ו'ם, שהוא הזמן, כי כל עקר מרירות האדם בצרות והרפתקאותיו ובכל מה שעובר עליו בין ברוחני ובין בגשמי, הוא מחמת שנדמה לו שיש עוד הרבה זמן להיות בזה העולם, ועל-כן הוא מטורד מאד רחמנא לצלן, בגשמיות — כי הוא צריך להכין טרף לשנים רבות באשר נמצא זאת ברוב העולם שעובר, ומתיגע מאד בטרחות עצומות, רק כדי שישאר לו לעת זקנתו, כי על-פירוב יש לאנשים מה לאכל עוד לשבוע, ויש גם שיש להם מה לאכל לחדש, ויש גם שיש על שנה ויותר, אף הוא מתפחד מה אעשה כשיכלה כספי וכו', נמצא שעל-פירוב אינם מטורדים על פרנסת היום רק על מה שיהיה בעתיד, ועל-כן איש כזה תמיד רודף ומתיגע אחר פרנסתו, אף שיש לו עכשו בזמן, אבל מה יעשה כשיגמר מעותיו?! וכל אלו הצרות והירידות והדינים נמשכים לאדם, מחמת שנדמה לו שיש לו עוד הרבה זמן לחיות בזה העולם (חסר).

א' תתע.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר חקת-בלק התשל"ה.

אֲשֶׁר א' תתע בַּנְחַל כז

אך טוב וחסד ירדפו אל אהובי, ידידי היקר, האברך המצין
במדות טובות, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך אשר בו אתה משבר לבך במה שעובר עליך
ברוחניות ובגשמיות לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער. והנה באמת
איני יודע היכן אתחיל לכתב לך, אם לנחמך או לחזקך, או אם
לעוררך וכו', אך כשאני מתישב ביני לבין קוני, הנני רואה כי
(תהלים קיט, צב): "לולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעניי" אם לא היה
לי דברי רבנו ז"ל, שהוא האוריתא דעתיקא סתימאה דעתידא
לאתגליא, על-ידי משיח צדקנו, אז הייתי חס ושלום, נאכד לגמרי.
ומבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנ: דע שכל מי שיש לו
צער ויסורים, אינו אלא מחסרון הדעת, כי מי שידע שהכל בהשגחה
מהשם יתברך, אין לו שום יסורים, ואינו מרגיש שום צער כלל
וכו', עין שם; אדרבה מכל מה שעובר עליו הוא בורח תכף ומיד
אליו יתברך יותר ויותר וכו'.

והנה הכל תלוי במח מחשבה, במקום שאדם חושב שם כל
האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), כשחושב תמיד ממנו יתברך
מכל שכן מי שזוכה ליחד יחודים קדושים מצרופי השמות — שם
כל האדם, ואז זוכה להשתעשע בשעשוע דמלכא, וגר בעולם
החרות, ושום ברירה לא יכולה להרע לו או להיטיב לו, כי יודע
בידיעה ברורה שהכל רק מידו יתברך, כי (חלין ז'): אין אדם נוקף
אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן (יומא לח):
אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות
חברתה אפלו כמלא נימא, ואז בידיעה זו הוא בן חורין, וזוכה
לגאלה, מה שאין פן, כשמכניס מחו ברע' גמור, וחושב במה
שחושב, בפרטיות בתאות נאוף ובתמונות מגנות, אז שם הוא ממש.
וצריך שידע שברגע זה הגיהנום פתוחה תחתיו, ויבער בו היצר
הרע פתגור בוער וכו', ואז נופל תחת הזמן, עד שהכל מושלך עליו,
והוא מפחד מכל ברירה, ובפרטיות שחי חיים של פחדים, אולי

כח אֲשֶׁר א' תתע בַּנְּחָל

יִגְרְשׁוּ אוֹתוֹ מִפְּרָנְסָתוֹ, אוֹלֵי יַקַּח חֲבָרֵי דָבָר זֶה שֵׁשׁ לִי בֵּין בְּרוּחָנִי אוֹ בֵּין בְּגַשְׁמֵי וְכוּ', וְאִזּוֹ הוּא עֶבֶד גָּמוּר שֶׁמִּשְׁעֶבֶד תַּחַת הַיָּצָר וּמוֹלִיךְ אוֹתוֹ כְּרָצוֹנוֹ.

עַל-כֵּן אֶהוּבִי, אָחִי, הִרְאֵשׁוּנָה מֵהַ שְׂצָרִיךְ לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְבָרַח מִהַעֲתוּנִים וּמִסְפָּרֵי חִיצוֹנִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִעֲתוּנִים הַמְּלֵאִים נֶאֱוָף, רַחֲמָנָא לְצַלָּן (חֲסֵר).

הָאֲדָם צָרִיךְ לִידַע עֲצָם הַתְּרַחֲקוּתוֹ מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן יֵדַע וַיֵּאֱמִין שֶׁמִּצַּד רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ הוּא קָרוֹב מְאֹד לְכָל אֶחָד, אֲפִלוּ לְהִרְחֹקִים מְאֹד, וְהַעֲקֹר עַל-יַדֵּי הַדְּבֹר פִּי עַל-יַדֵּי הַדְּבֹר אָנוּ יְכוּלִין לְקָרוֹת אוֹתוֹ מִרְחוֹק מְאֹד, וְהוּא מִתְקָרֵב אֵלֵינוּ עַל-יַדֵּי-זֶה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה, יח): "קָרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֱמֶת", וְכָתִיב (דְּבָרִים ד, ז): "כִּי מִי גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרִבִּים אֵלָיו כִּי אֵלֹקֵינוּ בְּכָל קְרִיאָנוּ אֵלָיו", וְזֶה בְּחִינַת "בּוֹרָא נִיב שְׂפָתַיִם" (יִשְׁעֵיהּ נו, יט), בְּחִינַת הַדְּבֹר, עַל-יַדֵּי-זֶה דִּיקָא זוֹכִים לְבְּחִינַת (ש"ס): "שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב", בְּחִינַת הַהִתְרַחֲקוּת וְהַהֲתַקְרְבוּת הַנִּלְבָּל, שִׂידוּעַ בְּאֱמֶת הַתְּרַחֲקוּת מִצַּד עֲצָמוֹ וְהַהֲתַקְרְבוּת מִצַּד רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ, וּמִי שְׁנוֹתֵן לֵב לְדַקְדַּק וּלְהִבִּין פְּרוּשׁ הַמִּלּוֹת שֶׁל הַמְּקָרָא הַזֶּה "בּוֹרָא נִיב שְׂפָתַיִם", יוּכַל לְהִבִּין מִזֶּה עֲצוֹת אִיךְ לְהַתְחַזֵּק בְּעִנְיַן הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂזֵה עֵקֶר הַתְּקוּן לְעִנְיַן רַחוּק וְקָרוֹב הַנִּלְבָּל, כִּי עַל-יַדֵּי הַשִּׁיחָה הַנִּלְבָּל יוּכַל לְפָרֵשׁ וּלְשַׁיַח הַכָּל לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְפָרֵשׁ בְּשִׁיחָתוֹ עֲצָם הַתְּרַחֲקוּתוֹ מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן יִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יַדֵּי-זֶה דִּיקָא, עַל-יַדֵּי שִׁיזְכוּר עֲצָם רַבּוּי רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ בְּלִי שְׁעוֹר, כְּאֲשֶׁר גָּלוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ ז"ל, אֲבָל עַל-פִּי-רַב הַשִּׁיחָה הַנִּלְבָּל בְּעֲצָמָה קָשָׁה מְאֹד, כִּי מִעֲצָם הַתְּרַחֲקוּתוֹ אֵין לוֹ דְּבוּרִים לְדַבֵּר כָּלֵל, כִּיִּדוּעַ לְמִי שְׂרוּצָה לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ בְּזֶה, אֲבָל כְּבָר הַזֶּהִיר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי הַתְּחַזְּקוֹת, לְנַהֵג הַנְּהִגָּה זֹאת בְּכָל יוֹם, כִּי הַתְּכַנְּנָה וְהַרְצוֹן לְבַד שֶׁמִּכִּין אֶת עֲצָמוֹ, וְרוּצָה לְדַבֵּר, רַק שְׂאִינוּ יְכוּלִים לְדַבֵּר, גַּם זֶה יִקָּר מְאֹד אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִם יִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה הַרְבֵּה, בּוֹדָאֵי יַעֲזוֹר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּבְרָא לוֹ

אֲשֶׁר א' תתעא בנחל כט

דבורים, בבחינת: "בורא ניב שפתיים" בורא ממש, כי הדבורים הבאים לאדם הם בחינת בריאה חדשה ממש, כי בודאי הוא רחוק מדבורים מאד מחמת התרחקותו מהשם יתברך, אבל כשהוא חזק בעבודה זו, והכין עצמו לדבר ולשוח בינו לבין קונו וחוזר בזה איזו שעה ברצונות ובכסופין חזקים, אזי השם יתברך עוזרו ושולח לו דבורים לתוך פיו, שהם בחינת בריאה חדשה ממש, שהשם יתברך ברחמיו ברא לו דבורים והזמינם לתוך פיו, בבחינת "בורא ניב שפתיים", 'בורא' דיקא, ועל-ידי-זה דיקא זוכה לבחינת שלום לרחוק ולקרוב כנ"ל, וכמו שכתוב (משלי טו, א): "לאדם מערכי לב ומה' מענה לשון", שהאדם צריך להאריך לבו הינו בחינת ההכנה הנ"ל, ואזי השם יתברך שולח לו דבורים לתוך פיו, בבחינת: "ומה' מענה לשון", וכמו שכתוב (תהלים נא, יז) "אדני שפתי תפתח" וכו', שהשם יתברך כביכול בעצמו פותח לו את שפתיו לדבר ולשוח את אשר בלבבו, כי הכל מאתו יתברך, רק האדם צריך להכין את עצמו ברצונות ובכסופין קדושים, הנו"ה יעזרו לדבר ולפרש שיחתו בראוי בשלמות. (חסר).

א' תתעא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר חקת-בלק התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, וכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך האריך לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולכסף ברצונות ובכסופים חדשים בכל פעם, כי העקר הוא הרצון, ומכל שכן פשוטה להוציא את רצונותיו בפיו דיקא שאז נארגים עולמות חדשים על-ידי-זה (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן לא; ובלקוטי-הלכות,

ל אֲשֶׁר א' תתעב בנחל

ערב, הלכה ג', שְׁמֵאֲרִיךְ שָׁם מִמַּעַלֵּת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִין אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עֵינַי שָׁם.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, בָּרַח לְךָ מִלְּצִים, וְתִהְיֶה רְגִיל רַק לְהִתְחַבֵּא בְּסִתּוֹ
צֵל כְּנַפְיוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחַתְךָ וְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תְּדַאֵג וְדַאֲגַת מְחַר כָּלֵל, כִּי בְּיָדָי יַעֲזֹר לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
וְתִמְצָא פְּרִיָּסָה טוֹבָה וּבְנִקָּל, וְצָרִיךְ שֶׁתְּחַקֵּק הַיֵּטִב בְּדַעְתְּךָ תָּמִיד אִיךָ
שָׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְהוּא אָב
הַרְחֵמֶן, וְהוּא יַעֲזֹר לְךָ בְּכֹל עֲנִיָּיִךְ וּבְכֹל מֵה שְׂאֵתָה צָרִיךְ, אִיךָ הָעֵקֶר
לֹא לְהִיּוֹת מְעַרְבַּ עִם לְצִים וּבְנֵי־אָדָם הַרְחוֹקִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי דָבָר
זֶה יַעֲקֹר אוֹתְךָ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, לְגַמְרֵי מִשְׁרָשֶׁף וְתַפֵּל וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקָנוּ, שְׂאָנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, וְאָנוּ
מְחַבְּרִים יַחַד עִם אֲנָשִׁים קְדוֹשִׁים כְּאֵלוֹ שֶׁהֵם חֲסִידֵי בְּרִסְלָב. טוֹב
לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְהִנֵּה לֹא טוֹבָה הַשְּׂמוּעָה שֶׁשְּׂמַעְתִּי, שֶׁקָּמוּ אֲבָרְכִים וְכוּ',
וְהַדְּפִיסוֹ מוֹדְעוֹת נִגְדַת הַמִּתְנַגְּדִים, בּוֹשׁ יִבְשׁוּ, כִּי לֹא בְּאֵלֶּה חֲלֵק רַבְּנוּ
וְ"ל וְתִלְמִידוֹ מוֹהַרְנֵ"ת וְ"ל, וְלֹא כֶּן קִבְּלָנוּ וְלִמְדָנוּ מֵהֶם, אֲדַרְבֵּה
הֵם לְמַדּוֹ אוֹתָנוּ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת סִבְלָן וְשִׁפְלֵי, וְלִבְלֵי לְהַשִּׁיב
לְמִבּוֹז וְלְמִחְרָפוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְהִיּוֹת הָאָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא
(עֵינַי לְקוּיֵי־מוֹהַרְנֵ"ן, חֲלֵק א', סִימָן ו'); וְעַל־כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי, עַל־כָּל־פְּנִים
תִּרְאֶה שֶׁלֶּךָ לֹא יִהְיֶה חֲלֵק בְּמַעֲשֵׂה נִבְלָה זֶה, וְיִדְּוֵנוּ לֹא יִשְׁפְּכוּ אֶת
הַדָּם שֶׁל שׁוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל, אֲפִלּוֹ מִתְּנַגְּדִים עָלֵינוּ, כִּי עֲנִיָּנוּ הוּא
רַק לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

יְדִידְךָ לְנִצָּח...

א' תתעב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר פִּינְחָס ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיֵּקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּירוֹ יֵאִיר.

אֲשֶׁר א' תתעב בַּנְחַל לא

עֲלִיךָ לְהִיּוֹת מְצִיאֹתַי, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי נְשׂוֹאֵיךָ.
 וְצִרִיךָ שְׁתַּדַּע, כִּי עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת — לְהִיּוֹת לְמַעַלָּה וְלִהְיוֹת גַּם
 לְמַטָּה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סח); כִּי
 עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת — כְּשֶׁאָדָם הוּא לְמַעַלָּה וְיָכוֹל לְהִיּוֹת גַּם לְמַטָּה,
 וְכִשְׁהוּא לְמַטָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת גַּם לְמַעַלָּה, וּבְלִי זֶה לֹא נִקְרָא שְׁלֵמוֹת.
 וְכִיּוֹתֵר שֶׁיְךָ דָּבָר זֶה כְּשֶׁמִּתְחַתְּנִים, כִּי טַבַּע שֶׁל הַבַּעַל שֶׁהוּא מִתְעַלָּה
 תָּמִיד בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם, וְחַפֵּץ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְכַפְרֵט
 בַּחוּר צָעִיר שֶׁהַכְּנִיס אֶת כָּל מַגְמָתוֹ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהוּא
 מִתְמַיֵּד עֲצוּם בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, מִמֵּילָא רוֹצֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּלִמּוּד
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד, מֵה שְׁאִין בֵּן, אִם הוּא מִתְחַתֵּן עִם בַּחוּרָה
 שְׁנִמְשַׁכֵּת לְגַשְׁמִיּוֹת, וְרוֹצֵה רַק דְּבָרִים גַּשְׁמִיִּים, יָכוֹל לְהִיּוֹת בִּינֵיהֶם,
 חֵס וְשָׁלוֹם, אֵילוּ חִלּוּקֵי דַעוֹת אוֹ מְרִיבוֹת. וְלָכֵן עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת —
 לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֶל אֲשֶׁתּוֹ, וְלְהִבִּין גַּם אֶת צָרְכֶיהָ, וּמֵה שֶׁזִּקְוָקָה
 הִיא לְדַבְרִים גַּשְׁמִיִּים, וְלֹא לֹדַמְרֵי: "אֵל תִּבְלְבְּלֵי אוֹתִי, כִּי אֲנִי עוֹסֵק
 עִתָּה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה". וּמִכָּל שֶׁפֶן כְּשֵׁישׁ לָכֶם יְלָדִים, צָרִיכִים לְתוֹרָה
 גַּם בְּעִזְרָה בְּבִית. וְכָלֵל זֶה תִּקַּח בְּיַדְךָ: מֵה שֶׁגָּבַר עוֹשֶׂה בְּחֻצֵי שְׁעָה
 אוֹ שְׁעָה, אֲשֶׁה יָכוֹלָה לַעֲשׂוֹת בְּאַרְבַּע אוֹ חֲמֵשׁ שָׁעוֹת, וְלָכֵן אֶת
 הַכָּלֵל הַזֶּה עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲפִי שֶׁמִּצַּד אֶחָד אַתָּה נִמְשָׁךְ לְלִמּוּד תּוֹרָה,
 אָבָל מִצַּד שְׁנֵי עֲלִיךָ לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמְךָ אֶל אֲשֶׁתְּךָ, וְאִם לֹא תִצְטִיחַ,
 אֲזוֹ תִהְיֶינָה לְךָ בְּעִיּוֹת בְּחַיֵּי נְשׂוֹאֵיךָ, וְזֶה בְּרוּר.

מִסְפָּרִים, אֲשֶׁר הֵרַב הַקְּדוּשׁ הַ"בַּעַל הַתְּנַיָּא", זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ,
 גַּר בְּאוֹתוֹ בְּנִין עִם בְּנוֹ הֵרַב הַקְּדוּשׁ רַבִּי דָב בְּעַר, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ.
 הוּא גַּר בְּקוּמָה רַאשׁוֹנָה וְאָבִיו גַּר בְּקוּמָה עֲלִיוֹנָה, וְהוּא הִיָּה עִמָּקָן
 גְּדוֹל מְאֹד בְּחִסְדוֹת, כְּשֶׁהִיָּה מִתְעַמֵּק בְּעִנְיָן עִמָּק שֶׁל קְבָלָה, אֲזִי
 הִיָּה יָכוֹל לְשַׁכַּח לְגַמְרֵי מִהַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְשׂוֹכַח הֵיכֵן הוּא נִמְצָא
 וְכו' וְכו'. וּפְעַם אַחַת הִתְעַמֵּק בְּאִיזָה עִנְיָן, וְשָׁמַע אָבִיו הַ"בַּעַל
 הַתְּנַיָּא" תִּינוּקָת בּוֹכָה, וְאֲפִי שֶׁהוּא הִיָּה עִמָּקָן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, עִמָּק
 עִמָּק מִי יִמְצָאָנוּ, מִי יִדְמָה אֵלָיו מְרַב עִמָּקוֹתוֹ וְכו' וְכו', עִם כָּל זֹאת
 גְּדָלְתוֹ הִיָּתָה, שֶׁשָּׁמַע אִיזוֹ תִּינוּקָת בּוֹכָה, אֲזִי הֵבִין תִּכְף-וּמִיָּד —
 מִסְתַּמָּא, בְּנוֹ עִתָּה בְּבִטּוֹל הַמְצִיאֹת, וְאִינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כָּלֵל, וְלֹא

לב אֲשֶׁר א' תתעב בַּנְחַל

השגיח על התינוקת, וכן הִיָּה. וַיֵּרֶד וַרְאָה שֶׁהַתֵּינוּקָה נִפְלָה מִהַעֲרִיסָה, וּבָנָה מִתְעַמֵּק בְּעַמֵּק דְרוּשֵׁי חֲסִידוֹת, אֲזַי הִגְבִּיחַ אֶת הַתֵּינוּקָה מִהַרְצָפָה, וּבָנָה עֲדִין לֹא שָׁם לֵב שְׂאֲבִיו הַ"בַּעַל הַתֵּנוּא" נִכְנָס לַחֲדָר, מֵרַב עֲמֻקּוֹתָיו, וְאִז הִחַל לְשִׁיר הַ"בַּעַל הַתֵּנוּא" כְּדַרְכּוֹ (שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר עִם נִגּוּן): "בְּעַרְעַר (כֶּךָ קָרָאוּ בְלִשׁוֹן חֲבֵה), עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הָאָדָם, כִּשְׁהוּא לְמַעַלָּה צָרִיף לִהְיוֹת גַּם לְמַטָּה, כִּשְׁמִדְבָקִים אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, צָרִיכִים לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ וְלִשְׁמַע גַּם תֵּינוּקָה בּוֹכָה".

הספור הזה הוא למוד עֵמֶק עֵמֶק, אִיף שְׂצָרִיכִים לַחֲיוֹת אֶת הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַתְחַמֵּק, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלַה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הַר"ן, סימן נא): הַפְּקָרוֹת אֵין צָרִיכִים, אַף-עַל-פִּי שְׁבָאֲמַת אֵין נִקְרָא הַפְּקָרוֹת כָּלֵל, אֲדַרְבֵּהּ, לְהַפְּךָ כְּשֶׁרוֹדֵף אַחַר עַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְרַחֲוֹק מִעֲבוֹדָתוֹ יִתְבַרֵּךְ, זֶהוּ מִפְּקָר בְּאֲמַת, אַף-עַל-פִּי-כֵן מֵה שְׁנִקְרָא אֶצֶל הָעוֹלָם הַפְּקָרוֹת, דְּהֵינּוּ מִי שְׁמִפְקִיר אֶת עַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה מִכָּל וְכָל, וְעוֹסֵק רַק בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵּךְ, שְׁזֵה אֶצֶל הָעוֹלָם הַפְּקָרוֹת, גַּם זֶה אֵין צָרִיכִים, כִּי יְכוּלִים לִהְיוֹת אִישׁ כִּשֶׁר בְּלִי הַפְּקָרוֹת; עֵינֵי שָׁם לְשׁוֹנוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וּבּוֹדָאי רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׂאֲנַחֲנוּ נִפְרֵשׁ לְגַמְרֵי מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִהְיֶה דְבוּקִים בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, עִם כָּל זֹאת אָמַר רַבְּנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ, שְׂאֵין צָרִיכִים הַפְּקָרוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, אֲדַרְבֵּהּ יְכוּלִים לַחֲיוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם עִם אִשָּׁה וְעִם יְלָדִים וְלַעֲסֵק בְּפִרְנִסָּה, וְזֵה לֹא יִפְרִיעַ לוֹ לְגַמְרֵי; כִּי עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת לִהְיוֹת עֵיל וְנִפְיָק, רְצוּא וְשׁוֹב, שְׁזוֹ שְׁלֵמוֹת הַבְּקִיאוֹת, כַּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו').

לזאת, יְדִידֵי הַיָּקָר, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּזֵה הָעוֹלָם, וּבְכַפְרֵת שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ לְהַתְחַתֵּן, עֲלִיף לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמְךָ אֶל אֲשֶׁתְךָ, בְּעֲזָרְתּוֹ יִתְבַרֵּךְ שְׁמוֹ, כְּשִׁיזָכָה אוֹתָךְ עִם אִשָּׁה וְיְלָדִים וְתִקְּוִים אֶת דְּבָרֵי אֱלוֹ, אִז דִּיקָא תַצְלִיחַ. וְאֵל תִּקַּח בְּקִלּוֹת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, כִּי יְבוֹא הַיּוֹם שְׁתוּדָה לִי. וְאִף שִׁישׁ עֲתָה גַם מִבֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁעוֹזְבִים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם וּבּוֹרְחִים לְמִרוֹן, אוֹ עַל הַהָרִים וְעַל הַגְּבָעוֹת וְכוּ' וְכוּ', רַק

אֲשֶׁר א' תתעב בְּנַחֵל לַג

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ מַה קוֹרָה אַחֲרֶיךָ וְכוּ', וְאִז אַף אֶחָד
לֹא יִרְחַם עָלֶיךָ וְכוּ'.

וְתִהְיֶה פָקֶח, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ עִם אִשָּׁה, עָלֶיךָ לְקַחַת
הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב דְּבוּרִים אֱלוֹ בְּתוֹךְ לִבְךָ, לִהְיוֹת לְמַעֲלָה בְּאֲשֶׁר תִּשׁוּקְתָךְ
לְסִיִּם פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר: שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה וְשׁ"ס וְרַמְבַּ"ם וְטוֹר
וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְזֵהר וְתִקּוּנֵי וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת שִׁיְהִי לְךָ גַם זְמַן
לְאִשְׁתְּךָ לְדַבֵּר אִתָּה, לְטִיֵּל עִמָּה, כִּי אִשָּׁה דַעְתָּה כְּנָשִׁים — שְׂדַעְתָּן
קִלּוֹת וְכוּ', וְרוֹצֵה אִשָּׁה בְּקַב וְתַפְלוּת מִתְשַׁעֵה קִבִּין וּפְרִישוֹת (סוּטָה
כ.), וְאֵל יִקְלוּ בְּעֵינֶיךָ דְּבָרִים אֱלוֹ, וְאֵל תַּחֲשֹׁב שְׂאֵנִי רוֹצֵה לְהַחֲלִישׁ
אוֹתְךָ, אֵלֹא אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ בְּתַכְלִית הָאֱהָבָה, וְאֲנִי רוֹצֵה בְּטוֹבְתְךָ,
אֲנִי רְאִיתִי הַרְבֵּה חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם, שְׁלֹא צִיְתוּ אֶת דְּבָרֵי רַבְנוּ ז"ל,
וְחָשְׁבוּ שִׁיִּפְקִירוּ אֶת הַכֹּל, וּלְבַסּוֹף, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הַתְגַּרְשׁוּ עִם כַּמָּה
יְלָדִים, וְעַכְשָׁו מְסֻתּוֹבְבִים בְּאַרְחֵי-פְּרָחֵי טְלוּאִים וּבְלוּיִים, מְלַכְלָכִים,
יְשָׁנִים עַל הַסְּפָסְלִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת אוֹ בְּאִיזָה הַקְדָּשׁ, וְאוֹכְלִים אִיזָה
שִׁירִים וְכוּ' וְכוּ', וְכָל זֶה מִפְּנֵי שֶׁהֵיוּ חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם. אָבֵל מִי שֶׁשָּׂם
דְּבָרֵי אֱלֹה בְּתוֹךְ לְבוֹ, מִצַּד אֶחָד הוּא דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְתַמִּיד חוֹשֵׁב רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִצַּד שְׁנֵי מוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ
אֶל אִשְׁתּוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ סְבָלְנוֹת אֵלֶיהָ, וְשׁוֹמֵעַ אֶת כָּל סְפוּרֵיהָ שֶׁמְסַפֶּרֶת,
אֶפְלוּ שְׂאֵלוּ הֵם דְּבָרֵי שְׁטוֹת וְהֶבֶל וְכוּ' וְכוּ', לוֹ בּוֹעֵר הַלֵּב לְהַכְלִיל
לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא צָרִיךְ לְשִׁמְעַ אֶת כָּל מִינֵי הַקֵּבֶל
מִחֲבֻרוֹתֶיהָ וְכִדּוּמָה וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת זֶה עֵקֶר הַהַצְלָחָה —
לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֵלֶיהָ וּלְהַאֲזִין לְדְבָרֶיהָ, וְאֵף שֶׁכַּפְּנִים בּוֹעֵר לוֹ
הַלֵּב מְאֹד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ זֶה בְּטוֹל זְמַן, אֵל תַּחֲשֹׁב
כֵּן, וְזֶה עֵקֶר הַהַצְלָחָה בְּחַיֵּי נְשׂוֹאִין.

וְלִכֵּן רְאֵה, יְדִידֵי הַיָּקָר, לְקַבֵּל אֶת דְּבָרֵי אֱלֹה, וְאִז תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ
מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תַּחֲשֹׁב שִׁישׁ לִי כָּאֵן אִיזוֹ כְּנֻגָה צְדִידִית, אֲנִי רוֹצֵה
רַק לְרְאוֹת אֶת הַצְּלַחְתְּךָ הַנּוֹצְחִית, וְאֲנִי מְכִיר אֶת טְבַעְךָ, שֶׁמִּצַּד אֶחָד
אַתָּה רוֹצֵה רַק לְלַמֵּד וּלְהַתְּפַלֵּל, שְׁלֹא יִהְיֶה לְךָ שׁוֹם עֶסֶק בְּעַסְקֵי
הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁכָּךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת, אֵף מֵאִדְךָ גִּיסָא, עָלֶיךָ לְהַבִּין,

לד אשר א' תתעב בנחל

שְׂאֵשָׁה רוֹצֶה גַם גְּשָׁמִיּוֹת וְחֲמַרְיּוֹת, וּבְמִשְׁךְ הַזְּמַן אִם תִּרְבֶּה בַתְּפִלָּה וְתִהְיֶה מֵיֶשֶׁב מְאֹד בְּדַעְתָּךְ, וְתִהְיֶה מִתּוֹן מִתּוֹן אַרְבַּע מְאוֹת זֹזוּ שְׁנֵיה (בְּרֻכּוֹת כ.), אִז תִּזְכֶּה לְאַרְבַּע מְאוֹת עֲלָמִין דְּכֶסֶף, כְּמוֹכָא בְּזוּר הַקְדוּשׁ (תַּיִי-שָׁרָה קכג.).

וְלִכְּנֵן רְאֵה מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה לְהִיּוֹת זְרִיז וּפְקֻחַ, וְלִהְבִּין עֶסֶק גַם בְּעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, אִיךָ לְבַשְׁל וּלְנִקּוֹת וְאִיךָ לְסַדֵּר עֲנִינִים וְכו' וְכו', וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ אַחֲר־כֶּף גַם בְּרוּחָנִיּוֹת, כִּי אֲנִי רְגִיל לֹמֵר: מִי שֶׁהוּא בְּטָלָן בְּגִשְׁמִיּוֹת, יִהְיֶה בְּטָלָן גַם בְּרוּחָנִיּוֹת, וּמִי שֶׁזְרִיז בְּגִשְׁמִיּוֹת, יִהְיֶה זְרִיז גַם בְּרוּחָנִיּוֹת, וְזֶה בְּרוּר כְּשֶׁמֶשׁ. וְלִכְּנֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּפְקַח עֵינֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִין.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֵא תִקַּח אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ עַל פְּנֵי הַכֶּתֶב בְּלִשׁוֹן שֶׁל עֲקִיצָה וּדְקִירוֹת, כְּאֵלּוּ אֲנִי רוֹצֶה לַעֲקֹץ אוֹ לְדַקֵּר אוֹתָךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, כֹּל כְּוִנָּתִי הִיא רַק שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וְאֲנִי רוֹאֶה מַה שֶׁקוֹרֶה הַיּוֹם בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁמְפַקְרִים אֶת נְשׂוּתֵיהֶם וְאֶת יְלָדֵיהֶם, וְלֹא אֲכַפֵּת לָהֶם מְאוּמָה, לְבִסּוּף, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, נְאֻכָדִים לְגַמְרִי, וְאִין נִשְׁאָר מֵהֶם כְּלוּם — לֹא תוֹרָה לֹא חֲכָמָה, לֹא יְרָאָה, לֹא דַעַת וְלֹא שְׂכָל, כְּלוּם, מִמֶּשׁ כְּלוּם.

רַבְּנּוּ ז"ל גִּלָּה לָנוּ דֶּרֶךְ נְכוֹנָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְדַבֵּר תָּמִיד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִתִּי שֵׁשׁ לוֹ פְּנָאִי, הוֹלֵךְ בְּאִיזוֹ פְּנֵה שְׂאִין שָׁם בְּנִי-אָדָם, וּמְסַפֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת כָּל מַה שֶׁמַּעֲיֵק לוֹ וּמַצְעֵר אוֹתוֹ, וּמִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ הַצְּלָחָה בְּחַיִּים, עַל-כֵּן גַם אֵתָּה תִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי בְּאֵמֶת מִי שֶׁמְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִזְדַּבֵּר מִחוּ וְשִׁכְלוֹ, וּמְסַתְּכָל עַל הָעוֹלָם הַזֶּה בְּאִפְּן וּבְצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי, כִּי נִפְתַּח לוֹ דַּעַתוֹ וְחֲכָמְתוֹ וּבִינָתוֹ בְּאִפְּן יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, וְכָל אֵלּוּ שֶׁמְרַבִּים בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, זוֹכִים לְיִשׁוּב הַדַּעַת כְּזֶה שְׁלֵא נָתַן לְסַפֵּר כְּלָל; וְעַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלּוּ יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁר א' תתעג בנחל לה

וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שִׁיפְתַּח אֶת מַחֲךָ וְדַעְתָּךְ וּבִינְתָךְ, וְכֵן תִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר פִּינְחָס ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה נִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, כֹּל מִגִּמְתִּי הִיא רַק לְהַחֲדִיר אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל כְּפִי שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ו'ל, וְהוֹלֵךְ לִי בְּחַיִּים לְהַפִּיץ אֶת תּוֹרַת רְבֵנוּ ו'ל לְכָל שְׂכֵבוֹת הָעַם, כִּי כִּף הַזֵּהִירָנוּ רְבֵנוּ ו'ל (שיחות-ה'ר"ן, סימן רט), וְאָמַר בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָּה: "אֵייעָרַע קִינְדַעַר זְאֵלֵט אִיר מוֹדִיעַ זַיִן וְאֵס דָּא הָאֵט זִיף גִּיטְאן" כִּי רְבֵנוּ ו'ל הָיָה כֹּל עֲנִינוּ גְלוּי אֱלָקוֹת, לְגִלוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹת יִתְבַּרֵךְ, לְהַפִּיחַ רוּחַ חַיִּים בְּכָל הַנְּשָׁמוֹת הַנְּפוּלוֹת וְהִירוּדוֹת וְהַמְּשֻׁלְכוֹת בְּתַאֲוֹתֵיהֶם הָרְעוּת. וְרְבֵנוּ ו'ל צָעַק וְהִכְרִיז אֶת הַפְּרוּז הַמְּפָרֵס (לְקוּשֵׁי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק ב', סימן עח): "אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל", "גִּיווּאֵלֵד, זַיִט אֵיִף נִישֵׁט מֵיֵאֵשׁ". וּבְאֲמַת שְׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, שְׁלֵא סַתֵּם אָמַר "זַיִט אֵיִף נִישֵׁט מֵיֵאֵשׁ", אֲלֵא נָתַן לָנוּ כַּחוֹת וְעִצּוֹת וְהַדְּרָכוֹת אֵיף לֵא לְהַתִּיאֵשׁ, כִּי אֵין זֹו אֲמָרָה בְּעֵלְמָא 'לֵא לְהַתִּיאֵשׁ, אֲלֵא צְרִיכִים כַּחוֹת הַנְּפֵשׁ וְעִצּוֹת וְהַדְּרָכוֹת וְהַנְּהַגוֹת יִשְׁרוֹת אֵיף לְהַתְּחַזֵּק; כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְשַׁבְּרִים וְגִלִּים בְּכָל יוֹם, וְאֵין אָדָם יוֹדֵעַ מַה קּוֹרֵה אֲצֵל חֲבֵרוֹ, וְלְכָל אֶחָד נִדְמָה כְּאֵלוֹ אֲצֵל חֲבֵרוֹ הוֹלְכִים הַחַיִּים טוֹב יוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ מִתְאַר לְעֲצָמוֹ אֶת גְּדֹל הַמְּרִירוֹת שְׁעוֹבָרַת עַל שְׂכֵנוֹ, וְאֲפֵלוֹ עַל אֲחִיו אוֹ קְרוֹבֵי

(ד) תגלו ותפרסמו לילדיכם מה היה פה.

מִשְׁפַּחְתּוֹ אֵין יוֹדְעִים, כִּי כָל הָעוֹלָם כְּלוֹ מְלֵא צְרוֹת וַיְסוּרִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁבוּרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ; כִּי אֵין שׁוּם מְקוֹם לְבָרַח מִפְּגְעֵי וּמְקָרֵי הַזְּמַן אֶלָּא אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְאֵיךְ בּוֹרַחִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ? גְּלֵה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאָדָם צָרִיךְ לִלְכֹת לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי־אָדָם, וַיְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּבַהֲתַחֲלָה תִּהְיֶינָה לוֹ עַל זֶה הַרְבֵּה מְנִיעוֹת, וַיַּחֲשֹׁב "מִי צָרִיךְ אוֹתִי וְכוּ', מִי שׁוֹמֵעַ אוֹתִי וְכוּ', זֶהוּ סֵתָם בְּטוֹל זְמַן" וְכוּ', אַךְ כָּל זֶה בָּא מִחֲמַת הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת שְׁנֹכְנֶסָה בְּאָדָם מִחֲמַת רַב עוֹנוֹתָיו; כִּי בְּאֲמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ מִחֵיה וּמִהוּהוּ וּמְקִים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאֱלֻקוֹת הוּא הַכֹּל לְכָל, אַךְ הָאָדָם מֵרַב חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו, וּבִפְרֹט פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁמָטִים מִחוּ וְנִתְבַּלְבַּל שְׁכָלוֹ וְנִתְעַקַּם לְבוֹ, הוּא מְלֵא קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵּךְ, עַד שֶׁהִפְרִיד אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ אֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם וְעִזַּב אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מַה שְׁנֹכְנֶסוֹת בְּבְנֵי־אָדָם מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֲפִיקוֹרְסוֹת, וְרַבְּנוּ ז"ל כָּל עֲנִינּוֹ הוּא רַק לְהַחֲדִיר בְּעַם יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה. וְאֵיךְ מִתְגַּלֶּה אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה? עַל־יְדֵי שְׂאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת. וְדַבֵּר זֶה אֲנִי רוֹצֵה לְהַכְנִיס בְּעַם יִשְׂרָאֵל, אַךְ שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂיֵשׁ לִי הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים, הַמוֹנְעִים וּמְעַכְבִּים אֶת דְּרָכֵי, עִם כָּל זֹאת אֵינִי מִתְפַּעֵל מֵהֵם, אַךְ זֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם אַתָּה יְכוֹל לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין חֲבֵרֶיךָ לְעֹזֵר לִי, אִזּוֹ תִּהְיֶה לְךָ זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, אַךְ־עַל־פִּי־כֵן אִם לֹא תוּכַל — גַּם־בֵּן טוֹב, אַךְ טוֹב יוֹתֵר אִם תְּעוֹזֵר לִי. וּכְמוֹ שְׂאָמַר פְּעַם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְנִכְד רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא עֲשִׂיר גְּדוּל מְאֹד, וְלֹא הִיתָה לוֹ הַשְּׂגָה בְּהַדְּפַסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עֲנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "דְּעַם רַבִּינִים זָאךְ וְוַעֲט זֵיךְ אוּיס פִּירֵן אֵן דִּיר אוּיְכַעַט נָאֵר שְׁעַנְעַר אוּן בְּעַסְעַר אִזּוֹ דוּ זְאֻלְסֵט צוֹ לִיִּיגֵן אֵ"

אֲשֶׁר א' תתעג בְּנַחֵל לו

הַאֲנֵד"ה. וְעַל-כֵּן אָנִי אוֹמֵר לָךְ גַּם-כֵּן, אִם אַתָּה יְכוּל לַעְזֹר לִי וְלַהֲדַפִּים אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָתֵר שְׁאֵת וּבְיָתֵר עַז — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְאִם לֹא — אֶתְאַמֵּן לַעֲשׂוֹת לְבָד, כְּמוֹ שֶׁעָשִׂיתִי עַד עַכְשָׁיו. כִּי מִשְׁנַת תַּשְׁכ"ה זְכִיתִי כְּבָר פְּעָמִים לַהֲדַפִּים אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהַפְּצָתִים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּזוּל מְאֹד, וְאַבְדִּיתִי עֲשָׂרוֹת אֲלָפֵי דוֹלָרִים, וְתֹאמִין לִי שְׂאִינִי מִתְחַרֵּט, כִּי מֵה יִשְׂאָר מִמֶּנִּי? רַק זֶה שֶׁפָּרַסְמָתִי אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאַף שֶׁקִּנִּיתִי לַעֲצָמֵי הַמּוֹן שׁוֹנְאִים בְּעִבּוּר זֶה וְכוּ' וְכוּ' — מֵה בְּכָף, כְּבָר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז' מִהַזְּכוּב וְהַעֲפָבִישׁ, שֶׁקָּדַם שִׁירְדָה נִשְׁמָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל לְזֶה הָעוֹלָם, עָשָׂה הַסֵּמ"ך-מ"ם רַעַשׁ גְּדוֹל אִם הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת תֵּרַד אֵין לִי כְּבָר מֵה לַעֲשׂוֹת וְכוּ', כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם מְאֹד מְאֹד שׁוֹנֵא אֶת רַבְּנוּ, וְעַל-כֵּן יַעֲשֵׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְמַצֵּא כָּל מִינֵי מוּמִים עַל אֱלוֹ שְׁמַגְלִים וּמְפָרְסָמִים אֶת דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם, וַיַּעֲזֹר עֲלֵיהֶם מַחְלוּקוֹת וּמְרִיבוֹת, וַיִּשְׁפִּילֵם וְכוּ' וְכוּ', אֶף אֱלוֹ שֶׁכְּוֹנְתָם רְצוּיָה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁם בְּפַעַל מַמָּשׁ.

מֵה אִמַּר לָךְ יְדִידֵי הַיָּקָר וּמֵה אֲסַפֵּר לָךְ חֲבָרֵי הַטּוֹב, זֶה יָמִים וְשָׁנִים שְׂאִנִּי הוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם עִם שְׁקִיּוֹת סִפְרִים, וּמְפִיץ אוֹתָם לְשִׁכְבוֹת הָעַם, וְגִדְל הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמִים שִׁישׁ לִי בְּבִתִּי-הַכְּנָסִיּוֹת וּבְבִתֵּי-הַמְדַרְשׁוֹת, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, זֶה צוֹחֵק וְזֶה מְגַרֵּשׁ אוֹתִי וְכוּ' וְכוּ', וְאַף-עַל-פִּי-כֵן מְצָחִי חֲזַק נֶגֶד מְצָחָם, אָנִי הוֹלֵךְ עִם שְׁקִיּוֹת סִפְרִים, וּמְפִיץ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְתַהֲלָה לְאֵל, אָנִי רוֹאֶה שֶׁבְּשֶׁקֶט נִשְׁמָוֹת יִשְׂרָאֵל מְחִיּוֹת אֶת עֲצָמָן עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן זֶה מְחַזֵּק אוֹתִי לְהַמְשִׁיךְ וּלְעֲשׂוֹת עוֹד וְעוֹד וְעוֹד. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, תַּעֲזֹר לִי בְּמֵה שְׁאֵתָה יְכוּל, וּבְכַרְט עִם כְּסָף, וְאִם לֹא — אָנִי אֲסַתְדֵּר בְּלַעֲרִיךָ גַּם-כֵּן, אֲכַל הִיָּה טוֹב שֶׁתַּעֲשֵׂה הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין הַחֲבָרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַבְּנוּ לַהֲדַפִּים וְלַהֲאֲדִיר

(ה) דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל יֵצֵא מִהַכַּח אֵל הַפַּעַל אֲפִלוּ בְּלַעֲרִיךָ, אֲכַל אֵיזָה יָפִי וְאֵיזָה נַעַם יְהִיָּה שֶׁתַּשֵּׂה גַם אֶתָּה שְׂכָם לַעְזֹר.

לה אשר א' תתעד בנחל

ולפאר את דבר רבנו ו"ל ביתר שאת וביתר עז, כי אני רוצה לקרב את כל עם ישראל אל דעת רבנו ו"ל. אני מבקש ומתחנן ממנו לתברך, שיתן לי דעת ושכל וחקמה ובונה, שאזכה להלביש את דברי רבנו בכלים מפלים שונים, עד שכלם ידעו מרבנו ו"ל, כי הלמוד שלו עמק עמק באמונה פשוטה בו לתברך.

הרגל את עצמך לדבר אליו? לתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, וזה יקשר אותך יותר ויותר אל למודו הטוב של רבנו ו"ל.

מה טוב ומה נעים אם תלמד בכל יום תורה אחת ב"לקוטי- מוהר"ן", ולומר עליה תפלה מ"לקוטי-תפלות", ואז תרגיש חיות אחרת בהתקרבות אל רבנו ו"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתעד.

בעזרת השם לתברך, יום שלישי לסדר פינחס ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך מכל מה שעובר עליך וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם אי אפשר להתקיים אלא על-ידי אמונה פשוטה, כי צריך כל אדם לחפש ולבקש בעצמו היכן אויזו באמונה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), מחמת שיש בני-אדם שסובלים חלאים רעים, והכל מחמת חסרון האמונה; כי באמת מי שמכניס את עצמו באמונה פשוטה בו לתברך, ורגיל לדבר עמו לתברך, אז חי חיים נעימים, חיים נפלאים, וחי בזה העולם כדגמת העולם הבא, כי הוא מסתובב תמיד עם הקדוש-ברוך-הוא, ואין

אֲשֶׁר א' תתעד בַּנְחַל לט

אכפת לו שום דבר, מכל דבר הוא רואה רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואינו צריך שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואפלו כשאוכל מאכל, הוא מתבונן היטב בנצוץ האלקי שבתוך המאכל הזה, ועל-כן דיקא בעת האכילה, אמר רבנו ו"ל, נעשה יחוד בין קדשא בריך הוא ושכינתיה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב); כי באמת הכל לכל אלקות גמור הוא, ואי אפשר לקלט דבר זה, מפני שאין לאדם כלים. ועקר הכלי הוא הדבור, ולכן צריכים לשמר מאד מאד על הדבור, לא לדבר לשון-הרע ורכילות וליצנות ונבול פה או דברים בטלים, חס ושלום, אלא לדבר תמיד דבורי אמונה והשגחה פרטית. והעולה על הכל — לשפף את שיח נפשו אליו יתברך, כֹּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְלִידַע אֲשֶׁר אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יְכוּל לַעֲשׂוֹת לוֹ רַע אוֹ טוֹב, בְּלִעְדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן הָעֶקֶר לְבִרְחַת רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ בְּיָדָיו לֹא יַעֲזֹב אוֹתָהּ.

מה אמר לך, ידידי היקר, אתה צריך כל-כף להדביק את עצמך בו יתברך, עד שתדע אשר אין לך אף אחד בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ואף שנדמה לך שכלם אוהבים אותך וכו' — הכל שקר, ואפלו נדמה לך שכלם שונאים אותך וכו' — הכל שקר, כי באמת בלעדיו יתברך אין עולם כלל. ולכן טוב מאד, להתחבא רק אצלו יתברך, ולחיות רק עמו יתברך, ולנשם את אורו יתברך; אשרי מי שזוכה להגיע למדרגה כזו, ואז החיים שלו יהיו חיים אחרים לגמרי.

מה אמר לך, ידידי היקר, אני יודע שנדמה לך שהמדרגה הזו היא מדרגה גבוהה מאד מאד, לחיות עם הקדוש-ברוך-הוא, לראות את הקדוש-ברוך-הוא, לשמע את הקדוש-ברוך-הוא, להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, לדבר עם הקדוש-ברוך-הוא וללכת אל הקדוש-ברוך-הוא וכו' וכו', אבל באמת הכל תלוי כפי הרגילות, אם אדם מרגיל את עצמו בזה, אז כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי, והעקר שלא יחזיק מעצמו כלום, אלא יהיה שפל בעיני עצמו פחות יותר מתולעת הרוחשת על הארץ ופחות יותר מנמלה

מ אֲשֶׁר א' תתעה בנחל

הזוהלת על הרצפה וכדומה, ואז כשאדם בא אל בטול כזה, שמרגיש עצמו פחות יותר מנמלה או מתולעת הרוחשת על האדמה, אז דיקא יכול לזכות לכל המדרגות האלו. ובאמת גדולי מבחרי הצדיקים, כל-כף שפלים בעיני עצמם, עד אשר מרגישים שהם הכי גרועים, ואין עוד גרוע כמוהם, וזו מדרגה נשגבה מאד מאד, להגיע אל נקדת הבטול הזה — שלא יראו כלום בעצמם, אבל דבר זה מסכן מאד, כי יכולים לפל במרה שחורה, אשר משם יכולים לפל בעמקי דתהומא רבא, ולכן צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, מצד אחד לידע שהוא בעצמו כלום, ומצד שני צריכים להחיות את עצמו עם נקדה טובה שיש בו: ציצית, תפלין, מזוזה, תורה, תפלה, כשרות, שבת וכו' וכו'; כי אפלו פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון (ברכות נו.).

רק חזק ואמץ, ואל תהיה בטלן, ואז תראה איך שסוף כל סוף כל המונעים שלך וכל המצרים ומעיקים לך יתהפכו אליך, ברח לך רק אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתעה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פינחס ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה, יגיעו וירדפו אל ידידי היקר, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

מה אמר לך, ידידי היקר, העקר בזה העולם הוא התחדשות, ורבנו ז"ל אמר על עצמו: חדוש כמוני עדין בעולם לא היה, ופרשו אנשי שלומנו היקרים, שזה נאמר על ענין של ההתחדשות שלו, כי רבנו ז"ל בפרוש גלה, אשר לא מבעי שכל יום ויום אצלו יום חדש, אלא אפלו כל שעה וכל רגע חדשים לגמרי, וכן אמר, שכל נשימה

אֲשֶׁר א' תתעה בַּנְחִיל מא

וּנְשִׁימָה אֲצִלוּ נְשִׁימָה חֲדָשָׁה, כֹּל־כֶּף חֲדָשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פֶּעַם, וּבִשְׂבִיל זֶה זָכָה לְמָה שְׁזָכָה; כִּי הֶעֱקָר תְּלוּי כְּפֵי מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוֹת בְּאָדָם, לְחֲדָשׁ אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד, הֵינּוּ לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמוֹ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה כְּאִלוֹ עֲדִין לֹא הִתְחִיל כָּלָל. וּבְאֵמֶת גַּם גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ וְ"ל, שֶׁהוּא הַפִּיר הַרְבֵּה צְדִיקִים שֶׁנִּפְּלוּ וְכו', מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הֵיטָה לָהֶם מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוֹת וְכו'. וְהַכָּל הוּא שְׁצָרִיכִים לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פֶּעַם, לַעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלִידַע שֶׁעַד עַכְשָׁו לֹא עָשִׂיתִי כְּלוּם, וּמִמִּילָא עָלֵי לְהִתְחִיל מֵעַכְשָׁו. וְלִכְל זֶה זֹכִים עַל־יְדֵי תְּפִלָּה, כְּשֶׁאָדָם בָּא לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, צָרִיךְ לְהַגִּיד לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: "הִנֵּה עַכְשָׁו אֲנִי מִתְחִיל לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ". "הִנֵּה עַכְשָׁו אֲנִי הוֹלֵךְ לְהִתְחִיל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה". "הִנֵּה עַכְשָׁו אֲנִי הוֹלֵךְ לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה חֲדָשָׁה שְׁעֲדִין לֹא הִתְפַּלַּלְתִּי עַד עַכְשָׁו". "הִנֵּה אֲנִי הוֹלֵךְ לְלַמֵּד חֲדוּשׁ שְׁעֲדִין לֹא לְמַדְתִּי אֶף פֶּעַם". וְכך צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְפָנָי כֹּל תּוֹרָה, וְכֵן אֶפְלוּ לְפָנָי כֹּל תְּפִלָּה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּכְשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ זוֹ, אֲזִי מְצַלִּיחַ דְּרָכּוֹ. וְרֵאִיתִי שֶׁהֵרֵב הַקְדוּשׁ רַבִּי בּוֹנִים מִפְּרִישִׁסְחָא, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אָמַר, שְׂבִשְׂבִיל זֶה מִתְחַלֵּת הַתּוֹרָה בְּפִסּוּק: "בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", כִּי אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע אֶת מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְלִכֵּן אָמַר: "בְּרֵאשִׁית בְּרֵא", כִּי הַבְּרִיאָה צָרִיכָה לְהִתְחִיל בְּכָל רִגַע וְדָקָה בְּרֵאשִׁית, וְאִין זֶה כְּמוֹ אֲמֵן הָעוֹשֶׂה כְּלִי, שֶׁלֹּאֲחַר עֲשִׂית הַכְּלִי, הַכְּלִי אֵינּוּ צָרִיךְ כְּבָר אֶת הָאֲמֵן, אֲלֵא הַבְּרִיאָה בְּכָל יוֹם וּבְכָל דְּקָה צָרִיכָה אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁאֵלוֹ הָעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שְׂבָהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם, וְאִם לֹא הִיָּה בְּבְרִיאָה אֶת הָעֲנִין שֶׁל בְּרֵאשִׁית בְּרֵא, מִיָּד הִיָּה הַכֹּל מִתְּהַפֵּךְ לְתִהְיוּ וְבִהּוּ, וְדו"ק כִּי עֲמַק הוּא.

תְּאֵמִין לִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, אִם תִּלְךָ בְּדַרְךָ זוֹ, אֲזִי אֶף פֶּעַם לֹא תִשְׁבֵּר, כִּי יֵשׁ עַל הָאָדָם כֹּל־כֶּף הַרְבֵּה נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְהוּא כֹּל־כֶּף נִשְׁבֵּר, עַד שֶׁאִין יוֹדְעִים מָה לַעֲשׂוֹת וְכו', אֲבָל אִם אָדָם מִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מְחַדֵּשׁ, וּבָא אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְצַלִּיחַ מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פֶּעַם, וְנַעֲשֶׂה אֲצִלוּ חֲדָשׁ לְגַמְרִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

מב אֲשֶׁר א' תתעו בנחל
א' תתעו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך עם הפסוק להדפסה, יעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך הדינים על-ידי פלא עליון,
ותתברך מפי אל עליון.

מאד נהניתי מהחדושי תורה שכתבת לי וכו', אבל מאד
נצטערתי בזה שאתה מבטל את עצמך לגמרי וכו', עד שאתה כותב
דברים כאלו, כי נראה לך שאינך שונה לשום דבר וכו' וכו'. תדע
לך, שזה מעצת היצר הרע, כדי לשבר אותך ולומר שאתה לא שונה
שום דבר, כי באמת אדם צריך לומר (תנא דבי אליהו רבה, פירק כה):
"מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי", תמיד צריכים לשאף להתעלות
בתכלית העליה, תמיד צריכים להסתפל כלפי מעלה, ולידע שגם
אני יכול להתעלות, כי אין זו עצה לשבר את עצמו ולומר שאני
שלומיאל וכבר איני שונה לשום דבר, זו עצת היצר הרע, עצת
הסמ"ך-מ"ם שרוצה לשבר את האדם, ולהפילו בנוקבא דתהומא
רבא, אלא האדם צריך ללכת בבחינת "ויגבה לבו בדרך ה'"
(דברי-הימים ב יז, ו), שתמיד יאמר לנפשו, שהוא יכול להיות צדיק
גמור, אם רק יקח את עצמו בידי, וישתדל מאד לא לשבר את
עצמו, ואפלו כאשר רואה שכל העולם כלו כנגדו, אסור לו להשבר
משום דבר שבעולם, אלא ימשיך את עצמו אליו יתברך, ואז אם
ילך בדרך זו — יצליח דרכו תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אֲשֶׁר א' תתעז בַּנְחַל מַג
א' תתעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׂשִׁי — עֲרֵב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר פִּינְחָס ה'תשל"ה.

שֶׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר
לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנְחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

שְׁלֶשֶׁת מִכְתָּבֶיךָ לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי. מָה אֵמַר לְךָ, אֱהוֹבֵי, אַחֵי, אֵת
עֲצָם הַשִּׁמְחָה שֶׁהִכְנִסְתָּ בִּי בְּבִשׁוּרָה הַטּוֹבָה שֶׁבִּשְׂרַתָּנִי, שְׁנִכִּיתָ
לְהַדְפִּיס עוֹד פֶּעַם אֵת הַ"לְקוּי־מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, עַד
שֶׁרְקַדְתִּי מְרַב שִׁמְחָה, וְנִתְתִּי שִׁבַּח וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל רַב
הַחֶסֶד חָנֵם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי, שִׁמְצָא אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁדְפִּיס כָּבֵר שֶׁלֵּשׁ פְּעָמִים אֵת הַ"לְקוּי־מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא, הַנִּקְרָא סֶפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, כִּי הוּא יִפְרֹשׁ בְּשִׁלְמוֹת וְכוּ' וְכוּ'.
וְלִרְשֵׁם לְךָ עַל פְּנֵי הַכְּתָב אֵת גְּדֹל זְכוּת הַרְבִּים שִׁישׁ בְּהַדְפָּסַת
סֶפְרִים, וּבִפְרֻטִּיּוֹת סֶפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, זֶה אֵין לְשַׁעַר וְלִסְפָּר כָּלֵל, וְאֵי
אֶפְשָׁר לְצִירוֹ בְּמַחְשָׁבָה, מִכָּל שֶׁכֵּן עַל פְּנֵי הַכְּתָב — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי
חִלְקֶךָ. וְרַאוּי לְךָ לְהִיּוֹת אִךָ שִׁמַּח כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ עַל נִפְלְאוֹת הַזְכוּת
שֶׁנִּפְלָה בְּחִלְקֶךָ. וּכְבֹר אֱמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תּוֹסֶפֶת פָּאָה, פָּרָק א'):
זְכוּת יֵשׁ לָהּ קָרָן וַיֵּשׁ לָהּ פְּרוֹת, וּבְנוֹדָאֵי הַקָּרָן שְׁמוּרָה לְךָ בְּעוֹלָם
הַבָּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּהִיכַל רַבְּנוּ ז"ל, וְהַפְּרוֹת יִהְיוּ לְךָ עוֹד בְּזֶה
הָעוֹלָם, שֶׁתִּתְבָּרַךְ בְּבִנְיַי חַיִּי וּמְזוּנֵי.

חֲמִדַת לְבָבִי! הַיּוֹם מִתְחִלִּים שְׁלֶשֶׁת הַשָּׁבוּעוֹת הַנִּקְרָאִים "בֵּין
הַמְּצָרִים", שֶׁהֵם עֲשָׂרִים וְאַחַד יוֹם מִי"ז בְּתַמוּז עַד ט' בָּאָב, וְאֵיִתָּא
בְּסֶפְרִים, שֶׁאֵזוּ כְּבִיכּוֹל הַמְּלַךְ יוֹצֵא מִהִיכְלוֹ, וַיְכוּלִים לְמַצָּא אוֹתוֹ אִם
רַק יִחַפְּשׂוּ אוֹתוֹ. עַל־כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי, רְאֵה גַם רְאֵה לְיַחַד לְעֲצָמְךָ
מְקוֹם מְיַחַד שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי־אָדָם, וְתִרְגִּיל אֵת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּלִשׁוֹן שֶׁאֵתָּה רְגִיל בָּהּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִסְפָּר לוֹ
יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל לְבָבְךָ, וְתַתֵּן לוֹ תוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל נַעַם חִלְקֶךָ שְׁנִכִּיתָ
לְהַתְנוּדַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, וַיְמָה גַם שֶׁאֵתָּה מְשַׁמֵּשׁ בְּקֹדֶשׁ אֲצִלוֹ, וְאֵתָּה

מתעסק בקדושים בהדפסת ספריו הקדושים ובהפצת המעינות חוצה, ולמען השם לטובתך הנצחית, ברח לך מלצים, ותהיה חזק בדעתך מאד מאד, ואל תפל בדעתך וברוחך כלל, רק יהיה מצחך חזק מאד נגד כל הקמים עליך, ואל תפחד כלל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ותראה להפיץ ספרי "לקוטי מוהר"ן" בכל קצווי תבל, כי בזה תלויה כל הגאולה.

והנה ידוע כי רבנו ז"ל לוחם עם קלפת בלעם, שהוא תאנות נאוף, כמובא בחיי-מוהר"ן, שאמר רבנו ז"ל, שהוא מכרח לחשב בכל יום מבלעם כדי להכניעו, וזוהי כל עבודתו, כי קלפת בלעם היא פעור, שפוער פיו בצרופים רעים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים: ד, מג, עין שם), וכנגד זה בא רבנו ז"ל, ומגלה לנו, אשר אי אפשר להכניע תאנה זו, כי אם על-ידי שלמות לשון-הקדש (עין שם, סימן יט), לקדש את הלשון בדבורים קדושים, כי אי אפשר להיות נוטר את הברית, כי אם על ידי קדשת הדבור, וכל אריכת הגלות המרה הזו היא רק על-ידי פגם הדבור, שעל-ידי-זה האדם מסבב עם פח המדמה (עין שם, סימן נד), אשר על-ידי-זה אי אפשר לו לזכר בעלמא דאתי, ולהמשיך על עצמו נעם ערכות זיו חיות אלקותו יתברך, כי הדבור הוא כלי השפע, וצריך שיהיה פיו ולבו שוים, שהוא בחינת יו"ד וא"ו (עין שם, סימן לד), ומחמת שעל-ידי מחשבות רעות נטמטם הלב (שם, סימן מט), שהוא בחינת וא"ו, שזהו בחינת שכירת הלוחות שהיה ביי"ז בתמוז, אשר מפה כל הצרות, כי הנא"ו של שלום קטיעה, כי נשתברו הלוחות, והתקון הוא על-ידי פינחס, שנכתב מלא יו"ד, כי פינחס זה אליהו, אשר הוא יהיה התקון, כי בא יבוא ויעשה שלום בעולם, ועל-כן יתקן את הלב, ומשיח יתקן את הפה, ויתקשר הי"ד עם הנא"ו, אשר על-ידי-זה תתבטלנה כל התרפות השורות על הלב. ורבנו ז"ל ממשיך כבר עכשו עלינו את התקונים האלו של לעתיד לבוא, ועל-כן עלינו לסלק את דעתנו הפגומה, ונרגיל את עצמנו לדבר עמו יתברך, שזוהי בחינת תקון הפה, ועל-ידי-זה נזכה לטהר את לבנו, ונמשיך בו את נעם זיו אלקותו יתברך המאירה, בכל הארץ, כמו שכתוב (יחזקאל מג, ב):

אֲשֶׁר א' תתעח בנחל מה

"וְהָאָרֶץ הַאִירָה מִכְבֹּדוֹ" וְגו'; וּמִכָּל שָׁכַן אַתָּה, שְׁזַכִּיתָ בְּזִכְיוֹת תָּנִים לְהִיּוֹת שְׁלִיחַ מְלַמְעֵלָה לְעֹזֵר בְּגִלּוֹי דַעְתוֹ הַקְדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, בְּיָדָאֵי רָאוּי לָךְ לְשִׂמְחַת בְּזֵה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאַל תַּעֲזֹב אֶת הַעֲצָבוֹת אֲצִלְךָ אֶפְלוּ רַגַע.

יְדִידָךְ לְנִצְחָ...

דַּע לָךְ, שְׁדַבְּרָתִי עִם הַמְדַפִּיס וְכֵן עִם אַחֶיךָ, הַמְדַפִּיס אָמַר לִי שְׂוִיתָר טוֹב יִהְיֶה לָךְ, שְׁהַכּוֹרֶךְ יִהְיֶה ... כִּי הוּא יַעֲשֶׂה אֶת זֶה בְּזוּל יוֹתֵר, וְכֵן אָמַר אַחֶיךָ שְׁכָבֵר מָסַר הַכָּל ל... וְעַל-כֵּן אֵין עָלֶיךָ לְדַאֵג כָּלָל, כִּי הוּא יִסְדֵּר אֶת הַכָּל עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב, וּבִקְשׁ מִמֶּנִּי לְכַתֵּב לָךְ, שְׂאֵל תְּטַלְפֵן לְכָאן, כִּי זֶהוּ הַפֶּסֶד מִמוֹן יִשְׂרָאֵל, מֵאֲחַר שֶׁהוּא קִבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְסִדֵּר הַכָּל, וְהַיּוֹם קִבַּלְתִּי אֶת הַמַּעוֹת, וְאִמְסַר לָהֶם כְּמוֹ שְׁכַתְבָּתִּי לִי, עַל-כֵּן אֵל תְּדַאֵג כָּלָל כִּי הַכָּל יִהְיֶה עַל נְכוּן. הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עֲשֵׂה עִמִּי נֶס נִפְלָא, כִּי נִמְכְּרוּ כָּאֵן כָּל הַחֲמֻשֹּׁת אֲלֵפִים סְפָרֵי "אָרֶךְ אַפִּים", וְאֵין לִי כֶּבֶד כְּלוּם, וְכֵן נִמְכְּרוּ כָּל סְפָרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל" חֶלֶק א', וְעַכְשָׁו אֲנִי מְדַפִּיס חֶלֶק ב'.

הַנַּ"ל.

א' תתעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר פִּינְחָס ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל הַיָּקָר וְהַנְּעֵלָה, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מַה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר, הַעֲקֵר לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ שְׂאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל, וְהַכָּל לְכָל אֲלַקוֹת גָּמוֹר הוּא, וּבְאַמַּת הוּא יִתְבָּרֵךְ אֵינוֹ מְצַמֵּץ בְּשׁוּם מְקוֹם, אִךְ כְּדִי לְהַבִּינוֹ וּלְהַשְׁפִּילוֹ, בְּרָא עוֹלָמוֹת וְהֵם בְּדַגְמַת הַיְכָלוֹת, כְּמוֹ

שְׁכֵתוֹב (תהלים כט, ט): "וְהִיכַלְוּ כְלוֹ אִמֵּר כְּבוֹד", הִינּוּ כִּי בְּכָל הַיְכָל וְהִיכָל שָׁם מִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִיכָלוֹת הֵם סוּד הָעוֹלָמוֹת. וְלָמָּה נִקְרָא עוֹלָם? לְשׁוֹן הָעֵלָם וְהַסֵּתֵר, כִּי כָל עוֹלָם הוּא בְּדַגְמַת בַּיִת, שֵׁשׁ מִסְתָּר הָאָדָם וְנִעְלָם בְּתוֹךְ קִירוֹת הַבַּיִת, שֵׁשׁ אַרְבָּעָה קִירוֹת וּמַעֲלָה וּמַטָּה, שְׁנֵיהֶם סוּד שֵׁשׁ קְצוֹת: חֹסֶד, גְּבוּרָה, תְּפָאֲרַת, נִצְחָה, הוֹד, יְסוּד. וְהַמְלָכוֹת הוֹלֵכֹת לְפָנָיו, שְׁנֵיהֶם סוּד שְׁבַע הָעֲנָנִים שֶׁהֵיוּ עִם יִשְׂרָאֵל מוֹקְפִים בַּמִּדְבָּר, עַל־כֵּן כָּל סִפְרָה וְסִפְרָה נִקְרָאת הַיְכָל בְּפָנָיו עֲצוּמוֹ, כְּגוֹן: הַיְכָל הַחֹסֶד, הַיְכָל הַגְּבוּרָה, הַיְכָל הַתְּפָאֲרַת, הַיְכָל הַנִּצְחָה, הַיְכָל הַהוֹד, הַיְכָל הַיְסוּד, וְכָל הַיְכָל וְהַיְכָל כְּלוּל מֵאֲלֵפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבּוֹת הַיְכָלוֹת, כִּי כָל סִפְרָה כְּלוּלָה מִכָּל הַסִּפְרִיּוֹת, וְלָכֵן מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַדְבִּיק מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְחוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְסַבֵּב בְּאוֹר מְקִיף, עַד שֶׁזוֹכֶה שֶׁהַחֲכָמָה וְהַבִּינָה שָׁלוֹ שֶׁהֵם הַמְחִיזִין הַנִּקְרָאִים אָבָא וְאָמָא, מְאִירִים לוֹ אֶת הָאוֹרוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת, כִּי הָעוֹלָמוֹת כְּשֶׁהֵם מִתְלַבְּשִׁים וּמִתְעַבֵּים וּמִתְגַּשְׁמִים, הֵם נִעְשִׂים בְּחִינַת 'יֵשׁ', עַל־כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲקָצִין ג, יב): עֲתִיד הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהַנְחִיל לְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק שׁ"י עוֹלָמוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (מְשָׁלִי ח, כא): "לְהַנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ", שְׁנֵיהֶם כְּנֶגֶד שְׁנֵי מְקִיפִים דְּחֲכָמָה וּבִינָה, שְׁכוּלָלִים יַחַד, כִּי "קְנָה חֲכָמָה קְנָה בִּינָה" (מְשָׁלִי ד, ה), וְשְׁתֵּי פְעָמִים קְנָה עוֹלָה שׁ"י; כִּי כְּשֶׁאָדָם מִתְחִיל לְהִתְבּוֹנֵן עִם מַחוּ וְחֲכָמָתוֹ, שְׁנֵיהֶם חֲכָמָה וּבִינָה, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְרַגֵּשׁ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ מְאֹד, וּמִתְאַחֵד בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא עַל־יְדֵי גְדֹל הַתְּשׁוּקָה, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי הַהִיכָל שְׁנִמְצָא בּוֹ, יֵשׁ אֶחָד שְׁנִמְצָא בְּהִיכָל הַחֹסֶד, שֶׁתְּמִיד עוֹשֶׂה חֹסֶד עִם בְּנֵי־אָדָם, וְיֵשׁ אֶחָד שְׁנִמְצָא בְּהִיכָל הַגְּבוּרָה, שֶׁתְּמִיד מִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ וְלוֹחֵם עִם מְדוּתָיו הַרְעוּת, וְכֵן שְׁאֵר הַהִיכָלוֹת כָּל אֶחָד כְּפִי שְׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ וְכוּ' וְכוּ'.

וְלָכֵן רָאה, אֶהְבִּי, אַחֵי הַיְקָר, לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ תְּמִיד וְלֹא לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ, אֲפִלוּ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּחַיִּיד מַה שְׁעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת אַל תִּשְׁכַּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּרַגְעַ, וְכָל מִחֲשַׁבְתְּךָ תִּהְיֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה אִם תִּרְבֶּה בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין

קונו, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד דבר יותר גדול מזה, כשאדם זוכה לספר את כל מה שעובר עליו אליו יתברך, ובא לפני המלך, ומתחנן ומבקש ומפציר בתפלה שיחוס וירחם עליו, אין עוד דלת נפתח שלא נפתחים לפניו; אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, ורבנו ז"ל רצה מאד, שכל אחד ואחד מאנשי שלומנו ירבה בתפלה והתבודדות בכל יום ויום, ויספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו, שזו נקראת התבודדות.

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, אשרינו שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, מלמודים כאלו, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו, מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! ולכן ראה להתועד יחד עם אנשי שלומנו היקרים, ואל תחפש בהם מומים וחסרונות, אלא תעשה את עצמך כאסקופה הנדרסת, ותקבל הדרכות ועצות מעובדי השם המסתובבים בין אנשי שלומנו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתעט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר פינתס ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממִי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך לבך מה שעובר עליך בפגם הברית וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לשמור על דבור פיה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מזהר"ן, חלק א', סימן יט), שברית הפעור

וּבְרִית הַלְשׁוֹן תְּלִיּוֹת זֹו בָּזוּ, כְּפִי שְׁאָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת לְשׁוֹנוֹ, וְזוֹכָה לְדַבֵּר רַק לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, הֵינּוּ שְׁמֻקְדָּשׁ אֶת לְשׁוֹנוֹ, כֵּן זֹכָה לְקַדְּשׁ הַבְּרִית, עַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְזַכּוֹת לְקַדְּשׁ הַבְּרִית, עָלָיו לְשַׁמֵּר אֶת דְּבוּרוֹ מְאֹד, וַיִּשְׁמַר שְׁלֵא יַעֲלֶה שׁוֹם רֶכֶב וְכַתָּם עַל דְּבוּרוֹ (לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט), כִּי זֶה הַסִּימָן שְׁאָדָם נָקִי מִכָּל חַטָּא, וְאֵין בּוֹ שׁוֹם רֶכֶב שֶׁל פָּגָם — כְּשִׁזְזָה אָשֶׁר לְשׁוֹנוֹ נִקְיָה לְגַמְרִי, וְאֵינוֹ מְדַבֵּר נְבוּל פֶּה, לְשׁוֹן-הֶרֶע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, אֲכָל בּוֹ בְּרָגַע שְׁאָדָם מְדַבֵּר לְשׁוֹן-הֶרֶע, רְכִילוֹת, לִיצְנוּת וְנְבוּל פֶּה וְדְבָרִים בְּטָלִים, זֶה סִימָן שֶׁהוּא פָּגוּם מְאֹד בְּפָגָם הַבְּרִית, וְעַל-כֵּן בְּמָה שֶׁקְּלַקְלַת רְאָה לְתַנּוּן, קְלַקְלַת בְּבְרִית, רְאָה לְתַנּוּן וְלִלְמַד הַרְבֵּה אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִהְיֶה רְגִיל לֹמַר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, אָשֶׁר כָּל פְּרָק מְשֻׁנְיּוֹת מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר אֶת הַנֶּשְׁמָה, וּמוֹרִיד מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַחֲלָדָה שְׁנֵדְבָקָה בְּעוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, וְכֵן תִּגְרַס הַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא, וְתִהְיֶה רְגִיל לֹמַר הַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא בְּלִי פְרוּשׁ רַש"י וְתוֹסְפוֹת, אֲלֵא אֶת לְשׁוֹן הַגְּמָרָא, וְאֵף שֶׁבִּהְתְּחִלָּה יִרְאֶה כְּחוּכָא וּטְלוּלָא וְכוּ' וְכוּ', אֵל תֵּאמַר זֹאת, אֲלֵא זָכַר כְּמָה פְּגָמָת בְּפָגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שֶׁבִלְבִלַת אֶת מַחֲדָף וְגִרְמָת חֲרָבָן לְכָל גּוֹפֶף, וְעַל-כֵּן אֵי אֲפָשֶׁר לְתַנּוּן אֶת זֶה רַק עַל-יַדֵּי לְמוֹד תְּלִמוּד, שֶׁהִיא מְכַנְעַת אֶת הַקְּלָפָה הַנּוֹקְרָאת לִילִית, כְּמוּכָא (לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ריד), אָשֶׁר תְּלִמוּד הוּא בְּדִיוֹק אוֹתִיּוֹת שְׁמָה שֶׁל הַקְּלָפָה לִילִית, שֶׁהִיא מְכַנְסַת בְּאָדָם רִיקְנוּת — לִי לִית, זֹאת אוֹמְרַת, לִי אֵין פְּלוּם, וּמְזָה בְּאָה הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת. אֲכָל בְּשַׁעָה שְׁאָדָם גּוֹרֵס וְלוֹמֵד הַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא, אִזּוּ נִתְלַבֵּשׁ בְּאַרְבַּעַת מְלֻאכֵי הַשְּׁמִירָה שֶׁהֵם: גְּבִרְיָאֵל, מִיכָאֵל, ר'פָּאֵל, א'וֹרְיָאֵל, וְשׁוֹמְרִים אוֹתוֹ, וְכָלוּת הַקְּלָפוֹת. עַל-כֵּן רְאָה לֹא לִהְיוֹת בְּטָלָן, אֲלֵא בְּמָה שֶׁקְּלַקְלַת רְאָה לְתַנּוּן, וְאִזּוּ תִרְאֶה נֹסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לֹמַר בְּכָל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים, שְׁגִלָה רַבְּנֵי ו"ל בְּשִׁבִיל תְּקוּן הַבְּרִית, שֶׁהֵם: טז, לב, מא, מב, נט, עז, צ, קה, קלז, קנ. וְרַבְּנֵי ו"ל הַבְּטִיחַ אָשֶׁר מִי שִׁיאֵמַר עֲשֶׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים אֵלוֹ, יִתְנַן בְּרִיתוֹ, מִכָּל שָׁכַן כְּשִׁזְזָה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֵל

אֲשֶׁר א' תתפ בנחל מט

הפעל, ויבוא אל ציונו הקדוש, ויתן שם פרוטה לצדקה, ויאמר שם
עשרה מזמורי תהלים, אז הוא ערב בעדו שיניח את עצמו לארכו
ולרחבו להוציאו מהשאול תחתית שנפל לשם.

ראה לבקש הרבה ממנו יתברך בכל יום, שתזכה על-כל-פנים
פעם אחת בחייה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ואף שיש עכשו המון
מניעות לזה, מצד המלכות הרשעה שמתפשטת שם, ומצד שאין
לך כסף, והמניעות מצד המשפחה, עם כל זאת על-ידי תקף
הכסופים והרצונות, תוכל לשבר את כל העכובים, פאשר זכו לזה
לאחרונה הרבה מאנשי שלומנו וגם אני בתוכם, שעובר עלי כל-כף
הרבה מרירות, עד שבאתי לציון רבנו ז"ל כבר כמה פעמים, יעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שאזכה לבוא ולחזר ולבוא תמיד לציון רבנו
ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתפ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות-מסעי התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שאתה כותב שרודפים אותך וכו' וכו', ראה להרגיל
את עצמך להסתתר באור האין סוף ברוך הוא, פמוכא בדברי רבנו
ז"ל (לקוטי-מזהרין, חלק א', סימן נה): בשרואים שהרשע זוכה בדין, אז
צריכים להסתיר את עצמו בצלו יתברך, ועל-ידי-זה ימשך עליו יד
הנז"ה, שידע שהכל ממנו יתברך, ועל-ידי-זה יהיה מפלה לרשעים
הרודפים אותו, כי באמת אין בלעדיו יתברך כלל, ומה שקורה
לאדם דבר גדול ודבר קטן, אינו נעשה אלא ברשות המאציל

הַעֲלִיזוֹן, וְכֵן זֶה כְּדִי לְזַכְּרוֹ וּלְטַהְרֵהוּ, כְּדִי שְׂיִהְיֶה כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֵצִים עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁרוֹדְפִים אוֹתְךָ הִרְשָׁעִים, עֲלִיךָ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע וּלְהֶאֱמִין אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים, בְּתוֹךְ הִרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, גַּם שֵׁם גְּנוּז אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאַתָּה סוּבֵל אֶת הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים הָאֵלֶּה, כְּדִי לְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת נַשְׁמָתְךָ, שְׂתִהְיֶה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ עֵצִים עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ. וּבְכֻלָּל טוֹב מְאֹד שְׂתִשְׁפַּח לְגַמְרֵי מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וְתִחְיֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, שְׂתִהְיֶה מְסַבֵּב עִם אוֹר הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִרְגִּישׁ רַק אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִדַּע אֲשֶׁר אִין לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵלָּא ד' אֲמוֹת שֶׁל הֶלְכָה (בְּרִכּוֹת ח.), כִּי מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, לֹא מָצָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקוֹם לְהִשְׁרֹת שְׂכִינָתוֹ, אֵלָּא בְּמְקוֹם שְׁלוֹמֵי־דִים תּוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה, שְׁנֵה ד' אֲמוֹת שֶׁל הֶלְכָה, כִּי בְּתוֹךְ בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שֵׁם הִיְתָה אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ מְצַמְצָמֵת, הָאֲרוֹן וְהַכְּרוּבִים וְאַחֲרֵיכֶם בַּחוּץ הַשְּׁלֵחָן וְהַמְּנוֹרָה וּמִזְבֵּחַ הַזֶּהָב וְאַחֲרֵיכֶם בַּחוּץ הַמִּזְבֵּחַ וְהַכִּיּוֹר וְכוּ' וְכוּ', שְׁכָל זֶה לְבוּשִׁים לְגַבֵּי גְלוּי הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּכְשֶׁחָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, לֹא נִשְׁאַר אֵלָּא ד' אֲמוֹת שֶׁל הֶלְכָה (עֵין זֶהר ח"ג רב.), הֵיכָן שְׂיִוָּשֵׁב הָאָדָם וְלוֹמַד תּוֹרָה בְּדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ לְגַמְרֵי, וּמְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְעַל־כֵּן רָאָה מַה לְפָנֶיךָ, אֵף שְׂאֲנֵי יוֹדַע שְׂמַאֲד כּוֹאֵב לָךְ, שְׂמַצְעָרִים אוֹתְךָ וּמְדַבְּרִים עֲלֶיךָ כֹּל דְּבַר אָסוּר, תִּאֱמִין לִי, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהַחֲבִיא אֶת עֲצָמוֹ בְּפִנֵּה גְדֻחַת, פִּנֵּה יְקֵרַת, וּמְשִׁיחַ וּמְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּמְתַעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים, אִין עוֹד טוֹב וְעֲרֻבוֹת יוֹתֵר מִזֶּה, כִּי מְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, גֵּן-עֲדָן הַתַּחְתּוֹן עִם גֵּן עֲדָן הָעֲלִיּוֹן, שְׁנֵה סוּד הַיַּחּוּד שֶׁל: "שְׂמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ" הַאֱלֹהֵינוּ הַיְיָ" אֶחָד", "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד", שְׁנֵה סוּד יַחּוּדָא עֲלָאָה וַיַּחּוּדָא תַתָּאָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יא.). וְרֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד שֵׁם אֶת הַמְּאָמֵר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְאֵז תִּרְאֶה מַה זֶה ל"ט מְלָאוֹת הַמְּשָׁכָן, וּלְהַפְּךָ, חֲלִילָה וְחַס, ל"ט מְלָאוֹת; כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְזַכֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ, אֵז כֹּל מַה שְׂעוֹשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה רַק מִמְּלֹאכֶת הַמְּשָׁכָן, כִּי מוֹצֵא אֶת

אָשֶׁר א' תתפ בנחל נא

אָמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתוֹךְ מַעֲשָׂיו, וְאָפְלוּ אֵלֹהֵי הָרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הַמְצַעְרִים אוֹתוֹ, יוֹדֵעַ שֶׁהֵם שְׁלוּחֵי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְעַל-כֵּן הֵכֵל ל"ט מְלֹאכּוֹת הַמַּשְׁכָּן, וְלִהְפֹךְ כְּשַׁחַס וְשְׁלוֹם, נִפְרָד מִכָּל זֶה, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁהָרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים עוֹשִׂים מִצַּד עֲצָמָם, אִזּוּ הוּא סוֹבֵל ל"ט מְלֻקּוֹת, כִּי נִחְשָׁכִים מִמֶּנּוּ כָּל הָאוֹרוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה בְּמַפְלַת הָרְשָׁעִים, כִּי אִם תַּחֲבִיא אֶת עֲצָמְךָ רַק אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִסָּפֵר לוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִבְקֶשׁ וְתִתְחַנֵּן וְתִפְצִיר בְּתַפְלָה, אִזּוּ סוּף הַכְּבוֹד לָבוֹא, וְגִחְלִים אֶתָּה מִפִּיל עַל רֹאשׁ שׁוֹנְאֵיךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

זְכוֹר תִּזְכֹּר אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהֵכֵל לְכָל אֱלֻקּוֹת גָּמוּר הוּא, דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקּוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיכִים לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְטַהֵר אֶת נַפְשְׁךָ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. הַעֲקֵר אֶל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְיִתְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶל תִּסְתַּכֵּל אֶפְלוֹ עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ' בְּעִנְיָנִים כְּאֵלוֹ, צָרִיכִים רַק לְעֵין בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלַחֲזוֹר הַרְבֵּה בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְלִקְיָם אֶת כָּל מַה שֶׁמְבַקֵּשׁ מֵאֲתָנוּ, כִּי בְּאֶמֶת הַתְּבוּדוֹת הַיְתֵה הַתְּשׁוּקָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְבוּדֵד כָּל הַיּוֹם כָּלוּ.

נָא וְנָא הִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לִידֵי יְרֵאת שָׁמַיִם, וְתִחֲזוֹר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְהַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא וְסִימָנִים שְׁלַחַן עָרוּף, וְתִלְמַד כְּסֻדְרָן, הֵינּוּ שֶׁתִּתְחִיל מִבְּרֻכּוֹת עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיּוֹם אֶת כָּל סֻדְרֵי זְרָעִים, תִּתְחִיל סֻדְרֵי מוֹעֵד, וְכֵן לְהֵלֵךְ עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיּוֹם אֶת שְׁשֵׁה סֻדְרֵי מְשֻׁנָּה, וְכֵן בְּש"ס לְהִתְחִיל מִמְּסַכַּת בְּרֻכּוֹת דִּיקָא, וְכִשְׁתַּסִּים מְסַכַּת בְּרֻכּוֹת תִּתְחִיל מְסַכַּת שְׁבַת וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיּוֹם אֶת כָּל

נב אָשֶׁר א' תתפא בנחל

הש"ס, ותתחיל עוד פעם, וכן בשלחן ערוך תתחיל בקלק ארח חיים, ותלמד סימן אחר סימן, עד שתזכה לסיים את כל הארח חיים, אז תתחיל ללמד יורה דעה, ותלמד בהתמדה רבה ובתשוקה עצומה סימן אחר סימן, עד שתסיים כל היורה דעה, ואז תתחיל את אבן העזר, ואחר-כך את חשן המשפט.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד דבר יותר יקר מזה, מלמוד התורה הקדושה, ואל תחשב שאינך יכול וכו' וכו', כִּאֲשֶׁר מְפִיֵּצִים עֲכָשׁוּ כְּמָה לְצִים, שְׁזָה לֹא בְּשִׁבְלֵנוּ וְכוּ' וְכוּ', אֵל תִּסְתַּפֵּל עֲלֵיהֶם כָּלֵל, אֶלֶּא תַעֲזִין עֲכָשׁוּ בְּשִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן עו, וְתַחֲזֹר עַל הַשִּׁיחָה הַזֹּאת כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים, וְאֵז תִּרְאֶה כְּדַבְּרֵינוּ. וּבְאֵמַת אֵינִי רוֹצֶה לְהַפְגִּס יוֹתֵר בְּמַחֲלָקַת וּמְרִיבוֹת, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שְׂחָבֵל עַל כָּל דְּבוּר שְׂמַדְבָּרִים וּמְתוּכָחִים, כִּי סוּף כָּל סוּף אֲנִי קוֹנֶה לְעַצְמִי שׁוֹנְאִים, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדִי. וְהַיּוֹם וְהַלַּיְלָה פּוֹרְחִים וְאֵינָם כְּלוּם, וְעַל-כֵּן רֹאֶה לְעֵיִן בְּשִׁיחָה הַקְּדוּשָׁה הַנִּלְשָׁל שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּרְאֶה כִּי דְבַרְיֵנוּ מְכֻנָּיִם עַל דְּבַרְיֵנוּ ז"ל, וְדְבַרְיֵנוּ מְכֻנָּיִם עַל דְּבַרְיֵנוּ; אֲשֶׁרֵי מִי שִׁישְׁקֹד בְּסַפְרֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאוד...

א' תתפא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות-מסעי ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, האברך השותה ממִי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך עם החדושי תורה, ותשואות חן לך על זה.

בענין העגולים והישר וכו', שכתבת ורצית איזה בחינת הספר; הנה העגולים הם בסוד מקיף שהוא גדלות המחין, שהוא זוכה

שִׂיֵּאִיר עָלָיו אוֹר הָאֱלֻקוֹת בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָא מְאֹד, אָבֵל אֵין לוֹ עֲדִין בְּחִינַת הַבְּנָה וְהַשְּׁגָה, מַה שְּׂאִין בֶּן יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּקִטְנוּת, אָבֵל הוּא בְּבְחִינַת פְּנִימִי, שְׂאָדָם מִבֵּין הֵיטֵב לְפִי בְּחִינַתוֹ אֶת אוֹתָהּ הָאֶרֶז שֶׁהִשִּׁיג, וּבְאֲמַת כָּל זֶה מוּבָא (בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא), בְּעֲנִין הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה, הַיְדִיעָה הִיא הַמְקִיף וְהַבְּחִירָה הִיא הַפְּנִימִי, וְצָרִיף לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת שָׁהֵם: הָעֵינִים, הָאָזְנוֹת, הַחֻטָּם וְהַפֶּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יוּכַל לְהַכְנִיס אֶת הַמְקִיף בְּתוֹךְ הַפְּנִימִי, שְׂנֵה סוּד הָעֲגוּלִים, הָאוֹר אֵין סוֹף הַמְקִיף אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וְהַפְּנִימִי הוּא הַשְּׂבָעָה גְרוֹת, שָׁהֵם כְּלֵי הַמְנוּרָה שְׂבָהֵם תְּלוּיִים כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהַיְחוּדִים שְׂהָאָדָם זוֹכֵה לְהִשְׁיֵג הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת, וּלְיַחַד יְחוּדִים קְדוּשִׁים, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת תְּמִיד מִהַמְקִיף פְּנִימִי, וְכֵן בְּכָל פַּעַם שֶׁהַמְקִיף שֶׁהוּא הַהִשְׁגָּה עֲלִיוֹנָה, יִכְנֵס בְּתוֹךְ הַפְּנִימִי, שֶׁהַשְּׂמָן יִכְנֵס בְּתוֹךְ כְּלֵי הַמְנוּרָה וְיֵאִירוּ, כִּי אִם הַשְּׂמָן יִשָּׂאֵר בַּחוּץ, אָז לֹא יִקַּבֵּל כְּלוּם, אֲלֵא יִשְׁפֹּף וְכוּ', הַשְּׂמָן צָרִיף כְּלֵי, הֵינּוּ הָעֲגוּלִים צָרִיכִים אֶת הַיִּשָּׁר, הָעֲגוּלִים הֵם סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְהַיִּשָּׁר הֵם בְּתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, שָׁהֵם מְקִיף וּפְנִימִי; אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכֵה לְהַחֲדִיר בְּעֶצְמוֹ הַשְּׂגוֹת אֵלוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הִנֵּה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּלְמַד הַרְבֵּה בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א', סִימָן כא, הַמְאָמֵר שֶׁל "עֲתִיקָא", שְׂשֵׁם מְגִלָּה רַבְּנוּ ז"ל נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת מְאֹד. וְכָל הָעֲנָנִין שֶׁל עֲגוּלִים וְיִשְׂרָאֵל מְרַמְזִים בְּתוֹרָה זוֹ, וְאֵיף יְכוּלִים לְזַכּוֹת לָזֶה בְּבְחִינַת מַעֲשֵׂה. וּבְאֲמַת זֶה סוּד לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקִיף, וְקִיּוּם הַמְצוּוֹת שָׁהֵם פְּנִימִי, וְגַם בְּתוֹרָה יִשׂ מְקִיף וּפְנִימִי, מְקִיף מַה שְּׂאִינוּ מִבֵּין וּמִשְׁכִּיל, וּפְנִימִי מַה שְּׂכָבֵר מִבֵּין וּמִשְׁכִּיל, וְכִמוֹ-כֵן בְּמַצְוֹת יִשׂ מְקִיף וּפְנִימִי, מְקִיף הוּא מְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת בְּקִבְלַת עַל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וּפְנִימִי שֶׁהוּא מְשַׁכֵּיל וּמִבֵּין מַה שֶׁעוֹשֵׂה; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְסַתִּיר אֶת עֶצְמוֹ בְּתוֹךְ גִּלּוּי אֱלֻקוֹת, כִּי אֵין עוֹד טוֹב יוֹתֵר בְּזֶה הָעוֹלָם מְגִלּוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתכב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות-מסעי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך, שאינך מבין את אשר אתה לומד מרב בלבוליך ופגמך וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל גלה לנו עצה נוראה ונפלאה בלמוד התורה הקדושה, כמוכא באריכות שיחות-ה"ר"ן, סימן עו. וראוי לך עכשו להסתפל בשיחה הזו, ושם תראה נפלאות ותמצית הדברים ביתר באור הוא, שאדם צריך להרגיל את עצמו לומר הרבה, הינו שיקח משניות ויתחיל מהתחלה, ויאמר פרק אחר פרק, פרק אחר פרק, עד שיזכה לסיים מסכתא, ואחר-כך יתחיל עוד מסכתא, עד שייסיים את כל ששה סדרי משנה, ויתחיל עוד פעם, וכן עוד פעם, ואף שבהתחלה ידמה לו כאלו הוא סתם אומר, אל תאמר זאת, כי סוף כל סוף יפתח לך המוח, ותזכה ותשפיל ותבין את פשוטן של דברים עם פרוש הרב. וכמו-כן בלמוד גמרא תתחיל לומר דף אחר דף מהתחלת ברכות בלי רש"י ובלי תוספות, ותאמר כך בתמימות עד שתסיים פרק, ואחר-כך תאמר עוד פרק, עד שתזכה לסיים את כל המסכתא. ואחר-כך תתחיל מסכת שבת, וגם-כן תלמד דף אחר דף, ותאמר דף אחר דף, פרק אחר פרק, עד שתסיים את כל מסכת שבת, אז תתחיל ערובין וכו' וכו', עד שתזכה לסיים את כל הש"ס כלו. באמת בהתחלה תראה כמו שוטה, חס ושלום, וכו' וכו', מה אתה סתם אומר דפים גמרא, פרקים משניות, בלי שאתה מבין שום דבר?! אבל באמת אם תהיה רגיל בזה בהתמדה ובתשוקה עצומה ובתמימות הכי גדולה, אז תזכה שיפתח לך מוחך. וזה דבר בדויק ומנסה — כל אלו שהם כבדי עיון, כשמרגילים את עצמם לומר פרקים משניות בלי שום פרושים, דפים גמרא בלי

אֲשֶׁר א' תתפג בנחל נה

פרושים, הכח של התורה כל-כף גדול, שמזכר ומטהר את המוח מחשבה מכל מיני פגמים, עד שזוכה לתשוקת התורה, וכבר אינו רוצה שום דבר, רק את התורה בעצמה.

אני מאד מבקש אותך, ידידי היקר, תקח את דברי ברצינות הכי גדולה, ואז תהיה תמיד עסוק, או בלמוד משניות או בלמוד גמרא, ואם תזכה ללמד גם שלחן ערוך – אין למעלה מזה, ובהתחלה תתחיל ללמד רק מחבר רמ"א מהתחלת ארח חיים, עד שתזכה לסיים את כל ארבעת חלקי שלחן ערוך, ואז תתחיל עוד פעם וכן עוד פעם, לכל הפחות שלש פעמים מחבר רמ"א, ובפעם הרביעית תתחיל ללמד כפר 'באר היטב', וכשתסיים פעם רביעית ארבעת חלקי שלחן ערוך עם 'באר היטב', אז תתחיל פעם חמישית עם ה'מגן אברהם' או ה'ש"ך וכו', ואחר-כך במשך הזמן, כשתזכה לסיים כפר שש שבע פעמים, אז כבר תוכל ללמד עם כל המפרשים, וזה בדיוק ומנסה; אבל בהתחלה צריך להיות עקשן גדול מאד, ללמד בתמימות ובפשיטות, ואז תצליח דרכך בלמוד התורה הקדושה.

אל תפל בדעתך כלל מכל מה שעובר עליך, אלא תשתדל לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ותסיים דעתך מכל אשר עובר עליך, ואז תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתפג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות-מסעי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל הבחור הרוצה להתקרב אל הקדושה, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך
המר מפל מה שעובר עליך בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה
וכו' וכו', שנשקעת בזה, ואינך יכול לצאת מזה וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, עליך לדעת, כי רבנו ז"ל בא לזה
העולם, כדי לתקן את כל הנשמות הפגומות, ולהעלותם בתכלית
העליה, ולכן איצחק ויהי אלקים עמו, ומאד אבקש אותך שתצית
אותי ולא תתחרט.

הדבר הראשון — תתחיל להתמיד בספרי רבנו ז"ל בהתמדה
גדולה מאד, הן בלקוטי-מוהר"ן, והן בספרי-מעשיות, והן בספר
המדות ובשיחותיו הקדושות, וזה יכניס בך תשוקה עצומה איך
לצאת מהחשך שלך, ולהאיר נפשך באור גדול, ותשתדל לקיים את
כל מה שנאמר שם; כי באמת מי שחטא ופגם בפגם הברית, עליו
להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ולקיים בתמימות ובפשטות כל מה
שרבנו ז"ל מצוה, וכזה שלומד את ספרי רבנו, הוא מקרב ומקשר
אל רבנו ז"ל, כי עקר ההתקרבות הוא רק על-ידי התמדה רבה
בספרי רבנו ז"ל, ואצל רבנו ז"ל לא תשמע אף פעם אילו הנהגות
משנות וכו' וכו', אלא "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום" וכו'
(משלי ג, יז).

הדבר השני — ראה לכבד מאד מאד את הוריה, וככל שתרבה
ללמד ספרי רבנו ז"ל תראה לכבד יותר את הוריה, באופן שלא ידמה
להם שתכף-ומיד כשמתחילים ללמד ספרי רבנו ז"ל, צריכים להיות
פרא אדם, רחמנא לישזבן, ולהתחצף נגד ההורים וכו' וכו', שזה,
רחמנא לצלן, דעות כוזבות, כי רבנו ז"ל בא רק לעורר ולחזק
ולאמץ ולשמח ולקיים את המצוות בתכלית השלמות, והיות שפבוד
אב ואם היא מהמצנה החמורה שבחמורות, לכן צריכים להזהר
מאד מאד לצית את ההורים, ובמה שההורים מונעים ללמד ספרי
רבנו ז"ל, זה רק מפאת חסרון הידיעה, כי נדמה להם, אשר מי
שלומד ספרי רבנו ז"ל פשוט משתגע, חס ושלום. ובאמת זה דמיון
גדול, כי אין עוד מי שמדריך את האדם כמו ספרי רבנו ז"ל, ובפרט

מי שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עקר תקנותו היא רק בספרי רבנו ז"ל, אך האבא אינו רוצה להאמין ולהבין שבנו פגום בפגם הברית וכו' וכו', הוא שומע ספורים מה שקורה, אבל אינו יכול להאמין שהבן שלו נפגם כל-כך בפגם הברית, והוא שרוי בעצבות ובדכאון וכו' וכו', עם מחשבות להתאבד וכו' וכו', כי אם האבא היה יודע באיזה מצב בנו נמצא, אז היה לוקחו על כתפיו, ומביאו לבית-הכנסת חסידי ברסלב, כי כל אבא רוצה את הכי טוב לבן שלו, אבל בעוונותינו הרבים, עובר עתה על בני הנעורים מה שעובר, שנפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, והחטא המגנה הזה מכניס באדם מרירות ועצבות גדולה, ולכן עקר העצה הוא רק ללמד ספרי רבנו ז"ל. ומחמת שאבא אינו יודע זאת, מה שעובר עליך, בשביל זה מונע אותך, אבל אם תכבד אותו, ומכל שכן תלמד יותר ספרי רבנו ז"ל, אזי תכבדו יותר, ואפלו שיאמר לך שאוסר עליך ללמד ספרי רבנו ז"ל, תגיד לו את האמת: "אבא, כל התחזקותי היא מהספרים האלה, כל הכבוד שאני נותן לך ולאמי ומכבדכם, זהו רק מהספרים האלה, כל התורה והתפלה שלי, הם רק בזכות הספרים האלו". ואני מקנה, שאם תסביר את הדברים להוריך בנחת ובנעם, הם לא יעכבו בעדך.

הדבר השלישי — תרגיל את עצמך לילך למקום פנוי שאין שם בני-אדם, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, ויוציאך מהבוץ, וכל מה שאתה לומד בספרי רבנו ז"ל, תעשה מזה תפלות, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך הרבה מאד, ותצעק בקולי קולות, אבל רק בתנאי שיהיה במקום שאין שם בני אדם. ובאמת הדבר הזה נראה מוזר לבני-אדם, מחמת כפירות ואפיקורסות שנכנסה בהם; כי המאמין האמתי, אשר מאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, הוא מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא באשר ידבר איש אל רעהו. ולמה אדם אינו מדבר אליו יתברך? כי האמונה שלו נפגמה, ונה אצל כל העולם כלו, ולכן צריכים ללכת באיזה מקום נדח, איזו פנה נדחת, איזה מקום סתר, ושם להיות רגיל לדבר אליו יתברך, ואף אחד אינו צריך לדעת מזה, ותהיה רגיל מאד בזה, ואף

שֶׁבַּה־תְּחִלָּה יִדְמָה לָךְ שְׂאֵף אֶחָד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ, וְאִם אֶחָד אֵינוֹ צָרִיךְ אוֹתְךָ, וְכָל מִינֵי מַחְשָׁבוֹת שֶׁל הַכָּל יַעֲלוּ עַל מַחְשַׁבְתְּךָ, עִם כָּל זֹאת, אַתָּה רֹאֶה לֵהִיוֹת חֲזוֹק וְאַמִּיץ בְּעִבּוּדָה קְדוֹשָׁה הַזֹּאת, וְתִבְכֶּה וְתִתְחַנֵּן וְתִבְקֶשׁ וְתִפְצִיר בְּתַפְלָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲוֶס וְיִרְחַם עָלֶיךָ לְצֵאת מֵהַפַּח יְקוֹשׁ שֶׁנִּפְלְתָה בּוֹ, וְאַזּוֹ אִם תִּהְיֶה עֹקֵשׁן גְּדוֹל עַל זֶה, סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה שְׁנוּי לְטוֹבָה.

הַדְּבָר הַרְבִּיעִי — תֹּאמֶר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תִּהְיֶים שְׂגֵלָה רַבָּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַתְּקוּן הַכִּלְלִי, וְאַחֲר־כֵּן תֹּאמֶר אֵת הַתַּפְּלָה הַמִּיֻּסְדֶּת עַל עֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תִּהְיֶים, וְתִבְקֶשׁ וְתִתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ. וְטוֹב מְאֹד שֶׁתִּתֵּן לְצַדִּיקָה לְפָנָי אֲמִירַת סֵדֶר תְּקוּן הַכִּלְלִי, וְרַבָּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ מְאֹד, שְׁמִי שְׂיֵאמֶר אֵת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תִּהְיֶים הָאֵלּוּ, אֲזוֹ בְּיָדָי יוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית. וּבְיָדָי מִי שְׂזוֹכָה לְבוֹא לְצִיּוֹן רַבָּנוּ ז"ל, וְלוֹמֵר שֵׁם אֵת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תִּהְיֶים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, אִם מִחֲמַת שֶׁעֲכָשׁוּ בְּעֵתִים הַלְלוּ הַדְּרָךְ סְגוּרָה, וְלֹא כָּל אֶחָד מִגִּיעַ לְשֵׁם, צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ גַּם עַל זֶה. עַל-כֵּן-פָּנִים אֵיכָשֶׁהוּ תַעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ קְבִיעוֹת גְּמוּרָה לֹאמֵר בְּכָל יוֹם אֵת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תִּהְיֶים, וְאִם אֲפָשָׁר אֵת הַתַּפְּלָה שֶׁתִּקְנֶה מוֹהֲרַנ"ת ז"ל עֲלֵיהֶם, וְתִכְוֶן הֵיטֵב מִה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר; כִּי פָּגַם הַבְּרִית הַזֶּה אֵת הָאָדָם לְגַמְרֵי מְאֹד, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאֵלּוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְנֶה מִמֶּנּוּ, וְלִכֵּן תַעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ קְבִיעוֹת חֲזוֹקָה חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, לֹאמֵר בְּכָל יוֹם עֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תִּהְיֶים עִם הַתַּפְּלָה שֶׁתִּקְנֶה מוֹהֲרַנ"ת ז"ל.

הַדְּבָר הַחֲמִישִׁי — רֹאֶה לֵהִיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֵת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבָעוּלָם, וְתִשְׁמַע כְּלֵי זָמֶר, הֵינּוּ טִיִּיפ קֶסֶטָה, וְתִשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לֵהִיוֹת בְּמִצַּב רוּחַ טוֹב, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה מִה שְׂיִהְיֶה, וְתִדוֹן אֵת עֲצֻמָּךְ לְכַף זְכוּת, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לֹא לְדוֹן אֵת אִךָ אֶחָד בְּעוֹלָם, אֵינְךָ צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל אִךָ אֶחָד, רֹאֶה לְהַחֲזִיק אֵת עֲצֻמָּךְ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שְׂיֵשׁ בְּךָ, וְאַפְּלוֹ שֶׁאַתָּה מְאֹד מְמַרְמֵר, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה מְכַנִּים בְּאָדָם דְּכֹאֵן פְּנִימִי וְעֲצֻבוֹת גְּדוֹלָה, עִם כָּל זֹאת תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי

פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח מְאֹד מְאֹד, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי עָקַר תִּקְוֵן בְּרִית הוּא עַל-יַדֵּי שִׂמְחָה, וְתִרְקַד אֶפְלוּ בִּינְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ הַעָקַר תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְקַבֵּל אֶת כָּל אֶחָד בְּפָנִים שׁוֹחֲקוֹת, וְאִף שְׂכּוֹאֵב לָךְ הַלֵּב, וְאִתָּה מְרַגֵּשׁ מְמַרְמֵר וּמְדַכָּא, עִם כָּל זֹאת אַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר, אֲלֵא תַחֲיֶה אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שִׁישׁ בָּךְ.

הַדְּבָר הַשֵּׁשִׁי — רֵאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי מִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה, וּמָה גַם שְׂמִינֵי'ה' רֵאשִׁי תְבוֹת (תְּהִלִּים ל, ד): "הַעֲלִיתָ מִן שְׂאוֹל נִפְשִׁי", שְׂאֶפְלוּ מִי שְׁנִפְּל בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, בְּשִׂמְרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד מִשְׁנֵיּוֹת, כַּח הַמִּשְׁנֵיּוֹת כָּל-כֶּף גְּדוֹל, שְׂמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִשָּׁם. וְעַל-כֵּן מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׂפָגַם בְּבְרִית, עָלָיו לְהִתְמִיד הַרְבֵּה בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, וּכְדָאִי לְהִיּוֹת רְגִיל בְּאֻמִּירַת פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי אֲמִירָה בְּעֵלְמָא מְטַהֲרַת וּמְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וּמִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׂפָגַם בְּבְרִית, עָלָיו לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְזוֹ סִגְלָה לְהַרְג אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, וְאִף שְׂבִהַתְחַלָּה זֶה יָבֵא לָךְ מְאֹד מְאֹד קֶשֶׁה, לֹאמַר שְׂמוֹנֶה-עֶשֶׂר פְּרָקִים, אֲבָל בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן — אִם תִּהְיֶה רְגִיל בְּזֶה, לֹא יִקַּח לָךְ יוֹתֵר מִשְׁעָה אוֹ שְׁעָה וַחֲצִי בַיּוֹם — רַק הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא, וְזֶה מְטַהֵר וּמְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְתִהְיֶה מְאֹד מְאֹד חֲזָק בְּזֶה, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי עַל-יַדֵּי אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, הוֹרְגִים אֶת הַיֵּצֵר הָרַע.

אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂכָל מָה שְׂכַתְּבִיתִי לָךְ תִּקְרִים, וְאִז תִּרְאֶה שְׁנוֹי, שְׂתִזְכֶּה לְצִאֵת מִהַפֶּח יְקוּשׁ שְׁנִפְּלַת אֲלִיו. אִף שִׁישׁ לִי הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְדַבֵּר אִתְּךָ, אֲבָל קֹדֶם תִּרְאֶה לְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂתַפְטֹר מִהַיֵּצֵר הָרַע הַמְּגַנֶּה הַזֶּה; כִּי מִי שְׁנוֹפֵל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נִהְרַס לוֹ כָּל הַמַּחַ, וְנִחַשְׁכּוֹת עֵינָיו וְנִטְמָטְמִים דַּעְתּוֹ וְשִׁכְלוֹ, וְאִינוּ רוֹאֶה כְּבָר כְּלוּם; אֲשֶׁרִי מִי שְׂחֻק בְּזֶה וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ס אֲשֶׁר א' תתפד בנחל
א' תתפד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר משותף-מסעי התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי ה'קדו, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

מה אמר לך, ידי ה'קדו, ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותדע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל נעשה רק בהשגחת המאציל העליון, דבר קטן ודבר גדול לא נעשה מעצמו. וצריכים לזכור את זה טוב מאד, כי בדרך כלל כשעובר על האדם איזה משבר, הוא כל-כך נשבר, עד שנדמה לו שיש פה איזה טבע ומקרה ומזל, וזה שובר אותו, אבל בו ברגע שאדם מבטל את עצמו אל האין סוף ברוף הוא, ויודע אשר אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חלין ז.), ואין מלכות נוגעת במלכות חכמה אפלו כמלא נימא (יומא לת.), אזי יכול לקבל את הכל בקלות. וידוע מה שאמר הבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו: כל זמן שאני בעולם, העולם עומד במעלת רוממות, והסבירו נכדו בספרו "דגל מחנה אפרים" (פרשת בק), כי הצדיק הוא החכם ומנהיג הדור, וכשהעולם פרוכים אחריו ודבקים בו, אז כלם נעשים חכמים, פי הכל הולך אחר הראש, 'בתר רישא גופא אזיל' (ערובין מא.), פי הגוף הולך אחר הראש, ואם הראש הוא בעל שכל, אז גם כל הגוף נעשה בעל שכל. כן הדבר, אם יש מנהיג הדור שמגלה את אמתת מציאותו יתברך בעולם, ואנשי העולם פרוכים אחריו, אז העולם עומד במעלות רמות.

ולכן מאחר שזכינו להתנדע מרבנו ז"ל, ואנו לומדים את ספריו הקדושים, שבהם הוא נותן לנו עצות, איך לצאת מהחשך והבוץ שנפלנו לשם, ומגלה לנו עצות איך לא להתיאש, אפלו במצבים הכי קשים, ולכן עלינו לשמח מאד מאד בזה, כי מה היינו

עושים, אם לא היינו יודעים מרבנו ו'ל?! ולכן לדעתי אל תבלבל את עצמך כלל, אף שכואב מאד מאד המצב שבו אנו נמצאים, עם כל זאת עליך להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומחיה ומקים את כל הבריאה כלה. וככל שתכניס בעצמך ידיעות אלו, על-ידי-זה תתבטלנה הקלפות, ויתפרדו כל פועלי און; כי בו ברגע שאדם מכניס בעצמו שהכל ממנו יתברך, על-ידי-זה הקלפות, שהן המעלימות ומסתירות את אמתת מציאותו יתברך, נתבטלות לגמרי. וצריכים להיות מאד מאד חזקים בזה, כי סוף כל סוף זה הנסיון, ובפרט בדורות האלו, אשר הערב רב מתפשט מאד מאד בארצנו הקדושה, ומשם הולך וגובר בכל העולם כלו, כי כל הקלפה שלהם היא "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" וכו' (דברים ח, יז), חושבים שיש צבא וכו', חושבים שיש כח וכו', ויש תותחים וכו', ויש פלי זין וכלי משחית וכו' וכו', ושוכחים שהצד שפנגד יש לו פי אלה יותר מהם, ואנו צריכים רק את הקדוש-ברוך-הוא, פי פלי הקדוש-ברוך-הוא זה כלום, כמו שכתוב (תהלים קכז, א): "אם הווי"ה לא יבנה בית, שוא עמלו בוניו בו, אם הווי"ה לא ישמר עיר, שוא שקד שומר"; כי צריכים רק את הקדוש-ברוך-הוא, פלי הקדוש-ברוך-הוא זה כלום, ועל-פן הערב-רב שהכניסו את כל הענין של "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" זה, רחמנא לישזבן, מעלים ומסתיר ומכסה את אמתת מציאותו יתברך; ועל-פן עלינו רק להתדיר הן בעצמנו והן באחרים, את נקדת האמונה הזאת, לידע להודיע ולהודע שהכל ממנו יתברך, ועל זה צריכים עבודה גדולה מאד, אל תחשב שזה בא בנקל, כי טבע של אדם שנמשך אחר המקרה והמזל, ונדמה לו "כל דאלים גבר" והוא המצליח, שזו קלפת הערב-רב, שרואים שהיראים והשלמים הם בשפלות וכו', והערב-רב חופרים קברים וזורקים את העצמות כדמן על פני האדמה, רחמנא לצלן, וממלאים את כל הארץ בבשר החזיר, החמור והגמל וכו' וכו', מערבבים בין נשמות ישראל גויים וגויות, רחמנא לצלן, גלוי עריות הוא נפרץ לגמרי וכו' וכו', ולבסוף עושים

מְצִיאוֹת מְעַצְמָם, שֵׁישׁ לָהֶם מְדִינָה, וְנִדְמָה שֵׁישׁ לָהֶם כַּחוֹת, וּבְזֶה נִחְלָשׁת הַדַּעַת, וְחוֹשְׁבִים מִי יוֹדֵעַ מֶה, עַד שֵׁישׁ טַפְשִׁים שְׂאוּמְרִים שׁוֹז אֶתְחַלְתָּא דְגַאֲלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן, מִהַדַּעַת הַשְּׁפֵלָה הַזֶּה, כִּי אָנוּ בְּגִלוֹת מְרָה מְאֹד מְאֹד, וַיֹּאמֶר הָאוֹמֵר הִנֵּה הִנֵּה הַגַּאֲלָה, אֲכַל עֲדִין אֲנַחְנוּ רַחוּקִים לְגַמְרֵי מִהַגַּאֲלָה; כִּי הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת מִתְּפֹשְׁטוֹת מְאֹד בְּעוֹלָם כְּלוּ, וּמַעֲשֵׂה עֲגָל הַצְּלִית; וְלִכֵּן עָלִינוּ רַק לְהַתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ שְׂאִין בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְצָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעוֹלָם, וּלְגִלוֹת רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, בְּזֶה בְּעַצְמוֹ תִּהְיֶה הַגַּאֲלָה, וְזֶה בְּעַצְמוֹ יִדְחָה אֶת הַחֲשֵׁךְ, כִּי 'מַעֲט מִהָאוֹר דּוֹחָה הַרְבֵּה מִהַחֲשֵׁךְ' (צִידָה לְדָרֵךְ יב), וְאוֹר זֶה רַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כו, א): "הַיְוָנָה אוֹרִי וַיִּשְׁעֵי", רַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הוּא הָאוֹר וְהוּא הַיִּשׁוּעָה. וְלִכֵּן מִי שְׂרוּצָה לְהוֹצִיא אֶת הַשְּׂכִינָה מִהַגִּלוֹת, זֶהוּ רַק עַל־יְדֵי גְלוּי אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁנֶּה לַמּוֹד הַחֲסִידוֹת, לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וּכְכֹל שְׁנַרְבֵּה וְנִגְלָה אֶת הַיְדִיעוֹת הָאֵלָה, עַל־יְדֵי־זֶה יִתְבַטֵּל הַחֲשֵׁךְ לְגַמְרֵי, וְזֶה תִּהְיֶה הַגַּאֲלָה.

וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֵל תִּהְיֶה בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת וּבְמַחֲזִין יְרוּדִים וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא הַדְּבָק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שְׂסוּף כָּל סוּף הַשׁוֹנְאִים שְׁלָךְ יִפְלוּ תַחַת רִגְלֶיךָ וְיִתְבַטְּלוּ, הַעֲקֹר אַתָּה תִּהְיֶה חֲזַק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵל תַּחֲשֹׁב כְּרָגַע שֵׁישׁ פֶּה אֵיזָה טֹבַע אוֹ מְקָרָה אוֹ מִזֵּל, הַכֹּל בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, שֶׁשָּׁלַח אֶת הַשְּׁלֵשָׁה אֲנָשִׁים הָאֵלוֹ לְהַצִּיק לָךְ וּלְצַעֲרֶךָ. וְאִם תִּתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אִז תִּהְיֶה לָּהֶם מַפְלָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי גִחְלִים אַתָּה חוֹתָה עַל רְאֲשֵׁיהֶם; כִּי כָּל שְׂנַכְנִים בְּעַצְמָנוּ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כֵּן נַעֲשֶׂה רַע וְנִמְר לְרַשְׁעִים, כִּי הַרְשָׁעִים אֵינָם יְכוּלִים לְצַפּוֹת עַל הָאוֹר, אֲדַרְבֵּה הָאוֹר מְסַנְוֶרֶם, וּכְכֹל שֶׁהָאוֹר יוֹתֵר גְּדוֹל, הֵם מִתְּבַטְּלִים לְגַמְרֵי. וְעַל־כֵּן רַק תַּכְנִים בְּעַצְמְךָ יְדִיעוֹת אֵלוֹ — שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֵלְקוֹת גָּמוּר הוּא, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְבַטְּלוּ כָּל שׁוֹנְאֵיךָ וּמְרִיבֶיךָ, וְלֹא תִהְיֶה לָּהֶם שׁוּם תְּקוּמָה כָּלֵל. וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתַּחֲזֹר עַל דְּבָרֵי אֵלָה כַּמָּה פְּעָמִים בַּיּוֹם, כְּדִי

שֶׁתַּחֲזֹק בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שְׂאִין דְּבַר כְּזֶה שֶׁל טֹבַע
וּמְקָרָה וּמְזֹל, וְגַם בְּתוֹךְ הַחֲשֵׁף שֶׁם נִמְצָא אֲלוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם,
וּכְשִׁי־תִבְרָרוּ לָךְ דְּבָרִים אֱלוֹ, אַז אֵין חֲשֵׁף כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר מִטּוֹת־מִסְעֵי ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְכֹל מֵה שְׂאִתָּה צְרִיךְ הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת
וְהֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, תְּבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה מֵה שֶׁהִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל
יֹתֵר מֵהַכֹּל, וְאָמַר, אִם הֵייתֶם מְצִייתִים אוֹתִי, הֵייתֶם מִתְּבוֹדְדִים כָּל
הַיּוֹם כְּלוּ, אִךְ מִחֲמַת שְׂאֲנִי רוֹאֶה שְׁזֶה קֶשֶׁה לָכֶם, אַז עַל־כָּל־פְּנִיּוֹת
שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם תִּתְּבוֹדְדוּ אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאַמַּת אֵין לָנוּ אֱלֹא דְבָרֵי
בֵּן הַשְּׂמֻחָה הַנִּכְלָל בְּמְקוֹר הַשְּׂמֻחָה, הַעוֹסֵק לְקַשְׁרָנוּ בְּשֵׁרֵשׁ שֶׁל
שְׂמֻחָה, וּמִי שְׂמֻרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, נִמְשָׁכַת
עָלָיו שְׂמַחַת הַחַיִּים, כִּי יֵשׁ לוֹ לְמִי לְפָנוֹת בְּעֵת צָרָה. וְעַל־כֵּן תִּהְיֶה
חֲזוֹק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל תִּפְלָה וְהַתְּבוֹדְדוּת, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל
הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר מִטּוֹת־מִסְעֵי ה'תשל"ה.

שְׁשׁוֹן וְשְׂמֻחָה יִשְׂיִגּוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר

לי מאד, גר תדש הרוצה להדליק את עצמו מאור האורות המאיר בכל העולמות, הלא הוא נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הקורע לבבות מרבויה הרפתקאות העוברים עליך לנכון קבלתי, וממש נשבר לבי בקרבי פתח הנשבר לשברים, על מרירות צרות נפשך. ובאמת כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז') על מאמרם ז"ל (שבת נה.): אין יסורין בלא עון, שפשאין בהם עון אינם יסורין כלל, כי עקר היסורים הם רק פשונופלים בעוונות, חס ושלום, עין שם; ובפרטיות אהה, שהנהך נכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, וקשה וכבד לך לצאת מזה, זהו עקר היסורים וצרות הנפש וכו'. והנה להשיבך עצות והתחזקות איך לצאת מזה, קשה וכבד עלי עכשו, ובפרטיות כי בודאי ראית את הספר החדש שנדפס כעת, והוא "אריך אפים", ושם תמצא מרגוע לנפשך. עין שם בדרך כ"ג בדבור המתחיל: "בחור שקשה וכבד עליו למצא זויגו", תעין בכל המאמר, וכן בדרך נ"ז בדבור המתחיל: "התמדה בלמוד התורה הקדושה", תעין בכל המאמר, ובו מבארים ענינים נפלאים ועצות טובות. וכן תראה לעין בקריאת שמע שעל המטה, שנדפס גם-כן עכשו, וגם שם תמצא ענינים נוראים ונפלאים אודות תקון פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה; כי איתא בדברי האריז"ל, שלומר סדר תקון קריאת שמע שעל המטה בסדר זה, הוא תקון נפלא לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ומביאו מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי-הלכות (קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב'), עין שם; וכן עין בספר הנפלא "אשר בנחל", חלק ה', במכתבים אלו: תרד, תרכה, תרכח (דפוס חדש), דבורים ועצות נפלאות. וראוי לך לעין בהם בכל פעם, ותחיה נפשך, ותזכה לצאת מהחטא הגרוע הזה על-ידי העצות המובאות שם, ובקרוב ידפס ספר חדש "תקון הברית", והוא ספר הפלא נפלא, מדבר מכל קומת האדם: המחשבה, העינים, האזנים, החטם והפה וכו' וכו', עין שם.

והנה כבר אמרו חכמינו הקדושים (חגיגה ג.): אי אפשר

אֲשֶׁר א' תתפו בַּנְחַל סה

לְבֵית-הַמְדָּרֶשׁ בְּלֹא חֲדוּשׁ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּבֵית מְדָרְשׁוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל,
שֵׁם מִתְחַדָּשִׁים חֲדָשׁוֹת בְּכָל פַּעַם, עַל-כֵּן אֲמַרְתִּי וַיְהִי מָה אַרְוָצָה
דְּבָרֵי אֵלֶיךָ, אוֹלֵי אֲזַכֶּה לְהַשִּׁיבֶךָ אֶל הַדֶּךְ הַיָּשָׁר.

חֲמֻדַּת לְכָבִי! עֵקֶר סִבַּת חֲטָא זֶה בָּא רַק מִחֻמַּת עֲצָבוֹת וּמְרָה
שְׁחוּרָה, כִּי הִקְלַפְהָ הַמַּחְטָאֵת אֶת הָאָדָם בְּחֲטָא זֶה נִקְרָאת יִלְלָה וְכוּ',
וְתַכְף-וּמְדִד בְּשִׂאָדָם בָּא לִיְדֵי עֲצָבוֹת, אֲזוּ נוֹפֵל בְּרִשְׁתָּהּ, וְעַל-כֵּן אֲמַר
רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קס"ט): בְּשִׂאָדָם זֹכָה לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה אֲזוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אֶת הָאָדָם שְׁלֹא יִכָּשֵׁל בְּפָגַם
הַבְּרִית, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן אֶהוּבִי, אָחִי, עֲשֵׂה מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה, וְתִמְסַר אֶת
נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד אַךְ וְרַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שֶׁבְעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאַף שְׂמִי שֶׁכָּבֵד נִתְגַּל בְּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה, טִבְעוֹ מוֹשֵׁךְ אוֹתוֹ תָּמִיד לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת וּבְמְרָה שְׁחוּרָה,
עַל-כָּל-פָּנִים זֶהוּ עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה — לְחַטֵּף אֶת הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה בְּתוֹךְ
הַשִּׂמְחָה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כג). וְהִנֵּה רַבְּנּוּ ז"ל אֲמַר (שָׁם,
חֶלֶק א', סִימָן ר'), שֶׁעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא לְשִׁמְעַת בְּזִיוְנוֹ וַיְדַם וַיִּשְׁתַּק, אַךְ
שֶׁאֶחָד מִבְּהוּוֹ, אֵל יַעֲנֶה לְמַחְרָפוֹ שׁוֹם דְּבָר, וּבְזֶה יִתְקַן חֲטָאוֹ, הֵינּוּ
כִּי בְּאֵמַת עַל-פִּי כֹתָבֵי הָאֲרִיז"ל צְרִיכִים לְהִתְעַנּוֹת עַל כָּל פַּעַם שֶׁפָּגַם
בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה פ"ד תַּעֲנִיּוֹת, וּרַבְּנּוּ ז"ל בָּא וְגִלָּה לָנוּ, שֶׁעַל-יְדֵי
שֶׁהָאָדָם סוֹכֵל בְּזִיוְנוֹת, וְאֵינּוּ מְשִׁיב לְמַחְרָפוֹ, בְּזֶה נִתְכַּפְּרִים כָּל
עוֹנוֹתָיו, וְעַל-כֵּן רָאוּי לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד, כְּשֶׁבָּא לְאָדָם אֵיזָה בְּזִיוֹן
וְהוּא שׁוֹתֵק וְאֵינּוּ עוֹנֶה לְמַחְרָפוֹ דְּבָר, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהִבְזִיוֹן
הוּא שְׁקוּרָאִים לוֹ "בְּרִסְלָכֵר", דְּבָר זֶה הוּא עֵקֶר הַכְּבוֹד, שֶׁמְכַנִּים אוֹתוֹ
בְּשֵׁם הַצְּדִיק שֶׁבוּ נִכְלָל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵינֵי שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן סז),
עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, מִי שֶׁחֲטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע
לְבִטְלָה, צְרִיךְ שִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְעֻנּוֹת לְמַחְרָפוֹ וְלְמַבְזוֹ שׁוֹם דְּבָר,
רַק יְהִיָּה שִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד כְּשֶׁבָּא לוֹ בְּזִיוֹן, כִּי בְּזֶה יִכְפְּרוּ כָּל עוֹנוֹתָיו.
וַיֵּשׁ לֵאמֹר (תְּהִלִּים צז, יב): "שִׁמְחוּ צְדִיקִים בַּה'" וְגו', שֶׁמִּח'וֹ רָאשֵׁי
תְּבוֹת: "שׁוֹמְעִים חֲרִפְתֶּם וְאֵינֶם מְשִׁיבִים", כִּי זֹהִי הַמְּדִרְגָּה הַכִּי
עֲלִיוְנָה בְּעוֹלָם, כְּשׁוֹזְכִים לְשִׂמְחַת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵימְתִי נִתְגַּלָּה

שֶׁלִּכְבוֹ הוּא אֶחָד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ? כְּשֶׁמְבַדִּים אוֹתוֹ, וְאִינוּ מְשִׁיב, זֶהוּ סִימָן שֶׁלִּכְבוֹ שְׁלֵם עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ; כִּי הַמְּאָמִין בְּאֱמוּנָה אֲמִתִּית אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ מִמֶּלֶא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֶפְלוּ בְּכָל קִטְנוֹת וְדַחְקוֹת וְהִסְתַּרְהָ, שֶׁם מְלַכֵּשׁ אֶלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם וְכוּ', אָז עַל-יַדֵּי יַדִּיעָה זֶה שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יִכְלָפוּ וְיִבְטְלוּ הוּא מֵעֲבוּדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה תְּדַשָּׁה, וְלֹא יִפֹּל בְּרוּחוֹ וְיִבְדַּעְתּוֹ כְּשֶׁאֶחָד מְבַדֵּה אוֹתוֹ, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא שְׁלוּחוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְהִנֵּה יוֹדֵעַ בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, שֶׁטוֹב מְאֹד לְכוּן בְּשִׁמוּנָה-עֲשֵׂרָה כְּשֶׁמְגִיעַ אֶל וְיִקְבְּצֵנוּ יַחֲדָה מֵאַרְבַּע בְּנֵפּוֹת אֶל שֵׁם קְדוֹשׁ חֵיבּוֹי, שֶׁהוּא שֵׁם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק (אִיּוֹב כ, טו): "חֵיִל בְּיַלַע וְיִקְאָנוּ", וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁפֶת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הוּא גָדוֹל כַּל-כָּף, עַד שֶׁנִּכְנָס אֶל תּוֹךְ בֵּית הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא, וְהִיא מְכַרְחָה לְהַקִּיא אֶת כָּל הַטְּפוֹת וְהַקְּדָשׁוֹת שֶׁבְּלַעָה, עֵינֵי שֵׁם; וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי, מֵאַחַר שֶׁזְכִּיתִּי בְּזִכּוּיֹת חֲנָם מִמֶּשׁ לְהַתְּנוּדַע וְלְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבִּי אֵמֶת קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה, הַמְּגַלָּה לָךְ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, אֵיךְ לְצַאת מִהַשְּׂאוֹל וְהַחֲשֵׁךְ וְהַרַע שֶׁנִּלְכַּדְתָּ בָּהֶם, רְאוּי לָךְ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, וְלִקְבֹּל אֶת כָּל הַבְּזִיוּנוֹת הַכְּרוּכִים בַּהֲתַקְרְבוֹת אֵלָיו ז"ל, כִּי בְּיָדָיו עַל יְדוֹ תִּזְכֶּה לְתִשׁוּבָה אֲמִתִּית וְנִצְחִית, אִם רַק תֵּאָחַז אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ וּבְאֲנָשָׁיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁבְּכָל דוֹר וְדוֹר, אֲשֶׁר הֵם צַדִּיקֵי דוֹרֵנוּ, אֵף שֶׁהֵם מְלַבְּשִׁים בְּלִבוֹשׁ גִּשְׁמִי (עֵינֵי לְקוּטִי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קטז); כִּי בְּאֵמֶת בְּפִנְיָמִיּוֹת הֵם עֲנִין אַחַר לְגַמְרִי, מֵהַ שְׁלֵא נִרְאָה מִבְּחוּץ כָּלֵל, עֵינֵי שֵׁם; וּבְאֵמֶת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מְכַנִּים תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה בְּתוֹךְ אֲנָשָׁיו, עַד שֶׁהֵם כּוֹסְפִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים עַד מְאֹד מְאֹד בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת גַּם זֶה הוּא מַעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה, כִּי עַל-יַדֵּי הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים וּבְפִרְטוּת פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הָאָדָם יִצְקֵר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, הֵינּוּ שֶׁנִּחְשָׁף אֹר נִשְׁמָתוֹ, אֲבָל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת עֵקֶר עֲבוּדוֹתוֹ הִיא לְקִשְׁר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כְּזֶה שֶׁמֵּאִיר

בְּהֵן אורו יתברך בגלוי נפלא ונורא מאד מאד, עד שהם נכספים אליו יתברך בכסופים חזקים, ועל-כן הרצונות והכסופים אליו יתברך הם הם תקון לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ויש לומר (תהלים צא, יד): "כי בי חישק ואפלטתהו", ששם גם-כן מרמז שם הקדוש והנורא הזה ח'בוי, הינו על-ידי תקף הרצונות והכסופים, בחינת "כי בי חישק", על-ידי-זה יזכה "ואפלטתהו" — שהשם יתברך יצילהו. והנה מבאר בדברי מוהרנ"ת ז"ל, כי עקר התשובה הוא על-ידי התורה, שבשביל זה אנו מבקשים בכל יום שלש פעמים: "השיבנו אבינו לתורתך", שהפונה היא שעקר תשובתנו תהיה רק על-ידי התורה, ועל-כן יש לומר: "ותן חלקנו ב'תורתך", גם-כן מרמז בו השם הקדוש והנורא הזה.

חמדת לבכי! תברח אל תוף התורה הקדושה, ותעשה לך שעורים קבועים כרצונו של רבנו ז"ל. ובאמת היה ראוי להארץ לך מה סדר הדרך הלאמוד של רבנו ז"ל, אך מחמת שעכשו יוצא מבית הדפוס קונטרס "סדר-הדרך-הלאמוד", על-פי דעתו של רבנו ז"ל, לכן אמרתי לקצר.

ידידך לנצח...

א' תתפז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות-מסעי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארץ.

מה אמר לך, ידידי היקר, הקץ לדברי רוח וכו', למה אתה צריך להפגס בפוליטיקה של הבל, ולדבר כך? יהיה או כך? יהיה וכו' וכו', הלא פתיב (משלי כא, א): "לב מלך [ושורים] ביד הנז"ה", איך שהקדוש-ברוך-הוא ירצה כך יהיה, אנתנו אנשים קטנים עם ראש

קָטָן, שְׁכָל קָטָן וְכוּ' וְכוּ', אֲנַחְנוּ רַק בְּבוֹת וְכוּ', אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים
 מָה רוֹצִים מֵאַתָּנוּ מִלְמַעְלָה וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן לָמָּה לְהַכְנִס
 בְּפוֹלִיטִיקָה שֶׁל הַבַּל וְשֶׁל שְׁקָר, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְנוּ רַק
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן שְׂיַחֲוֶס עָלֵינוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְיוֹצִיאֵנוּ מִהַגְלוֹת הַמֶּרֶה הַזֶּה, כְּמַעַט אֲלֵפִים שָׁנָה הוֹרְגִים וְשׁוֹחֲטִים
 וְשׁוֹרְפִים וְחוֹנְקִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִיָּנִי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת,
 מִיתוֹת אַכְזָרִיּוֹת, וְעַל זֶה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקוֹם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת,
 וּלְכַפּוֹת וּלְהִתְחַנֵּן עַל גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה, וְשִׁיגְאֵלְנוּ בְּגֵאֶלֶת עוֹלָם, וְיִבְנֶה
 לָנוּ אֶת בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וְשִׁישְׂרָה שְׂכִינָתוֹ בְּעוֹלָם, וְכֻלָּם יִכִּירוּ אוֹתוֹ
 מִקְטָנָם עַד גְּדוּלָם, "וַיֵּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פָּעַלְתָּ וַיִּבִין כָּל יִצְוֹר
 כִּי אַתָּה יִצְרָתוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ הַיּוֹי"ה אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל
 מִלְּךָ וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה", וְאֵלּוֹ צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת כָּל תְּפִלוֹתֵינוּ
 וּבִקְשׁוֹתֵינוּ, אֲבָל סֶחֶם לְהִתְעַרֵּב בְּפוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׁקָר — כֶּף יִהְיֶה
 אוֹ כֶּף יִהְיֶה, וְכוּ' וְכוּ', לְדַעְתִּי לֹא לְקַחוּ אוֹתָךְ לְשֶׁר הַבְּטָחוֹן וְכוּ',
 וְלֹא לְקַחוּ אוֹתָךְ לְנִשְׂיָא וְכוּ', וְלֹא לְקַחוּ אוֹתָךְ לְאִיזָה מִפְּקֹד צָבָאֵי
 וְכוּ' וְכוּ', שְׂתַגִּיד דְּעוֹת, יוֹתֵר טוֹב לָךְ, לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, שְׂתַחֲוֶס וּתְרַחֵם עַל נַשְׁמַתְךָ בְּאִיזָה מִצָּב הִיא נִמְצָאֶת, בְּאִיזָה
 בֵּית כְּלָא הִיא יוֹשְׁבֶת, בְּתוֹךְ הַגּוֹף שֶׁלָּךְ הַמְּלֵא תְּאוּוֹת וּמְדוּת רְעוֹת
 וְכוּ' וְכוּ', וּלְדַעְתִּי אִם תִּקַּח אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּה הַיֵּטֵב בְּתוֹךְ לִבְךָ, אִז
 יִשְׁתַּנֵּה הַמִּצָּב לְגַמְרֵי, וְתִפְתַּח הַגְּלוֹת שֶׁלָּךְ, שֶׁהַנִּשְׁמָה תִּהְפֹּךְ אֶת
 הַגּוֹף גַּם-כֵּן לְנִשְׁמָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן כב), שְׁעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת לַעֲשׂוֹת גַּם מִהַגּוֹף נִשְׁמָה, וְגַם הַנִּשְׁמָה
 תֵּאִיר לְגוֹף, וְהַגּוֹף בְּעֲצָמוֹ יִהְיֶה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הָאֵרֶת הַגּוֹף, בְּסוּד
 (אִיב יט, כו): "מִבְּשָׂרֵי אַחְזָה אֱלוֹהִי", אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְשֵׁים דְּבָרִים
 אֵלּוֹ אֵל תוֹךְ לִבּוֹ, וְאִזּוּ יִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו, חִיּוֹת
 שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאֵמֶת אָדָם צָרִיף לְעַבֵּד עַל עֲצָמוֹ כָּל-כֶּף, עַד
 שְׂיִהְיֶה כְּפֵא לְשְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ. וַיְדוּעַ שֶׁהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ,
 זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, הַפְּלִיג בְּמַעֲלַת הַצְּדִיק הַקְדוּשׁ ר' יִצְחָק
 דְּרוֹבִיטְשְׁעֵר, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, שְׂאֵמֵר, שְׂשִׁמַּע כְּרוּז מִהַשְּׂמַיִם, שְׂאֵמֵר
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: יֵשׁ לִי בֶן יַחֲיד בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָה הַזֶּה וְאֶצְלוֹ אֲנִי

שׁוֹרָה. וְכֵן שָׁמַע מִפִּי הַשְּׂכִינָה: יֵשׁ לִי בֶן יָחִיד בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְרַי
 יִצְחָק דְּרוֹבִיטְשֶׁר שָׁמוּ; אֲשֶׁרִי יְלוּד אִשָּׁה שְׂזֻכָּה לְהִיּוֹת כֶּסֶס
 לְהַשְׂכִּינָה. וְתֹאמִין לִי שְׂכַל אֶחָד וְאֶחָד יָכוֹל לְזַכּוֹת לָזֶה, אִם הוּא
 מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאִינוּ רוֹצֶה שׁוּם דְּבַר
 רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְאֵמֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שֵׁשׁ
 לְבַנְי-אָדָם, זֶה רַק מַחְמַת שְׁפוּגָמִים בְּדַבּוּר, וּמְדַבְּרִים כָּל הָעוֹלָה עַל
 רוּחַם, כִּי אִם אָדָם הֵיךָ שׁוֹמֵר עַל דַּבּוּרוֹ, אֲזִי הֵיךָ זוֹכֶה לְהַגִּיעַ לְכָל
 הַמְּדַרְגּוֹת שְׂבַע־עוֹלָם, אִךְ מָה לַעֲשׂוֹת? אָדָם מְקַלְקֵל אֶת דַּבּוּרוֹ מִגִּיל
 קָטָן, וּמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ — שְׂטִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', בְּפֶרֶט עֲכָשׁוּ
 שְׂמַדְבְּרִים כָּל מִינֵי שְׂטִיּוֹת שֶׁל פּוֹלִיטִיקָה וְשֶׁל הַבָּל הַבָּלִים, כְּאֵלוֹ
 כָּל אֶחָד נֶעֱשֶׂה אֵיזָה מִפְּקֵד צָבָאִי, אוֹ אֵיזָה שֶׁר הַבְּטָחוֹן, אוֹ אֵיזָה
 נְשִׂיא מְדִינָה וְכַדּוּמָה, וּמוֹלִיכִים מְלַחְמוֹת מַעֲלִים וּמוֹרִידִים, שֶׁהַפֶּל
 הַבָּל וְרַעוּת רוּחַ, וְעוֹקְרִים אֶת עֲצָמָם מִשְׂרָשָׁם. וְלִכֵּן רָאָה, יְדִידֵי
 הַיֵּקָר, אִם אַתָּה רוֹצֶה לְזַכּוֹת לְאִיזוֹ מְדַרְגָּה, שְׁמַר עַל פִּתְחֵי פִיךָ, וְאַל
 תְּדַבֵּר שׁוּם דְּבַר, רַק כְּשִׁשׁוּאָלִים אוֹתָךְ תַּעֲנֶה, וְאִם תִּשְׁמַר עַל דַּבּוּרְךָ
 אַז תִּזְכֶּה לְמְדַרְגּוֹת נוֹרְאוֹת מְאֹד מְאֹד.

כִּי הָעֵקֶר לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלִרְאוֹת
 עִם הַעֲיִנִים אִיךָ שְׂכַל הָעוֹלָם כֵּלֹ אוֹר אֶחָד, מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב
 כָּל עֲלָמִין וּבִתּוּךְ כָּל עֲלָמִין, אֲשֶׁרִי מִי שֵׁשָׁם אֶת דְּבַרִי אֵלָה בְּתוֹךְ
 לְבוֹ, וְאִזּוֹ לְרַב טוֹב הַצָּפוּן יִזְכֶּה בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיֵּקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
 יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת לִבְךָ
מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה
בְּכָל יוֹם, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל עוֹבֵר מֵה שֶׁעוֹבֵר,
כִּי אָדָם הוּא חֹמֶר עֵב וְגַם, וּכְשֶׁמְקַיֵּם אִיזוֹ מִצְוָה, אֲזִי מֵאִיר בְּדַקּוֹת
אוֹר גְּדוֹל עַל גּוּפוֹ, כִּי הַנְּשָׁמָה הִיא חֵלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל מִמָּשׁ, וְהַגּוֹף
הוּא חֹמֶר עֵב וְגַם, גִּשְׁמִי וְחֹמְרִי, וּכְשֶׁמְקַיֵּם אִיזוֹ מִצְוָה שֶׁהִיא רְצוֹנוֹ
יְתַבְּרֶךְ — אוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי הַגּוֹף אֵינּוּ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת
הָאוֹר, וּמִמִּילָא מִתְחִיל לְעֵבֵר עַל הָאָדָם מֵה שֶׁעוֹבֵר. וְלִזֶּה צְרִיכִים
הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת, וּפֶה נִכְנָס כָּל סוֹד רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁהוּא מַחְזִיק וּמֵאֲמִץ
אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שִׁיחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא יִשָּׁבֵר מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם,
וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שֶׁתִּרְאֶה לְלַמֵּד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְשֵׁם
תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ.

כִּי בְּאֵמַת רַבְּנוֹ ז"ל נִשְׁלַח אֶל דּוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹהִים, לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם
לְכָל הַיְּהוּדִים וְהַנְּפוּלִים וְהַשְּׁפֵלִים וְהַשְּׁבוּרִים וְכוּ' וְכוּ', שֶׁגַּם הֵם
יָכוּלִים לָשׁוּב אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, כִּי רַבְּנוֹ ז"ל הוּא שֶׁרֵשׁ הַתְּשׁוּבָה, הוּא
פּוֹתֵחַ אֶת שַׁעַר הַתְּשׁוּבָה שֶׁהוּא שַׁעַר הַחַמְשָׁיִם; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזּוֹכֶה
לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְפָרְסָם אֶת רַבְּנוֹ
ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֲזִי לְרַב טוֹב יִזְכֶּה.

אוֹדוֹת שֶׁשְׂאֵלָתָּ בְּעֵינַי "תְּפִלָּה לְעֵנִי", "תְּפִלָּה לְדוֹד", "תְּפִלָּה
לְמֹשֶׁה", זֶה מִבְּאֵר בְּזֵהַר הַקְּדוּשׁ (פֶּרֶשׁת בְּלַק קִצְהֵה), שֵׁישׁ שֶׁלֶשׁ תְּפִלוֹת
אֶחָת לְמַעַלָּה מִזוּלָּתָהּ. וּבְאֵמַת רְאִיתִי דָּבָר פֶּלֶא בְּסִפְרֵי "לְקוּטִי-
תוֹרָה", מִהַמְּגִיד הַגְּדוֹל מִטְּשַׁעֲרֵנוּבֵּל, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, (פֶּרֶשׁת נח),
שֶׁמִּפְּרֵשׁ אֶת הַפְּסוּקִים: "תְּחַתִּיִּים, שְׁנֵיִים וְשְׁלִישִׁיִּים תַּעֲשֶׂה", תְּחַתִּיִּים
— זֶה לְזָבֵל, שְׁנֵיִים — לְמִדּוֹר, וְשְׁלִישִׁיִּים — לְנַח, וּפְרֵשׁוּ בְּאִפְּן
נִפְלָא מְאֹד; תְּחַתִּיִּים זֶה נִגְדֵי "תְּפִלָּה לְעֵנִי", שֶׁהִיא מִדּוֹר לְזָבֵל,
שֶׁעֲדִין הַחֹמֶר הַגָּס וְהָעֵב מִתְּגַבֵּר וּמִתְּפַשֵּׁט עָלָיו, לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר
אֶת אֲמַתָּת מִצִּיאֹתוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְעַל-כֵּן הוּא בָּא וְשׁוֹפֵךְ אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו
יְתַבְּרֶךְ, שִׁיחֹס וְיִרְחַם עָלָיו, לְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ הַעֲנִיָּה שְׁלוֹ. וְשְׁנֵיִים

אֲשֶׁר א' תתפח בַּנְחָל עא

— זֶה נִגְדַּד "תַּפְּלָה לְדָוִד", שֶׁכָּבַר זָכָה לְזַכֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ, וּבָא אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּהִכְנָעָה אִמְתִּית, עַד שֶׁנִּזְדַּבְּרָה אֲצָלוֹ הַנֶּפֶשׁ רוּחַ נִשְׁמָה חַיָּה יַחֲדָה. שְׁנֵיהֶם מָה שֶׁאָמַר דָּוִד חֲמֵשׁ פְּעָמִים "בְּרַכִּי נַפְשִׁי", כִּנְגִיד חֲמִשָּׁה עוֹלָמוֹת שֶׁדָּר בָּהֶם, כַּמּוּבָא (בְּרִכוֹת י.). וְשְׁלִישִׁים — זֶה נִגְדַּד "תַּפְּלָה לְמֹשֶׁה", שֶׁהוּא גִלּוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, וְעַל-כֵּן זָכָה לְהִיּוֹת בְּעֵלְיָה דְמִטְרוֹנִיתָא אָדָם הַשָּׁלֵם, כִּי שָׁם דָּר נַח לְשׁוֹן נִיחָא, וְהַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֵם הַפְּלָא וְהַפְּלָא גְדוֹל. וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף, כִּי אָדָם בִּהְתַּחֲלָה הוּא עֲנִי, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם, לְשַׁפֵּךְ אֶת שִׁיחַ תַּפְּלָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׁנֵיהֶם "תַּפְּלָה לְעֲנִי", לְהַכְנִיעַ אֶת חֲמָרוֹ וַיִּשְׁוֹתוֹ הַגִּשְׁמִי וְאַחֲרֵי-כֵן יִזְכֶּה לְ"תַפְּלָה לְדָוִד", שִׁיְהִיָּה מְדוֹר לְשִׁכְנִיָּה בְּהִכְנָעָה גְדוֹלָה, עַל-יְדֵי-זֶה יֵאָרוּ בּוֹ נַפְשׁוֹ רוּחוֹ נִשְׁמָתוֹ חַיּוּתוֹ וַיַּחֲוֶדְתּוּ, שִׁיְהִיָּה אֲצָלוֹ גִלּוּי אֱלֻקוֹת, וְאָז יִתְעַלֶּה אֶל "תַּפְּלָה לְמֹשֶׁה", שִׁיְהִיָּה לוֹ נִיחָא מִכָּל וְכָל, שִׁירְגִישׁ רַק אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְזֶה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, זֶה כָּל הַגִּלּוּי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁמִּגְלָה לָנוּ, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ יִתְחַזֵּק בְּכָל יוֹם, וַיְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֶף אֶחָד רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָדָם צָרִיךְ לְזַכֵּר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת מַעֲשָׂיו הַרְעִים מָה הוּא עֹשֶׂה, וְלְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וַיְבָרַח לְאִיזָה מְקוֹם פְּנוּי שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וַיְדַבֵּר וַיִּשְׁיחַ וַיִּסְפָּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֶף שֶׁבִּהְתַּחֲלָה יִגִּיעַ לוֹ דְבַר זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי יְדָמָה לוֹ שֶׁאֶף אֶחָד לֹא שׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ, וְאֶף אֶחָד לֹא צָרִיךְ אוֹתוֹ, עִם כָּל זֹאת אִם יְהִיָּה עֲקָשָׁן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וַיָּבֵא אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיִּשְׁפֹּךְ שִׁיחַ וַתַּפְּלָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲזַי לֹא יִזוּז מִשָּׁם, עַד שֶׁיִּכְבֹּט לְאֶת חֲמָרוֹ, וַיִּתְעַלֶּה לְעֵלּוֹת בְּמְדַרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה, עַד שִׁיְהִיָּה מְדוֹר לְשִׁכְנִיָּת עֲזוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאַחֲרֵי-כֵן יִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְעוֹד יוֹתֵר לְהִתְחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַפְצִיר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, אֲזַי יִגִּיעַ לְמְדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, שִׁיְהִיָּה לוֹ נִיחָא מִכָּל וְכָל, שְׁנֵיהֶם סוּד "תַּפְּלָה לְמֹשֶׁה", "תַּפְּלָה לְדָוִד", "תַּפְּלָה לְעֲנִי". אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַכְנִים דְּבוּרִים אֵלֶּה בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאֲזַי טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ותמצא בעצמך נקדות טובות, שתהלה לאל, אתה מניח תפלין בכל יום, ויש לך מזוזה על פתחך, ואתה הולך עם ציצית, ויש לך זקן ופאות וכו' וכו', ואתה שומר שבת ושומר פשרות וכו' וכו', אפלו פושעי ישראל מלאי מצוות פרמון כמאמרם ו"ל (ברכות נו): אפלו ריקנים שבך מלאים מצוות פרמון; ובנה צריכים להחיות את עצמו, שנה סוד הלמוד של "אזמרה לאלקי בעודי" (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שמאד הזהירנו רבנו ו"ל להתחזק למצא ולבקש בעצמו נקדות טובות, איך שהוא אפלו הוא רשע גמור, שידין את עצמו לכף זכות, ויחפש ויבקש וימצא בעצמו נקדה טובה שעשה בימי חייו, כי איך יתכן שלא עשה אינה טוב מימיו?! וצריכים להחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה, כי אין זו עצה לפל בדתו על כל דבר, אלא צריכים להתחזק מעמד, אשרי מי שזוכה להגיע לזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתפט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות-מסעי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות אמירת זהר קדם התפלה וכו', תדע כי דבר זה מקבל מהבעל-שם-טוב, זכותו יגן עלינו, שצוה לאנשיו, שקדם כל תפלה ללמוד מאמר בזהר, וזה מאיר את התפלה בזהר המזהיר; אשרי מי שאומר לפני התפלה אפלו קצת זהר, וזה יפתח לו את המחין. ודבר זה ראיתי אצל הרבה מאנשי שלומנו, וכבר ידוע שרבנו ו"ל עורר

אֲשֶׁר א' תתצ בנחל עג

מאד על למוד זהר, ואמר, שהלשון של הזהר מעוררת מאד את האדם, ולכן ראה גם אתה ללמד בכל יום קדם התפלה זהר, והוא תקון גדול מאד, וכן באמצע היום אתה יכול לקרות כמה דפים גמרא, שהוא גם-כן תקון גדול לנפש של האדם.

נא ונא ראה להתמיד בספר הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", אשר רבנו ז"ל הבטיחנוו שהספר שלו יפתח קשיות גידנו, והספר הזה יכניס באדם התעוררות גדולה מאד, ויהיה בעל השגה ובעל תשובה גדול; אשרי מי שיתמיד בספר הקדוש והנורא הזה, שזה מפתח להבין בכל הספרים.

ועל כלם — הרגל את עצמך לדבר אליו ותברך, פאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, כי אין עוד דבר טוב מזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתצ.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר מטות-מסעי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, והנה להשיבך כבר דברנו באריכות, ועל-כן אין מה להאריך, אך מהענינים שנתחדשו שם במחנה... תדע שעקר עצתנו היא רק לברוח אליו ותברך בשיתה זו תפלה, לספר לפניו ותברך את כל מכאובי לבך ונפשך בפרטי פרטיות מה שעובר עליך, ואל תפגס עם פתוייך בטוען ונטען, וסוף כל סוף תזכה לראות נסים נגלים ממש. וכמבאר בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימונה), כשאדם מבטל את עצמו אליו ותברך על-ידי תפלה שהיא התנוצצות אור האבות, בזה נטהר עם אפר פרה אדמה, ומכסה את עצמו על-ידי-זה בסתר צל כנפיו ותברך, ואז נצול מהרע

עין של הרשעים, ולא עוד אלא שעוד זוכה לראות בשונאיו מה שהם רצו לראות בו, עין שם; ועל-כן, חמדת לבבי, אתה שתק שתק, ואל תענה להם שום דבר, ובדאי ישובו המה אלינו, ואנחנו לא נשוב אליהם. למען השם, אל תירא ואל תחת, רק שב שב, עד בא יבא עת ממרום שתצא משם, ואם אמנם בנקל לומר לחברו: שב בתוך האש וכו', אף-על-פי-כן אתה יודע ש'לטובתך פונתי, וכמה כבר מסרתי נפשי בעבורך וכו'. וכן ראית כבר נסים ומופתים נגלים שעשה עמך השם יתברך, על-כן לדעתי חכה כמעט רגע, עד יעבר ועם, וסוף כל סוף תתהפך המרירות על חותנך, ויגרשו אותו משם, ואז ממילא תהיה לך ישועה שתוכל לצאת, וצריך שתחקק היטב בדעתך: "דאס ביי השם יתברך איז אלץ מעגליך", כי הוא יתברך כל יכול, והוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובישר, ובדאי פונתו יתברך היא רק לטובה, רק משתוקק לדבורך. ולמען השם אל תבלבל את עצמך מדעות נפסדות של אלו המתלבשים עצמם בלבוש השלום, כי פונתם היא רק להרע לך, ולעקרך, חס ושלום, מהחיים הנצחיים, שכבר כל-כף הרבה מסרת נפשך עד עכשו בעבורם, ואפלו אותם מאנשי שלומנו המבלבלים דעתך לצאת ולריב וכו', גם לא תצית, כי עצתנו היא רק לברח אליו יתברך, והוא יתברך יאמר לצרותינו די, ובפרטיות לצרותיך. ואם תהיה חזק ואמיץ מאד בענין זה, לברח מכל הבזיונות והשפיכות דמים אליו יתברך, אז תזכה לראות נסים נגלים משם, כי יתהפך הכל על חותנך, ואתה תצא בשלום, ותזכה לגדל ולבנות בית נאמן בישראל על-פי דעת רבנו ו"ל, שהיא התורה הקדושה.

ידיך לנצח...

א' תתצא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,

אֲשֶׁר א' תתצא בנחל עה

האברך היקר לי מאוד מאוד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות פי ספרי רבנו ז"ל בידך — הפך בהם. וראוי ונכון לך לחזור במה שגלה רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה): על הפסוק: "בצר הרחבת לי", ולומר על זה התפלה בלקוטי תפלות (חלק א', תפלה קלג). והעקר לקים כל מה שנאמר שם. ולמען השם לטובתך הנצחית, מה דהנה הנה, תעשה התחלה חדשה מרגע זה, ותשפח ותעביר מדעתך כל העבר. ושתק שתק, ואל תענה למחרפך ולמבזיך דבר, אפלו הם אשתך ובניך, רק ברח לך אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך. וצריך שתחזק בדעתך, כי הכל לכל אלקות גמור, רק נתלבש בלבושים אלו אשר הם למראה עיניך, ועל-כן יותר טוב לברח עד המכהו, ולא להכנס עמם בוכוחים.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאוד מאוד להיות תמיד אף שמת, יהיה אף שיהיה, ואף שאני יודע ומרגיש מכאובי נפשך וצערך הקשה שעובר עליך, אשר קמו עליך אשתך ובניך וכו', אף מה לעשות, האם יש עצה אחרת מלברח אליו יתברך בשיחה זו תפלה, להשתטח לפניו יתברך בבכיות וכו'? וכן לחזק את עצמו בכל מיני עצות להיות בשמחה עצומה. והעקר לשמר את הדבור, כי הוא צנור השפע, אם מדברים אליו יתברך וכן מדברים דבורי אמונה והתחזקות, על-ידי זה ממשיכין על עצמן מחין חדשים בכל פעם, מה שאין כן כשפוגמים בדבור ומדברים כל העולה על רוחו, אזי נתבלבלת דעתו לגמרי; פי על-ידי פגם הדבור, באים לידי נפילה ברוחניות ובגשמיות (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט), כי נלחצים המחין, על-כן העקר להרגיל את עצמו לא להתחיל לדבר עם שום בריה, וכששואל אותך איזה דבר, תענה לו ולא יותר, ואם אתה רואה שרוצה רק להקניט אותך ולצערך וכו', תהיה רגיל לומר איני יודע, וכשתזכה להתועד עם אנשי שלומנו, אשר הם צדיקי דורנו,

עו אֲשֶׁר א' תתצב בנחל

תראה לדבר עמהם העקר רק מהתכלית הנצחית ודבורי אמונה, כי רק זה ישאר עמך. ובאמת ראוי ונכון שתחפש לעצמך חבר טוב, וביחד תדברו ותחזקו איש את אחיו בעבודתו ותברך, כי בזה העולם צריכים לחזק גדול בכל עת ובכל שעה.

ידידך לנצח...

א' תתצב.

בעזרת השם ותברך, יום ששי — ערב־שבת־קדש לסדר מטות־מסעי ה'תשל"ה.

שלוש וברכה וכל טוב סלה נגיעו וידידו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש־ברוך־הוא שימתקו כל הדינים על־ידי פלא עליון.

הרגל את עצמך במדת האמונה הקדושה, כי רבנו ז"ל בפרוש גלה לנו אשר אצל העולם האמונה היא דבר קטן, אבל אצלו העקר הוא אמונה, כי צריכים להחזיר בעצמו אמונה פשוטה אשר אין בלעדיו ותברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא מהמאציל העליון, ועל־כן כל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות מבני־אדם, תדע ותאמין שהכל ממנו ותברך, ועקר העצה לבטל את עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ולבא ולהתחנן ולבקש אליו ותברך שיחוס וירחם עליו, וימתקו ממנו כל הדינים, אז כל הצער והרשעות שעושים לך יפלו על ראש המצערים אותך, העקר תחזק את עצמך באמונה פשוטה, ותדע כי הכל הוא למען כפרת עוונות ומריקת העוונות וכו' וכו'. כי פשעוֹבֵר אדם עברות, הוא בורא קלפות ומשחיתים, והן הן הנוקמים בו, פמוֹבֵא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ד') על פסוק (תהלים לד, כב): "תמותת רשע רעה", אשר הרע שהאדם עשה זה ממית אותו, פי עוונותיו של

אֲשֶׁר א' תחצג בנחל עז

הָאָדָם חָקוּקִים עַל עֲצוּמוֹתָיו, וְהֵם נוֹקְמִים בּוֹ. וְעַקֵּר הָעֵצָה לְבֹא אֶל הַצַּדִּיק, וְהַצַּדִּיק יִדְרִיכֶהוּ וַיְנַהִיגֶהוּ בְּדֶרֶךְ וְהִנְהִיגוֹת לְפִי שֶׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִתְקַרֵּב לְרַבּוֹ וַיֵּל, וְתִלְמַד הַרְבֵּה בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְאֵז תִּפְתַּח לָךְ דֶּרֶךְ בַּחַיִּים, וְתִדַּע אִיךָ לְהִתְנַהֵג.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הִיסוּד וְהַמְּפָתַח בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבּוֹ וַיֵּל הִיא תִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, צְרִיכִים לְלַכֵּת לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ אֶת שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְלִדְבַר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִסְפֹּר הַכֹּל כְּמוֹ שְׂמֻדְבָּרִים אֶל הָאָדָם, וְאִף שֶׁבְּהִתְחַלָּה יִהְיֶה נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אִף אֶחָד אֵינּוּ שׁוֹמְעֵ אֹתוֹ, כְּאִלוֹ אִף אֶחָד אֵינּוּ עֹוֹנוֹתָיו, אֲבָל בָּא מַחֲמַת הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת שְׁנִכְנְסוּ בּוֹ מֵרַב עֲוֹנוֹתָיו, אֲבָל אִם יִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה, אֵז יַעֲבֹר עַל הַכֹּל. וְלִכֵּן תִּתְחַלֵּל מֵהַיּוֹם הַזֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִתְנַדֵּה עַל חַטָּאִיךָ, וּבְיָדֶיךָ תִּפְלָה תִּפְעַל שֶׁתִּהְיֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְהַמְּשִׁיךְ בְּעֲצָמָךְ זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר — אֵל תִּפְל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל מִכֹּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, אֲלֵא תִכְנִיס בְּחַיֶּיךָ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִדַּע וְתִאֲמִין אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּבְכֹל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שָׁם אֶלּוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, "וּבְכֹל צָרְתָם לוֹ צַר", שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ נִמְצָא שָׁם, וְזוֹ גְלוֹת הַשְּׂכִינָה; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְמִצָּא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבֻזָּה מַעֲלָה אֶת הַשְּׂכִינָה לְשֶׁרְשָׁה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תחצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסִדְר מְטוֹת-מִסְעֵי ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אָתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת כָּל
 לִבְךָ מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ'.

מֵה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר שְׁזָכִינוּ בְּזָכוֹת חֲנָם לְהִתְקַרֵּב
 אֶל רַבְּנוּ, עָלִינוּ לְקַחַת אֶת דְּבָרָיו בְּרִצְיָנוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּלְהִתְחַזֵּק
 בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, אִף שֵׁישׁ
 לְאָדָם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת מְזָה אוֹ מְזָה וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן מִסְתַּכֵּל בְּסִפְרִים
 וְנוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ וְכוּ' וְכוּ', כְּכָר אָמַר לָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שְׁאַפְלוּ מִי
 שְׁמִסְתַּכֵּל בְּסִפֵּר "רֵאשִׁית חֲכָמָה", עָלָיו לְהִתְחַזֵּק וְלִידַע שֶׁהַסִּפֵּר הַזֶּה
 כּוֹנֵנוֹ רַק לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק. וּפְעַם אַחַת אָמַר לְמִישֵׁהוּ שְׁאָמַר לוֹ,
 שְׁהַסִּפֵּר הַזֶּה מְכַנֵּס בּוֹ מְרָה שְׁחוּרָה וּמְפִילוֹ, אֲזַי אָמַר לוֹ מוֹהֲרַנְ"ת
 ז"ל: אַל תִּלְמַד בְּזָה וְכוּ'; הֵינּוּ מִצַּד אֶחָד מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל מְחַזֵּק
 וּמְאַמֵּץ לְלַמֵּד בְּכָל הַסִּפְרִים כְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל אִם סִפֵּר מְחֻלֵּשׁ
 אֶת דַּעְתְּךָ וּמְרַחֵק אוֹתְךָ וְשׁוֹבֵר אוֹתְךָ וְכוּ' וְכוּ', אַל תִּלְמַד בְּזָה.
 הָעֵקֶר בְּזָה הָעוֹלָם הוּא רַק לְהִתְחַזֵּק. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת צְרִיכִים
 בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה מְאֹד, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם,
 בְּאַפֵּן שִׁזְכָּה בְּכָל שְׁבוּעַ לְסִיִּם שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, לְלַמֵּד
 הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, שְׁמִזְכָּכוֹת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה שְׁנֹדְבָקוּ בָּהּ,
 וְכֵן יִתְמִיד בְּלִמּוּד גְּמָרָא, לְסִיִּם מִסְכָּתָא אַחֲרֵי מִסְכָּתָא, שְׁבֻזָּה
 מְכַנְיָעִים אֶת הַקְּלָפָה הַיְדוּעָה, וְכֵן יִהְיֶה רְגִיל מְאֹד בְּלִמּוּד מְדַרְשִׁים,
 שְׁמוּבָא בְּסִפְרֵי (פְּרֻשַׁת עֲקָב): רְצוּנָךְ לְהַכִּיר אֶת מִי שְׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם
 — לְמַד אֲגִידָה. וְעַל כָּלֵם — לְלַמֵּד הַרְבֵּה שְׁלַחַן עָרוּךְ וּפּוֹסְקִים,
 שְׁמָאֵד מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה הָעֵקֶר לְקַיֵּם
 אֶת הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְכֵן
 לְהַרְבוֹת בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי סוּף כָּל
 סוּף "יְמִינוּ כְּצֵל עוֹבֵר", הִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן וְעוֹד מְעַט גִּצָּא מִפֶּה, וְכִדְאִי
 לְהִסְתַּכֵּל בְּסִפְרִים וּבְיַרְחוּנִים מְדוּרוֹת שְׁעֵבְרוּ, וְרוֹאִים אִיךָ שֶׁהַכָּל
 הַלֵּךְ וּפְרַח בְּרוּחַ, מִי שְׁזָכָה לִישֵׁב בְּקֶרֶן זְוִיָּה, וְלַמַּד תּוֹרָה לְשִׁמְיָה
 לְשֵׁם אֵל עוֹלָם, וְהָיָה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא הִתְעַרֵּב בְּשׁוּם מְחֻלְקַת
 וּמְרִיבוֹת, הוּא הַצְּלִיחַ מְאֹד דְּרַכּוּ, לֹא-כֵן אֵלוֹ שֶׁהִתְעַרְבוּ בְּמְחֻלְקַת
 וְכוּ' וְכוּ', וְהָיוּ רַעַשׁ גְּדוֹל וְכוּ' וְכוּ', לְבִסוּף גְּעָקְרוּ מִן הָעוֹלָם וְכוּ'

אֲשֶׁר א' תתצד בנחל עט

וכו'. לזאת אבקש אותך, ידידי היקר, שתעזב כבר את כל השטיות, אתה תחזיק באמונה פשוטה בו יתברך, ולא יהיה לך עסק עם אף אחד, כי סוף כל סוף הרשעים האלה יפלו לגמרי, והערכ-רב יתבטלו מעם ישראל, והארץ תקיא אותם, ולא יהיה להם קיום, אף שעדין אנחנו לא רואים מתי זה יקרה, עם כל זאת אין לנו להתבלבל מזה כלל, עלינו רק להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, לדבר הרבה אליו יתברך, ולהתמיד בתורה הקדושה, ולהתדיר את האמונה בילדינו, ועל-ידי-זה נצליח ורפנו, אבל לא להתבלבל בשום פנים ואופן.

נא ונא ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל בכל יום, ושם תמצא מנוח ומרגוע לנפשך, כי באמת אנחנו צריכים לרחמים רבים בזה העולם, להתחזק מעמד ולא להשבר, כי הנסיונות הם קשים ומרים עד מאד, ואשרי מי שזוכה להיות חבר אל אנשי שלומנו היקרים, ומדבר אחד עם חברו בכל יום מעצותיו הקדושות, ואף שבחונן צוחקים ולועגים מאתנו וכו' וכו' — מה בכך, אשרי מי ששם בהנ"ה מבטחו, ומרגיל את עצמו לדבר בכל יום אליו יתברך, באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, וזוכה להתחבא בסתר צל כנפיו יתברך, שאז ירגיש טעם אחר בחיים, ואף שבחונן צוחקים, זו הפעיה שלהם, אנחנו צריכים רק להתחבא אצלו יתברך, ואז טוב לנו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתצד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות מה שכתבת בענין בנך וכו', שעזב אותך וכו', לדעתי טוב שתלמד עכשו את התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא, ותאמר עליה התפלה מ"לקוטי-תפלות", ושם תמצא עצות, כי באמת רבנו ז"ל מגלה לנו, אשר אם האדם מתעורר בתשובה שלמה, עד שההתעוררות עושה פרי בילדיו, אז סימן שזכה לתשובה אמיתית, שנעשית התעוררות גם אצל אלו שאבד וכו', עין שם; ולכן אם אתה רוצה שבנך יבא אליך בחזרה — תחזור בתשובה שלמה אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותשכב על הארץ, ותכה עם ראשך על הרצפה, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, שימחל לך על כל עוונותיך, עד שתראה שבנך חוזר אליך, תעשה ככה; כי באמת כשאדם חוטא ופוגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה מאבד את הטפות במקום הקלפות, ומזה בא שגם הבנים החיים מתמרדים על הוריהם, ומורדים בהם ובורחים, ועל-כן אם תעשה זאת, שתשוב בתשובה שלמה, ובכל יום תשכב בפשוט ידים ורגלים על הרצפה, ותבכה ותתחנן אליו יתברך, שאתה באמת שב בתשובה שלמה, אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הכפל הדבר — ראה ללמד את התורה קמ"א ולומר את התפלה, ואף שנה שיה לחדש אלול, עם כל זאת יכולים ללמד זאת כל השנה ובפרט מי שנוצרף לזה, כמו אתה שבנך מורד בך וכו' וכו', אקנה שתקים את דברי, ותראה נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתצה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים ה'תשל"ה.

אֲשֶׁר א' תתצה בנחל פא

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... נִרוּ
יָאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה עֹכְשׁוֹ בְקִיץ וּבְפָרֵט בְּחֻדְשֵׁי תַמּוּז-אָב צְרִיכִים לְהִשְׁמֵר מְאֹד
מְאֹד לֹא לְהִסְתוּבֵב בְּרַחוּבוֹת, רַק לְיֹשֵׁב בְּבֵית-הַפְּנִיסֵת וּבְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ
וְלַעֲסֵק בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְחַבֵּא בְּעֵתִים הַלְלוּ
בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, שְׁנֵה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי כִשְׂאֲדָם
זוֹכָה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מְאִיר עָלָיו אוֹר הַשְּׂכִינָה; כִּי
בְּאֵמַת אָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
וְתַמִּיד לְחֹשֵׁב רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה אִי אֶפְשָׁר רַק בְּשֵׁהוֹלֵךְ בְּמִקּוֹם
פְּנוּי שְׂאִיִן שֶׁם בְּנֵי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נב). עַל-כָּל-פְּנִיִם בְּחֻדְשֵׁי תַמּוּז-אָב עַל
הָאָדָם לְיֹשֵׁב בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ וּבְבֵית-הַפְּנִיסֵת וְלֹא לְהִסְתוּבֵב בְּרַחוּבוֹת.

וְעֵינַי בְּאוֹר הַחַיִּים' הַקְּדוֹשׁ בְּפָרֵשֶׁת בָּלֶק, בְּפָסוּק (בַּמְדָּבָר כה, א):
"וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁטִים, וַיַּחֲל הָעַם לְזָנוּת אֶל בָּנוֹת מוֹאָב", שְׂאוֹמֵר:
צָרִיךְ לְדַעַת מַה צָרָךְ בְּהוֹדְעַת מְאֹמֵר זֶה, וְרַבּוֹתֵינוּ ז"ל (תַּנְחוּמָא בָּלֶק)
הֵעִירוּ בְּזֶה וְאָמְרוּ, כִּי לְהוֹדִיעַךְ בָּא, כִּי זֶה סִבָּה לְזָנוּת, לְפִי שֶׁהַמִּקּוֹם
מְטַבְּעוֹ לְעוֹרֵר הַטַּבֵּעַ הַתְּאֻנָּה וְהַבְּהֻמִּיּוֹת. וְנִרְאֶה לְפָרֵשׁ, שֶׁהַכְּתוּב
יַעֲיֵד סִבַּת הַזָּנוּת שֶׁהִיָּתָה, לְפִי שֶׁיִּצְאוּ הָעַם לְטִיל חוּץ לְמַחְנֵה
יִשְׂרָאֵל, וְשֶׁם נִמְצְאוּ בָנוֹת מוֹאָב, וְהוּא אוֹמְרוֹ "וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל
בְּשֹׁטִים", פָּרֵשׁ בְּמִקּוֹם שֶׁהָיוּ מְטִילִים בּוֹ חוּץ לְמַחְנֵהוּ, וְשֹׁטִים הוּא
לְשׁוֹן טִיּוּלִים, כְּדָרְךָ אוֹמְרוֹ "שָׁטוּ הָעַם" וּפְרָשׁ רַש"י שֶׁם: אִין שִׁיט
אֵלָא לְשׁוֹן טִיּוּל, וְזוֹ סִבַּת "וַיַּחֲל הָעַם לְזָנוּת", עֵינַי שֶׁם.

הֲרֵי שֶׁלֶךְ לְפָנֶיךָ, כִּי אֵיךְ בָּאוּ עִם יִשְׂרָאֵל לְעוֹן הַמֵּר הַזֶּה שֶׁל
זָנוּת? רַק עַל-יְדֵי שֶׁהָלְכוּ לְטִיל בְּרַחוּבוֹת, שֶׁכָּל זֶה הוּא עֲצַת בַּלְעָם
הַרְשָׁע. וְלָכֵן צְרִיכִים בְּשָׁנֵי הַחֻדְשִׁים הָאֵלּוּ, לְשִׁמֵּר מְאֹד מְאֹד לֹא

לְהִסְתוֹכֵב הַרְבֵּה בְּרַחוּבוֹת, רַק מֵה שְׁמִכְרַח מְאֹד, הָעֵקֶר לִישָׁב
בְּבִתֵּי-כְנָסִיּוֹת וּבְבִתֵּי-מִדְרָשׁוֹת, לְהִתְפַּלֵּל וּלְלַמֵּד וּלְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ
יְתָבָרָךְ, וְאִז נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְטוֹחַ, שְׁלֹא יָבֹא לְיַדִּי הַחֲטָא הַמְגַנֵּה
הַזֶּה. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָׁם דְּבָרֵי אֱלֹה אֶל לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הֲרֵגַל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבָרָךְ, וְלַצֵּעַק לְפָנָיו יְתָבָרָךְ
בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ גְּדוּלָה מְאֹד, וְהָיָה טוֹב שֶׁתֵּצֵא מִחוּץ לְעִיר בְּמָקוֹם
שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִצְעַק הַרְבֵּה אֵלָיו יְתָבָרָךְ. וְשָׁמַעְתִּי מֵר' לוי
יְצַחַק [גֵּרֹו יְאִיר] [ו"ל], שֶׁסָּפַר, שֶׁהָיָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ אֶחָד בְּשֵׁם
נְטֹעַ, וְהוּא הָיָה רֵוֶק, וְתִפְסּוּ אוֹתוֹ הַקּוֹמוֹנִיסְטִים, יִמַּח שְׁמֵם, וְשָׁלְחוּ
אוֹתוֹ לְסִבִּיר לְעֵבֶד עֲבוֹדַת כְּפִיָּה, אָף הוּא הֲרֵגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר
הַרְבֵּה אֵלָיו יְתָבָרָךְ, כִּי הָיָה מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְלִכְן בִּקֵּשׁ הַרְבֵּה
מִמֶּנּוּ יְתָבָרָךְ שִׁיקָל לוֹ עֲנָשׁוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סִבֵּב סְבוֹת שְׁנֵתָנוּ
לוֹ לְעֵבֶד בְּמִשְׁרָד שְׁלֵהֶם, לְהַכְנִיס מִים וְכוּ', וּלְחַמֵּם אֶת הַמִּשְׁרָד
לְהִבִּיא עֲצִים וְכוּ' וְכַדוּמָה, וְשָׁם עֲבָדָה גַם בַּת כֶּמֶר, וְהָיִית שֶׁהַגּוֹיִים
פְּרוּצִים בְּנֵאוּף, אִז הִתְחִילָה לְהִסִּית אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת עֲבָרָה, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וְהוּא דָּחָה אוֹתָהּ בְּכָל יוֹם עַל הַלִּילָה, וּבַלִּילָה הֵיטָה דָּרְכוֹ
לְצֵאת לְתוֹךְ הַיַּעַר וְהָיָה צוֹעֵק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת,
וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים מְרַבִּים מִמֶּנּוּ יְתָבָרָךְ, שִׁיעֲקֹר אֶת לְבוֹ עַל הַמָּקוֹם,
הָעֵקֶר שְׁלֹא יַעֲשֶׂה אֵיזָה חֲטָא, וְכִף הַתְּנַהֵג מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ. וּכְשֶׁחֲזַר,
בַּת הַכֶּמֶר כְּבָר יִשְׁנָה, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִצַּל, וְכִף עָבְרוּ עָלָיו שְׁלֹשׁ שָׁנִים,
וּלְבִסּוּף שִׁחְרְרוּ אוֹתוֹ, וּבְיוֹם הַשְׁחֲרוּר עֲלָתָה בַּת הַכֶּמֶר עַל גַּג הַצָּרִיף
וְהַכְרִיזָה לְרַבִּים: אִם יֵשׁ בְּעוֹלָם בַּחּוּר קְדוּשׁ, הִיא יְכוּלָה לְהַעֲיֵד
שֶׁהַבַּחּוּר הַזֶּה הוּא קְדוּשׁ, וְזָכָהוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחֲזַר לְאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ בְּאוֹמֵן, וְסָפַר לָהֶם מֵה שֶׁעָבַר עָלָיו בְּשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים הָאֵלּוּ.
וְהָיָה הַרְבֵּה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בּוֹכִים לְאִיזוֹ מִדְּרָגָה זָכָה הַבַּחּוּר הַזֶּה
לְהַגִּיעַ, שֶׁעֲמַד בְּנִסְיוֹן. וְהַבַּחּוּר נְטֹעַ הַזֶּה הָיָה רָגִיל לומר: אִם לֹא
הֵיטָה לוֹ עֲצַת רַבְּנוּ ו"ל שֶׁל הַתְּבּוֹדָדוּת, מִזְּמַן הָיָה חוֹטָא, אֲלֹא זוֹ
הֵיטָה לוֹ הָעֲצָה הַיְחִידָה אֵיךְ לְהִנָּצֵל, שֶׁצֵּעַק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת בְּכָל לִילָה
אֵלָיו יְתָבָרָךְ, שִׁיעֲקֹר אֶת לְבוֹ, הָעֵקֶר שְׁלֹא לְבוֹא לְיַדִּי עֲבָרָה. רוֹאִים
מִזֶּה גְּדֹל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַצֵּעָקָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְפִרְט מִי

אֲשֶׁר א' תתצו בְּנִחַל פג

שְׁהָרְגִיל כְּכֹר אֶת עֲצָמוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן, לְהַגִּיעַ לַחֲטָאִים, עָלְיוּ
לְצַעֲקַת בְּקוּלֵי קוּלוֹת, וּלְבִקְשׁ רַחֲמִים רַבִּים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שִׁיפְתַּח לוֹ
הַמֶּחֶ; כִּי מִי שֶׁמָּחֹ בְּקִטְנוּת הוּא צָרִיךְ לְצַעֲקַת ע' קָלִין, כַּמּוּבָא
(לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָנִים כ"א, לו), וְדִיָּקָא עַל-יַדֵּי שִׁיִּצְעַק הָע' קָלִין,
יִפְתַּח לוֹ הַמֶּחֶ וַיִּזְכֶּה לְהַנְצִיל מִהַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה. וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה
רְגִיל מְאֹד מְאֹד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְצַעֲקוֹת אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְאֵל תְּסַתּוּב בְּרַחוּבוֹת, וּבְפִרְט עֲכָשׁוּ בְּקִיץ, שֶׁהַפְּרִיצוֹת זֶה אִיוֹם
וְנוֹרָא, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְהַפְּלֵל בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמִּיד תִּחְשַׁב
רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְתִמְשֹׁף אֶת עֲצָמָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְרַק עַל-יַדֵּי-זֶה
תִּנְצֵל, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִפְּגָם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה וְכוּ'
וְכוּ', רַק עַל-יַדֵּי תִקְרָה הָאֱמוּנָה, שֶׁהָאָדָם מְסַתְּפֵל תְּמִיד רַק עַל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְחַבֵּא וְאִינוֹ מְסַתּוּב בְּרַחוּבוֹת; אֲשֶׁרִי מִי
שְׁזוּכָה לְהַגִּיעַ לְזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' תתצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאֶרֶךְ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְאֵל תִּפְּל
בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנִי, כִּי בְּזֶה
הָעוֹלָם הָעֶקֶר הוּא הַתְּחִזּוֹקוֹת, כִּי בְּלִי הַתְּחִזּוֹקוֹת אִי אֶפְשָׁר לְהַתְּחִזֵּק
מִמְּעַד כָּלֵל, כִּי יֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם חֲלִישוֹת הַדַּעַת תְּדַשָּׁה,
וּבְפִרְט מִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הוּא צָרִיךְ לְהַתְּחִזֵּק
בְּיוֹתֵר, כִּי הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה הֵם מִהַדְּבָרִים שֶׁצָּרִיכִים חִזּוֹק, כַּמּוּבָא
בְּדָבָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ

פד אשר א' תחצז בנחל

ואינו מבלבל את עצמו מאף אחד, רק מסתכל על תכליתו הנצחית, כי יבוא היום שיצטרף לצאת מזה העולם, ועל-כן כל מה שזוכים לחטף אילו נקדות טובות, זה צריך להיות יקר בעיניו מאד מאד, ובפרט שיחה בינו לבין קונו, אשר כל דבור ודבור שאדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא הוא הצלחה נצחית, כי סוף כל סוף אנחנו מגשמים מאד, ומנחים ברפש וטיט וצואה, ורחמנא לישזון, ואף-על-פי-כן מתחזקים באמונה פשוטה בו יתברך, ומאמינים שהוא יתברך נמצא אתנו, ושומע את תפלתנו, ומדברים ומשיחים ומספרים לפניו יתברך את כל לבנו, זה עושה רשם למעלה מאד, ועל-כן אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו, של תפלה והתבודדות. ורבונו ז"ל הקפיד מאד מאד על כל אחד מאנשי שלומו שיהיה רגיל בעבודה הקדושה הזו, שייספר לפניו יתברך בכל יום בתמימות ובפשיטות מה שעובר עליו, ויבקש ברחמים ובתחנונים ממנו יתברך שיזכה להכלל באין סוף ברוך הוא, ואשרי מי שזוכה להגיע לזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תחצז.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר דברים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך לנכון קבלתי, וגם אחיך ספר לי כל מה שעבר עליך בעתים הללו.

והנה, אחי היקר, הסבלת מאד מאד בכל הנהגתך שנהגת וכי, כי באמת מי שזוכה לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, אז הולך לו תמיד בסדרן (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן פב), ומכל שכן וכל

אֲשֶׁר א' תחצו בנחל פה

שָׁכַן כְּשִׁזְכוּכָה לְסַלֵּק דַּעְתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וְלִידַע בְּכָל פַּעַם שָׂאִין יוֹדְעִים
 כָּלֵל, דִּיקָא אֲזוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל מִרְבְּנוּ ו"ל (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
 קכג), כִּי צְרִיךְ לְקַבֵּל דְּבָרָיו וְלִקְיָמָם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה עַד
 מְאֹד בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל כָּלֵל הַמְצוּיִים עֲכָשׁוּ אֶפְלוּ בֵּין אֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמְנוֹ. מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, אֲנִי רוֹאֶה שְׁכָל מְרִירוּתָךְ
 וּבִלְבוּלִיךָ עוֹבְרִים עָלֶיךָ מֵרַב חֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל הַנִּכְנָסִים בָּךְ לְהַשְׁתַּרֵּר
 עַל זוּלָתְךָ, וּכְשֶׂאִין הוֹלֵךְ לָךְ, אֵתָהּ שָׁבוּר וּמְשֻׁבָּר כְּחֶרֶס הַנֶּשֶׁבֶר.

אָחֵי הַיָּקָר! כֵּלָךְ מְדוּרָךְ זֶה, הַעֲקָר לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ
 בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, שְׁזָה נִקְרָא עֲלֵיתָ הַמְּלָכוֹת לְשִׁרְשָׁה (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן,
 חֵלֶק א', סִימָן קעז).

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, בְּרַח לָךְ מִלְּצִים וּמִחֲבָרִים רָעִים, וְתִרְאֶה לְהַרְגִיל
 אֶת עֲצָמְךָ בְּחִדוּשֵׁי דְאוּרִיתָא יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְאֶפְלוּ דְבוּר אֶחָד
 יִהְיֶה יָקָר בְּעֵינֶיךָ מְאֹד, כִּי כָּבֵר אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן סה), כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם זוּכָה לְחַדֵּשׁ חִדוּשֵׁי דְאוּרִיתָא, זֶה סִימָן
 שְׁקַבֵּל אֶת הַיִּסּוּרִים בְּאַהֲבָה. וְעַיִן שָׁם כָּל הַתּוֹרָה מְרִישָׁא לְסִיפָא,
 וְהוּא נִצְרָךְ לָךְ עֲכָשׁוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּפִי שְׂאֲנִי רוֹאֶה וּמַבִּין הוּא,
 שְׁכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעֵתִים הַלְלוּ הוּא מֵהַסְּבָה, כִּי נִשְׁמַתָּךְ
 מִשְׁתוֹקֶקֶת מְאֹד מְאֹד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ, אֲבָל אַחֲרֵי-כֵן
 כְּשֶׂאֵתָהּ בָּא לְבַחֲנִינָת וָשׁוּב, אֵינן לָךְ בְּמָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ.
 וּכְשֶׂתְעִינן הֵיטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנּוֹרְאָה הַזֹּאת, אֲזוּ תִמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ, כִּי
 מְבָאָר שָׁם, אֲשֶׁר עָקַר הַהִתְקַרְרוֹת לְקַרֵּר צְמָאוֹן הַנֶּפֶשׁ הוּא דִּיקָא
 עַל-יְדֵי חִדוּשֵׁי דְאוּרִיתָא; וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְכַבִּי, מָה דִּהְיֶה הָנוּה,
 וּמַעֲתָה תִּהְיֶה רְגִיל לְהַתְחַבֵּא בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִבְנֶה לְעֲצָמְךָ
 בְּנֵינִים נְפְלָאִים מִחִדוּשֵׁי תּוֹרָה, וְתִרְאֶה לְחַבֵּר סְפָרִים קְדוּשִׁים, וְאֶפְלוּ
 אִם לֹא תִדַּע מָה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִזֶּה — מָה בְּכָךְ, תִּסְדֵּר לְעֲצָמְךָ סְפָרִים
 אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הַזֶּהִירְנוּ מְאֹד מְאֹד לְחַדֵּשׁ בְּתוֹרָה, וְאָמַר שֶׁהוּא תְּקוּן
 נְפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה), וְאִם יִהְיֶה בְּרִצּוֹנוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ שִׁידְפֵּס, וּמְכַל שְׁכָן שְׂיִתְפַּשֵּׁט בְּתַפּוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲזוּ יִהְיֶה כָּךְ,
 אֵתָהּ עֲשֶׂה אֶת שְׁלָךְ, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, וּלְמַעַן הַשֵּׁם כֵּלָךְ

מִדְרָךְ זוֹ לְצֵאת וְלָרִיב עִם אֲשֶׁתְךָ וּבְנֶיךָ, כִּי בְּזֶה תִתְמַרֵּר יוֹתֵר נִפְשְׁךָ וְכוּ', רַק תִּרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדוֹן אֶת הַכֹּף לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצֻמְךָ מִשׁוֹם דְּבַר שְׂבַעוּלָם וּמִשׁוֹם בְּרִיָּה, וְתִחַקֵּק בְּדַעְתְּךָ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מֵאַמְרָם ז"ל (יומא לח.): בְּשִׁמְךָ יִקְרְאוּךָ וּבְמִקוּמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׂמוּכָן לְחִבְרוֹ, וְאֵין מַלְכוּת נוֹגַעַת בְּמַלְכוּת חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא, וְתִרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהֵיּוֹת רְגִיל מְאֹד מְאֹד לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל תָּמִיד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסִדִים וְהַרְחָמִים הַגְּמוּרִים שְׁעָשָׂה עִמָּךְ, וּבִפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת מֵה שְׂאַתָּה זוֹכָה לִידַע מִרְבֵּי אֱמֶת בְּזֶה, מָה הֵייתָ עוֹשֶׂה אִם לֹא הֵיָה לְךָ רַבִּי בְּזֶה הַמְחִיָּה וּמִחֲזֵק אוֹתְךָ וְכוּ', לְמָה לְךָ לְהִסְתַּפֵּל בְּכָל פַּעַם עַל אֲחֵרִים, הֲלֹא כָּל אֶחָד יֵרֵד אֵל זֶה הָעוֹלָם לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֵל הַפַּעַל שְׁלִיחוֹתוֹ, וְאֶחָד אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת מֵה שְׂמִיעַד לְחִבְרוֹ, וְעַל-כֵּן לְמָה תִּמְרָר כָּל-כָּךְ אֶת נִפְשְׁךָ בְּקִנְיָה וְשִׁנְאָת חַנּוּם הַמְמַרְרֶת אֶת חַיֶּיךָ בְּחַנּוּם, הֲלֹא כָּל עֲנָן רַבְּנוֹ ז"ל הוּא רַק לְהַכְנִיס בְּאָדָם חֵיוֹת חֲדָשָׁה וְשִׁמְחָה אֱמֶתִית, וְלִזְכוּת לְהֵיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהִנֵּה כְּכָר דְּבִרְתֵי עִמָּךְ עֲנִינִים אֵלוּ כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים בְּהֵיּוֹתְךָ בְּבֵיתִי וְהִסְכַּמְתָּ עִמִּי, וּבְכָל פַּעַם אַתָּה חוֹזֵר אַחֹר; עַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי, שְׁמַע בְּקוֹלִי, אֵיעֲצֶךָ וִיְהִי אֱלֻקִים עִמָּךְ, עֵקֶר הַתַּכְלִית בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת צְרִיכִים לְהִבְיֵא אֶת הָאָדָם אֵל הָאֱמוּנָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תהלים קיט, פו): "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה". וְהָאֱמוּנָה הִיא הַיָּדְבָקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹכָא זֹאת בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, וְרַבְּנוֹ ז"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סִימָן לג): אֲצֵל הָעוֹלָם אֱמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן, אֲבָל אֲצֵלִי הָעֵקֶר הָאֱמוּנָה. וְעֵקֶר הָאֱמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, לִידַע אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִיהוּ יִתְבָּרַךְ מְמֵלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, כִּי הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְיָדָיו כָּל יְגִיעָה וְכָל עוֹבְדָא טָבָא שְׁזִכִּיתָ לַעֲשׂוֹת וּלְהַתִּיגַע לְמַעַנּוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְמַעַן הַצְּדִיק הָאֱמֶת, בְּיָדָיו לֹא תִהְיֶה נֶאֱבָדַת כָּלֵל, וּבָא תְּבוֹא עַל שְׁכָרְךָ, וְעַל-כֵּן אֵל תַּחְלֵשׁ דַּעְתְּךָ מֵאֵלוּ הַמְצַעְרִים וְהַמְבִזִים אוֹתְךָ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה רַק בְּטוֹבָתְךָ,

אָשֶׁר א' תתצח בנחל פז

שְׁתִּזְכֶּה עַל-יְדֵי הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַחֲרוּפִין וְהַגְדוּפִין לְזָכוֹת לִהְיוֹת אָדָם
הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן ו'), שֶׁהוּא הַכְּנַעַת
גְּשָׁמִיּוֹת גּוֹפֶךְ (עֵין בְּאֶשֶׁר בְּנַחַל, חֶלֶק ד', מִכְתָּב תַּקְמָה, דְּפוּס חֲדָשׁ), וְתִזְכֶּה
לְחֻזוֹת בְּנֻעָם הַנְּיָ"ה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנֻעִימִים, חֻזַּק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד
בְּאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לִיּוֹת וּבְאַהֲבַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפָרְטִיּוֹת.

יְדִידָךְ לְנֻצַח...

א' תתצח.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדֵּר דְּבָרִים ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאֶרֶךְ.

רָאָה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּפֹּל
בְּדַעְתְּךָ כָּל־ל מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֲנִי, וּבְפָרְט
עֲכָשׁוּ בֵּין הַמְצָרִים, צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי בְּאַמֶּת חֲרַפְן
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי כָּל דוֹר וְדוֹר, שְׁלֹא נִבְנָה
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו, כְּאֵלוֹ נִחְרַב בְּיָמָיו, וְעַל-כֵּן בְּכָל יוֹם וְיוֹם
צְרִיכִים לָקוּם בְּחֻצוֹת, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן עַל חֲרַפְן בֵּית הַמַּחֲזִין,
חֲרַפְן-בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהִמַּח שֶׁל הָאָדָם חָרַב וְנִחְרַב לְגַמְרִי, עַל-יְדֵי
הַרְהוּרִים רָעִים וּמַחְשָׁבוֹת זָרוֹת, כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה הָעֵקֶר קִדְשַׁת
וְטְהַרַת הַמַּחְשָׁבָה, כִּי כְּשֵׁישׁ לְאָדָם קִדְשַׁת וְטְהַרַת הַמַּחְשָׁבָה,
שְׁחוֹשֵׁב רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזוֹ נִבְנָה אֲצֵלוֹ בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, כִּי
אֲצֵלוֹ אֵין שׁוּם הַפְּרָשׁ בֵּין קִדְּם בְּנִית בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ לְאַחַר בְּנִית
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, בֵּין קִדְּם הַחֲרַפְן לְאַחַר הַחֲרַפְן, הוּא דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים
בוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל בְּרַגַע שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, זֶה חֲרַפְן בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁבֹא עַל-יְדֵי-זֶה לְקַלְקוּלִים רַבִּים, כִּי הִמַּח

מִהֲרֵהּ וְחֹשֶׁב וְכוּ' וְכוּ', וְאַחֲרֵי־כֵן מְדַבֵּר כָּל דָּבָר רַע, וְאַחֲרֵי־כֵן עֹשֶׂה כָּל דָּבָר רַע. וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְבַכּוֹת הַרְבֵּה עַל חֲרַבַּן בֵּית הַמִּחִינ, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בְּתַשְׁעָה בָּאָב צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנֹזְכָה לְהַשְׁלִים אֶת מַחֲנוֹ, שְׁזֵה בְּנִי בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, בְּכָל־לַיִת וּבִפְרָטִיּוֹת וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת. וּמָה גַם הָעֵקֶר לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת עַל חֲרַבַּן־בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה וְעַל גְּלוֹת יִשְׂרָאֵל וְעַל הַרְצִיחוֹת, הַהֲרִיגוֹת הַשְּׂרָפוֹת וְכוּ' וְכוּ' שְׁעוֹבְרִים עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּפַעַל מִמֶּשׁ, אֲשֶׁר לֹא הָיָה כְּזֹאת מִימֹת עוֹלָם, שִׁירְצָחוּ בְּרִצְיָחוֹת כְּאֵלֶּה אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאַנְחָנוּ צְרִיכִים לְקוֹם בְּכָל לַיְלָה בְּחֻצוֹת וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂיָחוּס וִירַחֵם עָלֵינוּ, וְיִוְצִיאֵנוּ מִהַגְּלוֹת הַמֶּרֶה הַזֶּה, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בְּבֵין הַמְּצָרִים, וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת בְּתַשְׁעָה בָּאָב עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ וְלַהֲתַחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ הַרְבֵּה, שֶׁכְּבָר יֹאמֵר סוֹף וְקֵץ לְכָל צְרוּתֵינוּ וְתַחֲלָה וְרֹאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשֵׁנוּ, כִּי אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּצָרָה גְּדוּלָה מְאֹד, וְאֵל תִּחְשַׁב כְּרָגַע שֶׁהִגִּיעַ כְּבָר גְּאֻלְתָּנוּ, אֲדַרְבֵּה אֲנַחְנוּ בְּחֻשָׁךְ כְּפוּל וּמְכֻפָּל, גְּלוֹת בְּתוֹךְ גְּלוֹת. בִּפְרָט עֲכָשׁוּ שֶׁהָעֲרֵב־רַב מִתְפַּשְׁטִים בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִמְלָאִים אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם גּוִיִּם וְגוִיּוֹת, וּמְעַרְבְּבִים אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּהַתְּבַלְלוֹת כְּזוֹ שֶׁלֹּא הָיְתָה מֵעוֹלָם, וּמִתִּירִים עֲרִיּוֹת בְּפִרְהוּסָיָה, וּמִמְלָאִים אֶת כָּל הָאֶרֶץ עִם בָּשָׂר הַחַזִּיר הַחֲמוֹר וְהַגָּמֵל וְהַשֶּׁפֶן וְהָאֲרָנָבֶת וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר דָּבָר זֶה עוֹד לֹא הָיָה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, שִׁיְהִיָּה כָּל־כֵּן מְאָרְגָן מַלְכוּת רְשָׁעָה נֶגֶד הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּפַעַל מִמֶּשׁ. וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְצַעֵק בְּעַת קְרִיאַת מַגִּילַת אֵיכָה, וּלְבַקֵּשׁ וְלַהֲתַחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂיָחוּס וִירַחֵם עָלֵינוּ, וַיַּגְלֵה לָנוּ אֶת הָאָמֶת, וְנֹזְכָה לְקַדְּשׁת וּלְטַהַרַת הַמַּח, שְׁזֵה בְּנִי בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שְׁלֹא גַלְיָ אַחַר שְׂרִירוֹת לְבַבְנוּ, וְלֹא גַלְיָ אַחַר עֲצַת יִצְרָנוּ, וְלֹא נִתְעַרַב עִם הָעֲרֵב־רַב כָּלֵל, וְלֹא תִהְיֶה לָנוּ שׁוּם שְׂיָכוֹת אֲלֵיהֶם כָּלֵל, לֹא בְּמַחְשָׁבָה, לֹא בְּדַבּוּר, לֹא בְּמַעֲשֵׂה, עָלֵינוּ רַק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמֵנוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלַהֲתַמִּיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא נִטָּה מְדַרְךְ הַשְּׁלַחָן עָרוּף, אֲפִלּוּ זִיו כְּלִשְׁהוּ, וְנִהְיֶה דְּבָקִים בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשל"ה.

הַיָּמִים אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בְּקֶרֶב לַיָּמִי שְׂמֵחָה וּגְאֻלָּה. שְׁלוֹם וּבְרָכָה
וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרֹּף יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי עַד מְאֹד כִּי זֶה כַּמָּה זְמַן שֶׁלֹּא
שָׂמַעְתִּי מִמֶּךָ.

טִייערער ברוודער, מען דארף זיך זייער זייער מחזק צו זיין אין
די טעג פון גלות השכינה בכלליות און בפרטיות וואס ר' נתן ז"ל
זאגט (לקוטי־הלכות, הודאה, הלכה ו'), אז גלות השכינה בכלליות
ובפרטיות, איז טייטש ווען עס הערשט עצבות אין דער וועלט
בכלל, און ביי יעדען מענטש בפרט, און די עצה ארויס צו נעמען
די שכינה פון גלות איז נאהר דורך שמחה, ווען איין יחיד איז זוכה
און איז זיך מחזק אין אמת'ע שמחה דורך דעם טוט ער איין טובה
פאר די גאנצע וועלט בכלל, און ביי זיך בפרט, איבער דעם
טייערער ברוודער שטארק זיך זייער מיט שמחה וועט דאס דיר
זייער צו נוטץ קומען ברוחניות ובגשמיות. דער הייליגער רבי זאגט
(ספר המדות, אות שמחה, סימן א'): מי ש'הוא שמת תמיד, על-ידי-זה
הוא מצליח; עס איז איין גרויסע הצלחה פאר איין איד ווען ער
פרייט זיך און דער שמחה דארף זיין בחינת (תהלים צו): "שמחו
צדיקים בה'" וגו', פרייען זיך מיט השם יתברך ווארום עס איז נאך
נישט דא קיין שמחה אויף דער וועלט ווי די שמחה וואס דער
מענטש דארף זיך פרייען דאס ער האט זוכה גיווען "שלא עשני
גוי"; אשרינו מה טוב חלקנו, דאס מיר האבן זוכה גיווען צו וויסען
פון אזוי איין גרויסען רבי'ן וואס לייכט אונז אין אונזער
פינצטערניש חבלים נפלו לנו בנעימים שטארק זיך זייער זייער זיך
אויס רעדן דאס הארץ פאר השם יתברך, און דערצייל איהם יעדען

טאג אלץ וואס די דארפסט און וואס עס גייט אויף דיר איבער.
 ידידך...

א' תתק.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערכ־שבת־קדש לסדר דברים ה'תשל"ה.

שלום ובִּרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,
 הַצְמוּד בְּפָנֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה; זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ.

אחרי שדברנו אתמול, נתישבתי ביני לבין קוני, כי אי אפשר לי לנסע באותה הנסיעה שיש בדעתך, וקשה וכבד עלי מאוד לנסע על ספק ספקא, ובפרט להיות בראש השנה על הדרך, ויש לי לעצמי תכנית אחרת, אם יהיה ברצונו יתברך, אז אזכה להוציאה מהכח אל הפעל. לעת עתה, חמדת לבבי, צריך שתהינה כל מגמותינו רק לציית את רבנו ז"ל, לסתם עינינו מכל ההבלים, ולברח רק אליו יתברך, כי אי אפשר לזכות לבא לידי בטול באמת, כי אם על ידי סתימת העינים בתזקה (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה), ואז דיקא יכול לזכות לכל טוב אמתי ונצחי; כי כמו שאדם מתנהג, כמו־כן מתנהגים עמו, ועל־כן כשאינו מסתכל על שום בריה שבעולם, אז דיקא זוכה להצליח ברוחניות ובגשמיות. וזה מה שאמרו חז"ל (תענית ח:): אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן

(ה) אחי היקר! צריך הרבה מאוד מאוד להתחזק בימים של גלות השכינה בכלליות ובפרטיות, מה שר' נתן אומר, שגלות השכינה בכלליות ובפרטיות, הפרוש הוא — כששוה עצבות על כל העולם בכלל, ובכל אדם בפרט, והעצה להוציא את השכינה מהגלות זה רק דרך שמחה, וכשיחיד זוכה ומתחזק בשמחה אמיתית, על־ידי־זה הוא עושה טובה לכל העולם בכלל, ואצלו בפרט. על־כן, אחי היקר, תתחזק מאוד בשמחה, וזה יועיל לך ברוחניות ובגשמיות. רבנו הקדוש אומר: מי שהוא שמח תמיד, על־ידי־זה הוא מצליח, והצלחה גדולה של יהודי כשהוא שמח, והשמחה צריכה להיות בחינת: "שמחו צדיקים בה" וגו'. תשמח עם השם יתברך, כי אין עוד שמחה בעולם כשמחה זו — שאדם שמח שלא עשני גוי, אשרינו מה טוב חלקנו, שנכינו לדעת מרבי גדול כזה, שמאיר לנו בתוך חשכותנו, תבלים נפלו לנו בנימיים. תתחזק מאוד מאוד, ותפרש כל שיחתך אליו יתברך, ותספר לפניו כל מה שאתה צריך, ומה שעובר עליך.

אֲשֶׁר א' תתק בנחל צא

הַעֵינַן; וְכֵן הוּא בִּזְהַר הַקְּדוֹשׁ (בַּהֲקִדְמָה דף ה.): כָּל מַה דְּסִתִּים מְעִינָא סְלֵקָא לְתוֹעֲלָתָא עֲלָאָה; כִּי בְּזַה שְׂאִינוּ מְסַתְּפַל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְלֹא אֲכַפֵּת לִיהַּ כָּלֵל שׁוּם דְּבַר, וּמְצַנִּיעַ עֲבוּדְתוֹ וּמְעַשְׂיו, הֵינּוּ כִּי כָל יִשְׁעוֹ וְחִפְצוֹ הוּא לְזִכּוֹת לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזוּ דִּיקָא מְצוּיָהּ בּוֹ הַבְּרָכָה, וְכָל מְעַשְׂיו עוֹלִים וְנִתְעַלִּים לְמַעְלָה לְתוֹעֲלָת גְּדוּלָּה.

וּרְבִנּוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן טו), שְׁזַה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת הָאֲמֵת, כְּשִׂאִינוּ נִצְרָךְ אֶל הַבְּרִיּוֹת, הֵינּוּ שְׂאִינוּ רוּצָה שְׂאִיחְזוּ מִמֶּנּוּ אוֹ יַעֲשׂוּ מִמֶּנּוּ אִיזָה דְּבַר וְכוּ', עֵינַן שָׁם; וְזַה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַבְּטוּל אֲלִיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֹכִים עַל-יַדֵּי שְׂקִידָה רַבָּה וְהַתְּמִדָּה נִפְלְאָה בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת (עֵינַן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נב), אֲשֶׁר בְּאֲמֵת זֹו הֵיִתָּה עֲבוּדַת הַנְּכִיָּאִים, שְׁהַתְּמִידוֹ מְאֹד מְאֹד בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְעַל-יַדֵּי-זַה נִשְׁפָּעָה עֲלֵיהֶם הַנְּבוּאָה, וְהַתְּעַנְגּוֹ בְּעִרְבוּת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמְּאִירָה בְּכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִחְזַקְאֵל מַג, ב): "וְהָאֶרֶץ הָאִירָה מִכְּבֹדוֹ" וְגו'.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת שְׁשֵׂאֲלָתָּ מִמֶּנּוּ, מֵאִין לִי עֲנִין הַיַּחֲוּדִים הַמְּזַכְּרִים כְּמָה פְּעָמִים בְּסִפְרִים שְׁהַדְּפִסְתִּי, הֵלֹא אִין זֶה דְּרַךְ רְבִנּוּ ז"ל כָּלֵל בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, אַחֵי הַיְקָר! טְעִיתָ בְּטַעוֹת גְּדוּלָּה, כִּי הַמְּעִין הֵיטֵב בְּדַבְּרֵי רְבִנּוּ ז"ל בְּתוֹרָה ב', שְׁמַדְבַּר שָׁם מְעַנִּין חֶרֶב הַתְּפִלָּה, שְׂיִמְסוּר מְשִׁיחַ לְכָל אֶחָד, וְאֵל מַה יִּזְכָּה עַל-יַדֵּי-זַה שְׂאִיר עֲלֵיהֶם הָאוֹרוֹת מְנוּקְבָא דְּפִרְדְּשָׁקָא, שְׁהֶם הַתְּרַפּ"ו אוֹרוֹת, שְׁהֶם הַשְּׁבַעָה שְׁמוֹת וְכוּ', עֵינַן שָׁם; הֵרִי לָךְ בְּפִרוּשׁ, כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְזִכּוֹת לְתַקּוֹן הַבְּרִית, שְׁהוּא זְכוּךְ וְטָהוֹר הַמַּח, וְעַל-יַדֵּי-זַה יִזְכָּה לְתַפְּלָה בְּשְׁלֵמוֹת, וְאֲזוּ יִאִירוּ עֲלָיו בְּקַבִּיעוֹת אֱלוֹ הַשְּׁמוֹת, וְיִטִּיל בְּהֶם כְּמִטִּיל בְּגֵן גֶּדֶדֶר. וְכָל זְמַן שְׁהָאָדָם אִינוּ זֹכָה לְזַה, שְׂיִהִיָּה לְפָנָיו עֵינָיו בְּקַבִּיעוֹת שָׁם הַנְּיָ"ה, בְּחִינַת (תְּהִלִּים טז, ו): "שׁוֹיִתִּי הַנְּיָ"ה לְנִגְדֵי תְּמִיד" (מַה שְׁזָכָה אֵל זֶה רְבִנּוּ ז"ל עוֹד בְּהִיוֹתוֹ כְּבֵן שֵׁשׁ, כְּאֲשֶׁר סִפֵּר בְּעֶצְמוֹ), הוּא צָרִיךְ לְבַכּוֹת הַרְבֵּה אֲלִיו יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶהוּ סִימָן שְׁעֲדִין מַחוּ וְדַעְתּוֹ מְשׁוּטְטִים בְּהַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְעֲדִין הוּא מְעַרְבַּ בֵּין שְׂאָר הַהַבְּלִים

צב אֲשֶׁר א' תתק בַּנְחַל

שֶׁל הַבְּלִי הַעוֹלָם הַזֶּה, וּמִבְּלִבֵּל אֶת עַצְמוֹ מִזֶּה אוֹ מִזֶּה, וְאֵינוֹ חוֹשֵׁב
עַל אַחֲרֵיתוֹ הַיָּטִב; כִּי בְּאֵמַת צָרִיךְ לָבֵא עַל-יַדֵּי הַתְּבוּדוֹת לְבִטּוֹל
כְּזֶה, אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה אֲכַפְתָּ לּוֹ שׁוֹם דְּבָר, וְאַף שִׁיִּסְתּוֹכֵב בֵּין אֲנָשִׁים,
וְכֵן יִדְבֵר עִם אַחֲרִים, יִהְיֶה מֵחוֹ דְּבוּק רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי לֹא יִהְיֶה
אֲצִלוֹ חֲלוּק בֵּין מִיתָה לְחַיִּים כָּלֵל (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א),
וְאֲשֶׁר אֶל דְּבָר זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יַדֵּי קִדְשָׁת שְׂבַעַת הַנְּרוֹת, שֶׁהֵם:
הַעֲיֻנִים, הָאֲזֻנִים, הַחֲטָם וְהַפֶּה, שֶׁהֵם בְּעַצְמָם סוּד הָאוֹרוֹת שֶׁל
הַנוֹקְבָא דְּפִרְדֵּשְׁקָא: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שֶׁהֵם: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה,
יְצִירָה, עֲשִׂיָה, כְּמוֹכֵן לְמַעַיִן בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, וּמִבְּאֵר בְּאֲרִיכוֹת קֶצֶת
בְּקִרְיַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטֵּה שֶׁהַדְּפִסְתִּי, עֵינֵי שֵׁם; וּבְאֵמַת זֶהוּ עֵקֶר
הַחַיּוֹת, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה עַל-יַדֵּי רַבּוּי הַתְּבוּדוֹת לְזַכּוּף וְטִהָרַת הַמֵּת,
שָׂאז מְשׁוֹטְטֵת מִחֲשַׁבְתּוֹ רַק בְּשִׁמוֹת וַיְחוּדִים, מֵה שְׂאִין נִרְאֶה
לְאַחֲרִים מִבְּחוּץ כָּלֵל, רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ יוֹדֵעַ תְּעִלּוּמוֹת. וְהָאֲרִכְתִּי בְּזֶה
מְאֹד בְּסִפֵּר "שִׁפְת הַנְּחַל". עַל-כָּל-פָּנִים, חֲמֻדַת לְבָבִי, רְאוּי לָנוּ
לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרְלֵנוּ, שֶׁזִּכְנוּנוּ לְהַתּוֹדֵעַ מִרְבִּי
אֵמַת כְּזֶה הַמַּעֲוֹר יִשְׁנִים מִתְּרַדְמָתָן (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן
ס'), וּמוֹצִיא נְפִשׁוֹת מִהַשְּׂאוֹל תְּחַתִּית, וְרוֹחֵץ אוֹתָם וּמְנַקֵּה וּמְיַפֵּה
אוֹתָם, וּמְלַבֵּישׁ אוֹתָם בְּלְבוּשֵׁי כְבוֹד, שֶׁהוּא אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר
"מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (יִשְׁעִיָה ו', ג), אִם רַק זוֹכִים לְסַלֵּק אֶת הַדַּעַת
וְהַשְּׂכָל וּמְצִיתִים אוֹתוֹ בְּלִי שׁוֹם תְּכֻמוֹת (עֵינֵי שֵׁם, סִימָן קכג); כִּי בְּנֻדְאֵי
אֶפְלוּ אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר זָכוּ לִידַע מִמֶּנּוּ, וְאֵינָם חוֹלְקִים עָלָיו, אִם
אֵינָם מְקַיְמִים דְּבָרָיו כְּמוֹ שֶׁרָצָה, אֵינֵן זוֹכִים לְשׁוֹם דְּבָר, וְעַדִּין
עוֹמְדִים בְּחוּץ מִמֶּשׁ, וּמְחַרְחָרִים רִיב בֵּינָם זֶה לְזֶה וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל
אוֹתָם מְאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים, הַיּוֹשְׁבִים בְּקֶרֶן זְוִית, וּמְקַיְמִים
דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל כְּפִשּׁוּטוֹ, זָכוּ בְּזֶה הַעוֹלָם מֵה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְצִיר
בְּשִׂכָּל אֲנוּשֵׁי כָּלֵל; אֲשֶׁרֵי לָהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקָם.

עַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי, מֵאֲחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלַי בְּעֵינַי הַהִתְקַרְבוֹת
כָּל-כֶּף הַרְבֵּה יְסוּרִים וּמְרִירוֹת שׁוֹנִים, וְשִׁבְרַת כְּבֹר כָּל-כֶּף הַרְבֵּה
מְנִיעוֹת, וּבְפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת שֶׁזִּכְיָת כְּבֹר לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, רְאֵה
לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּחַיִּיד, וְתִקְבַּע לָךְ עֵתִים לְתוֹרָה, וְעַל-כָּל-

אֲשֶׁר א' תתק בְּנַחֵל צג

פְּנִים (שיר השירים ז, ג): "אֵל יַחְסֵר הַמַּיְגָ" בְּכָל יוֹם, שֶׁהוּא הַתְּבוּדָדוֹת, מִשְׁנֵיֹת, זִהָר, גִּמְרָא, כִּי הֵם חַיִּף וְאָרְף זְמִיף. וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת רְגִיל מְאֹד בְּלִמּוּד שְׁלֶחֶן עָרוּף, שְׁמָאֵד מְאֹד הַזְהִיר אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, שְׁלֵבֵל יַחְסֵר לָנוּ יוֹם בְּלַעֲדֵיו (עַיֵן שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן כט). וּמִבְּאֵר בְּאֲרִיכוֹת בְּקוּנְטָרס "סֵדֶר הַדָּרָךְ הַלְמוּד" שְׁנִדְפָס עֲכָשׁוּ, וּבִפְרָטִי פְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת רְגִיל מְאֹד בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן וּבְלִקוּטֵי־תַפְלוֹת, לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְלוֹמֵר הַתְּפִלָּה עֲלֶיהָ, אֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה מַעֲלָה שְׁעִשׂוּעִים גְּדוּלִים אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ (עַיֵן לִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה); וּבִיּוֹתֵר תְּרַגְּלֵי אֶת עֲצָמָךְ בְּלִמּוּד לִקוּטֵי־הֶלְכוֹת, שֶׁהֵם טַעַם גִּן־עֵדֶן מִמֶּשׁ לְמִי שְׂרָגִיל בָּהֶם, וְכֹאֲשֶׁר אָמַר פֶּעַם מוֹהַר"ן ת"ו"ל עַל הַלִּקוּטֵי־הֶלְכוֹת שְׁלוֹ: דָּאס איז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ'ס גִּן־עֵדֶן'.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקָנוּ וּמָה נַעֲמִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהַתְּנוּדַע מִרְבִּי אֲמֵת כְּזֶה; טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, בָּרַח לָךְ מִלְּצִים, וְאַל תִּפְגַּס בְּכּוֹחִים עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, רַק תִּרְבֶּה לְדַבֵּר עִם בַּחּוּרִים וְאַבְרָכִים, וּתְגַלֶּה לָּהֶם דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת, כִּי עֲלֶיךָ נִפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם, וְאַתָּה הִיְחַדֵּי בְּכָל אִירוּפָה שְׁמִסְגָּל לָזֶה. וְעַל־כֵּן אֵל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מוֹנַע וּמַעֲכָב כָּלֵל, וּבְיָדָי צִרִיף לְהִיּוֹת בְּדַעַת וּבְהַשְׁפֵּל לֹא לְהַפְגִּס בְּשׁוֹם מַחֲלָקָת, כִּי דַעַת רַבְּנוּ ו"ל הִיא שְׁלוֹם, וְשְׁלוֹם הוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (שְׁבַת י'), וְכֹשֶׁאֲדָם מִמְּשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַשְׁלוֹם, עַל־יְדֵי־זֶה מִמְּשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹנֶה לוֹ. וְזֶה אֲשֶׁר שְׁלִי'וֹס', רְאֵשֵׁי תְבוֹת (אֶסְתֵר ה): "מִ'ה שְׂאֵלְתָךְ וַיִּנְתֵּן לָךְ", כִּי עַל־יְדֵי שְׁלוֹם נִתְקַבְּלוֹת הַתְּפִלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת, כִּי לְהַפּוֹף, עַל־יְדֵי מַחֲלָקָת אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר (עַיֵן לִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רלט). וְצִרִיף שְׁתַּדַּע, שְׁכָל נִפְשׁ וְנִפְשׁ שְׁמִקְרָבִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ הוּא קָרָן נִפְלָא עַד מְאֹד מְאֹד, וְנִתְרַבֵּים הַבְּתִים לְמֵאוֹת וְלֵאלֻפִים וְלְרַבֵּי רַבּוֹת וְכו' (עַיֵן שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), וְעַל־כֵּן אֵל תִּחַלֵּשׁ דַּעַתְךָ בְּשׁוֹם אִפֵּן מְשׁוֹם דִּבֶּר שְׁבַעוּלָם, רַק תֵּאָחַז בְּתַמִּימוֹת

(ו) זֶה הַגִּוֵּעַ עֵדֶן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

צד אשר א' תתקא בנחל

דְּרַכִּיךְ, לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּלְהַבְיֵאֵם בְּכָל פַּעַם חוּץ לְיָשׁוּב
לְעֵסֶק בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְכֵן תְּעוֹרְרֵם עַל
מַצּוֹת צְדָקָה אֲשֶׁר הוּא יְסוּד גְּדוֹל בְּכַנִּיסַת הַקְּדוּשָׁה (עֵין שָׁם, סִימָן ד'),
כִּי הַצְּדָקָה מְרַחֶבֶת אֶת כָּל הַפְּתָחִים, עֵין שָׁם; וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת מַצּוֹת
הַצְּדָקָה הוּא עַל הַדְּפֹסֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת
(בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה'), וּמְבָאָר בְּאַרְיֵכוֹת בְּקוּנְטָרַס "יְפּוּצוּ מַעֲיִנוֹתֶיךָ
חוּצָה", שְׂיִדְפֹס בְּקָרוֹב; וְעַל-כֵּן, חֲמִידַת לְבָבִי, בְּכָל פַּעַם שְׂיִישׁ לְךָ
"כַּמָּה פְּרוּטוֹת מִמֶּשׁ" לְצְדָקָה, רְאֵה לְשַׁלַּח אוֹתָם אֵלַי, כִּי כָל פְּרוּטָה
וּפְרוּטָה מְצַטְרֶפֶת אֲצִלִּי בְּחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל, וַיֵּשׁ תַּחַת יָדִי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה
סְפָרִים לְהַדְפִּיס, אֲשֶׁר יֵאִירוּ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. וְעַצֵּם מַעֲלַת
הַפְּלִגַּת זְכוֹת הַרְבִּים שְׂיִישׁ בְּזֶה אֵין לְשַׁעַר.

יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תֵּאֱמִין לִי, שְׂיִישׁ עוֹד לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבוּר לְכַמָּה מְאוֹת עַמּוּדִים,
אֶךְ מִטְרֵדוֹת הַשֶּׁבֶת הַמְּמַשְׁמֶשֶׁת לְבֵא הַהֶכְרַח לְקַצֵּר.

א' תתקא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים הִתְשַׁלֵּה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעִי,
הָאֲבָרְךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוֹתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְגַם אֶתְמוּל טְלַפָּן אֵלַי הָאֲבָרְךָ ... וְסַפֵּר
לִי כָּל מַה שְׂקָרָה לָכֶם אוֹדוֹת הַנְּסִיעָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

חֲמִידַת לְבָבִי! בְּוַדָּאִי רְאוּי לְךָ לְמַצֵּא הַרְחֵבָה בְּתוֹךְ הַצַּעַר
וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ, כְּמוֹ שְׂפָרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצַר
הַרְחַבְתָּ לִּי", שְׂצָרֶיךָ לְמַצֵּא הַרְחֵבּוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת (עֵין לִקּוּטֵי-מוֹתֵרֵנוּ,
חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה), וְדַבֵּר זֶה שְׂיִיךָ בְּדַבְּרֵי גִשְׁמִי, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן

אֲשֶׁר א' תתקא בנחל צה

בְּדָבָר רוֹחֲנִי, אֲשֶׁר אֵינּוּ דוֹמָה כָּלֵל לְדָבָר גִּשְׁמִי, כִּי בְרוּחַנִיּוֹת כָּל
הַרְצוֹנוֹת וְהִיגִיעוֹת הֵם מְכַרְחִים, כְּדִי לְגַמֵּר אוֹתָהּ הַקְּדוּשָׁה שְׂרוּצָה
לְפַעַל, וּכְפִי הַתְּפִשְׁטוֹת הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים, כְּמוֹ-כֵן בּוֹנֵה לְעַצְמוֹ
כְּלִי יוֹתֵר גָּדוֹל, כְּמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו'ל (עֵין שָׁם, סִימָן קפ"ה), וּבְפִרְטֵי
פְּרֻטִיּוֹת הַטְּלָטוּל שֵׁישׁ לְאַחַד לְנִסְעַ אֶל הַצְּדִיק, בְּזֶה נַעֲשִׂים עֲנֻנִים
נִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד, וּבְנֻדָּאֵי בָּא יָבוֹא גַם יוֹם יְשׁוּעָתָךְ — אִם תִּרְבֶּה
בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר בְּשׂוּם אַפֵּן שְׁבַעוּלָם לְהִגִּיעַ אֶל צִיּוֹן
רַבְּנֵי ו'ל בְּלִי כְּסוּפִים וְרְצוֹנוֹת (כְּאֲשֶׁר הָאֲרַכְתִּי בְּזֶה בְּמָקוֹם אַחֵר),
וּמָה שְׂרׁוּאִים שְׂאֲחֵרִים זְכוּ, כִּי בְּנֻדָּאֵי הַקְּדִימוֹ קָרַם הַרְבֵּה רְצוֹנוֹת
וְכְסוּפִים. עַל-כָּל-פָּנִים הָעֵבֶר אֵין, שְׂכוּחַ תְּשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר, וְתַעֲשֶׂה
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה — הֵן בַּתְּפִלָּה וְהֵן בְּרְצוֹנוֹת וְכְסוּפִים, וְאִזּוֹ סוּף כָּל
סוּף תִּזְכֶּה לָזֶה. וּבְאֵמַת כְּבָר דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל פִּי מָה שְׂאָמַר רַבְּנֵי
ו'ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן כו), שֶׁהַשְּׂכָחָה מְעַלָּה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה. וַיֵּשׁ לוֹמַר
בְּפִרְשָׁה זוֹ (דְּבָרִים ג, יד): "יֵאִיר בֶּן מְנַשֶּׁה", "מְנַשֶּׁה" הוּא בְּחִינַת
שְׂכָחָה, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (בְּרֵאשִׁית מ, נא): "כִּי נִשְׁכַּח אֱלֹקִים" וְגו', שֶׁהוּא
לְשׁוֹן שְׂכָחָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נו), הֵינּוּ הַתּוֹלְדָה שֶׁל
מְנַשֶּׁה (שְׂכָחָה) הוּא יֵאִיר, הֵינּוּ שְׂאֵי אֶפְשָׁר שְׂיֵאִיר לְאָדָם, כִּי אִם
כְּשׁוֹזָכָה לְשַׁכַּח אֶת כָּל הָעֵבֶר, כִּי אִם יִזְכֵּר מָה שְׂעֵבֶר עָלָיו יִהְיֶה
שְׁבוּר וְכו', מָה שְׂאֵין בֶּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד
בְּמִדַּת הַשְּׂכָחָה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה שְׂיֵאִיר לוֹ תָּמִיד. וּבְאֵמַת זֶה תְּלוּי בְּזֶה,
כְּפִי שְׂאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְשַׁכַּח מְגִשְׁמִיּוֹת הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה לְזַכְרוֹן בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי, כִּי לְהַסְתַּפֵּל עַל הַתְּכִלִּית
הַנְּצַחִית, זֶה אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם כְּשֶׁסּוּגַר עֵינָיו בְּחֻזְקָה (עֵין שָׁם, סִימָן
סה), שְׂאִזּוֹ דִּיקָא מְאִיר בּוֹ זַכְרוֹן בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי (עֵין שָׁם, סִימָן נד),
בְּבַחֲחִינַת (שְׁמוֹת יג, טז): "וּלְטַטַּפַּת בֵּין עֵינֶיךָ", כִּי עַקֵּר הַזַּכְרוֹן תְּלוּי
בְּעֵינִים, וְעַל-כֵּן הִיָּה הַבְּעֻטְלִיר הָעוֹר זוֹכֵר לֹא כְּלוּם, שֶׁהוּא אוֹרוֹ
יִתְבַּרֵּךְ לְמַעְלָה מִנְּפִשֵׁין רוֹחֲחִין וְנִשְׁמָתִין (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
כד), כִּי הִיָּה עוֹר לְגַמְרֵי, וְלֹא הִיָּתָה לוֹ שׂוּם הַסְתַּפְלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם
כָּלֵל (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה י"ג מִיּוֹם א'). וּבְאֵמַת כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְבַטֵּל
אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, שְׂזֶה אֵין זוֹכִים כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי

צו אֲשֶׁר א' תתקא בנחל

התבודדות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), אַז דִּיקא מאיר בו אורו
 יתברך, וזוּכָה לנבואָה. וְזֶה אֲשֶׁר עִינֵי־ר' ראשי תבות (שמואל-א י, ו):
 וְצִלְחָה עֲלֵיךָ רוּחַ יי' וְגו', וכבר ידוע, כי לזכות לנבואָה שֶׁהוא
 סוד הדבקות בו יתברך אי אפשר, כי אם על-ידי בטול ישותו
 לגמרי, שלא ירצה רצון אחר רק מה שֶׁהוא יתברך רוצה, שֶׁהוא
 נקרא עלִית המלכות עד רישא דלא אֲתִידַע וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן,
 חלק א', סימן קעז), כי "אֲשֶׁכּוֹן וְאֵת דַּכָּא". ובזה יובן מה שֶׁאמר רבנו
 ז"ל (ספר המדות, אות ה'רד, סימן ט'): כָּל הַדְרָכִים שֶׁאֲדָם הוֹלֵךְ בָּהֶם,
 הַכֹּל מֵהֵשֶׁם יתברך, וְהֵם רְצוֹן הֵשֶׁם, אֲבָל אֵין לָךְ אָדָם שֶׁיִּבִין אֵת
 דְּרָכּוֹ אֲלָא מִי שֶׁהוא עָנוּ; כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי יתברך
 כָּלֵל וְהַכֹּל לְכֹל מִתְנַהֵג כְּרְצוֹנוֹ יתברך הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וְאֵין לְאָדָם
 לְהִתְרַעַם כְּבִכּוּל עֲלָיו יתברך אִם נַעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ אוֹ לֹא, כִּי הַכֹּל הוּא
 כְּרְצוֹנוֹ יתברך הַפְּשׁוּט, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֲדָם זוּכָה לְסוּד הַנְּבוּאָה שֶׁהוא
 הדבקות בו יתברך, שֶׁהוא זוכים רק על-ידי עֲנָנָה וּבִטּוּל גְּאוּתוֹ
 וְיִשׁוּתוֹ, אַז דִּיקא זוּכָה לְהִבִּין שְׁכֹל הַדְרָכִים הֵם מֵהֵשֶׁם יתברך, וְהֵם
 רְצוֹן הֵשֶׁם, כִּי כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁהָאָדָם פּוֹסֵעַ, הַכֹּל בְּהִשְׁגַּחַת
 הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, וְעַל-כֵּן אֵין לוֹ לְהִתְרַעַם אוֹ לְהִיּוֹת בַּעֲצָבוֹת, כִּי
 הֲלֹא (משלי כ, כד): "מִהַיּוֹי"ה מַצְעֲדֵי גְבָר" וְגו'.

על-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי, רָאָה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה עַל-כָּל-פָּנִים
 מַעֲכָשׁוֹ, וְתִהְיֶה רַק שְׂמֵחַ, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁפְּעוּלָם לְהִיּוֹת אָךְ
 וְרַק בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה גְּדוּלָּה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימנים
 כג, כד), כִּי בְּיָדָי עוֹד תּוֹכָה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֵל הַפְּעַל מִחֲשַׁבְתָּךְ
 וּתְשׁוּקָתְךָ, אָךְ לַעַת עַתָּה חֲזַר אֵל דְּלִתּוֹת הַתּוֹרָה, לְשַׁקֵּד מְאֹד מְאֹד
 בְּגִמְרָא וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְזֶהר הַקְּדוּשׁ וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁקִּידָה נִפְלְאָה,
 וְ"אַל יַחֲסֹר הַיָּמִיז'ג'" (שיר השירים ז, ג), שֶׁתְּרַאֶה לְחִטּוֹף בְּכָל יוֹם
 הַתְּבוּדוֹת, מִשְׁנֵיּוֹת, ז'הר, גְּמִרָא, אֲשֶׁר הֵם חַיִּים לְנִפְשָׁךְ בְּעִלְמָא
 הַדִּין, וּמִכָּל שְׁכָן בְּעִלְמָא דְאַתִּי, וּבְרַח לָךְ מִלְּצִים אֲפֵלוֹ מְאֹלוֹ
 הַמְּסֻתּוֹבְבִים בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי יְמִינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְעוֹד מַעֲט יִהְיֶה
 הַהֲכָרַח לְפִשְׁט אֵת גּוּפְנוּ הַגְּשָׁמִי וְכו'. חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּיָתֵר
 שְׂאֵת וּבְיָתֵר עוֹ בְּכָל הַעֲנִינִים שֶׁדְּבַרְנוּ יַחַד זֶה כְּמָה שָׁנִים.

אֲשֶׁר א' תתקב בנחל צז

ידידך לנצח...

ההכרת לקצר מטרדות השבת הממשמשת ובאה. תכתב לי תכף-ומיד איך אתה מתחזק.

א' תתקב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתביך היקרים קבלתי כבר ארבע פעמים, ואתה יודע טרדותי הרבים — לכן נתעכב.

חמדת לבבי! נתת שמחה בלבי שלקחת את עצמך ללמד בהתמדה רבה ובתשוקה חזקה ספרי "לקוטי-הלכות", מה אמר לך, חמדת לבבי, אם היו יודעים העולם אילו אורות ואיזו התחזקות יש שם, היו בורחים לשם, וכל הצרות וכל המרירות שעוברים על כל אחד ואחד בכלליות העולם ועל כל אחד ואחד מאנשי שלומנו בפרטיות, הוא רק מפני שאינם מתמידים בספרי "לקוטי-הלכות". וראוי לנו לתן תודה והודאה להשם יתברך על נעם חלקנו שזכינו להתנדע מרבי אמת כזה ומתלמיד נפלא כזה, המחזקנו ומאמצנו כל-כף. אשרינו ואשרינו ומה נעים חלקנו ומה יפה ירושתנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. ושמעתי מזקני אנשי שלומנו: "די אלע וואס האבן זיך געווייקט אין די 'לקוטי-הלכות' ער האבן זיך שענער דער האלטן!".

חמדת לבבי! נא ונא להתמיד בזה יותר ויותר, ובכל יום יהיו

(ז) כל אלו שהיו שקועים ב"לקוטי-הלכות", החזיקו מעמד יותר יפה.

צח אֲשֶׁר א' תתקב בַּנְחָל

בְּעֵינַיִךְ כַּחֲדָשִׁים מִמֶּשׁ. כִּי עָקַר הַהֲצִלָּתָהּ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו'ל הוא להיות בְּכָל יוֹם מְקַרֵּב חֲדָשׁ, שְׂאֵז דִּיקָא מְאִיר בּוֹ אֹר רַבְּנוּ ו'ל בְּאִפְּן נִפְלָא. כִּי רַבְּנוּ ו'ל הָאֲרָתוֹ וְהַשְּׁגָתוֹ הוּא מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ', יַחֲדָה דִּיחֲדָה, אֲשֶׁר עָלֶיהָ נֶאֱמַר (תהלים ב, ז): "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶּתִיךָ", כִּי שֵׁם הוּא בְּטוּל הַזְּמַנִּים לְגַמְרֵי (עֵינן לקוטי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סימן סא), וְעַל-כֵּן רְאוּי לִידַע שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְלַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָלֵלִיּוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת וּבִפְרָטִי פְרָטִיּוֹת, וּבִפְרָט אֶתְהָ שְׁהַנֵּךְ זוֹכָה לַחֲטָף בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, וְאִין לָךְ יוֹם שְׁעוֹבֵר מִבְּלַעֲדָם, רְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח בְּזָה מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל-יַד־יָהּ אֶתְהָ תוֹפֵס אֶת הַזְּמַן, כִּי בְּדַרְךְ כָּלֵל מִי שְׂאִין לוֹ קְבִיעוֹת עַל אֵינָה דְבַר, אֲזוּ יָכוֹל לַעֲבֹר לוֹ הַזְּמַן שֶׁל כָּל הַיּוֹם בְּהֶבֶל וּבְרִיק, אֲכַל מִי שֵׁישׁ לוֹ אֵינָה קְבִיעוֹת חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, אֲזוּ אֵיךְ שֶׁהוּא עַל-כָּל-פְּנִים בְּכָל יוֹם חוּטָף טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, וְאוֹחֵז בְּיָדוֹ אֶת הַזְּמַן. וַיֵּשׁ לוֹמֵר רָמְזוּ נְכוֹן, כִּי־דוּעַ אֲשֶׁר בַּתְּקוּנִים רָמְזוּ אֶת שֵׁשָׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה בְּרֵאשֵׁי תְבוּת: ז'מ'ן נ'ק'ט' (עֵינן תְּקוּנֵי-זֶהַר בַּהֲקַדְמָה), כִּי דִיקָא עַל-יַד־יָהּ הַשֵּׁשָׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה יָכוֹל לְאַחֵז אֶת הַזְּמַן (נֶקֶט בַּלְשׁוֹן הַגְּמָרָא אַחֲזוּ).

וּבְאֲמַת מִי שְׁזוֹכָה לְהֵיוֹת רַגִּיל בְּזָה, מְרַגֵּישׁ טַעַם הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה מִמֶּשׁ, וְהֵם הֵם הַנְּאִ"ו שְׁמֻזְכִּיר רַבְּנוּ ו'ל (בַּלְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סימן א'), שְׁמֻכְנִיעַ וּמְשַׁבֵּר אֶת הַיִּצָּר הַרַע הַרוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָדָם מְשַׁגֵּעַ מִמֶּשׁ.

וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, אַחֲזוּ בְּזָה כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ, כִּי רַק זֶה יִשְׁאֵר מִמֶּךָ לְעַד וּלְנִצְח וְנִצְחֵי נִצְחֵי. וּמִשְׁנֵי ה' אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה', שְׁמֻטְהֶרֶת אֶת הַנְּשָׁמָה מִכָּל מִינֵי פְגָמִים וְלִכְלוּכִים. וְאֵיתָא (בַּיִלְקוּט הַאֲזִינֵנו, רָמְזוּ תַתְקַמְד) עַל פְּסוּק (דְּבָרִים לֵב, יג): "וַיִּנְיָקֶהוּ דְבַשׁ מִסְּלַע" — זֶהוּ מְשֻׁנָּה. חֲמֻדַת לְבָבִי, וְאֵף שֵׁישׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה שְׁחוּלְקִים עַל זֶה, תְּרָאָה לְקַיִם (תהלים לו, ז): "דוֹם לֵה' וְהַתְּחַלֵּל לוֹ", לְבָלִי לְהַשִּׁיב לְמַתְרַפּוֹ וְלִמְבֹדוֹ שׁוּם דְּבַר (עֵינן לקוטי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סימן ו'). וּבִפְרָט בְּעֵנָן נִפְלָא בְּזָה "לְמוֹד הַמְשֻׁנוֹת", בְּנֻדָּי צְרִיכִים לְקַיִם: "דוֹ'ם' לֵה'", וְלֹא לַעֲנוֹת לְשׁוּם בְּרִיָּה, וְלֹא לְהַפְנִס בְּשׁוּם וּפְחוּסִים, רַק לַחֲטָף

אָשֶׁר א' תתקב בנחל צט

בְּכֹל יוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי. וַיֵּשׁ לֹאמֹר שְׁעַל-פֶּן דְּיוֹם' רֵאשֵׁי תְבוֹת:
 "וַיִּנְיָקֶהוּ דְבִשׁ מ'סְלַע", וְדָרְשׁוּ חַז"ל (פנ"ל), שְׁזָה סוֹכֵב עַל
 מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי דִיקָא בְּעֵנִין הַנּוֹרָא הִזָּה צְרִיכִים לְקַיֵּם דְּיוֹם' וְלֹא לְעֵנוֹת.
 וּבְאֲמַת רֵואִים, שְׁמִי שְׁמִשְׁלִיךְ חֲכָמְתוֹ וְדַעְתּוֹ הַפְּגוּמָה, הוּא מְצַלִּיחַ
 בְּזָה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים.

וְעַל כָּלֵם שְׁמַחְתִּי עַל שְׁאֲתָה זוֹכָה לְסִיִּים בְּכֹל חֹדֶשׁ הַ"לְקוּטִי-
 מוֹהֲרָן" הַקְּדוֹשׁ. אַחִי, אַחִי! בְּעוֹדֵינוּ מְלַבְּשִׁים בְּגוּף גִּשְׁמִי, אֵין לָנוּ
 שׁוּם דַּעַת וְהַשְׁגָּה לִידַע וְלַהֲרַגִּישׁ קְדָשֶׁת הַסֵּפֶר הַנּוֹרָא הַזֶּה, שְׁנִקְרָא
 "סִפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ", כִּי הוּא יִפְרְשׁוּ הֵיטֵב, וַיִּכְבֹּשׁ בְּזָה אֶת כָּל הָעוֹלָם.
 וּכְבָר יְדוּעַ לָךְ מֵאֲמַר מוֹהֲרָנִ"ת ו"ל לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: "חֲזוֹר
 'לְקוּטִי-מוֹהֲרָן', וְוֹארוֹם אֵין דָּעַם גּוּף וְוֹאס וְוַעֲט זַיִן דְּעַר
 'לְקוּטִי-מוֹהֲרָן', וְוַעֲלֵן דִּי וְוַעֲרִים אֵין קְבָר נִישְׁט צוֹ קוּמְעֵן"^ח; כִּי
 רַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ, שְׁיַעֲזוֹרֵר קְשִׁיוֹת גִּידֵינוּ, וַיַּעֲזוֹרֵר אוֹתָנוּ בְּתַשׁוּבָה
 אֲמַתִּית (כַּמּוּבָא בְּחֵי-מוֹהֲרָן, מַעֲלַת תּוֹרָתוֹ).

אַהוּבִי, אַחִי! זְכִיתָ עֲכָשׁוּ בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהִיּוֹת בֵּין הַהָרִים
 וְהַשְּׂדוֹת, רָאֵה לְחֻטְף שָׁם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, לְדַבֵּר וְלִשְׁיחַ עִמּוֹ
 יְתַבְּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, וַיְתַבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֵךְ כָּל מַה שְׁאֲתָה
 צָרִיךְ, כִּי כָל עֲנִינְיָךְ הֵם רַק בִּידוֹ יְתַבְּרֵךְ וְלֹא אֲצַל אַחֲרִים, וּבְכַפְרִיּוֹת
 זְווג הוּא רַק בִּידוֹ יְתַבְּרֵךְ לְבַד, כְּאֲשֶׁר דְּבַרְנוּ מִזָּה כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים
 בְּאַרְיִכוֹת, וּכְבָר גְּדַפְס מִזָּה בְּ"אַרְךָ אִפִּים", עֵין שָׁם.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּלְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֲלַק א', סִימָן רִי"ח: מִי הוּא
 הַצַּדִּיק שְׁרָצָה לְנִסְעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְנִתְפָּרְסָם וְנִסְתַּלַּק בְּאֲמַצַּע הַדֶּרֶךְ?
 כִּפִּי שְׁשַׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, זֶה הִיָּה הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נִפְתָּלִי בֶן
 זִי"ע, שְׁרָצָה לְנִסְעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְנִסְתַּלַּק עַל אִם הַדֶּרֶךְ, וּמְנוּחָתוֹ
 כְּבוֹד בְּאִיסְטַנְבוּל. וְנִסְיַעְתּוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הִיָּתָה עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע שָׁנִים
 קֹדֶם נִסְיַעְתּוֹ שֶׁל הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, שְׁגָם הוּא רָצָה לְנִסְעַ לְאַרְץ

ח) חזו"ר על "לקוטי-מוהר"ן", כי בגוף שיהיה ה"לקוטי-מוהר"ן" לא יתקרבו אליו
 התולעים בקבר.

ישראל כִּידוּעַ, וּכְשֶׁהֲגִיעַ לְאֶסְטֵנְבוּל, הֵלֶךְ וְהִשְׁתַּטַּח עַל קֶבֶר הָרֵב הַקְדוּשׁ רַבִּי נִפְתָּלִי בֶּן זִי"ע, וּבִלְיָלָה בָּא אֶל הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ בְּחִלּוֹם, וְאָמַר לוֹ, שָׂאֵם לֹא יִחְזַר תִּכְף-וּמִיד לְבֵיתוֹ, אֲזִי יִסְתַּלֵּק שָׁם גַּם-כֵּן כְּמוֹתוֹ. וּרְבִנּוּ ז"ל כְּשֶׁהָיָה בְּאֶסְטֵנְבוּל הֵלֶךְ גַּם-כֵּן אֶל קֶבֶר הָרֵב הַקְדוּשׁ רַבִּי נִפְתָּלִי בֶּן זִי"ע, וְתִכְף-וּמִיד בְּחִזְרוֹתוֹ, נָפַל עַל הָאָרֶץ וּנְתַעַלֶּף, וְשָׁכַב עַל הָאָרֶץ כַּמָּה שָׁעוֹת, עַד שֶׁהִנִּיחוּ אוֹתוֹ בַּמָּטָה, וְשָׁכַב כֶּף עַד לְמַחֲרַת חֲצִי הַיּוֹם, וְהָיָה נִדְמָה שֶׁנִּגְנָע, חֵס וְשְׁלוֹם, עַד שֶׁעָזְרוּ הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ (עֵינִי שִׁבְחֵי-הַר"ן, סִימָן יג). וְשִׁמְעָתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהָרֵב הַקְדוּשׁ רַבִּי נִפְתָּלִי בֶּן זִי"ע, רָצָה שֶׁרְבִנּוּ ז"ל יִשְׁאַר שָׁם, וְיִהְיֶה נִקְבָּר עַל יָדוֹ, כִּי אָמַר אֲזִי לְרְבִנּוּ ז"ל: "אֵיךְ בֵּין דָּא עֲלֵעֲנִיט", אַךְ רְבִנּוּ ז"ל מָרַב חֲכָמָתוֹ שֶׁהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ לְקִטְנוּת דְקִטְנוּת, וְקָבַל עַל עֲצָמוֹ כָּל מִינֵי בְזוּיוֹנוֹת וְשִׁפְיכוֹת דְמִים, זָכָה וְנִשְׁאַר בְּחַיִּים, וְנִכְנַס בְּשְׁלוֹם לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא בְשְׁלוֹם, וְהִשִּׁיג וּפְעַל שָׁם מֵה שֶׁהִשִּׁיג וּפְעַל וְכוּ', עֵינִי שָׁם.

וּמָה שֶׁשְּׂאֵלָתְךָ בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רלו: מֵהוּ הַסִּיּוּם שֶׁל וְאַחַר-כֵּף וְכוּ'? יֵשׁ לוֹמַר: "וְאַחַר-כֵּף רוּאָה שֶׁהַכֹּל דְמִיּוֹן גְּדוּל, וְלִבּוֹ נִשְׁפָּר בְּקִרְבּוֹ מְרַב צַעַר וּבּוֹשָׁה שֵׁשׁ לוֹ לְמַעְלָה, מֵה וְלָמָּה הַצְּרִכְתִּי לְהַתְּפָרֵס, מֵה תּוֹעֵלֶת יֵשׁ לִי כִּבָּר עֲכָשׁוּ מִזֶּה כָּאֵן בְּעוֹלָם הַבָּא, הֲלֹא אֲכַלְתִּי שְׂכָרִי בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּשִׁטּוֹת וְהַבְּלִים כְּאֵלוֹ הַנִּקְרָאִים פְּרוֹסוֹם וְכוּ', וְדִי לְחַכְמָא.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! הַהֲכָרַח לְקַצֵּר, כִּי שֶׁבַת-קִדְשׁ מִמְשַׁמֶּשֶׁת וּבָאָה, וְרִאוּי לָנוּ לְהִתְחַיֵּל לְשִׁמְחַ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יז), שְׂאֵנוּ שׁוֹמְרֵי שֶׁבַת, וְשֶׁבַת הִיא שְׂמָא דְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְאֲזִי מְאִירָה הָאֶרֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם; וְעַל-כֵּן שִׁבְיָתִי רָאשֵׁי תְבוֹת: שִׁכְיָנִתְךָ תִּשְׁכֵּן בִּיתוֹכְנוּ, וְצָרִיכִים לְקַבְּלָהּ בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה וְלִהְיוֹת כָּל הַשֶּׁבַת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְכֵן לְהַמְשִׁיף שְׂמֻחַת וּקְדוּשַׁת הַשֶּׁבַת עַל כָּל שְׂשֵׁת יְמֵי הַחֹל (עֵינִי שָׁם, סִימָן ב'), וְתִרְאֶה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְשִׁיר לְעֲצָמְךָ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֻחָה (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רעג), וּבְכָל פְּעַם

אֲשֶׁר א' תתקג בַּנְּחָל קא

תְּשִׁיר שִׁיר חֲדָשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמִיָּה רַבָּא שְׁהוּא
רְאִשֵׁי תְבוֹת "שִׁירֵי" לַה' שִׁיר חֲדָשׁ" (תהלים צו, א).

יְדִידָךְ הֶחֱפִיץ בְּטוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית...

א' תתקג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן "שַׁבַּת נַחְמוּ"
ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמָּךְ אֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר, נַחְמָנִי בְּדַבְרֶיךָ, תְּהִלָּה לְאֵל, קִבְּלֵנוּ
מִרְבֵּנוּ ז"ל הַרְבֵּה סוּדוֹת שְׁהַלְבִּישָׁם בְּדַרְךָ הַפְּשוּט מְאֹד מְאֹד, עַד
שְׁגֻרוּעִים וּקְטָנִים וּשְׁפֵלִים כְּמֵנוּ, גַּם-כֵּן יִשְׁתַּעֲשְׂעוּ בְּשַׁעֲשׂוּעַ רִוְחָנֵינוּ
אֱלֻקוֹת.

תְּסַפֵּל בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כֵּא, אֵיךְ שְׁרַבְנוּ ז"ל
מִפְּרֵשׁ אֶת הָעֲנָנִים שֶׁל 'שַׁבַּת נַחְמוּ', שְׁעָקֵר הַנְּחָמָה הוּא רַק עַל-יְדֵי
הַדַּעַת, כִּי הַדַּעַת הִיא הַנְּחָמָה שֶׁל הַכֹּל, כְּשֵׁישׁ לְאָדָם דַּעַת — יֵשׁ
לוֹ כָּבֵד הַכֹּל, וּכְשֵׁאֵין לוֹ דַּעַת — אֵין לוֹ כְּלוּם, כִּי עָקֵר הָאָדָם הוּא
הַשֶּׁכֶל, וְעַל-כֵּן בְּמִקּוֹם שְׁחֹשֵׁב הַשֶּׁכֶל — שָׁם כֹּל הָאָדָם, וּכְשִׁיּוֹדֵעַ
וּמְשִׁיג בִּידְעוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא שָׁם מִמֶּשׁ, וְכֹל מֶה שִׁיּוֹדֵעַ יוֹתֵר,
הוּא נִכְלָל יוֹתֵר בְּשִׁרְשׁ, דְּהֵינּוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֹל הַחֲסֻרוֹנוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם,
הֵן פְּרֻנְסָה אוֹ בְּנִים אוֹ בְּרִיאוֹת הַגּוּף, אוֹ שְׂאֵר הַחֲסֻרוֹנוֹת, הַכֹּל
מִחֲסֻרוֹן הַדַּעַת, וְאֵף שֵׁישׁ חֲסֻרִים לְגַמְרֵי מֵהַדַּעַת, וְעַם כָּל זֹאת יֵשׁ
לָהֶם כֹּל טוֹב, בְּאַמַּת כָּל מֶה שֵׁישׁ לָהֶם אֵינוּ כְּלוּם, וְכֵן לְהַפְּךָ, הַשְּׁלָם
בְּדַעַת, שֵׁישׁ לוֹ חֲסֻרוֹן, בְּאַמַּת הַחֲסֻרוֹן אֵינוּ כְּלוּם. כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ

קב אשר א' תתקד בנחל

חכמינו הקדושים (גדרים מא): דעת קניית — מה חסרת? ! ואם דעת חסרת — מה קניית? !; כי עקר החסרון והשלמות תלוי בדעת, וכך כעס ואכזריות הוא מחסרון הדעת. כמו שכתוב (קהלת ז, ט): "כי כעס בחיק פסילים ינוח", ולכן החולה הוא כעסן, מחמת שאז הוא בדינים, כי דינים שורים עליו, ודינים הם מחין דקטנות, ועל-כן הוא כעס. ולעתיד לבא יתגלה הדעת, והכל ידעו את הוי"ה, כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "כי מלאה הארץ דעה את הוי"ה", ועל-כן אז יתבטל הכעס, כמו שכתוב (שם ו, ז): "ונגר זאב עם כבש ונמר עם גדי וגו'. ופרה ודב וגו', לא גרעו ולא ישחיתו וגו', כי מלאה הארץ דעה את הוי"ה". כי עכשו אי אפשר להם לגור יחד זאב עם כבש וגו', מחמת מדת הכעס, אבל לעתיד יוכלו לדור יחד, מחמת שיתבטל הכעס על-ידי הדעת שיתגלה אז, וזה עקר הנחמה שאנחנו מתנחמים עכשו, שאנחנו ממשיכים על עצמנו את הדעת הנפלאה הזו, לידע ולהודיע ולהודע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וכפי שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלה, אז הוא סבלן גדול, וסובל כל אשר בא עליו. ובאמת מי שמדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, על-ידי-זה מאיר עליו אור נורא ונפלא מאד, אור השכינה.

אך מוכא בדברי רבנו ז"ל שם, שצריכים לזכוף את העינים, האזנים, החושים והפה, שהם שבעת הנרות, וכשזוכה לקדש ולטהר את השבעה נרות האלו, אז יש לו מח לקבל את הדעת הזו. אשרי מי שמחדיר בעצמו ידיעות אלה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ואתחנן ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לִנְכוּן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאָרוּךְ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר, בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה סְבָלָנוֹת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צָרוֹת וַיְסוּרִים וּמְרִירוֹת, וּבְלִי סְבָלָנוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם, בְּשׁוּם פְּנִים וְאָפֶן, וְכֹל אֱלוֹ שֵׁהֶם חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם, וְחוֹשְׁבִים שְׂיִכּוּלִים לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלִי סְבָלָנוֹת, הֵם גּוֹאֲבָדִים לְגַמְרִי.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הַסְבָּלָנוֹת הַיָּא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה כָּל הָעֲנִין שֶׁל הַתְּבוּדוֹת, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, וְלִהְתְּבוֹנֵן בְּכֹל דְּבָר מֵה שְׁעוֹשָׂה, שְׂיִהְיֶה בְּסְבָלָנוֹת גְּדוֹלָה, וְלֹא יִדְחַק אֶת הַשְּׁעָה, כִּי הַצָּרוֹת בָּאוֹת לְאָדָם מִפְּנֵי דִחְיַקַת הַשְּׁעָה, וְהַתְּבוּדוֹת צְרִיכָה לְהִבְיֵא אֶת הָאָדָם לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, שְׂלֹא יִבְלָבְלוּ שׁוּם דְּבָר, וְכֵן הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁלּוֹ צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה בְּיִשׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל. וְעֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְקַפֵּץ לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה בְּפַעַם אַחַת, אֲלֵא בְּכֹל יוֹם לּוֹמְדִים קֶצֶת וְעוֹד קֶצֶת וְעוֹד קֶצֶת, עַד שְׂזוֹכִים לְסִיִּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. וְאֵי אֶפְשָׁר לְתַפֵּס אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה עַל רַגְלֵי אַחַת, אֲלֵא בְּכֹל יוֹם לּוֹמְדִים מְעַט וְעוֹד מְעַט, עַד שְׂזוֹכִים לְסִיִּם הַכֹּל. וְכֵן עִם תְּפִלָּה צָרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל לְאֵט לְאֵט, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים בְּיוֹתֵר, וְלִכֵּן כָּלֵךְ לְךָ מִהַפְּזִיזוֹת, אֲלֵא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יְתַבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתקה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֵּר עֲקֵב ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ הַדִּינִים עַל-יָדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, אֵין מְקוֹם בְּזֵה הָעוֹלָם הַיֵּכֶן לְהִתְחַבֵּא
אֶלָּא בְּסִתֵּר צֶל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ, הֵינּוּ שְׂאָדָם צָרִיךְ לְשִׁבְתָּ בְּחִדְרוֹ,
וְלִהְיוֹת מְסֻבָּב עִם אֱלֻקוֹת, שְׂיִצְיֵר בְּדַעְתּוֹ שְׂאֵין בְּלַעְדּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל,
וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְאֵז כְּשֶׂאָדָם
זוֹכֵה לְהִגִּיעַ לְמַדְרַגָּה זוֹ, אֵז הוּא מְשַׁתְּעֵשֶׁע בְּשַׁעֲשׂוּעַ דְּמִלְכָּא, וּכְבָר
אֵינוֹ צָרִיךְ לְשׁוּם דְּבָר אֶלָּא אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְאֵין לוֹ
שׁוּם יִשׁוּת וְגִאָוָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי הוּא בָּטֵל וּמְבֻטָּל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי.
וְזֵה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֵלֶיהָ בְּזֵה הָעוֹלָם, עַל יְדֵי
רַבּוּי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדוֹת — שְׂיִבְטֵל אֶת הַיִּשׁוּת וְהַגָּאוּת מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי,
כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נב), שְׂאָדָם צָרִיךְ
לְלַכֵּת לְהִתְבּוֹדֵד בְּמְקוֹם שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּלְפָרֵשׂ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ
וְכָל מָה שְׂעוֹבֵר עָלָיו בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וַיַּעֲבֹד עַל מִדָּה
זֹאת, וְאֶחָד-כֶּף יַעֲבֹד עַל מִדָּה אַחֶרֶת, וְאֶחָד-כֶּף יַעֲבֹד עַל מִדָּה
שְׁלִישִׁית, עַד שְׂיִזְכֶּה לְעַבֵּד עַל כָּל הַמִּדּוֹת וַיִּבְטֵל אֶת הַמִּדּוֹת הַרְעוּת
שְׁלוֹ, וַיִּבְרַר אֶת הַמִּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, עַד שְׁלֵא יִשָּׂאֵר אֶצְלוֹ הַיִּשׁוּת
וְהַגָּאוּת, וְצָרִיךְ לְהִתְנַגֵּעַ שְׁלֵא יִהְיֶה בּוֹ שׁוּם יִשׁוּת וְגִאּוּת כָּלֵל, אֲבָל
זוֹ עֲבוּדָה לְכָל הַחַיִּים, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהִנָּצֵל מִזֶּה בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן.
וּכְמוֹ שְׂגִלָּה רַבֵּנוּ, אֵישׁ הָאֱלֻקִּים, הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ,
לְתַלְמִידָיו, אֲשֶׁר מִי שְׂיִתֵּן לָכֶם עֲצָה עַל גִּאוּת, תִּדְעוּ שֶׂהוּא שְׂקָרָן
וְכוּ'; כִּי בְּאֵמֶת עַל זֶה אֵין שׁוּם עֲצָה, וְגַם הוּא נִסְתַּלֵּק עִם הַפְּסוּק
(תְּהִלִּים לו', יב): "אֵל תְּבוֹאֲנִי רַגְלֵי גִאָוָה", כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהִנָּצֵל מִגִּאָוָה
וְיִשׁוּת כָּלֵל, אֶלָּא צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ כָּל הַחַיִּים שְׁלֵא יִהְיֶה בּוֹ שׁוּם יִשׁוּת,
הָעֵקֶר רַק לְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה, וְלִהְיוֹת תָּמִיד מְסֻבָּב עִם
אוֹר אֱלֻקֵי, וַיְרַגִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ, כְּאֵלוֹ הָאוֹר מְסֻבָּב אוֹתוֹ, וְהוּא מִתְחַבֵּא
בְּתוֹךְ הָאוֹר, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִמְּדְרַגָּה זוֹ. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂבָא אֶל דְּרַגָּה
זוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אוֹדוֹת מָה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ צְרוּת וְיִסּוּרִים קִטְנוֹת וּמְכַאוּבִים, זֶה

אֲשֶׁר א' תתקו בנחל קה

רק מחמת שנעקרת ממנו יתברך, כי אם היית מקים את דברי אלו, והיית מתחבר בסתר צל כנפיו יתברך, אז אף אחד לא היה יכול לעשות לך שום דבר, ואפלו שאלו הרשעים עושים חיל ומצליחים בדין, עם כל זאת אם היית מסתיר עצמך בצל ידיו יתברך, אז הייתה נופלת מפלה גדולה על הרשעים, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה); כי בזה שאדם ממשיך על עצמו יד השם, ויודע שהכל ממנו יתברך, על ידי זה סוף כל סוף כל הרע נופל על הרשעים שרוצים לראות ברעתו וכו' וכו', ועל ידי זה נתגבר תקף האמונה בו יתברך, ורואה בהם מה שהם רצו לראות בו; אשרי מי שזוכה לדבק את עצמו בו יתברך, ואז יתבטלו כל שונאיו, ויתפרדו כל פעלי און, ולא יוכלו לעשות לו שום רע.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראה ללמד בכל יום דף גמרא, אשר הדף הזה יצילך מכל הצרות, ושמעתי בשם ר' יצחק ברייטער ז"ל, שאמר בעת שיצא הרב ר' מאיר שפירא ז"ל עם הרעיון של הדף היומי, שזה מה שמרמז רבנו ז"ל בספורי מעשיות (מעשה ז' מזבוב ועכביש), שהמלך צעק, ובא אליו הר גבוה ושאל אותו: מה אתה צועק כל-כך וכו', אמר לו: ולא אצעק, שהם קמים עלי להרגני, רק שזה הדף מגן עלי, השיב החר: אם זה הדף מגן עליך, אין אתה צריך להתירא משום דבר, כי גם עלי קמים הרבה שונאים ורק זה הדף

קו אָשׁר א' תתקו בַּנְחָל

מגן עלי, עין שם; ואמר, שזה מרמז על הדרך היומי, הינו שאדם לומד דף גמרא ביום, זה מגן עליו מכל מיני יצר הרע. ובאמת יש להוסיף על דבריו, כי היצר הרע נקרא הר, כי רשעים נדמה להם כהר וכו' (סנה נב.), ועל-כן אי אפשר להכניע את היצר הרע אלא על-ידי דף גמרא, כי כשאדם זוכה ללמד דף גמרא מכניע את הקלפות. ולכן ראה ללמד בכל יום דף היומי, או שילמד כל אחד היכן שאוחז, או שתעשה לעצמך שעור בש"ס ללמד בכל יום דף גמרא רש"י ותוספות, ותהיה חזק בזה כל ימי חיך, כי הדרך גמרא יגן עליך מכל רע.

ואם כבר הזכרנו את הספור הזה, ראוי להתבונן קצת בעמק הדברים, שמובא שם בדברי רבנו ז"ל, והקיץ המלך והסתפל תכף על הדרך שהגן עליו, באיזה נמוס של איזה אמה, וראה שכתוב בו הנמוס של ישראל, והתחיל להסתפל על הדרך בדרך אמת, והתחיל להבין האמת לאמתו, וישב עצמו שהוא עצמו בודאי יהיה ישראל, רק מה עושים להחזיר למוטב כלם להביאם אל האמת; הינו כשאדם חזק מאד ללמד בכל יום דף גמרא, רש"י ותוספות, ולומד את כל המפרשים, עד שמוציא הלכה ברורה מהדרך גמרא הזה, אז מבין את האמת לאמתו, מה זה להיות יהודי, כי בדרך גמרא אחד יכולים להוציא המון הלכות והנהגות, ואז תכנס בו תשוקה עצומה שהוא בעצמו בודאי יהיה ישראל, רק מה עושים להחזיר למוטב כלם להביאם אל האמת; כי מי שלומד תורה לשמה, רוצה גם ללמד לאחרים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים, אשר תורה לשמה הוא ללמד על מנת ללמד. ועל-כן מה טוב ומה נעים לקבע לעצמו ללמד בכל יום דף גמרא, ולחזר עליו כמה פעמים ולחדש בו חדושים, ולהוציא משם הלכות ברורות, ואז מרגיש טעם אחר בחיור.

עלי לומר לך, כי הסמ"ך-מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבפעולם העקר לא ללמד גמרא, כי דף גמרא רש"י ותוספות שורף את הקלפות לגמרי, ועל-כן הסמ"ך-מ"ם יניח את האדם ללמד את

הכל, אָבֵל לֹא גִמְרָא רַשָׁי וְתוֹסְפוֹת, כִּי מִזֶּה הוּא מְפַחַד אֵימַת מָוֶת, כִּי שָׁמוּ הוּא רֵאשִׁי תְבוֹת סִיּוּם מִסְכָּתָא אִין לְעִשׂוֹת, כִּי הִסְמִ"ךְ-מ"ם הוּא נֶגֶד לְסִיּוּם מִסְכָּתָא, וְעַל-כֵּן מִסְכַּת אוֹתִיּוֹת כַּת ס"מ, כִּי עַל לַמּוֹד מִסְכַּת עַל זֶה מִתְפַּשְׁטַת כַּת סִמְ"ךְ-מ"ם לְמַנַּע וּלְעַכֵּב וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מִמַּעַלֵּת לַמּוֹד גִּמְרָא, הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה תָּמִיד, אֲךָ הִסְמִ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד שְׂאָדָם יִלְמַד בְּכָל יוֹם דָּף גִּמְרָא, וְאַחֲרֵי-כֵן יַעֲשֶׂה סִיּוּם. וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִיָּה בְטָלָן, אֲלֵא תִלְמַד בְּכָל יוֹם דָּף גִּמְרָא, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְעִשׂוֹת סִיּוּם מִסְכָּתָא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

רָאָה גַם רָאָה מָה שֶׁמְבִיא שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, 'שְׂבָא הִסְמִ"ךְ-מ"ם, וְצָעֵק: אִם זֹאת הַנְּשִׂמָה צְרִיכָה לְרִדֵּת לְעוֹלָם, בּוֹדָאִי אֵין לִי כִּכָּר מָה לְעִשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל מָה בְּרֵאתָנִי?! כִּי הִסְמִ"ךְ-מ"ם יוֹדֵעַ, אִם נִשְׁמַת רַבְּנוּ ז"ל תִּרְדַּ בְּעוֹלָם, אֵין לוֹ כִּכָּר מָה לְעִשׂוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מִתְדִיר בְּאָדָם הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה, שְׂאֵפְלוּ מִי שֶׁמִּנַּח בְּטוּנֹף מַעֲשִׂיו, אִם יִתְמִיד בְּלַמּוֹד גִּמְרָא סוּף כָּל סוּף יֵצֵא מִזֶּה, וְהַשִּׁיבֵנו לוֹ: זֹאת הַנְּשִׂמָה צְרִיכָה לִירֵד לְעוֹלָם בּוֹדָאִי, וְאַתָּה חָשַׁב לָךְ עֲצָה. וְהִלֵּךְ לוֹ וְכו', וּבָא וְהִבִּיא עִמּוֹ זֶקֶן אֶחָד שֶׁהָיָה כְּפוּף כְּדִרְךָ הַזֶּקֶן, שֶׁהָיָה מִכִּיר עִמּוֹ מִכְּבָר, הֵינּוּ שֶׁהִסְמִ"ךְ-מ"ם הָיָה לוֹ הַפְּרוּת עִם הַזֶּקֶן הַכְּפוּף מִכְּבָר, וְשָׁחַק וְאָמַר: כִּכָּר מְצֵאתִי לִי עֲצָה, וְרַשָּׁאִי הוּא לִילֵךְ לְעוֹלָם וְכו', עֵינַי שָׁם; וְאָמְרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ, שְׂזוֹ הָעֲצָה שֶׁמְצָא לְעִצְמוֹ — שִׁיצְחָקוֹ מִדְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, שִׁיְהִיָּה צָחוּק בְּעֵינַי כָּלָם. וְזֶה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי כִּבְד וְהַכִּי קָשָׁה, שְׁמִי שְׁעוֹבֵר כִּכָּר עַל הַכֵּל, יֵשׁ לוֹ עֲדִין נְסִיּוֹן קָשָׁה מְאֹד, שְׂצוּחָקִים: אָה, אַתָּה נַעֲשִׂיתָ 'בְּרִסְלָבֵר'?! ... וְצוּחָקִים מִמֶּנּוּ, וְיֵשׁ לְאָדָם בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה וְכו' וְכו'. וּבְאֵמַת מִי שֶׁזוֹכֵה לְהַפִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׂ מִהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲדִרְבָּה הוּא מְקַיֵּם (תְּהִלִּים קִיט, מו): 'וְאֲדַבְּרָה בְּעִדּוֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ'. וְזֶה מָה שֶׁאֲנִי עֹשִׂיתִי, כְּשֶׁזוֹכֵיתִי לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, לֹא רַק שֶׁלֹּא הַתְּבַיֵּשְׁתִּי, אֲלֵא יֵצֵאתִי בְּרִישׁ-גְּלִי, וְהִדְפַּסְתִּי אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּשָׁנַת תַּשְׁכ"ה, וּמְכַרְתִּים בְּפְרוּטוֹת מִמֶּשׁ, וְנִכְנַסְתִּי בְּחוּבוֹת בְּאֵלְפִים וּבְרַבּוֹת דּוּלָרִים, וְהִלְכְתִּי עִם עוֹד כַּמָּה חֲבָרִים עַל הַרְחוּבוֹת,

ובבתיים ובחצרות, בבתי כנסיות ובבתי מדרשות וכישיבות וכו',
 ובכרכות ובאוטובוסים וכו' וכו', והתחלתי להפיץ את אור רבנו
 ז"ל, ומאז ועד עכשו אני עוסק בעבודה הקדושה הזו, ואני מתפעל
 משום בריה שעולם, אפלו מאנשי שלומנו שלקחו אותי לדין
 תורה וכו', והתחילו לחלק עלי והתלוצצו ממני וכו', והסיתו את
 כלם נגדי וכו', לא הסתפלתי על אף אחד. וגם עכשו אני מסתפל
 על אף אחד, אלא כל עוד נפשי באפי אנכה להפיץ ולגלות ולפרסם
 את דעת רבנו ז"ל בעולם, עד שאנכה למלא את כל העולם בלו עם
 אור רבנו ז"ל, ואנכה להביא את כלם אל ציונו הקדוש של רבנו
 ז"ל באומן, ולא אשקט בשום פנים ואפן, עד שאמלא את כל
 העולם עם ספרי רבנו. אני יודע שהסמ"ך-מ"ם לא יעזב אותי, אבל
 אני מתפעל ממנו, כי פעם אמר מוהרנ"ת ז"ל: דער בעל-דבר איז
 גרויס, אבער דער רבי איז נאך גרעסער פון איהם. ובאמת מי
 שהולך בצורה כזו, אין לו מה לפחד כלל. ועל-פן ראה לחזק את
 עצמו, שעל-כל-פנים אתה לא תתבייש מללמד ספרי רבנו ז"ל. אף
 אחד לא מבקש אותך שאתה תפיץ, לזה צריך זכות מאד גדולה,
 אבל על-כל-פנים אל תתבייש ללמד בכל יום ספרי רבנו ז"ל, שהוא
 יכניס בך חשק חדש ללמד את התורה הקדושה, ולהיות ולטיל בכל
 חלקי התורה הקדושה; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
 מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
 ואיר.

(י) הבעל-דבר גדול, אבל רבנו ז"ל יותר גדול ממנו.

אֲשֶׁר א' תתקו בנחל קט

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך עם הכסף להדפסה, יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד יהיה לך חלק בהדפסת ספרי רבנו ז"ל.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ותמסר את נפשך על מדת השמחה, כי באמת אין עוד דבר גדול משמחה, ומהרנ"ת ז"ל אמר פעם לאחד מאנשי שלומנו: אם תהיה תמיד בשמחה, לא תראה פני גיהנום, ובאמת העבודה הקדושה הזו להיות בשמחה ולרקוד, זו העבודה הכי קשה, כי טבע של האדם שנמשך אחר העצבות והעצלות, מרב המרירות שעוברת עליו בכל יום, זה מעוונותיו וזה מחובותיו, וזה מצרותיו, וזה ממחלוקותיו וכו', כל אחד כפי בחינתו עובר עליו איזה משבר, והוא שבור בעצמו ומדכא, ונכנס בדכאון וכו' וכו', וקשה לו לצאת מהעצבות והעצלות שתפסה אותו וכו' וכו', ועל-כן צריכים למסור את נפשו בפעל ממש להיות בשמחה, ולרקוד בכל יום, ולא להסתפל על שום בריה שבעולם, וכדאי לשמע עלי זמר בכל יום כדי להיות בשמחה, כי מצות השמחה עולה על הכל, וזה הדבר שבני-אדם מזלזלים בו, ור' אברהם בר' נחמן ז"ל אמר פעם על פסוק מפרשת השבוע (דברים ז, יב): "והיה עקב" ומפרש רש"י — אלה המצוות שאדם דש בעקביו, ופרש "והיה" אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה מב, ד), אין 'והיה' אלא לשון שמחה, על מצות השמחה סובב דבר זה, שאדם דש בעקבו, שזה מאד קל בעיניו, ואינו רוצה להיות בשמחה ולרקוד. ובאמת השמחה היא כלליות כל המצוות, והשמחה מגלה את טהר לבבו, שפונתו היא עם אמת, שאפלו את המצוות שמקיים זה עם אמת, שאין לו שום פגנה צדדית, אלא שאני שש ושמת שאני עושה רצון קוני, ועל-כן בשעה שאדם עושה מצוה בשמחה, בזה מראה שפונתו לשמים, והאריז"ל גלה לאיש סודו, שלא זכה לכל מדרגותיו שנפתחו לפניו כל העולמות, והיה נכנס לפני ולפנים וכו' וכו', רק על-ידי תקנה השמחה שהיתה לו בעת קיום המצוות, כי בשעה שעשה מצוה הנה כל-כך שמת, שאפלו היו משלמים לו כל הון דעלמא לא היה שמת כמו השמחה שהיתה לו בשמחת המצוה, אך על זה צריכים מסירות

נפש, וְזֶה לֹא בָּא לְאָדָם קָל, וּבִכְפָּרֵט מִי שְׁפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם תָּמִיד
בְּמִרְהָ שְׁחוּרָה וּבִדְאָגוֹת, כִּי עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית שְׁפָגַם, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן, וְעַדִּין לֹא תִקַּן חֲטָאת נְעוּרִים, בָּא לְיַדֵי דְאָגוֹת וְעֲצָבוֹת,
וְעַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עָלָיו לְמָסֹר
אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּכְשִׂיחָה בְּשִׂמְחָה אֲזִי יִשְׁמַר אוֹתוֹ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִכָּל מִינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, כַּמּוּכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ
ו"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קסט); אֲשֶׁרִי מִי שְׁמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ
לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, וְאֶפְלוּ שְׂאִין לוֹ
כְּלוּם, יִחַפֵּשׁ וַיִּבְקֶשׁ וַיִּמְצָא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת (לקוטי־מוהר"ן, חלק
א', סימן רפב), וְזֶה בְּעֲצָמוֹ עֲצַת הַיָּצָר — לְהַכְנִיס בּוֹ מְרִירוֹת כְּאֵלוֹ
עַדִּין לֹא עָשָׂה כְּלוּם. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכוֹת נו.): אֶפְלוּ
הַרִיקָנִים שְׂבָף מְלֵאִים מְצוֹת כְּרַמּוֹן, וְעַל-כֵּן מַה שִׂיף לֹמֵר כִּי אֵין
לִי כְּלוּם, וּבִכְפָּרֵט כְּשֶׁאָדָם חִזַּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּוֹדַע וְעַד
אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, הוּא כְּבָר קָיָם אֶת כָּל הַמְצוֹת בְּיַחַד,
כִּי "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אָמוּנָה", כָּל הַמְצוֹת צְרִיכוֹת לְהִבְיֵא אֶת הָאָדָם
לְאַמוּנָה, וּכְשֶׁאָדָם חִזַּק בְּאַמוּנָה אֲזִי זוֹכֶה לְעֵבֵר עַל הַכֵּל, כִּי עַל-יְדֵי
אַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, זוֹכֶה לְאַרְיכוֹת אֲפִים (לקוטי־מוהר"ן, חלק
א', סימן קנה); אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲזֵק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
וַיֵּשׁ לוֹ אָמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂאֲזִי יַעֲבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.
כִּי מִמִּילָא צְרִיכִים לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם אִם לֹא רוּצִים וְאִם-כֵּן רוּצִים
וְכוֹי וְכוֹי, לְבִסּוּף צְרִיכִים לְצַאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן לָמָּה לְחִיוֹת
בְּמִרְרוֹת וּבְעֲצָבוֹת וּבְדַכְּאוֹן, יוֹתֵר טוֹב לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלֹא יִהְיֶה
שְׁבוּר כָּלֵל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשל"ה.

אֲשֶׁר א' תתקח בנחל קיא

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּירו
יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רֵאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע
וְתִתְאַמֵּן אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מִחַיָּה וּמְהֵרָה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
וְדוֹמָם, צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְצִרְכִים לְחַקֵּק בְּעֲצָמוֹ אֶת הַיְדִיעוֹת הָאֱלוֹהִים הַיֵּטִב הַיֵּטִב; כִּי בְּאִמַת
דְּבַר גְּדוֹל וְדַבָּר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלָא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל
הָעֲלִיּוֹן, וְכֹל הַהִמְצָאוֹת שֶׁהִמְצִיאוּ הַמַּחְקָרִים וְהַמְדַעְנִים וְכוּ' הַכֹּל
כְּבָר הָיָה בְּבְרִיאָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ הַ'אֹר חַיִּים' הַקְדוּשׁ, עַל הַפְּסוּק:
"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", וּמְדַקְדָּק לְמָה צָרִיךְ
לְהִיּוֹת פְּעָמִים 'אֶת'? אֲלָא לְרִבּוּת כָּל מָה שֶׁיּוֹצֵא מֵהַשָּׁמַיִם, הֵינּוּ
הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ, הַמַּזְלוֹת וְהַכּוֹכָבִים, הַכֹּל כְּבָר הָיָה בְּעֵת בְּרִיאַת
הָעוֹלָם, וְכֵן כָּל מָה שֶׁיּוֹצֵא מֵהָאָרֶץ הַכֹּל כְּבָר הָיָה נִבְרָא בְּעֵת בְּרִיאַת
הָעוֹלָם, שְׁזֵה פְּעָמִים 'אֶת', הֵינּוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, כִּי 'אֶת' בָּא
תָּמִיד לְרִבּוּת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, וְלִכֵּן בָּא לְרִבּוּת בְּעֵת
בְּרִיאַת הָעוֹלָם, אֲשֶׁר אָפְלוּ דְבָרִים שֶׁהֵם בְּאֹרֵר הַשָּׁמַיִם הַיּוֹצֵאִים
מֵהַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת, וְאָפְלוּ כָּל הַדְּבָרִים שֶׁמִּתּוֹךְ
דוֹמָם, צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר, שֶׁמְמַצִּיאִים כָּל הַחַכְמִים, הַכֹּל כְּבָר הָיָה
נִבְרָא מֵאֵז בְּרִיאַת הָעוֹלָם, אֲלָא רְשׁוּת נִתְּנָה לְאָדָם שֶׁיִּפְתַּח אֶת זֶה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הָאִיר עֵינֵיהֶם שֶׁל הַחַכְמִים לְדַעַת אֶת הַמַּעֲשֶׂה
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה, וּמִמִּילָא נּוֹפְלוֹת כָּל הַקְּשִׁיּוֹת שֶׁהַקְּשִׁיּוֹת, וְכֹל הַבְּנִיָּן
שֶׁבְנִיתָ נּוֹפֵל לְגַמְרִי. וְאֲנִי מְכָרַח לֹאמַר לְךָ, שֶׁרַבְּנוּ וְ"ל מְדַבֵּר הַרְבֵּה
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן סד, בְּעִנְיַן הַחֲלָל הַפְּנוּי, שֶׁיֵּשׁ מְקוֹם
שֶׁמִּשָּׁם פָּנָה אֶת אֱלֻקוֹתוֹ, אֲשֶׁר מִשָּׁם בָּאָה כָּל הָאֲפִיקוֹרְסוֹת, כִּי לֹא
שִׁיף דְּבַר כְּזֶה, וְאִי אֶפְשָׁר לְעִבֵּר אֶת הַחֲלָל הַפְּנוּי אֲלָא עַל-יְדֵי
אִמוּנָה; כִּי בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָאִים עִם יִשְׂרָאֵל עֲבָרִיִּים, עַל שֵׁם שְׁעוֹבָרִים
מְעַבֵּר לְעִבֵּר, כִּי עַל-יְדֵי אִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ עוֹבָרִים עַל הַכֹּל.

קִיב אֲשֶׁר א' תתקט בַּנְחַל

וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שָׂאז אֵין לוֹ שׁוּם קְשִׁיּוֹת, וְלֹא נִכְנָס לְשׁוּם חֲקִירוֹת, וְיִכּוֹל לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּקִלּוֹת, כִּי אֵין עוֹד טוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא חֵי חַיִּים טוֹבִים עֲרָבִים וּמְתָקִים, וְכִמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן): מִי שְׁחָזַק בְּאֱמוּנָה — חֲזָיו חַיִּים, וְלִהְפֹּךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, מִי שְׂאֵין לוֹ אֱמוּנָה וְהוֹלֵךְ מְמַרְמֵר וּמְדַכָּא בִּיסוּרִים — חֲזָיו אֵינָם חַיִּים כָּלֵל.

וְלִכֵּן הָעֵקֶר לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָכֵל שְׂאָדָם מְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ אֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה לְהַשְׁגוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת, הַשְׁגוֹת אֱלֹקוֹת, כְּמוֹ שְׁגִלָּה לְנוּ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל עַל הַפְּסוּק (יחזקאל א, א): "נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם וְיֵאֲרָא מְרָאוֹת אֱלֹהִים", שְׂרָאשִׁי תְבוֹת: אֱמוּנָה; כִּי עַל-יְדֵי שְׂאָדָם מְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לוֹ נִפְתַּחִים כָּל שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם לְרָאוֹת מְרָאוֹת אֱלֹקִים, כִּי עַל-יְדֵי תִקְוָה הָאֱמוּנָה הָאָדָם יְכוֹל לַעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה מַעְלָה וְכוּ', וְלִיחַד יַחֲוִדִים קְדוּשִׁים וְכוּ', וְיִפְתַּחוּ לוֹ שְׁעָרֵי הַדַּעַת, שְׁעָרֵי הַשְׂכָּל וְשְׁעָרֵי הַהַשְׁגָּה לְהַשִּׁיג אִירוֹת רּוּחַנִיּוֹת, אִירוֹת צַחְצַחוֹת, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וּמְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, שָׂאז יִגִּיעַ לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתקט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב הַתְּשֻׁלָּה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיִּקָּר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאֶרֶךְ.

מָה אֵמֵר לְךָ, יְדִידִי הַיִּקָּר, בְּזֶה הָעוֹלָם אִם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ,

אֲשֶׁר א' תתקט בנחל קיג

ההכרח שייקנה לעצמו את מדת הסבלנות, כי עובר על כל אחד ואחד כל-כף הרבה משברים וגלים, ואין מי שינצל מזה, אלא מי שהוא סבלן אמתי, ויצריכים להוריד את הראש על כל דבר, ודיקא אלו האנשים מצליחים מאד בתייהם, לא-כן מי שהולך ראש בראש וכו' וכו', הוא נעקר מהעולם, רחמנא לישזבן, וזה כל הסוד של תפלה והתבודדות שגלה לנו רבנו ז"ל, שאדם יבוא להקדוש-ברוך-הוא, וידבר אליו ויספר לפניו את כל מה שמעיק לו וכל מה שמצער אותו, ובשעה שעובר עליו איזה משבר, שיבוא ויבכה רק להקדוש-ברוך-הוא, ושמה בודאי יפעל אצלו יתברך מה שהוא צריך, לא-כן אם יצא לריב עם מישהו, לא יצא מזה שום דבר, כי חבל מאד על הופוחים, כי כל רגע ורגע שעובר על האדם זה הפסד נצחי, ואם היו בני-אדם יודעים את מעלת הדבור שמדברים אליו יתברך, ואת האותיות שמצטרפים לרב רבבות רבבות בתוך כמה רגעים, אז היו שוקדים על דבר זה לדבר אליו יתברך. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ח'), שהאותיות הן בתינת אבנים, כמוכא בספר היצירה וכשמתחברות האותיות והנפשות, אזי נבנה מזה בתים וצרופים למלי מליונים, כמוכא שם באריכות החשבון, ובאמת זה נעשה על-ידי כל אחד ואחד שמדבר אליו יתברך, כי על-ידי כל דבור ודבור נבנה בית והבתים מתחברים, ונבנים ארמונות וכו' וכו', עד אין קץ וסוף עולמות למעלה מעולמות שנבראים על-ידי הדבורים שמדברים אליו יתברך, ועל-כן מה ולמה להפגס בופוחים עם בני-אדם, זה ממילא לא יעזר. וכל זה הבנתי בחכמתי, להתנכח עם בני-אדם ולהראות את הצדק וכו', זה יוצא בדיוק ההפך, כי זה טבע של בני-אדם שכל מה שתברר לו הוא יברר לך בדיוק ההפך וכו', ועל-כן אמרתי לעצמי מה כדאי להפגס בופוחים ולשבת בישיבות ולהתאסף באספות וכו' וכו', ולדבר שעות על גבי שעות מי צודק ומי אינו צודק וכו' וכו', יאחז כל אחד את דרכו, ואני אאחז את דרכי — לדבר אליו יתברך, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל ומוהר"ת ז"ל, ואזכה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ומי שרוצה לנבח שינבח וכו' וכו',

קיד אָשֶׁר א' תתקי בנחל

וּאֲנַחֲנוּ לֹא צָרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּלֵבִים הַנוֹבְחִים וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר מִמִּילָא לֹא יִשָּׂאָר מֵהֶם שׁוּם דְּבָר, עָלֵינוּ רַק לְמַסַּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְהִתְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֲזוֹ, וְכֵן לְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, הָעֶקֶר וְהַכֶּלֶל לְכַרְתַּח מוֹכּוּחִים, וּמִי שֶׁחֲזַק בָּזֶה, אֲזוּ יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד, הָעֶקֶר לֹא לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ כְּלָל, מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְלֹא לְשִׁים לֵב עַל אֶף אֶחָד, וְצָרִיכִים לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וּנְקָדָה טוֹבָה שֶׁיֵּשׁ בוֹ, לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֶלְקוֹ עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֶלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ, וּמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ ז"ל, וְזֶה צָרִיכִים לְזַכֵּר תָּמִיד, וְאֶף שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר מִזֶּה בְּכָל פַּעַם, עִם כָּל זֹאת צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בָּזֶה, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבִּי גְדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּצְיֵית אֶת רַבֵּנוּ, וְאֲזוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתקי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשל"ה.

שֶׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, גַר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנַצְחָה.

מִכְתָּבְךָ כְּבָר קִבַּלְתִּי זֶה פַּעַמִּים, וְתֹאמִין לִי כִּי בְּכָל יוֹם יֵשׁ בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לָךְ, אֶף רַב טְרֵדוֹתֵי הֵם אֲשֶׁר עִכְבוּנִי, וְלֹא בְּמֵרֵד וּבְמַעַל עֲשִׂיתִי זֹאת, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי הָאֲהָבָה בִּינֵינוּ הִיא אֵין סוּפִית, אֶף שֶׁעֲדִין אֵינִי מְכִירְךָ פָּנִים אֶל פָּנִים, אֶף מִחֲמַת שְׂאֲנוּ שׁוֹתִים מִמַּעַן אֶחָד מִיָּם חַיִּים, עַל-כֵּן כָּל אֶחָד חֲפָץ מְאֹד מְאֹד בְּטוֹבַת זוּלָתוֹ, כִּי בָּזֶה שִׂמְחָתִיק אֶת הַיָּמִים, גַּם לוֹ יִהְיֶה מֵתָק. עַל-כֵּן אֲמַרְתִּי אַרְוִצָּה דְּבָרֵי אֲלֵיךְ, אוּלַי יְרוּחַ גַּם לִי, כִּי כְּבָר גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפד): כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת שָׁמַיִם, נַעֲשֶׂה אוֹר יֵשֶׁר וְאוֹר חוֹזֵר, עֵינֵי שָׁם.

אֲשֶׁר א' תתקי בנחל קטו

אהובי, אחי הקר! ראוי לך לתן תודה והודאה להשם יתברך בכל יום על נעם גורלך, שזכית להתנדע מרבי אמת כזה המאיר בנו אמתת מציאותו יתברך, ואשר עדין אין שום יאוש בעולם כלל, כי מלא כל הארץ כבודו, ומכל המקומות המגנים והמטנפים, עדין יכולים לצאת, אם יהיה חזק ואמין, ולא יסג אחור, חס ושלום, כי צריך שתדע, כי אין לך חזק החסידות בתחלתה, ובפרטיות בהתקרבות לרבנו ז"ל, מרגישים בתחלה כל מיני נעם וכל מיני אור, אך בשביל הבחירה והנסיין נתנו רשות להסמך-מ"ם הרשע, שיכסה את האור הנורא והנפלא הזה בכמה וכמה מיני פסויים והסתרות, הן שכל ענינו יהיה ללעג ולקלס בעיני העולם, רחמנא לצלן, והן שיתפשטו המניעות מאד מאד על כל מקרב חדש, והן שיעבר עליו מה שיעבר — כל אחד כפי ענינו וכו', וכו', אבל אם יהיה עקשן גדול, אז סוף כל סוף יעבר על הכל. כי רבנו ז"ל התפאר ואמר: נצחתי ואנצח, ושמו הקדוש בגימטריה ג'צ'ח'. אשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים, שזכינו להיות בחלקו הקדוש של רבנו ז"ל. ותהלה לאל, יש' לניו' אב זקן, אשר הבטיח לנו, שלא יכבה ג'רו' לעולם ויעד.

והנה היסוד והעקר שהכל תלוי בו גלה לנו רבנו ז"ל — הוא "התבודדות", שייחד לעצמו מקום פנוי שאין שם בני-אדם, ויתחיל לדבר עמו יתברך את כל אשר עם לבבו, ויספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, באשר יספר איש עם רעהו וצריך להיות עקשן גדול על דבר זה מאד מאד, כי כל הענין הנורא והנפלא הזה תלוי באמונה, כי (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב) באמת אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו, והקדוש-ברוך-הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, בודאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכונן את דבריו, ובשביל שהאדם אינו יודע ידיעה זאת בלב שלם, בשביל זה אינו מתלהב כל-כך, ואינו מדקדק כל-כך וכו', עין שם; ובפרט כי על-ידי רבוי עוונותיו עושה לעצמו צל ומכסה בינו לבין קונו יתברך, ועל-כך צריך בתחלה עקשנות גדולה, להיות רגיל לדבר

קטז אֲשֶׁר א' תתקי בַּנְחַל

עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, לספר לפניו יתברך את כל לבו, ובאמת כל התשובה תלויה רק בדבור פיו, כי בזמן הבית הצרכו להביא קרבן, אבל עכשו צריכים לקיים: "ונשלמה פרים שפתינו" (הושע יד, ג). וכתוב (ויקרא א, ב): "אדם כי יקריב מכם קרבן", שהקרבן צריך להיות ממנו בעצמו. והדבור הוא הנפש, כמו שכתוב (שיר השירים ה, ו): "נפשי יצאה בדברו". ועל-כן פשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבו בתמימות ובפשטות גמורה, אינו זו משם, עד שמוחלין לו. וזה עקר רצונו יתברך, שנספר לו הכל בתמימות ובפשטות גמורה, כמו שאמרו חז"ל (במדרש ויקרא רבה, פרשת בחקתי ל, ג): בדורות הללו שאין להם לא מלך ולא נביא ולא כהן ולא אורים ותמים, ואין להם אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש-ברוך-הוא: אל תבזה את תפלתם וכו', עין שם; ויש לומר בפסוק: "אדם" כי יקריב מ'כ'ם' קרבן, על-פי מה דאיתא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, פשאדם בא להתפלל אליו יתברך, אז דיקא מתגברים עליו הכבודות והמגיעות והעפובים לא לדבר עמו יתברך, כי דיקא אז מזכיר לו הבעל-דבר את חטאיו ואת כל מה שעשה, והעצה לזה לחפש ולמצא בעצמו נקודות טובות יהיה איה שיהיה, ועל-ידי-זה יתרחב לבו, ויוכל להתפלל אליו יתברך, עין שם; וזה אדם, ראשי תבות: ד'ברים' אני מבקש, כי יקריב מ'כ'ם', ראשי תבות: מ'צוות כ'רמון', "קרבן" הינו לזכות להביא קרבן שהיא התפלה, אל זה צריך לדון את עצמו תמיד לכף זכות, כי כל אחד מלא מצוות כרמון, כמו שאמרו חז"ל (ברכות נו:): אפלו ריקנין שבך מלאים מצוות כרמון; ועל-כן, חמדת לבבי, חזק ואמץ מאד מאד להתחיל לעשות התחלה חדשה על-כל-פנים מעכשו, וברח לך עכשו אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ובפרט עכשו, שימי אלויל' הקדושים ממשמשים ובאים, וצריכים להכין את עצמנו לקראת ראש השנה הקדוש, שנוזפה לקים כל החדש: אני ל'דודי — להשתוקק אליו יתברך, ועל-ידי-זה י'דודי לי — כפיכול הוא יתברך ישתוקק

אֲשֶׁר א' תתקיא בנחל קיז

אלינו, כי "באתערוותא דלתתא אתער דלעילא" (זהר דלך פח.), וכפי שאדם ממשיך את עצמו אליו יתברך, כמו־כן בכיכול הוא יתברך שורה אצלו, וצריך שתחקק בדעתך, כי הוא יתברך מקור השמחה, ועל־כן אי אפשר להשיגו, כי אם על־ידי רבוי שמחה, כי על־ידי שמחה נפתח הלב, ויכול להתפלל תמיד אליו יתברך, כי על־ידי שמחה זוכים לשמע את הפרושים שיוצאים בכל יום, וקוראים לאדם אליו יתברך, בבחינת קול שופר. וזהו (תהלים צו, יב): "שִׁמְחִי צְדִיקִים בַּהֲנוּ"ה", ראשי תבות (שמות יט, טז): "יִקַּל שִׁפְר חֲזַק מֵאֵד", כי הפרושים שיוצאים מלמעלה, הם בבחינת קול שופר, אך צריכים זכיה לשמע את קול השופר הזה, ואף כי למעלה תוקעין בכל יום ובכל שעה ובכל רגע בשופר גדול, וקוראין לאדם לשוב אליו יתברך, והכל מחיבין לשמע את הקול, אף לא כל אחד בקי בקול (עין לקוטי־מורה"ן, חלק א', סימן רו), ואולי זהו סוד מאמרם ו"ל (ראש השנה כט): הכל חיבין בתקיעת שופר, ואין הפל בקיאין בתקיעת שופר וכנ"ל ודו"ק; אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתקרב אל רבי אמת כזה, המחיה ומרפא אותנו ברפואות יקרות כאלו; טוב להודות להשם על כל החסד חנם שעשה עמנו.

דידך הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

יש דבר צחות בין אנשי שלומנו: כשאחד חולה, צריך לילך אל שני רופאים: אל דוקטור פעלדמאן (לצאת לשדה ולהתבודד עמו יתברך), ואל דוקטור פרייליך (לחזק את עצמו מאד להיות תמיד בשמחה) כי שמחה והתבודדות הם עקר רפואת האדם — אשרי הזוכה לקימם בכל יום.

א' תתקיא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר עקב ה'תשל"ה.

קִיחַ אֲשֶׁר א' תתקיב בנחל

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, אֵין עוֹד מִצְנָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה,
מְלֵהֲדָפִים וְלֵהֲפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, בְּפֶרֶט בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ, אֲשֶׁר
הֶעֱרַב־רַב מִתְּפֹשֵׁט בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּכַפִּירוֹת
וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, וְאֵין שׁוֹם עֲצָה אַחֲרָת, אֲלֵא לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַלְמוּד
הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵף שָׁגַם בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵשׁ מִתְּנַגְדִּים
רַבִּים עַל זֶה וְכוּ' וְכוּ', מָה לָנוּ וְלָהֶם? ! עָלֵינוּ לְקַיֵּם צְוֵאת מוֹהֲרָנֵי ת'
ז"ל, שְׁאָמַר לְפָנָי הַסְתַּלְקוּתוֹ לְעֵילָא וְלְעֵילָא, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן:
אֵיעָרַע עֲבָדָה זָאל זֵיין יְפוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה"ב וְלִכְּן זֹו צְרִיכָה
לְהִיֹּת כָּל הָעֲבוּדָה שְׁלָנוּ בְּעֵתִים הַלְלוּ, וּבְפֶרֶט מִי שְׂיִוְדַע שְׁפָגַם
בְּפָגַם הַבְּרִית, הוּא צְרִיךְ לְנַדָּב שְׂיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, כְּמוֹכָא בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָנֵן, חֵלֶק א', סִימָן רסד), כִּי כְּנִגְד
זֶה שְׁפָגַם בְּבְרִית וְהוּצִיא זָרַע לְבִטְלָה, כְּנִגְד זֶה יִתֵּן וַיִּפְזֹר הַרְבֵּה
צְדָקָה. וְעַקֵּר הַצְּדָקָה צְרִיךְ לְהִיֹּת עַל הַדְפַּסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ
שְׁפָרַשׁ מוֹהֲרָנֵי ת' ז"ל בְּלְקוּטֵי-הַלְכוֹת (בְּרוֹכוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה'), עַל
הַפְּסוֹק (תְּהִלִּים קִיט, קמב): "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת", אֵיזוֹ
צְדָקָה נִשְׁאַרֶת לְעוֹלָם? כְּשִׁנּוֹתָנִים עַל הַדְפַּסַּת תּוֹרַת הָאֱמֶת מֵהַצְּדִיק
הָאֱמֶת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתקיב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רֵאֵה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָה

כ) הַעֲבָדָה שְׁלָכֶם תִּהְיֶה — "שְׂיִפּוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה".

אֲשֶׁר א' תתקיב בנחל קיט

מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים להתחזקות תדשה, ועקר ההתחזקות צריכים באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואף שאנחנו חוזרים על זה בכל יום ויום — מה בכך, כי זו מצות עשה של "קריאת שמע", שאנו מחיבים בערב ובבקר להזכיר את שמו יתברך, כדי לחקק כל היום וכל הלילה אשר אין בלעדיו יתברך כלל, וזו מצוה תדירית, שצריכים תמיד לחשב רק ממנו יתברך, וכשאדם חושב רק ממנו יתברך, על-ידי-זה נכנסת בו שמחה אמתית, כי אין עוד שמחה כהתרת הספקות, ועקר הספקות מכניס עמלק באדם, שמקרר אותו — "היש הני"ה בקרבנו אם אין" וגו' (שמות יז, ז), וכן מחדיר בו יאוש ודכאון פנימי, שאדם חושב שאינו שוה לשום דבר וכו', ולמעלה אין צריכים אותו לגמרי וכו', ואין לו שום תקנה — לא עולם הזה ולא עולם הבא וכו' וכו', ועל-ידי-זה מתיאש. ובאמת הצדיקים הם אוהזים באותה מדרגה, אבל מהפכים את זה לקדשה, כי זוכים להגיע למדרגה עליונה כזו, להיות דבוקים בחי החיים בו יתברך, עד שאינם רואים ואינם שומעים ואינם מרגישים, רק אמתת מציאותו יתברך, ומרגישים שאין להם שום חיות — לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ואינם צריכים את אף אחד רק את הקדוש-ברוך-הוא, וזו המדרגה הכי עליונה; ועל-כן בזה שאתה כותב שאתה מרגיש הרבה פעמים שלא צריכים אותך, ואינך שוה לשום דבר, תהפך את זה לקדשה — וכו' וכו', הינו שתהיה בטל ומבטל בעיני עצמך לגמרי, ותאמין בו יתברך אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה אלא ממנו יתברך, וכפי שתחקק בעצמך ידיעות אלה, אז תרגיש ערבות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו יתברך; אשרי מי שמכניס בעצמו ידיעות אלו, ואז טוב לו כל הימים.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתָמִיד תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִשְׁפַח אֶת הָעֶבֶר לְגַמְרִי, אֵין לָךְ בְּכֹל עֶבֶר, וְזֶה עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּשׁוּבָה, לַעֲשׂוֹת בְּכֹל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְזֶה יַחֲדִיר בְּךָ שְׂמִיחָה אֲמִתִּית, וּמֵאֵד מֵאֵד תִּבְרַח מִכָּל הַלְמוּדִים הַפְּגוּמִים שְׂמֵלֵמָדִים אוֹתָךְ וְכוּ' וְכוּ', כִּי כִּדְאִי לָךְ לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא אֲמֵת אַחֲרַת לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, כִּי הָאֲמֵת שֶׁל רַבְּנוּ הִיא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרֵי, רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֶּה אֶת אֲמִתּוֹ מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, רַבְּנוּ ז"ל מוֹרֶה לָנוּ דֶרֶךְ אֵיךְ לְדַבֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְשַׁפֵּךְ שִׂיחַ וּתְפִלָּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְדַבֵּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַעוֹלָם עֲכָשׁוּ מְלֵא כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת שֶׁל "כַּחַי וְעֶצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה" (דְּבָרִים ת, יז), כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ חֻמּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְשִׁבְתָּ בְּחֶדֶר מֵיחָד אוֹ בְּבֵית-הַמְדֻרָשׁ אוֹ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת אוֹ בְּכוֹלָל אוֹ בִישִׁיבָה בְּפִנֵּה גִדְחַת, וְלוֹמֵד תּוֹרָה בְּהִתְמַדָּה וּבִתְשׁוּקָה רַבָּה, כִּי אֵין לוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲלֵא אַרְבַּע אֲמוֹת שֶׁל הֶלְכָה. וְלִכֵּן רָאָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד כְּפִי סֵדֶר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ שְׁגִלְתִּי לָכֶם זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וּבִאֲרַתִּי לָךְ וְלַחֲבָרְךָ אֶת הַשִּׁיחָה בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימֵן עוֹ, שְׁשֵׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל, אֵיךְ צְרִיכִים לְלַמֵּד בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, לְקַחַת מְשֻׁנּוֹת וּלְהִתְחִיל לֹמֵר פֶּרֶק אַחֵר פֶּרֶק, עַד שְׁיִזְכֶּה לְסִיִּם מְסַכְתָּא, וְיִתְחִיל עוֹד פֶּרֶק וְעוֹד פֶּרֶק, עַד שְׁיִסִּים עוֹד מְסַכְתָּא, עַד שְׁיִזְכֶּה לַעֲבֹר וּלְסִיִּם כָּל הַשָּׁשָׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה. וְכֵן הַדְּבָר עִם ש"ס — לְהִתְחִיל לְלַמֵּד כְּסִדְרָן דָּף אַחֵר דָּף, דָּף אַחֵר דָּף, עַד שְׁיִסִּים מְסַכְתָּ בְּרִכּוֹת, יִתְחִיל שִׁבְתָּ וְעֵרוּבִין, וּפְסָחִים וְכוּ' וְכוּ', עַד שְׁיִגְמֹר אֶת כָּל הַש"ס כָּלוּ, יִתְחִיל עוֹד פֶּעַם. אוֹתוֹ דְּבָר בְּטוֹר וְשִׁלְחָן עֵרוּךְ וְזֶהר הַקְּדוּשׁ וְתַקּוּנִים, לְהִתְחִיל מִהִתְחִלָּה וְלְלַמֵּד סִימֵן אַחֵר סִימֵן, דָּף אַחֵר דָּף, עַד שְׁיִזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְאֵז יִתְחִיל עוֹד פֶּעַם, וְכָל אֵלוֹ שְׂמִתְנַהֲגִים בְּדֶרֶךְ זוֹ, תָּמִיד עֲסוּקִים וְאֵינָם מְשַׁתְּעִים וְכוּ' וְכוּ'. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (כְּתוּבוֹת נט): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיָדֵי זָמָה, הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיָדֵי שְׁעָמוּם, כָּל הַפְּגָמִים וְהַמְחַשְׁבוֹת זְרוֹת שֵׁשׁ לְאָדָם, הֵם רַק מְחַמֵּת שֵׁשׁ לוֹ זְמַן לְחֹשֶׁב, אֲבָל אִם אֵין לוֹ זְמַן לְחֹשֶׁב, אֲלֵא

אֲשֶׁר א' תתקיג בנחל קכא

תמיד עוסק בתורה ובתפלה, אז הוא זוכה לטהרה. וזה שאמרנו חכמינו הקדושים (שבת ל) דעת זה טהרות; הינו כשאדם זוכה לשלמות הדעת — הוא טהור, וגופו טהור, ונשמתו טהורה, פי כשאדם מדבק את עצמו בו יתברך, וחושב רק ממנו יתברך, אז הוא טהור; אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקיג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויודעו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תבלבל את עצמך משום דבר ומשום בריה שבעולם, כי ההכרח שיעבר על כל אחד ואחד מה שעובר, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר משום דבר, וזה הלמוד העמק של רבנו ז"ל, וצריכים להכניס את הלמוד הזה היטב היטב בלבבו. וכלל זה תקבל על עצמך — משום דבר לא יוכל לשבר אותך, ואם תהיה חזק בזה, אז תצליח דרכך מאד בגשמיות וברוחניות גם יחד.

אודות מה שכתבת בענין הוצאות שבת, ראיתי חדוש פלא בספר "ברית שלום", שהוא ספר ישן נושן, ומביא על פסוק (בראשית ב, ג): "ויברך אלקים את יום השביעי", שברכו מפני שאדם מוציא הוצאות הרבה לכבוד שבת, ובטל ממלאכה, כדאיתא בגמרא (מעילה יז), פעם אחת גזרו על ישראל שלא לשמר שבת, נכנסו חכמינו ואמרו להם:

קכב אָשֶׁר א' תתקיד בַּנְחָל

מי שַׁיֵּשׁ לוֹ שׁוֹנָא יַעֲנִי אוֹ יַעֲשֶׂר, אָמְרוּ לִיהַ יַעֲנִי, אָמְרוּ לָהֶם: אִם כֵּן יִשְׁמְרוּ הַשַּׁבָּת, כִּדְבַר שִׁיְהִי עֲנִיִּים וְכוּ', לְכֹךְ בִּרְכוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְהִבְטִיחַ לְיִשְׂרָאֵל, שְׂאֵם יוֹסִיף אָדָם לְכַבּוֹד שַׁבָּת — יוֹסִיפוּ לוֹ, כִּדְאִיתָא בְּבִיזָה דְּף טו, עֵינֵן שָׁם; וְדָבַר זֶה מְרַמֵּז בְּצַחוּת לְשׁוֹן חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, שְׂאָמְרוּ (שַׁבָּת ב.): יִצְיָאוּת הַשַּׁבָּת שְׁתִּים, רָצָה לוֹמַר מַה שְׂאָדָם מוֹצִיא הוֹצָאוֹת שַׁבָּת כְּפָלִים, כְּנִגְדַּד הוֹצָאוֹת הַחַל שֶׁהֵן אַרְבַּע, כְּלוֹמַר מוֹסִיפִין לוֹ כְּפָלִי כְּפָלִים, עֵינֵן שָׁם. וְהוּא דְּבַר פְּלֵא, כְּשֶׁאָדָם מוֹצִיא הוֹצָאוֹת לְכַבּוֹד שַׁבָּת-קִדְשׁ, אִזּוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ כְּפָל כְּפָלִים, וְלִכֵּן אֵין מַה לְדַאֵג בְּשִׁבְלֵי הוֹצָאוֹת שַׁבָּת, כִּי בְּאַמַּת חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ: לוֹו עָלֵי וְאַנִּי פּוֹרַע. וְאַנִּי תְּמִיד אוֹמֵר, שְׁחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בִּיזָה טז): כָּל מְזוֹנוֹתֵינוּ שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה חוּץ מֵהוֹצָאָת שַׁבָּתוֹת וְהוֹצָאָת יָמִים טוֹבִים; שְׁזֵה לֹא נִכְנַס בְּתוֹךְ הַתְּקָצִיב, וְאִם-כֵּן כִּדְאִי לְקִנּוֹת בְּשַׁפְעַע עַל שַׁבָּת, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם אֶת הַחֹב הַזֶּה, וְיִשְׁאַר כְּבָר שַׁפְעַע עַל כָּל הַשְּׁבוּעַ, וּמִמִּילָא אוֹכַל עַל חֲשִׁבוֹן שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוּא חֲשִׁבוֹן שֶׁל שַׁבָּת. וּבְאַמַּת אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ בְּשִׁבְלֵי הוֹצָאוֹת שַׁבָּת, אֲדַרְבֵּה צְרִיכִים לַעֲנֹג אֶת הַשַּׁבָּת בְּכָל יְכָלָתוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנִדְאִי לֹא יַעֲזוֹב אוֹתָךְ; וְלִכֵּן אֵינִי יוֹדַע לְמַה אֶתָּה צְרִיךְ לְהַתְּבַלְבֵּל בְּעִבּוֹר זֶה.

רְאֵה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמָךְ עֲמוֹ תְּבַרְךָ, וְתִפְרַשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו תְּבַרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִבְקַשׁ בְּכָל יוֹם עַל קִדְשַׁת שַׁבָּת, וְאִזּוּ תֵּאִיר עָלֶיךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ קִדְשַׁת שַׁבָּת-קִדְשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רְאֵה הִתְשַׁלֵּה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהֲבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,

אֲשֶׁר א' תתקיד בנחל קכג

האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי. והנה מה אמר לך, ובמה אפרש שיחתי לפניך, אחרי שעובר עליך כל-כף כל-כף, רחמנא לצלן, וכו' וכו', אבל לדעתי אתה אשם בדבר, פי כתיב: "מפי עליון לא תצא הרעות", וכתיב (משלי יט, ג): "אולת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו"; פי באמת צריך להכניס את עצמו לגמרי אל תוף האמונה הקדושה, לידע ולהודיע ולהודע פי אין שום דבר נעשה מעצמו, והכל משגח בהשגחה פרטית. וצריך להיות כל-כף חזק באמונה הקדושה, עד שלא יראה משום דבר פי אם את אמתת מציאותו יתברך, ויראה את עצמו מסבב עם אלקות, כמו שכתוב (תהלים פט, ט): "ואמונתך סביבותיך וגו', להיות מסבב עם אמונה, ואז בידיעה זו יתבטלו ממנו כל פועלי און" (תהלים צב, י). והנה כל צרותיך ברוחניות ובגשמיות הן פי אתה מבלבל את עצמך בכל פעם מזה או מזה וכו' וכו', מה יאמר זה וכו', ומה יאמר זה וכו', ועל-ידי-זה אתה נשבר לגמרי. ובאמת טעות גמורה היא, כי אי אפשר לצאת ידי חובת כל הבריות, פי לכל אחד יש דעת אחרת והבנה אחרת ונטיה ותשוקה אחרת, ועל-פן קען מען נישט אויס גלייכן אלע מחותל, ודבר זה יהיה רק בביאת משיח צדקנו, ועל-פן מה ולמה לך להכניס את עצמך בכל פעם במחלקת חדשה, בקנאה ושאנה, ולהיות צר עין, האם עדין אינך יודע, שאפלו תעשה כל מיני השתדלות שבעולם אצל זה וכו', או אצל זה וכו', לא יועיל לך שום דבר, פי הכל תלוי רק בידו יתברך, ועל-פן אם עובר עליך מה שעובר ברח לך, רק אליו יתברך, ותהיה רגיל לספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות בתמימות ובפשטות כאשר ידבר איש עם רעהו. חדל לך מבעלי בחירה, אשר משברים כחך ומחלישים דעתך, "והחזק במוסר ואל תרף" (משלי ד, ג), וברח לך אל ספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

ל) אי אפשר להשוות את כל המחזות.

קכד אֲשֶׁר א' תתקיד בַּנְחָל

הַנְּסִיוֹנוֹת הֵם קָשִׁים מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם, הֵן מֵצֵד הַיֵּצֵר הַבּוֹעֵר בְּנוֹ, וְהֵן מֵהַמְּחַלְקֵת שְׂמִבְעִיר בְּכָל פְּעַם מִחֲדָשׁ הֵן מִבְּחוּץ וְהֵן מִבְּפָנִים אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ בְּעֶצְמָם, כִּי לְבַעַל-דָּבָר יֵשׁ כְּבֹר הַשְּׁלוּחִים שְׁלוֹ, וְהַכֹּל כְּדִי לְהִרְס אֶת הַיְסוּד וְכוּ', אֶף כְּבֹר אָמַר רַבֵּנוּ וְ"ל: נִצְחָתִי וְאַנְצָח, 'אִיךָ הָאֵב אוֹיִם גְּעַפִּירֵט, אוֹן וְוֵעַל אוֹיִם פִּירְעוֹן^מ. וְתִהְיֶה לְאֵל, דָּבָר אֶחָד מִדְּבָרָיו לֹא שָׁב רִיקָם, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, בְּכָל פְּעַם מִתְקַרְבִּים מִקְרָבִים חֲדָשִׁים, וְאִם אָמְנָם הִרְבֵּה נִתְרַחֲקִים עַל-יְדֵי שְׂרוּאִים שָׁגַם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵשׁ מִחַלְקֵת, וְזֶה מִדְּבָר עַל זֶה, מֵה נִעֲשֶׂה, הֲלֹא כְּבֹר אָמַר רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מִוְהָרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), כִּי כָל מִצְוֹתָא וּמְרִיבָה שֵׁישׁ בֵּין הַצְּדִיקִים הַשְּׁלָמִים, אֵין זֶה אֶלָּא כְּדִי שִׁיגְרָשׁוּ סִטְרִין אַחֲרָנִין וְכוּ', כְּשֶׁאֲתָה שׁוֹמֵעַ מְרִיבוֹת שְׁבִין הַצְּדִיקִים, תִּדְעַ שְׁזֶה מִשְׁמִיעִים אוֹתְךָ תּוֹכְחָה עַל שְׁפָגְמַת בְּטַפִּי מִחֶךָ וְכוּ', עֵינִ שָׁם; וּבִאֲמַת אוֹתָם הִתְמַיְמִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הִרְוִאִים אֶת כָּל הַשְּׁעֵרוּרֵיהֶּ שְׁנִעֲשִׂית בְּכָל פְּעַם, הֵם מִתְחַבְּאִים בְּקֶרֶן זְוִית, וְאֵינָם מִתְּבַלְבְּלִים מִשׁוּם דְּבָר, וְלֹא אֲכַפֵּת לָהֶם מֵה זֶה אוֹמֵר אוֹ מֵה שְׁזֶה אוֹמֵר וְכוּ', רַק קוֹבְעִים לְעֶצְמָם בְּקַבִּיעוֹת עֲצוּמָה עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַעֲבוּדָה שְׁעוּרִים קְבוּעִים, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ וְשִׁלְחָן עֶרוּךְ וְסִפְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל, וּמִתְבּוֹדְדִים עִמוּ יִתְבַרֵךְ כְּמֵה שְׁעוֹת, וְקָמִים בְּחִצּוֹת, וְנִזְהָרִים בְּמִקְנֵה — אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקָם, יְהִי חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וּבֵין כֶּף וּבֵין כֶּף הַיָּמִים פּוֹרְחִים, וְלֹא נִשְׁאָר לְאָדָם שׁוּם דְּבָר, כִּי אִם מֵה שְׁתַּפֵּס בְּכָל יוֹם תּוֹרָה וְתַפְלָה, כִּי הַכֹּל הֶבֶל.

וְעַל-כֵּן חֲמַדַּת לְבָבִי, אִם אֲתָה רוֹצֶה לְהִתְחִיל לְחִיוֹת חַיִּים חֲדָשִׁים, חַיִּים נְצִחִיִּים, בְּרַח לָךְ מִכָּל מִינֵי חֲבוּרוֹת שֶׁל לְצִים וּבְעֵלֵי מִחַלְקֵת וְלִשׁוֹן-הֶרֶע, וְתִקְבֵּל עַל עֶצְמְךָ קַבִּיעוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד כְּסִדְרָן ש"ס וְשִׁלְחָן עֶרוּךְ וְסִפְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצַּח נְצִחִים, כִּי יִמִּינוּ כָּצֵל עוֹבֵר, וְעוֹד מְעַט נָשׁוּב וְכוּ', וְלֹא יִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ כִּי אִם אֵלוֹ הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁחַטְפָנוּ בְּכָל יוֹם; עַל-כֵּן לְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבְחֶךָ הַנְּצִחִית, קָשׁוּר אֶת עֶצְמְךָ בְּאֲגָדְתָנוּ, חֲסִידֵי בְרִסְלָב הִתְמַיְמִים, וְתִרְאֶה

(מ) גְּמָרְתִּי וְאָגְמֵר.

אָשֶׁר א' תתקטו בנחל קכה

לְקַיֵּם אֶת עֲצוֹת רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְכָל זֶה נִקְט בְּיָדְךָ, מַה שְּׂאֵמַר רַבְּנֵנוּ ו"ל לְמוֹהֲרַנְיָתָ ו"ל: "אֲבִיסָעַל אִיזוּ אוֹיֵךְ גּוֹט", מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב, וּכְשֵׁלֵא תוּכַל לְקַיֵּם בְּיוֹם זֶה רַק מְעַט מִסֵּדֶר זֶה — גַּם-כֵּן טוֹב, וּמְכַל שְׂכֵן כְּשַׁחַס וְשָׁלוֹם, יַעֲבֹר עֲלֶיךָ יוֹם בְּלִי אֵיזָה שְׁעוֹר, אוֹ שְׂיֵאָרַע שְׁלֵא תוּכַל לֹאמַר חֲצוֹת בְּאֵיזָה לִלְהָ, אֵל תִּפְל בְּדַעְתְּךָ, רַק תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה עַל-כָּל-פָּנִים מִיוֹם זֶה אוֹ מִשְׁעָה זוֹ. מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר (לְקוֹטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן נה) שְׁבִזָּה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַרְוִיחַ כָּל-כֶּף, "כִּי רוּחַ הָעוֹלָם הִנֵּה אֵין לְשַׁעַר, דִּהְיֵנוּ מַה שְּׂהָאָדָם יְכוּל לְהַרְוִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵין צָרִיךְ עַל זֶה הוֹצָאוֹת מְשָׁלוּ שְׁקוֹרִין אוֹיֵשׁ לֵאג [כְּסָף הַשְּׂקָעָה], רַק מִמָּה שְּׂהַכִּין לְפָנָיו הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, יְכוּל לְהַרְחִיב יָדוֹ, וְלְהַרְוִיחַ הַרְבֵּה מְאֹד עַיִן לֹא רְאֵתָה וְכו'". וּבִכְפָּרְט בְּסֵדֶר הִנֵּה לְהִיּוֹת קְבוּעַ בְּשְׁעוֹרִים אֵלוֹ, אִזּוּ בְּמִשְׁךָ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים יִזְכֶּה לְסִימָם וְלְחֹזֵר וְלְסִימָם כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים. וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַרָן, סִימָן רעא): הֵלֵא הַחֲנֻנִי דְרַכּוֹ לְהַקִּיף בְּהַקְפָּה שְׂיִתְּנוּ לוֹ לְאַחַר זְמַן, וּמִדּוּעַ לֹא יֵאמַר הָאָדָם אֵיזָה קְפִיטְלַעְךָ תְּהִלִּים אוֹ לְלַמֵּד אוֹ לַעֲשׂוֹת שְׂאָר מְצוּוֹת, וְיִהְיֶה מִנְּחָ אֲצִלוֹ לַעֲת הַצָּרָה, כִּי יִהְיֶה זְמַן שְׂיִצְטָרֵךְ לָזֶה שְׂיִגְבֶּה שְׂכָרוֹ וּפְעֻלָּתוֹ וְכו', עַיִן שָׁם; וְעַל-פִּי סֵדֶר זֶה תִּזְכֶּה לְקַיְמוֹ, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי אֲמַת כְּזֶה, וְרֵאוּי לָנוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם עַל נַעַם חֲלָקְנוּ אֲשֶׁר בְּנַחַל, וְלִדְבַר בְּכָל יוֹם עִם יְדִידֵינוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיָּקָרִים בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְלְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמָנוּ יַחַד עַל נַעַם גּוֹרְלָנוּ, אֲשֶׁרִינוּ אוֹן פְּאָרְט אֲשֶׁרִינוּ. וְלִמְעַן הַשָּׁם, בְּרַח לְךָ מְלָצִים, אֲשֶׁר יוֹבִילוּ אוֹתְךָ יֵשֶׁר אֵל הַגִּיהֶנוֹם כְּזֶה וּבְכָא, וְתִחַבֵּר אֶת עַצְמְךָ רַק עִם תְּמִימִים וְיִשְׂרָיִם, אֲשֶׁר יוֹבִילוּ אוֹתְךָ יֵשֶׁר אֵל הַגִּן-עֵדֶן כְּזֶה וּבְכָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' תתקטו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאֵה הִתְשַׁלְּהָ.

קבו אָשֶׁר א' תתקטו בנחל

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,
הַאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים,
שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

מִכְתָּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי. וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבֶךָ דְּבָרֵי אֱמֶת פְּרָצוֹנָךְ,
וּבַפְּרֻטִּיּוֹת מֵה שֶׁבִּקְשָׁתָּ מִמֶּנִּי לְכַתֵּב לְךָ אוֹדוֹת שְׁמוֹת וַיִּחַוְדִים וְכוּ'
וְכוּ', יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

וְהִנֵּה הַיִּסוּד וְהַעֲקָר שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ו"ל הוּא נִקְדַּת הָאֱמֶת,
וְהַזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד וְאָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן נא): אֵת זֶה תִּקְבְּלוּ
מֵאִתִּי, שְׁלֵא לְהַנִּיחַ עֲצָמוֹ לְהַעוֹלָם לְהַטְעוֹת, שְׁלֵא יִטְעָה אוֹתוֹ
הָעוֹלָם וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְעַל נִקְדַּת זֶה צָרִיךְ לְסַבֵּב (זִיךְ צוֹ דְרִייעֵן),
לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ תְּמִיד בְּכָל עֵינַי וְעֵינַי אַחֵר נִקְדַּת הָאֱמֶת. וּמֵהִי
הָאֱמֶת? אָמַר הַנְּבִיא יִרְמְיָהוּ (יִרְמְיָה י, י): "וַהֲ אֱלֹקִים אֱמֶת, הוּא אֱלֹקִים
חַיִּים וּמְלֶךְ עוֹלָם" וְגו', פִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ הָאֱמֶת, וְעַל־כֵּן
(לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב): עֲקָר הַיְהוּדוֹת הוּא רַק לִילָךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבַפְּשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וּלְהַסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבָר שְׁעוֹשֶׂה שְׂיִהְיֶה
שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, (שֶׁהוּא עֲצָם הָאֱמֶת), וּלְבָלִי לְהַשְׁגִּיחַ כָּל עַל כְּבוֹד
עֲצָמוֹ, רַק אִם יֵשׁ בָּזֶה כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — יַעֲשֶׂה, וְאִם לֹא —
לֹא, וְאִזִּי בְּנֹדָאֵי לֹא יִפְשֵׁל לְעוֹלָם, וְאִפְלוּ כְּשִׁנּוּפֵל, חֵס וְשְׁלוֹם,
לְסַפְקוֹת, וַיֵּשׁ שְׁנִפְלִתוֹ גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׁנוּפֵל
לְסַפְקוֹת וְהַרְהוּרִים, וּמְהַרְהַר אַחֵר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶף־עַל־פִּי־כֵן
הַנְּפִילָה וְהַיְרִידָה הִיא תְּכָלִית הָעֲלִיָּה, וּבִזְזָה שְׂיִחַפֵּשׁ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ,
וַיִּבְקֵשׁ וַיִּצְעַק "אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", יִנְכָּה שְׂיִתְגַּלֶּה לוֹ שׁ"מֵלֵא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ". וְהִנֵּה תְּכָלִית פְּנוּת הַבְּרִיאָה הִיְתָה בְּגִין דִּישְׁתַּמוּדְעוֹן
לִיָּה (זֶה־רַב בַּא מִב:), שְׁנוּזְכָה לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶף מַחֲמַת בְּחִירָה וְנִסְיוֹן,
וּבַפְּרֻטִּיּוֹת מַחֲטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן, כְּבִיכּוֹל הַתְּלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּלָבוּשִׁים,
עַד שֶׁקָּשָׂה וְכָבֵד לְהַשִּׁיגוֹ תְּכָף־וַיִּמְד, וּבַפְּרֻטִּיּוֹת כְּשֶׁאֶחָד חָטָא בַּפְּגָם
הַבְּרִית שֶׁהוּא פָּגַם הַדַּעַת, מִמֶּנּוּ נִסְתָּרִים כָּל הָאוֹרוֹת לְגַמְרִי, שֶׁהוּלָךְ
בְּחֻשָּׁף וְלֹא אוֹר לוֹ, וְהוּא מְלֵא סַפְקוֹת וְקִשְׁיוֹת וְהַרְהוּרִים וּבְלָבוּלִים,

אֲשֶׁר א' תתקטו בנחל קכז

(תהלים קז): "יעלו שמים ירדו תהומות נפשם בְּרַעֲיָה תתמוגג", הינו מחמת שנפשם בְּרַעֲיָה תתמוגג (שהוא חטא בפגם הבְּרִית — הוצאת זרע לבטלה), על-ידי-זה בעצמו יעלו שמים ירדו תהומות, כי זה תלוי בזה, כפי שהאדם חוטא בזה, כמו-כן עובר עליו מה שעובר מהמצולות ים כמוכא בכתבי האריז"ל (עין בשער היחידים, ביחוד שנתן למצולות ים), והחטא הזה בא העקר על-ידי פגם הדבור, כי בְּרִית ושלמות הקלשון תלויים זה בזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יט), וכל גלות מצרים היתה מפרעה (פה רע), ועל-ידי-זה היתה הדעת בגלות. והנה בבריאה יש שתי בחינות (עין שם, סימן סד): יש ואין, שהוא סוד הצמצום, והקו העובר שם, כמוכא בעץ חיים, אשר הוא בחינת "איה מקום כבודו" ו"מלא כל הארץ כבודו", שהוא סוד המקיף והפנימי (עין שם, סימן כא, וחלק ב', סימנים ז', יב), הינו הצמצום הוא שאין יודעים כלל, בחינת מקיף שאין נכנס זה השכל במח, אשר משם משתלשל כל הכפירות והאפיקורסות, כי הוא החלל הפנוי, ומשם היתה יניקת פרעה, והתקוץ למי שנפל בבחינה זו, שירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו, ואף שעדין נסתרים ממנו כל האורות, ונדמה לו שבמקומו אין אלקותו יתברך, חס ושלום, אף-על-פי-כן יהיה עקשן גדול, וידבר עמו יתברך, ויצעק ויתחנן: "איה מקום כבודך, רבוננו של עולם, תתגלה אלי". ואז דיקא על-ידי רבוי תפלה ובקשה של ימים ושנים בעקשנות גדולה, אף שאינו רואה שום דבר, אדרבה נדמה לו בכל פעם שאבד מנוס ותקנה, ואינו רואה שום אור, אף-על-פי-כן יהיה עקשן גדול על דבר זה, ואז דוקא ברבות הימים והשנים, כשהשם יתברך יראה את בר לבבו ואמתת רצונו, כי (ספר המדות, אות תשובה, סימן עו): המתחיל לעבד את השם יתברך, הקדוש-ברוך-הוא אומר לו: יודע אני שתפאך ורצונך לעבד אותי, אבל מה הוא הבטוחות שמא למחר תעזב אותי, אם פן איך אקרב אותך בשביל הרצון שרצית, ואיך אגלה לך תכף דברים נסתרים? אלא פן תעשה, בתחלה אהב אותי כן, ותעשה מצוותי, אף-על-פי שאין אתה יודע השכל של המצנה, ועבד אותי פשוט

קכח אֲשֶׁר א' תתקטו בנחל

בְּלֹא חֲכָמוֹת, וְתַעֲבֹד אוֹתִי כַּמָּה זְמָנִים, אֲזִי אֶאֱמִין לָךְ, וְאֶגְלֶה לָּךְ טַעַם וְשִׁכְלִי שֶׁל כָּל דְּבַר וְדַבָּר, וְאֶקְרַב אוֹתְךָ בְּכָל מִינֵי הַתְּקַרְבוֹת, כִּי הַזְמַן הָרַב שֶׁעֲבַדְתָּ אוֹתִי מִקֵּדָם, הוּא בְּטוּחֹת שְׁלֹא תַעֲזֹב אוֹתִי, עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם חֹזֵק מְאֹד מְאֹד בְּרִצּוֹנוֹת וְכַסּוּפִים חֲזָקִים, וְרוֹדֵף אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וּצְעָקָה "אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", אֲזוֹ בְּרִבּוֹת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים נִפְתָּחִים לוֹ שְׁבִילֵי הַשִּׁכְלִי, וְזוֹכָה לְ"מֵלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", וְעוֹשֶׂה בְּכָל פַּעַם מִהַמְקִיף פְּנִימִי שֶׁהוּא סוֹד כָּל הַשְּׂמוֹת וְהַיְחוּדִים שֶׁכָּבַר מְאִירִים לִפְנֵי עַיְנָיו עַל-יְדֵי כָּל מַצְוֶה וְעַל-יְדֵי כָּל לְמוּד, וְאֶפְלוּ בְּשַׁעַת אֲכִילָהּ וְכוּ' וְכוּ', כִּי מֵאַחַר שֶׁנִּבְקַע אֶצְלוֹ יַם הַחֲכָמָה, אֲזִי מֵחֹו מְשׁוֹטֵט בְּכָל פַּעַם בְּשְׂמוֹת וּבְעוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים, וְשׁוֹם בְּרִיָּה אֵינָה מִכִּירָה אֶצְלוֹ כְּלוּם, אֲדוֹרְבָה מִבְּחוּץ נִדְמָה עָלָיו תְּכֵלִית הַהַפּוּף וְכוּ'. (וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ כִּי זִקְנֶךָ ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר הוּא דְבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת, וּמֵיחַד בְּכָל פַּעַם יְחוּדִים חֲדָשִׁים, וְהוּא מִהַיְחִידֵי סִגְלָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְשׁוֹם בְּרִיָּה אֵינָה יוֹדַעַת מְמֶנּוּ, וְהוּא בְּקִי בְּזֵהָר וּבִכְתָּבֵי הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁאַתָּה בְּקִי בְּ"אַשְׁרֵי" בְּלִי שׁוֹם גְּזֻמָּה, כִּי שֶׁמִּשְׁתִּי אוֹתוֹ קִצָּת, וְרֵאִיתִי אֶצְלוֹ דְּבָרִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד, וְאֵף שֶׁהֵרַב עוֹשִׂים לִיצְנֹנוֹת מְמֶנּוּ, תֶּאֱמִין לִי, אַחֵי, שֶׁכֵּף הוּא הָאֱמֶת, וְהוּא חֲדוּשׁ נִפְלֵא בְּיְחוּדִים, וְסוֹד ה' לִירְאוֹ).

הַכֵּלִל, שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ מִחֲדָשׁ אֶת עוֹלָמוֹ בְּכָל עֵת וְרָגַע מִמֶּשׁ, וּכְמוֹ שֶׁבַתְחֵלֶת הַבְּרִיאָה הֵיחָה סוֹד הַצְּמֻצוֹם, שֶׁצְּמֻצָּם אֶלְקוּתוֹ וּפְנֵה אֶלְקוּתוֹ, כְּמוֹ-כֵּן נַעֲשֶׂה בְּכָל עֵת וְרָגַע, אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשָׁכִים כָּל הַסְּפָקוֹת וְהַבְּלָבוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֵלוּ כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת בְּעוֹלָם וְעֶצֶם הַחֲשֻׁכוֹת, אֵף כְּשֶׁאָדָם הוּא עֹקֵשׁן גְּדוֹל בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְצוֹעֵק "אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", אֲזוֹ זוֹכָה לְבְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת, שֶׁהוּא סוֹד הַשְּׂמוֹת שֶׁמְאִירִים לִפְנֵי עַיְנָיו מִנוֹקְבָא דְּפִרְדֻּשְׁקָא, שֶׁהֵם סוֹד הָאֲרֻבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֶצִּילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, שְׂבָהֵם מְאִירִים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֲלֵק א', סִימָן ב'), וּמִחֲמַת שְׁוֶה נַעֲשֶׂה בְּכָל עֵת וְרָגַע וְדָקָה מִמֶּשׁ, כְּמוֹכָא שָׁם (סִימָן ח'), שֶׁבְּכָל רָגַע יֵשׁ צְרוּף אַחַר, כִּי נִתְחַלְקַת הַשְּׁעָה לְתַתְּרוּף חֲלָקִים, עַיִן שָׁם; עַל-כֵּן יֵשׁ נְסִיוֹנוֹת בְּכָל עֵת וְרָגַע, וּמִי שֶׁאֵינּוּ בְּטָלוּ,

אֲשֶׁר א' תתקטו בנחל קכט

רק בורח אליו יתברך ואינו עוזב אותו יתברך כביכול, אז דיקא יזכה לכל טוב אמתי ונצחי, ויזכה לחזות בנעם הנו"ה ולבקר בהיכלו, ומחמת שאדם בחשך ובספקות שהוא סוד החלל הפנוי שפנה משם אלקותו יתברך, ונדמה חס ושלום, להפך, שכל זה הוא קלפת פרעה מלך מצרים (מיצ"ר י"ם קטנות המחין), צריך לצעק הרבה א"ה — איפה אתה רבנו של עולם, יש לומר, שעל-כן אמר פרעה דיקא (שמות ט, כח): "ה'עתירו אל יי" ש'הוא סוד א"ה", ואז דיקא כשאדם חזק בדעתו מאד מאד, אפלו שעדין אני רחוק ממנו יתברך מאד מאד, אף-על-פי-כן לא אתן דמי לו, אז דוקא זוכה שיתגלה אליו מלך הכבוד ב"מלא כל הארץ כבודו", ויאיר לו ערבות נעם זיו שכינת עזו יתברך, כי דיקא על-ידי א"ה יתקיים אצלו (ישעיה יב, ב): "ה'נה אל ישועתי", וצריך שתדע שכל ההתגלות שמגלה לנו רבנו ז"ל, הם הגלויים שיגלה משיח לכל העולם, ועל-כן כלך מספרים אחרים, רק החזק בספרי רבנו ז"ל, אשר יש בכחו להרים ולהגביה כל הנפשות השפלים והירודים והפגומים, לרחצם ולנקותם ולהאיר בהם אורו יתברך בגלוי והשגה נפלאה. וצריך שתדע שתלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש היו קדושים עליונים עוד מקטנותם ונערוותם, והיו גאונים ממש, והבעל-שם-טוב האיר עיניהם עד שהביאם אל דרך האמת, וזכו כל אחד למה שזכו, כמו שנראה מספריהם, אבל אנחנו מגשמים ופגומים מאד מאד, רחמנא לצלן, ואנו מנחים עדין בשאול התאוות וההרהורים רעים, וחשך ולא אור בעדנו, ואין מי שיושיענו, ועל-כן חמל עלינו השם יתברך ושלח אלינו את רבנו להאיר עינינו ולהוציאנו מחשכותנו, ועל-כן עליך להניח כל הספרים שבעולם, ורק להתמיד בספרי רבנו ז"ל ולקיים באמת, כי דעתו היא דעת משיח ורפואותיו הן רפואות לכל מכאובינו האנושים, וכשתקיים עצותיו באמת ובתמימות ובפשיטות גמורה, בלי שום חכמות והטעיות, אז דיקא תזכה לכל מה שאתה משתוקק, כי כל השמות ממילא יבואו, וכשתזכה ללמד כתבי הארז"ל, ממילא פבר יאירו לפני עיניך כל השמות. וכמו שאמר רבנו ז"ל, שאצל הצדיקים הפנויות בעצמן הן

קל אֲשֶׁר א' תתקטו בנחל

פרוש המלות, אבל כל זמן שלא נודבף המח, אין לבלבל את עצמו בענינים אלו, כי הם בלבולי חנם רק לעסק הרבה בחפוש אחריו בתברך, ולצעק איה, וצריך לעסק בזה בכל יום ויום מחדש, כי אפלו מי שהגיע לאיזו דרגה, צריך לשפח הכל, ולידע שעדין אינו יודע כלל (כאשר מבאר בספר "שמירת הזמן" באריכות, והוא קצור ותמצית דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, בענין התחדשות), אז דוקא יזכה להגיע בכל פעם להשגות חדשות, ויש לומר, שעל-כן (תהלים ב): "אני היום ילידתיך" ראשי תבות: א"ה', כי בפסוק זה מרמז כל הסוד של משיח שיתגלה בעולם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), כי זה יהיה ענינו — להכניס את ההתבודדות בעולם, (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברוך לקרא כלם בשם ה'", ויחפשו אחריו ותברך איה' ודו"ק מאד.

הכלל, אהובי, אחי, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל נובע מקור חכמה שם גורלנו, וחבלים נפלו לנו בנעימים, ואת אנשי שלומנו התמימים אנו מכירים, ואם אמנם הם עדין ללעג ולקלס בעיני כל העולם ואף בין אנשי שלומנו... אף-על-פי-כן מה יפה ירושתנו. וצריכים לבקש הרבה מאד מאד בכל יום ממנו ותברך: "רבוננו של עולם, אחרי שכבר גלית לי את האמת, זכני להיות חבר אל אנשי האמת הדבוקים בך, גלה לי מי הם באופן שאוכל להתחבר עמם, ואזכה גם-כן להגיע אל מדרגתי, כי ימי כצל עובר, וכבר בליתי כל-כך הרבה ימים ושנים בחשוך ואפלה, רבוננו של עולם, אתה לבד יודע כי יש צדיקים גנוזים בעולם והשגות גנוזות מכל העולם, אנא רחם עלי, וזכני להגיע אליהם, ואל אישן את ימי ואת שנותי, חס ושלום, בשנה עמקה, זכני להתענג מערבות, נעם, זיו שכינת עזך אשר לפני עיני, כמו שנאמר (יחזקאל מג, ב): 'והארץ האיירה מכבדו' וגו'.

חמדת לבבי! חוס ורחם עליך, ואל תבלבל את עצמך משום דבר ומשום בריה שבעולם, כי תהלה לאל, יש לנו רבי אמת כזה, רבי נפלא כזה, אשר מלמדנו עצות והתחזקות כאלו, והתמדר

אֲשֶׁר א' תתקטז בַּנְחַל קלא

בְּשִׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וּבִפְרֻטִיּוֹת בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְאִזּוֹ סוּף כָּל סוּף
תּוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל עֲנִינֶיךָ וְיֵאִירוּ שְׁמוֹתָיו יִתְבַּרְךָ לְפָנַי עֲנִינֶיךָ בְּכָל דְּבָר.

...דִּידֶךָ...

א' תתקטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרָן רֵאָה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ אֲשֶׁר בּוֹ אֵתָה שׁוֹפֵף אֶת לְבָבְךָ
מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר, עָלֶיךָ לְהַתְּמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל,
וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנִפְשֶׁךָ. וּבִקְאֻמַּת רַבְּנוֹ ו"ל גְּלָה לָנוּ נִפְלְאוֹת עַל
פְּסוּק (יחזקאל לג, כד): "אֶחָד הָיָה אֲבָרְהָם", שְׂאֲבָרְהֶם אָבִינוּ הָיָה אֶצֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּבַחֲיִנַת אֶחָד, שְׂאֵף פָּעַם לֹא הִתְבַּלְּבַל מְאַחֲרִים,
וְתִמִּיד הִסְתַּכַּל רַק עַל עֲצָמוֹ, וּמוֹהַרְנִי ת' ו"ל הָאָרֶץ בְּזֶה (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
פְּסַח, הַלְכָה ט') עַל פִּי הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַתָּם הַקְּדוֹשׁ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה
ט', מִהַחֲכֵם וְהַתָּם), שְׂדַרְכּוֹ שֶׁל הַתָּם הָיְתָה לוֹמַר: זֶה מַעֲשֵׂה שְׁלִי וְזֶה
מַעֲשֵׂה שְׁלוֹ. וּבִאֵר מוֹהַרְנִי ת' ו"ל, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ, לֹא לְהִסְתַּכַּל עַל אַחֲרִים; פִּי עַל-פִּירֵב אָדָם נִשְׁבֵּר
כְּשֶׁמִּסְתַּכַּל עַל אַחֲרִים, וְזֶה שׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרִי, פִּי נִדְמָה לוֹ שְׂחַבְרוּ
כְּבָר זָכָה לְאִיזוֹ מְדֻרְגָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְהוּא עֲדִין לֹא הִתְחִיל
כָּלֵל, וְזֶה הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן מִצְּוֹת סְפִירַת הָעֶמֶר הִיא (וַיִּקְרָא
כג, טו): "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם", לָכֶם דִּיקָא, שְׂכַל אֶחָד צָרִיךְ לְסַפֵּר לְעֲצָמוֹ
אֶת הָעֶמֶר וְלֹא לְהִתְבַּלְּבַל מְאַחֲרִים, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ
אֶת הַלְמוּדִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ, לֹא לְהִתְבַּלְּבַל מֵאֵף אֶחָד.

וּבִקְאֻמַּת מוֹבָא מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,
שְׂאֵמַר: כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהַתְּנַהֵג עַל-פִּי מְדֻרְגָתוֹ, מִה שְׂאִין כֵּן, הַתּוֹפֵס

קלב אָשֶׁר א' תתקטז בַּנְחַל

מְדַרְגָּה שְׂאִינָה שְׁלוֹ, זֶה וְזֶה לֹא נִתְקַיְמוּ בְיָדוֹ, וְזֶה שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמִינוּ
הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת לֵה): הַרְבֵּה עָשׂוּ כְּרַבֵּי שְׁמֵעוֹן בַּר יוֹחָאִי וְלֹא עָלְתָה
בְיָדָם, וְרָצָה לֹאמַר שְׁלֹא הָיוּ בְּבַחֲינָה זֹו, רַק שְׁעָשׂוּ כְּרַבֵּי שְׁמֵעוֹן בַּר
יוֹחָאִי, שְׂרָאוּ אוֹתוֹ בְּבַחֲינָה זֹו, לְכַף לֹא עָלְתָה בְיָדָם, הִינּוּ
שֶׁהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ אֹמֵר, לֹא עָלְתָה בְיָדָם, כִּי רָצוּ לַעֲשׂוֹת
כְּמוֹ רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בַּר יוֹחָאִי, וְאִם יָרְדוּ וְנִפְּלוּ וְלֹא הִחְזִיקוּ מֵעַמֵּד, אָזִי
לֹא עָשׂוּ כְלוּם, וְזֶה לֹא עָלְתָה בְיָדָם, כִּי אָדָם אִינוּ צָרִיף לְהִסְתַּפֵּל
עַל אֶף אֶחָד, וְלֹא לְחַקוֹת אֶת אֶף אֶחָד, עָלְיוֹ לְדַעַת כִּי הוּא עֲנִיָן
אֲחֵר לְגַמְרֵי. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל' (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לֵד),
אֲשֶׁר יֵשׁ בְּכָל בַּר יִשְׂרָאֵל נִקְדָּה מֵה שְׂאִין בְּחִבְרוֹ, וְלִכְּן אָסוּר
לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאֶף אֶחָד, יִהְיֶה אִיף שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה כָּל אֶחָד
יִלֵּךְ בְּדַרְכּוֹ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ, וְאִם אָדָם הִיָּה מִסְתַּפֵּל רַק עַל
עַצְמוֹ אִז הִיָּה זֹכֵה לְהִגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת רְמוֹת בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, כִּי
בְּאֵמֶת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ
יֵצֵר הָרַע אֲחֵר כְּפִי שֶׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְהוּא צָרִיף
לְהִלָּחֵם עִם הַיֵּצֵר הָרַע שְׁלוֹ, וּמֵה שְׂיָף לְהִסְתַּפֵּל עַל אֲחֵר? ! אֲדַרְבֵּה
הוּא צָרִיף לְהִסְתַּפֵּל רַק עַל עַצְמוֹ, וְלִהְיוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, וְלִהְמַשִּׁיף עַל עַצְמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת מִמְקוֹמוֹ שֶׁהוּא
נִמְצָא שָׁם, וְיֵאִיר עַל עַצְמוֹ עֲרֻבוֹת, יְדִידוֹת, זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
וְאִז אִם יִהְיֶה חֲזַק בְּזֶה, אָזִי שׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ,
וּבְאֵמֶת צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְהִחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם
דְּבָר, יִהְיֶה אִיף שְׂיִהְיֶה, וְאִם הִיִּיתַת חֲזַק בְּזֶה, אִז הִיִּיתַת מִצְלִיחַ מְאֹד
מְאֹד. וּבְאֵמֶת רְאִיתִי הַרְבֵּה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, עוֹבְדֵי הַשֵּׁם
גְּדוֹלִים מְאֹד, כָּל אֶחָד אוֹחֵז בְּדַרְכּוֹ וְאִינוּ מִתְבַּלְבֵּל מֵהִשָּׁנִי כָּלֵל,
וּמִכָּל שֶׁפֶן מֵה שְׁנוֹבְחִים וּמְדַבְּרִים עָלָיו הַפְּלָבִים וְכוּ' וְכוּ', עַל זֶה
אִין צָרִיכִים לְהִגִּיב כָּלֵל, רַק צָרִיכִים לְהִחְדִּיר בְּעַצְמוֹ אֶת נִקְדַּת חַיּוֹת
אֶלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִהְחַיּוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּמֵה שֶׁרַק יָכוֹל, וְעַל-יַדֵּי-זֶה
יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ, וְלֹא כְּדָאִי בְּכָלֵל לְהִתְבַּלְבֵּל מֵה שְׁקוֹרָה עִם אֲחֵרִים, כִּי
אֲחֵרַת זֶה וְזֶה לֹא יַעֲלֶה בְיָדוֹ, אֲפִלוּ שְׁרוּאִים צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד אָסוּר
לְחַקוֹתוֹ, כִּי מֵה אֲתָה יוֹדַע אֶת הַנְּסִיווֹת שְׁלוֹ, וְהַמְּנִיעוֹת שְׁלוֹ, וְכַחוֹ

אֲשֶׁר א' תתקיו בַּנְחַל קלג

הַגְדוֹל, אֲנִי צָרִיף לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל עֲצָמֵי וְעַל כַּחוֹתֵי הַדְּלִים, וְכוּ' וְכוּ', וְכַפִּי זֶה עָלַי לְמִשָּׁף אֶת עֲצָמֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, הָעֶקֶר הוּא הַתְּחִזְקוֹת, לְתִזְק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מֵה שָׁרַק יָכוֹל, וְאִם יִהְיֶה תִזְק בְּזֶה אֲזוּ יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ מְאֹד, וְאֲסוּר שִׁפִּילּוֹ שׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִם תִּקַּח אֶת הַלְמוּדִים הָאֵלּוּ, אֲזוּ תִצְלִיחַ דְּרָכָךְ מְאֹד מְאֹד. וְאֵל תִּחְשַׁב שִׁישׁ לִי פֶה אֵיזוֹ כְּוֹנֵה צְדָדִית, אֲנִי מִבֵּין אוֹתָךְ הֵיטֵב הֵיטֵב, וְעַל-כֵּן הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים לְעוֹר לָךְ בְּמֵה שָׁרַק אוֹכֵל, הָעֶקֶר רְאֵה לְשֹׁבֵר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּפְלַל בְּאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתקיו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר רְאֵה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאֶרֶץ.

הָעֶקֶר רְאֵה לְשִׁמּוֹר אֶת הַזְּמַן שֶׁלָּךְ לֹא לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן כְּרָגַע, כִּי כָּל רָגַע יָכוֹלִים לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, וְלִקְיָם מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וּבו תִּדְבֹק" (דְּבָרִים י, כ), וַיִּחַוֵּד הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְזֶה אֵינן לְתֵאָר וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלֵל, כְּשֶׁאֲדָם בְּעַל בְּחִירָה וְכוּ' וְעוֹבְרִים עָלָיו נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מִפְּגַם הַבְּרִית וְכוּ', וְהַחֲשָׁף מְכֻסָּה אוֹתוֹ לְגַמְרֵי וְכוּ', וּמִסְתַּוֵּבֵב בְּרַחוּבוֹת פְּרוּצִים מְלֵאֵי כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא סוֹגֵר אֶת עֵינָיו, וְאֵיננו מִסְתַּכֵּל כָּלֵל עַל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲלֹא מִדְּבַק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמִמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְדַבֵּר אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, אֵינן לְתֵאָר וְאֵינן לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׁעֲשׂוּעִים שְׁגוּרִם לְמַעְלָה. וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים דְּבָר זֶה, הָיוּ מִתְחִזְקִים בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם.

קלד אֲשֶׁר א' תתקיו בנחל

אך על-פי-רב אדם אינו יודע מכחו, ועל-ידי-זה הוא נשבר לגמרי, ולכן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם, להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואז יראה נסים נגלים שיעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא.

עליך לדעת, אשר כל צדיק וצדיק יש לו עולם משלו, וכל צדיק וצדיק יש לו דרך משלו, ואסור להתבלבל אחד מהשני, והבעל-שם-טוב הקדוש אמר על מאמרם ז"ל (ברכות יז), מה שכתוב "בשביל חנינא בני", שביל וצנור, שפתח צנור ושביל השפע, הינו שרבי חנינא בן דוסא היתה לו דרך משל עצמו בעבודת השם ותברך, ועל-ידי-זה המשיך שפע לכל העולם פלו, שזה בשביל חנינא בני, כל העולם פלו נזונים בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בקב חרובים מערב-שבת לערב-שבת, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יח): קב חרובים מרמז על אמונה, כי על-ידי אמונה הוא זכה להמשיך שביל ודרך לכל העולם פלו, שמשם הם נזונים. וכמו-כן כל צדיק וצדיק יש לו את הדרך שלו, ואסור להתבלבל משום ברקה שבעולם, העקר להיות רגיל ללמד הרבה את התורה הקדושה, ולעין ולטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה ולהסתפל בכל הספרים הקדושים מכל הצדיקים, כמו שרצה רבנו ז"ל, שנטיל בכל הספרים, פמוכא בדבריו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כח), אשר באמת עורר אותנו רבנו ז"ל לטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה ובכל הספרים הקדושים, ועכשו שיש לנו את ההקדמות של רבנו ז"ל, פדאי לקשר את הכל אל ההקדמות הקדושות של רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ותהיה לנו חיות בכל הספרים; כי באמת כל הספרים שבעולם כוננתם על קטב אחד — איך לדבק את עצמו אליו ותברך, אבל לא כל אחד יש לו את הכלים והאותיות לזה וכו' וכו', ועל-פי ההקדמות של רבנו יכולים להבין את זה; אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אֲשֶׁר א' תתקיה בְּנַחַל קלה

א' תתקיה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר
לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו
יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, חמדת לבבי, העקר בזה העולם הוא
סבלנות, באשר הארכתי בזה בספר "ארוך אפים" — קחהו משם,
כי צרות ויסורים וקטנות וירידות עוברים על כל אחד בזה העולם,
אבל אשרי ואשרי מי שזוכה לברח מפל הבלי העולם הזה, ובורח
רק אליו יתברך, ואנשי שלומנו רגילים לומר: "די וועלט איז זיס
און גוט ווער עס אנטלויפט פון איהר און די וועלט איז ביטער און
פינסטער ווער עס לויפט נאך איהר"¹, כי אין שום מקום לנוס
מפגעי העולם הזה, כי אם אליו יתברך ואל התורה, ולמען השם,
ברח לך מפעס וקפידות יהיה איה שיהיה, ובפרטיות בביתך על
אשתך ובניך ובנותיך, ותמיד תחשב, אולי היום הזה הוא יום
האחרון שלי, ועל-כן מה ולמה לי לריב ולחלק עם אשתי ובני
ובנותי, ועל-ידי-זה תנצל מפל רע. וזכור תזכר כי ימי שנותינו הבל,
ועוד מעט כבר נהיה שם בעולם העליון, ועל-כן למה לצער את
עצמו על עולם שאינו שלו, ותחקק בדעתך, כי אין שום מציאות
בלעדיו יתברך כלל, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, כמו
שאמרו חז"ל (חלין ז): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן
מכריזין עליו מלמעלה, ואמרו (יומא לח): אין אדם נוגע במה
שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא
נימא ממש, ועל-כן זכר מה שנגזר עליך במה כבוד וכמה ממון
שיהיה לך כן יהיה, ועל-כן למה תרדף כל-כף אחר הכבוד והממון,
רדף יותר טוב אליו יתברך, וצריך שתדע, אהובי, אחי, שכל
חלישות הדעת ובזיון וצער שיש לך, הן מאחרים הדוקרים אותך

ג) העולם מתק וטוב למי שבורח ממנו, והעולם מר וחסוף למי שרץ אחריו.

קלו אֲשֶׁר א' תתקוט בַּנְחַל

בְּחֶרֶב לְשׁוֹנֵם, וְהֵן מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵאֲשֶׁתְּךָ וּמִבְּנֵיךָ וְכוּ', הַכֹּל לְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹת, וְיִוְתֵר טוֹב לְסִבֵּל הַצָּעֵר וְהַעֲגֹמֵת נֶפֶשׁ הַזֶּה, מִלְּסִבֵּל, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לֵהִיֹּת אִךְ וְרַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, גָּאֹט וְנֹעֵט דִּיר אוֹיִם פִּירְעֵן שֶׁרַעַק זִיף נִישְׁט מִיִּין חֵבֵר טִייעֶרער^ס. אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקֵנוּ, שְׁזַכִּינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יְתֻבְרָךְ, וְחֵבֵר אֶת עֲצֻמְךָ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְתִקְבֵּל אֶת נְקֻדַּת כָּל אֶחָד, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה בְּעֵין רְעָה, רַק תְּדִין אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, שְׁבִיזָה תְלוּיָה כָּל הַגְּאֻלָּה בְּכִלְלִיּוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת.

וְדִידְךָ לְנִצָּח...
...

א' תתקוט.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יְתֻבְרָךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר רְאֵה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבַּחֲוָרִים הַיְקָרִים, הַרוֹצִים לְהַאִיר נֶפֶשָׁם בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח צַחְצַחוֹת מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרָם יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים שֶׁל כָּל הַחֲבֵרִים.

מָה אִמַּר לָכֶם, בְּאַמֶּת בְּעֵנִין הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו'ל, יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ שְׁפָנֵי הַדּוֹר כְּפָנֵי הַפֶּלֶב, וּמְחַצִּיפִים וּמְדַבְּרִים נֶגֶד רַבְּנוּ ו'ל וְהַסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְיֵשׁ גַּם שְׁקוֹרְעִים אֶת הַסְפָּרִים וּמְזַלְזָלִים בָּהֶם וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר בְּרוּר כְּשֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר כָּל אֵלוֹ שְׁמֵדָבְרִים עַל רַבְּנוּ ו'ל הֵם פְּגוּמִים מְאֹד, שְׁאֵפְלוּ שִׁיְהִיו מִי שִׁיְהִיו אִם רַק מְעֻזִּים לְדַבֵּר נֶגֶד רַבְּנוּ סִימָן שֶׁהֵם פְּגוּמִים מְאֹד, וְרַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֶת מַעֲמָדָם וּמְצַבֵּם הָאֱמֵתִי, כִּי מִי שֶׁבְּאַמֶּת יֵרָא הַשֵּׁם לֹא יְדַבֵּר עַל אֶף אֶחָד, וּמִכָּל שְׁכָן עַל צַדִּיקִים קְדוּשִׁים שִׁיְהִיו לְפָנֵי מְאֵתִים שָׁנָה, וּמִכָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן מִי שֶׁמְעִיז לְקַרֵּעַ אֶת

ס) אֱלָקִים יְגַמֵּר עֲוֹנוֹתָ, אֵל תִּירָא חֲבֵרֵי יְקִירֵי.

אֲשֶׁר א' תתקיט בַּנְחַל קלז

הספרים ולשרפם, רחמנא לצלן, אדם הגה עבר עברה חמורה מאד בלי שום ספק ופקפוק כלל. וכבר אמר פעם מוהרנ"ת ז"ל, שאי אפשר ללמד את ספרי רבנו ז"ל אלא אם נכנס בו הרהור תשובה גדול מאד, ואי אפשר לקרע, חס ושלום, את ספרי רבנו ז"ל אלא אם עבר עברה חמורה מאד. ובאמת רואים בחוש מי מעז פנים לדבר על צדיקים קדושים שבדור העבר, ומכל שפן שבכמה דורות, ואף שיש שטוענים שגם בין אנשי שלומנו מדברים וכו' וכו', הכל טעות ושקר גמור, כי מי שבאמת מקרב אל רבנו ז"ל, אינו מדבר על אף אחד, אדרבה שב בתשובה שלמה, ומי שפן קורא את עצמו 'ברסלבר' ומדבר על אחרים, סימן שאינו 'ברסלבר', כי רבנו ז"ל הזהירנו מאד לא לדבר על אף אחד, ובפרוש גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג), אשר זה יצר הרע גדול לומר: צדיק זה גדול וצדיק זה קטן וכו' וכו', כי מה יודע האדם מי הוא גדול ומי הוא קטן, ומוהרנ"ת ז"ל הגיה חזר תמיד על הפסוק (איוב ג, ט): "קטן וגדול שם הוא" — מי שהוא קטן מי שהוא גדול יודעים רק שם בשמים, ומה שיף להתוכח וכו' וכו', ועל-פן אסור בשום פנים ואפן לדבר על שום בריה שבעולם, ומכל שפן על צדיקים קדושים אשר היו דבוקים בו יתברך בדבקות אמת, ומי שמסתכל בספרים הקדושים של הדורות הקודמים, רואה את אריכת לבכם וגדלות דעתם שזכו לחדש כל-כף הרבה חדושי תורה, וגלו אלקות במדרגה הכי גדולה, ומה שיף לדבר על קדושים כאלו, אין זה אלא פגמי הברית שמפעפעים בתוך האדם, זה מה שגורם לו לדבר כל דבר רע. ועל-פן אשרי ואשרי מי שבורח מלצים, ואינו מסתכל על אף אחד, רק מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בתמימות ובפשטות, שאז יצליח דרכו תמיד.

נא ונא תברחו מכל מיני חברים רעים, ואל תפנסו אתם בטוען ונטען, רק תקבלו על עצמכם התמדה גדולה בלמוד התורה הקדושה, בכל יום תלמדו ח"י פרקים משניות וכמה דפים גמרא, וסימנים טור ושלחן ערוך וחמש ורש"י, ותשמחו מאד ותתנהגו בדרך ארץ גדול מאד, הן לגבי המשגיח, והן לגבי הראש ישיבה,

קלח אשר א' תתקכ בנחל

ומכל שכן נגד ההורים, ואז תראו איך שיצא עליכם שם טוב, לא-כן
אם, חס ושלום, תעשו ההפך, תגרמו חלול שם רבנו. רבנו ז"ל
בפרוש גלה לנו (ספר המדות): מי שאוהב את הצדיק, צריך לראות
שלא יצא שם רע על הצדיק, ובזה שאתם גורמים, חס ושלום, שם
רע על הצדיק, לא יאבה הקדוש-ברוך-הוא סלח לכם, כי רבנו ז"ל
יש בכחו לקרב את כל עם ישראל אל הקדוש-ברוך-הוא, ואשרי
מי שזוכה להחזיק מעמד, ואז טוב לו כל הימים.

אם אפשר לבוא אלי כל הבחורים ואלמד אתם "לקוטי-
מוהר"ן" — מה טוב ומה נעים.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

א' תתקכ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר ראה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממזי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך האריך.

ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע שהכל
בהשגחה פרטי פרטית ממנו יתברך, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה
אלא ממנו יתברך. ועל-כן למה לך להשבר וכו' וכו', אף שאני יודע
שכואב לך כל מה שקרה, עם כל זאת עליך לדעת שהכל ממנו
יתברך, ועליך לבטל את רצונך לגמרי לרצונו יתברך, ועל-ידי-זה
תמשיך על עצמך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

יש הרבה דברים שמפילים את האדם, פגון: צדיק וטוב לו
צדיק ורע לו, רשע וטוב לו רשע ורע לו, וגלה לנו רבנו ז"ל
(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג), שרבים נתפקרו על-ידי-זה. הינו

אֲשֶׁר א' תתקב בנחל קלט

על-ידי ההבל הזה שראו שצדיק ורע לו ורשע וטוב לו וכו' וכו'.
ובאמת גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן ה'), שהצדיק
זורק את עצמו בתוך בוך, ואינו מסתכל על שום דבר, רק איך
שהקדוש-ברוך-הוא מתנהג עמו כך הוא מקבל אותו, פי העקר
האמונה, וזה ברכה ורפואה לאדם, עין שם.

תסתכל איך הקדוש-ברוך-הוא מנהיג אותך, ותחיה רק עם
ההשגחה, ואז כל החיים שלך יהיו בצורה אחרת לגמרי, ודבר זה
אי אפשר להסביר לאחרים, כי על-פירוב האדם נשבר, כשרואה
שאין הולך לו כמו שרוצה. ובאמת גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן,
חלק ב', סימן פב), שמה שהולך לאדם שלא כסדר, הוא מחמת הגאות
והישות שיש לו, כי כשאדם מבטל את עצמו לגמרי, ואינו רוצה
שום דבר, אז הולך לו הכל כסדר, ובאמת אנחנו כלום וכו' וכו',
ועוד מעט אנחנו יוצאים מזה העולם וכו' וכו', על-כן למה לנו
להשבר, אנחנו צריכים את רצונו של הקדוש-ברוך-הוא, כפי שהוא
יתברך רוצה כך יהיה, וזה שאמר התנא הקדוש (אבות ב, ד): בטל
רצונך מפני רצונו, כדי שיבטל רצון אחרים לרצונך. והעקר לבטל
את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואז ממילא יתנהג כמו שהוא רוצה.

הלמוד הזה הוא למוד פשוט, אבל הוא למוד עמק עמק מי
ימצאנו בגלוי אלקות, צריכים לידע שהכל ממנו יתברך, ואם הוא
יתברך רוצה, אזי ידפקו על החלון שלך, ויביאו לך כסף באמצע
הלילה, ולא יועיל לך שום דבר, ואם לא ירצה — תרוץ כמו עורב
על ההרים ותקרא קרא... קרא... קרא... לא יועיל לך שום דבר, כי
הכל ממנו יתברך, וכפי שאדם מחזיר בעצמו אמונת השגחה
פרטית, שהכל ממנו יתברך, כן זוכה לישועה גדולה. אשרי מי
שחוקק בדעתו דברים אלה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקכא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ראה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממֵי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך
שאתה מתבייש מבני-אדם וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, חסרה לך עזות דקדושה. ומספר בין
אנשי שלומנו, שפעם אחת היה אחד משמש את רבנו ו"ל, ורצה
מאד לדבר עמו, אף לא העז לפתח את פיו ולדבר עם רבנו ו"ל
מרב פחד ויראה שהיו לו, ושמש כל הדרך את רבנו ו"ל, והיה לו
רצון וכסופים גדולים עד מאד לדבר ולספר לרבנו ו"ל את כל
ענינו, אף התבייש והתפחד וכו' וכו', ורבנו ו"ל תפס את מחשבתו,
ענה ואמר לו רבנו ו"ל: הרגל את עצמך לדבר הרבה עמו יתברך,
ועל-ידי-זה תוכל אחר-כך לדבר גם עמי (עין שיחות-הר"ן, סימן רלב);
ובאמת כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, אזי
נכנסת בו עזות ועקשנות דקדושה, שאינו מפחד מאף אחד, כי מי
שחזק באמונה פשוטה בו יתברך, יודע ועד אשר אין בלעדיו
יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, הוא אינו מתפחד ואינו
מתירא מאף אחד בעולם ומכל שכן שאינו מתבייש מבשר ודם
שהוא טפה סרוחה וכו' וכו', ועל-כן איני יודע למה אתה צריך
להיות כל-כך שבור בעיניך ולפחד לדבר עם בני-אדם וכו', ומכל
שכן כשקוראים אותך לעליה, אתה מתבייש להגיד את הברכה
ברבים, מה יש לך אימתא דצבורא כל-כך?! אתה צריך להתחזק
באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע אשר אין בלעדיו
יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וככל שתחזיר בעצמך
ידיעות אלה, אז תצליח דרכך ביותר. ובאמת רבנו ו"ל אמר לאחד
מאנשי שלומנו, שיכולים לעבר כל החיים, ואדם לא ידע מה הוא

אֲשֶׁר א' תתקכב בנחל קמא

פֶּעַל בְּזָה הָעוֹלָם (עֵינַן שִׁיחוּת-הֶרֶן, סִימָן רמד); כִּי הִרְבֵּה פְּעָמִים אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא צָרִיךְ לְרֹאוֹת אִיזוֹ מִדְּרָגָה, אִיזוֹ הַשָּׂגָה וְכוּ' וְכוּ', שְׂזָכָה בְּזָה הָעוֹלָם, וּכְשֶׁאִינוֹ רוֹאֶה, אִזִּי נִשְׁפָּר. וּבִפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֵׁשׁ אֲנָשִׁים שָׁאִין מֵרְאִים לָהֶם כְּלוּם בְּחַיֵּיהֶם, נוּ... בְּשִׁבִיל זֶה יִפְלוּ בְּדַעְתָּם?! אֲדַרְבֵּה הֵם צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֵוֹלָם, כִּי מִי שֶׁאִינוֹ רוֹאֶה שׁוּם דְּבָר, הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהִתְבַּיֵּשׁ מִבְּנֵי-אָדָם וְלֹא לְהִגִּיד בְּרִכּוֹת בְּרַבִּים, מִפְּנֵי שֶׁהוּא יִצְחַק מִמֵּנִי וְכוּ', כֹּל זֶה דְּמִיּוֹן גְּדוֹל מְאֹד, וְאִם הֵייתָ מְחַדִּיר בְּעֶצְמָךְ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִם הֵייתָ מְרַגֵּל עֶצְמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הָאִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, אִף פְּעַם לֹא הֵייתָ נִשְׁפָּר. וְעַלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁלֹּא יֵרְאוּ לְךָ כָּל יְמֵי חַיֶיךָ כְּלוּם, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ תִצְלִיחַ דְּרַכָּךְ תָּמִיד.

נָא וְנָא אַל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֵוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמא, ג): "גְּדוֹל הַנְּיָ"ה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלֹגְדָלְתוֹ אֵין חֶקֶר"; וּכְשֶׁתִּחַדִּיר בְּעֶצְמָךְ יְדִיעָה זֹה, אֲשֶׁר אֵין חֶקֶר לְגִדְלָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹ לֹא תִפְחַד מֵאִף אֶחָד בְּעוֹלָם, אֲדַרְבֵּה תִהְיֶה לְךָ עֲזוּת וְעִקְשָׁנוּת דְּקַדְשָׁה. וְעַל-כֵּן רֹאֶה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֵוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרַכָּךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתקכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים הִתְשַׁלְּ"ה.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעִי, הַבְּחוּר הַיָּקָר, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

קמב אָשֶׁר א' תתקכב בַּנְחַל

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהִנֵּה בְּמֵה שְׁאַתָּה מִבְּקֵשׁ לְכַתֵּב לְךָ אֶת
 "עֲקָרֵי חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב", הֲלֹא כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּיַדֶּיךָ, הַפֶּךָ בָּהֶם
 דְּכֹלֵא בָּהֶם — יַעֲזוּת הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת, וְעֲלִיָּהֶן אֵין לְהוֹסִיף,
 וּמֵהֶן אֵין לְגַרֵעַ, וְצָרִיכִים לְקַיֵּמָם כַּפְּשׁוּטָן מִמֶּשׁ, וְכָל עֲסָקְנוּ
 וְחִדּוּשֵׁינוּ צָרִיכִים לְהִיּוֹת רַק עַל קֶטֶב זֶה — לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֵנוּ יַחַד
 לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל כַּפְּשׁוּטָן מִמֶּשׁ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלָקְנוּ שְׂזוּכֵינוּ
 לְהַתְּנִידֵעַ מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֹה, הַמְּחִיָּה וּמְחִזֵּק אוֹתָנוּ, וּמוֹלִיךְ אוֹתָנוּ עַל
 דְּרָךְ הָאֲמַת הַתָּם וְהַפְּשׁוּט, אֲשֶׁר נִהְגּוּ אַבּוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ אַבּוֹת
 הָעוֹלָם, הַנְּבִיאִים, הַתַּנְּאִים וְהָאֱמוּרָאִים, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, וּמֵה
 נַעֲיִם גּוֹרְלָנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים.

וְהִנֵּה הַיְסוּד שֶׁהִכַּל תְּלוּי בּוֹ, וְרַבֵּנוּ ו"ל הַזֶּהִיר עַל זֶה בְּיֹתֵר,
 הוּא נִקְדַּח הָאֱמוּנָה, לְהִיּוֹת חִזֵּק וְאֲמִיץ מְאֹד מְאֹד בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה,
 לִידַע שְׂאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהִכַּל לְכָל — דּוּמָם,
 צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא
 יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמֵהֵנָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וְהִכַּל נַעֲשֶׂה בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וְעַל-כֵּן אֵין לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר הָעוֹבֵר עָלָיו, כִּי הִכַּל מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרֵךְ, (חֲלִין ז'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמִטָּה אֶלֶּא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין
 עָלָיו מִלְּמַעְלָה, וְכֵן (יוֹמָא ל.ח.): אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמֵה שְׂמוּכָן לְחַבְרוֹ,
 וְכֵן (בְּרֻכּוֹת נח.): אֶפְלוּ רִישׁ גְּרִגִּיתָא מִן שְׂמִיא מִנּוּ לִיה; וּבִידִיעוֹת
 אֵלוּ יִזְכָּה לְחֵיּוֹת בְּכָל פְּעַם חַיִּים חַדְשִׁים, וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מֵאֶף
 בְּרִיָּה, מֵאֲחַר שִׂידַע שֶׁהִכַּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיף לְהִיּוֹת סְבָלָן גְּדוֹל
 עַד מְאֹד, לְסַבֵּל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, וְלֹא לְכַעַס
 וְלֹא לְהַקְפִּיד עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוֹלָם, כִּי תִכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁנִּכְנַס בְּלִבּוֹ
 וְדַעְתּוֹ אֵיזָה כְּעַס אוֹ אֵיזוֹ קְפִידוֹת, בְּזֵה מְסִיר מִמֶּנּוּ הַהִשְׁגָּחָה, חַס
 וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֶקֶר מְגַמְתָּנוּ רַק בְּנִקְדָּה זוֹ —
 "לְהַכְנִיס בָּנוּ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה", וְכָל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת תְּלוּיִים רַק
 בְּזֵה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים קיט, פו): כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה, וְאָמְרוּ חו"ל
 (מִפּוֹת כד.): בָּא חֲבִיקוּק וְהֵעֵמִידָם עַל אַחַת (חֲבִיקוּק ב, ד): "וְצַדִּיק

אֲשֶׁר א' תתקכב בנחל קמג

בְּאִמּוֹנַתּוֹ יַחֲיֶה", וּכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ בְּלֵב שְׁלֹם, אֲשֶׁר מְלֵא כָל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, אִזּוֹ נִפְתָּח פִּי, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת, וּמִסְפָּר
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם
רֵעֵהוּ. וּתְפִלָּה זוֹ נִקְרָאת תְּפִלַּת הַמְּשִׁיחַ, וְהִיא "הַתְּבוּדוֹת", אֲשֶׁר
מְשִׁיחַ יְכַנִּיס דְּבַר זֶה בְּעוֹלָם בְּשִׁלְמוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי
אִזּוֹ אֶהְפֵּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה כְרוּךְ לִקְרֹא כָלֶם בְּשֵׁם ה' וְגו'. וְרַבְּנוּ ז"ל
מִמְּשִׁיךְ לָנוּ וּמוֹלִיךְ אוֹתָנוּ עִם הַהֲנִיגָה שֶׁיִּתְנַהֵג הָעוֹלָם בְּעֵת גְּאֻלְתָּנוּ,
וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְשִׁבְחַת לְאֲדוֹן הַכֹּל, שְׂזַכִּינוּ לֵהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ, וְצָרִיכִים
לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מְאֹד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִזְכֶּה לְהַשְׁאֵר אֶצְלוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו,
וְיִסְתַּוְּבַב בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר הוּא שׁוֹרֵה אֶצְלָם.

וְעַל כָּלֶם, לְהַתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, וּכְמֵאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל: "וּוֹעֵן
דִּי וּוְעֵלֵט זָאל וּוִיסְעֵן וּוִי אִיךְ לְעֶרְנֵעַן דֶּרֶךְ אֶרֶץ מִיט מִיִּנְעַ מְעַנְטֶשֶׁן
וּוְאֵלְטֶן קִיסְרִים אוֹן מְלָכִים גְּעִשִׁיקֶט זַיִיעֶרַע קִינְדֶּרַע צוּ מִיר". וּכְבָר
אָמְרוּ חַז"ל הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא פו): כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה וּמִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ
אֶרֶץ, מֵהַ הִבְרִיּוֹת אוֹמְרוֹת עָלָיו: אֲשֶׁרִי אָבִיו שְׁלַמְדוֹ תּוֹרָה, אֲשֶׁרִי
רַבּוֹ שְׁלַמְדוֹ תּוֹרָה, פְּלוֹנִי שְׁלַמְדוֹ תּוֹרָה, רְאוּ כִּפְהָ נְאִים דְּרַכִּיו, כִּפְהָ
מְתַקְנִים מְעַשְׂיוֹ, עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר (יִשְׁעְיָה מו, ג): "וַיֵּאמֶר לִי עַבְדִּי
אֲתָהּ, יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֲתַפְּאֵר"; וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי, חֲזַק וְאֲמִץ
לְהַתְמִיד בִּיּוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרֻגָּע לְנַפְשֶׁךָ, וְכֵן
תִּתְמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִים קְבוּעִים כְּסֻדְרָן
בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת, (כְּאֲשֶׁר מְבַאֵר בְּאַרְיִכוֹת בְּקוֹנְטְרַס "סֻדְר דֶּרֶךְ
הַלְמוּד"), וְתִהְיֶה תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעַם חֻלְקֶךָ, שְׂזַכִּיתָ
לְהַבְרָאוֹת מְזַרַע יִשְׂרָאֵל אֶצְלֵ אָבָא וְאֵמָא כְּשֵׁרִים, וְאֲתָהּ לוֹמֵד
בִּישִׁיבָה, וְתִרְאֶה לֵהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמִחַ וּמְשִׁמַּח אֵת הַבְּרִיּוֹת, וְהַכֹּל
בְּנִיחוּתָא וּבִדְעַת מִיִּשְׁבָּת, וּכְפִי שְׁאָדָם מְרַגִּיל אֵת עֲצָמוֹ מְקֻטְנוּתוֹ
וְצַעִירוּתוֹ, כְּמוֹ-כֵן יִתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְעַל-כֵּן בְּרַח לָךְ תְּמִיד מְלַצִּים
וְעוֹזֵי פָנִים הַקּוֹפְצִים וּמְבַזִּים וּמְצַעְרִים אֵת הַבְּרִיּוֹת, וְתִזְכֶּה לֵהִיּוֹת
לְתַפְּאֵרַת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

וְדִידֶךָ הַמְּבָרַךְ בְּהַצְלָחָה רַבָּה וּבְכַתִּיבָה וּחְתִּימָה טוֹבָה...

קמד אָשׁר א' תתקכג בנחל
א' תתקכג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי
היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... נרו
יאיר ויזרח.

את הדרישת שלום הטובה קבלתי על-ידי חברנו ... נרו יאיר.
חמדת לבבי, ראוי לנו לשמח מאד על נעם חלקנו וגורלינו,
שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, העוסק לרחצנו
ולנקותנו מטנוף מעשינו, ולהלביש אותנו בלבוש כבוד עם אורו
יתברך המאיר בכל הארץ, כמו שכתוב (יחזקאל מג, ב): "והארץ
האירה מכבודו וגו', ופעם אחת אמר (ת"י-מוהר"ן, סימן שלב): אני נהר
המטהר מכל הכתמים, ודבר מזה פעם אחת ר' לוי יצחק (נרו יאיר)
[ו"ל], ואמר, כמו שלטהר בנהר צריכים להפשיט לבושו לגמרי,
ולהכניס ולהתכנסות לגמרי בתוך המים, כמו-כן אלו הרוצים לטהר
את עצמם במי הנחל ראוי להם להפשיט את שכלם וחכמתם לגמרי,
ויכנסו ויתכסו לגמרי בדעתו הקדושה של רבנו ז"ל, ואז דוקא יזכו
להמשיך על עצמם תקוניו הקדושים, ודברי פי חכם חן.

חמדת לבבי, זהו העקר והיסוד שכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל
תלויה בזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), פי כל זמן שהאדם
מבלבל את עצמו מזה או מזה, ואינו מקבל בדעתו החלטה מספיקה
שפה אשב ופה אקבל תקוני, עדין הוא בסכנה גדולה, פי על דבר
רבנו ז"ל אורב הסמ"ך-מ"ם מאד מאד, ועל כל מקרב חדש עומדים
כל העולם להרחיקו ולנקותו לגמרי ממקור חיותנו, ועל-כן עליו
לבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה כבר להשאיר אצלו כל ימי חייו,
ויקים את עצותיו הקדושות בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום
שכל עצמו כלל, רק כמו שמבאר בספריו הקדושים, אשר עליהם
אין להוסיף ומהם אין לגרע. ועקר עבודתנו צריכה להיות רק לחזר
בדבריו הקדושים, ואיש את רעהו יאמר חזק ואמץ, פי בזה העולם

אָשֶׁר א' תתקכג בנחל קמה

צָרִיכִים חֲזוּק חֲדָשׁ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שֶׁכָּבַר נִכְשָׁל
 בְּמָה שֶׁנִּכְשָׁל, עָלָיו מִתְגַּבְּרִים וּמִתְפַּשְׁטִים הַדְּמִיוֹנוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
 בְּחֻכְמוֹת וּבְדְמִיוֹנוֹת חֲדָשִׁים, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְהִנָּצֵל מִזֶּה כִּי אִם עַל-יַדִּי
 תִּקְרָף הַשְּׂמִחָה (עֵינִי לְקוּשֵׁי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן כה), לְשִׂמְחָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וּלְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שְׂזוּכָה לְמִצָּא בְּעֲצָמוֹ,
 וְתִהְיֶה לְאֵל, כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מְלֵא מְצוּוֹת כְּרַמּוֹן (כְּרִכּוֹת נוז). (עֵינִי
 בַּסֵּפֶר "מְקוֹר הַשְּׂמִחָה", אוֹת חֲצוֹת); וְעַל-כֵּן כָּל מָה שֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי זוֹכֵה
 לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה לְשִׁבְרָתוֹ אֶת הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם הַדְּמִיוֹנוֹת,
 וְזוֹכֵה לְבֹא אֶל הַשֶּׁכֶל וְהַחֲיוֹת אֶלְקִי שֶׁגִּנּוּזָה וְנִסְתָּרָת בְּכָל פְּרָטִי
 הַבְּרִיאָה, וְאֶשֶׁר זֶהוּ עֶקֶר תְּכֵלִית הַטּוֹב לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ, לִידַע
 בִּידִיעָה בְּרוּרָה, שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְדוּמָם,
 צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֲיוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְכָל
 מָה שֶׁהָאָדָם מְכַנֵּס יְדִיעָה זוֹ בְּלִבּוֹ וְדַעְתּוֹ, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד שְׂמִחָה וְחֲיוֹת בְּעוֹלָם כְּמוֹ לְשִׂמְחָה
 בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יַדִּי שְׂמִחָה זוֹ מְבֹטֵל מִמֶּנּוּ אֶת הָרַע וְהַחֲשָׁד, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קד, לד-לה): "אֲנֹכִי אֶשְׂמַח בַּהוֹי"ה יִתְמוּ חֲטָאִים מִן
 הָאָרֶץ" וְגו', כְּמוֹ שֶׁאֵנִי שְׂמַח בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן יִתְמוּ הַחֲטָאִים
 וְהָאֲרָצִיּוֹת שְׁלִי; וְעַל-כֵּן מִי שִׁיּוֹדַע נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאֲבָיו, וּבִפְרָטִיּוֹת
 בַּפְּגָם הַבְּרִית וְכוּ', עֶקֶר עֲצָתוֹ לְהִיּוֹת רְגִיל בְּשִׂמְחָה, וְאִף שֶׁקָּשָׁה
 עָלָיו מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַקְּלָפָה הַמְּחַטְטָא אֶת הָאָדָם
 בַּפְּגָם הַבְּרִית נִקְרָאת יְלָלָה, עַל שֵׁם הָעֲצָבוֹת וְהִילָלָה, וְעַל-כֵּן אֵי
 אֶפְשֶׁר לְהַפְטִיר מִמֶּנָּה, כִּי אִם עַל-יַדִּי תִּקְרָף הַשְּׂשׂוֹן וְהַשְּׂמִחָה בְּמִסִּירוֹת
 נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְכָל מָה שֶׁיִּשְׂמַח יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן יִתְגַּלֶּה לוֹ אִמְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וְעַל-יַדִּי-זֶה יִתְבָּטְלוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַקְּלָפוֹת, וְיִחַזְּרוּ וְיִתְלַקְטוּ אֵלָיו כָּל
 הַטְּפוֹת שֶׁאֵבֵד בְּעוֹנוֹתָיו, בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעִיָּה מט, יח): "שְׂאֵי סָבִיב עֵינַיִךְ
 וּרְאֵי כָּלִם נִקְבְּצוּ בָּאוֹ לָךְ חֵי אֲנִי נֹאֵם הוֹי"ה כִּי כָּלִם כְּעַדִּי תִּלְבְּשִׁי
 וְתִקְשְׂרִים כִּפְלָה", כִּי עַל-יַדִּי שֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּנִקְדָּת
 הָאָמוּנָה לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְלִידַע שֶׁגַּם
 בְּמִקּוּמוֹת הַמְּגִנִּים וְהַפְּחוּתִים, גַּם שֵׁם נִמְצָא הוּא יִתְבָּרֵךְ, וַיִּקָּא
 עַל-יַדִּי אוֹר הָאָמוּנָה הַזֶּה, יִתְבָּטְלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת וְיִתְקַבְּצוּ כָּל הַנְּצוּצוֹת

קמו אֲשֶׁר א' תתקכד בנחל

שֶׁאֵבֵד וַיִּתְּלַבְּשׁוּ בַּבְּגָדִים נְאִים כְּכֹלָה, שֶׁהִיא הַתְּגִלוֹת: כִּי לַהֲנוּ"ה הַמְּלוּכָה, אַךְ לְזִכּוֹת לְשִׁמְחָה וּלְאַמוּנָה אִי אֶפְשֶׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי תִּפְלָה וּבִקְשָׁה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּמָקוֹם מִיַּחַד שְׂאִין שָׁם בְּנִי-אָדָם, וַיִּפְרֹשׂ כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישֵׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מָה שֶׁיִּרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנֹצְחִי; וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי, חִזַּק וְאַמֵּץ מִחֲדָשׁ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְכֵן לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר שְׁתִּי הָעֲצוּת הַקְּדוּשׁוֹת הָאֵלוֹ הֵם הַיְסוּדוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב: "שִׁמְחָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת", וְאַחַד צָרִיף לְחִזַּק אֶת הַשָּׂנִי, פֶּעַם לְהִיּוֹת בְּתַקְרָף הַשִּׁמְחָה וּפֶעַם לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּכֹלֹת הַנִּפְשׁ, וְכֵן צָרִיכִים לְשַׁלְּבָם יַחַד, שֶׁהַתְּפִלָּה תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה, כִּי (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן ע): עַל-יְדֵי שִׁמְחָה תִּבּוֹא תְּפִלָּתְךָ בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ, וְהַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׁמְחָה הִיא עֲרֵכָה וּמְתַקָּה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ (שֵׁם, סִימָן פּא). וְעַיִן בְּמִדְרָשׁ שׁוֹחֵר טוֹב (תְּהִלִּים ק'): בְּשַׁעַת שֶׁאָדָם מִתְּפַלֵּל, יֵהָא לְבוֹ שִׁמְחָה שֶׁהוּא עוֹמֵד וּמִדְבֵּר לְפָנָי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְאָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַיִן שֵׁם; עַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי, לְמַעַן הַשֵּׁם, אֵל תִּדְאָג כָּלֵל, כִּי בּוֹדָאֵי יִתְקַן הַכֵּל, אִם תִּקְרִים אֶת יְסוּדֵי הָעֲצוּת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל: "שִׁמְחָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת" בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְנָא וְנָא לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה, רַק לְהַכְנִים כָּל עִוְיוֹנָךְ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

...?דִּידֵךְ לְנֹצְחָת...

א' תתקכד.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל צְעָרִי וְעִגְמַת הַנִּפְשׁ שִׁישׁ לִי

אֲשֶׁר א' תתקכד בנחל קמז

ממה שעובר עליך — אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר, בנה העולם צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצה לפל בדעתו כלל, כי על כל אחד ואחד עוברים צרות ויסורים ומרירות ומכאובים וכו', וכו', ואף שאין אלו תנחומים וכו' וכו', עם כל זאת צרת רבים חצי נחמה וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם תמשיך עצמך אל הצער לא יועיל לך שום דבר, אדרבה יתגבר עליך הצער יותר ויותר, כמו שאמרו חכמינו הקדושים: כל הנמשך אחר צערו, הצער נמשך אחריו; ולכן מה אתה צריך להיות כל-כך מדכא בדכאון עמק וכו' וכו', תתחיל להסתכל על הטוב שיש בך, תהלה לאל, יש לך זקן ופאות, ואתה מהול וכו', אתה מתעטף בכל יום בציצית, ומתעטר בתפלין, ומתפלל במגן ערב ובקר בבית-הכנסת, ואתה אוכל פשר וכו', ואתה שומר שבת קדש, ונזהר לא לאכל חמץ בפסח, חס ושלום, ואתה אוכל רק מצה, ומקים את הארבעה מינים, ואוכל בספה, ועוד המון מצוות שיש לך בכל יום מאה מצוות, כי אתה אומר את המאה ברכות בכל יום, שהן מאה מצוות, ואפלו ריקנים שבה מלאים מצוות כרמון (ברכות נו.); ועל-כן איני יודע למה אתה צריך להיות כל-כך שבור. ורבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד ללכת בדרך הנפלא והנורא שגלה לנו על-פי "אזמרה לאלהי בעודי" (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שצריכים למצא בעצמו נקדות טובות, ולהחיות עצמו עם כל נקדה ונקדה שיש בו, והזהירונו רבנו ז"ל ומוהר"ן ת"ז מאד מאד ללכת עם הדרך הנפלא והנורא הזה, כי אחרת אדם יכול לפל בנקבא דתהומא רבה מרב מרירות שעוברת עליו.

למה צריך לבקש בכל יום על כסף ועל ממון, ושתצא מהחובות וכו' וכו', תתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא שאתה רוצה רק רוחניות, אתה רוצה להכליל לגמרי רק באין סוף ברוך הוא, ואתה רוצה שהקדוש-ברוך-הוא ישרה בך, ואינך צריך כלום

קמח אֲשֶׁר א' תתקכד בַּנְחַל

רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואתה רוצה להיות בשמחה, ולהיות דבוק בְּחַי הַחַיִּים בו יתברך, ואז אם תבקש רוחניות, ממילא תהיה לך גשמיות, כי אם אתה מבקש על גשמיות, אין לך — לא גשמיות ולא רוחניות, כל היום אתה צועק: כָּסֶף, כָּסֶף, כָּסֶף. מִמּוֹן, מִמּוֹן, מִמּוֹן. חובות, חובות, חובות. מדוע לא תתחיל לבקש רוחניות?! לבקש מִמְּנוּ יתברך שאתה רוצה שמחה, שמחה, שמחה. דבקות, דבקות, דבקות. להיות דבוק בְּחַי הַחַיִּים בו יתברך, להפיל לגמרי באין סוף ברוך הוא, להיות נעשה מְרַכְּבָה לְאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, למסר את נפשו אליו יתברך, שלא ישאר ממך כלום, ותהיה מוכן להשרף על קדוש השם, כך אתה צריך לבקש בכל יום את הקדוש-ברוך-הוא, שאתה רוצה להשרף על קדוש השם, אינך צריך שום דבר, רק אותו יתברך, אז תראה שעל-ידי-זה תעקר מהרע שלך, ותהיה נכלל באין סוף ברוך הוא, וכשתהיה דבוק בְּחַי הַחַיִּים בו יתברך כבר לא תצטרך שום גשמי רק רוחני, וממילא ישפיע עליך הקדוש-ברוך-הוא גם גשמי. זו עבודת הצדיקים, שאינם חפצים בשום דבר, רק בו יתברך, אז ממילא אין חסר להם שום דבר, תפסיק כבר להיות במרירות, זכור תזכר מה שאמר הנשר הגדול (ספורי-מעשיות, מעשה י"ג, מיום א'): "תפסיקו להיות עֲנִיִּים, תתחילו להשתמש עם האצרות שלכם" וכו', עין שם; הגיע הזמן שתשתמש עם העצות הקדושות של רבנו ז"ל, ואז תרגיש חיים אחרים לגמרי.

ומספר בין אנשי שלומנו, אשר הרב החסיד ר' ישראל קארדונער ז"ל, אמר לאברהם אחד שהתאונן לפניו שעובר עליו צרות ויסורים ומחלקת ומריבות, קטנות ודינים וכו' וכו', ענה ואמר לו: "תאמין לי, שעלי עוברות הרבה יותר צרות ממך, אלא ההפרש הוא, שאני משתמש עם העצות של רבנו ז"ל, ואתה אינך משתמש עם העצות של רבנו ז"ל". והבן למעשה, כי הפלל הוא: מי שמשתמש עם העצות של רבנו ז"ל, יש לו התחזקות נפלאה, ועל-פן אל תהיה בטלן, תתחיל ללמד בהתחדשות חדשה את דברי רבנו ז"ל, ואז תמצא מרגוע לנפשך, כי כל הצרות הן רק מחמת

אָשֶׁר א' תתקכה בנחל קמט

פגם אמונת חכמים, ואשרי מי שתזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקכה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל הבחור היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך
מפל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, הנה טוב מאד שתתחיל ללמד
בהתמדה רבה ספרי רבנו ז"ל, וזה יתן לך חשק אחר-כך להפגס
בתוך התורה הקדושה, כי רבנו ז"ל רצה מאד מאד שנעסק העקר
בתורה, כמובא בדבריו ז"ל באריכות גדולה (עין שיחות הר"ן, סימן יט),
שבפרוש אמר, שנכספתי מאד להמשיך את העשייה בעולם, שיהיה
חיוב אצל כל אחד ואחד ללמד כף וכף בכל יום חק ולא יעבר,
ואמר שאפלו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד, שנלכדו
במצודה רעה, עד שרגילים בעברות, חס ושלום, רחמנא לצלן,
רחמנא לישזבן, אף-על-פי-כן הפח של התורה גדול כל-כף, עד
שיכול להוציאם מהעברות שרגילים בהם, חס ושלום, אם יעשו
להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום כף וכף יהיה איה שיהיה,
בדאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על-ידי התורה, פי כח התורה
גדול מאד. ושמעתי מאנשי שלומנו, אשר 'כף וכף' זה סובב על
למוד ח"י פראקים משניות, פי מי שנלכד במצודה רעה של פגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה, אם יעשה לעצמו קביעות חזקה
ללמד בכל יום ח"י פראקים משניות, אפלו בגרסה, אזי סוף כל סוף
הפח של התורה יוציאנו מהפח שנפל אליו, אבל צריכים להיות

עקשן גדול מאד מאד על זה, ואם תציית אותי בזה אז תראה נסים ונפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, כי אמירת ח"י פרקים משניות מחדירה באדם חשק להיות בכל המקומות של התורה הקדושה, ועל-כן אל תהיה בטלן, אלא תקיים את דברי ואז תצליח דרכך מאד.

בענין סדר-דרכי-הלמוד, עין בשיחות-ה"ר"ן, סימן עו, ששם מדבר רבנו ז"ל באריכות גדולה את סדר-דרכי-הלמוד, שגלה לנו איך שאדם צריך לקחת את התנ"ך, ולהתחיל להגיד מהתחלה עד הסוף, וכן ששה סדרי משנה, וכן ש"ס בבלי וירושלמי, רמב"ם טור ושלחן ערוך, ספרי הזהר והתקונים וכו' וכו', להתחיל לומר פרק אחר פרק ודף אחר דף, עד שיזכה לסיים ספר אחר ספר, מסכתא אחר מסכתא, וסימן אחר סימן, עד שיזכה לסיים את כל התורה כלה, ואז יתחיל עוד פעם, ואף שבפעם הראשונה יהיה נדמה כשוטה וכו', שסתם אומר תנ"ך, משניות, גמרא, מדרש, זהר, תקונים וכו' וכו', אבל אם ירגיל את עצמו באמירה, אז הכח של התורה הקדושה כל-כך גדול, שיוציא אותו מהבוץ שגפל לשם. ועל-כן אל תסתפל על אחרים מה שהם אומרים. מה יש לך עם אחרים? ! אף אחד לא מענין אותו מה שעובר עליך. מדוע לא תבין את זה?! ולכן תזרק את המחשבות זרות שיש לך והקשיות והספקות והבלבולים שונכנסו בך, זה הכל מחמת פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה שלך, שעל-ידי החטא המגנה הזה בוראים קלפות ומשחיתים, שהם מתלבשים באדם ומבלבלים אותו, ואם זה לא מספיק אז באים אנשים מבחוץ וחולקים עליו, וכל זה גרם פגם הברית שלו, כי מי שלא תקן חטאת נעורים, רחמנא לישזכן, באים בגני-אדם למנעו מעבודת השם יתברך, ואלו הטפות שהוציא לבטלה התלבשו באלו האנשים שחולקים עליו, ועושים לו חלישות הדעת, וגורמים לו ספקות וכו' וכו', לדעתי אם תדע ידיעה זו, אז לא תסתפל על אף אחד, רק תציית את רבנו ז"ל, ואפלו שיהיו אנשים שקוראים את עצמם מאנשי שלומנו, וירצו למנע אותך מזה — תלעג להם, ותדע שהן הן הקלפות שנוכראו מחמת חטאיך; כי

אֲשֶׁר א' תתקכה בנחל קנא

כָּלֵל זֶה תִּקַּח בְּיָדְךָ: מֵה שְׂבִיד בְּטוֹחַ, אִם תִּלְמַד בְּכֹל יוֹם בְּתַנּוּךָ, מִשְׁנֵיֹת, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, זֵהר, תְּקוּנִים, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עָרוּךְ, אִפְלוּ מַעַט דְּמַעַט — זֶה שְׁלָךְ, וְזֶה אֵף אֶחָד אֵינּוּ יְכוּל לְקַחַת מִמֶּךָ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁתְּדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, וְתִבְרַח מִדְּבָרִים בְּטָלִים שְׂהוֹרְסִים אֶת הָאָדָם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת. וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֹא תִכְנַס בְּוִפּוֹחִים עִם אֵף אֶחָד, כִּי עִם וּפּוֹחִים לֹא מִצְּלִיחִים כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה הַסְּטָרָא אֲחֵרָא יֵשׁ לָהּ יוֹתֵר כַּחַ, וּכְמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הָרַ"ן, סִימָן פֶּא), שְׂבִנֵי-אָדָם הֵם מוֹנְעִים יוֹתֵר גְּדוֹלִים מִהַיָּצֵר הָרַע, כִּי הַיָּצֵר הָרַע נִמְשָׁךְ לְאָדָם רַק כְּפִי כַחוֹ, אֲבָל הָאָדָם הוּא כְּלוּל מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, אִזּוֹ אוֹי וְאַבּוֹי אִם אָדָם מִתְּלַבֵּשׁ עַל הַשְּׁנֵי בְּחֻכְמוֹת וְלִיצְנוּת וּפּוֹחִים וְכוּ' וְכוּ'. (וְרֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד עֲכָשׁוּ אֶת הַשִּׁיחוֹת הַנ"ל, וְתִרְאֶה שֵׁם נִפְלְאוֹת לְעַנְיָנוּ).

רֵאָה לְשִׁמַּח בְּכֹל מִינֵי אִפְנִים שְׂבַעֲוֹלָם, תַּעֲשֶׂה אֶת עֲצֻמְךָ כְּאֵלוֹ אִתָּה שְׂמַח, וְתִשְׁמַע קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׂמָחָה מִכְּלֵי זִמְרָה, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר, כִּי מִי שֶׁנִּפְל בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אִזּוֹי נִמְשָׁךְ מְאֹד מְאֹד בְּעַצְבוֹת וּבְמִרְרוֹת. וְלִכֵּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת עֲצֻמוֹ אִפְלוּ כְּשׁוֹטָה, אֲבָל רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁנֵה צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק בֵּינוּ לְבֵין עֲצֻמוֹ, וְלֹא, חַס וְשְׁלוֹם, שְׂבִנֵי-אָדָם יֵרְאוּ, וְיֵצֵא אִיזָה שֵׁם רַע עַל רַבְּנוּ ז"ל, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי גַם מֵה שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל שְׂצָרִיכִים לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמוֹ בְּמִלֵּי דְשִׁטוּתָא, זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק בֵּינוּ לְבֵינוּ, בְּחֵדֵר מִיְחָד, אֲבָל לֹא שְׂבִנֵי-אָדָם יִסְתַּפְּלוּ, כִּי אַחֲרֵיכֶן זֶה גּוֹרֵם שֵׁם רַע עַל הַצְּדִיק, וְחַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, זֶה חֲלוּל הַשֵּׁם, חֲלוּל שֵׁם שָׁמַיִם, מְחַלְלִים אֶת שֵׁם הַשֵּׁם וְשֵׁם הַצְּדִיק, וְזֶה עֲנֵשׁ גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְלִכֵּן רֵאָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁלִים עִם כָּל שׁוֹנְאֵיךָ, וְתִחַשְׁבֵּה רַק טוֹב, וְאִזּוֹ תִרְאֶה שֶׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְתִזְכֹּר שֶׁחֲבַל מְאֹד מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלָךְ, שִׁילָךְ לְהִבָּל וְלָרִיק, וּבְפִרְט עֲכָשׁוּ שְׂאִתָּה צְעִיר מְאֹד, אִתָּה יְכוּל לְזִכּוֹת לְדְבָרִים גְּדוֹלִים עַד מְאֹד, אִם רַק תִּצְיֵת אֶת רַבְּנוּ ז"ל.

קנב אָשֶׁר א' תתקכה בנחל

מה אמר לך, ידידי הקר, כְּשֶׁהֵייתִי בְּגִיל צָעִיר כְּמוֹךְ, חֲזַרְתִּי הַרְבֵּה פְעָמִים עַל הַנְּהֻגוֹת רַבְּנוּ ז"ל הַמוֹכָאוֹת בְּשִׁבְחֵי-הַר"ן, וְתַמִּיד כְּשֶׁהֵיטָה לִי אִיזוֹ חֲלִישוֹת הַדַּעַת, עֲבַרְתִּי עוֹד פַּעַם אֶת הַנְּהֻגוֹת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רָאִיתִי אִיךָ שָׂרַבְנוּ ז"ל הֵיךְ עֵקֶשׁן גְּדוֹל עַל לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, שֶׁלְמַד הַרְבֵּה מְאֹד, וְכֵן דִּבֵּר הַרְבֵּה עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָמַר הַרְבֵּה תְהִלִּים וּתְפִלוֹת, וְהִשְׁתַּדַּלְתִּי לְחַקוֹת אֶת רַבְּנוּ ז"ל וְכו', וּבְכָל פַּעַם שֶׁנִּפְלָה עָלַי עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, חֲלִישוֹת הַדַּעַת וּסְפָקוֹת וְכו', תִּכְף-וּמִיד רָצַחְתִּי עוֹד פַּעַם לְהִסְתַּכֵּל בְּהַנְּהֻגוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְרָאִיתִי אִיךָ שֶׁגַּם עַל רַבְּנוּ ז"ל עָבַר כָּל זֶה, כִּי הוּא בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ שֶׁהָיוּ לוֹ אֵלֶּךָ יְרִידוֹת בְּיוֹם אֶחָד, וְזֶה חֲזַק אוֹתִי מְאֹד, כִּי אִם עַל רַבְּנוּ ז"ל עָבַר מֶה שֶׁעָבַר בְּיָמַי קִטְנוֹתוֹ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה לְמָה לֹא יַעֲבֹר עָלֵינוּ?! שְׁאַנְחֵנוּ בְּאַמַּת פְּגוּמִים וּמְלַכְלָכִים כַּאֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ יוֹדֵעַ אֶת מַצְבוֹ, הֵיכֵן הוּא נִמְצָא וְכו', וְאִם רַבְּנוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ אֶת הָעֲנָנִין שֶׁל הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּחַדְּשׁוֹת, אֲזִי אֲנִי צָרִיכִים לְלַבֵּת עִם זֶה. וּבְפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל אֵיזָה צְדִיק קְדוּשׁ וְנוֹרָא, שֶׁהֵיטָה לוֹ אֵיזָה נְפִילָה גְּדוֹלָה מְחַמַּת שְׁלֹא הַתְּחַדֵּשׁ, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַתְּחַדְּשׁוֹת, לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחַלָּה חֲדָשָׁה.

מְאֹד מְאֹד תִּשְׁמַר לֹא לְצַעַר אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תַּעֲשֶׂה מְרִיבוֹת עִם אָף אֶחָד, וּמְכַל שֶׁכֵּן אֵל תִּפְנֵס לְוִכּוּחִים, כִּי זֶה לֹא יַעֲלֶה טוֹב, וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עה), שֶׁצָּרִיכִים לַעֲבֹד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם כָּל הַדְּמִים, הֵינּוּ שְׂיֻזְפָּךְ כָּל-כָּף אֶת הַדְּמִים, שֶׁכְּבָר לֹא יִהְיֶה לוֹ זְמַן וּפְנָאֵי וְכַח לְהַפְנִים בְּוִכּוּחִים, כִּי כָּל אֵלֶּה הַוִּכּוּחִים וְהַמְחַלְקָת וְהַמְרִיבוֹת בָּאִים מִדְּמִים שְׂאִינָם מְזַכְכִּים; כִּי בְּאַמַּת כְּשֶׁאָדָם מְזַכְּךְ אֶת דָּמוֹ, וְצוּעַק כָּל-כָּף הַרְבֵּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה, אֲזִי נִחְלֵשׁ כַּחוֹ, וְאִין לוֹ כְּבָר כַּחוֹת לְרִיב עִם אָף אֶחָד, הוּא בּוֹרַח רַק אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּהְיֶה חֲזַק בְּזֶה, וְאֲזִי טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אֲשֶׁר א' תתקכו בנחל קנג
א' תתקכו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי. והנה דע לך, ידידי היקר, פי בזה שעוסקין להפיץ דעת רבנו ז"ל בעולם ולמכר ספריו, אין זה בטול זמן כלל, אדרבה זוהי זכיה וטובה גדולה לנשמה. ובאמת בלאו-הכי האדם מביטל כמה שעות בכל יום, ועל-פן מה טוב ומה נעים שאלו השעות שהולכות אצלו לבטלה, יעסק בצרכי צבור באמונה, ויזכה להיות ממוזכי הרבים, ובפרטיות זכות עליונה ונוראה כזו, אשר יזכה על-ידי-זה אלפי אלפים רוב רבבות נשמות ישראל לשוב אליו יתברך, ויתחילו לדבר עמו יתברך, ה'יש זכות והצלחה רבה יותר מזו?! ועל-פן כלך מלבבל עצמך מבלבולים כאלו.

חמדת לבבי! עקר עבודת האיש הישראלי בזה העולם הוא רק "שמחה", לשמח כל היום וכל הלילה על נעם חלקו שנברא מזרע ישראל ולא עשני גוי, ואפלו הוא מנח במקום שמנח, אף-על-פי-כן ראוי לו להחיות את עצמו בשמחה זו שנברא מזרע ישראל, ומכל שכן שכל אחד ואחד יש בו טוב הרבה, פי אפלו הריקנין שבך מלאים מצוות פרמון (פרכות נו.). אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו. וכשאדם תמיד בשמחה, אזי חי חיים טובים ונעימים, ועולמך תראה בחייה, ומה יהיה כבר כשיעברו לך הימים עם דאגות ומרירות ועצבות וכו' וכו', הלא לא תפעל עם זה כלום, ועל-פן טוב יותר לבלות את הימים עם שמחה ונגונים, שירות ותשבחות אליו יתברך. ולמען השם, ברח לך מפעס ומקפידות, ובפרט בביתך לא לכעס על אשתך ובניך ובנותיך, רק להיות סבלן גדול. פי ההכרח שיעבר מה שיעבר, ואשרי מי שמתחזק, שקורין דער

קנר אָשֶׁר א' תתקכו בנחל

האלטן זיך^ע, אַשְׁרֵי לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹב לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא. וְכָלֵל זֶה נִקְטָ בְּיַדְךָ: "אֵינְךָ צָרִיךְ לְהֵשִׁיב לְכָל הַמְחַרְפִּים וּמְבֹזִים וּמְתוֹכְחִים עִמָּךְ", וְכֵן "אֵינְךָ צָרִיךְ לְהִצְדִּיק אֶת עֲצֻמָּךְ לְפָנַי שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם", אַתָּה עֲשֵׂה כְּפִי שְׁבוּעַר בְּנִקְדַת לְבַבְךָ.

טוב להודות להשם יתברך שיש לנו רבי כזה ועצות פאלו וספרים פאלו, נא ונא להתמיד בלקוטי-מוהר"ן הקדוש והנורא, ולומר על כל תורה התפלה השייכת אליה, ובפרט בימי אלול, כי היא זכות והצלחת הנפש רוח ונשמה.

ידיך לנצח...

א' תתקכו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר החפץ להאיר נפשו באורות הצחצחות מהאי רישא דלא אתידע, הלא הוא נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך המלא צעקות ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרט לך, שעדין אתה מספק מי הרופא שיכול לרפאות נפשך מתחלואיך ומפגמיך שפגמת בהוצאת זרע לבטלה וכו'. ובאמת כל הספקות באים מקלפת עמלק (עמל"ק בגימטריה ספ"ק), וקלפת עמלק שהיא הספקות, באה מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמו שכתוב (דברים כה, יח): "אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך" וגו', וכמו שפרש רש"י שם, שהוא פגם הברית, והחטא הזה משבר את הלב ומעקם את המוח ומבלבל את הדעת, ושובר את רוחו וכו' וכו', עד שנדמה לו בכל פעם כאלו אבד מנוס ותקנה, חס ושלו.

(ע) להחזיק מעמד.

אֲשֶׁר א' תתקכו בנחל קנה

ועל-כן מה אָרִיף לך ומה אֲדַבֵּר על לִבְךָ, מאַחַר שֶׁעַל עֵצָם הָרֹפֵא שְׁהוּא רַבְנוּ ז"ל, אַתָּה מְסַפֵּק בְּסִפְקוֹת, וְעַל-כֵּן אֵיךְ תוֹעִיל לְךָ רְפוּאָה וְאֵיךְ יוֹעִילוּ לְךָ דְבוּרִים, הֲלֹא כָּבֵד הַקְדַּמְתִּי לְךָ הַרְבֵּה מְאֹד בְּהִיוֹתְךָ בְּבִיתִי כַּמָּה פְּעָמִים, שֶׁהִבְעַלְ-דָּבָר יֵאָרֵב עָלֶיךָ מְאֹד מְאֹד, וַיִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ וּבְלִבְךָ סִפְקוֹת וְעַקְמוּמִיּוֹת, וַיִּלְבִּישׁ אֶת עֵצְמוֹ בְּמִי שִׁילְבִישׁ, כִּי לְפַעְמִים מִתְּלַבֵּשׁ הַבְּעַל-דָּבָר בְּיִרְאַת שָׂמַיִם, וְעוֹמֵד עַל פֶּתַח רַבְנוּ ז"ל, וְאֵינוֹ מְנִיחַ לְכֹנֶס (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנב), וְאִם תִּחְזֹר וְתִשְׁאַל שְׁאַלְתָּךְ הַיְשָׁנָה, מִי יוֹדֵעַ אִיפֹה הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְאִיפֹה אִיפֹה הַדֶּרֶךְ הָאֵמֶת, גַּם בְּזֶה דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה. וְאִמְרָתִי לְחֹזֵר בְּזֶה עוֹד פְּעַם, כְּדִי שֶׁנִּזְכָּה לְהִתְעוֹרֵר בְּכָל פְּעַם מִתְּדַשׁ. צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, אַחֲרֵי "אֵמֶת" הוּא אֶחָד (עֵין שָׁם, סִימָן נא), וְהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְרֵמְיָה י, י): "וְה' אֱלֹקִים אֵמֶת, [אֵמֶת] הוּא אֱלֹקִים חַיִּים וּמְלֵךְ עוֹלָם" וְגו', וְאֵל "אֵמֶת" כִּזּוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל מְגַמְתָּנוּ וְכָל חֲשָׁקָנוּ, וְלִמְשֹׁךְ אֶת עֵצְמָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְדַבֵּר זֶה הוּא חֲשֵׁק שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל וְשֶׁל כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֵמֶתִיִּים, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְדַבֵּר עַל שׁוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל, וּמְכַל שֶׁכֵּן עַל הַצַּדִּיקִים הָאֵמֶתִיִּים, וְעַקֵּר עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל צָרִיכָה לְהִיּוֹת תְּמִיד וְכַל לְחִזּוֹק אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, שֶׁיִּתְעוֹרֵר וַיִּתְחַזַּק לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת כָּלֵל, יִהְיֶה בְּאִיזָה דֶּרֶךְ שִׁיְהִיָּה, הָעֵקֶר לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר וּפְשׁוּט, "שׁוֹמֵר שִׁבְת", וְ"וְלִהְיִיתָ תְּפִלִּין וְלִהְתְּעַטֵּף בְּצִיצִית", וְלִתֵּן צַדִּיקָה וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וּבְפִרְטוּיּוֹת לְהַרְגִיל אֶת עֵצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעֵקֶר בִּיְהוּדוּת, כִּי הוּא עֵצָם הַתְּגַלּוֹת הָאֲמוּנָה, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי הַרְמְב"ם וּשְׂאָר מוֹנֵי הַמְּצוּוֹת הִיא הָעֵקֶרִית, וְצָרִיךְ לְקַיֵּמוֹ בְּכָל רֵגַע מִמֶּשׁ, לִידַע שֶׁיֵּשׁ נִמְצָא הַמְּמַצִּיא אֶת כָּל הַנְּמַצָּאִים. וְאֵיךְ זוֹכִים לְזֶה אִם לֹא עַל-יְדֵי שְׂמֻדְבָּרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמְיָמוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמוּצָאִים חֲבֵרִים יְקָרִים וּמְכַל שֶׁכֵּן צַדִּיקִים וְרַבָּנִים כְּשֵׁרִים, הַמְּחַזְקִים וּמְעוֹרְרִים עַל נִקְדַּת הַיְהוּדוּת, צָרִיכִים לְרוּץ וּלְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶם, וְלִשְׁמַעַ דְּבוּרֵיהֶם, כִּי טוֹב צָרִיךְ לְקַבֵּל מִכָּל יְהוּדִי, אֲבָל אִם שׁוֹמְעִים מֵהֶם דְּבוּרִים כְּנֹגֵד כֶּת שְׁנִיָּה שֶׁל חֲסִידִים וִירָאִים וְכוּ', צָרִיכִים לְבָרַח מֵהֶם כְּמוֹ שְׁבוֹרַחִים מֵאֵשׁ

קנו אֲשֶׁר א' תתקכו בַּנְחָל

ממש, כי השם יתברך חפץ רק באחדות, כי הוא יתברך אחד ועמו אחד ותורתו היא אחת, וכל יהודי המקיים אל התורה הוא יקר מאוד מאד בעיניו יתברך, ועל-כן אסור לשמע ולצית להם, כי הם שלוחי הסמ"ך-מ"ם ממש, הגורם פרוידים בין ישראל הפשרים המקימים את התורה הקדושה. ולולא זאת כבר היינו נגאלים. ועכשו נחזר לעניינינו, כל דבר רבנו ז"ל הוא לשוב ולהכלל באחד, באחדותו יתברך, ומעורר ומחזק את לב כל איש ישראל אף אם הוא במקום שהוא, ומלמדו עצות והנהגות ודרכים ישרות וקלות ונעימות אף לשוב אליו יתברך, ומעורר ומחזק לדון את כל אחד מישראל לכף זכות, וכל ענינו הוא רק לזכות לצאת מהחשך והתדמיה, ולהאיר נפשו בערבות נעם זיו שכינת עזו יתברך, ומה שיש חולקים עליו הוא משגי אפנים: א. או שאין יודעים כלל מהו למודו הטוב, ואל מה יכולים להגיע על ידו (אשר זהו הרב) ב. או מחמת פסילות וטפשות.

חמדת לבבי! מה אמר לך, הבחינה בך, הלא אפלו במעט נצוצי אור שטעמת והרגשת מאורו הגנוז של רבנו ז"ל, ראוי לך לאחז את עצמך בו בכל נימי נפשך, ולרדף אחריו ואחרי אנשיו הקדושים, שהם צדיקי הדור הדבוקים בו יתברך בתמידות ועוסקים רק בתורה ובתפלה והתבודדות.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאוד מאוד, וברח לך מכל מיני ספקות ועקמומיות המערבבים ומבלבלים דעתך, וקום ברח לך עכשו במקום פנוי שאין שם בני-אדם, ותדבר ותשיח עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניו יתברך את כל צרותיך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, באשר ידבר איש עם רעהו, ותהיה עקשן גדול על דבר זה מאוד מאוד, וביותר מהכל חזק והתחזק להיות אף ורק בשמחה עצומה, "משונה פרייליך", כי אי אפשר לצאת מכל הרע' שנלכדת בו, כי אם על-ידי תקף הששון והשמחה.

ואודות הלמודים שאתה מתבלבל, כבר דברנו הרבה, שהעקר

אֲשֶׁר א' תתקכח בנחל קנו

לעשות שעור פשוט, לומר הרבה דפים גמרא ופרקים משניות וסימנים שלחן ערוך — מחבר, רמ"א, אשר הוא ענין נפלא, כי על-ידי-זה תפגס בה חמידו דאורייתא, ויהיה לך רצון להתמיד בזה כל היום כלו, וכבר הארכתי בזה בקונטרס "סדר הדרך הלמוד", שנדפס כעת — קחהו משם.

ידידי היקר! אל תהיה בטלן, כי יש תקנה לאחריהך, אם תאחז את עצמך עם אנשי שלומנו היקרים, ומכל שכן אם תזכה להוציא מהכח אל הפעל ולנסע לארץ ישראל, וללמד בישיבתנו הקדושה בבני-ברק — מה טוב ומה נעים.

ידיך הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תמחל לי על שנתאחרה תשובתי, כי גם מכתבי זה פתבתיו בסרוגין כמה פעמים מרב טרדותי. חזק, חזק והתחזק, ואל יהיה בעיניך דבר זה ריק.

א' תתקכח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך בין בגשמיות ובין ברוחניות.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין מספיק ניר, ואין מספיק דיו, ואין מספיק כח ומח לרשם כמה התחזקות האדם צריך בכל יום שלא יפל בדעתו, אלא יחזיק עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו בשום פנים ואופן, עם כל הנסיונות

קנח אֲשֶׁר א' תתקח בַּנְּחָל

הקשים והמרים שיש לו, ובפרט בדור הזה שהערב־רב עושים חיל, חופרים קברים וזורקים חללים מתים ונפטרים על פני האדמה, ומתגולגלים כדמן על פני האדמה בכזיון גדול, ומי שפא למחות — שוברים לו את העצמות ואוסרים אותו בבית־הסֵהר וכו', מחללים שבת בריש־גלי וכו', מדברים נגדו יתברך בלי שום בושה, אשר אפלו אמות העולם מתבישים לדבר נגדו יתברך, רחמנא לישזבן, ולהיכן הגענו? שהערב־רב מעזים לדבר בריש־גלי נגד כל הקדוש לעם ישראל, מפטמים את כלם עם בשר החזיר והחמור, הגמל והשפנים וכו' וכו' והכל בהכשר וכו' וכו', ובגני־אדם אינם יודעים איזה נקניק אוכלים, רחמנא לישזבן, התיירו את העריות לגמרי וכו' וכו', רשעים ארורים וכו' וכו', ואלו הרשעים עושים חיל, ואלו היראים האמתיים, המקימים את מצוותיו יתברך, ומתנהגים על־פי התורה הקדושה, ומחנכים את ילדיהם על־פי האמונה המסורה לנו מדור דור, הם בעניות ובדחקות ובשפלות גדולה וכו' וכו', וכל זה מביא לאדם קשיות וספקות וחלישות הדעת. אבל באמת רבנו ז"ל הקדים לנו גלוי נפלא מאד, והוא נמצא בלקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן נה, והיה טוב מאד שתלמד עכשו את התורה הזו, ותאמר על זה תפלה מ"לקוטי־תפלות", והפלל היוצא מזה, שאסור לפל בדעתו כשוראים שרשע זוכה בדין, אלא צריכים להסתיר את עצמו בסתר צל כנפיו יתברך, ולידע שיש פה יד השם, כי הפל משגח בהשגחה פרטית ובכונה נוראה ונפלאה ממנו יתברך, כדי לנסות אותנו אל מי נפנה בעת צרה.

תהלה לאל, עם ישראל חזקים באמונה פשוטה ומתחזקים, ואשרי ואשרי מי שעוסק לחזק אותם, שזו מעלת צדיקים ויראים, שהם מפיתים רוח חיים לכל המתקרבים אליהם, ולכן אסור לצחק מאף אחד. וכמו שאמר פעם רבנו ז"ל: אלמלא שאינם מונעים רק להבדיל את המקרבים אליהם עם הלשון והלבוש וההנהגה, כבר היה כדאי; זאת אומרת אלו מפרסמי הדור, שמחזיקים כל אחד ואחד קהלה קדושה, ומפרידים ומבדילים אותה מהרשעים שלא יתערבו ביניהם, זה כבר מספיק. ולכן הקפיד רבנו ז"ל מאד מאד

אֲשֶׁר א' תחקכה בַּנְחַל קנט

לא לדבר עליהם כלל, אדרבה אצלו ו"ל היו מאד מאד חשובים כל מנהיגי וצדיקי הדור. ובפרוש אמר שראוי להתברך אצל כל צדיקי הדור, ומי שמפרסם בין הרבה אנשים, הוא בכלל צדיק, ולכן כלך לך מדרך זו שכתבת מרירות וכו' על זה וכו', אין זו דרכנו כלל, וכך לא קבלנו אצל אנשי שלומנו רק אצל השולים, חדשים מקרוב באו, הם גורמים מחלקת על חסידות ברסלב, והם מדברים כל רע על כל אחד, וממילא המקרבים החדשים שומעים דברים פאלו שמדברים על זה או על זה, ועל-ידי-זה הם מתרחקים. ובאמת אמר רבנו ז"ל (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): ותאמין שכל מצותא ומריבה שיש בין צדיקיא, הפל בשבילך, פדי לרחק אותך מהקדשה; פי באמת מי שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אין לו תקנה, וההכרח לו לשמע מריכות בין הצדיקים, וכשאין לו שכל ושומע שזה מדבר על זה וזה מדבר על זה, על-ידי-זה הוא נרחק לגמרי, אבל פשאדם מחזק את עצמו באמונה פשוטה, ואומר לעצמו: מה אכפת לי מזה ומא אכפת לי מזה וכו' וכו', אני צריך לשוב בתשובה שלמה על מעשי הרעים ועל מחשבותי הפגומות, ומתחיל ללמד את התורה הקדושה, אז זוכה להצליח דרכו. ועל-בן ראה, ידידי היקר, לעזוב את כל השטיות שכתבת לי, ואל תהיה שוטר של הקדוש-ברוך-הוא וכו' וכו', ואל תאמר דעות שצדיק זה נאה וצדיק זה אינו נאה. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג), שזה יצר הרע גדול לומר חכם זה נאה חכם זה לא נאה, צדיק זה נאה צדיק זה אינו נאה, הכל הבל ורעות רוח, למה להפגם בדברים פאלה, ולמה להפגם במחלקת, ולמה לגרם שגם מקרבים חדשים יתרחקו מרבנו ז"ל, הלא בנפש הרוצח תלויה נפשו של הנרצח וכו' וכו', צריכים מאד לשמר על דברים פאלו, לא להיות חכם בעיניו, ולא לדבר מה שאין צריכים, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתבין את אשר כתבתי לך.

יש לומר מאמרם ז"ל (אבות פ"ק ה'): ארבע מדות ביושבים לפני חכמים: ספוג ומשפך משמרת ונפה, ספוג שהוא סופג את הכל, משפך שמכניס בזו ומוציא בזו, משמרת שמוציאה את היין וקולטת

את השמרים, ונפה שמוציאה את הקמח וקולטת את הסלת, שזה טובב על ארבעה הנכנסים בפרד"ס: בן עזאי הציץ ומת היה דומה לספוג שסופג את הכל, וכמו שהספוג שספג כל מה שיכול לספוג, שוב אינו יכול לספוג ובטל טבעו, כמו-כן נתבטל בן עזאי ממוציאותו, אחר שהשיג כל מה שהיה ביכלתו להשיג לפי שרש נשמתו, וכשבקש להשיג יותר נפטר מן העולם, ועליו נאמר (תהלים קטו, טו): "יקר בעיני הוי"ה המותה לחסידיו", כי נכנס לפני ולפנים יותר מכחו וכו'. בן זומא הציץ ונפגע, שהתבונן בדברים שלמעלה מהשגתו, שעליו נאמר (חגיגה יג.): במה שהורשית התבונן אין לו חשק בנסתרות, ועל-בן נאמר עליו גם-כן (משלי כה, טז): "דבש מצאת אכל דיך פן תשבענו והקאתו", ועל-בן נתקיים בו (קהלת א, ח): "יוסיף דעת יוסיף מכאוב", ונפגע ויצא מדעתו, וזה דומה למשפך שמכניס בזה ומוציא בזה, הינו שמקיא כל מה שנכנס בו, ואפלו שיכניסו בו כל דבר שבעולם, הוא דומה כמו שתי פיות, מצד אחד הוא מקבל ומצד אחד הוא מוציא, שזה הציץ ונפגע, משפך שמכניס בזה ומוציא בזה, כי זה למעלה מהשגתו. ואחר קצץ בנטיעות, היה דומה למשמרת, שמוציאה את היין וקולטת את השמרים, כי בטל בתורה ועסק בספרי מינות, כי הרבה ספרי מינות נשרו מחיקו כשקם מבית מדרשו, ולא פסק זמר יוני מפומיה (חגיגה טו:). שזה גרם לו מה שגרם, כי מי שעוסק בספרי מינות, ושר זמר יוני, הרי הוא כמו משמרת שמוציאה את היין וקולטת את השמרים, התורה שלמד נאבדה ממנו ונשארו אצלו השמרים, מפני שהיתה בו מינות ואפיקורסות, והיה שר שירי יונים. ורבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום, היה דומה לנפה שמוציאה את הקמח וקולטת את הסלת, כי ידע לברר את הטוב מהרע, ועל-ידי-זה זכה למה שזכה. ואת הדברים האלה צריכים היטב להכניס בעצמו, ולא להשבר משום דבר. ולא בחנם גלה לנו רבנו ז"ל נוראות נפלאות מהארבעה שנכנסו לפרדס (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן לא), שגם בהתקרבות לצדיק יש ארבעה נכנסים בפרדס: הציץ ונפגע, הציץ ומת, קצץ בנטיעות ונכנס בשלום ויצא בשלום; כי מי שזוכה לקבל

אֲשֶׁר א' תתקח בנחל קסא

מרבנו ו"ל באמת, אז הוא נכנס בשלום ויוצא בשלום, מתנהג עצמו כל ימי חייו בטוב ובנעימים ובדבקות הבורא יתברך שמו, אינו רוצה שום דבר אלא מדבק את עצמו בחי החיים בו יתברך, ולומד ומתפלל כל יום, תפלת שחרית שלו מתפלל מלה במלה, התפלת המזון שלו מלה במלה, התפלת מנחה שלו מלה במלה, התפלת מעריב שלו מלה במלה, הקריאת שמע שעל המטה שלו מלה במלה בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות, החצות שלו בתמימות ובפשיטות מלה במלה, וכן כל ברכה וברכה שמברך אותו יתברך היא באימה וביראה, ברתת ובזיע, וכן הלמודים שלומד בכל יום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הכל בחיות ובדבקות אמיתית, שזה בכלל נכנס בשלום ויוצא בשלום, אשרי לו בזה ואשרי לו בבא. ולהפך מי שלוקח את דעת רבנו ו"ל יותר מכחו, אז הוא בבחינת בן עזאי, שהוא הציץ ומת, שנתבטל לגמרי, או הציץ ונפגע, שמשתגע לגמרי, שחושב שדבר רבנו ו"ל הוא רק איזו דרך של 'עבדא בהפקרא ניחא ליה' וכו' וכו', ויש בחינת אחר, שכבר היה מקרב, ולבסוף נתרחק ומדבר כל דבר רע על הצדיק; אשרי מי שמתרחק מרשע בזה, כי מי שהיה מקרב אל רבנו ו"ל ואל תלמידיו הקדושים, וקבל מהם המון התחזקות, ולמד הרבה תורה, ועכשו יצא והקדיח את תבשילו בריבים, הוא רשע מרשע, אוי לו ואוי למתקרבים אליו, ואוי לו למי שיש לו שיכות עמו.

לדעתי, אחרי דבורים אלה, אין לי כבר מה להוסיף, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתזכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, וכבר תעזב את כל השטיות שלך, ותרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, ומה שמעיק לך, ומי שמצער אותך, תספר רק להקדוש-ברוך-הוא, כי באמת אין לאדם אוהב גאמן אלא הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ואל יטעה אותך יצרך כאלו יש לך אל מי לדבר, אל מי לספר את בעיותיך וצרותיך, הכל הבל ורעות רוח, כי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ורק אליו צריכים לבא, והגיע הזמן שתפקח את העינים שלך, ואז תצליח בדרך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

קסב אָשֶׁר א' תתקכט בנחל
א' תתקכט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות חלומות שאמה פותב, מה אמר לך, ידידי היקר, לא
צריכים להתבלבל מחלומות כלל, כי החלומות השוא ידברו (וכריה
י. ב), ואין צריכים לפחד משום דבר, כי כל החלומות הולכים אחר
הפה (ברכות נה:), כפי שפותרים אותם, ולכן ראה לפתור את
החלומות שלך רק לטוב. היה טוב מאד אם היית לומד עכשו את
התורה בלקוטי-מוהר"ן, סימנים א', נד, ששם מדבר רבנו מזכור
המדמה, ותאמר עליה את התפלה מ"לקוטי-תפלות", ואף שהיא
תורה מאד ארצה, אבל היא תורה יסודית, ששם מגלה רבנו ו"ל
איך שהקדוש-ברוך-הוא מצמצם את עצמו מאין סוף עד אין
תכלית, ומרמז לאדם רמזים בכל יום לדעת איך להתנהג בזה
העולם, ושום דבר בזה העולם לא יוכל לשבר אותו. תאמין לי, ידידי
היקר, אם לומדים את התורה הזו, ואומרים את התפלה עליה, ומפל
שכן וכל שפן פשוטים ללמד את כל ההלכות מ"לקוטי-הלכות"
שנתחדשו עליה, אין עוד טעם ואין עוד נעם ואין עוד ערבות
בעולם יותר טוב מזה.

אגב אספר לך ספור נפלא ששמעתי לפני כמה שנים בין אנשי
שלומנו, שפעם אחת באה אשת מוהרנ"ת ו"ל אל רבנו ו"ל, ואמרה
לו שיש לה חלום מפחיד מאד לספר לו, ובאותה עת היה הצדיק
הקדוש רבי יודל תלמיד רבנו ו"ל אצל הרב מברסלב, ענה ואמר
לה מוהרנ"ת ו"ל: לכי אליו ותספרי לו את החלום. והיא הלכה
וספרה לו את כל החלום, הוא שמע ולא ענה שום דבר, אך אחר-כך
כשיצאה שאל: מי היא זאת? אמרו לו: זאת הייתה אשת מוהרנ"ת

אֲשֶׁר א' תתקל בנחל קסג

ו"ל, עָנָה וְאָמַר: חָבֵל, חָבֵל, רַחֲמָנוּת גְּדוּלָּה עָלֶיךָ, הִיא מִכְרָחָה לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאֵינִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר, כִּי מוֹהֲרָנִית ו"ל צָרִיךְ לְהוֹרִיד עוֹד שְׁנֵי יְלָדִים מֵאִשָּׁה אַחֲרַת. וְכֵן הִזָּה שְׁנִסְתְּלָקָה, וּמוֹהֲרָנִית ו"ל הִתְחַתֵּן עוֹד פַּעַם, וְנוֹלְדוּ לוֹ מֵאִשְׁתּוֹ הַשְּׁנִיָּה עוֹד שְׁנֵי בָּנִים: ר' נחמן ור' יוסף יונה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רְאוּי לָנוּ לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרְלֵנוּ, שְׁאַנְחָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלֵא כְּזֶה, מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל? הֵן אֱמֶת שְׁעוֹבְרוֹת עָלֵינוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוּת, כָּל-כָּף הַרְבֵּה יְסוּרִים, כָּל-כָּף הַרְבֵּה מְרִירוֹת, עִם כָּל זֹאת יֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְהִתְחַזֵּק, רַק לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָנִים, וְאִזּוּ נִצְלִיחַ דְּרַבְּנוּ תְּמִיד. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַכְנִים דְּבוֹרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתקל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמָּךְ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, כְּמָה שְׁלֹא נִדְּבַר מֵעַנִּין הַהִתְחַזְּקוֹת, שְׁצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵין זֶה מְסַפִּיק, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הָעֶקֶר זֶה הַתְּחַזְּקוֹת וְהַתְּחַדְּשׁוֹת, וְרַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ שֶׁהִיא צָדִיק גְּדוּל מְאֹד, שֶׁהוּא הַפִּירוֹ לְצָדִיק גְּדוּל, אַךְ-עַל-פִּי-כֵן הִיָּתָה לוֹ לַעֲת זְקֻנָּתוֹ יְרִידָה גְּדוּלָּה שְׁלֹא הִתְחַדֵּשׁ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים בְּכָל פַּעַם לְהִתְחַדֵּשׁ מְחַדֵּשׁ, הֵינּוּ לֹא מִבְּעֵיִא שְׁבָכָל יוֹם צָרִיכִים לְקוּם אָדָם חֲדָשׁ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ",

קסד אֲשֶׁר א' תתקל בַּנְחַל

שְׁצַרְיִכִים לְהִתְחַדֵּשׁ בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה עוֹד פְּעַם וְעוֹד פְּעַם כָּל יוֹם מִחֻדָּשׁ, אֲלָא אֲפֹלוּ כָּל שְׁעָה וְכָל רִגַע צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ. רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ פְּעַם, אֲשֶׁר לֹא מִבְּעֵינָא אֲשֶׁר דְּבוּר אֶחָד לֹא יֵצֵא מִפִּי בְּלִי הִתְחַדְּשׁוּת, אֲלָא אֲפֹלוּ נְשִׁימָה לֹא יוֹצֵאת מִמָּנּוּ בְּלִי הִתְחַדְּשׁוּת, וּכְזוֹ הַלְשׁוֹן אָמַר: אֲפֹלוּ אֵינן דוּף, גִּיט גִּיט אַרְוִיס אֵן הִתְחַדְּשׁוּת. וְזֶהוּ הַחֲדוּשׁ שֶׁבְּחֲדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁתְּמִיד הִתְחַדֵּשׁ, וְתְּמִיד בְּכָה אֵיךְ זוֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי, אֲפֹלוּ כְּשֶׁכָּבַר זָכָה לְהִגִּיעַ לְמַדְרַגּוֹת רְמוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הוּא הִרְגִישׁ שֶׁעֲדִין לֹא הִתְחַיֵּל כָּלֵל, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה הוּא עֹלָה מְעֹלָה מְעֹלָה, וְכָל הַהֲנַהֲגָה שֶׁלוֹ הוּא סֵפֶר לָנוּ, כְּדִי שְׁאַנְחֵנוּ נַחֲקָה אוֹתוֹ וְנַעֲשֶׂה כְּמוֹתוֹ, וְלָכֵן רָאָה לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פְּעַם. וּמִוֵּהַרְנֵ"ת ז"ל פְּעַם בְּאִמְצַע לְמוֹדוֹ בְּרַבִּים צֶעֶק בְּהִתְלַהֲבוֹת גְּדוּלָּה: לְמָה זָכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי לְמָה שְׁזָכָה? כִּי הֵיטָה לוֹ מִדָּה זֹו בְּהִתְחַזְּקוֹת וְכוּ', לְמָה זָכָה הָאֶרֶ"י ז"ל לְמָה שְׁזָכָה? כִּי הֵיטָה לוֹ מִדָּה זֹו בְּהִתְחַזְּקוֹת וְכוּ', וְלְמָה זָכָה הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ לְמָה שְׁזָכָה? כִּי הֵיטָה לוֹ מִדָּה זֹו בְּהִתְחַדְּשׁוּת, וְלְמָה זָכָה רַבְּנוּ ז"ל לְמָה שְׁזָכָה? כִּי הֵיטָה לוֹ מִדָּה זֹו בְּהִתְחַדְּשׁוּת וְכוּ', וְסִיִּם: וְלְמָה זָכִיתִי לְמָה שְׁזָכִיתִי? כִּי יֵשׁ לִי תְּהִלָּה לְאֵל, הִתְחַדְּשׁוּת וְכוּ', וְהֵיךְ מוּכָן מְדַבְּרִיו, שֶׁגְּדַלַת הַצְּדִיקִים הֵיטָה רַק בְּזָכוֹת הַהִתְחַזְּקוֹת שֶׁלָּהֶם, כִּי גַם עָלֵיהֶם עָבַר מָה שֶׁעָבַר. תְּתַאֲרֵ לְעֶצְמְךָ ר' שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי צְרִיף לְבָרַח מִהַמְּלָךְ שֶׁל רוּמִי, וְלִשְׁבֹּת בְּתוֹךְ מְעָרָה שְׁתִּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה, עַד שֶׁיָּבֹאוּ וַיִּבְשְׂרוּ לוֹ שְׁמַת מְלָךְ רוּמִי, יֵשׁ לָנוּ מִשָּׁג מָה זֶה וְכוּ' וְכוּ'? וְדִיקָא שָׁם הִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹתוֹ, עַד שְׁזָכָה לְגָלוּת אֶת כָּל סִתְרֵי תוֹרָה, רְזִי דְרִזִּין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, מְעוֹלָמוֹת לְמַעְלָה מְעוֹלָמוֹת שֶׁהִיוּ נְעֻלְמִים וְנִסְתָּרִים לְגַמְרִי, שְׁזָה הָאִידְרָא רַבָּה וְאִידְרָא זוּטָא, וְכָל פְּרָצוּפֵי הָעוֹלָמוֹת, וְכֵן הָאֶרִיז"ל וְהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ וּבִפְרָט רַבְּנוּ ז"ל שֶׁעָבַר עָלָיו כָּל-כֶּף הַרְבָּה מְרִירוֹת וּמַחֲלָקַת וְכִסּוּיִים וְהַעֲלָמוֹת, וְהוּא הַשָּׂאִיר לָנוּ אוֹצְרֵי אוֹצְרוֹת, שֶׁיְּכוּלִים לְחַזֵּק אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם. וּפְעַם אַחַת אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עוֹד יָבֹוא אַבְרָהָ, שֶׁיִּפְרֹשׂ אֶת כָּל כְּתָבֵי הָאֶרִיז"ל, שֶׁאֲפֹלוּ יְלָדִים יָבִינוּ אֶת זֶה. וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁעוֹד יָבֹוא אַבְרָהָ

אֲשֶׁר א' תתקלא בַּנֶּחֱל קסה

שֶׁהוּא יִפְאָר אֶת עֲנִינִי, "עַר נֹועֵט בַּאֲשִׁינְעֵן מִיִּין זַאךְ" וְכוּ' וְכוּ'.
יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבַנּוֹ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, תְּהִלָּה לְאֵל,
יֵשׁ לִי חֶלֶק גָּדוֹל בְּזֶה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזֹכָה לְהַדְפִּיס אֶת
כָּל מַה שֵׁיִשׁ תַּחַת יָדֵי בְכָתֵב יָד.

נָא וְנָא הַחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּיַחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּתְחַפֵּשׂ
וּתְבַקֵּשׁ לְעֲצָמְךָ אֵיזָה חֵבֵר טוֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּכָל יוֹם מִהַעֲצוֹת
הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל. כִּי עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׁבָשׁוּם פָּנִים וְאָפֵן אֵין
יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲלֵא כְּשֵׁיִשׁ לוֹ חֵבֵר טוֹב. וְכָל אֱלוֹ
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁזָּכּוּ לְמִצַּא אֵיזָה חֵבֵר טוֹב, הֵם הַצְּלִיחוּ מְאֹד מְאֹד
בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, כִּי אִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזֹק, וְכֵךְ הִמְשִׁיכוּ
בְּיַחַד לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְעִבְרוּ
אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

אֵין זֶה עֲצָה לְכָתֵב בְּכָל פַּעַם אֲנִי מִיֵּאֵשׁ וְכוּ' וְכוּ', מִמְּנֵי כָּבֵר
לֹא יִהְיֶה שׁוֹם דְּבָר וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי כָּבֵר לֹא שְׁוֶה לְשׁוֹם דְּבָר וְכוּ' וְכוּ'.
זֶה לֹא עֲצָה, זֶה עֲצַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שְׁרוּצָה לְשַׁבֵּר אֶת הָאָדָם, כְּאֵלוֹ
אִתָּה כָּבֵר לֹא שְׁוֶה לְשׁוֹם דְּבָר. וּבְאֵמַת צְרִיכִים לְלַעַג לוֹ, וּבְכַפְרֵט
שֵׁיִשׁ לָנוּ עֲצוֹת גְּדוֹלוֹת כְּאֵלֶּה מִרַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד
מְאֹד לְהַתְחַזֵּק בְּזֶה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ
כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' תתקלא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר שׁוֹפְטִים ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנֶּחֱל נּוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מה אמר לך, ידידי היקר, העקר הוא הכנעה ובטול, כך קבלנו מרבנו ז"ל. כי בזה שאדם מכניע את עצמו, ומבטל את עצמו בפני הצדיק, אז מאיר בו אור עליון מאד. וזה סימן שאדם מקרב אל צדיק אמתי — כשנופלת עליו עננה ושלולת (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן עב), כי אחרת אם נופלת על האדם גאות וישות, סימן שהוא עדין בעל גאנה גדול, ולא יצא מחל אל הקדש אפלו פחוט השערה. והאיש האלקים הרבי רבי אלימלך, זכותו יגן עלינו, אמר פעם בבכיה עצומה לתלמידיו שעמדו סביבו אחרי שבאו אליו המון אנשים, נשים וטף להתברך מפיו, ענה ואמר הקדוש בבכיה עצומה: "הידעתם למה באים אל אלימלך? כי 'מילך' חטא והכריע את כל העולם בלו לכף חוב, ולכן כל אחד בא וצועק: 'אלימלך תן לי בנים, אלימלך תן לי פרנסה, אלימלך תן לי בריאות, אתה אשם בדרך הזה שאין לי בנים, אתה אשם בזה שאין לי פרנסה, אתה אשם בזה שאין לי בריאות' וכו' וכו', כל-כך החזיק את עצמו ללא פלוג, עד שכל אלו האנשים שבאו להתברך מפיו הקדוש, הוא החזיק שהם באים לתבע ממנו שהוא חייב להם מה שחסר להם, זו עבודת הצדיקים הגדולים במעלה נוראה ונפלאה מאד. אשרי מי שזוכה להגיע אל בטול בזה שהוא מבטל את עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ומרגיש טעם אחר בחיים, כי רבנו ז"ל גלה לנו, אשר תכף-ומיד כשאדם זוכה לבא לעננה ולשלולת, אז מרגיש טעם עולם הבא. כי אי אפשר להשיג רוחניות אלקות, אלא מי שנעשה שכן לעפר בחייו, שתמיד מסתפל על תכליתו הנצחית.

נא ונא ראה לבטל את עצמך לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ותדע ותאמין אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא מהמאציל העליון; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל. כי רבנו ז"ל גלה לנו (שיחות-ה"ר, סימן נא): העולם הזה מטעה אותנו, העקר שלא יטעה אתכם העולם, כי יכולים להיות בזה העולם שבעים שנה, ולחיות בטעות גדולה מאד, ויחשב שהוא איש כשר, ולבסוף רחמנא לישזבן, הוא אינו מתפלל, אינו לומד, אינו מקיים את המצוות, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל,

אֲשֶׁר א' תתקלב בְּנַחֵל קסז

שהוא יפתח לו את העינים שלו, כי הצדיק פותח את העינים, (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), והעקר להסתכל על עצמו איפה הוא מחזיק בזה העולם בגשמיות וברוחניות.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתכניס את הדבורים בתוך תוכך, ואז תרגיש אחרת לגמרי.

ראה לבא אלי ונדבר יחד, כי יש לי הרבה דברים לספר לך. אבל אי אפשר על פני הכתב והבן למעשה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שנשמע רק בשורות משמחות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקלב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, אחי, האברך היקר, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אהובי, אחי היקר, כבר היה בדעתי לכתב לך כמה פעמים, אך מרב טרדותי לא היה הפנאי. מה נשמע אודות הנסיעה לציון הקדוש? בא אלי אברך אחד מאנשי שלומנו, ומאד רוצה גם-כן להצטרף לנסיעה שלכם, והוא יקר ערך מאד, ויכול להיות שבזכותו תזכו להגיע לשם, כי נפלא הוא במדרגת התמימות והפשיטות והאמונה ברבנו ז"ל, ועצם הרצונות והכסופים שיש לו לציון רבנו ז"ל — אין לשער ולספר כלל, ובכל יום ויום יוצא לשדה כמה שעות, ומתבודד עמו יתברך שיזכה להגיע אל ציון רבנו ז"ל, ועל-כן תכתב לי תכף-ומיד תשובה האם שיה לצרפו אליכם, ומה הוא צריך להכין לנסיעה — פאס [דרכון] או תמונות וכו', הכל תכתב לי באר היטב.

קסח אֲשֶׁר א' תתקלב בַּנְחַל

אהובי, אחי! ראה להכניס את עצמך תמיד בכל עת ורגע באמונה הקדושה, לידע אשר אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, וצריך להכניס ידיעה זו היטב היטב בפנימיות דעתו ומחשבתו, באפן שייזכה להכלל בו ותברך — הוא וכל הבריאה כלה, וזה זוכים על-ידי רבוי שיחות ותפלות, תחנונות ובקשות אליו ותברך בהתבודדות (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן נב), ועל-ידי-זה דיקא חי חיים חדשים בכל עת ורגע, וחייו חיים טובים, אמתיים ונצחיים (עין שיחות-הר"ן, סימן נג).

וצריך שתדע, כי הכל בהשגחתו הפרטי פרטית, כי (חלין ז'): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה, וכתוב (תהלים לז, כג): "מהנו"ה מצעדי גבר כווננו ודרך יחפץ"; כי כל פסיעה ופסיעה שאדם פוסע יש בה כונה עמקה, והכל בחשבון גדול, ובפרט איזו נסיעה שמזדמנת לאדם, הכל ממנו ותברך, ועל-כן אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן פה): בשאדם רואה איזו נסיעה, אל יתעקש, רק תכה-ומיד יסע, כי בודאי יתקן שם מה שצריך לשרש נשמתו, מכל שכן כשיזכה לדבר עמו ותברך בלשון שרגיל בה במקום שישע וילך, יתקן שם ענינים נפלאים, כי צריך להתרגיל את עצמו כל-כה בעבודה הקדושה הזו, לשית ולדבר עמו ותברך, אשר בכל מקום שישע וילך, ידבר עמו ותברך, ועל-ידי-זה מעלה ומתקן ענינים נוראים ונעלמים, מה שאנוז ונסתר ונעלם מעיני כל חי, כי התבודדות ותפלה ושיחה בינו לבין קונו, הוא הצנור הממשיך ומוריד אלקותו ותברך בעולם; ועל-כן אשרינו ואשרי מי שזוכה לדבר עמו ותברך בכל מקום ובכל פניה שרק יתגלגל בזה העולם, ועל-ידי-זה מוריד את שכנת עזו בעולם, ועל-כן בכל הליכה והליכה צריך להשתוקק אליו ותברך, ולהוציא מפיו איזה דבורים אליו ותברך, ומכל שכן וכל שכן כשנכנסים באדם כסופים ורצונות חזקים לנסע אל מקום קדש קדשים בציון הקדוש של רבנו ז"ל בעיר אומן, אשר בודאי אלו הרצונות והתשוקות הם מלמעלה, שנכנסת בו הארה נוראה ונפלאה וגדולה, בחינת הארת פסח, שהוא רק בדרך התנוצצות, ואמר-כה לוקחים

אֲשֶׁר א' תתקלג בנחל קסט

את זה ממנו, וצריך להתחיל להשתוקק אליה ימים ושבעות, ואז על-ידי רבוי הכסופים וההשתוקקות יזכה לבנות לעצמו כלי, שיהיה לו אתערוותא דלתתא, או דיקא יזכה לזה.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד בכל ענייניך בלי שום חכמות כלל, הן בשקיפה נפלאה בספרי רבנו ז"ל והן בתפלה והתבודדות בכל יום ויום, והן בשעורים קבועים כסדרן כרצונו של רבנו ז"ל (עין שיחות הר"ן, סימן עו), והן בהפצת המעינות, לקיים (משלי ה, טז): "יפוצו מעינותיך חוצה" (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן יד), שהוא תקון נפלא, בבחינת (ירמיה טו, יח) "אם תוציא יקר מזולל" וכו', עין שם.

ועל כלם להיות אף ורק בשמחה עצומה, שזכינו להתודע מאמת כזו, מרבי המחיה אותנו ומחזק ומאמץ אותנו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסדים שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

דידה לנצח...

א' תתקלג.

בעזרת השם יתברך, ערב-שבת-קדש לסדר שופטים ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי, שותה ממיי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את שני מכתביך קבלתי בשמחה עצומה, ובכל פעם הנה בדעתי להשיבך, אף מרב טרדותי, בעוונותי הרבים מדי יום ביומו לא היה הפנאי.

אהובי, אחי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי

קע אָשׁר א' תתקלג בַּנְחַל

אַמַת כְּזֶה, רַבִּי הַמְחִיָּה וּמֵאַמֵּץ אוֹתָנוּ, רַבִּי הַמְדַרְיָךְ אוֹתָנוּ בְּדַרְךְ
הָאֵמֶת. טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יְתִבְרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ,
חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנִעְיָמִים.

וּבִפְרֵט אַתָּה, שְׂזוּכִית בְּזוּכִיּוֹת חֲנָם לְעֵלוֹת וּלְהַתְיָשֵׁב בְּאַרְץ
הַקְדָּשׁ, אֲשֶׁר נִתְקַדְּשָׁה בְּקִדְשֵׁי עוֹלָמִים, וְשֵׁם מְאִיר אוֹרוֹ יְתִבְרַךְ
בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלְא מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יא, יב): "אַרְץ אֲשֶׁר
הַיְיָ אֱלֹהֶיךָ דֹרַשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד, עֵינֵי הַיְיָ אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מִרְשִׁית
הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה". וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
כ'): בְּאֵילִין אֲשֶׁתַּפַּח גִּיבֹר וְתַקִּיף; כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְבֵא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
אִז דִּיקָא נִקְרָא מְנַצַּח, שְׂנַצַּח אֶת הַמְלַחְמָה, עֵינֵי שָׁם; וּמוֹהַר"ן ז"ל
אָמַר: בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הָאָדָם בְּבֵית, וּבְחוּץ לְאַרְץ הָאָדָם בְּחוּץ מִמֶּשׁ
(עֵין בֵּימֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב'), וּמִקוּרוֹ הוּא בְּדַבְרֵי חַז"ל הַקְדוּשִׁים (מְדַרַּשׁ
שׁוּחַר טוֹב, תְּהֵלִים סח): אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת בֵּיתָהּ, וְשֶׂאֵר הָאֲרָצוֹת
נִקְרָאוֹת חוּצוֹת, וְשִׁלְמוֹת הָאָדָם הוּא כְּשִׁיּוֹשֵׁב בְּבֵית דִּיקָא, שֶׁהוּא
מְקוֹם מְשֻׁמֵּר מִכָּל רָע, וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה מו, יג): "כִּתְּפֹאֶרֶת אָדָם
לְשֶׁכֶת בַּיִת", וְהַתְּפִלָּה נִקְרָאת בַּיִת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם נו, ז): "כִּי בֵיתִי
בַּיִת תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים", וְאַרְץ יִשְׂרָאֵל שָׁם מְקוֹם הַתְּפִלָּה
וְהַנְּסִים (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'), וּבְנֻדָּאֵי תַזְכָּה לְנִסִּים אִם
תִּתְמִיד בְּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוִת, שְׂאִז תַזְכָּה לִישֵׁב בְּבֵיתוֹ יְתִבְרַךְ, וְלִהְיוֹת
מֵאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ כְּבִכּוֹל, וּמִי לֹא עוֹזֵר לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ?! אֵךְ לְזִכּוֹת לִישֵׁב
בְּבֵיתוֹ יְתִבְרַךְ, צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת וְעַקְשָׁנוֹת גְּדוֹלָה, וְכְמוֹ שֶׁהוּא
בְּכָל־לִיּוֹת, "הַבַּיִת" שֶׁהוּא תְּפִלָּה, מְגַרְשִׁים אֶת הָאָדָם בְּכָל פַּעַם
בְּשִׁבִיל בְּחִירָה וְנִסְיוֹן, לְרֵאוֹת אִם יִהְיֶה חֲזָק וְעַקְשָׁן גְּדוֹל לֹא
לְהַתְּפַעֵל וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן בְּפִרְטִיּוֹת, "הַבַּיִת" שֶׁהוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
מְגַרְשִׁים אֶת הָאָדָם וְכוּ', שְׂזֵהוּ כָּל־ל הַנְּסִיוֹנוֹת שֵׁישׁ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל
וְכוּ', כִּי הוּא אֶחָד מֵהַדְּבָרִים הַנִּקְנִים בִּיסוּרִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ה.), וְצְרִיכִים חֲזוּק עֲצוּם לְהַשְׁאֵר שָׁם. וּבִפְרֵט אַתָּה,
יְדִידִי, שֶׁהֵנָּה מְצַפָּה לִישׁוּעָה, וְאַרְץ יִשְׂרָאֵל מְסַגֶּלֶת מְאֹד מְאֹד
לִישׁוּעָתָךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ (כְּמוֹ שֶׁפִּרַּשׁ
רַש"י עַל לֶךְ-לְךָ), אַתָּה צְרִיף לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּכָל מִינֵי אִפְגִּים

אֲשֶׁר א' תתקלג בנחל קעא

שְׁבַע עוֹלָם לְהַשְׂאֵר בְּבֵית הַתְּפִלָּה וּבְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּיַד אֵל סוּף כָּל סוּף בֹּא תְּבוֹא יְשׁוּעָתְךָ, וּמָה שֶׁנִּתְעַכְּבֶת הַיְשׁוּעָה, הוּא רַק כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ רוּצָה בְּתַפְלֵתְךָ וְשִׂיחָתְךָ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (יְבֻמוֹת סד.): מִפְּנֵי מָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ עֹקְרִים? מִפְּנֵי שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלֵתוֹן שֶׁל צְדִיקִים. וְעַקֵּר הַכֹּל לֵהִיּוֹת אֵךְ וְרַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לֵהִיּוֹת "מְשׁוּנָה פְּרִיילִיךְ", וְלִרְקַד וּלְנַגֵּן לַעֲצָמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שִׂמְחָה, וְלְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשִּׂמְחָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ — זֶה אֲשֶׁתוֹ (יוֹמָא ב.), וְלִרְאוֹת שֶׁכָּל הַבַּיִת יִתְנַהֵג רַק בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁהִיא סִגְלָה נִפְלְאָה לְבָנִים חַיִּים וְקִנְיָמִים. וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (פְּסָחִים עב.): חֵיב אָדָם לְשִׂמַּח אֲשֶׁתוֹ בְּדָבָר מְצֻנָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְאָמְרוּ (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו:): אֲשֶׁה — בַּעֲלָה מְשִׂמְחָה, עֵינֵי שָׁם; וְאָמְרוּ (בְּבֵאֲתָרָא י:): מָה יַעֲשֶׂה אָדָם וַיְהִי לוֹ בָנִים זְכָרִים? יִשְׂמַח אֲשֶׁתוֹ לְדָבָר מְצֻנָה, עֵינֵי שָׁם; כִּי הָעַקֵּר תְּלוּי בְּמִצְוֹת הַשִּׂמְחָה, וְכֹל מָה שֶׁיִּשְׂמַח יוֹתֵר, בֵּן יִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ וַיִּתְחַזְּקוּ עֲצָבָיו, וַיִּזְכֶּה לְרַפּוּאָה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וּבַפֶּרֶט עֲתָה בֵּימֵי אֱלוֹל הַקְּדוּשִׁים, יֵשׁ לְקַיָּם בְּשִׁלְמוֹת פְּנוּת אֱלוֹל, שֶׁהִיא: שׁוֹמְעִים חִרְפָתָם וְאֵינָם מְשִׁיבִים (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן י'), אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה כִּי אִם עַל-יַדֵּי תַקְּףָה הַשְּׁשׁוֹן וְהַשִּׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מְרַחֵבָה אֶת דַּעַת הָאָדָם, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְסַבֵּל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, וּמְאַרִיךְ אָפוֹ. וְזֶהוּ (תְּהִלִּים צו, יב): "שִׂמְחָתוֹ צְדִיקִים בְּהִנְיָה" וְגו', שִׂמְחָתוֹ דִּיקָא, שֶׁהוּא רָאשֵׁי תְּבוֹת: שׁוֹמְעִים חִרְפָתָם וְאֵינָם מְשִׁיבִים, וְזֶה צָרִיךְ לֵהִיּוֹת בְּכָל־לִיּוֹת וּבַפֶּרֶטִיּוֹת לְסַבֵּל הַכֹּל, וְאִזּוֹ יִמִּין ה' פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָה, וַיִּזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי. וּבַפֶּרֶט שְׁבָאָה וְנִכְנַסְתָּ שָׁנָה חֲדָשָׁה, שֶׁיִּכּוֹל לַפְעֵל אִזּוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָא כָּל מִינֵי יְשׁוּעוֹת וְהִרְחֻבוֹת, וּבַפֶּרֶטִיּוֹת כְּשֶׁתִּזְכֶּה לֵהִיּוֹת בְּקַבּוּץ הַקְּדוּשָׁה שְׁלָנוּ, אֲקַנּוּהָ לֵהִיּוֹת עִמָּךְ בְּיַחַד, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אִזּוֹ יְכוּלִים לַפְעֵל הַכֹּל, אִם רַק מִתְעַקְּשִׁים וּמִפְצִירִים כָּל הַיּוֹם בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְצָרִיכִים לְחַשֵּׁב כָּל הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה רַק מִחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנֵינוּ ז"ל, וְתַחֲשֹׁב כָּל הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה: "בְּזוֹ הַשָּׁנָה תִּהְיֶה לִי בְּיַדֵּי יְשׁוּעָה" בּוֹכּוֹת רַבְּנֵינוּ ז"ל, וְהַמְחַשְּׁבָה יֵשׁ לָהּ תַקְּףָה גְּדוּלָה, וּבַפֶּרֶט בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְעַל-יַדֵּי-זֶה

קעב אָשר א' תתקלד בנחל

בנדאי תושע, וְהַעֲקֵר לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה.

יִדְרֹךְ לְנִצַּח הַמְּבָרָךְ וְאֵת בֵּיתְךָ לְשָׁנָה טוֹבָה תְּכַיְיֵם בְּיָמֶיךָ, שְׂהוּא
רֵאשִׁי תְּבוֹת (יִשְׁעִיָּה נה, יב): כִּי בְּשִׁמְחָה תֵּצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם
תֵּיבְלוּ, וְיִתְמַלְאוּ מִשְׂאֵלוֹת לְבַבְכֶם לְטוֹבָה, אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

א' תתקלד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,
הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד, שְׁתִּהְיֶה לְאֵל, מְצַאֵת
אֲכַסְנֶיָה טוֹבָה בְּגִשְׁמִיּוֹת, כֵּן תִּזְכֶּה לְמִצָּא אֲכַסְנֶיָה טוֹבָה בְּרוּחָנִיּוֹת,
וְלִהְיוֹת קְבוּעַ בְּעַבְדוֹתָי יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעֵקֶר בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבָּא, וְכִמוֹ שְׂאֲכַסְנֶיָה בְּגִשְׁמִיּוֹת צָרִיךְ שְׁתִּהְיֶה בְּשִׁלְמוֹת —
"אֲשִׁיל": אֲכִילָה, שְׂתִּיָּה לִינָה, כְּמוֹ־כֵן אֲכַסְנֶיָה בְּרוּחָנִיּוֹת צָרִיךְ
שְׁתִּהְיֶה בְּשִׁלְמוֹת — "אֲשִׁיל": אֲשַׁפֵּךְ לְפָנָיו שְׂיַחֵי, לְהִיּוֹת רְגִיל
מְאֹד בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֹו, וְלִדְבַר וְלִסְפָּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּיּוֹת
וּבְכַשִּׁיטוֹת גְּמוּרָה כָּל עֲנִינֹו וְכָל מָה שְׂצָרִיךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר וּיְבַקֵּשׁ אִישׁ
אֵת רַעְיוֹ וְהַבֵּן אֵת אָבִיו, וְעַל־יְדֵי רַבּוּי תִּפְלֶה וּבְקִשָּׁה יִזְכֶּה לְזַכּוּךְ
הַמַּחֲזִין וְלִשְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, עַד שְׂתִּתְגַּלֶּה לִּי אֲחִדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה
לְעַבְדוֹ שְׂכֶם אֲחִד, וְיִדַּע בְּכַרוּר גְּמוּר שְׂאֵתָה לְבִדְךָ אֲלִקִּינוּ, שְׂכָל
זֶה אֲשִׁיל בְּרוּחָנִיּוֹת. וּבְאַמֶּת מְבַאֵר בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן
ו'), אֲשֶׁר עָקַר הַגְּלוּת וְאִי מְצִיאָת מְקוֹמוֹ וְהוֹלֵךְ נַע וְנָד, הוּא רַק
מִחֲמַת פָּגַם הָאֲמוּנָה, כִּי בְּאַמֶּת כְּשִׂאָדָם זוֹכֶה לְהַכְנִיס אֵת עַצְמוֹ
בְּשִׁלְמוֹת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיוֹדַע וְעַד אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, עַל־יְדֵי־זֶה בְּכָל מְקוֹם שְׂהוֹלֵךְ — בֵּיתוֹ עִמּוֹ,
כִּי הוּא מְסַבֵּב עִם אֲמוּנָה כְּמוֹ בֵּית, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (תְּהִלִּים פט, ט):
"וְאֲמוּנָתְךָ סִבִּיבוֹתֶיךָ" וְגו', וְדַבֵּר זֶה נֶאֱמַר אֲצֵל שְׂמוּאֵל הַנְּבִיא, בְּכָל

אֲשֶׁר א' תתקלד בנחל קעג

מקום שְהֵלֶךְ — בֵּיתוֹ עִמּוֹ, כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ חֲז"ל (בְּרֵכוֹת י.) עַל פְּסוּק (שְׁמוּאֵל-א ז, יז): "וַתִּשְׁבְּתוּ הָרַמְתָּה כִּי שָׁם בֵּיתוֹ" — שְׁכַל מְקוֹם שְהֵלֶךְ שָׁם בֵּיתוֹ עִמּוֹ, כִּי הוּא הִיָּה דְבוּק בְּיֹתֵר אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְכַל עֲנִינוֹ הִיָּה רַק תְּפִלָּה. כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲז"ל (בַּמְדָּבָר רַבָּה י, יד): פְּתוּאֵל זֶה שְׁמוּאֵל, וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ פְּתוּאֵל? שְׁפִתָּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַתְּפִלָּתוֹ, עֵינָיו שָׁם; וְכֵן כָּל הוֹרְתוֹ וְלִידָתוֹ הִיָּה רַק עַל-יְדֵי כַח הַתְּפִלָּה, שֶׁהַתְּפִלָּלָה חֲנָה עָלָיו. וְכֵמוֹ שְׁדָרְשׁוּ חֲז"ל, כָּל סֵדֵר הַתְּפִלָּה וְהַנְּהַגְתַּ חֲנָה וְנִקְרָאתָ אוֹתוֹ שְׁמוּאֵל, כִּי מֵה' שְׁאֵלְתִּיו" (שְׁמוּאֵל-א א, כ), "דְּעַר גְּאֻנְצָעֵר שְׁמוּאֵל אִיזו גְּעוֹוֵעַן תְּפִלָּה"^ב; וְעַל-כֵּן דִּיקָא הוּא זְכָה לְבֵית, כִּי רַק זֶהוּ עֵקֶר בֵּי"ת מְנוּ"ס שֶׁל הָאָדָם לְבֵרַח אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר בֵּיתוֹ הוּא בֵּית תְּפִלָּה, כִּי בְּלֹא תְּפִלָּה, הָאָדָם יָכוֹל לִישֵׁב בְּתוֹךְ בֵּית, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה בְּגִלוּת — נַע וְנָד, וְלִהְפוּף עַל-יְדֵי תְּפִלָּה גַם בַּחוּץ יִמְצָא לְעֲצֻמוֹ בֵּית; כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַבֵּית הוּא דִּיקָא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, וְעַל-כֵּן בְּחֵר ה' בְּיַעֲקֹב, כִּי קָרָא אֶת הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיִנַת בֵּית, כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ חֲז"ל (פְּסָחִים פ.ח.): אֵלָּא כִּי־עַקֵּב שֶׁקָּרָא בֵּית. וּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲר"ן (חֶלֶק א', סִימָן י'), וּפְרָשׁוֹ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׁעֵקֶר מַעֲלָתוֹ הִיָּתָה, שֶׁהַכְּנִיס כָּל-כָּף אֶת עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, עַד אֲשֶׁר אָפְלוּ עַל עֶסְקֵי בֵּית צָרִיכִים לְהַתְּפַלֵּל אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ. וְעֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה הוּא לְהַמְשִׁיךְ תְּמִיד חֶסֶד שֶׁהוּא יָד יָמִין, בְּחִינַת (תְּהִלִּים יח, לו): "וַיִּמְיֶנֶךָ תְּסַעְדֵנִי"; וְעַל-כֵּן בֵּי'ת' רָאשֵׁי תְּבוּת (שָׁם סג, ט): "בֵּי תְּמִכָּה יִמְיֶנֶךָ", כִּי דוֹקָא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּחִינַת בֵּי'ת', אוֹחֲזִים בְּיָמִין, וְאֲשֶׁר כָּל זֶה עֵקֶר הַתְּגִלוֹת רַבְּנוֹ ז"ל — לְהַטּוֹת תְּמִיד לְצַד יָמִין, וְלָדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְּלוּיָה הַתְּפִלָּה (עֵינ לִקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַפּב, וּבְלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׁכַמַּת הַבֶּקֶר, הַלְכָּה א'); וְזֶה (תְּהִלִּים טז, יא): "נַעֲמֹת בִּימִינֶךָ נִצַּח", עֵקֶר הַנְּעִימוֹת בִּימִינוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא חֶסֶדוֹ, שֶׁהוּא נִצַּח' (שְׁמוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל), כִּי הוּא מְטָה כָּלפִּי חֶסֶד, וְדָן אֶת הַכָּף לְכַף זְכוּת, וְהוּא נִשְׁלַח בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלָּה לְהָרִים וּלְהַגְבִּיחַ אֶת כָּל הַנְּפִשׁוֹת הַשְּׁפִלִּים וְהִירוּדִים וְהַנְּפוּלִים וְכוּ', וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי יָמִין יִגְאָלְנוּ מֵהָאַרְבַּע גְּלוּיֹת, בְּסוּד (שְׁמוֹת טז, ו):

(ב) כָּל ה' שְׁמוּאֵל' הִיָּה תְּפִלָּה.

קעד אָשֶׁר א' תתקלד בַּנְחָל

"יְמִינֶךָ ה' תִּרְעֵץ אֹיְבֵי", שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְבוֹת אֲדוֹם וּמְדִי, יָוֵן, בְּבָל, וּבְעִיר הַקֶּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם יִתְגַּלֶּה מְלֻכוֹתוֹ נִצְחָה (י' מ' י'), וְזֶה (תְּהִלִּים קלז, ה): "אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי", יְמִינִי דִיקָא, כִּי בְעִיר הַקֶּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם יִתְגַּלֶּה מְלֻכוֹתוֹ נִצְחָה; וְאִסּוּר לְהִסִּיחַ דַּעַת אֶפְלוּ רַגְעַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, רַק לִידַע כִּי בֵּא יְבוֹא הָעֵת אֲשֶׁר תִּתְגַּלֶּה מְלֻכוֹתוֹ נִצְחָה בִירוּשָׁלַיִם, וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת נח.), "וְהִנָּצַח" — זֶה יְרוּשָׁלַיִם וְכַנ"ל, כִּי הִיא עִיר הַנִּצְחָה, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְהִיּוֹת בִירוּשָׁלַיִם, אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי אֵז מִתְפַּלְלִים הַרְבֵּה עַל עֲלִית הַמְּלָכוֹת, וְכֵן שֶׁתִּתְגַּלֶּה הַמְּלָכוֹת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּעֲנִית ה.): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא אָבוֹא בִירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה, עַד שֶׁאָבוֹא לִירוּשָׁלַיִם שֶׁל מִטָּה; וּמִחֲמַת שֶׁעָקַר שְׁלָמוֹת הַתְּפִלָּה הִיא אֲחֵדוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רלט), וְעָקַר רֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא אֲחֵדוֹת, לְדוֹן אֵת כָּל אֲחֵד לְכַף זְכוֹת (עֵין שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן א'), וְעַל-כֵּן יְרוּשָׁלַיִם מְקוֹם מְסֻגָּל בְּיוֹתֵר הֵן לְתַפְּלָה וְהֵן לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמִי חֲגִיגָה, פָּרָק שְׁלִישִׁי) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים קכב, ג): "יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחִבְרָה לָהּ יַחְדָּו", עִיר שֶׁהִיא עוֹשֶׂה כָּל יִשְׂרָאֵל חֲבָרִים, בְּשַׁעַה שֶׁעָלוּ שְׂבָטִים לְרַגֵּל; וְכֵן הוּא בִירוּשְׁלָמִי (בְּבֵא קמ"א, פָּרָק שְׁבִיעִי): "יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחִבְרָה לָהּ יַחְדָּו" — שֶׁמִּחִבְרַת אֵת יִשְׂרָאֵל זֶה לְזֶה, עֵין שָׁם; וּמִחֲמַת שֶׁלְשָׁלְמוֹת הַדְּבֹר זוֹכִים דִּיקָא עַל-יְדֵי מְצִיאַת הַזּוּג (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), כִּי כְּשֶׁאָדָם נוֹשֵׂא אִשָּׁה, אֵז בֵּא אֵל שְׁלָמוֹתוֹ, כְּמוֹכָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (הַאֲזִינוּ רצו): מֵאֵן דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח דְּכַר וְנוֹקְבָא אֶקְרִי פְּלַג גּוֹפָא וְכו', עֵין שָׁם; עַל-כֵּן יֵשׁ לוֹמַר, שְׁזוּהִי גַם כְּנֻנַת מְאָמְרָם ז"ל (יומ"א ב.): בֵּיתוֹ — זֶה אִשְׁתּוֹ; כִּי דִיקָא אֵז כְּשֶׁמוּצֵא אֵת זּוּגוֹ, נִשְׁלָם אֶצְלוֹ הַבֵּית, וְנִעֲשֶׂה בֵיתוֹ בֵּית תְּפִלָּה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁבְּקָרוֹב תִּמְצָא זּוּגֶךָ, וְתִבְנֶה בֵּית גְּאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְיִקָּים אֶצְלֶךָ מְאָמְרָם ז"ל (הוֹבָא בְּיַלְקוּט שִׁיר הַשִּׁירִים, רמז תתקפז): "בְּיוֹם שֶׁמִּחַת לְבוֹ" — בִירוּשָׁלַיִם.

חֲמֻדַת לְכַבִּי! בְּדַעַתִּי לְנִסְעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּח"י אֱלוּל, וְלִהְיוֹת שָׁם עַד צוּם גְּדֻלְיָה, וּמִשָּׁם אֲנִי נוֹסֵעַ אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוּשׁ, אֲכַל אִם,

אָשֶׁר א' תתקלה בַּנַּחַל קעה

חס ושלום, לא אַקבל ויזה, אז אָסע, אם ירצה השם, מכאן ביום שני דסליחות, עד אחר יום הכפורים; על-פֿן תכתב לי תכף-ומייד אם אוכל להתאַרח אַצְלֶךָ (אַשְׁלֵם לְךָ שְׂכָר דִּירָה), ואם יהיה לך מקום בעבורי, נא ונא לכתב לי תכף-ומייד תשובה, ויהי רצון שנוזֶנֶה לעשות תשובה, ובפֿרט עכשו בחדש התשובה שהוא אָלוּל, ויקים בְּנוּי (ירמיה כט, יא): "ל'תת לְכֶם א'חרית ו'תקנה, וקראתם אותי והלכתם והתפללתם אלי ושמעתי אליכם, וקראתם אותי ומצאתם כי תדרשוני בכל לבבכם" וגו', ואז תזכה להיות אי'יש' ט'ובי, אָשֶׁר שְׁלֵמוֹת הַטוֹב הוּא תשובה, לשוב אליו יתברך. וזכור מאמרם ו"ל (אבות ד): ג'פה ש'עה א'חת ב'תשובה ו'מעשים ט'ובים בעולם הנה מפל חיי העולם הבא; ומחמת טרדות השבת שממשמשת ובאה, ההכרח לקצר. ורבנו ו"ל הזהירנו להיות בשבת רק בשמחה (עין לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן יז), ועל-פֿן ש'ב'ת' ראשי תבות: "ש'בת ב'ו ת'שמח", ומחמת ש'על-ידי שמחה זוכים להשגאת השכינה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת ל:): אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה של מצוה, ועל-פֿן ש'ב'ת' ראשי תבות: ש'כינתך ת'שכון ב'תוכינו.

...דיך לנצח...

תכתב לי תכף-ומייד תשובה.

א' תתקלה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-

קעו אָשר א' תתקלה בנחל

הוא שימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים לחשב בכל יום על תכליתו הנצחית, כי יבוא היום שיצטרך לעזוב את זה העולם ולא יעזר לו שום דבר, ואף שקשה לדבר מדברים פאלו, כי בני-אדם מפחדים לדבר מיום המיתה, כי אף אחד אינו רוצה לחשב מה יהיה ואיך יהיה וכו' וכו', הוא ימות ויעשו לו את הטְהֵרָה, יוליכו אותו על הרחובות עד שיבואו אל בית החיים ויקברו אותו, הוא נשאר למטה לבד, פסו עליו את העפר וכו' וכו', והוא חושב לעצמו מה עושים עכשו, ומתחיל לפחד מהעכברים וכו' וכו', אבל אם אדם היה מדבר בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, היה ממשיך בעצמו את רוחניות חיות אלקותו יתברך, אז כל ענין המיתה אצלו, כמו שבא אדם ופושט את המעיל שלו ותולה אותו על המתלה, ששום דבר אינו מבלבל אותו, מה אכפת לי איפה המעיל שלי, אפלו שיפל, מה אכפת לי, אני עכשו בתוך חתונה יפה, ומתענג מהאורות והנגונים והמאכלים. כמו-כן ויותר מזה באין ערך כלל בעולמות העליונים, כשאדם זוכה לחשב בכל יום מתכליתו הנצחית, ומחזק את עצמו, ואינו נותן לעצמו להשבר ולפלל בעצבות ובמרירות, אז זוכה להיות דבוק בחי החיים עוד בחיים חיותו, ואינו מתפחד מיום המות כלל, ועל-כן הרגל את עצמך לחשב בכל יום על אחרייתך, ותתבודד עמו יתברך. והעקר תדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותמיד תחשב רק ממנו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וכפי שתחזיר בעצמך ידיעות אלה, אז תצליח דרכך בכל פעם, כי עקר הצלחת האדם הוא כפי הדבקות שזוכה להיות דבוק בו יתברך. ולדבקות אי אפשר להגיע אלא על-ידי תפלה והתבודדות, לדבר הרבה להקדוש-ברוך-הוא. ותדע שכל זמן שאין אדם מדבר להקדוש-ברוך-הוא, עדין הוא אלם ועור, וסגור לו המוח והלב וכו' וכו', ואינו יודע באיזו דרך ללכת, אבל תכף-ומיד כשנפתח לו הפה לדבר להקדוש-ברוך-הוא, אז הוא הולך על הדרך הנכונה, והסלם לעלות השמימה לפניו, כי ק"ל עולה כמספר סל"ם, כי הקל הוא

אֲשֶׁר א' תתקלו בנחל קעז

הסלם לעלות עליו אל השמים. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, וזוכה לציית את רבנו ז"ל, ומרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ואף שבהתחלה נדמה לו שאף אחד אינו שומע אותו, ואף אחד אינו צריך אותו, באמת הכל הבל ורעות רוח, כי הוא יתברך אב הרחמן, ושומע תפלת כל פה. הדורש שלומך...

א' תתקלו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא השל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך מפל מה שעובר עליך בין בגשמיות ובין ברוחניות.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך ללמד בספרי רבנו ז"ל, להחיות את עצמך עם דברי הקדושים, כי העקר ללכת עם דברי רבנו ז"ל, כי לא המדרש עקר אלא המעשה, ומהרנ"ת ז"ל אמר פעם לאנשי שלומנו, שהתפעלו כל-כף עם החדושים הנפלאים שיש בספריו: מה אתם כל-כף מתפעלים מהחדושים, אצלי העקר ללכת עם החדושים, הינו כשתתעטפו בציצית, תזכרו כל מה שחדשתי על ציצית, וכשתעטרו בתפלין תזכרו כל מה שחדשתי על תפלין. ובאמת כל החדושים של מוהרנ"ת ז"ל הם באורים עמקים בדברי רבנו ז"ל איך נקים את זה עבדה למעשה, כי אצל רבנו ז"ל היה העקר עבדה למעשה להתחזק, כי עובר על זה האדם השפל בעולם הזה צרות ומרירות ומכאובים, ואם אין לו התחזקות, הוא יכול להתאבד לגמרי, רחמנא לצלן, ברוחניות ובגשמיות גם יחד, כאשר אנחנו עדים לזה, שבני-אדם נופלים לעמקא דתהומא רבא רק מפני שהתיאשו מחייהם, ועל-פן צריכים ללמד בספרי רבנו ז"ל בכל יום

בחשק חרש.

ומספר בין אנשי שלומנו, שהרב החסיד ר' ישראל קארדוונער ז"ל, שהיה מקרב המון אנשים אל דרכי רבנו ז"ל, אמר פעם לאחד שהתלונן לפניו, שהיה עובר עליו כל-כף הרבה צרות ויסורים, וזה לא מועיל על כלום וכו', ענה ואמר לו: תאמין לי, ידידי היקר, כי עלי עוברות צרות הרבה יותר ממך (כי שכל כמה ילדים, רחמנא לצלן, והיה עני מדכא ביסורים). אך מה ההפרש ביני לבינך? אני משתמש עם העצות של רבנו ז"ל, ואתה לא משתמש עם העצות, והבן למעשה. כי באמת העקר להשתמש עם דברי רבנו ז"ל, וככל שאדם מכניס בעצמו את הלמוד העמק של רבנו ז"ל, יותר נשפע עליו אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו. ועל-כן אל תהיה בטלן, אלא תשתדל ללכת בדרכי רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקלז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורים היקרים, שותים ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... ואחיו ... גרם יאיר ויזרח לנצח.

את מכתבכם לנכון קבלתי עם הטשעק להדפסה, ותשואות חן לכם על זה, והיא זכות הרבים לדורות עולם.

חמדת לבבי! מה אמר לכם, בזה העולם יש נסיונות רבים בכל יום ובכל שעה ממש, ועקר עבודת האיש הישראלי, שיעשה כל מיני פעולות שבעולם לחזק את עצמו במצות הששון והשמחה, ואף שבין כך ובין כך נופלים ונתקרים מהתשוקה, אף-על-פי-כן צריך להרגיל את עצמו לעשות בכל עת ורגע התחלה חדשה, ולהיות רגיל לדבר עמו יתברך בלי שום טעם ושכל כלל, רק בתמימות

אֲשֶׁר א' תתקלוז בנחל קעט

ובכפשיטות גמורה, כי הדבור הוא הכלי לקבל בו כל מיני שפע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), וכל מה שיירבה לדבר עמו יתברך, כמו-כן יזכה שיזדכך מחו ודעתו, ויזכה לישוב הדעת, ואף שזה בעצמו, הינו להיות רגיל לדבר עמו יתברך, בא בקשי ובכבדות גדולה, מפאת הקרירות והעקמומיות שמכניסה קלפת עמלק בלב האדם, ובפרטיות אלו הנשמות שכבר נפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליהם מתגבר ומתפשט ביותר, כמו שכתוב (דברים כה, יח): "ויזנב בך כל הנחשלים אחריו ואתה עיף ויגע" וגו', אף-על-פי-כן אין עצה אחרת להנצל מזה ולצאת מזה, כי אם על-ידי תקף האמונה הקדושה, כי במה שקלקל צריך לתקן, פגם הברית הוא קלקול האמונה, כי מפריד היסוד מהמלכות, כנגד זה צריך לתקן ולאחז באמונה יתרה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (תמיד כח): איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם — יחזיק באמונה יתרה, כי בזה שאדם מכניס את עצמו באמונה פשוטה, לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, על-ידי-זה נמתקים ממנו כל הדינים, ונמחלים לו כל העוונות, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה הקדוש-ברוך-הוא יסלח לך על עוונותיך; ובזה יוכנו דברי בעל הטורים בתחלת פרשת כי תבא, כתיב בסוף פרשת כי תצא: "תמחה את זכר עמלק", וסמיה ליה, "כי תבא אל הארץ" — שנצטוו למחות זכר עמלק מיד בכניסתן לארץ, עין שם; כי מבאר בדברי רבנו ז"ל, שארץ ישראל היא בחינת אמונה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים: ז', קנה), כי שם מאירה ביותר התגלות האמונה, ועל-פן דיקא בכניסתן לארץ ישראל נצטוו למחות זכר עמלק, כי זה תלוי בזה, כפי שאדם מחזק עצמו באמונה, כמו-כן נמחה זכר עמלק, שהוא הקרירות ופגמי הברית. וזה סוד מאמרם ז"ל (ברכות נח): "לך ה' הממלכה" (דברי-הימים-א כט, יא) — זו מלחמת עמלק, בזה שמגלים שלך ה' הממלכה, ואתה מושל בכל, בזה לוחמים עם עמלק שהוא ההפוך מזה, ואיך מגלים מלכותו יתברך? על-ידי תפלה, שאנו מתפללים ומבקשים ממנו יתברך, ומדברים עמו יתברך בתמימות

קפ אֲשֶׁר א' תתקלה בנחל

ובכפשיטות גמורה, בזה אנו מקבלים עלינו על מלכותו יתברך, וזה אשר מ'לוי'כ'ה ראשי תבות: "כ'י ה'וא ל'בדו מ'רום ו'קדוש", כ'י ד'קא כ'שאדם כ'א ל'בטול כ'זה, אֲשֶׁר יודע כ'י ה'וא ל'בדו מ'רום ו'קדוש, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וזה עקר קבלת על מ'לוי'כ'ה. ואמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה כט.) במלחמת עמלק, כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים — היו מתגברים, עין שם; על-כן, אחי היקרים, חזקו ואמצו יחד, ותהיו רגילים לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבבכם וכל מה שעובר עליכם, ואל תיראו משום בר'יה, כי השם יתברך אתכם ואצלכם, ובנדיאי בא יבוא יום ישועתכם, ותמצאו את בת זוגכם, ותבנו בית נאמן בישראל, ותזכו לעשר וכבוד, תורה וגדלה במקום אחד, כ'ב'וד' זוהי התגלות מלכות שמים, כמו שאנו מבקשים: ו'תשכן ב'תוכה כ'אשר ד'ברת, ע'ו'ש'ר', וזה ענג השלום, ו'התענגו ע'ל ר'ב ש'לום, ואמרו חכמינו הקדושים (אבות ג): אינהו עשיר השמח בחלקו.

דידיכם הדורש שלומכם באהבה רבה...

ומאחל לכם כתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים גמורים.

הנ"ל...

א' תתקלה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא השל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאוד, שותה בצמא את דברי רבנו ז"ל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך עם המעות לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון, ויהיה לך אף טוב כל הימים.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לבטל את עצמך אליו יתברך,

אֲשֶׁר א' תתקלה בַּנְחַל קפא

ואל תסתכל על כל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, כי גדול אדוננו ורב להושיע, מה אתה יודע מה שהקדוש-ברוך-הוא רוצה ממך, מה אתה יודע מה זו עליה, מה אתה יודע מה זו ירידה, אדם צריך תמיד להתחיל מההתחלה, ולידע שאינו יודע כלל, והוא אדם פשוט, וזו המדרגה הכי גדולה — להיות אדם פשוט, צדיק פשוט, יהודי פשוט, בלי שום חכמות, ורבונו ז"ל הפליג מאד במעלת הפרוסטאק, ופעם אמר: איי, איי, איי פרוסטאק, כי אצל רבנו ז"ל היה העקר דרך הפשטות, לא לחפש גדולות, כי באמת אחר כל הלמודים ואחר כל ההשגות, אדם צריך לדעת שהוא אינו יודע מה שאינו יודע, וכך אף פעם לא יפל, ותמיד יעשה התחלה חדשה, כי ברגע שאדם מבטל את עצמו תמיד להקדוש-ברוך-הוא, אז כל מה שלומד, אפילו למודים עמקים בקבלה, הוא ממשיך את האין סוף ברוך הוא בתוך הלמוד. למשל כשלומדים עץ חיים או פרי עץ חיים או שמונה שערים, צריכים תמיד ללמד עם האין סוף ברוך הוא, הינו למצא את הקדוש-ברוך-הוא, וכן כשלומדים בנגלות התורה צריכים גם-כן ללמד עם הקדוש-ברוך-הוא, לא שיך, חס ושלום, להוציא את הקדוש-ברוך-הוא מהלמוד, כי אז מר מאד, כי מפרידים את התורה מהקדוש-ברוך-הוא, שמזה באות כל הנצרות והיסורים, כמובא בתקונים, שעושים חרבן וכו' וכו'. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה להחדיר בעצמו ידיעות אלה, כי את התורה צריכים ללמד עם הקדוש-ברוך-הוא, הינו לידע שאפילו בדין של המחליף פרה בחמור, או החופר בור ברשות הרבים, גם שם יש אלופו של עולם נסתר, ופשטות הכוונה היא כמו שאנחנו לומדים, שזה היה רצונו יתברך, שהדין יהיה כף והדין יהיה כף, וכשאדם לומד עם הקדוש-ברוך-הוא, אז נקראת התורה שלו תורה לשמה, וזוכה שהקדוש-ברוך-הוא יושב כנגדו ולומד עמו, וזו היתה עבודת הצדיקים הגדולים שלמדו תורה עם הקדוש-ברוך-הוא, ולכן זכו לקדשה וטהרה, ואפילו אלו שלא הלכו על-פי דרכי הבעל-שם-טוב, זכותו יגן עלינו, עם כל זאת מספר עליהם מופתים נוראים, וכל זה היה מפני שלמדו בקדשה ובטהרה, ולמדו עם הקדוש-ברוך-הוא,

קפב אָשֶׁר א' תתקלט בנחל

ובשביל זה זכו להגיע גם-כן למדרגות והשגות גבוהות בעבודת השם יתברך, אפלו שלא ידעו מדרך הבעל-שם-טוב, זכותו יגן עלינו, כי העקר הוא ללמד תורה בקדושה ובטהרה, ושהשכינה תהיה עמו, וזה זוכים אם מצרפים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך התורה, הינו לידע מי הוא נותן התורה. ובשביל זה החמירו כל-כך חכמינו הקדושים על ברכות התורה. ומוכא בספרים הקדושים, כי הפונה הוא לידע מי הוא נותן התורה, כי לא מספיק שלומדים לבר תורה בלי הקדוש-ברוך-הוא, חס ושלום, שאז גורמים שהשכינה תהיה בכחינת יבשה, שמשם באים כל הקלוקלים והצרות, אלא צריכים להכניס את הקדוש-ברוך-הוא גם בתוך התורה, לידע שזה דין מהקדוש-ברוך-הוא, שהוא צנה לנו כף וכף וכו', ובזה יתיר את כל הספקות שיש לה.

נא ונא ראה לשמח על נעם חלקך שזכית ללמד הרבה ספרי מוסר, ועכשו תתחיל ללמד גם הרבה ספרי חסידות, ותדע שהם לא סותרים אחד את השני, אדרבה זה מחזק את זה, כי העקר רק לחפש ולבקש ולמצא את הקדוש-ברוך-הוא בחיים, ומי שזוכה לזה אז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקלט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל הבחור החתן ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וכן המכתב של המיעד להיות גיסך וכו' וכו'.

מה אמר לה, ידידי היקר, אם אתה רוצה שיהיה לה באמת שלום-בית כל החיים, אתה צריך לקבל על עצמך שתמיד תכבד את חמיה וחסותה, ואפלו שיהיו הכי קשים ויהי רעים חס ושלום, גם

אֲשֶׁר א' תתקלט בנחל קפג

אז תכבד אותם, כי סוף כל סוף הם ההורים של אשתך, וכמו שאמה לא רוצה שהיא תדבר על האמא שלך או על האבא שלך, כמו־כן היא אינה רוצה שיִדברו על ההורים שלה, ולכן תשמר מזה מאד מאד, וכן תכבד ותיקר אותה מאד מאד, וזה יכניס ביניכם אהבה גדולה. תמיד תחיה עם גדלות המחין ולא עם קטנות המחין ועם שנאות וקנאות וצרות עין וכו' וכו', אלא תמיד תקרא את חמך אבא וכו', ואלו שיתן לך עלבונות, תדם ותשתק ותקבל את זה לכפרת עוונות, וכשתצא בחוץ תצחק... אבל ככה בפניו או בפני אשתו, אף פעם אל תדבר עליו, ואם תתנהג בצורה כזו, אז יהיה לך שלום־בית הכי גדול. ותזכר דבר זה ואל תשמע לאף אחד שאומר לך אחרת, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי־מורה"ו, חלק א', סימן ז'), עצות הצדיק הן עצות מעולם הבא ועצות הרשעים הן עצות הנחש, הינו רשע הנמצא בזה העולם, זה כמו נחש, ששאלו את הנחש, מה הנאה יש לך כשאתה נושף את האדם ומכניס בו ארס? עונה הנחש ואומר: ולי אתם שואלים, מדוע לא תשאלו את בעל הלשון־הרע, שהוא מדבר כֵּאן ומזיק שם וכו' (עין תענית ח:); הינו רשעים לא אכפת להם שיהיה יתגרש או יהיה יריב עם אשתו ועם חמיו וחמותו, הנחש הקדמוני זה בעל לשון־הרע, רחמנא לצלן, ועל־כן אסור לשמע עצות של המון־עם, שזו עצת הנחש, שיש בזה אינטרסים עצמיים, לא־כן הצדיק הוא כֵּבֵר לא חי בזה העולם, רק מה שרואים מסתובב זה גוף מסתובב, אבל הנשמה לוחטת ונשרפת באין סוף כל רגע וכל דקה, אין לנו שום משג מה נקרא צדיק, צדיק הוא נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, והוא מנח כֵּבֵר ראשו ורבו בעולם הבא, הוא דבקות בחי החיים בו יתברך, ומשתוקק בכסופים עצומים אליו יתברך, וכֵּבֵר דר יותר שמה למעלה בעולמות העליונים, מאשר הוא דר פה למטה, ועל־כן כל העצות שלו, זה עצות מעלמא דאתי, יש לו רק פונה אחת — איך להחזיר את כל עם ישראל בתשובה, ולכן כל העצות של הצדיק זה עצות של עולם הבא, וצריכים לציית אותו, ועל־כן שמע בקולי מה שאני אומר לך, ואל תשמע לרשעים שרוצים להניח לך אבנים בדרך.

קפד אָשֶׁר א' תתקמ בַּנְחָל

וּבִפְרָט וְכוּ' וְכוּ', שְׁכַל פְּנִיתוֹ רַק וְכוּ' וְכוּ', שֶׁתִּפְּל בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא
רַבָּא וְכוּ' וְכוּ'.

נָא וְנָא רְאֵה לְמָסַר אֶת נַפְשָׁךָ לְבוֹא אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים,
עוֹבְדֵי הַשֵּׁם אֲמֵתִיִּים, וְאֵל תִּסְתַּוֵּב בֵּין לְצִים, כִּי זוּ סַפְנָה גְדוּלָּה עַד
מְאֹד לְהִסְתַּוֵּב בֵּין לְצִים, שְׂיִכּוּלִים בְּנִקְל לְהֵרֵס אוֹתָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחֵינִיּוֹת גַּם יַחַד, יוֹתֵר טוֹב שֶׁתַּחֲבֹר אֶת עַצְמְךָ עִם קְדוּשִׁים
עֲלִיוֹנִים שְׁקוֹרִין כָּל לַיְלָה חֲצוֹת וְשׁוֹקְדִים בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת,
וְעוֹסְקִים הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה, וְאִם תֵּאמֶר שְׂאִין דְּבַר כְּזֶה, אֲנִי
אוֹמֵר לָךְ שֶׁיֵּשׁ דְּבַר כְּזֶה, אֲבָל צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ אַחֲרֵיהֶם, כַּמּוֹבָא
בְּאַרְיִכוֹת (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת שְׁלִיחִין, הַלְכָה ה'). וְרְאוּי לָךְ לְלַמֵּד עַכְשָׁו
אֶת הַהֲלָכָה הַזֹּאת, אֲזוּ תִרְאֶה אִיךָ שֶׁרַבְנוּ ז"ל חֵי, וְתִלְמִידֵי אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר חַיִּים וְקַיָּמִים, וְעֲלִיךָ לְלַמֵּד עַכְשָׁו אֶת הַהֲלָכָה
הַזֹּאת, וְשֵׁם תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁמְדַבֵּר מוֹתֵרנָת ז"ל, אִיךָ
שֶׁהַצְּדִיק מְנִיחַ אַתְרֵי תִלְמִידִים, וְהַתְּלַמִּידִים מְנִיחִים אַחֲרֵיהֶם עוֹד
תִּלְמִידִים וְעוֹד תִּלְמִידִים, וְכָךְ דְּבַרֵי הַצְּדִיק חַיִּים וְקַיָּמִים.

הַיִּיתִי צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ לָךְ עוֹד הַרְבֵּה בְּנִקְדוֹת הָאֵלוֹ, אַךְ מֵאַפְס
הַפְּנָאֵי אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תתקמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר כִּי תֵצֵא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעִי,
הַאֲבִרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה
מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח
לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ עִם הַגְּלִיוֹנוֹת לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְשֶׁשְׁתִּי כְּעַל כָּל הַיּוֹם
שֶׁיִּמְצֵא בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה אֲבִרְךָ שֶׁמְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה בְּנוֹיִם

אֲשֶׁר א' תתקמ בנחל קפה

ומיִסְדִים על דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּתְהִלָּה לָאֵל, הֵם נְאִים וּמִתְקַבְּלִים וּמְחַזְקִים מְאֹד מְאֹד — אֲשֶׁרִיךְ שְׁזָכִיתָ לָזֶה. וְהֵם רְאוּיִים לְדַפּוּס בְּיָדַי בְּלִי שׁוּם סֵפֶק — אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה. פִּי כָּבֵד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (הוֹבָא בְּיַלְקוּט שׁוּפְטִים, רַמְזוּ מַט): כָּל מִי שֶׁמְחַדֵּשׁ דְּבָרֵי תוֹרָה עַל פִּיו, דּוֹמֵה כְּמִי שֶׁמְשַׁמְעֵים אוֹתוֹ מִשְׁמַיִם, וְאוֹמְרִים לוֹ, כֵּן אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַיִן שָׁם; וּבִפְרָטִיּוֹת דְּבָרֵי תוֹרָה כְּאֵלוֹ, הַמְּחַזְקִים וּמְאֲמָצִים אֶת כָּל מְרִי נֶפֶשׁ וּמְקַרְבִים יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמַיִם, אֵינן לְמַעַלָּה מִחֲדוּשֵׁי תוֹרָה כְּאֵלוֹ, וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר דְּבָרֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי (בְּהַקְדַּמַת הַתְּקוּנִים): וְעַבִּיד לֵיהּ קָנָא בְּהַאי חַבּוּרָא, וּלְכָל מְשַׁרְיָין דְּאֲזַלִּין מִתְּתַרְכִי בְּתַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הִיא וּשְׁכִינְתֵיהּ לְחַבְרָא לֹון בְּהַאי חַבּוּרָא לְאַשְׁתַּכְחָא בֵּיהּ נִיחָא לְאֵלִין מְשַׁרְיָין דְּנִשְׁמַתִּין דְּאֲזַלִּין מִתְּתַרְכִין מְשַׁכִּינְתָא וְכוּ';^א פִּי הֵלֵא הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה וְכוּ' וְכוּ', מְנַחִים בְּשָׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתְחַתֵּיו, וּמֵר וּמְרֹר לָהֶם, וְחֲשֵׁךְ וְלֹא אוֹר בְּעֵדָם, וְאֵין לָהֶם שׁוּם תְּקִנָּה וּמְנוּס וְכוּ', וְהֵם שְׁבוּרִים וְרָצוּצִים וְכוּ', וּכְשִׁימְצָאוּ אֶת חֲדוּשֵׁיךָ, הֵלֵא חֵיוֹת חֲדָשָׁה תִּכְנֵס בָּהֶם, וַיִּקְבְּלוּ מִזֶּה חֲזוּק עֲצוּם, וַיִּזְכּוּ עַל-יְדֵי-זֶה לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת לְלַמֵּד שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן וְכוּ' וְכוּ'; וְעַל-כֵּן חֲזוּק וְהַתְחַזֵּק, וְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים, וְחַבְבֵּקֵשׁ מֵאֵתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁחֲדוּשֵׁיךָ יִהְיוּ קֵן לְנִשְׁמוֹת דְּאֲזַלִּין מִתְּתַרְכִין מְשַׁכִּינְתָא, וּמִי שִׁיִּסְתַּפֵּל בָּהֶם, שְׂיִהְיֶה לוֹ הַרְהוּר תְּשׁוּבָה אֲמַתִּי.

וְהִנֵּה בְּמָה שֶׁכְּתִבְתָּ לִּי, שֶׁאֶחָד קָלַל אוֹתָךְ, כְּכֹר יְדַעַת פִּי קָלַלְתָּ חֲנָם לֹא תָבוֹא, וְתַתְּהַפֵּךְ עַל הַמְקַלֵּל. וּמָה שֶׁאִתָּה מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ, פִּי הֵלֵא אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְגִלָּה טו.): אֵל תִּהְיֶה קָלַלְתָּ הַדְּיוּט קָלָה בְּעֵינֶיךָ, וְכֵן אָמְרוּ (מִכּוֹת יא.): קָלַלְתָּ חֲכָם אֶפְלוֹ עַל חֲנָם הִיא בְּאֵה, תִּדַּע פִּי בְּדַבְרֶךָ אִתָּה חַף מִפְּשַׁע, רַק מִדַּת הַקְּנָאָה וְהַשְׁנָאָה נִגְעָה בּוֹ, וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת קָלָלָה, סִימָן א'): אָדָם הַרְגִיל

(א) וְעוֹשֶׂה לוֹ קֵן בְּחַבּוּר הַזֶּה וּלְכָל הַמְחַנְנוֹת שֶׁהוֹלְכִים מְגַרְשִׁים אַחֲרֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינְתּוֹ, לְחַבֵּר אוֹתָם בְּחַבּוּר הַזֶּה, לְהַמְצִיא מְנוּחָה לָאֵלוֹ הַמְחַנְנוֹת שֶׁהוֹלְכִים מְגַרְשִׁים מִהַשְׁכִּינָה וְכוּ'.

קפו אָשֶׁר א' תתקמ בַּנְחָל

בְּקָלֹת, הוא מעולם התהו, והשם יתְבַרַךְ הַבְּטִיחַ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ (בראשית כז, ט): "אוֹרְרִיךָ אֲרוּר וּמְבַרְכִיךָ בְּרוּךְ". וְצָרִיךְ לְהִבִּין, לְמָה הִצְרִיךְ אַבְרָהָם אָבִינוּ לְהַבְטִיחָהּ כְּזוֹ, אֲשֶׁר לֹא נִמְצָא בְּשׁוּם אֶחָד מֵאַבוֹת הָעוֹלָם וְהַנְּבִיאִים וְכוּ'? וַיֵּשׁ לֹמַר כִּי הוּא הִיָּה הֶרְאֵשׁוֹן שְׂגֵלָה וּפְרָסָם אֱלֹקֵינוּ יתְבַרַךְ בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן בְּיָדָיו הָיוּ לוֹ הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים, הֵן מִצַּד קִנְאָה, וְהֵן מִצַּד הַהֲתַנַּגְדוֹת, עַד שֶׁאָמְרוּ עָלָיו אֲנִשֵּׁי דוֹרוֹ: בְּשָׁבִיל הַמִּין הַזֶּה יֵשׁ לָנוּ כָּל הַצְּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וּבְיָדָיו קָלְלוּ אוֹתוֹ הַרְבֵּה מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-כֵּן הִיָּה הַהֲכָרַח לְהַבְטִיחָהּ כְּזוֹ, שֶׁאוֹרְרִיךָ אֲרוּר וּמְבַרְכִיךָ בְּרוּךְ. וְזֶה סוֹכֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לַעֲשׂוֹת כְּאַבְרָהָם אָבִינוּ — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֱלֹקֵינוּ יתְבַרַךְ בֵּין בְּכַתֵּב וּבֵין בְּעַל-פִּי, וּבְיָדָיו נִמְצְאוּ אֲנִשִׁים בְּעַלֵּי קִנְאָה, וּמְעוֹרְרִים מְדַנִּים עָלָיו וּמְקַלְלִים אוֹתוֹ, בְּיָדָיו יִקָּים עֲלֵיהֶם אוֹרְרִיךָ אֲרוּר; וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְכַבֵּי, אֵל תִּפְחַד כָּלֵל, כִּי בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל נֶאֱמַר (תהלים קיט, מו): "וְאֲדַבְּרָה בְּעִדְתֶיךָ נִגְדַּ מְלָכִים וְלֹא אָבוֹשׁ", וְאֲדַבְּרָה חוֹב קְדוֹשׁ עָלֶיךָ, לְהַתְּנַבֵּר וּלְהַתְּחַזֵּק, לְדַבֵּר וּלְדַרֵּשׁ בְּרַבִּים מְדַבְּרֵי וְעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא לִפְחַד כָּלֵל, אֲדַבְּרָה אִם לֹא תַעֲשֶׂה זֹאת, רַק תִּתְּפַעֵל וְתַחֲלֵשׁ דַּעְתְּךָ מֵאֵלּוּ הַמְּצַעְרִים אוֹתְךָ, אֲזוֹ דִּיקָא יֵשׁ לְךָ מָה לִירָא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סנהדרין צא:): כָּל הַמוֹנֵעַ הַלְכָהּ מִפִּי תִלְמִיד, אֶפְלוּ עֲבָרִין שְׂבַמְעֵי אִמֵּן מְקַלְלִין אוֹתוֹ; וַיֵּשׁוּבוּ הֵמָּה אֵלֵינוּ וְאִנְחָנוּ לֹא נָשׁוּב אֵלֵיהֶם, אֵל תַּחֲנִיף שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֵוֹלָם יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, אֶפְלוּ מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוּ, אִתָּה עֲשֵׂה אֶת שְׁלֶךְ, לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, כִּי הַחֲנֻפָּה הִיא מְדָה רְעָה מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲז"ל (סוטה מא:): כָּל אָדָם שֵׁיֵשׁ בּוֹ חֲנֻפָּה אֶפְלוּ עֲבָרִין שְׂבַמְעֵי אִמֵּן מְקַלְלִין אוֹתוֹ; כִּי בְּזֶה שֶׁאָדָם חוֹנֵף אֶת חֲבֵרוֹ, בְּזֶה רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כּוֹפֵר בּוֹ יתְבַרַךְ. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲז"ל (בראשית רבה מח, ה): כָּל חֲנֻפָּה שֶׁנֶּאֱמַר בְּמִקְרָא בְּמִינּוֹת הַפְּתוּב מְדַבֵּר, וּבְנִין אָב שְׂבַכְלָם "פְּחַדוֹ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים אַחֲזָה רְעֵדָה חֲנֻפִים" (ישעיה לג, יד), הֵינּוּ כִּי צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד רַק לְבַטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ אֵלָיו יתְבַרַךְ, וְלֹא יִהְיֶה לְמַרְאֵה עֵינָיו, כִּי אִם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יתְבַרַךְ, וַיִּחַקֵּק בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר

אֲשֶׁר א' תתקמ בנחל קפז

מלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך ממלא כל עלמין ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקיותו יתברך ממש, וכשידע ידיעה זו, אז אינו צריך שום בריה ואינו מתגרא משום בריה, ואינו חונף את שום בריה, כי יודע ועד, אשר הכל תלוי רק בו יתברך, ומה שצריך הוא מבקש רק ממנו יתברך, וכל היום וכל הלילה שפתותיו מדברות ומנענעות שירות ותשבחות, תפלות ותחנונות ובקשות וכו', ולהפך תכף-ומיד כשנופל מידיעות אלו, אז הוא נופל למינות ממש, רחמנא לצלן, ומתחיל לחנף את זה או את זה שיאחז עמו ויחזיק בו וכדומה, ואז מתחילים עמו כל מיני צרות, כמו שאמר רבנו ז"ל בפרוש (ספר המדות, אות חנפה): "על-ידי חנפה בא לנבול פה". כי כן דרכם של החנפים, שמדברים ומדברים, עד שמשלבים בדבריהם נבול פה, רחמנא לצלן באפן שיתקבלו דבריהם, "על-ידי חנפה בא פחד", כי מאחר שחושב תמיד, אולי איני חונף אותו הרבה, ועל-ידי-זה לא אקבל מה שאני מבקש, או אולי חברי יחנף אותו יותר, על-ידי-זה יקבל מה שרוצה, ועל-ידי-זה הוא שרוי תמיד בפחדים וכו', "על-ידי חנפה בא כאב לב", כי הוא תמיד דואג, הלא לא יהיה לי מה שאני רוצה, וכואב לו לבו תמיד. "על-ידי חנפה נתעורר הדין", כי הוא תמיד בכעס ובקפידות, וכמו שהוא מתנהג עם אחרים, כך מתנהגים עמו מלמעלה, "על-ידי חנפה בא לידי כפירה", כי אינו חונף, כי אם כשכופר בו יתברך, חס ושלום וכנ"ל, עין שם בדברי רבנו ז"ל, והם יסוד גדול בקיום האדם ברוחניות ובגשמיות. ועין בדרך ארץ זוטא (פרק ב'): אל תאמר אַחַנְף לְזֶה — שִׂיאֲכִילְנוּ, רק בטח בה; ואמרו בילקוט דברים (רמז תשצג): פל מי שיודע שחברו רשע ומחניף לו, ראוי שיבאו עליו כל הקללות וכו', עין שם; ועל-פן חמדת לבבי, פלף מפל השטיות והדמיונות וקטנות המחין האלה, והחזק ביראת ה' כל הימים, ושחק שתק למחרפיך ולמבזיך, כי (מדרש שוחר טוב, תהלים טז): פל מי ששומע קולתו ושחק, נקרא חסיד; וברח רק אליו יתברך, הן בשיחה בינה לבין קונן, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, והן

קפח אֲשֶׁר א' תתקמ בנחל

בהתמדה רבה ובשקידה נפלאה בתורה הקדושה. ועל כלם — חזק, חזק לחדש בכל יום חדושין דאורייתא, כי יש לנו רשות ואזהרה רבה מרבנו ו"ל, שהזהיר מאד מאד את אנשי שלומנו לחדש בתורה, ואמר (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קה), שהוא תקון גדול לאדם וכו', עיין שם; ואל תאבה ואל תשמע לשום לץ ומקטרג עליך, כי תהלה לאל, יש לך שם טוב בעולם, לא כמו שהמקלל מבזה אותך, ואף שהסחורה שלו נחטפת לעת עתה כמו שמן, זכר מה שאמר החכם מפל אדם (קהלת ז, א): "טוב שם משמן טוב"; ואמרו חז"ל (שמות רבה מח, א): שמן טוב מקיטון לטרקלין, ושם טוב הולך מסוף העולם ועד סופו, הינו הלשון-הרע שמדבר עליך, אינו הולך רק מתדר קטן לתדר שני הגדול ממנו ולא יותר, אבל שמך הטוב בחדושיך וספריך הולך מסוף העולם ועד סופו, ועל-כן אל תירא ואל תפחד כלל. ולמען השם, אל תענה למתורפך דבר, כי כן הורה לנו רבנו ו"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ר), שעקר התשובה הוא לשמע בזיונו וידם וישתק, וצריך שתדע, כי זהו עקר השמחה, כי על-ידי שזוכה לשמח על עלבונו, וסובל כל הבא עליו ומקבלו לטובה, זוכה לכבוד אלקי, שפע הכתר, ויש לומר, שזה פונת הפסוק (תהלים צו, יב): "ש'מ'ח'ו' צדיקים בה'", "ש'מ'ח'ו' ראשי תבות: "ש'ומעים ח'רפתם ו'אינם מ'שיבים".

וצריך שתדע, שבכל דור דור היו עני פנים שקמו על היראים והקשרים, וחרפו ובזו אותם, והם שתקו ולא ענו להם, רק אדרבה נתעוררו יותר לשוב אליו ותברך. וכמו שכתב מוהרנ"ת ו"ל לבנו ר' יצחק ו"ל, שהמחלקת וההתנגדות עוררו את אנשי שלומנו לחטף חצות בכל לילה, ולברח אליו ותברך בשיחה זו תפלה, ונתעוררו מחדש. וכבר אמר רבנו ו"ל (ספר המדות, אות עזות, סימן ר): כשרשע מעיז בפני ישר, אין זה אלא כדי שהישר יפשפש במעשיו; ועל-כן אהובי, חזק וחזק, ואל תצא לריב עם המצערים אותך, וסבול תסבל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצריך, ובנדאי יש בכל זה פונה עמקה, שהיא מסתרי נסתרות וכו', ועשה כמנהג החסידים העושים לפני משורת הדין, והוי דן את כל אדם לכף זכות. ותאמין לי,

אֲשֶׁר א' תתקמ בנחל קפט

שָׂרְאוּי לָנוּ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ, שְׂזַכְּנוּנוּ לְהַתְנוּדַע מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי הַמַּחֲיָה אוֹתָנוּ כָּל-כָּךְ, רַבֵּי הַמְקַרֵּב אוֹתָנוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל כָּל הַחֹסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים.

וְהַיּוֹם לְמַדְתִּי עִם אַבְרָהָם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּל הַמַּעֲשֵׂה מִהַזְּבוּב וְהָעֶפְכָּבִישׁ, וְתַהֲלָה לְאֵל, נִתְחַדְּשׁוּ דְבוּרִים נִפְלְאִים, עַד שֶׁלֹּא יִדְעֵנוּ הֵיכָן אֲנַחְנוּ בְּעוֹלָם, שְׂאָנוּ זוֹכִים לְטַעַם מֵהַי נִחְלָא עֲמִיקָא וְטַמִּירָא דְנִבְיַע בֵּיהּ מְקוּרָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה. וְהַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה נִגְעַע הַרְבֵּה גַם אֵלָיךְ, עֵינֵי שָׁם בְּפִרְטֵי פִרְטֵי, אֵיךְ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל הַנְּשֻׁמָּה שֶׁתְּקַרֵּב רְחוּקִים, וְצָרִיכִים לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ בַּהַדָּף, וְכַשֶּׁהַדָּף מֵגֵן עָלָיו, אֵינוֹ צָרִיךְ לְפַחַד מִשׁוֹם בְּרָהּ שֶׁבְּעוֹלָם. וַיֵּשׁ לְזֶמֶר דְּרָף הוּא רֵאשִׁי תְּבוּת: דְּכָרִי פִּיּוֹ, שֶׁהוּא עֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שֶׁמְדַבֵּר מִפִּיּוֹ, אֲשֶׁר כָּל עֲנִין הַתְּבוּדוֹת הוּא אֲתַעֲוִירוֹתָא דְלִתְמָא, שֶׁמִּתְעוֹרֵר מִלְּמִטָּה בְּתַשׁוּקָה עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. וּבְאֲמַת קִדְּם בָּאָה הַתְּעוֹרְרוֹת עֲלֵיוֹנָה, וְאַחַר-כָּךְ בָּאָה הַתְּעוֹרְרוֹת מִלְּמִטָּה, אֲבָל לְעוֹלָם הַתְּעוֹרְרוֹת מִלְּמִטָּה הֵיא כְּפִלְסִים, כִּי אֵין טַפָּה יוֹרֵדַת מִלְּמַעְלָה שְׂאֵין עוֹלִין כְּנִגְדָּה טַפִּים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל (וְהוּא פִּינְחָס רִמּוֹ: וְעֵין תְּעִנִּית כה:). וַיֵּשׁ בְּהַדָּף הַזֶּה סוּד נִפְלָא כְּיָדוּעַ, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁבְּמַעֲשֵׂה זֶה מְרַמֵּז שֵׁם מ"ב, שֶׁהוּא הֵשֵׁם הַמְּסֻגָּל לְהַכְרִיחַ אֶת הַמְּזִיקִים. וְעֵין הֵיטֵב בְּלִקוּטֵי-תוֹרָה, פֶּרֶשֶׁת חֲזִי שָׂרָה, מֵהַ שְׂגָלָה הָאֲרִיז"ל, כִּי מִלְּמַעְלָה יוֹרֵד רַק שֵׁם מ"ב אֶחָד, וּמִלְּמִטָּה עוֹלִים שְׁתֵּי פְעָמִים שֵׁם מ"ב, שֶׁהוּא פ"ד וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְהֵם סוּדוֹת נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה, כִּי כְּשֶׁאָדָם מִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְאַחֵז בְּדַבְרֵי פִּיּוֹ, וּבְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הוּא בּוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמִסְפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ, וּמִתְקַף קִטְנוּתוֹ וְדַחְקוֹתוֹ מְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא יֵאָרַע לוֹ שׁוֹם רַע, וְשׁוֹם גְּזֹק וּמְזִיק לֹא יוֹכְלוּ לְגַעַת בּוֹ, מֵאַחַר שֶׁמִּתְחַבֵּא בְּסִתְרָא צֶל כְּנָפָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵז כְּשֶׁרַגִּיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּפֶה מְלֵא, יֵשׁ לוֹ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל (מְדַרְשׁ שׁוֹחַר טוֹב, תְּהִלִּים ק): בְּשַׁעָה שֶׁאַתָּה עוֹמֵד

קצ אֲשֶׁר א' תתקמ בַּנְחַל

ומתפלל, תהא בשמחה עצומה, שאתה מתפלל למלך אל חי וקיים. ואולי לזה כונו חז"ל הקדושים (ערוכין נד): אימתי שמחה לאיש? בזמן שמענה בפיו, הינו בזמן שיש לו טענות נכונות ודבורים אליו יתברך; כי מי שחזק בדעתו, שיעבר עליו מה שיעבר וכו', לא יפסיק מלדבר עמו יתברך, ואף שידמה לו שאין מי ששומע לו וכו', אף-על-פי-כן לא יפסיק מלדבר עמו יתברך, אז דיקא אין לו ממה להתירא, כי הדיף שהוא דבור פיו, יגן עליו, כי ישראל אין כחן אלא בפה, כמו שאמרו חז"ל (מדרש שוחר טוב, תהלים קמט): פיהם של ישראל הוא חרבם, שנאמר (תהלים קמט, ו): "וחרב פפיות בידם", ואמרו (במדרש תנחומא, פרשת בשלח): מה תולעת אינה מכה אלא בפיה, כך ישראל מכים בפיהם על-ידי תפלתם, עין שם; וכן להפך, גם כל הצרות והירידות והקטנות והדחקות עוברים על האדם על-ידי דבורי פיו, כמו שכתוב (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דברו"; עקר הרוח סערה שנתהוה במח האדם הוא מפגם הדבור (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), כי על-ידי פגם הדבור באים לידי נפילה, רחמנא לצלן (עין שם, סימן כט); ואמרו חז"ל (תנא דבי אליהו זוטא, פרק טז), אפלו אם אדם עושה הפל אינו מספיק להכל היוצא מפיו אפלו שעה אחת, שנאמר (קהלת ו, ז): "כל עמל האדם לפיהו" וכו', עין שם.

ובאמת יש להאריך בזה קונטרס גדול על-פי דברי רבנו ז"ל ממעלת קדשת הדבור, וכבר האריך בזה ה"חפץ-חיים" הקדוש על-כּן קחהו משם.

ועכשוו ההכרח לי לקצר מפני הטרדה שנתהוה לי, שבאו אורחים מאנשי שלומנו היקרים לביתי, וההכרח לדבר עמהם עכשו מדעת רבנו ז"ל, אשרינו ואשרי חלקנו, ועוד חזון למועד להאריך לה עוד מרב אהבתי אליך.

ידיך הדורש שלומך...

אשר א' תתקמא — א' תתקמב בנחל קצא

א' תתקמא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממִי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה ללמד הרבה "לקוטי-הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך,
ותדע שכל אלו שלמדו "לקוטי-הלכות" הצליחו מאד מאד
בחייהם, ואני מכרח להגיד לך, שכל עקר התחזקותי זה רק
מ"לקוטי-הלכות", כי פשהייתי בחור צעיר בגיל שש-עשרה
והתקרבותי אל רבנו ז"ל, זפני הקדוש-ברוך-הוא להשיג את
ה"לקוטי-הלכות", אז לא היו לי פי אם שני חלקים, ולמדתי בזה
הרבה הרבה מאד, וככל שהשגתי עוד חלק ועוד חלק התמדתי בזה,
עד שזפני הקדוש-ברוך-הוא להשיג את כל החלקים, והייתי רגיל
בזה מאד מאד עד שהיה שגור על לשוני, וזו ההתחזקות שלי עד
היום, ועל-כן גם אתה ראה ללמד בכל יום הרבה "לקוטי-הלכות",
ותמצא שם המון התחזקות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקמב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פי תצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממִי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי הנקר, אם אתה רוצה להצליח בזה העולם, העקר תרגיל את עצמך במדת הסבלנות, להיות סבלן על כל אשר בא עליך, ולדעתי זו המדרגה הכי קשה להגיע אליה, ועל זה צריך להתנגע כל ימי חייו — להיות סבלן, לדם ולשתק ולא לענות לכל המבזו ומתחרפו ומגדפו וכו' וכו', כי טבע של האדם שרוצה לענות וכו' וכו', אבל אדם צריך לדעת מה הוא חטא נגד הקדוש-ברוך-הוא, והוא צריך לקבל את זה לכפרת עוונות. ועצה גדולה לסבלנות היא לשתק, אין צריכים להגיב על כל דבר מה שאומרים לו, ואין צריכים להתעצבן, וכדאי לך ללמד הרבה בלקוטי-מוהר"ן, (חלק א', סימן קנה), ולומר על זה תפלה מ"לקוטי-תפלות", כי שם מדבר רבנו ז"ל מאריך אפים ומסבלנות שזוכים על-ידי ארץ ישראל, עין שם; כי נורא ונפלא הוא מאד. ומובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ז'), אשר כל ענין של ארץ ישראל הוא אמונה, כמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני הנו"ה ביה מרשית השנה ועד אחרית השנה", ולכן אי אפשר לזכות למדת הסבלנות, אלא על-ידי תקף האמונה, שידיביק את עצמו בו יתברך, וידע אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא מהמאציל העליון ממנו יתברך בעצמו, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להתחזק באמונה, ומה שקורה את ברוחני ובגשמי תדע שזה הכל מהקדוש-ברוך-הוא, ותרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר האיש אל רעהו והבן אל אביו, ואף שאני יודע שאתה מתפוצץ מרב צרות ויסורים, שעוברים עליך משברים ונגלים מבית ומבחוץ וכו' וכו', עם כל זאת אין שום עצה להנצל מפגעי ומקרי הזמן, אלא על-ידי תפלה והתבודדות לברח אליו יתברך, אבל גם שם צריכים סבלנות, כי אסור לדחק את השעה בתפלה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים כ', קצו); כי אפלו בתפלה אסור לדחק את השעה, אלא לבקש מהקדוש-ברוך-הוא מתנת חנם, ואם יתן — יתן, ואם לאו — לאו, עליו לעשות את שלו, לזרק את התפלות אליו יתברך, ולעמד כעני בפתח ולבקש ולהתחנן רק ממנו יתברך, ואם תהיה חזק ואמיץ בדבר זה אז ברב הימים תראה ישועות גדולות. אתה צריך לדעת

אֲשֶׁר א' תתקמב בנחל קצג

שָׂרְבָנוּ ו"ל אָמַר, שְׁלֵהֲרַבָּה אֲנָשִׁים לֹא מֵרְאִים בְּזֶה הָעוֹלָם מֵה שְׁפֹעֲלִים אֲלֵא רַק אַחַר שִׁיִּצְאוּ מִזֶּה הָעוֹלָם, וְעַל־כֵּן אָסוּר לָךְ לִפְל בְּדַעְתָּךְ מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי כָל יְגִיעָה וְיִגִיעָה, וְכָל טְרַחַה וְטְרַחַה, וְכָל הַעֲתָקָה וְהַעֲתָקָה שְׂאָדָם נֶעֱתַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ עוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל לְמַעֲלָה, וּמַחֲמַת שְׂאִין בְּגִי־אָדָם יוֹדְעִים מֵה קוֹרָה לְמַעֲלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְכו', וְכו', עַל־יְדִי־זֶה הֵם נִשְׁבָּרִים. וּבְאֵמַת לֹא־כֵן הוּא, כִּי 'לִית רְעוּתָא טָבָא דְאִיתְעָבִיד' (זֶהר תְּרוּמָה קנ:) [אֲפִלוּ רְצוֹן טוֹב אִינוּ נֹאבָד]; כִּי אֲצִלוּ יִתְבַּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׁוֹב כָּל דְּבָר שְׁעוֹשִׂים בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ־הוּא, וְעַל־כֵּן רָאָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאִזּוּ בְּרַבּוֹת הַזְּמַן תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שִׁיִּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ־הוּא, אֲבָל זֶה תִּקַּח לְעֲצָמָךְ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר — לְהִיּוֹת סְבֻלָן גְּדוֹל, כִּי עִם מִדַּת הַסְּבֻלָנוֹת עוֹבְרִים עַל זֶה הָעוֹלָם, וּבְלִי סְבֻלָנוֹת הָאָדָם נִשְׁבָּר לְגַמְרִי.

וּלְדַעְתִּי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ יִכְנִיס בְּעוֹלָם מִדַּת הַסְּבֻלָנוֹת, מִדַּת אַרְךָ אַפִּים, כִּי תִכְף־וּמִיד כְּשִׂאָדָם זוֹכָה לְהַגִּיעַ לְמִדַּת אַרְךָ אַפִּים וְסְבֻלָנוֹת, הוּא נִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו; כִּי כָל הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים וְאֲפִלוּ הַחֲטָאִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׂאָדָם חוּטָא, זֶה רַק מַחֲמַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, שְׂרוּצָה תִכְף וּמִיד מֵה שְׂרוּצָה וְכו', וְכִשְׂאִין הוֹלֵךְ לוֹ, אִזִּי נִשְׁבָּר לְגַמְרִי, וּמוֹצִיא אֶת הָעֲצָבִים שְׁלוֹ עַל אַחֲרִים, וּכְמוֹ־כֵן הוּא בְּבִית עִם אֲשֶׁתּוֹ וְיִלְדֵיו וְכו', וְצָרִיכִים לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ יְדִיעָה זוֹ הֵיטֵב: "לֹא כָּל מֵה שְׂרוּצִים מְקַבְּלִים, וְלֹא כָּל מֵה שְׂמַקְבְּלִים רוּצִים". וְזוֹ יְדִיעָה מְאֹד מְאֹד נְחוּצָה, כִּי רַב בְּגִי־אָדָם נִשְׁבָּרִים מַחֲמַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, שְׁכַל־כֵּךְ דּוֹחֲקִים אֶת הַשְּׁעָה וְרוּצִים תִּכְף־וּמִיד מֵה שְׂרוּצִים, וְכִשְׂאִין הוֹלֵךְ לָהֶם הֵם נִשְׁבָּרִים לְגַמְרִי, וְלָכֵן אִם אֵתָה רוּצָה לְחִיּוֹת חַיִּים אֲמַתִּים, חַיִּים נְצַחִיִּים, רָאָה לְהִיּוֹת מִישָׁב בְּדַעְתָּךְ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבֻעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אוֹתָךְ, וְדִיקָא עַל־יְדִי־זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכָּךְ בְּזֶה וּבְכָא וּלְנִצַּח נְצַחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

קצד אֲשֶׁר א' תתקמג בנחל
א' תתקמג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערכי-שבת-קדש לסדר כי תצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל הבחור היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל הקפיד מאד על למוד
הפוסקים, והזהיר את אנשי שלומנו, שילמדו בכל יום חק ולא יעבר
בשלחן ערוך, ואל יחסר לו יום אחד בלי סעיף שלחן ערוך, ללמד
בסדרן, כי על-ידי למוד שלחן ערוך, מבקר את הטוב מהרע,
(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ח'), ועל-ידי למוד שלחן ערוך זוכים לידי
יראה (ספר המדות, אות יראה, חלק ב', סימן ג'); ועל-כן תעשה לעצמך
חק קבוע ללמד בכל יום שלחן ערוך, ובהתחלה תרגיל את עצמך
ללמד הרבה מחבר רמ"א, תתחיל מהתחלת ארח חיים, עד שתזכה
לסים את כל ארח חיים תתחיל יורה דעה, כשתסים יורה דעה
תתחיל אכן העזר, כשתסים אכן העזר תתחיל חשן המשפט,
וכשתזכה לסים תתחיל עוד פעם, וכך תעשה כמה פעמים ללמד
רק מחבר רמ"א בלי שום פרושים, באפן שתדע איפה כל סימן
וסימן נמצא, וזה תקון גדול לנשמה. וצריכים להזהר בזה מאד
מאד, וזה נקרא בדברי רבנו ז"ל: השלחן ערוך הקטנים, כי רבנו
ז"ל רצה שילמד שלחן ערוך עם כל הנושא כלים, ואמר: ואם אי
אפשר לו על-כל-פנים ילמד בשלחן ערוך הקטנים וזה סובב על
מחבר רמ"א, כי אז היה נדפס בכרך אחד שלחן ערוך מחבר רמ"א,
ועל-כן פדאי לך להתחיל בלמוד מחבר רמ"א, ולגרס הרבה סימנים
בכל יום, באפן שתזכה לסים הרבה פעמים את השלחן ערוך, וזה
תקון גדול מאד, ברור הטוב מהרע; אשרי מי שזוכה ללמד בכל
יום שלחן ערוך, ומקיים את רצונו של רבנו ז"ל.

ואנשי שלומנו רגילים לומר: כל יום שלא לומדים שלחן ערוך

אֲשֶׁר א' תתקמד בנחל קצה

ואין מתבודדים, אין הוא נקרא 'ברסלבר חסיד', הוא יכול להיות מה שרק רוצה, צדיק ולמדן ומקבל, אבל להקרא 'ברסלבר חסיד' אי אפשר רק כשמתבודד בכל יום להקדוש-ברוך-הוא, ומפרש שיחתו, ומספר להקדוש-ברוך-הוא כל מה שעובר עליו, ולומד שלחן ערוך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקמד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר כי תצא ה'תשל"ה.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ומה אמר לך, ידידי היקר, שמאד מאד הסבלת, כי כבר אמר החכם מפל אדם (משלי כו, יז): "מחזיק באזני כלב עבר מתעבר על ריב לא לו", פי כל עסקנו הוא לברח מהכלי העולם הזה ולרדף אחריו יתברך בשיחה זו תפלה, להיות רגיל לדבר עמו יתברך — בין בביתו בין בלכתו בדרך, בין בשדה, בין ביער, בין במרתף או בעליה על הגג וכו' וכו', שפתותינו צריכות תמיד להתנועע עם שיחות ותפלות, פי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הכל לכל מה שלמראה עיניך הוא אלקות גמור, רק בהתלבשות הזו, פי מלא כל הארץ כבודו; ועל-כן צריכים תמיד רק לדבר עמו יתברך, ולספר לו הכל, וכן לשקד מאד מאד על דלתות התורה הקדושה, להיות בכל מקומות התורה הקדושה כרצונו של רבנו ז"ל, שאמר (שיחות-הר"ן, סימן כח): ראוי לאדם שיעבר וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וכו', עין שם; ובפרטיות עכשו בימי אליל הקדושים, שיש כל-כף הרבה עבודה, לומר הרבה תקונים ולקוטי-מוהר"ן ולקוטי-תפלות ותהלים והשעורים הקבועים בשלחן ערוך ובמקרא, משנה, גמרא, מדרש,

קצו אֲשֶׁר א' תתקמד בנחל

וְאִיךָ יֵשׁ פְּנָאֵי לְדַבֵּר מִזֶּה אוֹ מִזֶּה, וּמִכָּל שְׂכָן לְהִתְעַרֵּב בְּמַחְלֶקֶת שֶׁל שְׁטוֹת הַנוֹכְבֵּעַת מִקְנָאָה, שֶׁנֶּאֱמָר וּרְדִיפֵת הַכְּבוֹד. מָה אָמַר לָךְ "מֵעַן קָעַן נִישֵׁט אוֹיִם גְּלִיכְעַן אֲלֵעַ מַחֹת"י, עַל-כֵּן כָּלֶךְ מִמֶּנּוּ, וְלֹא תַתְחִיל לְהַצְטַדֵּק לְפָנַי שׁוּם בְּרִיָּה, יֵאָחֵז כָּל אֶחָד דְּרַכּוּ, וְתַנִּיחַ שְׂיִדְבְּרוּ עֲלֶיךָ, כִּי בְזִיוּנוֹת הוּא עֲנִין גְּדוֹל בְּדַעַת רַבָּנוּ ו"ל (עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר'), וּמוֹעִיל מְאֹד מְאֹד לְהַגִּיעַ אֶל הַשְּׁלֵמוֹת, אַתָּה בְּרַח לָךְ רַק בְּכָל יוֹם אֲלִיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לִילָךְ בְּכָל יוֹם לְמַקְוֶה שֶׁהוּא הַמְתַקֵּת הַדִּינִים, וּכְשֶׁתִּטְבֵּל תִּכּוֹן שֶׁאַתָּה מִתְחַבֵּא בְּעֲצָמוֹת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִבְטֵל אֶת עֲצָמְךָ אֲז אֲלִיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה וְהַטְהָרָה. אַךְ לְמַעַן הַשֵּׁם, תִּבְרַח מִכָּל מִינֵי לְצִים יְהִיָּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה (אֲפִלוּ מֵאֵלוּ הַמְסֻתוֹבְכִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ), וְהַחֲזוֹק בְּיִרְאֵת שְׁמַיִם כָּל הַיָּמִים, וְאֲז טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצַחִים, כִּי יִמִּינוּ הַכָּל וְעוֹד מְעַט יְהִיָּה הַהִכָּרַח לְמוֹת וְלַהֲפָשִׁיט אֶת הַגּוּף הַגִּשְׁמִי, וּמָה יִשְׂאֵר מִמֶּךָ, כִּי אִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁתִּטְפֹּת בְּכָל יוֹם: יַעֲגִיל וּוַאֲסֵרֵי, בְּרַכַּת 'אֲשֶׁר יֵצֵר', צִיצִית, תְּפִלִּין, צְדָקָה, תּוֹרָה וְתַפְלָה וְכוּ' וְכוּ'; וְעַל-כֵּן לְמַעַן הַשֵּׁם, הִרְחַק מִמֶּךָ אֶת הָעֲצָבוֹת, וְתִהְיֶה רַגְלֵי בְּנִגּוּנִים שֶׁל שְׂמִחָה בֵּינְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ, וְתִכְנִים אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע כִּי הַכָּל לְכָל עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹת יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לְהִיטִיב לָךְ, וּמִכָּל שְׂכָן שֶׁלֹּא תוּכַל לְהִרַע לָךְ מִבְּלַעֲדֵי רְשׁוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן לָמָּה תִּהְיֶה כָּל-כָּךְ כָּל-כָּךְ בְּעֲצָבוֹת, הֲלֹא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אַתָּה, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, גָּאֵט וְעֵט דִּיר בְּוִדָּאֵי אוֹיִם פִּירְעוֹן שׁ אִם תַּחֲזִיק בְּתַמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֶאֱחֹז אֶת עֲצָמְךָ בְּרַבָּנוּ ו"ל כָּל הַיָּמִים.

יְדִידָךְ לְנַצַּח...

ק) אִי אֲפֹשֶׁר לִישֹׁר אֶת כָּל הַמַּחֲזוֹת.
 ר) נְטִילַת יָדַיִם בְּבִקְרָה.
 ש) אֱלֻקִּים בְּוִדָּאֵי יְגַמֵּר עֲנִינְךָ.

אֲשֶׁר א' תתקמה בנחל קצו

א' תתקמה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר פי תצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, אחי,
האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי עם הכסף להדפסה, אשריך ואשרי חלקך,
שיש לך חלק בהפצת המעינות.

חמדת לכבי! חזק ואמץ מאד מאד להיות בשמחה עצומה,
שתהלה לאל, יש לנו רבי בזה המעורר ומחזק אותנו, ותהלה לאל,
אנו נקראים על שמו הקדוש 'ברסלב' חסידים', חבלים נפלו לנו
בנעימים, וצריכים להחיות את עצמנו בזה מאד מאד, הן עם עצמו
והן עם חבריו, להזכיר לעצמנו את עצם נפלאות הזכות שיש לנו.

ואודות שדברת ואחר-כך התחרטת, כבר אמר החכם: כשאדבר
אתחרט, ועל-כן קדם כל דבור שרוצה להוציא מפיו, צריך
להתישב, אם ידברו או לא, כמו שאמרו חז"ל (דרך ארץ זוטא): הני
דם דברייך, עד שלא תוציאם מפיה, עין שם; כי כל המרבה דברים
מביא חטא (אבות א), ובפרטיות, כי רבנו ז"ל כבר גלה לנו נפלאות
רבות מקדשת הדבור, ולהפוך מה גורמים על-ידי קלקול הדבור,
רחמנא לצלן, שנתבלבלת דעתו לגמרי לגמרי, רחמנא לצלן (עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: לח, כט, עין שם), ומכל שכן כשאדבר נבול
פה, רחמנא לצלן, עוקר את עצמו לגמרי ממנו יתברך, ואמרו חז"ל
(מדרש רבה קדושים כה, ז): "ולא יראה בך ערות דבר", ערות דבר זה
נבול הפה, עין שם; ובכלל טוב מאד להרגיל את עצמו במדת
השתיקה, כמו שאמרו חז"ל (חלין פט): מה אמנותו של אדם בעולם
הזה? ישים עצמו כאלם, עין שם; ועל-ידי שאדם מרגיל את עצמו
לדום ולשתק, על-ידי-זה לא יוכל לו שום אדם, וצריך לדבר רק
עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אף כשאדם עומד על ידו
ומבלבלו, ירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ועל-ידי-זה יתעורר

קצח אָשֶׁר א' תתקמה בַּנְחָל

גם חִבְרוּ לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וַיִּקְבַּע הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּלִבָּבוֹ. וְכִמוֹ שֶׁיִּשְׂרָאֵלִי פִּעַם לְפָרֵשׁ: "וַיִּבְרַךְ דָּוִד אֶת הַשֵּׁם לְעֵינֵי כָל הַקְּהָל" (נְחֻמָּה ח, ו), שֶׁדָּוִד הִתְבּוֹדַד עֲצָמוֹ לְפָנָיו כָּל הַקְּהָל, וְעַל־יְדֵי־זֶה הִכְנִיס בְּלִבָּבָם הִתְעוֹרְרוּת גַּם־כֵּן לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁאֶחָד מִבְּנֵיהוּ אוֹתָךְ אֵל תַּעֲנֶה לוֹ שׁוֹם דְּבָר, רַק תִּקְבְּלוּ בְּאַהֲבָה, שֶׁזֶהוּ כָּל סוּד בְּנִנְתֵּן אֵלּוּל, סוּד הַתְּשׁוּבָה (עֵינֵי לְקוּטִי־מוֹהָר"ן, חֵלֶק א', סִמֵּן ו'). וְאָמַר רַבְּנּוּ וַיִּלְל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִמֵּן כט): מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ חֲרַפְתּוֹ וְשׁוֹתֵק נִקְרָא חֲסִיד, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹמֵר אֶת נַפְשׁוֹ, וְעוֹד (שֵׁם, סִמֵּן פו): מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ חֲרַפְתּוֹ וְשׁוֹתֵק, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְבַּטְּלוֹת מִמֶּנּוּ רַבּוֹת רַעוֹת שֶׁהָיוּ רְאוּיוֹת לְבֵא עֲלָיו, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ בְּקוֹל רֶם בְּשִׁעָה שֶׁמְבַזִּים אוֹתוֹ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲזָרְנִי שְׁלֹא אֲבִישׁ שׁוֹם אָדָם. רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲזָרְנִי שְׁלֹא אֲצַעֵר שׁוֹם אָדָם. רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲזָרְנִי לְאַחֵז אֶת עֲצָמֵי עַמֶּךָ" וְכוּ' וְכוּ'. וַיִּרְחִיב בְּזֶה אֶת הַדְּבוּר, וְעַל־יְדֵי־זֶה אוֹ שַׁיְכַנִּים חֲרָטָה וְהִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה בְּמַצְעָרִים אוֹתוֹ, אוֹ שֶׁתְּהִיָּה לָהֶם עַל־יְדֵי־זֶה מִפְּלֵה גְדוֹלָה; כִּי צָרִיךְ לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלֵי שׁוֹם חֲכָמוֹת וּבְלֵי שׁוֹם פְּנִיּוֹת, רַק בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת; וְעַל־כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי, יָמֵי חַיֵּינוּ הַבָּל, וְהֵימִים וְהַלִּילוֹת פּוֹרְחִים, אֵיךְ יֵשׁ זְמַן לְדַבֵּר מֵה שֶׁאֵין צָרִיכִים, הֲלֹא עוֹד מְעַט נִצְטָרְךָ לְחֹזֵר אֶל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, עַל־כֵּן תִּרְאֶה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, אֲפִלּוּ כְּשֶׁאֵתָּה בֵּין בְּנֵי־אָדָם, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים, כִּי מָמָה נִפְשָׁךְ, אוֹ שֶׁיִּחְזְרוּ בְּתְשׁוּבָה וַיִּתְעוֹרְרוּ גַם־כֵּן לְשׁוֹב, אוֹ שֶׁיִּחְזִיקוּ אוֹתָךְ לְמַשְׁגָּע, חֵס וְשְׁלוֹם. וְכִבֵּר אָמְרוּ חַז"ל (עֲדִיּוֹת ה, ו): מוּטָב לִי לְהִקְרָא שׁוֹטָה כָּל יְמֵי, וְלֹא לִיעֲשׂוֹת שְׁעָה אַחַת רָשָׁע לְפָנָיו הַמְּקוֹם; חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט שֶׁאֵתָּה כְּבָר מִתְחַרֵּט וּמִתְבַּיֵּשׁ בְּמָה שֶׁדְּבַרְתָּ עַד עַכְשָׁנוּ. וְאָמְרוּ חַז"ל (חֲגִיגָה ה.): הָעוֹשֶׂה דְּבָר וּמִתְחַרֵּט — מוֹחֲלִין לוֹ, עֵינֵי שֵׁם. בְּרַח לָךְ מִלְּצִים, וְהִתְחַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַתַּמִּימִים דִּיקָא.

יְדִידְךָ לְנִצָּח...

אֲשֶׁר א' תתקמו
בַּנְחַל קצט
א' תתקמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְהַבְחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, נָר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ
מִקּוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... נָרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד שֶׁעֲדִין אַתָּה
מִחֲזִיק בְּתַמָּךְ לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל.

יְדִידֵי הַיְקָר! תִּכְנִיס אֶת עֲצֻמָּךְ לְגַמְרֵי בְּאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,
וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּנְצֵל מִכָּל רָע, כִּי אֵין עוֹד הַתְּחִזְקוֹת בְּעוֹלָם, כְּמוֹ נִקְדַּת
הָאִמוּנָה, לִידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל
לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וְאֶפְלוּ הָאִוִּיר שְׁנוֹשֵׁף
יֵדַע שֶׁהוּא נוֹשֵׁף אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל
עוֹלָם מִמֶּשׁ, וְעַל־כֵּן אֲוִי'ר' רֵאשִׁי תְבוּת: א'מָן ו'חִזְק ר'פִּיּוֹן י'דִי;
כִּי זֶה הוּא עֵקֶר הַתְּחִזְקוֹת הָאֲדָם, שֶׁיֵּדַע שְׁגָם בְּמִקּוּמוֹ הַשֶּׁפֶל יְכוּלִים
לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא נוֹשֵׁף אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִידְעָה זֹאת תִּזְכֶּה
תָּמִיד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — בֵּין בְּעֲלִיָּה וּבֵין בִּירִידָה, וְלִמְעַן הַשֵּׁם,
אֵל תִּנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת אֲצִלָּךְ אֶפְלוּ רַגַע, כִּי עֲצָבוֹת הֵיא הַסֵּטְרָא
אַחֲרָא, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹנֵא אוֹתָהּ (עֵין לְקוּיטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן
מח), וְתִהְיֶה רְגִיל בְּתוֹרָה וְהוֹדָאָה, שֶׁהוּא שֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא (עֵין שָׁם,
סִימָן ב'), וּבֵא יְבוֹא גַם יוֹם יִשׁוּעָתְךָ שֶׁתִּזְכֶּה לְמַצֵּא בְּקָרוֹב אֶת זְוִיגְךָ
הַהֲגוּן לָךְ, וְתִזְכֶּה לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּטְהָרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (פְּסָחִים
ק"ב:): מִצְוָה וְגוֹף טְהוֹר נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְלוֹ בָּנִים.

וְאוֹדוֹת הַנְּסִיעָה נָא וְנָא לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל, כִּי מָה אַתָּה יוֹדַע כְּוִנָּתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְאֵל מָה רוֹצֶה לְזַכּוֹתְךָ וְכוּ' וְכוּ'; כִּי כְּבָר אָמְרוּ חַז"ל בְּמִדְרָשׁ
(בְּרַאשִׁית רַבָּה סח, א): יֵשׁ שֶׁהוּא הוֹלֵךְ אֲצֵל זְוִיגוֹ וְיֵשׁ שֶׁזְוִיגוֹ וְכוּ', עֵין
שָׁם; וְעַל־כֵּן הָעֵקֶר זִיךְ אֵין גְּאֻנְצָן אֵיבְעֵר גְּעַבְן צוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,¹
וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל כָּלֵל.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ת) לְמַסֵּר אֶת עֲצָמוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

א' תתקמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תִבֵּא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אָחִי, הָאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַרוּצָה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', מֵהָאִי נִחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא דְנִבְיַע בֵּיהּ מְקוֹרָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

הִנֵּה אַחֲרֵי הַוִּכּוּחַ שֶׁהָיָה לָךְ עִמִּי וְאַחֲרֵי שְׁנֵי מִכְתָּבִים שֶׁכְּתַבְתָּ לִּי בְּעֶנְיַן חִסְדוֹת בְּרִסְלָב, אֲמַרְתִּי לְהָשִׁיב לָךְ דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהָיָה רְגִיל לומר: "אֵיךְ נוֹיִים גָּאֲרִנִּישׁט"^א; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל צָרִיךְ הָאָדָם לְהִגִּיעַ אֶל דִּרְגָה כְּזוֹ לומר תְּמִיד אֵינִי יוֹדֵעַ, וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל (בְּרִכוֹת ד.): לִמַּד לְשׁוֹנֵךְ לומר אֵינִי יוֹדֵעַ, וְלִמְדוֹ מִמֶּשֶׁה רַבְּנוּ, שֶׁאָמַר כַּחצוֹת, עֵינַי שָׁם; וְשִׁמְעֵתִי פַעַם אַחַת מֵאָחָד מִגְּדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁעַל-כֵּן זָכָה מֶשֶׁה רַבְּנוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּתוֹ, כִּי הָיָה רְגִיל לומר תְּמִיד אֵינִי יוֹדֵעַ, וְדְבָרֵי פִי חָכָם חֵן; כִּי בְּאֶמֶת אַחַר כָּל הַחֻכְמוֹת וְאַחַר כָּל הַסְּפָקוֹת וְהַקְּשִׁיּוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים שֶׁיֵּשׁ לָךְ עָלָיו יִתְפָּרֵךְ וְעַל שָׂאֵר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע כִּי הַכֹּל הֶבֶל, הַכֹּל הֶבֶלִים אֵין בּוֹ מִמֶּשֶׁ, כִּי יִמְנִנוּ כְּצֵל פּוֹרַח, וְעוֹד מְעַט יִהְיֶה הַהִכָּרַח לְמוֹת, וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּגִיּהֵנוֹם בּוֹעֵר כְּזֶה, בְּסִפְקוֹת, בְּקִשְׁיוֹת וּבּוֹכּוּחִים שֶׁאֵינוֹ יוֹצֵא מִזֶּה שׁוֹם דְּבָר, וְלֹא מַעֲלָה וְלֹא מוֹרִיד, כִּי אֵינוֹ מְקַרֵּב אֶל שׁוֹם תְּכֵלִית, יוֹתֵר טוֹב לְסַלֵּק אֶת הַדַּעַת לְגַמְרֵי וְלומר: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵינִי יוֹדֵעַ כְּלוּם, רַחֵם עָלַי, וְזַכֵּנִי לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמָּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכֹל אֲשֶׁר עִם לְבָבִי אֲזַכֶּה לְסַפֵּר לְפָנֶיךָ. אָבִי שְׁבַשְׁמִים, זַכֵּנִי לִידַע כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֶיךָ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֶלְקוּתֶךָ מִמֶּשֶׁ, וְעַל-כֵּן חוּס וְרַחֵם עַל נַפְשִׁי הָאֲמֻלְלָה שֶׁנִּפְלָה כֹּל-כֵּן כֹּל-כֵּן בַּחֲשֶׁךְ וְתִרְדְּמָה, עַד שֶׁמֶר לִי מְאֹד מְאֹד, וְעוֹבְרִים עָלַי הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת בַּחֲשֶׁךְ וּבְהֶבֶל וּבְרִיקָה, וְאֵין לִי שׁוֹם תְּקוּהָ בְּחַיִּים

(א) אֵינִי לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם.

אָשֶׁר א' תתקמח בַּנְחַל רא

מֵרַב מְרִירוֹת, וְאֵינִי מְרַגֵּשׁ שׁוֹם טַעַם בְּחַיִּים, זַפְנִי שְׁיֵאִיר עָלַי אוֹרֶךְ
הַמֵּאִיר בְּכָל הָעוֹלָם, עַד שְׁאֲזֹכָה לְרֵאוֹתָהּ וּלְהַשִּׁיגָהּ בְּעֵינַי שְׂכָלִי, עַד
שְׁאֲזֹכָה לִידַע בְּאַמֶּת, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֶיךָ כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה
אֲזֹכָה לְדַבֵּר עִמָּךְ, וּבְזֶה אֲזֹכָה לְהַתְנַחֵם וּלְנַחֵם וּלְהַחֲיֹת אַחֲרַיִם.”

אֲחֵי הַיְקָר! רַק תְּרַבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּרַגֵּשׁ
חַיִּים חֲדָשִׁים שְׁלֵא טַעַמְתָּ מִיָּמֶיךָ, כִּי הַמְּרַגֵּל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יְתַבְרַךְ, הוּא תָּמִיד מְקַשֵּׁר וּמְיַחֵד עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, אוֹן עָם אִזוֹ אֵיהֶם
נִשְׁט עֲלֵעֲנֻט².

יְדִידֶךָ לְנֹצַח...

א' תתקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְצִיבִים-וְיִלְךְ ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לִיְדִיד נְפֹשִׁי, הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק
יְסוּד עוֹלָם, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר
וְיִזְרַח.

אִיךָ קוֹם דִּיר מְבֹשֵׁר זַיִן אַ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, דָּאס בְּרוּךְ הַשֵּׁם, עָם
הָאֵט זַיִךְ אָפּ גְּעֻזוּכְט דִּי אַבְדָּה דַּיִן בְּאַנְק הָאֵט מִיר גְּעֻשִׁיקְט אַיִן
אַנְדֶּרעֶרען טְשֶׁעק, בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲשֶׁר עַד כַּה עֲזָרְנִי אוֹן דִּי הַדְּפָסָה הָאֵט
נִשְׁט קַיִן שְׁאָדֵן. טַיִיעֶרעֶר בְּרוּדֶער יַעֲצֵט אִזוֹ דִּי טַעַג פּוֹן אָלוֹל
וּוּאס דְּעֵר הַיִּילִיגֶער רַבִּי זְאָגְט (לְקוּיִט-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פּח): דָּאס
עָם זוּכְט זַיִךְ אָפּ דִּי אַבְדוֹת אוֹיף זְאָגְט דְּעֵר הַיִּילִיגֶער רַבִּי (שָׁם, חֶלֶק
א', סִימָן קפח), דָּאס אַלֶּע אַבְדוֹת זַיִנְעֵן בַּיִם צְדִיק אִיבְעֵר דְּעֵם לְאַמִּיר
זַיִךְ אָן נַעֲמֵעֵן אוֹן מְחַדָּשׁ מְקַרְב וּוְעֵרִין צוּם הַיִּילִיגֶען רַבִּיִן אוֹן
מְקִיִם זַיִן זַיִנֶע הַיִּילִיגֶע עֲצוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת רַעְדֵן מִיט הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ
אַלֶּע טָאָג אוֹן אוֹיס דְּעֵר צַיִלֵן בְּפִרְטִי פִּרְטִיּוֹת אוּנְזֶער הַאָרֶץ פֶּאָר
הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ. וְעַל כָּלֵם דַּאָרף מְעַן זַיִךְ זַיִיעֵר זַיִיעֵר שְׁטאַרְקֶען מִיט

(ב) וְאִינוּ בּוּדֵד.

רב אֲשֶׁר א' תתקמח בנחל

מצות השמחה דאס שלא עשני גוי, און אויף מיר האבן זוכה גיווען צו וויסען פון אזוי איין גרויסען רבי'ן.

ברודער הארציקער שטארק זיך זייער און זיי פרייליך, סוף כל סוף וועט דיר השם יתברך אויף אויס פירען און דו וועסט, אם ירצה השם, אן קומען אויפן הייליגען רבי'ס ציון, און זיי וויסען דאס גאט ברוך הוא פירט די וועלט מיט השגחה פּרטי פּרטי, און (חל"ו): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, לייג זיך אריין אין די אמונה הקדושה, לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, און ער פירט אלץ מיט איין גרויסען חשבון, און אלץ איז שוין אן גיציכנט אויבן דעם טאג דעם שעה די רגע ווען דו וועסט זיין אויפן הייליגען רבי'ס ציון זארג גארנישט דו וועסט, אם ירצה השם, בודאי אן קומען בשלום, און דו וועסט דארטין פועלן אלץ וואס דו ווילסט דער אייבערשטער וועט דיר שיקען א רפואה אויף די פוס און ברמ"ח איבריך ושס"ה גידיך נאר זיי פרייליך און לאז נישט צו ביי דיר די עצבות און מרירות אפלו איין רגע ממש; אשרינו און פארט אשרינו מיר האבען אזוי איין גרויסען רבי'ן וואס לערנט מיט אונז אזוינע הייליגע עצות און התחזקות.

ג) אני בא לבשר לך בשורה טובה, כי אבדתך נמצאה, והבנק שלך שלח לי צ'ק אחר, ברוך השם, אשר עד כה עזרני, שלהדפסה לא היה הפסד. אחי הקר! עכשו הם ימי אלויל, שהרבי הקדוש אומר, שאז מוצאים את האברות, גם אומר הרבי הקדוש, שכל האברות אצל הצדיק, על-כן בא נקח עצמנו בידינו, ומחדש נתקרב אל רבנו ז"ל הקדוש, ולקיים את עצותיו הקדושות, ובפרטיות לדבר עם השם יתברך בכל יום, ולספר בפרטי פרטיות את כל לבנו לפני השם יתברך. ועל כלם, אנו צריכים מאד מאד להתחזק עם מצות השמחה, שלא עשני גוי, וגם זכינו לידע מרבי גדול כזה.

ד) אחי, תמדת לבבי! חזק עצמך מאד, ותהיה שמח, סוף כל סוף השם יתברך יגמר ענייך, ואם ירצה השם, תבא על ציון הקדוש של רבנו ז"ל. ותדע, שהשם יתברך מנהיג עולמו בהשגחה פּרטי פּרטי, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, הכנס עצמך באמונה הקדושה, לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, ומנהיג הוא הכל בחשבון גדול, והכל מסמן כבר למעלה, היום, השעה והרגע שתהיה על ציון רבנו הקדוש, אל תדאג כלל, אתה אם ירצה השם בודאי תגיע בשלום, ותפעל שם כל מה שאמה רוצה. השם ישלח לך רפואה על הרגלים ובמ"ח איבריך ושס"ה

ידידה לנצח...

איך פאר יעצט ארויס קיין ארץ ישראל, און נאכדעם וועל איך
אם ירצה השם, זיין ביים הייליגען רבינ'ס ציין אין אומן, און איך
וועל דיר דארטן מזכיר זיין לטובה".

א' תתקמט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נצבים-וילך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, אחי,
האברה היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך המלא מרירות לנכון קבלתי. מה אמר לך, מאד
מאד אני מצטער בצערך הקשה, ובנדאי צרותיך הן צרות גדולות
וכו', אך לא כך קבלנו מרבנו ז"ל, להמשיך את עצמו כל-כך אל
הצער, אדרבה, רבנו ז"ל למד אותנו את הגלוי הנפלא של: "בפצ
הרחבת לי" (עין לקוטי-מזהר"ן, חלק א', סימן קצה), להשתדל למצא גם
בתוך הצרה הרחבות. וצריך שתדע, שעקר הצרה המרה, מה שנקרא
צרה באמת הוא, כשרחוק ממנו יתברך, שאז אין צרה כמותה, אבל
תקף-ומיד כשמכניס את עצמו באמונה הקדושה, ויודע ועד, אשר
אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ומגדיל דעתו, שהכל
בהשגחה פרטי פרטית, אז תקף-ומיד נתבטלים ממנו כל המרירות
והיסורים; כי מי שיש לו דעת, ויודע שהכל בהשגחה מהשם
יתברך, אין לו יסורים, ואינו מרגיש שום צער, כי השם נתן והשם

ידידה, רק תהיה שמח, ואל תניח את העצבות והמרירות אצלך לרגע אחד ממש;
אשרינו ושוב אשרינו, שיש לנו רבי גדול כזה, שלומד עמנו כאלו עצות קדושות
ומחזקות.

ה) אני נוסע עכשו לארץ ישראל, ואחר-כך אהיה אם ירצה השם, בציון רבנו הקדוש
באומן, ושם אנפירך לטובה.

רד אֲשֶׁר א' תחקמט בנחל

לקח, יהי שם השם מברך מעתה ועד עולם; ואפלו יסורי הגוף
 בנקל לקבלם, כשיודע שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך נסתר
 ומלבש בייסורין, ומכל שכן יסורין שחוץ לגוף, כגון: שמביים
 אותו, או אין לו הכבוד שרוצה, בנקל לקבלם, כשיודע שאלופו של
 עולם בכל תנועה ותנועה. ועקר הצער והייסורין הוא, שלוקחין
 ממנו הדעת, כדי שירגיש את היסורין (עין כל זה בדברי רבנו ז"ל,
 לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנ); ובאמת מספרים מהבעל-שם-טוב
 הקדוש, שכשאדם חזק באמונה ובבטחון חזק בו יתברך, אז אי
 אפשר לגע בו שום נגע ומכאוב. ואיך מענישים אדם? לוקחין
 ממנו את אמונתו, ואז הוא כבר ענוש בעצמו.

והנה, אהובי, אחי היקר, צריך שתדע, שרבנו ז"ל אמר
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא): על-ידי פגם אמונת חכמים, והספרים
 הקדושים אינם נחשבים אצלו, אז דיקא גדון במותרות, שעולים
 עשנים סרוחים במחו, ומסבבים אותו, ואין לו עצה שלמה, אשר
 באמת זהו הענש הכי גרוע, שמחו מבהל ומבלבל מאד מאד.
 ולדעתי, זהו כל המרירות והבלבולים והייסורים שעוברים עליך, כי
 נפלת מהאמונת חכמים, והספרים כבר אינם חשובים בעיניך כמו
 שהיו חשובים בתחילת התקרבותך, עד שיכולים לעבר לך ימים
 שלמים, שלא תלמד בתוך ספרי רבנו ז"ל וכו'. ועתה אשאל אותך,
 האם פלא שעוברים עליך כל מיני מרירות וייסורין? ! הלא אם היית
 שוקד על דלתות ספרי רבנו ז"ל, לא היית נופל כל-כך בדעתך, וכן
 לא היה מבלבלך שום דבר שבעולם, ולא היית מתפחד ומתפעל
 משום בריה שבעולם, אפלו הוא אחד מאנשי שלומנו; כי אצל רבנו
 ז"ל יש למודים ערכים ומתקים כאלו, עד אשר מגלה את אמתת
 מציאותו יתברך בגלוי נפלא כזה, עד שאין צרכים כבר שום דבר
 בעולם, ומבטלים את עצמן לגמרי אליו יתברך, ואין חפצים בשום
 רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד. צריך שתדע שהכל דמיון
 גדול, מה שהבעל-דבר מכניס בדעתך כאלו אבד מנוס ותקוה ממך,

אֲשֶׁר א' תתקמט בנחל רה

הכל שקר וכזב, כי השם יתברך מלא רחמים, ואוהב אותך מאד מאד, ורוצה רק בטובתך, וקורא אותך שתשוב אליו, ואלו המחשבות הנכנסות בך בכל פעם כאלו אבד מנוס ותקנה מך, כל זה הן מחשבות של הסמ"ך-מ"ם הרוצה לנקם בך ולצער ולעקם את לבך ודעתך. תראה להכניס את עצמך רק באמונה פשוטה, ולחזור לעצמך תמיד: "מלא כל הארץ כבודו", "אין שום מציאות בלעדיך כלל", "בכל תנועה ותנועה שם אתה יתברך נמצא", "שום בריה לא תוכל להיטיב עמדי או להרע לי מבליעדי רשותך". וכך מה שתחזר את זה, כמו-כן יתישבו עצביך וחושביך, ותהיה רק בשמחה תמיד, ולא תפל רוחך משום דבר שבעולם, כי האמונה היא יסוד היהדות, וכל המצוות תלויות בזה, כמו שכתוב (תהלים קיט, פו): "כל מצותיך אמונה", כל המצוות צריכות להביא לאמונה. אהובי, אחי! כלך מדבורים כאלו מה שכתבת לי, שאתה נמצא במצב כזה, רחמנא לצלן, עד שאתה הולך במחשבות של לאבד את עצמך לדעת, רחמנא לצלן, למה תדבר כך, אפלו שיהיה האמת כן כמו שכתבת לי שעובר עליך וכו', אף הלא תחוס ותרחם על אשתך ובניך וכו', ומפל שכן, כי המאבד עצמו לדעת, אין לו חלק לעולם הבא, והוא מנדה לשמים ולבריות וכו', כלך מדבורים כאלו, כלך ממחשבות כאלו וכו' וכו', תכניס בדעתך דברי רבנו ז"ל, ותרגיל את עצמך בחדושין דאורייתא, ואפלו דבור אחד יהיה חשוב בעיניך. ורבנו ז"ל אמר, שכל הצרות שעוברות על האדם הן מפני שאין לו אמונה בחדושין שלו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא); וכן אמר, כשאדם זוכה לבטל את עצמו בבטול גמור אליו יתברך, ואז פשוט מהבטול מתפשטים ומתגברים עליו ביותר המרירות והיסורין, ועל-כן ההכרח להתחבא ולברח בתוך חדושין דאורייתא (עין שם, סימן סה). וכבר כתבתי לך פעם (כמדומה), שתהלה לאל, יש לך כלים נפלאים לחדש חדושי תורה, כי כמה פעמים כתבת לי חדושין נפלאים הראויים לדפוס, ועכשו תפל כל-כך בדעתך, עד שתכתב לי דבורים כאלו וכו'? ! ואם אמנם אני דן אותך לכך זכות, אף-על-פי-כן צריך שתדע, אהובי, אחי, כי אם לא תחוס ותחמל

על עצמך, שום בריה לא תחוס ותחמל עליך, כי אדם קרוב אצל עצמו (סנהדרין י). ואדם יודע באמת מכאובי נפשו ולכבו יותר מכל העולם, ועל-כן כלך מאחרים, אם אפשר לך למצא חבר טוב, ולדבר עמו מהתחזקות — אחז בו, ואם אי אפשר לך, תראה לקיים דברי רבנו ז"ל, שגלה על הפסוק (יחזקאל לג, כד): "אחד היה אברהם", שאברהם אבינו עבד את השם יתברך בכחינת אחד, שלא הסתכל על שום בריה שבעולם.

ולמען השם לטובתך הנצחית, תראה לקנות לעצמך פלי נגינה, ותרגיל את עצמך לשמע נגונים, ותחיה את עצמך, וכן תראה לרקוד בכל יום על נעם חלקך, שאתה יודע מרבי אמת פזה, רבי המרחם עליך, רבי המחיה ומחזק אותך כל-כף, מה היית עושה בלעדיו?! וכבר אמר רבנו ז"ל פעם אחת לאנשי שלומנו: פון אייך קענט איר וויסען וואס עס טוט זיך מיט די וועלט מא דאך איר האט שוין די דבורים און די התחזקות, און פון דעסוועגן גייט אויף אייך אזוי פוהל איבער היינט שטעלט זיך פאר די מענטשן וואס האבן נישט די דבורים און די התחזקות וואס גייט אויף זיי איבער און מיט וואס קענען זיי זיך קילען און דער האלטן זיך^ה.

חמדת לבבי! אל יהיו דברים אלו קלים בעיניך, כי הם חייך וארך ימך; כי אתה נמצא עכשו במצב פזה, אשר אסור לך להתבלבל מאחרים כלל, רק לעשות כל מיני פעולות שבעולם לחזק את עצמך, ולגרש ממך את המרירות יהיה איך שיהיה, בכל מיני עצות שבעולם, ואפלו מיט נאריש מאכן זיך, כי העצבון והמרירות יכלו, חס ושלום, את מחך וכחך, ויקלקלו את עצביך וחושביך, רחמנא לצלן, עד שתצא לגמרי, חס ושלום, חס ושלום, מדעתך.

והנה אודות הצרות שלוחצות את לבך ודעתך, אין שום עצה

(ה) מעצמכם תוכלו לדעת מה עובר על אנשי העולם, ומה אתם שוכר יש לכם את הדבורים האלו ואת ההתחזקות הזו עובר עליכם כל כך הרבה, עתה תחזרו לעצמכם, אנשים שאין להם את הדבורים ואת ההתחזקות, מה עובר עליהם? ועם מה יש להם להתחזק? (ו) לעשות עצמו כשוטה.

אחרת, רק ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני-אדם, ולהיות רגיל לדבר עמו יתברך, באשר ידבר איש עם רעהו, ואף שנדמה לה שאין מי ששומע אותך, הכל דמיון גדול, כי אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך עומד על ידך ושומע דבוריך, וכל דבור עושה רשם למעלה, וברבות הדבורים תזכה להנשע ולהגיע אל מה שאתה צריך להגיע.

אחי היקר! אין שום עצה אחרת בעולם לתן לה, כי אם "התבודדות", וצריך שתדע, כי בלי "התבודדות" האדם הוא משגע ממש, כי לכל אדם לוחץ משהו בלבבו — איזה צער, איזה מכאוב, והיה רוצה מאד מאד לספרו למישהו, אף אינו מוצא לפני מי לספר וכו', ואפלו כשכבר מוצא, אינו יכול לספר את כל לבבו וכו', כי על-פירב מתביש, וכן כמה וכמה פעמים כשמספר לאחר, אז לא די שהלה אינו מחזקו, אלא שובר את רוחו, ומפילו וזורק אותו (שקורין אראפ ווארפן); ועל-כן, חמדת לבבי, אם אתה רוצה לשמע בקול רבנו ז"ל ולא להשתגע לגמרי, חס ושלום, חס ושלום, ומכל שכן שלא תאבד את עצמך לדעת, שתהיה רגיל לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה (באידיש), בלי שום חכמות כלל, רק בתמימות ובפשטות גמורה, באשר שני בני-אדם מדברים, וכל מה שעולה על לבך ועל דעתך תספר לפניו יתברך, ועל-ידי-זה ישלם מחך ודעתך, ותתפשט עקמומיות לבבך. ובלבד, שתהיה עקשן גדול על דבר זה מאד מאד בלי שום טעם ושכל כלל.

ולמען השם, תרגיל את עצמך במדת הסבלנות, לסבל כל הפא עליך, ותעשה לעצמך שעור בספר "אריך אפים", אשר שם מבאר באריכות מדת הסבלנות, ואיך שפך קיום האדם בגשמיות וברוחניות תלוי רק בזה. וכן תהיה רגיל לומר בכל יום הרבה פרקים משניות ודפים גמרא וסימנים שלחן ערוך מחבר רמ"א בתמימות ובפשטות, ואל תסתכל על אלו הלועגים ושוחקים מזה, חוסה על עצמך לבל תשתגע, חס ושלום, חס ושלום, לגמרי. וצריך שתדע, כי בזה העולם צריכים בקיאות גדולה לעבר את זה העולם בשלום.

אהובי, אחי! יש להרבות דפים ועמודים לכתב לה, כפי מה

שֵׁשׁ עוֹד לְכַתֵּב לָךְ, אַךְ אֵין הַפְּנָאִי, כִּי טְרוֹדוֹתַי רַבּוּ עַד מְאֹד, אֶקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁתּוֹצִיא לְעֶצְמְךָ רְמוּזִים מִהַמְּכַתֵּב הַזֶּה, וְתִזְכֶּה לְשִׁנּוֹת אֶת בְּחִירָתְךָ לְטוֹבָה, וְתִתְחִיל לְחִיוֹת חַיִּים חֲדָשִׁים לְגַמְרִי, חַיִּים מְתָקִים, וְיִיֵּל טִיֵּעֲרֵעַר בְּרוּדְעַר, עֵס אִיז נֶאֱדָה נִישְׁט אַזוֹי פִּינְסְטֵר ווי דו מאכסט דאס דער עקר פֿרייליך זיין תמיד, און טאנצן, און זינגען א גאנצען טאג, און קוק נישט אויף קיינעם האב נאר אין זינגען ווי זיך צו ראטעווען פון אונטער גיין, חס ושלום, זארג נישט מיין קינד גאט וועט דיך בונדאי אויס פירען האלט זיך צוזאמען מיט אונזערע לייט "בֵּרֶסְלֵכֶר חֲסִידִים", און גיי אריין בקביעות אין זייער שטיבל, און מסתמא וועסטו דארט הערין הייליגע דבורים, וואס וועלין דיר זייער זייער מחיה זיין!

למען השם, ברח לך מכל מיני מחלקת שבעולם, ותהיה מעביר על מדותיך אפלו שיבזו אותך בפניך, ואפלו שיהיו הבזיונות מאשפתך ומבנותיך או מבניך סבול תסבל, כי אין לך טוב ממדת הסבלנות, ואיך יכולים לסבל? רק על-ידי "אמונה", להכניס בדעתו אמונה פשוטה, וזה יהיה כל חיותך וכל התחזקותך.

ידיך הדורש שלומך באהבה רבה, ומאחל לך פתיכה ונחתימה בספרן של צדיקים...

למען השם, אל תעשה שום פעלות שבעולם לשאת חן בעיני בני-אדם, כי הכל הבל, והוא בכלל חן של שקר המובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ס'); אתה עשה את שלך, לברח תמיד רק אליו יתברך, ושפתותיך תמיד יתנועעו בשיחות ותפלות, שירות ותשבחות, והשם הטוב יעשה כמו שהוא יודע מה שטוב בעדך,

(ז) כי, אחי היקר, זה לא כל-כך חשך כמו שאתה עושה זאת, העקר תהיה בשמחה תמיד, ולרקוד ולשיר כל היום, ואל תסתכל על אף אחד, תחשב רק איך להציל את עצמך מלהדרדר, חס ושלום. אל תדאג, בני, אלקים בונדאי יגמר ענייך לטובה, התזק עצמך ביחד עם אנשי שלומנו, והכנס בקביעות לבית החסידים (שטיבל) שלהם, ומסתמא תשמע שם דבורים קדושים, שמאד מאד יחיו אותך.

או שתתפרסם וכו', או להפוך וכו', אל תבלבל את דעתך בשטיות כאלו, רק זיך אין גאנצען צו השם יתברך איבער געבן".

א' תתקנ.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר נצבים-וילך ה'תשל"ה.

שלום להבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי. והנה אודות הספרים, תאמין שההכרח להמתין, ואי אפשר לדחוק את השעה, ואף שפואב הלב, למה רמה אותנו המדפיס, ולוקח פל-כף הרבה זמן, ומי יודע מה יהיה, אך ההכרח לחכות ולקוות ולמסר את עצמנו רק אליו יתברך, כי סוף כל סוף מה יהיה כבר אם תלך להתקוטט עם המדפיס שימיהר מלאכתו, האם דבר זה תלוי ברצונו? ! עליך לחקק בדעתך, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חלין ז:), והכל תלוי רק ברצונו יתברך לבד, ואנו צריכים רק לבקש ממנו יתברך, שימיהר את המדפיס ויגמר מלאכתו. ולידעתי זה יועיל יותר מאשר תלך להתקוטט עמו, כי הלא הוא יתברך מנהיג את עולמו, והכל תלוי רק בו יתברך, ואין שום טבע כלל, כי גם הטבע הוא פסא להשגחה. ולמען השם, תרגיל את עצמך במדת הסבלנות, לסבל כל העובר עליך, ואי אפשר לסבל, כי אם על-ידי רבוי תפלה ובקשה, שהוא כלי האמונה הקדושה; כי כל מה שאדם זוכה להרבות בתפלה, כמו-כן נבנית לו יותר אמונתו בו יתברך, ונתישבת דעתו, ועל-ידי תפלה ובקשה ממנו יתברך תפעל יותר מאשר תפעל עם מחלקת וסכסוכים; על-כן בלך מדרך זו, וכרח לך רק אליו יתברך, ותראה נסים שבסמוך ממש יגמר כל הספר, ובעזרתו יתברך, בעשרת ימי

(ח) למסר את עצמו לגמרי להשם יתברך.

ר י אָשׁר א' תתקנא בנחל

תשובה הבאים יובא אל הכורף; ועל-כּן אל תדאג כּלל. הכפל הדבר, לא לצאת לריב עמו, רק לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, והוא יעשה עמך נסים ונפלאות; כי התפלה והאמונה ממשיכים נסים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז').

אהובי, אחי, מה טוב ומה נעים להרגיל את עצמו במדת השתיקה, ואז תזכה למח מישב, כי המח כפי הדבורים.

ידידך לנצח...

ולמען השם, לא לפל בדעתך בשום אפן שבעולם, רק להחיות את עצמך עם התורה הנוראה של "אזמרה לאלקי בעודי" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפכ), שמבאר שם, כי צריך למצא בעצמו תמיד נקודות טובות, ולדון את עצמו ואת אחרים תמיד לכף זכות; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו.

א' תתקנא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים-וילך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארוך מיום שני לסדר תצא לנכון קבלתי, ומרב הטרודות לא היה הפנאי להשיבך תכף-ומיד.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, וזכינו להיות אצלו בראש השנה, אשר הרבה לדבר ולשבח את מעלת האיש הזוכה להיות אצלו בראש השנה, ואמר (תיי-מוהר"ן, סימן תג), שמי שהיה אצלו בראש השנה, ראוי לו לשמח כל השנה על נעם חלקו. ואמר, שבראש השנה יכולים לקבל ממנו תקונים כאלו, אשר בכל השנה אי אפשר לקבל; על-כּן, אהובי, אחי היקר,

אֲשֶׁר א' תתקנב בנחל ריא

תהלה לאל גם אתה היית בראש השנה זה בקבוץ של אנשי שלומנו, ראוי לך לשמח מאד מאד כל השנה יהיה איתך שיהיה, ובזה תגלה את פנימיות האמונת חכמים שלך, ועל-כן אין מה להאריך עכשו, כי לדעתי זה צריך להיות החזיק שלנו על כל השנה. ורואים בעולם, שעובר על כל אחד ואחד בכל יום מה שעובר ברוחניות ובגשמיות, ולבסוף גלוסט זיך נאף צו קריגען אויף אזוי איין רבי'ן^ט. ותהלה לאל, אנחנו מאמינים בו ומשתדלים ללמד ספרו הקדוש, ואנו מסתופפים בצל קורתו ובפרט בראש השנה, בזה ראוי לרקד כל השנה, ובשמחה זו יזכה שימשך עליו אור וקדשת רבנו ז"ל; כי כפי שאדם מחיה את עצמו באיזו קדשה ומשתוקק אליה, כמו-כן נמשכת עליו הארה עצומה מקדשה זו, ובפרטי פרטיות להחיות את עצמו עם ראש השנה של רבנו ז"ל, וראוי להחיות את עצמו בזה מאד מאד כל השנה, ולעורר את חבריו שיעשו כל מיני פעולות שבעולם, וישברו את כל המניעות, ולבא בכל ראש השנה אל קבוץ חסידי ברסלב, כי בכל מקום שמתאספים אנשי שלומנו בראש השנה בצותא חדא, שם רבנו ז"ל ממש; אשרי הזוכה להיות נמנה עם אנשי שלומנו חסידי ברסלב בראש השנה. וראוי לכל אחד לצוות את בניו וחתניו, שיראו להיות כל ימי חייהם בין חסידי ברסלב בראש השנה יהיה איתך שיהיה לא יסתכלו על שום מונע ומעכב, וישברו את כל המניעות והעכובים, ויבואו בשמחה עצומה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתקנב.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר נצבים-וילך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל אהובי, אחי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו ואיר וינר.

(ט) עוד מתחשק לחלק על רבי בנה.

ריב אָשֶׁר א' תתקנב בנחל

אהובי, אחי היקר! מכתבך הדחוף לנכון קבלתי, והנה להשיבך, הלא ספרי רבנו ז"ל בדיך, הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, וכל חדושינו צריכים להיות רק לתדש את עצמנו לקיים דבריו, וזה החדוש הכי יפה ויקר מאד, והנה אודות ענייך כבר דבר מזה רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן רסג), ואמר לאחד, ששכיח מאד בין בני הנעורים, שנעשה קלוקל ביניהם ובין נשותיהם, ונפרדים זה מזה איזה זמן, ואמר שזה מעשה בעל-דבר שמניח את עצמו על זה מאד לקלקל השלום של בני הנעורים, כדי שיתפסו במצודתו, חס ושלום, על-ידי-זה, כי הוא אורב על דבר זה מאד לתפסם בנעוריהם על-ידי קלוקל השלום-בית, חס ושלום, שגורם בערמומיותו לקלקל השלום ביניהם, עין שם; על-כן, חמדת לכבי, בלך מדרך זו בשביל שטות כזו ומעשה נערוות שעשתה אשתך עמך, לומר איזה ווערטל עליך לפני חברותיה בפניך, תעשה מחלקת כזו, בודאי לא היתה פונתה לצערך, רק כך דרכן של נשים, תכף-ומיד אחרי החתונה להתפאר ולהתגאות לפני חברותיה: "ראו יש לי בעל" וכיו', ותאמין לי כי הכל רק מעשה נערוות, ולא היה בזה שום פונה לביש אותך, ובודאי אם תסביר לה בדרך נחת והשקט, שלא תעשה עוד פעם דבר כזה לביש אותך ברכים, בודאי תבין ותקיים הדברים, כי היא אינה יודעת אפלו למה אתה ברגז ובכעס עליה על כך.

חמדת לכבי! עשה למען השכינה הקדושה ולמען רבנו ז"ל ותתפייס עמה, וברח לך ממחלקת העוקרת את האדם משני העולמות. וכבר אמרו חז"ל (חלין קמא): גדול שלום שבין אדם לאשתו, שהרי אמרה תורה: שמו של הקדוש-ברוך-הוא שנכתב בקדשה ימחה על המים, עין שם; ואתה יודע כי הסוף של מחלקת בין איש לאשתו הוא גט. ואמרו חז"ל (גטין ז'): כל המגרש אשתו ראשונה, אפלו מזבח מוריד עליו דמעות; ועל-כן, אחי היקר, בלך מקפידות, ותקבל הכל באהבה, ובפרטיות עכשו שהם ימי אלול הקדושים, ורבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ו'; ובחלק ב', סימן פו), שפונת אלול היא "לשמע בזיונו ולדום ולשתק", וברוך

אֲשֶׁר א' תתקנב בנחל ריג

השם, עס איז דיר אונטער גיקומען א בניין, אתה צריך להחיות את עצמך בזה מאד, על-כן אחז במדת השלום, ואל תתגרש, חס ושלום. ויש לומר ויבן שם מזבח ליה', ראשי תבות: שלום, כי כל המגרש אשתו ראשונה אז גורם לבכית המזבח, שהוא בחינת חרבן המזבח, אבל להפוך, על-ידי שלום בונים את המזבח, שהוא בחינת ויבן שם מזבח ליה' ודו"ק. ויש לתן טעם מה שיכות יש למזבח אל שלום-בית, אשר על-ידי קלקול השלום-בית בוכה המזבח? אף אמרו חז"ל (ברכות נה.): כל זמן שבית-המקדש קיים, מזבח מכפר על ישראל, ועכשו שלחנו של אדם מכפר עליו; ואיתא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ט), כי כל ההשפעות שיש לאדם, הן על-ידי אשתו ודיקא, עין שם; ועל-כן אם יש לו שלום-בית אז נזון על-ידי השפעת אשתו, ונתפפר לו. כי אמרו חז"ל (תענית כג.): אתתא שכיחא בביתא ויהבא ויהבא ריפתא לעניי ומקרבא הגייתא²; והצדקה מצלת מדינה של גיהנום, כמו שאמרו חז"ל (גטין ז.) כל הגוזז מנכסיו ועושה מהן צדקה נצול מדינה של גיהנום; ועל-כן כשנתקלקל שלום ביתו אז הוא נחסר מפל הטוב, כמו שאמרו חז"ל (גדרים מא.): בחסר כל בלא אשה, ועל-ידי-זה אין לו מי שיכפר בעדו, כי אם המזבח, אבל בעוונותינו הרבים משתרב בית-המקדש, אין לנו מזבח, ועל-כן גורם בכיה להמזבח שאינו במקומו ואינו יכול לכפר, וקל להבין.

ועוד יש לומר על-פי מה שאמרו חז"ל (במדרש רבה, פרשת ויקרא ב): בכל מקום שנאמר לי, אינו זו לעולם, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, "במזבח" שנאמר (שמות כ, כב): "מזבח אבנים תעשה לי", נמצא, שהמזבח משרה שכינתו יתברך בעולם. ואמרו חז"ל (סוטה יז): איש ואשה זכו — שכינה ביניהם, לא זכו — אש אוכלתן, כי הם מסלקים השכינה, ועל-כן כשנעשה פרוד ביניהם, נעשה פרוד בין הדבקים, ומגרשים את השכינה; ועל-כן המזבח

(י) הזדמן לך בניין.

(כ) אשה מצויה בבית, ונותנת פת לעניים ומקרבת ההנאה.

ריד אָשֶׁר א' תתקנג בנחל

דיקא בוכה, פי משרה שכינה בעולם, ואלו גורמים לסלק השכינה, וקל להבין. ועוד יש לומר על-פי דברי המכילתא בפרשת יתרו: מה אם אבני המזבח שהן לא רואות ולא שומעות ולא מדברות, על שמטילות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, אמר הקדוש-ברוך-הוא: "לא תניף עליהם ברזל" (דברים כז, ה), המטיל שלום בין איש לאשתו, בין עיר לעיר, בין אמה לאמה, בין ממשלה לממשלה, בין משפחה למשפחה, על אחת כמה וכמה שלא תבוא פרענות על ידו. וזה שמתקוטט עם אשתו, גורם תכלית ההפוך, כי גורם להניף הברזל, ועל-כן דיקא בוכה המזבח, כי גורם פורענות בעולם וקל להבין.

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתנדע מרבי אמת כזה, אחז עצמך בצותא עם אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, ואז טוב לך כל הימים. ותראה לבא אל הקבוץ הקדוש שלנו, כי בכל מקום שמתקבצים אנשי שלומנו בראש השנה, ומתפללים שם בהתקשרות לרבנו ז"ל, והקבוץ נקרא על שמו, שם רבנו ז"ל ממש, ומקבלים שם את התקוץ מרבנו ז"ל; חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו!

הדורש שלומך...

א' תתקנג.

בעזרת השם יתברך, יום שני צום גדליה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

הנה בטרם נסיעתי לארץ ישראל קבלתי מכתבך הארוך והנחוז לתשובה, אף מחמת שהייתי כבר בחד פרעא חוץ מביתי, לכן לא השבתי לך. ודע לך, ידידי היקר, בענין עצם הדבר, יש לומר פנים לכאן ופנים לכאן, וצריכים לבקש הרבה: "ותקנני בעצה טובה

מִלְפָּנֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט בְּעֲנִינֶךָ, בְּיָדַי אֵין שׁוּם
עֲצָה אַחֲרֵת, רַק לְתַלּוֹת עֵינֶיךָ לְמָרוֹם תְּמִיד, וְצָרִיךְ שֶׁתַּחֲקֹק בְּדַעְתְּךָ,
כִּי רַק הוּא יִתְבַּרְךָ יְכוּל לַעֲזֹר לְךָ, וְרַק בְּיָדוֹ תִּלְוֶיָהּ יְשׁוּעָתְךָ, וְעַל-כֵּן
כַּלֵּךְ מֵהֶם, מַה לְךָ עֲמָהֶם, הֲלֹא שׁוֹכְרִים אֶת רוּחְךָ וּמַחְלִישִׁים אֶת
דַּעְתְּךָ, וְקַבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁרַק הַתְּחִזְקוֹת צְרִיכִים לְשִׁמְעַע וְלֹא
שִׁיפִילוּ אוֹתִי, כְּמוֹ שֶׁרָאָה רַבְּנוּ ז"ל תְּחִינּוֹן (עֵין תַּיִי-מוֹהַר"ן, סְפּוּרִים
חֲדָשִׁים, סִימָן יא), שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְהִזְקֵן שֶׁבָּא אֵלָיו וְהוֹכִיחוֹ, וְרָצָה
לְהִפִּילוֹ: לְךָ לְךָ מִמֶּנִּי, חֲשַׁבְתִּי שֶׁתְּחִזְקוּ אוֹתִי, וְעַכְשָׁו אַתֶּם מִפִּילִים
אוֹתִי, עֵינֵי שָׁם; וְהוּא לְמוֹד עֲמַק, וּמִכָּרַח מְאֹד, בִּפְרָט לְאַכְרֵךְ, שֶׁצָּרִיךְ
שִׁיְהִיָּה מִצָּחוֹ חֲזָק מְאֹד נֶגֶד כָּל הַקָּמִים עָלָיו, וְאֵל יִתְפַּחַד כָּלֵל מִשׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם. וְלִזְכוֹת לָזֶה הוּא רַק עַל-יְדֵי רַבּוֹי תִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת,
לְהִיּוֹת רְגִיל תְּמִיד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְגוֹף קָדוֹשׁ
מִגֵּן-עֲדוֹן, שֶׁהוּא בְּטוֹל הַמָּקוֹם, שֶׁלֹּא יִהְיֶה אֲחוֹז בְּשׁוּם מָקוֹם רַק בּוֹ
יִתְבַּרְךָ, שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכַמוֹכָא בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל: 'מְקוֹם'
עוֹלָה הַהוֹי"ה בְּהַכָּאָה כְּזֶה: "פְּעָמִים י', ה' פְּעָמִים ה', ו' פְּעָמִים
ו', ה' פְּעָמִים ה'; וְתַכְפֵּי-וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם זֹכֶה לְהִגִּיעַ אֶל דְּבַר זֶה
שֶׁנִּתְבַּטַּל אֲצִלוֹ הַמָּקוֹם, אֲזַי כָּבֵר אֵינוֹ מִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם,
מֵאַחַר שֶׁאֲחוֹז וְדְבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאַחֲרֵי-כֵן צָרִיךְ שִׁיַּדַּע שֶׁהַהֲכָרַח
שִׁיַּעֲבֹר עָלָיו מַה שִׁיַּעֲבֹר, וַיִּחְזַק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע-עוֹלָם,
וְאֲזַי דוֹקָא כְּשִׁיַּעֲמַד חֲזָק, יִזְכֶּה לְהִתְיַחַד עִם הַשְּׂכִינָה, וְכָל זֶה מְרַמֵּז
בְּסְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת (בְּמַעֲשֵׂה ב') מִמְּלִךְ וְקִיסָר, שֶׁהִבַּת קִיסָר עָשְׂתָה מְקוֹם
וּכְאוּ לְשֵׁם כְּפָה וְעַמְדוֹ עַל הַמָּקוֹם, וְהַתְּחִילוֹ לְשִׁיר לְפָנֶיהָ נִגּוֹן וְשִׁיר
נִפְלָא, וְהִיא הַשִּׁיבָה לָהֶם: "עַם אִיזוּ זַיַּיעַר שִׁיִּין, אֲבַעַר דִּי זַיַּיעַן
וּוּאֲסַעֲרִין זַיַּיעַן נֶאֱרָף אוֹיֵף דִּיר נִישְׁט אִיבַעַר גִּיגֵּאנְגֵּעַן"ל, שֶׁזֶּה מְרַמֵּז
עַל מְדַרְגוֹת צְדִיקִים גְּבוּהִים שֶׁכָּבֵר זְכוּ לָזֶה, שֶׁעַמְדוֹ עַל סוּד הַמָּקוֹם,
רַק עֲרִין לֹא עָבְרוּ עָלֵיהֶם הַשְּׁבַעָה מִימּוֹת, שֶׁהוּא כָּלֵל הַבְּזִיוּנוֹת
שֶׁצָּרִיךְ לַעֲבֹר עַל מִי שֶׁאֲחוֹז אֶת הַכֶּתֵב, שֶׁהֵם הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה וְכוּ'.
כָּל הָעֲנִינֵי הַזֶּה דְּבַר עַמִּי ר' לִוִי יִצְחָק (ז"ל) [נִירוֹ יֵאִיר] קָדָם רֹאשׁ
הַשָּׁנָה בְּבֹאוֹר נִפְלָא, וְשִׁיף לְכַלְנוּ. וְתִרְאֶה לְהוֹצִיא מִזֶּה לְעֲצָמְךָ

(ל) זֶה מְאֹד יָפֵה, אֲבָל הַשְּׁבַעָה מִימּוֹת לֹא עָבְרוּ עָלֶיךָ.

רטז אָשֶׁר א' תתקנר בנחל

רמזים גפלאים, לחזק את עצמך ולהחיות את עצמך, ולא לפל
כל-כך בועתך מכל דבר. ובפרטיות כי מי יודע אולי האסטו דעם
כתב, ועל-כן חזק ואמץ מאד מאד להיות תמיד חזק ואמץ מאד
מאד לא לפל ברוחו, ושלא תחלש דעתך משום דבר אפלו כל
העולם כלו יעמדו עליך, באשר ספר רבנו ז"ל המעשה שהיה בימי
הבעל-שם-טוב, מה שאמר לאברהם אבד, שכל העולם יעמדו עליך,
ויחלקו עליך אפלו עופות וכו' (עין בסוף תי-מוהר"ן); העקר לא
להתערב עם אחרים, כי אמרו חז"ל (ללקוט שיר השירים, רמז תתקפח):
כל מי שאומר תורה ברבים, צריך להיות צנוע בפלכ; ועל-כן כלך
מחבורות בני-אדם המדברים ליצנות, וברח לך רק אליו תברך,
ותעמד בקרן זוית, ותהיה בטל ומבטל כחרס הנשבר אליו תברך,
ואז דיקא תזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

ידידך לנצח...

א' תתקנר.

בעזרת השם יתברך, ערב סכות ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברהם היקר
לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתביך היקרים קבלתי זה שלש פעמים, אך לא הייתי בביתי
כל הזמן, תהלה לאל, זפני השם יתברך בזכיות חנם להסתופף
בקבוץ הקדוש שלנו בראש השנה בירושלים, ותהלה לאל, עבר
עלינו הראש השנה הקדוש יפה מאד, ונחת רוח לראות קבוץ גדול
של אנשי שלומנו היקרים המתפללים יחד בהתקשרות לרבנו ז"ל,
טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

אהובי, אחי היקר! להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כי

אֲשֶׁר א' תתקנך בנחל ריז

ספרי רבנו ז"ל בגדיה, ועל-כן למה אתה צריך את דבורי, הלא גם הם נלקחים מספרי רבנו ז"ל, ועל-כן טוב יותר שתהיה רגיל לעיין בהם, ואז לא תצטרך לדברי, וכן לא תצטרך לשום דבורים שבעולם, כי רבנו ז"ל ותלמידו הקדוש והנורא מוהרנ"ת ז"ל, כבר הכינו לנו דבורים על כל מה שעובר ויעבר עלינו, והם מחזקים ומאמצים אותנו לכלי לפל בדתנו ולכל נקרה התלהבותנו ותשוקתנו, רק נזכה להתחזק ולהתאמץ בכל פעם מחדש; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. וראוי לנו להחיות את עצמנו בכל פעם מחדש על גדל נפלאות החסד חנם שעשה עמנו השם יתברך, שזכנו בזכות חנם להתודע מרבי אמת כזה, רבי המוליך אותנו על דרך האמת, רבי המוציא אותנו מטנוף מעשינו וכו' וכו'. וצריך שתדע, אהובי, אחי, שבזה צריכים להחיות את עצמו מאד מאד, יהיה איה שיהיה על-כל-פנים אני יודע מרבי כזה, וגם אני משתדל לילה בדרך הנעימה שסלל לנו, ומכל שכן, שתהלה לאל, איני מתנגד עליו ועל אנשיו היקרים.

חמדת לבכי! אודות ... דע לה, כי שמעתי מר' לוי יצחק (נרו יאיר) [ז"ל], כי בדרכי רבנו ז"ל ההכרח לילה בדרך נעים ואהבה, ולהיות ותן גדול על כל פרט ופרט, כי אם לא, אז יפל או יתרחק לגמרי, או יחזיק תמיד במחלקת. וספר לי, כי היה אצל אנשי שלומנו אחד עובד השם נפלא ונורא מאד, ועשה עבודות פאלו אשר שום ברך לא יכולה לעשות כמוהו, והיה מבלה לילות שלמים בשדות ויערות בתפלה והתבודדות, והיה מתפלל בקולי קולות במסירות נפש עצומה. ופעם אחת היה באומן באמצע החורף קור וכפור כזה, אשר שום ברך לא היתה יכולה לצאת ביום זה מהבית, עד שכלם התפללו ביחידות בביתם והוא יצא אז בלילה כזה אל השדה, ובלה שם כל הלילה בקולות ובצעקות, עד שהיה עשיר אחד מאנשי שלומנו מתפלא מאד, מה עושה בעת קור וכפור כזה בשדה, והלביש עצמו בכמה וכמה מלבושים חמים מאד, ויצא לשדה, וראה איה שהלה עומד וזורק את עצמו בגדי ורגליו וכל גופו שלא יקפא, חס ושלום, מרב קור, וצועק בקולי קולות אליו

יתברך. וְחֹזֵר הַעֲשִׂיר וְסֵפֶר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵהַ שְׂרָאָה עֲבוֹדוֹת כְּאֵלוֹ שְׁהִיּוּ אֲצִלוֹ, אֵךְ חֶסְרוֹן גְּדוֹל הָיָה בּוֹ, כִּי לֹא הָיָה מַעֲבִיר עַל מִדּוֹתָיו, וְקִמְצָן גְּדוֹל, וְדָבָר זֶה הֵעֲבִירוֹ אַחֲרֵיכֶם מִדְּעַתּוֹ לְגַמְרֵי, כִּי הָיָה בְּכָל פֶּעַם בְּמַחְלָקֶת עִם אַחֲרִים, וְכֵן אֲשֶׁתּוֹ נִשְׁתַּגְּעָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּבְנָיו מִתּוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַד שֶׁלֹּא נִשְׁאַר מִמֶּנּוּ כְּלוּם, כִּי אֶפְלוּ אוֹתָם בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁהִתְלַקְטוּ סְבִיבוֹ, בְּרַחוּ מִמֶּנּוּ. וְסֵפֶר לִי זֹאת ר' לִוִי יִצְחָק (נֵרוֹ יֵאִיר) [ז"ל], אֵיךְ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת תָּמִיד וַתִּתֵּן וּמַעֲבִיר עַל מִדּוֹתָיו, וְאֵךְ שֶׁהֶצְדַּק עִמּוֹ וַחֲבָרָיו רוֹדְפִים אוֹתוֹ בְּחַנּוּם, יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדָם וְלִשְׁתֵּק וְלֹא לְצֹאֵת וְלָרִיב עִמָּהֶם, "כְּדָאֵי לְהִיּוֹת נִרְדָּף מִלְּהִיּוֹת רוֹדֵף". וְרַבֵּנוּ ז"ל לְמַד אוֹתָנוּ רַק לְבָרַח אֵלָיו יתברך מִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יג): כְּשִׁחּוּלְקִים עַל הָאָדָם, נִמְצָא שְׂרוֹדְפִים אוֹתוֹ, וְהוּא בּוֹרַח בְּכָל פֶּעַם לְהִשָּׁם יתברך, וְכָל מֵה שִׁחּוּלְקִים עָלָיו יוֹתֵר, מְקַרְבִּין אוֹתוֹ יוֹתֵר לְהִשָּׁם יתברך, כִּי הִשָּׁם יתברך בְּכָל מְקוֹם, וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת יד, י'): "וּפְרָעָה הַקָּרִיב", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה כ"א), שֶׁהַקָּרִיב אֶת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְהוּא יְסוּד גְּדוֹל בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְצֹאֵת וְלָרִיב עִם כָּל הָעוֹלָם, וּמִכָּל שְׂפָן עִם חֲבָרָיו, וּמִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן עִם בְּנֵי בֵיתוֹ וּבְנָיו וּבְנוֹתָיו, הָעֵקֶר לְהִיּוֹת תָּמִיד וַתִּתֵּן וּמַעֲבִיר עַל מִדּוֹתָיו, וּלְהִזְהַר מְאֹד לֹא לְעַמֵּד עַל מִדּוֹתָיו. וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הִפְלִיגוּ בְּדָבָר זֶה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (מְגִלָּה כ"ח): עַל רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הַקָּנָה, שֶׁהָאָרִיף יָמִים עַל שֶׁהָיָה וַתִּתֵּן בְּמִמּוֹנוֹ, וְרַבֵּנוּ ז"ל פָּרַשׁ עַל זֶה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פ"ד), שֶׁהָאָרִיף אֶת יָמָיו עַל-יְדֵי-זֶה, הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם הוּא וַתִּתֵּן וְאוֹחֵז תָּמִיד בְּמִדַּת אֲהָבָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְאַרְכִּים יָמָיו, וְזוֹכֵה לְמִצָּא הַטּוֹב הַגָּנוּז שְׁבָכָל יוֹם וַיּוֹם, מֵה שֶׁאֵין בֶּן מִי שֶׁהוּא תָּמִיד בְּמַרְיבוֹת וּקְטָטוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה נִצְטַמְצָם מִחוּ, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל תָּמִיד, עֵינֵי שָׁם.

וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא בַתְּרָא טו'): אִישׁ תָּם וַיִּשָּׁר יֵרָא אֲלָקִים וְסָר מִרַע — זֶהוּ אֵיּוֹב, שֶׁהָיָה וַתִּתֵּן בְּמִמּוֹנוֹ, מִנְהֵגוֹ שֶׁל עוֹלָם נוֹתֵן חֲצֵי פְרוּטָה לְחַנּוּנֵי, אֵיּוֹב וְתָר מִשְׁלוֹ; הֵינּוּ שֶׁלֹּא הָיָה מִדְּקָדָק

אֲשֶׁר א' תתקנר בנחל ריט

כַּל-כֶּף עַל כָּל דְּבַר, רַק הִזָּה מוֹתֵר תִּמְיֵד מְשָׁלוּ (עֵינ שֵׁם בְּפִרוּשׁ רִש"י),
 וְעַל-כֵּן עַל דְּבַר זֶה נִקְרָא "וְסֵר מִרַע". וּבִגְמָרָא (סְנֵהֲדִין קב:) אָמְרוּ:
 אַחֲאָב מִתּוֹךְ שְׁהִיָּה וּתְרֵן בְּמִמוֹנֵי, וְהִיָּה מְהֵנָּה תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
 מְנַכְסִיו, כְּפִרוּ לוֹ מַחֲצָה, עֵינ שֵׁם; רֵאָה וְהִבֵּן וּחְכָם, אָדָם עֶבֶד
 עֲבוּדָה זָרָה, וּמִלָּא אֶת כָּל הָאָרֶץ גְּלוּלִים, אַף-עַל-פִּי-כֵן מִתּוֹךְ שְׁהִיָּה
 וּתְרֵן בְּמִמוֹנֵי וּמְהֵנָּה תִּלְמִידֵי חֲכָמִים כְּפִרוּ לוֹ מַחֲצָה, כִּי עֵינֵן שֶׁל
 וּתְרַנּוּת הוּא יְסוּד גְּדוּל בִּיְהוּדוּת, וְהוּא תְּלוּי בְּאַמוּנָה, וּמַגְלָה טְהַר
 לְכַבוּ וּמְרַחֵב דַּעְתּוֹ וּמְחַזֵּק חוּשֵׁיו, וּמְרַבֵּה שְׁלוֹם. וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת
 לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִהְיוֹת וּתְרֵן וּמְעַבִּיר עַל מְדוּתָיו בְּבֵיתוֹ, כְּמוֹ
 שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ רַבָּה, פְּרַשְׁתׁ נִשְׂא ט): לְמַדָּה אוֹתָךְ
 הַתּוֹרָה דֶּרֶךְ אֶרֶץ שְׁתָּהָא וּתְרֵן בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ וְכוּ', נִשְׁפָּךְ הַיַּיִן — הָיִי
 וּתְרֵן וְכוּ', עֵינ שֵׁם; וּכְבָר אֲמַרְתִּי פַעַם לְאַבְרָהָ אַחַד שְׁהַתְּאוּנֵן עַל
 אִשְׁתּוֹ וְכוּ', אַתָּה רוֹאָה בְּעֵינֶיךָ כְּשֶׁאַחַד בָּא אֵלֶיךָ בְּעֶבֶר צְדָקָה, אַתָּה
 נוֹתֵן לוֹ בְּיַד רַחֲבָה, מִכָּל שֶׁכֶּן וְכָל שֶׁכֶּן כְּשֶׁעוֹשִׁים מַגְבִּית בְּבֵית-
 הַמְּדַרְשׁ, אַתָּה מְכַרִּיז סְכוּם הַגּוֹז, מְדוּעַ לֹא תִתֵּן צְדָקָה לְאַשְׁתְּךָ אֲשֶׁר
 הִיא מְצוּה רַבָּה וְכוּ', וְלִמָּה דִּיִּקָּא לְאַשְׁתְּךָ כְּשֶׁהִיא מְבַקֶּשֶׁת מִמֶּךָ
 מְעוֹת אוֹ עוֹשָׂה אֵיזָה הִזְק בְּבֵית, אַתָּה מִתְּמַלֵּא חֵימָה וְכַעַס עָלֶיהָ,
 וְכִי זוֹהִי דֶּרֶךְ? ! וְרַבְּנֵי וי"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הָאִשָּׁה
 וּלְרַחֵם עָלֶיהָ וְכוּ' (עֵינ שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד); וְחִזְזוּ לְהַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ
 (בְּבֹא מְצִיעָא נט): לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם זְהִיר בְּאוֹנָאת אִשְׁתּוֹ, שְׁמִתּוֹךְ
 שְׁדַמְעָתָה מְצוּיָה אוֹנָאתָה קְרוּבָה; וְאָמְרוּ (שֵׁם): לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם
 זְהִיר בְּכַבוֹד אִשְׁתּוֹ, שְׁאִין בְּרַכָּה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֲלֵא
 בְּשָׂבִיל אִשְׁתּוֹ, עֵינ שֵׁם, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה; וּבְכַאֲמַת יֵשׁ לְהַאֲרִיךְ בָּזָה,
 וּכְבָר נִתְאַרְךָ קִצַּת בְּסֵפֶר "אֶרֶךְ אַפִּים" קַחְהוּ מִשָּׁם, כִּי הִסְפֵּר הַזֶּה
 מְדַבֵּר מִסְּבָלְנוֹת וְאַרְיכוֹת אַפִּים, שְׁצָרִיךָ לִהְיוֹת לְכָל אָדָם — הֵן
 מְעַצְמוּ וְהֵן מֵאִשְׁתּוֹ וּמִבְּנֵי בֵיתוֹ וְהֵן מֵאַחֲרֵים וְכוּ' וְכוּ', כִּי הִסְבָּלְנוֹת
 הִיא יְסוּד וְעָקֵר הַכֹּל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זַכְּנֵי בְּזִכּוּיֹת חֲנָם לְחַבֵּר סֵפֶר זֶה
 בְּשָׁנַת תְּשֻׁל"ה, שָׁנָה שְׁעֵבְרָה קָדָם חַג הַפֶּסַח, וְנִדְפַס בְּחֻמְשַׁת אֶלְפִים
 טַפְסִים, וְנִתְפַשֵּׁט בְּמִשְׁךְ כַּמָּה חֲדָשִׁים בְּכָל קְצוּי תְּבֵל, וְלֹא נִשְׁאַר
 מֵהֶם כְּלוּם, וְעַכְשָׁו בְּעִשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה תְּשֻׁל"ו נִדְפַס שְׁנִית בְּאֶלְפִים

רכ אֲשֶׁר א' תתקנה בנחל

טפסים, והשם יתברך יזכני להפיצם בכל תפוצות ישראל.

ידידך הדורש שלומך...

א' תתקנה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי ב' דחל המועד ספות ה'תשל"ו, שהוא יומא דהילולא דרבנו ז"ל, זכותו יגן עלינו.

שלום שלום לאהובי, אחי ורעי, ידיד נפשי, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, שותה ממך הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

אם אמנם שבחל המועד נוהגים לא לכתב, אף בדבר האבד הכל מתירים, ובפרט בעניניך, אם לא נדבר בזה, יהיה חס ושלום, אבוד נפשות ברוחניות ובגשמיות, בודאי מצנה להרבות בזה באריכות גדולה.

חמדת לכבי! מאחר שאתה רוצה כל-כך לדבר עמי ממה שעובר עליך, ואיני יודע איך יפל דבר, כי עכשו אינני בקו הבריאות, לא עלינו, ועל-פני איני יודע אם אוכל להרבות עמך הדבור, אמרתי ויהי מה ארוצה דברי אליך על-כל-פנים בכתב, למען יעמדו אצלך ימים רבים, כי כפי הנראה תצטרך לדבורים אלו, כי עוד יהיה נעשה עמך מה שיהיה נעשה בימים הבאים, כמאמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל: "ברודער, עס וועט זיך נאך טהון און טהון, דער עקר האלט זיך".¹ ודבורים אלה סובבים גם עליך. ידידי היקר, כפי שראינו אצל אנשי שלומנו: כל מי שנשמתו מסגלת ביותר להאיר אורו יתברך בעולם, ולהשרות שכנית עזו בין ישראל, עליו עבר יותר מרירות ויסורים וקטנות והרפתקאות, ממה שעבר על אחרים. מה אמר לך, בעצם ענין ההתקרות אל רבנו ז"ל לתוקף ולאמצף שתשאר קים עד הסוף, הוא לדעתי אף למותר, כי

(ג) אחי, עוד יעשה ויעשה, העקר תחזיק מעמד.

אֲשֶׁר א' תתקנה בנחל רכא

מי שזכה להרגיש איזו התנוצצות בעלמא מערכות ידידות זיו אורו הגנוז ועצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, כּבֵר חֶזֶק בְּעֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד, שִׁיעֵבֵר עָלָיו מָה, הוּא כֶּבֶר לֹא יִסַּג אַחֹר מִמֶּנּוּ, וְרַק הַמְּנוֹת יִפְרִיד וְכוּ', וּמָה גַם כְּשֶׁאֲדָם חֶזֶק וְאִמִּיץ בְּדַעְתּוֹ לְאַחֹז אֶת עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי גַם הַמְּנוֹת לֹא יִפְרִיד בִּינֵיהֶם, כִּי גַם שָׁם לֹא יִנּוּחַ וְלֹא יִשְׁקֹט, עַד שִׁיבִיאֻהוּ לְרַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ שֶׁסִּפֵּר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (עֵינַי תִּי-מוֹהַר"ן, אוֹת מַעֲלַת הַמַּתְקָרְבִים אֵלָיו, סִימָן יט), שֶׁהַצַּדִּיק הָאֱמֵתִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת טוֹבָה גְּדוּלָה לְאָדָם גַּם אַחֵר פְּטִירְתּוֹ לְעוֹלָם הַבָּא, לְמִי שֶׁזָּכָה לְבוֹא אֵלָיו בְּשִׁבִיל תִּקּוּן וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וּבְאֵמַת כְּפִי שֶׁזָּכִיתָ כֶּבֶר לְהַרְגִישׁ אֶפְלוֹ אִיזוֹ הָאָרֶה וְהַתְּנוּצָצוֹת מִרַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל אִיזוֹ עֲרֻבוֹת וְנִעְמֻמוֹת הַבִּיא אוֹתָךְ אֶפְלוֹ שֶׁלֹּא הָיָה רַק לְרַגַע קֹט וְכוּ', אֵתָּה יְכוּל לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ וְלְאַחֹז אֶת עֲצָמְךָ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ בּוֹ ז"ל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שִׁטְעַמְתָּ וְהַרְגַּשְׁתָּ מָה שִׁטְעַמְתָּ וְהַרְגַּשְׁתָּ, שֶׁעַל זֶה נֹאמֵר (מִשְׁלֵי לֵא, כג): "נוֹדַע בְּשִׁעָרִים בַּעֲלָה" — כָּל חַד לְפִיּוֹם מָה דְמַשְׁעַר בְּלִבֶּיָהּ, וּכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחֻת-הַר"ן, סִימָן א') עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קלח, ה): "כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גְדוֹל ה'", אֲנִי דִיְקָא, כִּי הַהֲרַגַּשׁ בְּלֵב אִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר לְחֻבְרוֹ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן כְּפִי הַהֲתְנוּצָצוֹת שֶׁהַתְּנוּצָץ וְהַאִיר בְּדַעְתְּךָ מִנַּעַם עֲרֻבוֹת אֹר רַבְּנוּ ז"ל, רְאוּי לָךְ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ מִמֶּשׁ (עֵינַי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, הַכֶּשֶׁר בָּלִים, הַלְכָה ד'), וְלֹא לְהַפְרִד מִמֶּנּוּ כָּלֵל, וּבְנֻדָּאֵי יַעֲשֶׂה הַבַּעַל-דְּבָר מָה שִׁיעֵשֶׂה לְעַקְרָךְ, חֶסֶם וְשְׁלוֹם וְכוּ', אֲבָל אַף-עַל-פִּי-כֵן סוּף כָּל סוּף יִהְיֶה הַהֲכָרַח לוֹ לְהַפְרִד מִמֶּךָ, כִּי אֵין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה לְכַלּוֹת אוֹתָךְ, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, רַק לְנִסּוֹת אֶת פְּנִימִיּוֹת לְכַבֵּךְ אִם פּוֹנֵתָךְ הִיא עִם אֱמֵת וְכוּ'.

ובאמת כבֵר הקדים לנו מאור עינינו מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, ברבֵת הפרות, הלכה ה'), שצריכים לסבל בזיונות ושפיכות דמים הרבה קדם שזוכים להתקרב אל הצדיק האמת, ואפלו אחר שמתקרבים, צריכים בכל פעם לסבל שפיכות דמים הרבה מאד והכל לטובה, כי זהו עקר תשובתו ותקונו, כי הצדיק הוא בחינת נקדה העליונה (הנכלל לגמרי באורו האין סוף ברוך הוא), והתלמיד הוא בחינת נקדה התחתונה (המנח בעמק הר'ע' והחשף שנלכד בו), ואי אפשר

לחבר את הרב והתלמיד יחד, כי אם על-ידי שִׁמְבֹטֵל אֶת יְשׁוּתוֹ וְגֵאוּתוֹ לְגַמְרִי, שְׁנַעֲשֶׂה בְּחִינַת אֵין מִמֶּשׁ, וְאֵז מְאִירָה בּוּ בְשִׁלְמוֹת הָאֶרֶץ הָרַב נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה בְּנִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה. וְאִיךָ נִתְבַּטְּלַת מִהָאָדָם הַיְשׁוּת וְהִגְאוּת? כְּשִׁמְחָרְפִין וּמְבִזִין אוֹתוֹ וְהוּא שׁוֹתֵק, אֵז דִּיקָא בָּא אֶל נִקְדַּת הַבְּטוּל, בְּסוּד אֵין מִמֶּשׁ, וְאֵז זוֹכָה לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ו"ל בְּאַמַּת. וְשִׁמְעֵתִי מִר' לוי יִצְחָק (נֵרוֹ יֵאִיר) [ו"ל]: "אֵין בְּרִסְלָב קָעַן מְעַן נִישְׁט הָאָבֶן אֵיין קִיּוֹם אֵן בְּזִיוּנוֹת"^ס, כִּי כְּפִי הָאוֹר וְהַנֶּעַם שֶׁרְבֵנוּ ו"ל רוֹצֶה לְהֵאִיר בְּנוֹ, הֵהֲכִרַח לְבַטֵּל אֶת הַיְשׁוּת וְהִגְאוּת לְגַמְרִי, וּכְשֵׁאִין זוֹכִים לָזֶה, אֵזִי הֵהֲכִרַח שְׁיִבֹאוּ עַל הָאָדָם בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, וְנִשְׁבֵּר לְבוֹ בְּקִרְבוֹ לְגַמְרִי, עַד שְׁנִדְמָה לוֹ כְּמָה פְּעָמִים כְּאֵלוֹ אָבֵד מְנוּס, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵז דִּיקָא בְּרַגְעַ הַהוּא אִם אֵינוֹ בְּטָלָן, רַק בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרַךְ בְּאַמַּת בְּשִׁיחָה זוֹ תְּפִלָּה, אֵז מְאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבַּרַךְ בְּהָאֶרֶץ נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה, וּמְאִיר בּוּ זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרַךְ. וְהַבְּזִיוּנוֹת הָאֵלוֹ בְּאִים פְּתָאם; כִּי עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן לְכָל אָדָם בָּא פְּתָאם דִּיקָא, כִּי אִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ שְׁיִבֹאוּ עָלָיו נְסִיּוֹנוֹת, זֶה אֵינוֹ נִקְרָא נְסִיּוֹן, רַק כְּשֵׁבֵא הַצַּעַר וְהַבְּזִיוֹן וְהַנְּסִיּוֹן פְּתָאם, זֶה נִקְרָא נְסִיּוֹן בְּאַמַּת, כִּי לְפַעְמִים מִתְלַבֵּשׁ הַנְּסִיּוֹן עַל-יַדֵּי אָב וְאָם, וְלְפַעְמִים עַל-יַדֵּי אִשְׁתּוֹ, וְלְפַעְמִים עַל-יַדֵּי אַחֲרִים, וְלְפַעְמִים עַל-יַדֵּי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעִצְמָם, וְלְפַעְמִים בְּדָבָר שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר מִקְדָּם כָּלֵל, וְעַל-פֶּן צְרִיכִים חֲזוּק בְּכָל יוֹם וּבְכָל שַׁעֲרָה וּבְכָל רַגַע מִמֶּשׁ, כִּי כְּפִי הָאוֹר שְׁרוּצִים לְזַכּוֹת אוֹתוֹ, כְּמוֹ-כֵן הֵהֲכִרַח שְׁקָדָם לוֹ יְבֵא נְסִיּוֹן יוֹתֵר גְּדוֹל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קֶפֶה); וְעַל-פֶּן חֲמֻדַּת לְבָבִי, חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ מִמֶּשׁ לְהִשָּׂאֵר קִיּוֹם בְּצִלָּה דְּמַהִימְנוּתָא, שֶׁהוּא צֵל רְבֵנוּ ו"ל, אָשֶׁר (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ג): "בְּצִלוֹ חֲמֻדָּתִי וַיִּשְׁבְּתִי וּפְרִיּוֹ מִתֵּק לְחִפְי", וּמִי שְׁזוֹכָה לְהִסְתַּוְּפֵף בְּצִלוֹ נִצַּל מִכָּל רַע, כִּי כָּל עֲגִינֵן רְבֵנוּ ו"ל הוּא לְקָרֵב אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְלְהַרְגִּילוֹ לִישֵׁב בְּסִתְרָה צֵל כְּנַפְיוֹ, וַיְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ כְּאָשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ וְהִבֵּן עִם אָבִיו, אָשֶׁר הָאָדָם הַמְּרַגֵּל אֶת עִצְמוֹ בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה זוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּלִשׁוֹן

ס) בְּכִרְסֵלָב אֵי אֶפְשָׁר שִׁיְהִיָּה קִיּוֹם כְּלִי בְּזִיוּנוֹת.

אֲשֶׁר א' תחקנה בְּנַחַל רכג

שָׂרְגִיל בָּהּ, וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת מְסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבְּרֶה בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, אִזּוֹ דְּוָקָא הָאָדָם הַזֶּה נֶחְבָּא בְּצַל כְּנָפָיו יְתַבְּרֶה, וְנִשְׁמַר מִכָּל מִינֵי פְגָעִים, וְאֲשֶׁר זֶה הֵיחָה תְּפִלַּת דְּוָד הַמְּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תהלים יז, ח): "שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בֵּת עֵינַי בְּצַל כְּנָפֶיךָ תִּסְתִּירֵנִי", וְזֶהוּ כָּל עֲנִיָּן צַל הַסִּפָּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה ד): "וְסִפָּה תִּהְיֶה לְצַל יוֹמָם מִחֹרֵב וּלְמַחְסֵה וּלְמַסְתוֹר מִזֶּרֶם וּמִמְטָר", וּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), שֶׁסוּד הַסִּפָּה הוּא בְּחִינַת, שֶׁסִּפָּה בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ (מגלה יד.), שֶׁאָדָם זֹכֶה, עַל-יְדֵי קִדְשַׁת הַשְּׂבָעָה גְרוּת, שִׁיחָה מְסַבֵּב עִם אוֹרוֹ יְתַבְּרֶה, שֶׁהִיא אֲמוּנַתוֹ יְתַבְּרֶה, לִידַע בִּיחִידָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יְתַבְּרֶה כָּלֵל, שֶׁזֶה סוּד הַסִּפָּה, שְׁוָקְרַת צְלָא דְמַהִימְנוּתָא, אָדָם מְסַבֵּב עִם מְחִיצוֹת, וְאֵינוֹ רוֹאֶה מְשׁוּם דְּבַר רַק אוֹתוֹ יְתַבְּרֶה, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר הַנֶּעֱם וְהַשְּׂעִשׁוּעַ, שֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, שִׁיחָה מְסַבֵּב עִם אֲמוּנָה כְּסָפָה, בְּחִינַת (תהלים פט, ט): "וְאֲמוּנַתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" וְגו', וְיִתְעַנֵּג בְּעִרְבוּת, נֶעֱם, זִיו אֱלֹקוֹתוֹ יְתַבְּרֶה.

וְהֵנָּה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חלק א', סימן א') מְבָאֵר, כִּי הַשֶּׁכֶל וְהַחִיּוֹת אֱלֹקוֹת נִקְרָא בְּחִינַת חֶמֶה, שֶׁמְאִיר לְאָדָם בְּשִׁמְשׁ, וּמְחַמֵּת גְּדֹל הָאוֹר אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה, כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת נו"ן, שֶׁהִיא מַלְכוּת, שֶׁפָּרְשָׁנוּ שֶׁהִיא תְּפִלָּה (עין בְּשִׁפְת הַנַּחַל עַל סִימָן א'), הֵינּוּ לְזַכּוֹת לְהִגִּיעַ אֶל זֶה שִׁיחָה לֹו רַק עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יְתַבְּרֶה, וְלֹא יְתַבְּלָבֵל מְשׁוּם דְּבַר וּמְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק מִכָּל דְּבַר יִרְאֶה וְיִרְגִישׁ רַק אוֹתוֹ יְתַבְּרֶה, זֶהוּ אִי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ, כִּי אִם עַל-יְדֵי סְלוּק חֲכָמָתוֹ וְשִׁכְלוֹ לְגַמְרֵי, וְלְהִרְבוֹת בְּשִׁיחָה וּבְתַפְלָה אֵלָיו יְתַבְּרֶה כְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל. וְלִפִּי זֶה יְתַפְּרֵשׁ מֵאֲמָרָם ו'ל (סָפָה ב.): סָפָה שֶׁחֲמַתָּה מְרַבָּה מְצַלְתָּה פְּסוּלָה, וְהוּא עַל דֶּרֶךְ שֶׁאֲמָרוּ (אבות ב.): כָּל שֶׁחֲכָמָתוֹ מְרַבָּה מִמַּעֲשָׂיו, אֵין חֲכָמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת, הֵינּוּ כִּי בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶה צָרִיכִים הָעֵקֶר לְכַטֵּל בְּכָל פֶּעַם אֶת שֶׁכֶל עֲצָמוֹ (עין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן כג), וְלְהִרְבוֹת בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ כְּלִי שׁוּם חֲכָמָה כָּלֵל, וְאִזּוֹ דִּיקָא יִזְכֶּה בְּכָל פֶּעַם לְהַשְׁגָּה חֲדָשָׁה וְכו'.

רכד אֲשֶׁר א' תתקנה בנחל

ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן מח), שעל-ידי פגם הדבור שמדבר כל העולה על רוחו, נתבלבל מחו ונופלת סבתו. ולהפך כשעוסק בתפלה, יש לו סכה שלמה וכו', עין שם. על-פל-פנים איה שהוא, תאמין לי, ידידי היקר, שהיא לנו זכות גדולה, שזכינו בעמק ירידתנו להתנדע מרבי אמת פנה, רבי המחיה אותנו וכו' וכו', והוא נפלאות תמים דעים, למה דיקא אנו השפלים והירוודים זכינו להתנדע מרבי נורא ונפלא פנה ולא אחרים וכו'. ואדרבה עוד יש בזה העולם בני-אדם המולזלים באור נורא ונפלא פנה, ואנחנו קטני ערך פמונו היום דיקא, זכינו לידע ממנו ו"ל. ובאמת מוהר"ן ת"ו"ל מפליא לדבר מזה (בלקוטי-הלכות, ברפת הרי"ת, הלכה ד'), ואמר, שפמו בכלליות ישראל אנו נקראים עם סגלה, שהוא ענין של למעלה מהשכל, להבין למה דיקא בחר בנו מפל האמות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), פמו-כן בפרטיות אפלו בין ישראל בעצמן נקראים תלמידי הצדיק יחידי סגלה, פי הוא ענין של למעלה מהשכל, להבין למה דיקא אלו זכו להתנדע מאור נעלם ונסתר פנה וכו', עין שם.

ועל-כן, אהובי, אחי היקר, אשר אהבתי אליך היא עד אין סוף, כאשר השם יתברך יודע זאת, ואני מצטער באמת בצערך הקשה והכבד, החזק ברבנו ו"ל בכל נימי נפשך, פי הוא חלקך בעלמא הדין והוא חלקך בעלמא דאתי, ואל תאבה ואל תשמע לשום ברנה הרוצה לעקרך ולרחקך ממנו ו"ל, ואל תירא ואל תחת משום ברנה שבעולם יהיה מי שיהיה ויהיה איה שיהיה וכו' וכו'.

ואודות שלום-בית תדע שאתה נמצא במצב פנה עכשו, שמה שרק תרצה לעשות על-ידי דרך הטבע — תקלקל, ועל-פן עצתי לך, ברח לך רק אליו יתברך, להיות רגיל מאד מאד לדבר ולשיח ולספור לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, אף לאשתך ואפלו לחמותך תקים (משלי טו, א): "מענה רך ישיב חמה ודבר עצב יעלה אף"; הינו רק לדבר עמם דבורים טובים ונעימים בדרך אהבה, ואף שאני מרגיש היטב מכאובי נפשך וכו', על-פל-פנים

אֲשֶׁר א' תתקנו בנחל רכה

אתה תדבר עמם רק בדרך נעם, ואפלו שבוז אותך באשר עשו עד עכשו, ואפלו שקבלת הפאות וכו' — מה לעשות, אתה נמצא במצב כזה, שאין לך עצה אחרת רק לקיים דברי רבנו ז"ל, שאמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יג): כשחולקים על האדם, נמצא, שרודפים אותו והוא בורח בכל פעם להשם יתברך, וכל מה שחולקים עליו יותר, מקרבים אותו יותר אל השם יתברך וכו', עין שם; ולמען השם, אל תכנס בדעתך אפלו מחשבה כל שהיא, לתן חס ושלום, חס ושלום, גט לאשתך, אתה חוזר בכל לילה לביתך, ותעשה עצמך כאילו יודע שום דבר (כדאי לך לעיין עוד פעם בכל הענין של סבלנות בארץ אפים, עין שם), ויותר מזה אי אפשר לי עכשו להאריך, אקנה להתראות עמך פנים אל פנים.

ידידך הדורש שלומך...

א' תתקנו.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי הושענא רבא ה'תשל"ו.

שלום וברכה ופתקא טבא להאברך היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

את הטלגרם לנכון מקדם קבלתי, ומאחר שהענין נחוץ, אמרתי להשיבך תכף-ומיד, אף שאין הזמן גרמא עכשו, ובפרטיות שהוא זמן מסירת הפתקאין למעלה, וצריכים לבקש ולהתחנן לפניו יתברך, שיצא לאור משפטנו לחסד ולרחמים, וימתקו כל הדינים מעלינו, בזכות האשל הגדול שאנו חוסים בצלו, אף-על-פי-כן מאחר שאתה נחוץ לתשובה, אמרתי להשיבך. אודות השתף שלך, כדאי וכדאי להתפשר עמו, פי אם תכנס בדין, אז יסתבך הענין יותר, ותתבלבל דעתך לגמרי, ולא תוכל לעשות כלום בעבודת השם יתברך, פי יתעקם לבכך יותר, ועל-כן כדאי יותר טוב להתפשר עמו פרצונו, ואל תירא ואל תחת, פי השם יתברך עמך, ושום בריה לא יכולה לקחת דבר השיך לך, פי (יומא לח): אין אדם

רכו אֲשֶׁר א' תתקנו בנחל

נוגַע בַּמָּה שְׁמוּכָן לַחֲבָרוֹ; וְזֶה בְּרוּר לְמִי שֶׁזוֹכָה לְיָשׁוּב הַדַּעַת
וּלְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וּבְנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִם
תִּבְטַח בּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה לט, יח): "וְהִיְתָה לְךָ נִפְשֶׁךָ לְשָׁלָל, כִּי
בִטְחַתְּ בִּי נְאֻם ה'"; כִּי עַל-יְדֵי בִטְחוֹן — הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹזְרוֹ, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים כח, ז): "בּוֹ בִטַח לְבִי וְנִעְזַרְתִּי"; וּבְאַמַּת בְּמִדַּת
הַבִּטְחוֹן יֵשׁ לַמּוֹדִים רַבִּים, וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּלִמּוּד
הַקְדוּשׁ הַזֶּה, כִּי הוּא הַיְסוּד בִּיְהוּדוּת וְתִלּוּי בְּאַמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ
וְ"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת בִּטְחוֹן, סִימָן ד'): עַל-יְדֵי אַמוּנָה יָבֵא לְבִטְחוֹן; כִּי
בְּאַמַּת כְּשֶׁאָדָם מַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ לְגִמְרֵי בְּאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וַיִּוְדַע וְעַד
אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלִעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְהִכָּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, אִזּוֹ הוּא חֲזָק בְּדַעְתּוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאֵינוֹ
יָרֵא מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי מֵה יַעֲשֶׂה לוֹ אָדָם, הֲלֹא הִכָּל רַק מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן (שֵׁם סִימָן א'): מִי שֵׁישׁ לוֹ בִּטְחוֹן, אֵין לוֹ שׁוּם פֶּחַד,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעְיָה יב, א): "אֲבִטַח וְלֹא אֶפְחַד", מֵאַחַר שֶׁיִּוְדַע שֶׁהִכָּל
רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן לָמָּה לִּי לְהִתְפַּחַד מֵאִיזָה בְּרִיָּה. וּכְתִיב
(תְּהִלִּים קיח, ח-ט): "טוֹב לַחֲסוֹת בַּה' מִבִּטַח בְּאָדָם, טוֹב לַחֲסוֹת בַּה'
מִבִּטַח בְּנִדְיָבִים", וְהִחַכֶּם מִכָּל אָדָם מִזְהִיר וְצוֹעֵק (מִשְׁלֵי יא, כח):
"בּוֹטַח בְּעֲשָׂרוֹ הוּא יִפֹּל וְגו', (שֵׁם כח, כו): "בּוֹטַח בְּלִבּוֹ הוּא כִסִּיל"
וְגו', כִּי רַק (שֵׁם טז, כ): "מִשְׁפִּיל עַל דָּבָר יִמָּצֵא טוֹב וּבּוֹטַח בַּה'
אֲשֶׁרִיו", (שֵׁם ג, ה ז): "בִּטַח אֶל ה' בְּכָל לִבֶּךָ וְאֶל בִּינְתֶךָ אֶל תִּשְׁעַן
בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישַׁר אַרְחֻתֶיךָ, אֶל תְּהִי חֲכָם בְּעֵינֶיךָ, יָרֵא
אֶת ה' וְסוּר מִרָע", וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְנַחֲת כט): כָּל
הַתּוֹלָה בִּטְחוֹנוֹ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי לוֹ מַחֲסֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּלְעוֹלָם הַבָּא; וְעַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי, בְּרַח לְךָ מִכָּל מִינֵי מַחֲלַקַּת
וּסְכָסוּכִים, תִּרְאֶה דִּיקָא לְהִתְפַּשֵּׁר עִמּוֹ, וְהַשֵּׁם הַטוֹב לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ,
וְתוֹכָה לְרֹאוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת, הָעֵקֶר לְהִיּוֹת תָּמִיד מִעֲבִיר עַל מִדּוֹתָיו,
וְלְהִיּוֹת בָּטָל וּמִבְטָל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל
מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא לְהִטּוֹת אֶזֶן אֶל שׁוּם דְּבוּר שֶׁאֵינוֹ הַגּוֹן,
כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּתוּבוֹת ה.): עַל: "וַיִּתֵּד תְּהִיָּה לְךָ עַל
אֲזַנְךָ" (דְּבָרִים כג, יד), אֶל תִּקְרִי אֲזַנְךָ אֶלֹא אֲזַנְךָ, שָׂאֵם יִשְׁמַע אָדָם

אָשֶׁר א' תתקנו בנחל רכז

דָּבָר שְׂאִינוּ הֶגְוֵן, יָנִיחַ אֶצְבְּעוֹ בְּאֲזָנָיו. וְאָמְרוּ (שם): "אֵל יִשְׁמִיעַ אָדָם לְאֲזָנָיו דְּבָרִים בְּטָלִים, כִּי הֵם נִכְוִים תַּחֲלָה". וְרֵאִיתִי הַנְּהַגַת הַרְבֵּה אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שְׂאִינָם רוֹצִים לְשִׁמְעַ שׁוֹם דְּבָר מֵאַחַר יְהִיָּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְהִיא הַנְּהַגָה נִפְלְאָה, כִּי עַל-יַד־יָזָה נִצַּל מִלְקַבֵּל לְשׁוֹן-הַרְעָה, וְכֵן עַל-יַד־יָזָה יְכוֹל לְבַטֵּחַ בַּהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, מֵאַחַר שְׁלִבּוֹ נִכּוֹן עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם. וְזֶה שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּשַׁחוּן, סִימָן ח'): עַל-יַד־יְבִי בְּשַׁחוּן אֵין אָדָם צָרִיךְ לְחַבְרוֹ, גַּם אֵין אָדָם מְכַלִּימוֹ; הֵינּוּ כְּנ"ל, מֵאַחַר שְׁמִבְטֵל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִינוּ רוֹצִים לְהַטּוֹת אֶזְנוֹ לְבִשְׁר נֶדָם כָּלֵל, עַל-יַד־יָזָה אֵין צָרִיךְ לְחַבְרוֹ, וְגַם אֵין אָדָם מְכַלִּימוֹ, כִּי יוֹדַע תִּכְיָ-וַיִּמִּיד כִּי הַכֵּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן מֵרַב דְּבִקּוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵין נִכְנָסִים בְּלִבּוֹ וּבְאֲזָנוֹ שׁוֹם בְּזִינּוֹת, וְעַל-כֵּן עַל-יַד־יְבִי בְּשַׁחוּן אָדָם נִצּוֹל מִדְּאָגָה (שם י'), כִּי (תְהִלִּים פד): "אֲשֶׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ"; וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי, כִּלְךָ מִדְּרָךְ זֶה שְׂיַעֲצוּ לָךְ, כִּי לֹא יֵצֵא מִזֶּה דְּבָר, כִּי הַכֵּל מְכַרִּיזִין מִלְמַעְלָה, וְאֶפְלוּ רֵישׁ גְּרִיטָתָא מִן שְׂמִיָּא מִנּוּ לִיה (בְּרִכּוֹת נח), וְעַל-יַד־יְבִי תִקְףָה הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ תְּזַכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל מַדְרָגוֹת גְּדוּלוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁלֹא תִירָא וְלֹא תַחַת מְשׁוֹם בְּרִיָּה, וְתִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ אֶצְלָךְ כָּל מִינֵי בְּרִכּוֹת וְיִשׁוּעוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מְשִׁלִּי כח, כ): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרִכּוֹת, וְאֵין לְהַעֲשִׂיר לֹא יִנְקָה"; וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִרּוּשׁ (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּשַׁחוּן, חֶלֶק ב' ב'): מִי שֶׁנִּשְׁמַר מִהַרְהוּרֵי עִבּוּדָה זָרָה, זֹכֶה בְּכֹל פֶּעַם לְבְּשַׁחוּן, עַד שְׂאִינוּ דּוֹאֵג מֵה יֵאֱכַל לְמַחַר, וְהוּא בְּמַדְרָגָה "בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם", וְעַל-יַד־יָזָה "לֹא הִבִּיט אֶזְנוֹ וְלֹא רָאָה עֵמֶל בּוֹ", וְכֵל הַנוֹגֵעַ בּוֹ כָּאֵלוֹ נּוֹגֵעַ בְּכַבֵּת עֵינָיו, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׂזָכִינוּ לִידַע מִרַבְּנוּ ז"ל וּמַעֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים.

יְדִידָךְ הַמֵּאֲחֵל לָךְ הַצְּלָחָה רַבָּה וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית ה'תשל"ו.

רכח אָשׁוּר א' תתקנז בנחל

שלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהֲבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי וּמְאֹד אָנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, אַף כִּפִּי שָׁאֲנִי רוֹאֶה וּמִבֵּין מִדְּבָרֶיךָ, שְׁעָקָר הַצֶּעַר וְהַעֲגָמַת נֶפֶשׁ שֵׁשׁ לָךְ, הַכֹּל מִסִּבַּת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, שְׁאֵתָה דוּחַק כָּל־כָּף אֶת הַשְּׁעָה, וְאֵתָה רוֹצֶה ... שֵׁיגְמֹר תִּכְף־וּמִיד, וּבְאֵמַת כָּבֹד אָמְרוּ חַו"ל (בְּרִכּוֹת סד.): כָּל הַדוּחַק אֶת הַשְּׁעָה הַשְּׁעָה דוּחַקְתּוֹ, וְכָל הַנִּדְחָה מִפְּנֵי הַשְּׁעָה, הַשְּׁעָה נִדְחִית מִפְּנֵיו. וְדָבָר זֶה סוֹבֵב בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט בַּחַיִּים — הֵן בְּגִשְׁמֵי וְהֵן בְּרוּחֵי, בְּרוּחֵינִיּוֹת גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל הַבְּחִינָה שֶׁל "הַבָּא לְקַנּוֹת אֶפְרָסִמוֹן אוֹמְרִין לוֹ הַמֶּתֶן" (יוֹמָא לח.), שְׁהַהֲרַחַח לַחֲכוֹת הַרְבֵּה וְלִסְבָּל בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמַיִם וְכוּ', עַד שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא, שֶׁהוּא הַכֹּנְעַת חָמְרוֹ הַעֵב וְכוּ', וְתֵאִיר בּוֹ נִשְׁמָתוֹ, וְיִהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּרוֹת אֵמֶת וְכוּ' (עֵינִי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'; וּבְאֲשֶׁר בְּנַחַל, חֶלֶק א'), וְכֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת גְּלָה לָנוּ מוֹהַר"נֵת ז"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, גְּזֻלָּה, הַלְכָה ה'), שְׁעָקָר כָּל הַצָּרוֹת וְהַגְּזֻלוֹת וְהַמַּחְלָקָת וְהַקְּטָטוֹת בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וּבֵין אָדָם וּבְנֵיו וּבְנוֹתָיו וְכוּ' וְכוּ', הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִפְּגַם דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, עֵינֵי שָׁם; שְׁדָבָר זֶה יְסוּדוֹ בַּפְּגָם וְקַלְקוּל הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי מִי שְׁזוֹכֶה לְאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בַּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אִזּוֹ הוּא מְאָרִיף אַף עַל כָּל דָּבָר (עֵינִי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנח), וּמַחֲכֶה הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַד שְׁבֹא יָבֵא יוֹם יִשׁוּעָתוֹ. וְדָבָר זֶה תְּלוּי בְּאֲמוּנָה, כִּי הַמְּאֲמִין בְּאֵמֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר (חֶלֶין ז'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמַטָּה אֲלֵא אִם־כֵּן מִכְרִיזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה, וְהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטֵי פְּרֻטִית, כִּי אֵין דָּבָר נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ כָּלֵל, אִזּוֹ יִזְכֶּה לֵהִיוֹת סִבְּלָן גְּדוֹל בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט, וַיִּחַכֶּה וַיִּקְנֶה עַד שִׁיִּזְכֶּה לִישׁוּעָה, כְּגוֹן בְּעֵינֵיךָ בְּנֹדָאֵי אֵתָה צוֹדֵק, כִּי הַחֲשָׁבוֹן שֶׁלָּךְ וְהָאֲנוּשִׁיּוֹת (שְׁקוֹרִין מְעַנְטֵשְׁלִיכְקֵיט) הִיָּה מֵהַיֵּשֶׁר שְׁגָמַר ... מְלֹאכְתּוֹ בְּעִבְרוֹךְ, אַף מְדוּעַ לֹא תִמְשִׁיךְ גַּם בְּכָל הָעֵנָן אֵת יַד ה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מֵא, כ): "לְמַעַן יֵרָאוּ וְיִדְעוּ וְיִשְׁמְעוּ וְיִשְׁכַּלְּלוּ יַחֲדוֹ כִּי יַד ה' עָשְׂתָה זֹאת וְקְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָה". וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל

אֲשֶׁר א' תתקנו בנחל רכט

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה): כְּשֶׁאָדָם מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יַד ה',
עַל-יְדֵי-זֶה מְסַלֵּק מִמֶּנּוּ אֶת הַדִּין וְהַמְּשַׁפֵּט, בְּבַחֲיַנֵּת (דְּבָרִים לב, מא):
"וְתֹאחֲזוּ בְּמִשְׁפֵּט יְדֵי" וְגו' (שְׂאוּחֲזוּ בְּמִשְׁפֵּטוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִינוּ הוֹלִיךְ
לְשֹׁפֵט אֶת עֲצָמוֹ בְּדִינִים וּמִשְׁפָּטִים, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ).
וְאִזּוֹ כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה עָלָיו יַד ה', עַל-יְדֵי-זֶה מְסַתִּיר עֲצָמוֹ בְּצִלוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
צֵלָא דְמֶהִימְנוּתָא, בְּבַחֲיַנֵּת (יְשַׁעְיָה נא, טז): "וּבְצֵל יְדֵי כְּסִיתִיךָ" וְגו',
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצַּל מִכָּל מִינֵי רַע עֵינַי שֶׁל אֲחֵרִים, וְנִתְפַּשֵּׁט עַקְמוּמִיּוֹת
לְכַבּוֹ, וְזוֹכֵה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה, עַד שֶׁיִּכּוֹל תְּמִיד לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ
בְּאַמֵּת; עַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְכַבִּי, רְאֵה וְגַם רְאֵה מֶה לְפָנֶיךָ — אִוְרוֹת
צַחְצַחוֹת כְּאֵלֶּה, שֶׁמְגַלָּה לָךְ רַבְּנוּ ז"ל, לְבַל תִּלְךָ בְּתַקְּךָ הַדִּין
וְהַמְּשַׁפֵּט, וְלִצָּאת וְלָרִיב עִמּוֹ... רַק תִּמְשִׁיךְ בְּכָל הָעֲנִיָּן אֶת יַד ה',
שֶׁמִּידוֹ יִתְבַּרֵּךְ הֵיחָד זֹאת בְּהִשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְפַּשֵּׁט לְבָבְךָ
מִכָּל הָעַקְמוּמִיּוֹת, וְתִסְתִּיר עֲצָמְךָ בְּסִתְרֵךְ צֵל כְּנָפָיו יִתְבַּרֵּךְ. וְהַעֲקֹר מֶה
שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ רוֹצֵה מִמֶּךָ הוּא רַק תְּפִלָּה, שֶׁתִּסְפָּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֶת
כָּל לְבָבְךָ וְכָל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכָל הָעֶסֶק, וּבְיִבּוּדֵי יוֹשִׁיעַ אוֹתְךָ, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (יְשַׁעְיָה נט, א) "הֵן לֹא קִצְרָה יַד ה' מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא כִבְדָה אֲזִנּוֹ
מִשְׁמוּעַ". וְאִתְּמוּל בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה דְּבִרְנוּ הִרְבֵּה עַל-פִּי דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֲלֹק א', סִימָן עד), שֶׁמְדַבֵּר שָׁם מֵהוֹשַׁעְנָא רַבָּא
וְשִׂמְחַת תּוֹרָה, דְּבוּר בְּלֹא דַעָה וְדְבוּר בְּדַעָה, עֵינַי שָׁם; וְתִהְיֶה לְאֵל,
הֵיוּ דְבוּרִים טוֹבִים אֲשֶׁר הִחִיו אֶת כָּל הַשּׁוֹמְעִים, וְדְבִרְנוּ גַם מֶה
שֶׁמְבִיא שָׁם רַבְּנוּ ז"ל: "וְסִימָן שֶׁיִּדַּע אָדָם אִם עוֹבֵר עָלָיו דִּינָא
דְּמִסְאַבוּתָא אוּ דִּינָא קְדִישָׁא, סִימָן לְדָבָר אִם אֵין בּוֹ בְּטוּל תְּפִלָּה"
וְכוּ', עֵינַי שָׁם; הֵינּוּ שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אָדָם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל
רִגַע מֶה שֶׁעוֹבֵר, וּמֵאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא מְצַד הַקְּדוּשָׁה אוּ לְהַפֵּךְ מְצַד
הַסְּטָרָא אַחְרָא? הַסִּימָן לְזֶה הוּא תְּפִלָּה, אִם הָאָדָם מְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ,
וּמְכַל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי בּוֹרַח רַק אֵלָיו
יִתְבַּרֵּךְ, וּמְסַפֵּר רַק לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֶת מַכְאוּבֵי נַפְשׁוֹ וְלְכַבּוֹ וּמֶה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּצַרְכּוֹ וְכוּ', אִזּוֹ הַסִּימָן שֶׁאוּחֲזוּ בְּסִטְרָא דְקְדוּשָׁה, וְהַדִּין
הוּא דִּינָא קְדִישָׁא, אֲבָל אִם, חַס וְשְׁלוֹם, כְּשֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מֶה
שֶׁעוֹבֵר, הוּא מִתְחִיל לָרִיב וְלַחֲלֹק עִם הַמְּצַעְרוֹ, סִימָן שֶׁאוּחֲזוּ בְּסִטְרָא

אחרא, רחמנא לצלן, והדין הוא דינא דמסאבותא, עין שם בפנים בהמשך הדברים; ועל-כן חמדת לבבי, ברח לך מכל אלו המחשבות שגננסו בך לנקם... מדוע לא תחקק בדעתך מה שלמדנו בתדרו של רבנו ז"ל, כי אין טבע כלל, כי הטבע הוא פסא להשגחתו יתברך, והשם הוא האלקים, אשר ידיעה זו היא ידיעה שלמה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'), וכשזוכים לאחז בידיעה זו, אז אוחזים בעץ החיים אשר עליו נאמר (בראשית ג, כב): "וחי לעלם", ולהפך — חטא אדם הראשון היה, שאכל מעץ הדעת, שהפריד בין השגחה וטבע, אשר משם באים כל קלקולי הדורות (עין לקוטי-הלכות, פלאי הפרס, הלכה ב'). חמדת לבבי! תקים (דברים לב, מ): "כי אשא אל שמים ידי ואמרת חי אנכי לעלם" וכנ"ל, שתרים ידך אליו יתברך, בחינת (בראשית יד, כב): "הרימתי ידי אל ה' אל עליון קנה שמים וארץ", שתדע כי הכל ממנו יתברך, ואין פה שום יד בשר ודם, ואז דיקא תזכה להכלל בו יתברך, ותחיה לעולם ודו"ק; אשרינו ואשרי חלקנו, שבדורות אלו זכינו לרבי אמת כזה, "נחל נובע מקור חכמה", המחיה ומחזק את כל החפצים לשמע בקולו ולשקד בתורתו, שהם אוריתא דעתיקא סתימאה, מה רבו מעשיך ה', כלם בחכמה עשית, ובנדאי לא יעזב אותך השם יתברך, אם תברח אליו יתברך, אף צריכים לתכות הרבה, ודבר זה סובב גם עם בני ביתך ועם בניך ובנותיך להיות סבלן גדול, ולידע כי הכל יד ה' וממנו יתברך, ועל-כן טוב יותר לברח עד מכהו, ועל-ידי-זה יזכה להמתיק ממנו כל הדינים. ובאמת אם נרצה להאריך בזה תקצרנה המון יריעות, כי ידיעה זו היא סוד הנבואה, אשר נאמר הרבה אצל הנביאים (יחזקאל א, ג): "ותהי עליו שם יד ה'" וגו', (שם ג, כב): "ותהי עלי שם יד ה'" וגו', (שם ת, א): "ותפל עלי שם יד ה'" וגו' (וכן עוד במקומות רבים בתנ"ך) וכנ"ל, שהוא גלוי אלקותו יתברך, לידע בידיעה ברורה, שהכל ממנו יתברך, כמו שכתוב (איוב יב, ט): "מי לא ידע בכל אלה כי יד ה' עשתה זאת אשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש" וגו'; אל תדאג כלל, כי בודאי יגמר הכל בכי טוב, אם רק תחביא את עצמך אצלו יתברך תמיד.

אֲשֶׁר א' תתקנז בַּנְחָל רלא

אהובי, אחי היקר! עכשיו מתחלת שנה חדשה, מה טוב ומה נעים שתלמד בכל יום פרשה חמש עם רש"י עם התרגום, באפן שערד יום ששי תזכה להשלים את הפרשה. וידוע מהספרים הקדושים, שהוא מסגל מאד ליראת שמים, וכן על-ידי-זה תהיה דבוק בפרשת השבוע כל השבוע. ומוכא (בלקוטי-הלכות, נשיאת פנים, הלכה ה', אות כז), כי כל יום יונק מהפרשה של הסדרא שהולכת באותו השבוע, שהיא בחינת הנקדה השיכת באותה העת של אותו יום וכו', ע"ן שם; ומה טוב ומה נעים אם תזכה לסיים גם את כל המדרש, כמו שנהג ר' נחמן טולטשינער ז"ל (תלמיד מוהר"ת ז"ל), שהיה רגיל לסיים את המדרש בכל שבוע, אשר אמרו חז"ל על האגדות (שבת פז.), שהם מושכין לבו של אדם, כי כשמרגיל את עצמו במדרש אז אינו צריך לספור מוסר אחר, כי המוסר של חכמינו הקדושים הוא להפליא, מכל שכן כשמפרשים אותם על-פי דברי רבנו ז"ל, הם מושכים את לב האדם מאד אליו יתברך. ושמעתי פעם אחת מר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל], שאמר לאחד מאנשי שלומנו, ששאלו: "היות שמבקשים ממנו ללמד ברבים ולומר לפניהם דברי תורה, אבל לא מרבנו ז"ל, מה יאמר לפניהם?" והשיב לו: "תעין בכל שבוע בהמדרש, ותמצא שם דברים נאים, ותפרשם על-פי דברי רבנו ז"ל, ואז הכל ירצו לשמע ממך". וכבר אמר רבנו ז"ל: "איך וויל איר זאלט שמוסען פון מיר און רעדן פון מיר און נישט דערמאנען מיין נאמען, וואס הארט מיר, אז יענער וועט האבן א הרהור תשובה און וועט בענטשן איין ערנסט בענטשן און וועט נישט וויסען אז עס קומט פון מיר".

ופעם אחת היה רב גדול בתורה, ושמע איך שר' נחמן טולטשינער ז"ל למד ברבים והציע מדרשים לפני השומעים, והיו ערבים לאזן השומע, ושאלו: "הלא גם אני לומד מדרש, מדוע אין אני מוצא שם מה שאתם מוצאים?" והשיב לו ר' נחמן טולטשינער

ע) אני רוצה שתשוחחו ממני ותדברו ממני, ולא תזכירו שמי, מה אכפת לי שההוא יהיה לו הרהור תשובה ויברך ברכת המזון רצינית, ולא ידע שזה בא ממני.

רלב אָשֶׁר א' תתקנח בַּנְחָל

ז"ל, כי הוא מְפָרְשֵׁם על-פי דעת רבנו ז"ל. ועיין בְּמִדְרָשׁ קהלת רבה ב': בני, מְקַרְא אֶתְּהָ יוֹדֵעַ, מְדַרְשׁ אֵין אֶתְּהָ יוֹדֵעַ, עֵינִי שָׁם; וְעַל-כֵּן, חֲמִידַת לְכַבִּי, אֶחָז בְּשִׁנְיָהֶם לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּחֻמֵּשׁ וְרִשְׁ"י מְפָרְשֵׁת הַשְּׁבוּעַ, וְכֵן תִּלְמַד הַמְדַרְשׁ מְפָרְשֵׁת הַשְּׁבוּעַ. וְעַל כָּלֵם — תִּתְמַיֵּד בְּשִׁלְחָן עָרוּף, שְׁמָאֵד מָאֵד הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּזֶה, וְאָמַר (שיחות-ה"ר"ן, סימן כט), שְׁכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי מְחַיֵּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֵיזָה דִּין בְּשִׁלְחָן עָרוּף, עֵינִי שָׁם; עַל-כֵּן טוֹב שְׁתַּהַיֶּה לְךָ קְבִיעוֹת בְּשִׁלְשֵׁתֶם בְּכָל יוֹם. וְעֵינִי בְּאֲבוֹת דְּרַבִּי נִתֵּן (פֶּרֶק כט): כָּל מִי שֵׁישׁ בְּיָדוֹ מְדַרְשׁ וְאֵין בְּיָדוֹ הַלְכוֹת — לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל חֲכָמָה, כָּל מִי שֵׁישׁ בְּיָדוֹ הַלְכוֹת וְאֵין בְּיָדוֹ מְדַרְשׁ, לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל יְרֵאת חֹטֵא, עֵינִי שָׁם; וּמִלְכָּד מַה שְּׁצָרִיכִים גַּם בְּכָל יוֹם מְשֻׁנְיּוֹת וּגְמָרָא וְכוּ', וְרֵאוּי לָנוּ לְחֹזֵר וְלוֹמַר: אֲשֶׁרִינוּ, שְׁזָכִינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מְרַבִּי אֲמַת פְּזָה הַמְעוֹרָר וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ לְחֻטֵּף טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנֻעִימִים.

יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' תתקנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נַח ה'תשל"ו.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ וַיִּרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הָאֲבָרְךָ הַיָּקָר
לִי מָאֵד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָ.

מִכְתָּבֶךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אַהוּבֵי, אַחֵי! חֹזֵק וְאֶמֶץ לְהַתְּחִיל עַל-כָּל-פְּנִיִם מְעַכְשׂוֹ, וְשִׁכּוֹחַ
תְּשַׁפַּח אֶת כָּל הָעֶבֶר עָלֶיךָ בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
אֶתְּךָ, עֲמָךְ וְאַצְלָךְ, וְרֵאוּי לְהַכְנִיס יְדִיעָה זוּ בְּתוֹךְ תוֹךְ לְכַבּוֹ, כִּי שׁוֹם
בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לְהִיטִיב לוֹ אוֹ לְהַרְעַ לוֹ, כִּי הַכָּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִי פְּרֻטִית, וּכְשִׁיֵּדַע יְדִיעָה זוּ, אֲזוּ לְעוֹלָם לֹא יֵצֵא לְרִיב
עִם חֲבֵרָיו, רַק תִּמְיֵד יְדוֹנָם לְכַף זְכוּת. וּבְאַמְתִּי, יְדִידִי הַיָּקָר, בִּידִיעָה

אֲשֶׁר א' תתקנט בְּנַחַל רלג

זו האדם זוכה לצאת מגלותו, ונתישבת דעתו, ונתפשטת העקמומיות שבלבבו, והוא תמיד בשמחה, פי (תהלים קיח, ו): "ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם, ה' לי בעזרי ואני אראה בשנאי"; ועל-כן בידיעה זו, אזי צריך לידע היטב, פי (שם, שם ט): "טוב לחסות בה' מבטח באדם, טוב לחסות בה' מבטח בנדיבים", ואף שעדין עובר מה שעובר, (שם, שם ו): "כל גוים סבבוני וגו' סבוני גם סבבוני" וגו', הוא צריך לידע, פי הכל (שם, שם יב): "בשם ה'", הוא יתברך סבב כף מטעמים הפמוסים ובלתי מוכנים אשר אצלו, ועל-כן אם יהיה חזק בדעתו לברח רק אליו יתברך, אז סוף כל סוף יזכה שימתק ממנו הכל.

והנה הסבות שנסתבב... זהו אין אנו יודעים מה ואיך נתהנה הכל, אשר משם נשתלשל כל המריבות והמחלקות, אבל דבר זה צריך שתזכר, מה שפרש רבנו ז"ל (לקוטי מהר"ן, חלק א', סימן לח) הפסוק (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דברו", מי גורם כל הרוח סערה במחו של אדם? הדבור. ועל-כן חמדת לבבי, "הרגל עצמך לא להתחיל לדבר עם שום ברך שבעולם, רק אם ישאל אותך מישהו — תענה לו, ואם לאו — שתק". והיא הנהגה נפלאה, פי על-ידי-זה תנצל מכל רע, ואם תבין שהלה רוצה להמשיך אותך באיזה לשון-הרע, רחמנא לצלן, או באיזו מחלוקת — שתק, והרגל לשונך לומר איני יודע, ואז טוב לך לנצח, ובהנהגה זו תזכה לחיות חיים נצחיים, כמו שכתוב (תהלים לד, יג): "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב, נצר לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה" וגו'.

ידידך...

א' תתקנט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר נח ה'תשל"ו.

שלום וברכה להאברך החפץ ומשתוקק לשנות ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר.

רלד אָשֶׁר א' תתקס בַּנְחַל

מִכְתָּבָךְ מִיּוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנֵּה אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ ... תִּדַע כִּי אָנוּ אֵינָן לָנוּ אֶלָּא דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פג), שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע גְּדוֹל לומר: תִּלְמִיד חָכֵם זֶה נֶאֱמָר וְתִלְמִיד חָכֵם זֶה אֵינוֹ נֶאֱמָר, כִּי הַשָּׂאוֹר שֶׁבֵּלֵב מְעוֹרָר לְחַקֵּר אַחַר תִּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁבִּדּוֹר, וּמִכָּל שֶׁפָּן בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מִדְּרָךְ זוֹ, כִּי לֹא בְּאֵלֶּה חִפְּזֵי רַבְּנוּ ז"ל, עָקַר עֶסְקֵנוּ צָרִיף לְהִיּוֹת רַק לְצֵאת מְגִרֵיעוֹת מְעַשִּׂינוּ וּמִפְּנֵים מַחְשְׁבוֹתֵינוּ הַמְּכַלְפֵּלוֹת וְהַמְּגַנּוֹת, וְלִילֵךְ עַל-פִּי עֲצוּתֵינוּ הַקְּדוֹשׁוֹת, וּלְכַלּוֹת יְמֵינוּ בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבְהַתְּבוּדוֹת וְלֹא יוֹתֵר; וְעַל-כֵּן בָּרַח לָךְ מוֹכּוּחִים אֶפְלוּ מֵאֵלֵינוּ שֵׁשׁ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַהֲיֶה מֵאֲנָשֵׁי הַבְּעַל תַּפְּלָה, שֶׁכָּל עֶסְקֵם הָיָה עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ נְעִימוֹת בְּחַיִּים.

וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, תִּרְדֹּף תָּמִיד אַחַר הַשְּׁלוֹם, וּבִכְפֻרְטִיּוֹת בְּבֵיתְךָ, לְהִיּוֹת מַעֲבִיר עַל מַדוּתֶיךָ.
...?דִּידֶךָ לְנִצָּח.

א' תתקס.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסֵדֶר נח ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיֵּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבָךְ הָאֶרֶץ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבֶךָ עַל מְרִירוֹת דְּאֶגְתָּךְ וּמְרִירוֹת צְרוּתֶיךָ, כְּכֹר הַקְּדִים לָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְשִׁלַּח אֲלֵינוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֹה אֶת אוֹר הָאוֹרוֹת וְכו' וְכו' רַבְּנוּ ז"ל, וְהוּא הַכִּין לָנוּ אוֹרוֹת וּרְפוּאוֹת הַמְּאִירִים וּמְרַפְּאִים נֶפֶשׁ כָּל חַי; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאוּחַז בָּהֶם. וְעַל-כֵּן מְאֹד אֶתְפַּלֵּא עֲלֶיךָ, חֲמֻדַת לְכַבִּי, תְּהִלָּה לְאֵל, זְכִיתָ בְּזִכְיוֹת חֲנֻם גַּם-כֵּן לְהַתְּנוּדַע מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֶה, לְמָה לָךְ לְחַפֵּשׁ בְּסֵלוֹ שֶׁל עֲנִי וְאֶבְיוֹן... יוֹתֵר טוֹב לְחַפֵּשׁ בְּסֵל הַמְּלָךְ, מֵאֵן מְלַכֵּי רַבָּנָן (גִּטִּין

אֲשֶׁר א' תתקס בַּנְחַל רלה

סב.), שְׁתַּתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְשֵׁם תַּמְצָא מְרַגְּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ, וְלֹא תַצְטַרֵּךְ לְשׁוּם דְּבוּרִים שְׁבַעוּלָם.

אַהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, רְאוּי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמְנוּ בְּתַקְּךָ דַּחְקוֹתֵנוּ, עַל נִפְלְאוֹת הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּעִנְיֹתֵנוּ זָכִינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מִרַבְּנֵנוּ ו"ל, וְתֹאמִין לִי שְׂזוּהִי עֲכָשׁוּ כָּל חֵינִי, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, אָנִי מֵאֲמִין בְּרַבִּי כְּזֶה, וְאָנִי אוֹהֵב אֶת אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים, וְרוֹצֵה לְשִׁמְעַ מִכָּל אֶחָד אֵיזָה דְבוּר טוֹב הַנּוֹבֵעַ מִהַנְּחַל, כִּי בְּכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, יֵשׁ נִקְדָּה מִרַבְּנֵנוּ ו"ל כִּידוּעַ, וְעַל־כֵּן רְאוּי לְקַבֵּל אֶת נִקְדַּת כָּל אֶחָד, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְשִׁמְעַ טוֹב הַרְבֵּה; כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל יֵשׁ לְכָל אֶחָד הַבְּנֵה אַחֲרָת, וְכֵן עוֹבְרִים עָלָיו נִסְיוֹנוֹת וְיִרִידוֹת אַחֲרִים, אֲשֶׁר עַל־כֵּן רַבְּנֵנוּ ו"ל לוֹמַד עִם כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינּוּ וּמִצְבוֹ שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִכֵּן בּוֹדֵאי אִם תִּכְנִים אֶת כָּל עֵיוֹנְךָ בְּתוֹךְ סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל וְתִשְׁקַד בָּהֶם, תִּזְכֶּה שְׂרַבְּנֵנוּ ו"ל יִלְמַד עִמָּךְ גַּם־כֵּן כְּפִי מִצְבָּךְ וְעֲנִינְיָךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לְךָ כַּח לְגַלוֹת נִקְדַּתְךָ גַּם לְאַחֲרִים.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ מַחֲדָשׁ, וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שְׁפָכָר נִכְשָׁל בָּמָה שְׂנוֹכְשָׁל, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְבַּלְבַּל מַחוּ וְדַעְתּוֹ, עָלָיו לְהַתְּחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּמִכָּל שָׁפֵן שְׁצָרִיךְ לְבָרוּחַ מֵאֵיזָה דִּין וּדְבָרִים וּמַחֲלֶקֶת, כִּי חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, עַל־יְדֵי־זֶה יַעֲקֹר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַצִּילֵנוּ. וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם הֵינּוּ זוֹכִים לְהַתְּוֹעַד יַחַד פְּנִים אֶל פְּנִים, וְאִז נִזְכֶּה לְלַמַּד יַחַד, וְלְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמֵנוּ. וְלַעֲת עֵתָה חֲזֹק וְאֲמִץ יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אַקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁתוֹצִיא רְמִזִּים לְעֲצָמְךָ מִמִּכְתָּב זֶה, לֹא לִילֵךְ לְחַפֵּשׁ בְּסֵלוֹ שֶׁל עֲנִי... יוֹתֵר טוֹב לְחַפֵּשׁ בְּסֵלָם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר הֵם צְדִיקֵי דוֹרְנוּ, וְיִכּוּלִים לְשִׁמְעַ דְּבוּרִים יְקָרִים מִהַקְּטָן שְׁבָאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מָה שְׂאִין שׁוֹמְעִים בְּמִקּוֹמוֹת

רלו אשר א' תתקסא בנחל

אחרים... ועל-כן פדאי וכדאי להיות בצותא תמיד עם אנשי שלומנו היקרים, ולדבר רק מרבנו ו"ל ומעצותיו הקדושות, ומכל שכן כשתזכה להתפלל בבית מדרשנו "חסידי ברסלב", אשר אין למעלה מזה, מה טוב ומה נעים.

ידידך הנ"ל...

גם באתי לעורר אותך, שתראה להיות צותא לאנשי שלומנו היקרים העוסקים בעסק ההדפסה, לעזר במה שאתה יכול בגוף או בממון, ומכל שכן להעוסקים בעסק ההפצה, שאין למעלה מזה, כי כל ספר אשר בא אל אדם חדש, הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאי אפשר לצייר בשכל אנושי, כי הלא יכול להיות שהוא תעורר גם-כן לשוב אליו ותברך ולדבר עמו ותברך, ואפלו אם לא הוא, אולי בנו או נכדו, ואי אפשר לצייר בשכל מעלת הענין הנורא הזה של הפצה, אשר מאד מאד הזהירנו על זה מוהרנ"ת ו"ל, וגם הוא עסק בזה במסירות נפש כל ימי חייו.

ידידך הנ"ל...

א' תתקסא.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר לך-לך ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה לידידי היקר, האברך השותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו וגן עלינו... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי.

אהובי, אחי היקר! העקר הוא לשמר את הזמן היקר, ולראות שלא ילך לו לבטלה אפלו רגע, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (כתבות נט): הבטלה מביאה לידי זמה ולידי שעמום (שגעון); ורב העברות והקלקולים באים לאדם על-ידי מדת הבטלה, שמבטל זמנו היקר, ואינו עושה שום דבר, ועל-ידי-זה באים לידי עברות, רחמנא

אֲשֶׁר א' תַּחֲקִסָּא בַּנְּחָל רְלוּ

לְצַלֵּן, וְכֵן עַל-פִּי רַב הַמְשַׁנְעִים נַעֲשִׂים רַק מֵרַב בְּטָלָה. וַיִּכְבֵּר אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת דְּרַבֵּי נֶטָן י"א): אִין אָדָם מֵת אֵלָא מֵתוּף בְּטָלָה,
פִּי אֱלוֹ הַמְּאֹבְדִים אֶת עֲצָמָם לְדַעַת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, גַּם זֶה בָּא מֵרַב
בְּטָלָה, שְׁהוּלֵךְ בְּטַל, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִשְׁתַּגַּע לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְכֵן
אָמְרוּ (אָבוֹת ב, ב): יָפָה תַלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֲרָץ, שִׁיגִיעַת שְׁנֵיהֶם
מִשְׁפַּחַת עוֹן, פִּי עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁהָאָדָם יֵשׁ לוֹ אִיזוֹ אֲמָנוּת, וְעוֹסֵק
בְּמִשְׁאֵ וּמִתֵּן, וְכֵן עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נֹצֵל מֵעוֹנוֹת, פִּי
יִהְיֶה טְרוּד וְלֹא יִהְיֶה לוֹ פְּנָאֵי. וּבְאֲמַת יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר בְּזֶה, וְאִי
אֶפְשָׁר לְהֶאֱרִיךְ עַל פְּנֵי הַכֶּתֶב, וּבִפְרָט בְּעֵנִינִים הָאֵלּוּ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע,
שֶׁעַקֵּר כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד הֵם רַק מִסְּפַת
הַבְּטָלָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ פְּנָאֵי לְחֹשֶׁב וּלְדַמּוֹת מִחֲשָׁבוֹת וְדַמְיוֹנוֹת
וְכוּ', הַמְעִיקִים וּמַצְעִרִים אוֹתוֹ, אֲכַל אִם יִהְיֶה עֹסֵק בְּאִיזָה עֵסֶק אוֹ
בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה לְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה לוֹ פְּנָאֵי.

אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיֵּקָר! תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּחִדּוּשִׁים דְּאוּרִיתָא, אֲשֶׁר
רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן
ר"ה), שֶׁהוּא תַקּוּן גְּדוֹל לְפָנֵם הַבְּרִית וְלַהֲרַהוּרִים רַעִים, פִּי כַּנְּגִיד זֶה
שֶׁהִרְהַר עַד עַכְשָׁו, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַל-יְדֵי-זֶה יִכְנִיס בְּדַעַתוֹ מִחֲשָׁבוֹת
שֶׁל תּוֹרָה. וְצָרִיךְ שִׁיְהִיָּה חָשׁוּב בְּעֵינֶיךָ כָּל חִדּוּשׁ שֶׁתּוֹכַח לְחִדּוּשׁ
(לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"א), פִּי כָּל הַמַּחְלֶקֶת וְעַרְבוּב הַדַּעַת שֶׁעוֹבֵר
עַל כָּל אֶחָד הוּא מִפְּנֵי שְׂאִין לוֹ אֲמוּנָה בְּחִדּוּשִׁים שְׁלוֹ, אֲשֶׁר הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵּךְ מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם הַחִדּוּשֵׁי תּוֹרָה שְׁלוֹ, עֵינֵי שָׁם; וּבִפְרָט מִי שֶׁרְגִיל
לְהִתְבַּוֵּד עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הַהֲכָרַח לוֹ לְהִיּוֹת רְגִיל בְּחִדּוּשִׁים דְּאוּרִיתָא,
כְּמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם, סִימָן ס"ה): כְּשִׁחֲזָר מִהַבְּטוּל, אֲזִי
מִתְגַּבְּרִים הִיסוּרִים בְּיוֹתֵר, וְאִי אֶפְשָׁר לְיִשֵּׁב וּלְקַרֵּר אֶת עֲצָמוֹ, פִּי אִם
עַל-יְדֵי חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה, עֵינֵי שָׁם; וּבְאֲמַת אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּחִדּוּשֵׁי
תּוֹרָה, וּבִפְרָט לְהַעֲלוֹתָם עַל פְּנֵי הַכֶּתֶב, אֲזִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה עֹסֵק (וְאִין
זֶה מְכַרַח שֶׁתְּדַפִּיס אוֹתָם, רַק שִׁיְהִיָּה לָךְ לְמַזְכָּרַת).

אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיֵּקָר, חֹזֵק וְאַמֵּץ! וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, פִּי תִּהְלֶה
לְאֵל, יֵשׁ לָךְ חוּשִׁים טוֹבִים לְכָל זֶה, וּבִפְרָט פִּי יֵשׁ לָנוּ יְסוּדוֹת חֻזְקִים

רלח אָשֶׁר א' תתקסב בַּנְחַל

דְּבָרֵי רַבְנוּ ז"ל, אֲשֶׁר כָּל מַה שְּׁמַחֲדָשִׁים בְּדַבְרָיו הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, אִפְלוּ דְבוּר אֶחָד יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שְׂפָרְכוּת הַיָּמִים תּוּכַל לְהַחְיֹת עַל-יְדֵי-זֶה נֶפֶשׁ כָּל חַי; כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מַה שְּׁעוֹבֵר, וְאִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ בַּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה וְדְבוּרֵי הַתְּחִינּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְתִמְצָא חֵבֵר טוֹב, וְתוּכַל לְהִתְפַּתֵּחַ עִמוֹ, וְאִישׁ אֶת רַעְיוֹנוֹ יֵאמֶר חֲזוּק, וְעַל-יְדֵי שְׂנִיכֶם יִתְחַדְּשׁוּ חֲדוּשֵׁים תְּדוּשִׁים, וְיִתְפַּשֵּׁט הַנְּחַל עַל כָּל גְּדוּתָיו, וְתוּכַל לְהַשְׁקוֹת אַחֲרֵים, אֲשֶׁר זֶהוּ בְּכָלֵל תִּלְמוּד תוֹרָה דְרַבִּים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים, שְׂתִּהְיֶה רְגִיל בְּזֶה, לְהִתְפַּתֵּחַ עִם חֲבֵרְךָ בְּמִכְתָּבִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תוּכַל לְקַרֵּר אֶת עֲצֻבֶיךָ (קִילְעֵן דִּינְעֵנֵעַ נְעֵרוֹוִין), וְאִם אֵין לְךָ חֵבֵר, רְאֵה עַל-כָּל-פְּנִים לְכַתֵּב לְעֲצֻמָּךְ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה וְלֵה' הַיְשׁוּעָה, שְׂתִּזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְּׂמִחָה רְפוּאָה לְהַכֵּל (עֵין לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק ב', סִימָנִים: כג, כד), וְתִחַלֵּת הַשְּׁגָעוֹן מִתְחִיל מְעַצְבוֹן וּמְרִירוֹת, שֶׁהוּא תָּמִיד בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחוֹרָה, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה עוֹקֵר אֶת הַדַּעַת לְגַמְרֵי וּמְבַלְבְּלוּ מְאֹד; עַל-כֵּן רְאֵה וְגַם רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה תָּמִיד, וְתִרְקֹד בְּכָל יוֹם בִּינְךָ לְבִין עֲצֻמָּךְ, וְתִקְנֶה לְעֲצֻמָּךְ כְּלֵי זְמַר, וְתִהְיֶה רְגִיל לְשִׁמְעַ זְמִירוֹת וְנִגּוּנִים אֲשֶׁר מְחִיִּים וּמְשִׂמְחִים אֶת הָאָדָם, כִּי הַשְּׂמִחָה מְרַחֶבֶת אֶת הָעֲצָבִים (נְעֵרוֹוִין), וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' תתקסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לְךָ-לְךָ הַיְשׁוּעָה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הָאֲבָרְךָ הַשּׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמְּךָ, וְאִיךָ שְׂאִתָּה

אֲשֶׁר א' תתקסב בנחל רלט

מחזק את עצמך לילך בדרך האמת שקבלנו מרבנו ז"ל; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו. וראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאד מאד, אשר שם נפשונו בחיים ולא נתן למוט רגלינו, ולולא דעת רבנו ז"ל המתייה ומחזק אותנו, מי יודע מה שהיה נעשה עמנו כבר, באשר יודע ומבין זאת כל אשר זכה לשחות ממי הנחל.

והנה בזה העולם הכל בהסתרה, כי הוא יתברך אל מסתתר בכל דבר (עין ישעיה מה, טו), ועקר עבודתנו היא רק לגלות את ההסתרה מכל דבר, ולמצא אותו יתברך, וזוהי כל הבחירה והנפסיון של כל בריה שבעולם, ומספבים עם כל אחד ואחד סבובים אחרים לפי בחירתו; ועל-כן כל מה שעובר על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות הוא בשביל בחירתו, לראות איך יתחזק ואיך יתנהג, וכמוכן גם בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצ), שבחירת משה היתה בדרך זה דיקא, הינו שהצריך להוסיף יום אחד מדעתו וכו', עין שם; ודבר זה סובב על כל אחד ואחד, שאין מראים לו תכף-ומיד מה שנעשה עמו ומה יהיה עמו, וכן את גדל השעשועים שיגרום כשיזכה לצאת מגריעות מעשיו ומחשבותיו המגנות וכו' וכו', כל אחד כפי בחירתו ונסיונו, כי זהו בעצמו בחירתו, שאין מראים לו תכף-ומיד, כמובא בפרשה זו (בראשית יב, א): "ויאמר ה' אל אברם לך לך וגו', ופרש רש"י ז"ל: ולא גלה לו הארץ מיד, כדי לחבבה בעיניו, ולתת לו שכר על כל דבור ודבור וכו', עין שם וכו'"; כי זה היה נסיונו, שאומר לו השם יתברך לילך, ועדין לא יודע להיכן, ודבר זה נוגע בכל פרט ופרט בחיים, ועל-כן צריכים התחזקות חדשה בכל עת ורגע ממש. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה לא, ב): אשרי אדם שהוא עומד בנסיונו, שאין בריה שאין הקדוש ברוך הוא מנסה אותה, העשיר — מנסהו אם תהא ידו פתוחה לעניים, ומנסה לעני — אם יכול לקבל יסורים ואינו כועס, עין שם; וזה עקר עבודתנו לא להתבלבל מכל מה שעובר עלינו, רק בכל פעם להתחיל מחדש, ואז דיקא נזכה שיתגלה לעינינו מראות נפלאות נעם זיו אלקותו יתברך, בחינת "ואראך" הנאמר

בְּאַבְרָהָם, כִּי (בְּרֵאשִׁית רַבָּה טו, ה): צְדִיקִים תְּחַלְּתָן יְסוּרִים וְסוּפָן שְׁלֹנָה; הֵינּוּ בְּתַחֲלָה הַכֹּל נִעְלָם וְנִסְתָּר מֵהֶם, אֲבָל לְבִסּוּף זֹכִים לְרֵאוֹת הַתְּגִלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַיִן בְּעַיִן. חֲמֻדַת לְבָבִי! הָעֶקֶר שֶׁבְּכָל הָעֶקְרִים, לֵהִיּוֹת רִגִיל לְבִטֹּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, וְלַחֲקֵק בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע כִּי דָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נִעְשֶׂה מִעֲצָמוֹ, רַק הוּא יִתְבָּרַךְ בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מִבְּעַל בַּחֲרִיה, צָרִיף לִידַע כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הֵהֱשִׁיגָה וְהִדְעַת הוּוּ הַמְּשִׁיף דְּוֹד הַמְּלִיף בְּאַנְשֵׁיו, כְּעֵנֶיֶן שְׁנֹאֲמֵר (שְׁמוּאֵל-ב טו, י): "ה' אָמַר לוֹ קָלֵל"; וְיִדְעָה זֹו הִיא עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, הַמְּשַׁכַּת הַהִשְׁגָּחָה (עַיִן לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן רנ), וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשֶׁחֵס וְשֵׁלוֹם, יְבוֹאוּ עֲלֶיךָ בְּזִיוּנוֹת, עֶקֶר הָעֲצָה — לְדוֹם וְלִשְׁתֵּק, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (עַיִן לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן ר), כִּי דִיָּקָא עַל-יַדֵּי הַדְּמִימָה וְהַשְׁתִּיקָה נִעְשֶׂה בְּסוּד חִירִיק, שֶׁהִיא נִקְדָּה זַעֲרִיתָא, כִּי נִעְשֶׂה בְּטֵל וּמְבִטֵּל כְּחָרָס, וְזוֹכָה לְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי, וְנִעְשֶׂה "אָדָם" לְשִׁבַת עַל הַכֶּסֶא, שֶׁהוּא סוּד הַכְּנַעַת וּבִטּוּל הַחֲמֵר לְגַמְרֵי, וּמְאִירָה הַצּוּרָה; וּבְאַמַּת בְּנִקֵּל לְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, כְּשִׁזּוֹכָה לְבִטֹּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִרְאֶה וְלֹא יִשְׁמַע מִשׁוֹם דָּבָר, כִּי אִם אֲמַתַּת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְצָרִיף שִׁתְּדַע, כִּי עֶקֶר שְׁלֵמוֹתוֹ שֶׁל אִישׁ כָּשֵׁר הוּא כְּשֶׁאֵינּוּ אֲחוּז וּמְקַשֵּׁר אֶל זֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, כְּמוֹכָא בְּאַרִיכוֹת סוּדָן שֶׁל דְּבָרִים אֱלוֹ בְּדָבְרֵי מְאוּר עֵינֵינוּ מוֹהֲרָנ' ת"ו"ל (בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת צִיצִית, הַלְכָה ג'), אֲשֶׁר עֶקֶר הַמְּצַר וְהַגְּלוּת וְהַמְּחַלְקַת וְהַקְּנָאָה וְהַשְׁנָאָה בֵּין בְּנֵי-אָדָם נִמְשָׁף רַק כְּשֶׁנוֹפֵל תַּחַת הַמְּקוֹם וְתַחַת הַזְּמַן, שֶׁמְשֵׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַדֵּינִים וְהַצְּמֻצוּמִים, אֲבָל תַּכְף-וּמְיָד כְּשֶׁאוֹחֵז אֶת עֲצָמוֹ בְּנִקְדַת "אָבֵן שְׁתִּיָּה", אִזּוֹ הוּא לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם וּלְמַעְלָה מִהַזְּמַן, וְאִזּוֹ אֵין שׁוֹם בְּרִיָּה יְכוּלָה לְנַגֵּעַ בּוֹ לְרַעָה וְכוּ', עַיִן שָׁם; וּמְבָאָר בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרָן (חֵלֶק א', סִימָן סא), שֶׁדַּעַת הַצְּדִיק הָאֲמַתַּת שֶׁהוּא שְׁכָל הַכּוֹלֵל, הִיא הִיא נִקְדַת "הָאָבֵן שְׁתִּיָּה", וְעַל-כֵּן כְּשִׁזּוֹכָה לְאַחוּז אֶת עֲצָמוֹ בְּה"אָבֵן שְׁתִּיָּה", עַל-יַדֵּי-זֶה זּוֹכָה לְאַהֲבֵי אִישׁ אֶת רַעְהוֹ, כִּי שָׁם אֲצֵל ה"אָבֵן שְׁתִּיָּה" נִכְלָלוֹת כָּל הַנְּפֻשׁוֹת, וְעַל-יַדֵּי הַהַפְּלָלוֹת נִעְשֶׂה שְׁמַחָה, בְּסוּד

אָשֶׁר א' תתקסג בַּנְחַל רמא

(משלי יג, ט): "אור צדיקים ישמח"; כי כשנכללות הנפשות, נעשה מהן אור, ומאיר אורו יתברך, ועל-כן הזהיר: אִינִי בַּחֲבִיבוֹתָא תִּלְיָא (ואמרו אנשי שלומנו, שהוא ראשי תבות: אינשי נחל נובע — בחביבותא תליא), כי אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל, כי אם על-ידי ההכללות והאהבה שיש בין אנשיו, ועל-כן במקום שיש אהבה ואחדות, לשם נמשך ביותר אורו הגנוז, ואפלו כשרק שנים מאנשי שלומנו מתאחדים יחד באהבה, אחנה ורעות ובקשר אמיץ וחסך, ומדברים יחד דברי רבנו ז"ל, הם נעשים כלי קבול לקבל מרבנו ז"ל יותר מאחרים, ומכל שכן כשנתאחדים עוד כמה נפשות יחד, ומדברים יחד באהבה, אחנה ורעות דברי רבנו ז"ל, אין לשער ואין לספר את עצם נפלאות האור הגנוז של רבנו ז"ל, שיזכו שיאיר ביניהם, כי זה כלל גדול, אשר אי אפשר לקבל אורו הגנוז של רבנו ז"ל, כי אם על-ידי תקף אהבה ואחדות בין התלמידים, ועל-כן עושה הסמ"ך-מ"ם מה שעושה כל מיני פעולות שבעולם לקלקל ביניהם השלום, ומפריד אותם לחבורות ולפרודים וכו', כדי שלא יוכלו לקבל ממנו כלל, ועל-כן מי האיש החפץ חיים, מי הרוצה לזכות להסתכל על תכליתו הנצחית, יראה תמיד לברח ממחלקת וסכסוכים שנעשים בכל פעם וכו', ולעולם לא ירצה להיות לשום צד, רק יברח תמיד אליו יתברך, ויאמר בפה מלא, שהוא עומד בצד ה"בעל תפלה", ואינו רוצה שום מחלקת, ואינו רוצה לבלבל את עצמו בשום בלבול, רק רוצה להכליל בו יתברך.

ההכרח לקצר ואף שיש להאריך בענין זה.

ידידך הדורש שלומך...

א' תתקסג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר לך-לך ה'תשל"ו.

שלום לאהובי, אחי, ידידי היקר, האברך השותה ממיי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

רמב אָשׁר א' תתקסג בַּנְחָל

מכתבך לנכון קבלתי ועל דבר שאלתך איך יפרש רבנו ז"ל כמה פעמים את הפסוקים ומאמרי חכמינו הקדושים, אשר לפום ריהטא קשה להבינם, כי הם הפך פרוש הפשוט. חמדת לבכי! אחד מהכללים בלמוד "לקוטי-מוהר"ן הקדוש הוא, לידע כי רבנו ז"ל אינו נפרד מהפרוש הפשוט כי הוא זה, ומה שאיך תופס הפרוש לפעמים, החסרון הוא ממך... ובאמת אי אפשר להשיג דברי רבנו ז"ל ולהבינם היטב, איך הם משלבים ומחברים בפרוש הפשוט, כי אם על-ידי תקף מדת התמימות והפשיטות, לסלק דעת עצמו לגמרי, כי דברי רבנו ז"ל עמקים מאוד במדרגת התמימות והפשיטות, באשר מרגל בפני מוהר"ן ז"ל, ומוכא כמה פעמים ב"לקוטי-הלכות" לשון זו: "התמימות שבדבריו ז"ל הם עמקים מאוד, עמק עמק מי ימצאם", כי צריך שתדע, כי דברי רבנו ז"ל הם אוריתא דעתיקא סתימאה, ושם לומדים את התורה באור התמימות דיקא. ומוכא סוד זה בתקונים (בהקדמה ה). וזו לשונו: ואוריתא דאצילות "תורת ה' תמימה" (תהלים יט, ח), ובה "תמים תהיה עם ה' אלקיך" (דברים יח, יג), עין שם; הינו כי שם באצילות תורת ה' היא תמימה דיקא, ואשר עליה נאמר: "תמים תהיה עם ה' אלקיך" ודו"ק ודו"ק; ובאמת לאחז במדרגת התמימות צריכים זכיה גדולה, כי היא המדרגה הכי גבוהה, ולא בחנם התאונן מוהר"ן ז"ל קדם הסתלקותו, ואמר: "מי יודע אם יצאתי חובת התמימות של רבנו ז"ל"; ולך נא וראה אל מה זכה להגיע התם הקדוש, "להתעלות מתכלית הירידה עד מדרגת לכנס בהיכל המלך ולדבר עמו פנים אל פנים". עמד וראה והבן וחכם, אם בעל נפש אתה, וצריך לבקש הרבה שיזפה לשוב על עוונותיו, כי כבר מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו): זהו כלל גדול, שאי אפשר לשום אדם להשיג ולתפס בדבורו של הצדיק, אם לא שתקן תחלה אות ברית קדש פראוי, ואזי יכול להבין ולתפס דבורו של הצדיק וכו', עין שם.

ההכרח לקצור.

ידידך לנצח הדורש שלומך...

אֲשֶׁר א' תתקסד בנחל רמג

א' תתקסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר לְךָ-לְךָ הִתְשַׁל"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נְגִיעוֹ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי
הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַרוֹצֵה לְשִׁתּוֹת מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶעֱח.

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי כְּכֹר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְתֹאמִין לִי, שֶׁלֹּא הִסְחָתִי
דַּעְתִּי מִמְּךָ כָּלֵל, וְהִיָּה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לְךָ, אִךְ טְרֵדוֹתֵי הַרְבּוֹת הֵן אֲשֶׁר
עִפְבוּנִי, וְהִנֵּה אֲנִי רוֹאֶה אִיךָ שֶׁהִסַּמְ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת
שְׁבָעוּלָם, וְאִינוּ מֵנִיחַ לְהִתּוֹעֵד יַחַד וּלְדַבֵּר מִתּוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן
מוֹנֵעַ וּמַעֲכֵב לְרַשֵּׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וְהַנֶּרְאָה שְׁכַל
הָעֵנָן עֵצָם בְּגִרוּנֵנוּ, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל כְּשִׁזּוּכִים לְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל, נִכְנָס
בְּאֵדָם הַרְהוּר תְּשׁוּבָה וְתִשׁוּקָה עֲצוּמָה לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִכַּף
שְׁכֵן כְּשִׁזּוּכִים לְרַשֵּׁם הַדְּבוּרִים עַל פְּנֵי הַכְּתָב, לְמַעַן יַעֲמְדוּ יָמִים
רַבִּים וְכוּ', עַל זֶה בּוֹדָאֵי מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט הַסַּמְ"ךְ-מ"ם לְמִנְעַ
וּלְעֵכָב.

עַל-כֹּל-פָּנִים אֲמַרְתִּי עֲכָשׁוּ יִהְיֶה מָה שְׁיִהְיֶה אַרוּצָה בְּדַבְרֵי
אֵלֶיךָ, אוֹלֵי נִזְכָּה לְהִתְחַדֵּשׁ מִחֲדָשׁ, אֲשֶׁר הוּא יְסוּד וְעֵקֶר בְּדַעְתּוֹ שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל, לְהִיּוֹת רְגִיל לְהִתְחִיל בְּכֹל פֶּעַם מִחֲדָשׁ. וְאֲמַרוּ אֲנִשִּׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂמָה שֶׁהִתְפָּאֵר עֲצָמוּ רַבְּנוּ ז"ל וְאָמַר (חֲזִי-מוֹהַר"ן, סִימָן רמז):
"חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם", זֶה סוֹכֵב עַל עֵנָן הַהִתְחַדְּשׁוֹת,
אֲשֶׁר גְּלוּיִים חֲדָשִׁים כְּאֵלוֹ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּגִלוּי כְּזֶה, עַד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהִתְחִיל בְּכֹל רֵגַע מִחֲדָשׁ, עֲדִין
לֹא הִקְדִּימוּ שׁוּם צְדִיק בְּעוֹלָם, כְּאֲשֶׁר נִרְאָה בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר עֲדִין לֹא
הִיָּה צְדִיק בְּעוֹלָם, שְׁיֻכַּל לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֶפְלוֹ אֶל הַכִּי גְרוּעִים
שְׁבָעוּלָם, וּלְחַזְקָם וּלְאֲמָצָם, לְרַחֲצָם וּלְנַקוּתָם וּלְהַשִּׁיבָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
עַד שְׁיֻכַּלוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ פָּנִים אֶל פָּנִים, כְּמוֹ שְׁאֵנוּ רוֹאִים אֶצֶל
רַבְּנוּ ז"ל; וְעַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, וְלַהּוֹדוֹת לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, אֲשֶׁר חִבְּלִים נָפְלוּ לָנוּ

רמד אֲשֶׁר בְּנַחַל א' חתקסד בְּנַחַל

בְּנֵעִימִים, וְאֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֲלָקְנוּ. וְכֵן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂכָבֵר נִזְכָּה לְהִשְׁאָר אֶצְל הַנַּחַל, וְלִשְׁתּוֹת מִימֵיו כֹּל יְמֵי חַיָּינוּ, כִּי צְרִיכִים לִידַע, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר יַעֲשֶׂה כֹּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם "מִבֵּית וּמִבְחוּץ" לְגַרֵשׁ וּלְרַחֵק אֶת הָאָדָם מִרְבֵּנוּ ו"ל, כִּי כֹל מִי שְׂאוּחֵז אֶת עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ ו"ל וּמְקַיֵּם עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, אִזּוֹ סוּף כֹּל סוּף זֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל מָה שְׂצָרִיף לְהַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם, אִם רַק יִזְכָּה לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ ו"ל. וְאִיךָ זֹכִים לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ ו"ל? עַל-יְדֵי לְמוֹד סִפְרֵיו וְקִיּוּם עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת; וְעַל-פֶּן חֲמֻדַּת לְבָבִי, רָאָה וְגַם רָאָה לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמָךְ שְׁעוֹר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל יוֹם, מִה טוֹב וּמִה נָעִים לְלַמֵּד עַל-כָּל-פְּנִיִם תּוֹרָה אַחַת מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְלְלַמֵּד עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְפִלוֹת" בְּכָל יוֹם, שֶׁהוּא זְכוּף הַנֶּפֶשׁ מְאֹד מְאֹד, וּמַעֲלָה שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעֲלָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), וְכֵן לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שְׂמֵאֵד מְאֹד מְחַזֵּק אֶת נַפְשׁ הַהוֹגָה בָּהֶם.

אֲהוּבִי, אַחֵי הַיֶּקָר! אֲשֶׁר אֶהְבַּת עוֹלָם אֶהְבְּתִיךָ, לְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דָּבָר שְׂבָעוֹלָם, וְאַף שְׂעֵדִין עוֹבְרוֹת עָלֶיךָ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וּסְפָקוֹת וּבְלִבוֹלִים וְהִרְהוּרִים רְעִים וְכוּ' וְכוּ', עַל-כָּל-פְּנִיִם כְּבָר הוֹרָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל בְּגִלּוֹי הַנוֹרָא וְהַנְּפֵלָא שֶׁל "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), אִיךָ שְׂצָרִיף לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְחַפֵּשׁ אֶצְלוֹ וְאַצֵּל אַחֲרַיִם נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, וְלִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלָדוֹן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרַיִם תָּמִיד לְכַף זְכוּת, עֵין בְּפְנִיִם הַגִּלּוֹי הַנְּפֵלָא הַזֶּה, וְאֲשֶׁר מוֹהַר"ן ו"ל הִזָּה רְגִיל מְאֹד לֵאמֹר בְּכָל פֶּעַם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "נִאֲהָר אֲזַמְרָה, נִאֲהָר אֲזַמְרָה"^ב, הֵינּוּ לִילְךָ עִם הַהַתְגַּלוֹת הַנוֹרָאָה הַזֹּאת. וְאָמַר שֶׁהוּא יְסוּד וְעָקָר בְּקִיּוּם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, כִּי עַל כָּל אֶחָד עוֹבֵר בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִה שְׂעוֹבֵר, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ל.): בְּכָל יוֹם וְיוֹם

(ב) רַק אֲזַמְרָה, רַק אֲזַמְרָה.

אֲשֶׁר א' תתקסד בנחל רמה

יָצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְחַדֵּשׁ עָלָיו וּמִבְקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ, עַיִן שָׁם; וְלוֹלֵא עֲזָרְתוֹ
 יִתְבַּרְךָ לֹא הִיָּה יָכוֹל לְהִתְקַיֵּם. וּמַהי עֲזָרְתוֹ? יִתְבַּרְךָ? שְׁשׂוֹלֵחַ לָנוּ בְּכָל
 דּוֹר וָדוֹר צְדִיקִים יְסוּדֵי עוֹלָם, אֲשֶׁר מְחַיִּים וּמְחַזְּקִים וּמְאַמְצִים אֶת
 כָּל הַנִּפְשׁוֹת הַעֵיפוֹת וְהַצְּמָאוֹת, וְנוֹפְחִים בָּהֶם רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה
 לְגַמְרֵי, וּמוֹלִיכִים אוֹתָם עַל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר לְשׁוֹב וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ.
 וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא פְּרַשְׁת וַיֵּרָא): אֲשֶׁרִיֵּהֶן
 הַצְּדִיקִים וְאֲשֶׁרִי דְבִקִּיָּהֶם, פִּי עַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְהִיּוֹת מְקַרֵּב וְדְבוּק
 לָהֶם, אֲזִי סוּף כָּל סוּף גַּם-כֵּן יִזְכֶּה לְשׁוֹב וּלְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, פִּי
 (חֲגִיגָה יב:): הָאֶרֶץ עוֹמֶדֶת עַל עַמּוּד אֶחָד וְצְדִיק שָׂמוּ; וְעַל-כֵּן מֵאֲחֵר
 שְׂכָבָר עֶבֶר עָלֶיךָ בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים מֵהַ שְׂעֶבֶר בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת... וְזָכִיתָ
 בְּזָכִיּוֹת חֲנָם לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבֵּנוּ ו"ל, רְאֵה לְאַחֲזוֹ אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ ו"ל,
 וְתִכְנַס בְּשַׁעַר שֶׁל הַקְּדָשָׁה אֲשֶׁר עָלָיו נֹאמַר (תְּהִלִּים קיח, ט): "זֶה
 הַשַּׁעַר לַה' צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ", וּמַהוּ הַשַּׁעַר? גְּלֵה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל
 (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד): תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ
 לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל
 לְבוֹ וְכָל מֵה שְׂעוֹבָר עָלָיו בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם
 רֵעֵהוּ, וְאֲשֶׁר עַל הַדְּבָר הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא הַזֶּה נֹאמַר (בְּרַאשִׁית כח, יז):
 "אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹקִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם" כְּמוּכָא בְּתַקוּנִים, פִּי
 קוֹל דָּא סְלָם, הֵינּוּ כִּי הַסְּלָם לְעֵלוֹת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ הוּא קוֹל הָאָדָם
 שְׂזוּכָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁנֵה רְאֵה יַעֲקֹב אֲבִינוּ בְּחִלוֹם שְׁהוּא שַׁעַר
 הַשָּׁמַיִם, וְאֲשֶׁר עַל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרַאשִׁית רַבָּה טט, ו):
 אָמַר רַבִּי אַחָא: עֲתִיד הַשַּׁעַר הַזֶּה לְהִפָּתַח לְהַרְבֵּה צְדִיקִים כִּיּוֹצֵא
 בָּהּ, פִּי יִהְיֶה זְמַן שֶׁתִּהְיֶה דֶּרֶךְ זֹאת כְּבוֹשָׁה לְרַבִּים; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי
 וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּעַבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, לְהִיּוֹת
 רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֶזֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכָל אֲשֶׁר עִם
 לְבָבוֹ יִשִּׁיחַ וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, וַיַּעֲשֶׂה בְּעֲצָמוֹ מִתּוֹרוֹת רַבֵּנוּ ו"ל
 תְּפִלוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה שִׁיחֵהוּ לוֹ הַרְבֵּה דְבוּרִים, פִּי סְפָרֵי רַבֵּנוּ
 ו"ל מְלֵאִים עֲצוֹת וְהַנְּהַגוֹת יִשְׁרוֹת, וְרֵאוּי לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֵּנוּ יִתְבַּרְךָ,
 שְׂיִזְכֶּה לְקַיֵּם הַכֹּל, וְעַל-יְדֵי שְׂמֵרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְבַקֵּשׁ עַל-פִּי כָּל
 תּוֹרָה וְתוֹרָה מִ"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ הַרְבֵּה דְבוּרִים,

פי תכף-ומיד כְּשִׁיכְנֵס בַּשָּׁעַר וַיְדַבֵּר, יִזְכֶּה לְדַבּוּרִים רַבִּים, וַיִּקְרָא
 אֶצְלוֹ מֵאַמְרָם ו"ל (בְּכֹא בַתְּרֵא ז'): תִּרְעָא דְרוּחַ רִנָּח, הֵינּוּ כְּשֶׁרַק
 יִתְחִיל לְהַכְנִס בַּשָּׁעַר שֶׁל הַתְּפִלָּה יִזְכֶּה שִׁיתְרַחֵב לוֹ; כִּי כֵן הַדְּרָךְ,
 כְּשֶׁרוֹצִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, נִסְתָּם פִּיּוֹ וְנִתְעַקֵּם לְכַבּוֹ, עַד שֶׁאֵין לוֹ
 שׁוּם דַּבּוּרִים כָּלֵל כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲבָל כְּשֶׁרַק מְרַגֵּל
 אֶת עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת מַתּוּרוֹת רַבָּנוּ ו"ל תְּפִלוֹת, נִתְרַחֵב שֶׁעַר הַתְּפִלָּה,
 וַיֵּשׁ לוֹ דַּבּוּרִים רַבִּים; וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי, רְאֵה גַם רְאֵה מֶה לְפָנָיִךְ,
 וַחֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד הֵן לְשֶׁקֶד בְּכָל יוֹם יוֹם עַל דְּלִתּוֹת סִפְרֵי רַבָּנוּ
 ו"ל, וְהֵן לְהַתְּבוּדָה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְלִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּפִרְטֵי פִּרְטֵי
 הַכֹּל, כְּאִשֶּׁר מְסֻפְּרִים לְחֹבֵר טוֹב, וְתִקְרָא (מְשַׁלֵּי ט, לז): "אֲשֶׁרִי אָדָם
 שָׁמַע לִי לְשֶׁקֶד עַל דְּלִתֵּי יוֹם יוֹם לְשֶׁמֶר מְזוּזוֹת פְּתַחִי", וְדַרְשׁוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּמִדְרַשׁ שׁוֹחֵר טוֹב עַל פְּסוּק זֶה): לְשֶׁמֶר מְזוּזוֹת פְּתַחִי
 — אֵלּוֹ שְׁעָרֵי תְּפִלָּה, עֵינֵי שָׁם; וְכִבָּר יְדוּעַ לָךְ גְּדֹל אוֹהַרֵת רַבָּנוּ ו"ל
 עַל לַמּוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט, וּמְדַבֵּר וּמְבָאֵר
 בְּאַרְיֵכוֹת בְּקוּוֹטְרִס סֵדֶר דְּרַף הַלְמוּד עַל-פִּי דַעַת רַבָּנוּ ו"ל), וְעַל-כֵּן מְדִי עֲסָקְנוּ
 בַּשָּׁעַר הַתְּפִלָּה, נַעֲסֵק גַּם בַּשָּׁעַר הַהֶלְכָה, כִּי גַם לַמּוֹד הֶלְכָה נִקְרָא
 שֶׁעַר, כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה ז, י): "שֶׁעַר בַּת
 רַבִּים" (שִׁיר הַשִּׁירִים ז, ה) — זֶה הֶהְלֵכָה שִׁיוּצֵאת מִבַּיִת שֶׁעַר וּמְרוּחַת
 לְרַבִּים, עֵינֵי שָׁם; וְכֵן אָמְרוּ (בְּרִכוֹת ח): אוֹהַב ה' שְׁעָרִים הַמְצִינִים
 בַּהֶלְכָה יוֹתֵר מִבַּיִתֵי כְּנִסְיֹת וּבַיִתֵי מְדַרְשׁוֹת, עֵינֵי שָׁם; וְכִבָּר מְבָאֵר
 בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן ח'), שֶׁעַל-יְדֵי לַמּוֹד הֶלְכָה נִתְבָּרַר הַטּוֹב
 מִהָרַע, עֵינֵי שָׁם; עַל-כֵּן מֶה טוֹב וּמֶה נָעִים שֶׁתְּהִיָּה רַגִּיל בְּלַמּוֹד
 שְׁלַחַן עֲרוּף כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם, וְתִתְחִיל מִהָאַרְחַ חַיִּים, וּכְשֶׁתְּסִים
 תִּתְחִיל יוֹרֵה דַעַה, וְאַחֲרֵי-כֵן אֲבָן הָעֶזֶר וְחֻשָּׁן מִשְׁפָּט, וְאַחַר תִּתְחִיל
 עוֹד פַּעַם, וְאִם בְּפַעַם הֶרְאֵשׁוּנָה קָשָׁה וְכִבָּד עָלֶיךָ לְצַמְצֵם מִחֶדָּה
 וְחוֹשֵׁיף לְלַמַּד עִם כָּל הַנוֹשְׂאֵי פְּלִים, תִּלְמַד עַל-כָּל-פָּנִים בְּפַעַם
 הֶרְאֵשׁוּנָה רַק מִחֲבֵר רַמ"א מִכָּל הַד' חֶלְקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף, שֶׁהוּא זְכוּף
 הַנֶּפֶשׁ גְּדוֹל מְאֹד. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ שֶׁהֵיִסוּד וְהָעֵקֶר בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב,
 שֶׁעֲלֵיהֶם הִזְהִיר רַבָּנוּ ו"ל בְּחֹק וְלֹא יַעֲבֹר כָּל יוֹם הוּא "שְׁלַחַן עֲרוּף

אֲשֶׁר א' תתקסד בַּנְחָל רמז

וְהַתְּבוּדָהּ, שֶׁהֵם שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים שְׁצָרִיכִים לְהִכָּנֵס בָּהֶם בְּכָל יוֹם, וְאוֹלֵי הֵם שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים שֶׁהָיוּ לְדוֹר, שֶׁעַל יָדָם נִצַּל כְּמוֹכָא בְּמַדְרָשׁ שׁוֹחֵר טוֹב (תְּהִלִּים ק, נט), עַיִן שָׁם; כִּי דוֹד הָיָה עֲמוּד הַתְּפִלָּה וְעֲמוּד הַתּוֹרָה וְדו"ק.

חֲמֻדַּת לְבָבִי, אוֹדוֹת הַמְּקָרָה שְׁקָרָה לָךְ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, כְּכֹר גְּלוּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, וְאָמַר תְּכַף-וּמִיד כְּשִׁזְזוּכָה לְאוֹמְרוֹ, אַל יִדְאָג כָּלָל, וְאַל יִחְשַׁב עוֹד בְּזֵה (מ'זאל נִישֵׁט אֵיבֶעֶר טְרַאכְטֵן), וְעַל-כֵּן רָאָה גַם רָאָה אִם אֶפְשָׁר שְׁתֵּאמַר בְּכָל יוֹם כָּל הַשָּׁנָה אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, וְאִם אֶפְשָׁר גַּם לְהִזְהַר בְּכָל יוֹם בְּטְבִילַת מְקוּהָ כָּל הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל הַבְּטִיחַ שְׁמִי שְׁיִלָּךְ בְּכָל יוֹם לְטַבַּל בְּמְקוּהָ, יֵשׁ לוֹ תְּקוּהָ טוֹבָה לְתַקֵּן הַכָּל, וְכֵן לְהִרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה שֶׁל זְכוּת הַרְבִּים, וְאִזּוֹ אֵין לָךְ לְדַאֵג כָּלָל, כִּי בְּיָדָי תַּעֲלֶה לָךְ הַשָּׁנָה, וְתִהְיֶה מְבֻטָּח לְעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יִמָּא פ.ח): וְאִם עָלְתָה לוֹ שָׁנָה מְבֻטָּח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא; וְעַל-כֵּן תִּרְאֶה לְקַיֵּם דְּבָר זֶה כָּל הַשָּׁנָה: א. לֹאמַר בְּכָל יוֹם הַתְּקוּן הַכְּלָלִי. ב. לִילָךְ לְמְקוּהָ בְּכָל יוֹם. ג. וְלַתַּת צְדָקָה בְּכָל יוֹם לְמַעַן זְכוּת הַרְבִּים. וּכְכֹר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה טז): כָּל שָׁנָה שְׂרָשָׁה בַתְּחִלָּתָהּ מִתְּעַשְׂרֵת בְּסוּפָהּ; הִינּוּ עֹבְרֵי עָלֶיךָ הַעֲנִינֵי הַזֶּה שֶׁהוּא בְּחִינַת "רְשָׁה", אִם תִּרְבֶּה בַּשָּׁנָה הַזֶּה בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָהּ וְלִמּוּד שְׁלִחַן עֲרוּךְ, וְלְהִזְהַר בְּכָל יוֹם מִהַשְּׁלֵשָׁה דְּבָרִים הַנ"ל, אִזּוֹ בְּסוּף הַשָּׁנָה מִתְּעַשְׂרֵת, שְׁתִּהְיֶה בְּחִינַת "עֲשִׂיר", וְתִמְלֵא אֶת הַחֲסָרוֹן.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מְרַב הַטְּרָדָה.

הַכּוֹתֵב בְּחִפְזוֹן,
יְדִידֶךָ לְנִצָּח...

פֶּה תִקְבַּל כְּמָה קְלִטוֹת שְׁעָשׂוּ הַבַּחֲוָרִים מִפֶּה, לְמַעַן תִּחְיֶה אֶת נַפְשֶׁךָ, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל הַמַּעוֹת שֶׁשְׁלַחְתָּ לְהַדְּפָסָה, שֶׁהוּא זְכוּת הַרְבִּים גְּדוֹלָה וְנִפְלְאוֹה מְאֹד מְאֹד.

א' תתקסה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וירא ה'תשל"ו.

מרחוק אָקרא לְשָׁלוֹם אֶל אֱהוֹבִי, אַחֵי וְרַעֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הָאֲבִירָה הַשּׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, מוֹרְנוּ הַרֵב ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת.

מכתבו הקצר עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ומאד החיית את נפשי לשמע הטוב ממך, אשר זה זמן רב לא זכיתי לזה, ויותר מהכל נכנסה שמחה בלבי, שתהלה לאל, אתה מחיה את עצמך בזה שזכית בזכיות חנם להשתטח על הציון הקדוש בעיר אומן, ומה גם שנכנסו בך רצונות וכסופים לבוא עוד פעם שמה, אשר אין למעלה מזה פידוע לנו בזה סתרי נסתרות, וכבר נדפס קצת ויותר מזה נמצא תחת ידי בכתב יד חדושים יקרים, יזכני השם יתברך להדפיסם, ותשואות חן לך על המעות ששלחת להדפסה, ובעוד כמה שבועות יצאו לאור כמה ספרים יקרי ערך: "שמירת הזמן" "קונטרס סדר דרך הלמוד", "אילן החיים", והם נפלאים מאד, תהלה לאל, ותכף-ומיד פשיגמר אשלח לך.

אהובי, אחי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת פנה, רבי המחיה ומחזק אותנו, רבי המזכירנו על תכליתנו הנצחית, רבי המעורר אותנו משנתנו העמקה, רבי המדריכנו בדרך האמת לשוב אליו יתברך, אף גם ראוי לנו לחזק את עצמנו, ולבקש בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, שנוזפה לאמונת חכמים, אשר הוא היסוד והעקר בכל התורה פלה, כמו שכתוב (שמות יד, לא): "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", ודרשו חכמינו הקדושים (הובא בילקוט בשלח, רמז רמ): אם במשה האמינו קל וחסר בה', ומה תלמוד לומר בה' ובמשה? ללמדך שכל המאמין ברוצה ישראל כאלו מאמין במי שאמר והיה העולם, עין שם; פי (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא): על-ידי אמונת חכמים נזדבף המוח וזוכה לשכל ברור, ועל-ידי-זה יזכה להוציא ולקבל מכל מה

אָשֶׁר א' תחקסה בנחל רמט

שְׁלוֹמֵךְ בַּתּוֹרָה מִשְׁפָּטֵי אֲמֶת, דְּהֵינּוּ הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
שִׂידַע אֵיךְ לְהַתְנַהֵג בְּכָל דְּבָר הוּא וְכָל הַתְּלוּיִים בּוֹ, עֵינַי שָׁם; כִּי
בְּאֵמֶת עָקֵר גְּלוּי אִוְרוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים
שֶׁבְכָל דּוֹר וָדוֹר, שְׁמוֹסְרִים נִפְשָׁם לְמַעַן כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל עֵת
וָרֵגַע, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָהֶם כַּחַ וְהַשְׂגָּה לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֲמִתַּת
מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵם מוֹרִידִים אֶת עֲצָמָם אֵלֵינוּ, וּמְאִירִים לָנוּ, שְׂאִין
שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְעַדִּין גַּם בְּמָקוֹם שְׂאֵנָחֵנוּ מְנַחִים בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים... גַּם מִשָּׁם עֲדִין יְכוּלִים לָשׁוּב וּלְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי
לְגַדְלָתוֹ יִתְבָּרֵךְ אֵין חֶקֶר, (תְּהִלִּים קִלְט, ז-ח): "אִם אָסַק שְׁמַיִם שָׁם אֶתָּה
וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" וְגו' [וְעַל-כֵּן] "גַּם חֶשֶׁף לֹא יַחֲשִׁיף מִמֶּךָ וְלִיְלֵה
כִּיֹּם יֵאִיר בַּחֲשֶׁכָה כְּאוֹרָה" וְגו'; כִּי עָקֵר הָאֶרֶץ הוּא רַק אֶצֶל
הַצְּדִיקִים, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּעֲנִית טו): לֹא הִפֵּל לְאוֹרָה
צְדִיקִים לְאוֹרָה, כִּי הֵם מְגַלִּים אִוְרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן כָּל מֵה
שְׂזוֹכִים לְהַתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם וּלְהֶאֱמִין בָּהֶם, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁף גַּם עָלָיו אִוֵּר,
וְנִכְלָלִים בְּאוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ הַמְּאִיר בְּכָל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִחְזַקְאֵל מִג,
ב): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְּבוֹדוֹ" וְגו', וְעַל-כֵּן אֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא, פָּרַשַׁת וַיְרָא): אֲשֶׁרִיֶּהֱן הַצְּדִיקִים וְאֲשֶׁרִי דְבִקִּיָּהֶם וְכו',
עֵינַי שָׁם; וְאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (תַּיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁטו): דְּבָר זֶה בְּעֲצָמוֹ
לְהִיּוֹת נִמְנָה וְנִכְלָל בֵּין חֲבוּרָה חֲבִיבָה וְאֶהוּבָה כְּזוֹ (הֵינּוּ בֵּין אֲנָשִׁים
כְּשֵׁרִים וַיְרִאִים, שְׂזוֹכוֹ לְהַתְקַרֵּב לְהַצְּדִיק הָאֲמִתִּי), זֶהוּ גַם-כֵּן טוֹב
וַיִּקֶּר מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר, וּמְכַל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן, אִם זוֹכֵה בְּעֲצָמוֹ גַם-כֵּן
לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּרִאוּי, וְהַעֲבָדוֹת וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים שְׁלוֹ בְּאִים
וְנִכְלָלִים מִמֵּילָא בְּתוֹךְ הַשְׁתַּפּוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל כָּל הַחֲבָרִים הָאֶהוּבִים,
וְאֵז הוּא טוֹבָה לְכָלֵם, כִּי גַם הֵם יְכוּלִים לְהִרְחִיב יְדֵיהֶם וּלְהַצְּלִיחַ
בְּיוֹתֵר עַל-יְדֵי הַעֲבֹדוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שְׁלוֹ (עֵינַי לְשׁוֹן זו בְּלִקוּטֵי-עֲצוֹת, אוֹת
צְדִיק, סִימָן קי), וְכִבֵּר יְדוּעַ לָנוּ, כִּי לְמַצָּא אֶת הַצְּדִיק שְׁבַדוֹר, הוּא רַק
בֵּין אֲנָשִׁיו, כִּי בְּהַצְּדִיק בְּעֲצָמוֹ אֵין לָנוּ שׁוֹם הַשְׂגָּה וְדַעַת כָּלֵל (עֵינַי
לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמ) רַק עַל-יְדֵי תַלְמִידָיו, וּמְבַאֵר בְּלִקוּטֵי-
הַלְכוֹת (שְׁלִיחִין, הַלְכָה ה'), שְׂצָרִיכִים לְהֶאֱמִין, שְׁבַדוֹאֵי נִמְצָא אַחַד אוֹ
רְבִים, שֶׁהֵם תַּלְמִידָיו הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁקָּבְלוּ תוֹרָתוֹ וּדְרָכָיו וְעֲצוֹתָיו

וּרְמִזּוֹ הַקְדוּשִׁים, שְׂיִכּוּלִים לְהַחֲיוֹת אֶת הַכֹּל, כִּי אֵין דּוֹר יְתוּם,
 וּבּוֹדָאי לֹא נִסְתַּלַּק הַצַּדִּיק, עַד שֶׁשָּׂאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה שֶׁהֵם
 הַתְּלַמִּידִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁלוֹ, שֶׁהֵם הַחֲלִיפּוֹת שֶׁלוֹ, שֶׁכְּשֶׁהֵם מְגִלִּים
 תּוֹרַתוֹ הַקְדוּשָׁה, נִחָשֵׁב כְּאִלוֹ לֹא מֵת, עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן רְאוּי שְׁתַּהַיָּה
 אֲהָבָה וְאַחֲוָה וְרַעוּת בֵּין תְּלַמִּידוֹ הַקְדוּשִׁים, כִּי (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
 א', סִימָן ג'): אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים הַנוֹסְעִים וּבָאִים לְהַצַּדִּיק הָאֲמֵת, רְאוּי
 שְׁתַּתּוֹסֵף בָּהֶם אֲהָבָה זֶה לְזֶה, וַיַּעֲוֲרוּ וַיִּזְכְּרוּ זֶה אֶת זֶה בְּעִבּוּדַת
 הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה סִימָן שֶׁהֵיחָה בְּנִתָּם רְצוּיָה בְּעַת שֶׁהִיוּ אֶצֶל
 הַצַּדִּיק, וְהִתְחִילוּ לְהִתְחַדֵּשׁ לְטוֹבָה, עַיִן שָׁם; וּבְאֲמַת אֵיתָא בְּסִפְרֵי
 פְּרָשַׁת עֶקֶב: מַה כּוֹכְבִים, אֵין בְּיַנְיָהֶם אֵיבָה וְקִנְיָה וְתַחֲרוּת, אֶף
 צַדִּיקִים אֵין בְּיַנְיָהֶם אֵיבָה וְקִנְיָה וְתַחֲרוּת, וּמַה כּוֹכְבִים אֵין אִוְרוֹ
 שֶׁל זֶה דּוֹמָה לְזֶה, אֶף צַדִּיקִים וְכוּ', עַיִן שָׁם; וְהוּא דְבַר הַנֶּצְרָךְ מְאֹד,
 כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), כִּי בְּכֹל אֶחָד יֵשׁ
 נִקְדָּה מַה שָּׂאֵין בְּחִבְרוֹ, וְרְאוּי לְקַבֵּל אֶת נִקְדַּת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַיִן
 שָׁם; כִּי בְּאֲמַת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַשּׁוֹתֵה מִמֵּי הַנְּחַל, יֵשׁ בּוֹ
 הַבְּנָה וְהַשְּׂגָה אַחֲרַת, הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת מֵה שָּׂאֵין בְּחִבְרוֹ, וּמַה
 טוֹב וּמַה נָּעִים לְקַבֵּל נִקְדַּת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה בְּאֲמַת
 לְקַבֵּל מִרְבְּנוּ ז"ל, כִּי כָּל אֶחָד הוּא צְנוּר אַחַר הַמְּשִׁיף אִוְרוֹ הַגְּנוּז
 שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, וְדַעַת לְנִבּוֹן, שֶׁכָּל זֶה הוּא רַק אֶצֶל אֵלוֹ
 הַתְּלַמִּידִים הַזּוֹכִים לְבִטֵּל אֶת דַּעְתָּם וְאֶת שְׂכָלָם לְגַמְרֵי (עַיִן
 לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), שָׂאֵז דִּיקָא מְאִיר בָּהֶם אִוְרוֹ הַגְּנוּז,
 וְכֵן הֵם אֵינֶם מְטַעִים אֶת עַצְמָם כָּלֵל, רַק בְּכֹל יוֹם חוֹשְׁבִים הַיֵּטֵב
 עַל אַחֲרֵיתָם, אוֹלֵי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְעַל-כֵּן מְבַלִּים כָּל
 הַיּוֹם וְלִרְבוֹת הַלַּיְלָה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְתוֹרָה הַקְדוּשָׁה שְׁעוּרִים
 כְּסִדְרָן כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל (עַיִן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), וּמְחַדְּשִׁים
 חֲדוּשִׁים דְּאוֹרֵיתָא, וְדַבְּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, דִּיקָא בְּאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ שָׂאֵין
 בְּמַחְשְׁבָתָם רַק אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, מְאִיר בָּהֶם דִּיקָא אוֹר הַצַּדִּיק
 הָאֲמֵת וְלֹא בְּאַחֲרִים, אֲשֶׁר כָּל הַתְּקַרְבוּתָם הִיא רַק עַל שֵׁם הַמְּשִׁאֵל,
 וְאֵינֶם מְסַתְּפִלִים עַל אַחֲרֵיתָם, וְאֵין חֲקוּק בְּדַעְתָּם אֵיךְ שֶׁכָּל רַגַע
 וְרַגַע יְכוּלִים לְקַרֵּא אוֹתָם מְלַמְעֵלָה ... וַיְהִיָּה הַהִכָּרַח לְהַפְּשִׁיט אֶת

אֲשֶׁר א' תחקסה בְּנַחֵל רנא

הגוף ... רק כל ענינם הוא כמו שגלה רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעא) על פסוק (דניאל יב, ב): "ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו ואלה לחרפות לדראון עולם" וכו', עין שם נפלאות (השם יתברך יזכנו להיות על-כל-פנים מעתה מהפכה של "אלה לחיי עולם").

ובאמת קשה וכבד לידע בזה העולם מי הוא האיש פשר ומי לא, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז), שבני-אדם נבוכים בטעותם, כי יש טועים וסוברים שצריכים להכיר את הצדיק או שאר דברים שבקדשה, להכירו בפניו בצלמו ובדמותו, שיהיה משנה בדמותו ובתנועותיו ודוקא, ובאמת לא כן הוא, כי הצדיק הוא בדמות וצלם ככל האנשים, ואין בו שום שנוי, ואף-על-פי-כן הוא ענין אחר לגמרי וכו', עין שם, ולא עוד אלא שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמג) על פסוק: כל השירים קדש ושיר השירים קדש הקדשים, כי דיקא על הצדיק המפלג במעלה נוראה ונפלאה מאד, ודוקא עליו אין רואים שום קדשה, ונדמה תכלית ההפוך וכו', עין שם; ועל-פן צריכים לברח משטיות וממחלקת של הבל, כי (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב): השאור והחמץ שבלב האדם הוא המסית את האדם, שיהרהר אחר תלמידי חכמים שבדור, ולומר זה נאה וזה לא נאה וכו', עין שם; ומובא בלקוטי-הלכות (תפלת המנחה, הלכה ו'), סוד יום טוב שני של גליות, שעושין מחמת ספק שהוא בחינת מחלקת, שמשם כל הספקות והקשיות, כי זה עקר תקון החובלים, כשמתקרבים מתוך מחלקת וספקות, ומאמינים בכל הצדיקים, אף-על-פי שחולקים זה על זה, לא כמו הלצים שאומרים, מאחר שחולקים זה על זה, הוא שומע דברי שניהם, וחולק על שניהם, כי אלו דברי ליצנות, ונוגעים בכפירות, רחמנא לצלן, רק האמת היא להפך, שצריך להאמין בכלם, ולבלי להסתכל כלל על המחלקת שביניהם (וכמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), ותאמין כי כל מצותא ומריבה, שיש בין הצדיקים השלמים, אין זה אלא כדי שיגרו שטרין אחרנין וכו', עין שם], וזהו (שיר השירים א, ח): "אם לא תדעי לך הנפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיתיך על משכנות הרעים",

רנב אָשׁר א' תתקסו בנחל

הִינוּ אִם לֹא תִדְעִי לָךְ לְמִי לְהִתְקַרֵּב כְּמוֹ שֶׁשָּׂאֵל תְּחִלָּה "הַגִּידָה לִי" וְגו' "וְאֵיכָה תִרְעָה" וְגו', עַל זֶה הָשִׁיב: "אִם לֹא תִדְעִי לָךְ" וְגו' "צְאִי לָךְ" וְגו' "וּרְעִי" וְגו' "עַל מִשְׁכָּנוֹת הָרוּעִים", הָרוּעִים דִּינָא לְשׁוֹן רַבִּים, הִינוּ שֶׁתִּתְקַרֵּב לְכֻלָּם, כִּי מֵאַחַר שֶׁאֵינְךָ יוֹדֵעַ לְמִי לְהִתְקַרֵּב, צְרִיף אַתָּה לְהִתְקַשֵּׁר בְּכֻלָּם וּלְהֶאֱמִין בְּכֻלָּם, מֵאַחַר שֶׁכֻּלָּם מְזַהְרִים אוֹתְךָ לְקַיֵּם תּוֹרַת מֹשֶׁה בְּכַתָּב וּבְעַל־פֶּה, כִּי רַק מִהֶאֱנָשִׁים הַכּוֹפְרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַחֲקִירוֹת, הָרוּצִים לְהִטּוֹת מִתּוֹרַת מֹשֶׁה, לְלַמֵּד חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּפּוֹרְקִים עַל לְגַמְרֵי וְכוּ', מִהֵם רְאוּי לְהִתְרַחֵק בְּתַכְלִית הָרַחוּק וְכוּ' וְכוּ', עַיִן שֶׁם נִפְלְאוֹת, אֵיךְ שֶׁמְגַלֶּה מַעֲצָם עֲרֻבוֹת וְהַנְעָם שֶׁיְכוּלִים לְקַבֵּל עַל־יְדֵי הַחֲבָרִים הַמְקַרְבִּים אֶל הַצַּדִּיק, וּבִפְרָטִיּוֹת אֲצֵל אֵלוֹ הַתְּלַמִּידִים אֲשֶׁר נִכְלְלוּ לְגַמְרֵי בְּהַצַּדִּיק.

חֲמִדַת לְבָבִי! יֵשׁ לְהֶאָרִיף בְּנִקְדָּה זֹו הַרְבֵּה מְאֹד, אַף אָפֶס הַפְּנָאִי, הָעֵקֶר לְבִקְשׁ תְּמִיד שְׁנוּזָה לְהִיּוֹת מֵאוֹתָם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר אֵינָם מְטַעִים אֶת עַצְמָן בְּשׁוּם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׁקָר, רַק כָּל מְגַמְתָּם וְכָל חֲפָצָם וְכָל רְצוֹנָם הוּא רַק עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל, וְצָרִיכִים לְבִקְשׁ עַל זֶה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

יְדִידָךְ לְנִצָּח...

בְּחֵרֶךְ הַזֶּה הִתְחַלְנוּ לְלַמֵּד "לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן" פֶּסֶדְרָן בְּכָל לַיִל רַבִּיעִי בְּשַׁעֲרֵנוּ בְּתַמִּידוֹת הַקָּיָם כְּכֹר כְּמָה שָׁנִים, וְעָשׂוּ הַבַּחֲוָרִים קְלָטוֹת מִהַשְּׁעוּרִים, אֲמַרְתִּי לְשַׁלַּח לָךְ.

א' תתקסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְרָא הִתְשַׁל"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אָשׁר א' תתקסו בנחל רנג

איך האב דיר שוין געשריבען א בריעף פאר די ימים הנוראים דאס די אבדה (הינו דיין טשעק) איז געפונען גינארין, אויף בין איך גינען די גאנצע צייט אין ארץ ישראל, און ברוך השם הכל לטובה, עס איז מיט גרויס חסד יעדען טריט און יעדען שריט (איכה ג'): "חסדי ה' פי לא תמנו פי לא כלו רחמיו", דען די חסדים פון השם יתברך, האט זיך נאך נישט גיענדיגט נאר אדרבה יעדע מינוט איז דא נייע חסדים, ומכל שכן וכל שכן יעדען טאג (שם): "חדשים לבקרים רבה אמונתיה" עס ווערט נתחדש יעדען אינדערפרי נייע חסדים נאר מ'בדארף גלייבען אין השם יתברך וואס ער פאר לאזט קיינעם נישט און העלפט יעדען און בפרט די וואס האבן אמונה און בעטן איהם יעדע זאך וואס זיי דארפען האבן, ווייל אמונה איז דער עקר, ווי דער הייליגער רבי האט אונז גילערנט (שיחות הר"ן, סימן לג), ווי די חכמינו הקדושים זאגן (מדרש רבה פרשת פקודי נא): כל מי שהווא גאמן, הקדוש ברוך הוא מביא ברכות על ידו, ווי עס שטייט און פסוק (משלי כה): "איש אמונות רב ברכות", און ר' נתן לערנט אונז (לקוטי הלכות, הלכה ה') דאס יעדער איד דארף זיך אן גרייטען אלע טאג פון ניי מקבל זיין אויף זיך די אמונה הקדושה אזוי ווי די חכמינו הקדושים זאגן (ספרי דברים): "בכל יום יהיו בעיניך פחדשים", וואס אויף דעם איז מרמז וואס מען הויבט אן אין קריאת שמע אלע טאג מיט די ווערטער "שמע ישראל" הער צו איד "הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד" פונקט ווי מען וויל דערציילען דעם חבר א נייע זאך זאגט מען איהם קדם הער צו וואס איך וויל דיר זאגן, אזוי אויף אלע טאג ביי קריאת שמע הויבט מען אן די ווערטער "שמע ישראל", הער צו וואס איך וויל דיר זאגן ווייל אין אמונה דארף מען זיך אלע טאג באנייען אפלו ווען מען איז שוין אין בלאטע און שאול תחתית דארף מען דארט אויף זיך שטארקען אין אמונה, און זיך דערמאנען אין איהם ברוך הוא, ברודער שטארק זיך זייער, אין אלע ענינים, אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, וואס מיר ווייסען פון אזא גרויסען רבי'ן און מיר האלטן זיך צוזאמען מיט זיינע מענטשן "ברסלב'ר חסידים", עס איז פאר

רנד אֲשֶׁר א' תתקסו בַּנְחַל

אונז נידערציגע מענטשן איין גרויסע זכיה צו אריין גיין אין חדר פון רבי'ן, למען השם, זעה צו פאלגן דעם רבי'ן וואס דער עקר אזקהר זיינע איז גיווען אויף "שמחה והתבודדות", זיין נאר פרייליך תמיד יהיה איה שיהיה, און זיך אויס רעדן דאס הארץ פאר השם יתברך ווי פאר איין אמת'ען חבר, אויך זעה צו לערנען אלע טאג, כאטש איין הלכה^ק.

ידידך לנצח הדורש שלומך...

דא שיק איה דיר צוויי טייפס ואס די בחורים האבין גימאכט כדי דו זאלסט זיך מתחזק זיין שרייב מיר וועל איה דיר שיקען נאך^ר.

ק) אני כבר כתתי לך מכתב לפני הימים הנוראים, שהאבדה (הינו הצ'ק) נמצאה, גם הייתי כל הזמן בארץ ישראל, וכרוף השם הכל לטובה, הכל עם חסד גדול בכל פסיעה ועל כל שעל, "חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמי", שהחסדים של השם יתברך לא נגמרו, אדרבה! כל דקה יש חסדים חדשים, ומכל שכן בכל יום, "חדשים לבקרים רבה אמונתך", שמתחדשים בכל בקר חסדים חדשים, רק צריך להאמין בהשם יתברך, שלא עוזב אף אחד, ועוזר לכל אחד, ובפרט לאלו שיש להם אמונה, ומבקשים ממנו כל דבר שצריכים; כי האמונה היא העקר, כמו שהרבי הקדוש למד אותנו, כמו שתכמינו הקדושים אומרים: כל מי שהוא נאמן, הקדוש-ברוך-הוא מביא ברכות על ידו, וכדכתיב: "איש אמונות רב ברכות". ורבי נתן מלמד אותנו, שכל יהודי צריך להכין את עצמו בכל יום מתדש לקבל על עצמו את האמונה הקדושה, כמו שתכמינו הקדושים אומרים: בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, שעל זה מרמז הענין שאנו מתחילים את הקריאת שמע בכל יום עם המלים: "שמע ישראל", תקשיב יהודי "ה' אלקינו ה' אחד", כמו שרוצים לספר לחבר דבר חדש, אומרים לו קדם: "תשמע מה שאני רוצה להגיד לך", כך גם בקריאת שמע, פותחים בתבות "שמע ישראל", תשמע מה שאני רוצה להגיד לך, כי באמונה צריך להתחדש בכל יום, אפילו שדבר נמצאים בבוץ ובשאול תחתית צריך גם שם להתחזק באמונה ולהזכר בו יתברך. אחי! חזק עצמך מאד בכל הענינים, אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, שאנו יודעים מרבי גדול כזה, ואנו אחוזים עצמנו עם אנשיו — ברסלבר חסידים, זה בשבילנו, אנשים פחותים, זכיה גדולה להכנס לחדר רבנו ז"ל. למען השם, ראה לצית את הרבי, שעקר אזהרתו היתה על שמחה והתבודדות, תהיה שמת תמיד יהיה איה שיהיה, ולפרש כל שיחת לבך לפני השם יתברך כמו לחבר אמת, גם ראה ללמד בכל יום לפחות הלכה אחת.

ר) פה אני שולח לך שתי קלטות שהבחורים עשו, כדי שתתחזק, כתב לי ואשלח לך עוד.

אֲשֶׁר א' תתקסז בנחל רנה

... גרו יאיר, איז גיווען אויפ'ן ציון יענע וואך מיטוואך און
איז שוין צוריק געקומען השם יתברך וועט דיר אויך העלפן דו
זאלסט זוכה זיין אן צו קומען צום ציון הקדוש נאר תפלה^ש.

א' תתקסז.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר
לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי, גר להצדיק נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך הקצר, אשר בו אתה מבשר שתהלה לאל אתה מסדר
נסיעה חדשה אל ציון רבנו ו"ל לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד
על עצם נפלאות הזכות שנפלה בחלקך, להשתדל להביא אנשים
אל ציון רבנו ו"ל, שהוא ענין נורא ונפלא מאד העולה על הכל,
פידוע לנו מהבטחת רבנו ו"ל שנוגע למקום שנוגע, וכבר הודעתי
ופרסמתי פאן לכמה מאנשי שלומנו היקרים, ועוד אם ירצה השם,
אפרסם לכל מי שרוצה לגסע אל ציון רבנו ו"ל, שיתקשר עמך
תכף-ומיד.

אהובי, אחי! אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו בצל העובר הזה
להתנדע מרבי אמת המחיה ומחזק אותנו ומוליכנו על דרך האמת
המביאה אליו יתברך, וראוי לנו לרקוד בכל יום על נעם חלקנו,
אשר שם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו, ותהלה לאל, אין אנו
מתנגדים עליו ועל אנשיו היקרים, טוב להודות להשם יתברך על
כל החסד חנם שעשה עמנו, ובפרטיות נפשות ירודות כמונו, זכינו
בזכויות חנם להגיע אל ציון רבנו ו"ל, ראוי לנו להחיות את עצמנו
בזה כל ימי חיינו, ובפרט אתה, שנוסף על זה שהיית בציון רבנו

(ש) ... גרו יאיר, היה על הציון ביום רביעי העבר, וכבר חזר, השם יתברך יעזר גם לה,
שתגיע לציון הקדוש — רק תפלה.

רנו אָשֶׁר א' תתקסז בַּנְחָל

ו"ל, עוד אתה עוסק בזכות הרבים, להביא אנשים אל הציון, בודאי ראוי לך להחיות את עצמך בזה, ולומר בכל פעם: אשרינו ואשרינו.

והנה כבר ידעת ונדפס קצת מזה, אשר לזכות להגיע אל ציון רבנו ו"ל אי אפשר, כי אם על-ידי תפלה ובקשה וצעקה, אשר צריך לצעק הרבה צעקות, שנוזה להגיע לשם, כי כפי התקונים והאורות שהנשמה מרגשת ומשגת שם, ההכרח להקדים אליה הרבה צעקות ובקשות, שנוזה להגיע "על ציון הר קדשנו" (ראשי תבות צעקה), ועל-ידי תפלה וצעקה בכל יום בשדה וביער, בודאי נוזה להגיע שם, כאשר החוש העיד, כי אחרי רבוי צעקה ובקשה זכינו שנגשנו אל הקדש פנימה, ונתקיים בנו (ישעיה לה): "ופדויי ה' ישבון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם, ששון ושמחה ישיגו, ונסו יגון ואנחה" (ועין בקוונטרס מעלת ההשתחוות על ציון רבנו ו"ל).

חמדת לבבי, רבנו ו"ל גלה לנו (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן א'): איש הישראלי נברא שתהיה לו ממשלה על המלאכים, וזה התכלית והסוף של ישראל וכו', עין שם; ויש לומר בפרשה זו (וירא), שהמלאכים באו אל אברהם, ובודאי זכה אברהם להיות נכלל בו יתברך לגמרי, ועל-פן זכה שעלה ונתעלה על הכל, אפלו על המלאכים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש תנחומא וירא): "ומצא חן" (משלי ג, ד) — זה אברהם, שהיה חביב על הבריות ועל המלאך וכו', עין שם; ואמרו בספרי פרשת האזינו, עד שלא בא אבינו אברהם לעולם כביכול לא היה הקדוש-ברוך-הוא מלך אלא על השמים, אבינו אברהם המליכו על השמים ועל הארץ וכו', עין שם; הרי שזכה למלך על עליונים ותחתונים, ועל-פן נאמר אצלו בעת עמידתו לפני המלאכים: "והוא עומד עליהם" שהוא סופי תבות א'ד'ם', והוא עומד עליהם דוקא, שעלה ונתעלה עליהם, כי נעשה בסוד אדם היושב על הפסא (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן ו'), שהוא ממשלה על הכל (כמובא באור זה באריכות נפלאה בספר "אשר בנחל", חלק א', עין שם באור נפלא על זה), וכזה יש לקשר גם תורה א' מחלק א', שבה גם-כן מתחיל רבנו ו"ל הלשון, כי איש הישראלי

אָשֶׁר א' תתקסז בַּנְחַל רנז

צָרִיךְ תָּמִיד לְהִסְתַּכֵּל בְּשׂוֹכֵל שֵׁישׁ בְּכֹל דְּבַר וְכוּ', עֵינַי שָׁם; שְׂבֻשְׁנֵי חֲלָקֵי הַלְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן מִתְחִיל בְּלִשׁוֹן "אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי", כִּי בְּאַמַּת הֵם דְּבַר אֶחָד, כִּי מֵהוּ מְלֶאֶךְ? הוּא רוֹחֲנֵיּוֹת אֶלְקֵי בְּלִי לְבוּשׁ גְּשָׁמִי, וּמֵהוּ יִשְׂרָאֵל? רוֹחֲנֵיּוֹת אֶלְקֵי עִם לְבוּשׁ גְּשָׁמִי, וְכֹל עֲבוֹדַתְנוּ הִיא, שְׂמֵתְקֶךָ דְּחֻקוֹתֵנוּ וּבִלְבוּלֵינוּ וְהִרְפָּתְקָאוֹתֵינוּ, נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמֵנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְנִפְשֵׁט אֶת הַלְבוּשִׁים מִפְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ג), שְׁזָהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שְׁלֵנוּ, שְׁנִזְכָּה לְהַפְשִׁיט אֶת הַגְּשָׁמִיּוֹת מִכָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה, וְנִזְכָּה לְהַפְשִׁיט אֶת שְׁזוּהֵי מַדְרַגַּת הַמְּלֶאכִים, וְאִזּוֹ כְּשֵׁי-יִשְׂרָאֵל בָּא לְמַדְרַגָּה זוֹ, הָרִי הוּא גְּדוּל מִמְּלֶאֶךְ, וְהוּא מוֹשֵׁל עָלָיו, כִּי הַמְּלֶאֶךְ הוּא רוֹחֲנֵיּוֹת אֶלְקוֹת בְּלִי לְבוּשׁ, וְעַל-כֵּן אֵין בּוֹ חֲדוּשׁ כָּל-כָּף שְׁזוּכָה לְהַפְשִׁיט אֶת פְּנֵי אֶל פְּנֵי, אֲבָל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁהוּא מְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ גְּשָׁמִי, וְעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר — מְנִיעוֹת וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים וְכוּ' וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוּ מֵיֵאָשׁ עֲצָמוֹ, אֲדַרְבֵּה, מִתְקַן דְּחֻקוֹתָיו וּבִלְבוּלוֹ הוּא רֵץ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּפּוֹשֵׁט אֶת לְבוּשֵׁי הַגְּשָׁמִים מִכָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה, זֶה נִקְרָא חֲדוּשׁ, וְאִזּוֹ הוּא לְמַעַלָּה מִמַּדְרַגַּת מְלֶאֶךְ; הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכָּנוּ לְהַגִּיעַ אֶל זֶה, לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֵנוּ וְלִבְרַח בְּכֹל יוֹם לְמָקוֹם מֵיִחָד שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְלִדְבַר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאִשֶּׁר מְדַבְּרִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ.

נָא וְנָא, חֲמִדַּת לְבָבִי, הִנֵּה הָעוֹלָם הַזֶּה כְּצֵל עוֹבֵר, וְאֵין לָנוּ לְתַפְסֵ אֶת הַיּוֹם כִּי אִם בְּמַעַט הַדְּבוּרִים שְׁזוּכִים לְדַבֵּר וְלִשְׁיחַ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא הַצְּלָחָה לְנִצְחַת נְצָחִים, רָאֵה לְקַיֵּם זֹאת, וְאִזּוֹ טוֹב לְךָ לְנִצְחַת.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

הַיּוֹם הַזֶּה הִתְחַלְנוּ לְלַמַּד "לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן" כְּסֻדְרָן, וְהִבְחוּרִים עָשׂוּ קְלָטוֹת, וְעַל-כֵּן אֶמְרָתִי לְךָ לְעַת עֵתָה שְׁלֵשׁ קְלָטוֹת, שֶׁהֵן שְׁתֵּי קְלָטוֹת עַל תּוֹרָה א', וְלְעַת עֵתָה קְלָטוֹת אַחַת עַל תּוֹרָה ב', וְכִשְׂבִּיאוֹ לִי עוֹד, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אֲשַׁלַּח לְךָ, אֶקְנוֶה שְׂתַחֲיָה אֶת עֲצָמְךָ בְּהֵם, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, נִתְחַדְּשִׁים אֲצִלְנוּ בְּכֹל לַיִל רְבִיעֵי חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים

רנח אָשׁר א' תתקסח בנחל

בזכות הקבוץ הקדוש של אנשי שלומנו, שמתקבצים יחד אז, והשם
יתברך יאיר עינינו באור תורתו. הספרים: "שמירת הזמן", "קונטרס
סדר דרך הלמוד", "אילן החיים" עומדים כבר בגמר ההדפסה,
ותקף-ומיד כשיצא מהכורך אשלח על ידי הדאר אור.

ידידך לנצח הנ"ל...

א' תתקסח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, גר להצדיק
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

את המכתב לנכון קבלתי ומסרתיו כרצונך, ובין כך נזכרתי
ממך ואת גדל החסד חנם שעשית עמדי, אמרתי לכתב לך שורות
אלו. תהלה לאל אהנו החיים והשלו"ם, ואנו שותים בכל יום
מבאר מים חיים אמ"ת ואמונה, חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו
אשר עד כה עזרנו, אקנה להשם יתברך, כי עדין אתה מחזיק בתמך
לשקד ב"לקוטי-מוהר"ן הקדוש, כמו שעשית בימי אלו
הקדושים בהיותי אצלך, וכן אקנה להשם יתברך שעדין ביתך בית
ועד לחכמים ואתם מחזקים את עצמכם.

שמעתי בשורה טובה, שאתה מתכוון לנסע אל ציון רבנו ו"ל
בחרף הנה, נא ונא אל תתעצל בענין הקדוש והנורא הנה, כי תהלה
לאל, מסדרים עכשו נסיעה חדשה דרך בלגיה בימי חגכה הקדושים
הבאים עלינו לטובה, ובודאי תצליח נסיעה זו, ועל כן ראוי לך
שתכניס גם-כך ראשך בין אנשי שלומנו הנוסעים, ותכנס ותצא
בשלו, ותפעל שם כל מה שתבקש ובפרטיות שדוה הגון.

אהובי, אחי היקר! אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מרבי
אמת כזה, נחל נובע מקור חכמה, נא ונא אל תניח את העצבות
אצלך כרגע, ועל-ידי תקף השמחה תזכה שיתרחב לך, ותוכל

אֲשֶׁר א' תתקסט בנחל רנט

לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחַתְּךָ וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

יְדִידְךָ לְנֶצַח...

דְּרִישַׁת שְׁלוֹם לְהַבְּחֹר ... וְלֹא־בָרָךְ ... גַּם בְּאֵתִי לְקִיָּם מֵהַ
שֶׁהִבְטַחְתִּיךָ לְשַׁלַּח לְךָ טִיפ, וְהוּא מִהֵהִילוּלָא שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְאִם
תִּרְצֶה עוֹד אֲשַׁלַּח לְךָ עוֹד.

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי מִשְׁלוֹמְךָ הַטּוֹב וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תַּכְנִים בִּי.

א' תתקסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חַיִּי שְׁרָה ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבִי, אַחִי וְרַעִי,
הָאֲבִירָךְ הַיָּקָר הַיּוֹגֵק הַדּוֹבֵשָׁא וְחֻלְבָּא מֵהָאִי נַחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא
דְּנִבְיַע בֵּיהּ מְקוּרָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק
וְכוֹ', הֵלֵא הוּא נַחַל נֹבַע מְקוּר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר
וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה מְבָאָר עֲנִינִים נִפְלְאִים בְּכַתְבִּי
הָאֶרֶז"ל עַל-פִּי דְבְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי
כְּעַל כָּל הוֹן, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָךְ שֶׁהִכְנַסְתָּ אֶת עֲצָמְךָ בְּעַבֵי הַקּוּרָה
וְכוֹ'.

וְאוֹדוֹת מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ... וְהִרְחַבְתָּ אֶת הַדְּבֹר בְּזֶה מְאֹד כְּמָה
עֲמוּדִים... צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֱהוֹבִי, אַחִי, כִּי בְּשִׁבִיל זֶה שְׁלַחוּ וְהוֹרִידוּ
אֶת נִשְׁמַת רַבְּנֵנוּ ז"ל לְעוֹלָם בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹה, כִּי הוּא הַכִּין כְּלִים,
אֲשֶׁר מְשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ יִכְבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם, וּמוֹבָא בְּהַמְּכַתֵּב שֶׁל
הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שְׁשָׂאֵל אֶת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ:
"אִימְתִי יְבוֹא מֵר" ! וְהַשִּׁיב: "כְּשִׁיפּוּצוֹ מְעִינּוֹתֶיךָ חוּצָה, וְהַכֵּל יוֹכְלוּ
לִיחַד יַחּוּדִים כְּמוֹךָ" וְכוֹ', עֵינֵי שָׁם. וְהִנֵּה כְּבָר יְדוּעַ לָנוּ הַסְּפּוֹר מֵה

שְׁנֵאָרַע עִם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, עַל הַיָּם, וְרָצָה לְהַשְׁלִיךְ אֶת בְּתוֹ אָדָל, כִּי הַפְתָּבִים הָיוּ חֲבִיבִים מְאֹד מְאֹד בְּעֵינָיו, וְהַשִּׁיבָה לוֹ בְּתוֹ: "אָבָא, זָרַק אֶת הַפְתָּבִים לַיָּם, כִּי מִמֶּנִּי יֵצֵא אֶחָד שְׂעִיעֶשָׁה פְתָבִים יוֹתֵר יָפִים מֵאֵלָיו". וּכְבָר יָדוּעַ לָנוּ שֶׁזֶּה סוֹבֵב עַל רַבְּנוֹ ז"ל, אֲשֶׁר בְּאֵמַת עַל-פִּי דָרְכוּ יְכוּלִים לְצֵאת מֵעֵמֶק הָרַע וְהַחֲשֹׁךְ, וּלְהַפְגִּס אֶל תְּכֵלֶת הַמַּדְרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה וְכוּ'. וְהַעֲקָר לְהַשְׁלִיךְ שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ לְגַמְרֵי, וְעַל כֵּן אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה יַעֲשֶׂה, וַיִּקְרָם עֲצוֹתָיו בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשִּׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת וְשִׁכְל עֲצָמִי (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג), וְהִנֵּה כְּבָר נִדְפַס אֲצֵל הַ'קְרִיאַת שְׁמַע' חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוֹ ז"ל מֵעֵנִין קִדְשָׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, שֶׁהוּא הַיְסוּד וְהַעֲקָר לְקִדְשָׁת הַמַּחֲשָׁבָה וְלְהַכִּינָה לְעֵלוֹת אֶל סֵלֶם הַמֶּלֶךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי "הַפָּה, הַחֹטֵם, הָאֲזֵנִים, הָעֵינָיִם", הֵם הַשְּׁמוֹת שֶׁל הָאֲרַבְּעָה עוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, כ"ן", וְכַפִּי שֶׁהָאֵדָם זוֹכֶה לְקִדְשָׁם, כְּמוֹ-כֵן מְאִירִים בּוֹ אֵלּוֹ הַשְּׁמוֹת, וְיִכּוֹל לְטַיֵּל מֵעוֹלָם אֶל עוֹלָם, וּבְלִי קִדְשָׁת הַשְּׁבַעַת נְרוֹת, הַכֵּל דְּמִיּוֹן גָּדוֹל, וּמִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, כִּי כְּפִי שְׂאֵדָם זוֹכֶה לְקִדְשׁ "הָעֵינָיִם, הָאֲזֵנִים, הַחֹטֵם וְהַפָּה", כְּמוֹ-כֵן זוֹכֶה לְהַפְגִּס אֶל תוֹף הַקִּדְשָׁה, וְהַעֲקָר הוּא הַחֹטֵם וְהַפָּה, שֶׁבִּהְיָם הִיְתָה הַשְּׁבִירָה כְּמוֹכֵן בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, בְּסוּד מ"ה וּב"ן. כִּי צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי כָּל זְמַן שְׂאֵדָם מְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי וְכוּ', כִּי הָרוּחַ הַקִּדְשׁ אֵינוֹ שׁוֹפֵעַ אֲלָא עַל-יְדֵי קִדְשָׁת הַדְּבוּר, שֶׁהוּא הַצְּנוּר הַמְּשִׁיף שֹׁפֵעַ הַדַּעַת.

וְכֵן צָרִיךְ לִידַע כֵּן זְמַן שֶׁהָאֵדָם בְּכַעַס, וְאִפְלוּ אִיזוֹ קַפִּידָה כָּל שֶׁהִיא נִכְנָסֶת בּוֹ בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ עַל זוּלָתוֹ, עֲדִין רְחוּק הוּא מְאֹד מְאֹד שִׁשְׁרָה אֲצֵלוֹ רוּחַ-הַקִּדְשׁ, כִּי לְזָכוֹת לְרוּחַ הַקִּדְשׁ בְּרוּר אֵי אִפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי בְטוּל עֲצָמִיוֹתוֹ לְגַמְרֵי, שְׁלֵא יָרַע לוֹ וְלֹא אִכְפַּת לוֹ שׁוּם דְּבַר כָּלֵל יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, בֵּינָם בְּבִיתוֹ — עַל אֲשֶׁתּוֹ אוֹ עַל בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, וּבֵינָם בְּחוּץ — עַל חֲבָרָיו אוֹ עַל אֵלּוֹ שְׁעוֹסֵק עִמָּהֶם בְּמִשָּׁא וּמִתָּן וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָּל זְמַן שֶׁנִּכְנָסֶת אֲצֵל הָאֵדָם אִיזוֹ קַפִּידָה בְּעֵלְמָא עַל זוּלָתוֹ, יָדַע שְׂאֵי אִפְשָׁר לְקַבֵּל וּלְהַשִּׁיג אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִכָּל

אֲשֶׁר א' תחקט בנחל רסא

שָׁפָן וְכָל שָׁפָן, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כִּשְׁהוּא בְּכַעַס מִמֶּשׁ, אָז, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
 עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּמַּר לוֹ לֹא רַק בְּרוּחַנִיּוֹת,
 אֲלֵא אֶפְלוּ בְּגַשְׁמִיּוֹת, וְזֶהוּ עֵקֶר הַגִּיהֵנוּם הַמֵּר שְׁעוֹבֵר עַל רַב הָעוֹלָם,
 כִּי אֵין לָהֶם הַבְּקִיאוֹת הַזֵּה שֶׁל לְדָם וְלִשְׁתֵּק עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו,
 וְלִסְבֵּל עֲלֻבוֹנוֹת הֵן מֵאַחֲרֵים וְהֵן מֵאַשְׁתּוֹ וּמִבְּנָיו וּמִבְּנוֹתָיו, כִּי אֵי
 אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג הַשְּׁגַת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, שֶׁהוּא הָאֲרֵת עוֹלָם הַבָּא, כִּי
 אִם עַל־יְדֵי שְׁנַעֲשֵׂה בְּסוּד חִירִיק, שֶׁהוּא נִקְדָּה זְעִירְתָא (עֵין לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 לְהִיּוֹת מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְמִסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל עֵת
 וְרַגַע מִמֶּשׁ.

וְיָדוּעַ הַסְּפוּר, שְׁפַעַם אַחַת נִתְרָאָה הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ,
 זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ לְבָנוּ הַרַב הַקְּדוּשׁ ר' צְבִי ז"ל, אֵיךְ שֶׁהוּא עוֹמֵד עַל
 גְּבֵי הַר גְּבוּהָ מְאֹד מְאֹד, וּפְתָאוּם נוֹפֵל וּמִתְגַּלְגֵּל מִן הַהָר עַד לְמִטָּה
 לְאָרֶץ, וְנִתְפָּרֵד וְנִתְפּוּצָץ גּוֹפּוֹ לְאֱלָפִים וּלְרַבְבוֹת רְסִיסִים, וְנִבְהַל בְּנוֹ
 מְאֹד מְאֹד, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ מַה זֶה וְעַל מַה זֶה, וְהַשִּׁיב לוֹ הַבְּעַל-שֵׁם-
 טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, כִּי כּוֹנֵן בְּכָל רַגַע וְרַגַע בְּהִיּוֹתִי
 בְּעֵלְמָא הַדִּין בְּחַיִּים חַיּוּתִי, אֵיךְ שֶׁאֲנִי עוֹלָה עַל גְּבֵי הַר גְּבוּהָ, וְזוֹרֵק
 אֶת עֲצָמִי לְמַעַן כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ וּמוֹסֵר נַפְשִׁי עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּכָל
 עֵת וְרַגַע מִמֶּשׁ, וְעַל־יְדֵי-זֶה זָכָה לְמַה שְׁזָכָה; כִּי עֵקֶר הַשְּׁלָמוֹת אֲצִלוּ
 יִתְבָּרֵךְ הוּא הָאֲמֵת, שִׁיְהִיָּה בְּלֵב אֲמֵת, לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלִיו
 יִתְבָּרֵךְ בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל, וְצָרִיךְ תְּמִיד לְהִיּוֹת מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְמִסֵּר
 נַפְשׁוֹ אֱלִיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְלֹא יִרְצֶה רְצוֹן אַחַר
 מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה נִקְרָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל עֲלִית
 הַמְּלָכוֹת אֶל שְׂרָשָׁה בְּשֵׁלָמוֹת בְּתַכְלִית הַשְּׁלָמוֹת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק א', סִימָן קעז). וְאֵיךְ יוֹדְעִים אִם הָאָדָם אוֹחֵז בְּזֶה? כִּשְׁאִינוּ כּוֹעֵס,
 חֶסֶד וְשָׁלוֹם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, עַל שׁוּם דָּבָר, וְאֵין לוֹ שׁוּם הַקְּפָדָה אֶפְלוּ
 בְּלֵב, אָז סִימָן שֶׁהוּא בְּאֲמֵת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶהוּ כָּלֵל גַּם בְּבֵית, לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְסְבֵל מֵאַשְׁתּוֹ וּמִבְּנָיו
 וּמִבְּנוֹתָיו, וְלֹא יִכְעַס וְלֹא יִקְפִיד כָּלֵל וְכָלֵל יְהִיָּה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה וְכוּ',

רסב אָשֶׁר א' תתקע בַּנְחֵל

ובכָּל־הַזֶּה הוּא קִדְשֵׁת הַדְּבֹר, כִּי עָקַר קִלְקוּל הַדְּבֹר נִמְשָׁךְ גַּם־כֵּן מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת, שְׁמָה שְׁמִדְבָר עַל אַחֲרִים הוּא מִסְבַּת הַכַּעַס שֵׁישׁ בְּלִבּוֹ עֲלֵיהֶם, עַל־כֵּן מְדַבֵּר עֲלֵיהֶם, וְכֵן בְּשִׁבִיל הַקְּפִידוֹת שֵׁישׁ בְּלִבּוֹ עֲלֵיהֶם, רוֹצֵה לְהִרְאוֹת שֶׁהֵצִדֵּק עִמּוֹ וְכִדּוּמָה. וּבִאֲמַת כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֹ יִתְבָּרֵךְ, אָדָם כְּזֶה הוּא תָמִיד שׁוֹמֵר אֶת הַדְּבֹר, וְאֵינוֹ מִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם כִּי אִם הַמְּכַרְח לֹו מְאֹד מְאֹד מִסְבַּת פְּרִנְסָתוֹ וְכִדּוּמָה, אֲבָל בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אֵינוֹ מִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק אִם אֶחָד שׁוֹאֵל אוֹתוֹ דְּבָר — מְשִׁיבֵו בְּקִצּוֹר וְלֹא יוֹתֵר, אֲבָל הוּא אֵינוֹ מִתְחִיל לְדַבֵּר עִם אַחֵר כָּלֵל.

אַהוּבֵי, אַחֵי! כְּשֶׁתְּחַקֵּק עֲנִינִים אֱלֹו בְּדַעְתְּךָ, אֲזוֹ תִלְךָ לְבִטָּח דִּרְכָּךְ, וְלַעוֹלָם לֹא תִפֹּל (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָנִים: כט, לח, סח, עֵינֵי שֵׁם מַעֲנֵן קִדְשֵׁת הַדְּבֹר וְשְׁמִירָה מִכַּעַס); אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵנוּ שְׁזַכֵּינוּ לִידַע מִרְבֵּנוּ ז"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבְתְךָ הַנִּצְחִית הַחֲזֹק עֲצָמְךָ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַתְּמִימִים דִּיקָא, כִּי עַל יָדָם בּוֹדָאֵי גַם אֶתָּה תִּנְשַׁע וְתִזְכֶּה לְצִאת מֵהַחֲשָׁךְ וְהָאֶפֶלָה שְׁנִלְכַדְתָּ בָּהֶם, וְתִכְנַס אֶל תוֹךְ הַקִּדְשָׁה בְּתַכְלִית הַמְּדֻרְגָה הָעֲלִיוֹנָה, רַק חֲזֹק וְאֲמִץ מְאֹד מְאֹד. הַהֲכַרְח לְקִצּוֹר בְּמָקוֹם שֶׁאֲמָרוּ לְהֵאָרִיךְ, כִּי טְרֹדוֹתֵי רַבּוֹ בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים.

יְדִידְךָ לְנִצְחַת הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

גַּם תִּזְהַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַכּוֹת אֶת בְּנֵיךָ אוֹ בְּנוֹתֶיךָ, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד.

א' תתקע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצֵאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֵדֵר חַיֵּי שְׁרָה ה'תשל"ו.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשִּׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַנְּחָמֵד, גֵּר לְהִצְדִּיק נַחַל נוֹכַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שֶׁהוּא אוֹר הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח

לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, לבי נשבר בקרבי לגמרי מרובי מרירות לבך ומהחלישות הדעת שעובר עליך בכל יום ויום, כי באמת "אין לך צער בעולם כצערו של בחור", ואתה צודק מאד במה שכתבת, שכל צרה מובנת אצל העולם, כגון: לזה יש אשה רעה וכו', ולזה אין פרנסה וכו', ולזה יש איזו מחלה וכו', אבל צערו של בחור זה אין מבינה שום בריה שבעולם.

ובאמת צריך שתדע, ידידי היקר, שהשם יתברך החפץ חסד והוא מלא רחמים, הקדים רפואה למכותינו, ושלח אלינו בדורותינו אלה שהוא דור המבול ממש את רבנו ז"ל, אשר עליו נאמר (בראשית ו'): "זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידנו" וגו', והוא בנה את תבת התפלה והאמונה, אשרי מי שיזכה להחביא את עצמו בה, וינצל מפל רע', ואשר עוד לא היה צדיק בעולם אשר מבין כל-כף את האדם בפרטי פרטיות כמו רבנו ז"ל, כי יש אצלו למודים לכל בריה שבעולם דרי מעלה ודרי מטה, אשרי מי שיאחז בלמודו הטוב ובהתחזקותו המאירה ומחיה עיני ההוגים בהם באמת ובתמימות ובפשיטות גמורה, ועליו אמרו חכמינו הקדושים (חגיגה יב): העולם עומד על עמוד אחד וצדיק שמו, כי בלי רבנו ז"ל היינו נאבדים לגמרי, ובפרטיות בחורים בעתים הללו בלי דעת רבנו ז"ל הם אבודים לגמרי, רחמנא לצלן, ונופלים בכל יום ובכל שעה וכו' בירידות עצומות... רחמנא לצלן, ואף שמבחוץ אינו נראה כלל, ומה גם שהרב חולקים על זה... אבל היודע תעלומות וסתרי נסתרות יודע ומבין היטב מה שעובר על בני הנעורים בעתים הללו, אשר הפריצות והשחץ על הרחובות וכו', ודבר זה מעקם וממרר לבכם של בני הנעורים, עד אשר הם בעיניהם לאחר יאוש לגמרי, וכאלו אבד מנוס מהם, ובפרטיות בחור שנפגם כבר, רחמנא לצלן, לו נדמה כאלו לעולם לא יושע, חס ושלום, וכאלו לעולם לא יתחתן, אשר דבר זה ממררו יותר ויותר, עד שהוא בעיניו לאתר

יֵאוּשׁ לְגַמְרִי, וְהוּא שְׁבוּר וְרָצוּץ, וְלָבוּ נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְנִשְׁפָּף כַּמִּים, וּבֹכָה וּמְבַכָּה יְמֵי נְעוּרָיו שְׁעוֹבְרִים בְּחֶשֶׁךְ וּמְרִירוֹת וְעֲצָבוֹן, וּבְאֵמֶת הִרְחַמְנוֹת שְׁמֵמֵשִׁיף רַבְּנוּ ז"ל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, זֶה אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר כָּלֵל, כִּי הִצְדִּיק הוּא רַחֲמָן, וּמִמֵּשִׁיף רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּעוֹלָם (עֲזַן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), וּבְפִרְטִיּוֹת עַל בְּחוּרִים שְׁבוּרִים וּפְגוּמִים, עֲלֵיהֶם גְּבָרָה רַחֲמָנוּתוֹ עַד אֵין סוּף וְאֵין תְּכָלִית, "כִּי הִסְמֵךְ־מֵ"ם עֲזוּב אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְלוֹקַח אֶת עֲצָמוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, וְעֲזוּב אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל וְלוֹקַח אֶת עֲצָמוֹ עַל בְּחוּרִים", כְּמוֹ שְׁמֵתְאוּנָן הַנְּבִיא (אֵיכָה א, טו): "קָרָא עָלַי מוֹעֵד לְשֹׁבֵר 'בְּחוּרֵי' וְגו' "שְׁמָעוּ נָא כָּל עַמִּים וּרְאוּ מִכְּאוּבֵי בְּתוּלוֹתַי, 'וּבְחוּרֵי' הִלְכּוּ בְּשֹׁבֵי" וְגו', וְאוֹמֵר (יְרֵמְיָה ט, כ): "כִּי עָלָה מָוֶת בְּחִלּוּנֵינוּ וְגו' לְהַכְרִית עוֹלָל מְחוּץ 'בְּחוּרִים' מְרַחֲבוֹת", מְרַב פְּרִיצוֹת וְהַפְּקָרוֹת שֵׁשׁ בְּחוּץ עַל הֶרְחוּב וּבְעֵד הַחִלּוּנוֹת וְכו'... עַד אֲשֶׁר (יִשְׁעִיָּה מ): "וַיַּעֲפוּ נְעָרִים וַיִּגְעוּ 'וּבְחוּרִים' כְּשׁוֹל יִכְשְׁלוּ". וּבְאֵמֶת מִדּוּעַ לוֹקַח אֶת עֲצָמוֹ כָּל־כָּף עַל בְּחוּרִים יוֹתֵר מִהַכֵּל? כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קַנְב.): יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְנִרְדָּא. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הַעֲבוּדוֹת שְׁאֵדָם עוֹבְדֵי אֶת ה' בְּיָמֵי בְּחָרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְפוּ יִקָּר מִשְׁנִים רַבּוֹת שֶׁל זְקֻנוֹתוֹ, כִּי (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רו), זֶה כְּמָה שְׁנִים שָׂרָק יִרְדָּה נִשְׁמָתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַדִּין שׁוֹמֵעַת וְזוֹכֵרֶת נִשְׁמָתוֹ מִהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְכו'; וְעַל־כֵּן דּוֹקָא בְּיָמֵי הַנְּעוּרִים וְהַבְּחָרוֹת יֵשׁ לְהֵאָדָם פְּחוֹת עֲצוּמִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְכְמוֹ שְׁפָתוֹב (מִשְׁלֵי כ, כט): "תִּפְאָרֶת 'בְּחוּרִים' פָּחָם", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֲגִיגָה יד): אֵין לָךְ נְאֻה בְּמִלְחָמָה אֶלָּא 'בְּחוּר', וְעַל־כֵּן אָמַר הַחֶכֶם מְכַל אָדָם (קֹהֶלֶת יא, ט): "שְׁמַח 'בְּחוּר' בְּיִלְדוּתְךָ וַיִּטִּיבְךָ לְבָבְךָ בְּיָמֵי בְּחוּרוֹתֶיךָ" וְגו', וְהַבְּעַל־דְּבָר יוֹדֵעַ זֹאת, עַל־כֵּן עוֹשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבָעוֹלָם לְטָמָא וְלִשְׁבוּר אֶת מַחֵם וְדַעְתָּם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְלִבְלָבֵל אוֹתָם לְגַמְרִי, וּמִשְׁבֵּר וּמְעַקֵּם אֶת לִבָּם לְגַמְרִי, בְּאִפְּן שְׁלֵא יוּכְלוּ לְקַבֵּל וּלְהֵאִיר עַל נִפְשָׁם מְעַרְבוֹת נְעִימוֹת אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לְחִזּוֹת בְּנַעֲם ה', אֲשֶׁר תִּהְיֶה בְּעַת הַתְּגָלוֹת מְלַךְ הַמְּשִׁיחַ. (יוֹאֵל ג, א): "'בְּחוּרֵיכֶם' חִזִּינוֹת יִרְאוּ" וְגו', וּמִזֶּה בָּא שְׁכָל־כָּף הַרְבֵּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים

אֲשֶׁר א' תתקע בַּנְחַל רסה

בעוונותינו הרבים, בורחים לגמרי בגלל הירידות, כי אין להם מי שיִדְרִיכֵם, ואין מי שיִחְזֶקֶם ואין מי שיִקְרַבֵם אליו יתְבַרַךְ להַדְבִּיק מִחֲשַׁבְתֵּם בו יתְבַרַךְ, עד אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכּוּ שְׁחֲזִיזוֹת יִרְאוּ כַּנֶּ"ל, אֲדַרְבָּה אִם יֵשׁ כָּבֹד אֶחָד שְׁעוֹסֵק בָּזֶה, חוֹלְקִים וְרַבִּים עִמּוֹ וְשׁוֹפְכִים דָּמּוֹ כַּמִּים, וּמְדַבְּרִים עָלָיו כָּל דְּבַר אָסוּר, וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי מְנִיעוֹת, וּמְמַרְרִים חַיָּיו, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם הַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם, כִּי אֵין רְצוֹנוֹ כָּלֵל שְׁיִחְזָקוּ וַיִּקְרְבוּ בַּחֲוָרִים, כִּי דְבַר זֶה עֵצֶם בְּגִרוֹנוֹ, וְעַל-כֵּן עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְמַנַּע וּלְעַכֵּב מִלְּעֲזוֹר לְבַחֲוָרִים, וּמֵה גַם שְׂאֵלוֹ הַבַּחֲוָרִים בְּעֵצָמָם שֶׁהָיוּ קִדְּם בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְנִכְשְׁלוּ בַמָּה שְׁנִכְשְׁלוּ, וְהָיוּ שְׁבוּרִים לְגַמְרֵי, כְּדֶרֶךְ 'בַּחֲוָר' כַּנֶּ"ל, וּכְשֶׁעֲזַר לָהֶם מִי שְׁעֵסֵק עִמָּהֶם... וְחִזְקֵם וּבְרַכָּם וְהַתְּפַלֵּל בְּעֵדָם שְׁיִוָּשְׁעוּ, וְהַשֵּׁם יתְבַרַךְ עֲזַר לָהֶם שְׁמַצָּאוּ כָּבֹד זְוִגָם, אַחֲרֶ-כֶּף נְתַהֲפִכִים לְהִיּוֹת רוֹדְפִים אֶת זֶה... אֲשֶׁר חִזַּק וְאָמַץ וְהַתְּפַלֵּל בְּעֵדָם, וְשׁוֹכַחִים לְגַמְרֵי אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁקָּבְלוּ מִמֶּנּוּ, כְּעֵין שְׁאֲמָרוֹ חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פָּרָק א'): כֶּף הִיא מִדְּתוֹ שֶׁל אָדָם, יוֹם טוֹבָה מְשַׁכַּח יוֹם רָעָה.

עַל-כֵּן-כָּל-פְּנִיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רַחֲמָיו יתְבַרַךְ הֵם עַד אֵין סוּף וְעַד אֵין תְּכֵלִית עַל כָּל בַּחֲוֹר וּבַחֲוֹר, כִּי הוּא יתְבַרַךְ דֵּן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סח, י), וְיִוָּדַע מְקוֹם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְיִוָּדַע שֶׁהַמְּקוֹם גָּרַם לוֹ לַחֲטֹא (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), וְהוּא חֲפִץ מְאֹד בְּאֵלוֹ הָאֲנָשִׁים הַשְּׂבִים אֵלָיו יתְבַרַךְ, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים ק"ט). עַל פְּסוּק (יחֲזַקְאֵל א, ח): "וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת כְּנַפְיָהֶם", 'יְדוּ' כְּתִיב, זֶה יְדוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁפְּרוּסָה תַּחַת כְּנַפֵּי הַחַיּוֹת, כְּדִי לְקַבֵּל בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה "מִיד מִדַּת הַדִּין", וּפְרַשׁ רַש"י שֵׁם: מִפְּנֵי מִדַּת הַדִּין שֶׁמְקַטְרַגֵּת וְאוֹמְרַת לֹא תִקְבְּלֵם, וְהוּא מְקַבְּלֵם בַּסֶּתֶר, עֵין שֵׁם; וְאֲמָרוֹ בְּמִדְרַשׁ תְּנַחוּמָא פְּרַשַׁת נַח: אֵין מְכָה בְּעוֹלָם שְׂאֵין לָהּ רְפוּאָה, רְפוּאָתוֹ שֶׁל יִצְרַח הָרַע — תְּשׁוּבָה, עֵין שֵׁם; וְאֲמָרוֹ בְּפִסְקֵתָא פְּרַשָׁה מַד: גְּדוּל כַּחַה שֶׁל תְּשׁוּבָה, שְׁפִינָן שְׂאָדָם מְהַרְהַר בְּלָבוֹ לְעֵשׂוֹת תְּשׁוּבָה, מִיד הוּא עוֹלָה לֹא עַד י' מִלִּין וְלֹא עַד כ' מִלִּין

רסו אָשֶׁר א' תתקע בַּנְחָל

וְלֹא עַד ק' מִלִּין, אֲלֹא עַד מִהֲלֶךְ ה' מֵאוֹת שָׁנִים, וְלֹא עַד רָקִיעַ רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי, אֲלֹא שֶׁהוּא עוֹמֵד לִפְנֵי כֹסֵא הַכְּבוֹד, עֵינַי שָׁם; עַל-כֵּן, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל הַכַּחוֹת, וְאֵל תִּנִּיחַ אֶת עֲצָמֶךָ לִפְלֵ מִשׁוֹם דְּבַר וּמִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי בְּיָדַי בֹּא יָבוֹא גַם יוֹם יִשׁוּעָתְךָ, וְתִמְצָא אֶת זְוִיגְךָ וְתִסְפֹּר אֶת מְרִירוֹתֶיךָ וְאֶת כָּל מֵה שְׁעֵבֶר עֲלֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂחוּק, כִּי (תְּהִלִּים קכו, ב): "אֲזַי יִמְלֵא שִׂחוּק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה" וְגו', וְדַבֵּר זֶה עֹבֵר עַל הַרְבֵּה בַּחוּרִים, שְׁמֵרֵב צְרוּתֵיהֶם וְהִרְפַּתְקָאוֹתֵיהֶם נִדְמָה לָהֶם כְּאִלוּ לְעוֹלָם כְּבָר לֹא יִמְצָאוּ אֶת בֵּית זִוּגָם, וְיִמּוּתוּ רַוְקִים זְקֵנִים, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עֶזֶר לָהֶם, וְעִכְשָׁו הֵם מְסַפְּרִים אֶת הָעֹבֵר בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂחוּק, וְכֵן יִהְיֶה בְּעִזְרָתוֹ יִתְבַּרֵךְ עִמָּךְ בְּקִרְוֵב מִמֶּשׁ.

כִּי צְרִיף שִׂתְחַקֵּק הַיֵּטִב בְּדַעְתְּךָ, כִּי כָּל עֲנִיָּן מְצִיאַת הַזְּוִיג תְּלוּי רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ דִּיקָא, וְלֹא עַל-יְדֵי שְׁלוּחִים, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ רַבָּה פֶּרֶשֶׁת וַיֵּצֵא): מְצִינוּ בַּתּוֹרָה וּבַנְּבִיאִים וּבַכְּתוּבִים, שְׂאִין זְוִיג שֶׁל אִישׁ אֲלֹא מִן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בַּתּוֹרָה (בְּרֵאשִׁית כד, ג): "וַיֵּצֵן לָבֶן וּבְתוּאֵל וַיֵּאמְרוּ מֵה' יֵצֵא הַדְּבָר", בַּנְּבִיאִים (שׁוֹפְטִים יד, ד): "וַאֲבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מִהֲוָיָה הִיא", בַּכְּתוּבִים (מִשְׁלֵי יט, יד): "וּמִהֲוָיָה אִשָּׁה מְשַׁכֶּלֶת", עֵינַי שָׁם; וְעֵינַי עֲנִיָּנִים נִפְלְאִים בַּסֵּפֶר "אֶרֶץ אֲפִים", אוֹדוֹת סְבָלְנוֹת לְבַחֲוֹר, שְׁקֵשָׁה וְכַבֵּד עֲלָיו לְמִצָּא זְוִיגוֹ.

חֲמֵדַת לְבָבִי! בְּפִרְשָׁה זֹו גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל הַסּוֹד הַנִּפְלֵא שֶׁל (בְּרֵאשִׁית כד, ח): "וַיֵּאֵם ל'א תֵּאבֶה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת אִתִּי", שֶׁהָרֵאשִׁי תְּבוֹת: אֵלֵינוּ, וּבְאִמְצַע הָאוֹתִיוֹת "תֵּאבֶה הָאִשָּׁה", הֵינּוּ שְׁעַל-יְדֵי כְּוִנַּת אֵלוּל יִזְכֶּה לְמִצָּא זְוִיגוֹ (עֵינַי לְקוּשִׁי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פז). וְכִלְל כְּוִנַּת אֵלוּל הוּא כְּשִׂאָדָם שׁוֹמֵעַ בְּזִיוְנוֹ וְשׁוֹחֵק, בְּזֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת חִירִיק, בְּסוֹד נִקְדָּה זְעִירָתָא, וְזוֹכָה לְהַעֲשׂוֹת "אָדָם" הַשָּׁלֵם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶ"א (עֵינַי שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן ו') וְלַעֲבָדָה וְלַמַּעֲשֶׂה לְעֲנִיָּיִךְ.

אֲהוּבִי, אַחֵי! יָדַעְתִּי וְאֲנִי מִרְגִּישׁ מְכֹאוּבִי נִפְשָׁךְ מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, שְׂאֵתָה שְׁבוּר וְנִשְׁבֵּר בְּלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה, וְעוֹבֵר עֲלֶיךָ מֵה שְׁעוֹבֵר — מְרִירוֹת וּבְזִיוְנוֹת, יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת... וְאֵם

תרגיל את עצמך לילך במקום פנוי שאין שם בני-אדם, ושם תשב ותתחיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות... אין לשער ואין לספר מה שנעשה מזה למעלה בכל העולמות העליונים, כי אצלו יתברך חשוכה מאד מאד תפלת בחור שבור, וכמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות וכו' וכו' מלאכים עומדים סביבו בעת בכתו ותפלתו, בשעה שבוכה ומתחנן ומתנפל ומתפלל אליו יתברך: "אנה ה' ראה בעניי" ... ומרחיב בזה את הדבור.

דידי היקר! דיקא בשעה שהאדם בא לכלל שברון לב, ונדמה לו כאלו אבד ממנו מנוס, חס ושלום, דיקא אז הוא סמוך אליו יתברך בהתקרבות כזו, אשר אי אפשר לצייר בשכל אנושי כלל, כי אם הנה האדם זוכה לידע אילו שעשועים הוא גורם אז למעלה בכל העולמות, וכמה עולמות נזונים מתפלתו, אז הנה מתחזק בזה יותר ויותר, וזהו עקר פונת אלול — לבוא בכל פעם אליו יתברך מתדוש, כאלו עוד לא בא אליו אף פעם, והתפלה והשיחה צריכים להיות בכל פעם בהתחדשות חדשה, כאלו עכשו היא הפעם הראשונה שבא אליו יתברך, ועל-כן יתחיל לספר לפניו יתברך את מכאובי נפשו ושברון לבבו, כאלו עוד לא ספר לפניו, וכן בכל פעם, ואז דיקא על-ידי רבוי תפלות פד חס גבה אתהפיד, שייכמרו רחמיו יתברך, ותתהפך מדת הדין לרחמים גמורים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), ויקים אצלך (ויקרא כו, ח): "וינפלו א'יביכם לפניכם ל'חרב", כי כל המקטרגים עליך יתבטלו ויהיו נעשים כלא ממש, ותמשך אליך בת זוגך ההגונה לך מן השמים. (ירמיה כט, יא-יב-ג): "כי אנכי ידעתי את המחשבות אשר אנכי חשב עליכם נאם ה' הן מחשבות שלום ולא לרעה ליתת ל'כם א'חרית ו'תקנה, וקראתם אתי והלכתם והתפללתם אלי ושמעתי אליכם, ובקשתם אתי ומצאתם כי תדרשני בכל לבבכם".

למען השם לטובתך הנוצחית ראה לקים זאת בכל יום ויום מתדוש, לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, כי אין עצה

רסח אֲשֶׁר א' תתקעא בנחל

אחרת אלא תפלה, ותכף ומיד כשנסכם בדעת האדם שאין לו עצה אחרת רק תפלה, אז מיד יושע. ואל תאמר שכבר התפללת, כי צריך שתדע שחרב התפלה צריכים כל ימי חייו, כי היא מלחמה ארכה, ואסור להניח את החרב מידו, ותכף ומיד כשאוחז את חרב התפלה בידו — הוא מנצח, כמו שפרש מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, שבת, הלכה ז', אות נד) על פי מה שאמרו בזהר הקדוש (עין ח"א רכא): ונכא מאן דאחיד מאנא דקרבא בידוהי, מאן נצח? מאן דאחיד מאנא דקרבא בידוהי; שפשוטו כדעתו שתמיד יאחז את כלי מלחמתו שהוא התפלה, בודאי סוף כל סוף ינצח המלחמה וכו', עין שם נפלאות; כי בודאי בא זבוא גם יום ישועתך. וראוי לך ללמד בכל יום המאמר בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן פט), ולומר עליה התפלה מלקוטי-תפלות (חלק ב', סימן מה), עד שתמצא זיווגך.

ידיך לנצח המאחל לך כל טוב והצלחה רבה...

ושלום לגיסך היקר ... אשר אהבת עולם אהבתי, וגם הוא קיים את כל הנאמר במכתב זה, ונעזרו השם יתברך.

א' תתקעא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר חיי שרה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהוא אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

באתי לקיים רצונך במה שבקשת שאכתב לך. אהובי, ידידי היקר, חבלים נפלו לנו בנעימים, טוב להודות להשם יתברך, ששם נפשנו בחיים, וזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, שיש אצלו למודים נפלאים לכל הגרועים שבעולם, ומגלה להם עצות

אֲשֶׁר א' תתקעא בנחל רסט

איך לְצֵאת מַעֲמֶק יְרִידָתָם וַיִּפְּלֹתָם וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד כָּפִי מֵה שְׂיֹדֵעַ נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמִכְאוּבֵי נַפְשׁוֹ, וְעֲלִינוּ רַק לְהִטּוֹת אֲזַנֵּינוּ אֶל דְּבָרֵי הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים הַמּוֹבָאִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וּלְקִיָּמָם בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה. לְזֵאת, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, תְּקִיָּם (מִשְׁלֵי כב, יז): "הִט אֲזַנֶּיךָ וּשְׁמַע דְּבָרֵי חַכְמִים" וְגו', שְׁתַּטֵּה אֲזַנְךָ לְדְבָרֵי רַבְנוּ ז"ל, וְתַתְּמִיד מְאֹד מְאֹד בְּדְבָרֵי הַקְּדוּשִׁים הַכְּלוּלִים כְּכַר מִהַכֵּל, וְהוּא יִכְנִיס בְּךָ נִשְׁמָה חֲדָשָׁה, כִּי בְּתוֹרָתוֹ הוּא מוֹרִישׁ נִשְׁמָה חֲדָשָׁה לְנַפְשׁוֹת הַשּׁוֹמְעִים דְּבָרָיו (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן לו); וּכְכַר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְבֻמוֹת כ): מִצְנָה לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי חַכְמִים; וְאָמְרוּ (בְּשִׁמּוֹת רַבָּה כו, ט): יִתְרוֹ עַל-יְדֵי שְׁמִיעָה זְכָה לְחַיִּים, שְׁשִׁמְעַ וְנִתְגַּיֵר, שְׁנֶאֱמַר (שְׁמׁוֹת יח, א): "וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" וְכוּ', עֵין שָׁם; כִּי הָעֵקֶר תְּלוּי בְּשִׁמְעָה, לְהִטּוֹת תְּמִיד אֲזַנּוֹ אֶל סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה, וְאִז כְּכַר לֹא תִצְטָרֵךְ לְדַבּוּרִים אַחֲרִים, כִּי דְבָרֵי רַבְנוּ ז"ל יִתְחַקְּוּ וַיִּאֲמְצוּ אוֹתָךְ, וַיִּקְרְבוּ אוֹתָךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּהִתְקַרְבוֹת אֲמִתִּית, וְעַל זֶה בְּעֲצֻמוֹ הֵינּוּ בְּלִמּוּד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים בְּהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם צְרִיכִים גַּם-כֵּן לְהִתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה. (מִשְׁלֵי ב, ב): "לְהִקְשִׁיב לְחַכְמָה אֲזַנְךָ תִּטֶּה לְבָבְךָ לְתַבּוּנָה", וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּמִדְרָשׁ תַּנְחומָא (פְּרָשַׁת תְּבֵא, סִימָן ד'): "וְהִיָּה אִם שָׁמַעַתְּ שְׁמַע" (דְּבָרִים כח, א) — אִם שְׁמַעְתָּ קִמְעָא סוּפְךָ לְשִׁמְעַ הַרְבֵּה, אִם שְׁמַעְתָּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, תִּשְׁמַע לְעוֹלָם הַבָּא מִפִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. דְּבַר אַחַר: אִם זְכִיתָ לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תוֹרָה שְׁנִתְנָה בְּקוּלֵי קוּלוֹת, תִּזְכֶּה לְשִׁמְעַ אוֹתוֹ הַקּוּל שְׁכָתוּב בּוֹ "קוּל שְׁשׁוֹן וְקוּל שְׁמִתָּה" (יְרֵמְיָה ז, לד). דְּבַר אַחַר: אִם שְׁמַעְתָּ לְקוּל רַבָּךְ, סוּפְךָ שְׁאַחֲרִים שׁוֹמְעִים לְךָ, עֵין שָׁם; הָרִי לְךָ מִמַּעַלֹת הַזּוֹכָה לְהִטּוֹת אֲזַנּוֹ אֶל דְּבָרֵי תוֹרָה וְדְבָרֵי רַבּוֹ, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם תְּפִלַּת הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה נ, ה): "ה' פָּתַח לִי אֲזֵן וְנָאֲכִי לֹא מְרִיתִי אַחֲזוֹר לֹא נְסוּגַתִּי" וְגו', וַיְקִיָּם (מִשְׁלֵי כה, יב): "מוֹכִיחַ חֲכָם עַל אֲזֵן שְׁמַעַת"; אֲשֶׁר נִזְכָּה לְשִׁמְעַ אֶת הַהִתְחַזְּקוֹת וְהַהִתְעוֹרְרוֹת וְהַתּוֹכְחָה שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, וְנִזְכָּה לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמָנוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע מִחֲדָשׁ.

אהובי, אחי היקר! רבנו ו"ל גלה לנו, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה חסרון, אבל אצלי יש בהשכחה מעלה נפלאה וכו', עין שם; כי באמת צריך להרגיל את עצמו לעשות בכל רגע ורגע התחלה חדשה, ואיך זוכים לזה? דיקא על-ידי ששוכחים בכל פעם את העבר עליו, ועל-ידי-זה דיקא יכולים לחיות בכל פעם חיים חדשים לגמרי; כי עקר מרידות הצרות והיסורים הקטנים והמרורים וההרפתקאות העוברות על כל אחד בפרטי פרטיות, הם רק על-ידי שמסתכל בכל פעם על אחריו, וזוכר מה שנארע עמו בעצמו... או מה שנארע עמו מחברו... ועל-ידי-זה מצטער ויש לו חלישות הדעת ומר לו מאד מאד, רחמנא לצלן, אבל תכף-ומיד כשאדם מרגיל את עצמו במדת השכחה, ששוכח לגמרי העבר, על-ידי-זה ממילא זוכה להתחדש בכל פעם, והוא כבריה חדשה בכל פעם, ואינו ירא ואינו מתבייש משום דבר, כמו שכתוב (ישעיה נד, ד): "אל תיראי כי לא תבושי ואל תכלמי כי לא תחפירי כי בשת עלומיך תשכחי ותרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד"; והחכם מכל אדם אומר (קהלת ב, טז): "בשפך הימים הבאים הכל נשפח"; והיא עצה נוראה ונפלאה פמוכן למעין היטב, ומתבונן בהצרות והמרירות מה שעובר בהעולם אצל כל אחד ואחד, הכל מהסבה הנ"ל, שזוכר את הירידות והנפילות שלו... או שזוכר מה שחברו עשה לו... ובאמת כפי שאדם זוכה להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ולחקק היטב היטב בלבו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, פמוכן יזכה לזכר בו יתברך, וממילא ישפח את העבר; כי כפי שאדם מדבק מחשבתו בעלמא דאתי שהוא בחינת למעלה מהזמן ולמעלה מהמקום, פמוכן שוכח מה שעבר עליו — בין מעצמו ובין מאחרים, שהכל הוא מתחת הזמן ומתחת המקום, ועל עת הגאולה נאמר (ישעיה סה, טז-יז): "אשר המתברך בארץ יתברך באלקי אמן והנשבע בארץ ישבע באלהי אמן, כי 'נשפחו' הצרות הראשונות, וכי נסתרו מעיני, כי הנני בורא שמים חדשים וארץ חדשה ולא תזכרנה הראשונות, ולא תעלינה על לב, כי אם שישו וגילו עדי-עד, אשר

אַשֶׁר א' תתקעב בנחל רעא

אַנִי בּוֹרָא, כִּי הִנְנִי בּוֹרָא אֶת יְרוּשָׁלַיִם גִּילָה וְעַמָּה מְשׁוּשׁ וְגו'.

יְדִידָךְ לְנֶצַח...

א' תתקעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרֵ לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר, הָאֲבָרָךְ הַשׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... בְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ עַל מְרִירוֹת נִפְשֶׁךָ וְעַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּבְרָ קִבְלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, וְעַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ, וְרָאוּי לָנוּ לְתוֹר וּלְחִפְשׁ בְּדַבְּרֵינוּ הַקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִתְחַדֵּשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה שְׂיֵאִיר עָלֵינוּ אִזְרוּ הַגְּנוּזֵי הַמְּאִיר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

אַהוּבֵי אַחֵי, כָּלֶךְ מִכָּל אֱלוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, וּבִפְרָט... כִּי צָרִיךְ לְחַקֵּק בְּדַעְתְּךָ, אַשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵינוּ יִתְבָּרַךְ כָּלֶל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְהַכֹּל לְכָל מְשַׁנָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, (חֵלֶץ ז'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה; וּמָה שֶׁתְּצַטְרֵף יָבוֹא לְבֵיתְךָ, וְעַל-כֵּן אַהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר, אֵל תִּדְאָג דְּאִגוֹת חֲנָם, כִּי בֵּא יָבֵא גַם יוֹם יִשׁוּעָתְךָ, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרִנְסָה וְשִׁפְעַ גְּדוֹל בְּבֵיתְךָ דִּיקָא, אַךְ אַתָּה עֹשֶׂה אֶת שְׁלָךְ, לְכַרַח תְּמִיד אֶלִיו יִתְבָּרַךְ, וְלִדְבַר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִכְבֹּט לְאֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רָגִיל לְיַחַד אֶת הַיְחוּדִים שֶׁל ע"ב, ס"ג, מ"ה, כ"ן, שֶׁהֵם הָאוֹרוֹת הַנִּמְשָׁכִין עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת (כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'), וְהַאֲרִיז"ל מִפְּלִיא מְאֹד מְאֹד בְּעֶסֶק זֶה, כִּי הוּא הַמְּשַׁכַּת אִזְרוּ יִתְבָּרַךְ לְמַטָּה וְכו'; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵנוּ שְׂזָכֵינוּ לְהַתְּוֹדַע מִרְבֵּנוּ ז"ל, שְׁגִלָּה לָנוּ תּוֹרוֹת וְעֲצוֹת כְּאֵלוֹ; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְתִרְאֶה לְחִזּוֹר הַרְבֵּה פְּעָמִים עַל הַמְּאָמֵר: "אָמֵר אֵל הַכֹּהֲנִים" (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'), וְתֹאמֵר עָלֵינוּ הַתְּפִלָּה מִ"לִקוּטֵי-תְּפִלוֹת".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' תתקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִוֵּר לַיּוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, רֹאשׁ חֹדֶשׁ כְּסֵלוֹ ה'תשל"ו.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר,
הַאֲבִירֵי הַשׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

בְּאֵתֵי לְבָרְכֶךָ בְּרַבַּת "מִזֵּל טוֹב" לְבִנְךָ הַנוֹלָד לְךָ בְּמִזֵּל טוֹב,
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְזוּגְתְךָ הַצְּנוּעָה, וְאֲשַׁתְּדֵל אִם
יִרְצֶה הַשֵּׁם, לֹאמֵר הַתְּפִלָּה שֶׁל הַפְּדִיּוֹן כְּנֶהוּג בֵּין אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וּבִיּוֹתֵר תִּרְאֶה אֶתָּה בְּעֶצְמְךָ לְעוֹרֵר רַחֲמִים לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ עַל בִּנְךָ
הַנוֹלָד לְךָ לְמִזֵּל טוֹב, וְשִׁיְהִיֵּה הַנְּתוּחַ בְּהַצְּלָחָה רַבָּה, וַיִּשְׁלַח לוֹ הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּתוֹךְ שְׁאֵר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל בְּזְכוּת רַבֵּנוּ ז"ל
וּבְזְכוּת זְקֵנוּ הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁאֵתָּה רוֹצֶה
לְתַן שֵׁם הַיֵּלֶד כְּשֵׁמָם. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרַכּוֹת ז'): מִנָּא לָן
דְּשָׂמָא גָרִים, שְׁנַאֲמַר: "אֲשֶׁר שֵׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ", אֵל תִּקְרִי שְׁמוֹת
אֶלָּא שְׁמוֹת, עֵינֵן שֵׁם; וּבְנֻדְאֵי זְכוּתָם הַקְּדוֹשָׁה תִּגַּן עַל הַיֵּלֶד, וְתִרְוֶה
מִמֶּנּוּ עוֹד רַב נַחַת, וְתִגְדְּלוּ לְתוֹרָה, לְחֻפָּה וּלְמַעֲשֵׂים טוֹבִים.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, אֵל תְּנִיחַ אֶת הָעֶצְבוֹת וְהַדְּאָגוֹת אֶצְלְךָ אֶפְלוּ רַגַע,
כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתִרְבֶּה בְּצַדִּיקָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת רֹאשׁ חֹדֶשׁ כְּסֵלוֹ ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר,
נִיָּק וְחַפִּים, גֵּר לְהַצְּדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

מִכְּתִבְךָ הָאֶרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת לְבָבְךָ מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר

אֲשֶׁר א' תתקעד בנחל רעג

עֲלִיד... וְכֵן הַמְעוֹת לְהִדְפָּסָה, לְנִכּוֹן קַבְלָתִי. מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי
הִקְרָ, אֵלּוּ כָּל הַיָּמִים דִּיּוּ וְכָל הָאֲגָמִים קוּלְמוּסִים וְכָל הַרְקִיעִין
גְּוִילִין, אִי אֶפְשֶׁר לְרָשֵׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב מַעֲלַת מִצּוֹת צְדָקָה, עַד
שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכָא בְּתָרָא ט): גְּדוּלָּה צְדָקָה שְׁמַקְרַבֶּת אֶת
הַגָּאֲלָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁהַצְּדָקָה הִיא עַל הַדְּפֹסֶת וְהַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנֵינוּ
ו"ל, אִין לְשַׁעַר וְאִין לְסִפּוּר מַעֲלַת זֹו הַצְּדָקָה, כִּי הִיא צְדָקָה שְׁעוֹשֶׂה
עִם הַשְּׂכִינָה מִמֶּשׁ, כִּי יְדוּעַ מַה שְׁעוֹבֵר בְּעֵתִים הִלְלוּ בְּכָל הָעוֹלָם,
וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם יְרִידוֹת וּסְפָקוֹת
בְּאָמוּנָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כְּמוֹ שְׁכַתְּבֵת לִי ... וּסְפָרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל מְחִיִּים
וּמְחִזְקִים אוֹתָם, וּמְאִירִים בָּהֶם אֲמֵת מְצִיאוֹתוֹ יְתַבְּרָךְ, וּמְכַנְיָסִים
בָּהֶם הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרָרוֹת וְעֲצוֹת נְכוֹנוֹת אִיךְ לְשׁוּב אֵלָיו יְתַבְּרָךְ,
בְּוִדְאֵי אִין לָךְ צְדָקָה גְּדוּלָּה מְזוּ, וְעַל צְדָקָה זֹו נֶאֱמַר (תְּהִלִּים קִיט,
קמב): "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם", וּכְמוֹ שְׁפָרַשׁ מוֹהֲרַנ"ת ו"ל (לְקוּטֵי-
הַלְכוּת, בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה'): אִיזוּ צְדָקָה נִשְׁאַרֶת לְעוֹלָם? "וְתוֹרַתְךָ
אֲמֵת" — אִם נוֹתְנִים בְּעֵבֹר הַדְּפֹסֶת סְפָרֵי הַצְּדִיק הָאֲמֵת, הַמְכַנְיָסִים
קִיּוֹם הַתּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל, וּמְחִזְקִים וּמְקַרְבִּים נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם
שְׁבַשְׂמִים, עֵינִ שֶׁם; עַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְכַבִּי, תַּעֲשֶׂה בְּכָל פַּעַם מַה
שְׁבַכְחָךְ, וְתִשְׁתַּדֵּל בְּעֵבֹר הַצְּדָקָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּו, שְׁעַל צְדָקָה זֹו אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכָא בְּתָרָא י): כָּל צְדָקָה וְחֹסֵד שִׁישְׂרָאֵל עוֹשִׂין
בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׁלוֹם גְּדוּל וּפְרָקְלִיטִין גְּדוּלִים בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם
שְׁבַשְׂמִים, כִּי עַל-יְדֵי סְפָרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל חוֹזְרִים בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה,
וְעוֹשִׂים שְׁלוֹם עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ; כִּי עַקֵּר הַהִתְרַחֲקוֹת שִׁישׁ בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׂמִים הוּא רַק עַל-יְדֵי הַפְּפִירוֹת שְׁנוֹכְנֹסֶת בָּהֶם עַל-יְדֵי
רַבּוּי הַחֲטָאִים, כִּי (סְפָר הַמְּדוּת, אוֹת אָמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם
מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם; וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְעַקֵּם הַלֵּב בְּקִשְׁיוֹת וּבְסִפְקוֹת
עֲלָיו יְתַבְּרָךְ, כְּאֲשֶׁר דְּבַרְנוּ מְזֶה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ
"חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", וְהִזָּה הַדְּבוּר עַל-פִּי הַתּוֹרָה "וְאִיהַ הִשָּׂה לְעוֹלָה"
(לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן, חֶלֶק ב', סִימָן יב), וְתִמְצִית הַתּוֹרָה לְעִנְיָנוּ, כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל
לְסִפְקוֹת וְהִרְהוּרִים וּבְלָבוּלִים גְּדוּלִים, הַתְּעַקֵּם מִחוּ וְדַעְתּוֹ וּלְכַבּוּ
בְּסִפְקוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד שְׁאִין מוּצָא אוֹתוֹ יְתַבְּרָךְ כָּלֵל, שְׁאֹז מַר

עדר אֲשֶׁר א' תתקעד בנחל

ומרור לו מאד מאד... כי אין לך עוד מרירות ועצבון מזה... שנסתרים ממנו כל האורות, והוא מסבב בספקות עליו יתברך, אז תקנתו — שיביא קרבן להשם יתברך, והקרבן הוא עולה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים במדרש (ויקרא ופה ז, ג): "והעלה על ריחכם" (יחזקאל כ, לב), שעולה מכפר על הרהור הלב, עין שם; ומחמת שעכשו אין לנו בית-המקדש, בעוונותינו הרבים, ואין לנו קרבן, ואם-כן במה נתכפר על הרהור שהרהרנו אחריו יתברך? מגלה לנו רבנו ז"ל (שם בהתורה ה"ל) על פסוק (בראשית כב): "ואיה השנה לעולה", בזה שנתחיל לחפשו ולבקשו יתברך: איה מקום כבודך יתברך, איה המקום שנמצא אותך, בזה בעצמו תהיה השנה לעולה, עין שם היטב התורה הנוראה והנפלאה הזו, שהיא אורייתא דעתיקא סתימאה, מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו'. וראוי לך למען תקון נפשך להיות רגיל בתורה זאת, ולומר אחריה התפלה מ"לקוטי תפלות", וזה יועיל לך, אם ירצה השם, הרבה מאד מאד לצאת מכל המבוכות והספקות ובלבולי האמונה שעוברים עליך.

ועקר הכל, תמדת לבבי, צריכים לקים בתמימות ובפשטות העצה הקדושה הזו, שהיא כליית כל העצות, שתראה ליחד לעצמך מקום פנוי שאין שם בני-אדם, ושם תרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ואף שכל הענין יבוא לך בכבודות גדולה בתחלה, וידמה לך כאלו אין מי שישמע לך... תדע שכל זה הוא מסבת הכפירות שיש בך וכו', כי באמת פשיכניס האדם הידיעה הזו בלב שלם, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, אז בודאי היה מתפלל ומתבודד כראוי, והיה מדקדק מאד בדבריו (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב). וצריך שתדע שסגלת התפלה עולה עד אין סוף ועד אין תכלית, כי בכל דבור ודבור שאדם מדבר עמו יתברך, על-ידי-זה נבנית האמונה הקדושה, ויזכה להאיר על נפשו הארה מזו שכינתו יתברך, ויאיר לו תמיד; כי התפלה היא בנין האמונה, וכל מה שיתפלל וידבר עמו יתברך, על-ידי-זה התגדל ותתעלה אמונתו בו יתברך יותר ויותר, ואף שבהתחלה כבוד

אֲשֶׁר א' תתקעד בנחל ערה

וְקָשָׁה מְאֹד מְאֹד, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְאֶבְדָּה תִקְנָה, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל-כָּל-פְּנִינִים כְּשִׁמְרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּכָל פַּעַם לְמָקוֹם מִיַּחַד, וְשׂוֹאֵל וּמְבַקֵּשׁ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדְךָ, 'אֵיךְ' הַמְּקוֹם שְׂאוּכַל לְמַצֵּא אוֹתְךָ", עַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף יִתְעַלֶּה אֶל תְּכֵלֶת הָעֲלִיָּה. כִּי גִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל בְּפִרוּשׁ בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת. אַךְ, חֲמֵדַת לְבָבִי, גַּם עַל זֶה צְרִיכִים חֲזוּק רַב, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת צְרִיכִים בְּתַחֲלָה כְּשֶׁעֲדִין אֵינוֹ חֲזוּק בְּזֶה (עֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נַחֲלוֹת, הַלְכָה ד'). וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, אַחִי, שֶׁהֵיוּ אֲנָשִׁים שֶׁכָּבַר הָיוּ בְּאֵלְפִים וּבְרַבּוֹת מְדַרְגּוֹת גְּרוּעוֹת מְמָךְ, אַךְ הֵם הִשְׁלִיכוּ אֶת חֲכָמָתָם הַמְדַמָּה, וְצִיְתוֹ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְקִיְמוּ דְבָרָיו בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, בְּלִי שׂוֹם חֲכָמוֹת, וְסוּף כָּל סוּף זָכוּ לְמָה שֶׁזָּכוּ, כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד עֲלֵיהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ. כִּי דְבָרִים וְעֲנִינִים כְּאִלוֹ נַעֲלָמִים מַעֲיֵן כָּל חַי.

וְסִפֵּר לִי אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂבִימֵי נַעֲרוֹתוֹ וּבַחֲרוֹתוֹ הַכְּנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּסַפְרֵי חֲקִירָה, וְלָמַד בְּכֹלָם, וּבְזֶה נִכְנָסָה בּוֹ כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת גְּדוֹלָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן, עַד שֶׁנִּסְכַּם בְּדַעְתּוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלְן, רַחֲמָנָא לְצַלְן... (הַפּוּךְ הַיְאֻמוּנָה הַקְּדוּשָׁה) וְהָיָה הוֹלֵךְ עִם הַמַּחְשְׁבוֹת הָאֵלוֹ יָמִים וְשָׁנִים רַבּוֹת, וְכָל כֵּן נִתְעָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן, רַחֲמָנָא לְצַלְן, עַד שֶׁהִיָּתָה כָּל יְהוּדוֹתוֹ בְּסַפְּנָה גְּדוֹלָה, וְאִף שֶׁבֵּא מִמִּשְׁפָּחָה שֶׁל אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים וִירָאִים דוֹרֵי דוֹרוֹת, אַף-עַל-פִּי-כֵן מֵאֲחֵר שֶׁהוּא הִתְמִיד בְּסַפְרֵי חֲקִירוֹת, דְּבָר זֶה הִטִּיל בּוֹ סִפְקוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְלֹאט לֹאט עֲקָרוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכָל הַמַּצְווֹת עָשָׂה רַק כְּלִפֵּי חוּץ, מִפְּנֵי אֵימַת אָבִיו וְחֲבָרָיו, אַךְ בְּדַעְתּוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלְן, רַחֲמָנָא לְצַלְן, הָיָה הַפּוּךְ, וְהָיָה מֵר לוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי מֵצַד אֶחָד הִסְתּוֹכַב בֵּין יְהוּדִים כְּשָׂרִים, וּמֵצַד שְׁנַי לָמַד סַפְרֵי חֲקִירָה, וְדָבָר זֶה בִּלְבָלוֹ מְאֹד מְאֹד, וּבְכַפְרִיּוֹת הַסִּפְקוֹת עָנּוּ אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְכָל-כֵּן מֵר הָיָה לוֹ, עַד שֶׁהָיָה תְּמִיד בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת גְּדוֹלָה כְּדָרְךָ אֵלּוֹ הַכּוֹפְרִים וְהַאִפִּיקוֹרְסִים, אַף שֶׁנִּדְמָה עֲלֵיהֶם מִבְּחוּץ, כְּאִלוֹ אֵין חֶסֶד לָהֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת כְּלוּם, אֲבָל בְּהַצְנַע בְּתוֹךְ לְבָבָם, מֵר וּמְרוֹר לָהֶם מְאֹד מְאֹד [כִּי כְּבָר אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב), שֶׁשְׁלָמוֹת

רעו אָשֶׁר א' תתקעד בַּנְחַל

הוא רק אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ, ומי שֶׁנִּפְרַד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, חס וְשְׁלוֹם, אֶז רְחוּק
הוא מִהַשְׁלָמוֹת, כִּי תָמִיד חָסֵר לוֹ, עֵינַי שָׁמַיָא, וְכַל-כֵּף מְבַלְבֵּל הִיָּה
מֵרַב עֲקֻמוּמִיּוֹת וְקִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת, עַד שֶׁבְּכָל פַּעַם הֵלֶךְ עִם מַחְשְׁבוֹת
וְהַרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְלֹא הִיָּה יוֹדֵעַ לְשִׁית עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ,
וְהִיָּה מִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד מְאֹד לְסִפְרָא לְפָנָי מִיֵּשְׁהוּ אֶת מְרִירוֹת לְבָבוֹ וּמָה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְדָבָר זֶה בְּלִבּוֹ יוֹתֵר, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל כְּשֶׁמַּעִיק לְאָדָם,
וְאֵין לוֹ לְמִי לְסַפֵּר אֶת מְרִירוֹת נַפְשׁוֹ וּבְלִבּוֹל דַּעְתּוֹ, אֶז נִתְמַרֵּר
וְנִתְבַּלְבֵּל יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְדָבָר זֶה לְקַח אֶצְלוֹ כְּמָה וְכְמָה חֲדָשִׁים, עַד
שֶׁפַּעַם אַחַת נִזְדַּמֵּן לְאִיזָה מְקוֹם, שֶׁהִיָּה שָׁם קְבוּץ שֶׁל אַנְשִׁים, וְעַמֵּד
שָׁם בְּחוּץ בַּחוּר עִם חֲבִילָה שֶׁל סְפָרִים, וְהִצִּיעַ לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב אֶת
סְחוּרְתּוֹ, וְרָאָה שֶׁהַרְבֵּה קוֹנִים וְהַרְבֵּה אֵינָם קוֹנִים, וְנִגַּשׁ גַּם הוּא,
וְהִבְחֹר הוֹצִיא סֵפֶר מִחֲבִילָתּוֹ, וְהִצִּיעַ גַּם לוֹ: "קִנְיָה סֵפֶר זֶה, כִּי
נִפְלָא הוּא מְאֹד... בְּסֵפֶר זֶה תוּכַל לְמַצֵּא אֶת עֲצֻמָּךְ... וְעַל-יַדֵּי סֵפֶר
זֶה תוּכַל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ"... וְהוּא כְּשֶׁשָּׁמַע דְּבוּרִים אֵלּוֹ, יוֹצֵאִים
בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת כְּזוֹ מִפִּי הַבְּחוּר, מִיָּד עָבַר בְּרַעְיוֹנּוֹ — הֲלֹא
זֶה הוּא הַמְּלֶאכֶה הַגּוֹאֵל, שֶׁאֲנִי מַחְכֵּה עָלָיו... הֲלֹא אֲנִי צָרִיף לְעֵצָה
זוֹ, אֵיךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ... וּמִיָּד תָּפַס בְּיָדוֹ סֵפֶר אֶחָד, וְזֶה הִיָּה
"הַשְׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ", "כְּמָה עוֹלָה סֵפֶר זֶה?" שׁוֹאֵל אֶת הַבְּחוּר...
וְהַשִּׁיב לוֹ הַבְּחוּר מְחִירוֹ... וְהוֹסִיף לוֹ: "תֵּן כְּמָה שֶׁתִּרְצֶה, כִּי הַמַּעֲוֹת
הוֹלְכִים בְּעֵבֹר צְדָקָה"... וְהוֹצִיא מִפִּיסוֹ מִטְבַּע וְשֵׁלֶם, וְהֵלֶךְ לוֹ,
וּמִיָּד מִתְחִיל לְחַשֵּׁב הֵיכֵן אֵלָּךְ עֲכָשׁוֹ, מְקוֹם צְנוּעַ וּמְקוֹם שֶׁקֵּט,
הַלְוֵאֵי הֵייתִי מוֹצֵא... כִּי כְּפִי שֶׁאֲנִי רוֹאֶה, צָרִיף מְקוֹם שֶׁקֵּט בְּעֵבֹר
סֵפֶר זֶה... כְּדֵי שֶׁאוּכַל לְהַתְּבַוֵּן בּוֹ הֵיטֵב... אוּלַי אֶזְכֶּה לְמַצֵּא אִיזוֹ
עֵצָה לְצֵאת מִמְּבוּכוֹתֵי וְסִפְקוֹתֵי... וְנִכְנַס בְּמַחְשְׁבָתּוֹ, הִיֹּת שֶׁדָּרְכוֹ
לְטִיֵּל מִפַּעַם לְפַעַם בְּגֵן הַחַיּוֹת, וּבְזֶה הוּא מְבַלְהָ אֶת שְׁעוֹתָיו, וְאַחֲרָי
גֵּן הַחַיּוֹת יֵשׁ שָׂדֶה גָּדוֹל, מְלֵא סְלָעִים וְאֵילָנוֹת רַבִּים... הַעֲצָה הַנִּכְוֵנָה
לִילָף לְשָׁם, וּלְעֵין בְּכָל הַסֵּפֶר כְּלוֹ... אוּלַי אֶמְצֵא אִיזוֹ עֵצָה לְנַפְשִׁי...
וְתַכְּף-וּמִיָּד הִזְדַּרְזוּ וְהֵלֶךְ לְשָׁם... וּבְדָרְכוֹ עוֹבְרִים עָלָיו כָּל מִינֵי
מַחְשְׁבוֹת וְסִפְקוֹת וְקִשְׁיוֹת וּבְלִבּוֹלִים וְחֻקִּירוֹת וְעִוְנוֹנִים בְּמְבוּכוֹתָיו
וְחֻקִּירוֹתָיו הָרְעוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן... וְנִשְׁפָּר לְבוֹ בְּקַרְבּוֹ, "הַלְוֵאֵי הֵייתִי

איש כָּשֶׁר בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת כְּמוֹ ר' יוֹנָה הַחֵיט... שֶׁהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה... וְנִזְהָר לְהִתְפַּלֵּל וְתִיקֵן בְּכָל יוֹם, אוֹ כְּמוֹ ר' מֹשֶׁה הַסַּנְדֵּלר שֶׁלָּנוּ... שְׁאֵנִי רוֹאֶה אוֹתוֹ רֵץ בְּכָל עָרֵב וּבִקְרָ לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ, וְנִזְהָר לְהִתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר... אוֹי אוֹי מָה יִהְיֶה מִמֶּנִּי... וּמִתְגַּבֵּר בְּבִכְיָה רַבָּה... "הֲלֹא אֲנִי בַחֲזוֹר יְשִׁיבָה... וְנִכְנָסוּ בְּלִבִּי סִפְקוֹת וְקִשְׁיוֹת כְּאֵלוֹ, וְהֵם בְּעֲלֵי מְלֹאכָה פְּשׁוּטִים... אֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵם נוֹזְהָרִים כָּל-כָּף בְּקִלְיָה כְּבַחֲמוּרָה... וְנִזְהָרִים בְּתַפְלָה בְּצַבּוּר... וְלִי נִכְנָסוּ מִחֲשָׁבוֹת לְהַפְסִיק לְהִתְפַּלֵּל לְגַמְרִי... וְכָף מְטִיל עַד שְׁמַגִּיעַ אֶל גֵּן הַחַיּוֹת... "גֵּן הַחַיּוֹת יָפָה, פֶּה אֲנִי מְבַלְּה שְׁעוֹת שְׁעוֹת, וּמִסְתַּוָּבֵב בֵּין הַחַיּוֹת... מִסְתַּכֵּל אֲנִי עַל הָאֲרִיָּה מְלֶךְ הַחַיּוֹת... מִסְתַּכֵּל אֲנִי עַל הַנֶּמֶר, שֶׁהוּא עוֹז שְׂבַחַיּוֹת... הַיּוֹם לֹא אֶכְנָס לְשֵׁם, רַק אֲשִׁים פְּעָמֵי רְחוֹק רְחוֹק מֵאַחֲרֵי גֵן הַחַיּוֹת... שֵׁם יֵשׁ הֵר גְּבוּהָ מְכֻסָּה עִם אֵילָנוֹת... שֵׁם אֲטַפֵּס וְאֲשִׁב לִי עַל סֵלַע... שֵׁם מְקוֹם טוֹב לְהִתְיַשֵּׁב וּלְהִתְבַּוֵּן... וְכֵן מִמְשִׁיף דְּרָכּוֹ, עַד שְׁמַגִּיעַ לְאַמְצַע הָהָר... "כִּפֶּן טוֹב מְאֹד לִישֵׁב... עַל סֵלַע זֶה אֲשִׁב... וּמִתְחִיל לְעֵיץ בְּסִפֵּר "הַשְּׂתַפְכוֹת הַנֶּפֶשׁ", מְדַפְדֵּף דָּף אַחֵר דָּף, וְעֵינָיו מְאִירוֹת מְרַב שִׂמְחָה, "צָרִיכִים לִיחַד מְקוֹם מִיחַד שְׁאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם", "לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה", "לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֵת כָּל לְבוֹ", "לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה", וּבְכֵן מִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְנוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמוֹ, וּבּוֹכָה וּבּוֹכָה... שְׁעוֹת שְׁעוֹת... עַד שְׁאִין לוֹ פֶּה יוֹתֵר, וּמְרַגֵּשׁ עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרֵי — לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ. "מֵעוֹלָם לֹא שְׁמַעְתִּי וְלֹא רָאִיתִי דְבַר כְּזֶה עַד עַכְשָׁיו", וּמִתְיַשֵּׁב לְחֹזֵר לְבֵיתוֹ, וְאֵת הַסִּפֵּר הַזֶּה כְּבָר אֵינּוּ מְנִיחַ מִיָּדוֹ, וּבְאוֹתוֹ לִילָה גָּמַר אֵת כָּל הַסִּפֵּר... וְנִסְפַּם בְּדַעְתּוֹ לְחֹזֵר אֶל מְקוֹמוֹ הַמִּיחַד לוֹ לְמַחְרָת, וְכֵן הִתְחִיל לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְהָיָה הוֹלֵךְ אֶל מְקוֹמוֹ הַמִּיחַד לוֹ, וְהָיָה מִתְבּוֹדֵד שֵׁם כְּפָה שְׁעוֹת, וּלְאֵט לְאֵט הִתְחִיל לְצֵאת מִמְּבוֹכּוֹתָיו, וְהִרְגִישׁ כָּל מִינֵי נֶעֱם שְׂבָעוֹלָם, וְכִכָּה נִתְקַרֵּב אֶל דַּעַת רַבְּנוֹ ז"ל, וְהִתְחִיל לְחַפֵּשׂ אַחֵר יִתְרֵי הַסִּפְרִים, וּמְצָא סִפֵּר "שִׁיחוֹת־הָרִ"ן", וְשָׁקַד בְּזֶה בְּהִתְמַדָּה רַבָּה, עַד שֶׁהִתְחִיל לְשָׂאֵל אַחֵר "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", וְנִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, וְנִעְשָׂה אִישׁ

רעה אֲשֶׁר א' תתקעה בנחל

כִּשְׁר מְאֹד וּבְעַל תְּשׁוּבָה גְמוּר, וְהִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בַּתּוֹרָה שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסֻדְרָן, וְאַחֲר־כֵּן הִתְחַתֵּן, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עֶזְר לּוֹ, וְנוֹלְדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת, וְהוּא מְטַפֵּל בְּמִשְׁפָּחָה גְדוֹלָה, וּמְחַנֵּךְ אוֹתָם עַל-פִּי דַעַת רַבְּנּוּ ו"ל.

אֶהוּבִי, אַחִי! רְאֵה וְגַם רְאֵה אֵיךְ יְכוּלִים לְהִתְהַפֵּף לְגַמְרֵי מִהִקְצָה אֶל הִקְצָה עַל-יְדֵי דַעַת רַבְּנּוּ ו"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת, עַד שֶׁמֵּאֲחָד שֶׁהָיָה מְלֵא כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, נֶעֱשֶׂה צְדִיק גְּדוֹל, כִּי הָאִישׁ הַנַּ"ל בְּעַל מִתְבוּדָד גְּדוֹל, וְאִינוּ מַחְסֵר לִילָה אֶחָד מִבְּלֵי אַמִּירַת "תְּקוּן חֲצוֹת"; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְנוּדַע מִרְבֵּי אַמֶּת כְּזֶה; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים; אֲשֶׁרִינוּ אוּן פְּאָרֵט אֲשֶׁרִינוּ! עַל-כֵּן חֲזַק וְאַמֵץ לְקַיֵּם כָּל הַנְּאָמַר בְּמִכְתָּב זֶה, וַיִּנְעַם לָךְ מְאֹד, וּמִכָּל זֶה גַם תִּתְעוֹרֵר לְרֵאוֹת מְעַלֵּת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל בְּעוֹלָם, אֵיךְ שֶׁסִּפֵּר אֶחָד יְכוּל לְהַפִּיךְ אֶת בַּחֲרִית הָאָדָם, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עֶזְרָנוּ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּאַמֶּת.

יְדִידְךָ לְנִצָּח...

א' תתקעה.

בְּעֶזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֻדְר תּוֹלְדוֹת, רֵאשׁ חֹדֶשׁ כְּסֻלוֹ ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת הַטְּלָגְרָם שֶׁלָּךְ בְּרַגַע זֶה קִבַּלְתִּי, וְהִנֵּה מִצְדֵי אֲשֶׁתְּדַל תִּכְף-וּמִיד לְהִתְקַשֵּׁר... וְלַעֲשׂוֹת כָּל מַה שֵּׁיֵשׁ וְשֶׁאֲפָשֵׁר לְתַקֵּן. הַעֲקָר צְרִיף שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, אַחִי הַיְקָר, הוֹרָה אוֹתְנוּ רַבְּנּוּ ו"ל, שֶׁנֶּרְגִיל אֶת עֲצֻמָּנוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ, וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יִשִּׁיחַ וַיִּסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִפְלָה מוֹעֵלַת תְּמִיד. וְאַמְרוּ בְּמִדְרָשׁ שׁוֹחֵר טוֹב (תְּהִלִּים כב): מַה תּוֹלַעַת זוֹ

אֲשֶׁר א' תתקעו בנחל רעט

אינה מכה את הארזים אלא בפיה, כף ישראל אין להם אלא פיהם ותפלתם, עין שם; והשם יתברך יהיה בעזרנו, שנזכה לפעל הכל, ומחמת שעדין לא התפללתי, ההכרח לקצר. פאשר אמר רבנו ז"ל (שיחות-ה"ן, סימן לא): כפי מצלת התפלה תתקף-ומיד כשבא זמן התפלה, אסור לעשות שום דבר אפלו ללמד, רק תתקף-ומיד לילך להתפלל, ובפרט שהיום ראש חודש כסלו, שכבר מתחילים להרגיש את ריח חנכה הקדוש, השם יתברך יזכנו לקבלו בשמחה עצומה וכן את כל המועדים, וגם ראש חודש נקרא מועד, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (פסחים עז): קא משמע לן דראש חודש אקרי מועד.

דידך הדורש שלומך...

א' תתקעו.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תולדות ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, האבך השותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים לחזק את עצמו עם מה שייכולים, ובפרטיות עם נקודות טובות, שתהלה לאל, יש בנו טוב הרבה בכל יום, ואין זה שום גאונה וגדלות, חס ושלום, חס ושלום, אדרבה זו שמחתנו, שלא עשני גוי, וצריכים לשמח בזה כל ימי חיינו, פאשר הזהירנו רבנו ז"ל. ובאמת צריך להתבונן למה אנחנו נקראים יהודים, ויש לומר — על שם ההודאה, שאנחנו מודים תמיד להקדוש-ברוך-הוא יתברך. פי הגה מובא במדרש (בראשית רבה צח, ו) על פסוק (בראשית מט, ח): "יהודה אפה יודוך אחיד", אמר רבי שמעון בר יוחאי: יהיו כל אחיך נקראין על שמך, אין אדם אומר ראובני אנה, שמעוני אנה, אלא יהודי אנה וכו', עין שם; וידוע שעקר שם יהודה היה, על שם

ההודאה שהודתה לאה, כמו שכתוב (בראשית כט, לה): "ותאמר הפעם אודה את ה', על-כן קראה שמו יהודה" וגו', ועל-כן מטעם זה אנו נקראים יהודים, על שם שאנו מודים לו יתברך בכל פעם, ומיחדים שמו יתברך פעמים בכל יום ויום. וכן אמרו במדרש (אסתר רבה ו, ב): למה נקרא [מרדכי] שמו יהודי, והלא מיני הוא? לפי שיחד שמו של הקדוש-ברוך-הוא וכו', עין שם; וכבר אמר רבנו ז"ל, שתודה והודאה הוא שעשוע עולם הבא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב, סימן ב'), ובפרט ימי חנכה הקדושים, הם מיסדים בפרטיות על הודאה, להודות ולהלל להשם יתברך. והיות שכבר התחילו אתמול ימי פסלו הקדושים, שבהם ימי חנכה, על-כן צריכים להמשיך כבר עלינו את ההארה הנפלאה מחנכה הקדוש, ולהרגיל את עצמנו לתן תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד שעשה עמנו, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל ומתלמידו הקדוש מוהרנ"ת ז"ל, וראוי לנו לשמח בזה מאד מאד, כי מה היינו עושים בלא רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל?!

חמדת לבבי! ראוי לך להתמיד מאד מאד בדבריהם הקדושים, ומקדם למדתי ב"לקוטי-הלכות", ומרב חיות שקבלתי משם, כמעט שקפצתי מרב ההרגש והתנוצצות אלקות שמקבלים משם.

ומה שכתבת, שאחד מאנשי שלומנו בנה אותך שאתה מחריב את דבר רבנו ז"ל וכו' וכו' בלך משטיות פאלו, "רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל יחיד", "רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל", ועקר ענין רבנו ז"ל הוא רק תפלה והתבודדות ולברח אליו יתברך; ועל-כן, חמדת לבבי, בלך מבני-אדם, ותהיה רגיל רק להתבודד עמו יתברך, ולספור לפניו יתברך כל מה שעובר עליך, ויותר מזה אל תתבלבל כלל כי גדול אדונינו. וכבר ידוע מה שאמר המגיד ממעזריטש, זכותו יגן עלינו, על פסוק: "וימלך ויקמת" (עין בראשית בפרק לו) — אם ממליכין איזה דבר על עצמו, על-ידי-זה נתבטל זה הענין בבחינת מיתה, הינו כי צריך לחקק תמיד בדעתו, שהוא אינו צריך לשום ברירה, רק אותו יתברך, כי רק הוא יתברך יכול

אֲשֶׁר א' תתקעו בַּנְחָל רפא

לְעֹזֵר לוֹ, אֵךְ תִּכְף־וּמִיד כְּשֶׁנּוֹפֵל מִיִּדְעָה זֹו, וּמִמְלִיךְ עַל עֲצָמוֹ אֵיזָה
בְּשֵׁר וְדָם, עַל־יְדֵי־זֶה "וַיִּמָּת" — מִשָּׁם בָּאִים כָּל הַמִּיתוֹת וְהַמְרִירוֹת
וְדו"ק, מֵה שְׂאֲנֵי מְרָמוֹ לָךְ, כִּי הוּא עֶקֶר גְּדוֹל בְּדַעַת רַבְּנוֹ ז"ל —
לְבַטֵּל אֶת הַיִּשּׁוּת לְגַמְרֵי, וְלֹא יִרְצָה שׁוֹם דְּבָר בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק אוֹתוֹ
יִתְבַּרֵךְ. וְרֵאוּי לְהַשְׁתַּטֵּחַ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ
יִתְבַּרֵךְ: "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, חוֹס וְרוֹחַס עָלַי, וְזַפְנֵי לְבַטֵּל אֶת יִשּׁוּתִי
לְגַמְרֵי, וְלֹא אֲחַפֵּץ בְּשׁוֹם חֲכָמוֹת שֶׁל הַבַּל, וּמִכָּל שֶׁבֵן שְׂלֹא תַעֲלֶה
עַל דַּעַתִּי אֵיזוֹ מַחְשֶׁבָה שֶׁל פְּגוּל, לְהַשְׁתַּרֵּר עַל זוּלָתִי, רַק כָּל מַחֲזִי
וּמַחְשֶׁבֶתִּי יִהְיוּ תָמִיד דְּבוּקִים בָּךְ, וְלֹא אֲרַצָּה רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי
רְצוֹנְךָ, וְאֲזַכֶּה לְצִיַּת אֶת רֹאשׁ צַדִּיקֶךָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, אֲמֵן כֵּן יְהִי
רְצוֹן.

וְאוֹדוֹת עֶסְקֶיךָ, צְרִיךְ שֶׁתַּדַּע, שֶׁהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי
פְּרִטִית, כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה מִשְׁגָּחַת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּמִכָּל שֶׁבֵן וְכָל
שֶׁבֵן עֶסְק גְּדוֹל כְּזֶה... בְּוֹדֵאֵי אַתָּה מִשְׁגָּח מִלְמַעְלָה, עַל־כֵּן אֵל
תַּחֲלֵשׁ דַּעַתְךָ, וְסוּף כָּל סוּף וְעוֹט דָּעַר הַיִּלְיָגֶעַר רַבִּי אוֹיִס פִּירְעֵן
זֵיין זַאךְ" כְּאֲשֶׁר הַתַּפָּאָר: "אֵיךְ הָאֵב אוֹיִס גְּעַפִּירֵט אוֹן אֵיךְ וְעַל
אוֹיִס פִּירְעֵן", נִצְחָתִי וְנִצְחָת. חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנִעְיָמִים, שֵׁישׁ לָנוּ
שִׁיכוֹת עִם רַבִּי אֲמַת כְּזֶה וְעִם אֲנָשָׁיו הַקְּדוֹשִׁים.

וּלְמַעַן טוֹבְתְךָ הַנְּצָחִית, רְאֵה לְהַתְּוַעַד יַחַד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְלְדַבֵּר
לְפָחוֹת עִם אַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וְעֶקֶר דְּבוּרְכֶם יְהִיָּה רַק מַעֲבֹדַת
הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְלַעוֹלָם אֵל תִּדְבְּרוּ מֵאַחֲרִים כָּלֵל, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה רַק
גוֹרָם מֵה שְׁגוֹרָם, וְרֵאוּי לָנוּ לְחֹזֵר וְלוֹמֵר: אֲשֶׁרִינוּ אוֹן פָּאָרֵט
אֲשֶׁרִינוּ, "וְלֹא יִכְלָמוּ לְנִצָּחַ כָּל הַחֹסִים בָּךְ", מִיִּטָּן נִגּוֹן...

יְדִידְךָ לְנִצָּחַ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

(ת) הַרְבֵּי הַקְּדוֹשׁ יוֹצֵיא עֲנִינוֹ מֵהַכַּח אֵל הַפְּעַל וַיִּנְצַח.

רפכ אָשר א' תתקעז – א' תתקעח בנחל

א' תתקעז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת־קדש לסדר תולדות ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לַיִּדִיד נִפְשִׁי, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ... גַּרוּ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל שְׁמוֹת שְׁלֹשָׁה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִקְנָדָה שְׂרוּצִים
לְהַצְטַרֵף לְנִסְיָעָה אֶל הַצִּיּוֹן הַקָּדוֹשׁ, נָא לֹא לְפָרֶסְמָם, כִּי אֵינָם רוּצִים
שֶׁתִּגְבְּרֶנָּה עֲלֵיהֶם הַמְּנִיעוֹת, יְדִידֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד
לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן סב), שֶׁעַקֵר שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת כִּשֶׁהוּא בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ,
וְעַל־יְדִי־זָה לְעוֹלָם לֹא תִפֹּל, וְכֵן לְהִתְמִיד בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ,
שֶׁהוּא הוּא הַסֵּלֶם לְעֵלוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל כָּלֵם לְהִיּוֹת תְּמִיד
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שְׂזוּכֵינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּי אֲמַת כְּזָה.

מִחֲמַת טְרִדַת שַׁבָּת, הִהְכַרַח לְקַצֵּר...

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' תתקעח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר תולדות ה'תשל"ו.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי הַיָּקָר, הָאֲבָרָךְ
הַנִּפְלֵא הַמְּזוּכָה אֶת הַרְבִּים עִם תּוֹרַת הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ, שֶׁהוּא אוֹר הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכו',
אֲשֶׁר עַל־יְדִי־זָה נִתְקַרְבַת גְּאֻלָּתֵנוּ ... גַּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, כֵּן יַעֲזָרֵנִי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִתְבַּשֵּׁר מִמֶּךָ אַךְ וְרַק בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת תְּמִיד.

אוֹדוֹת הַפְּרָפְרָאוֹת לְחֲכָמָה מֵהֵרֵב מִטְּשֵׁהֲרִין ז"ל שְׂאֵתָה מְדַפִּיס
פֶּה, כְּכַר סֵפֶר לִי הַמְּדַפִּיס, וּמָה שֶׁשְּׂאֵלָת אוֹדוֹת הַ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן"
שֶׁדַּבְּרָנוּ, כֵּן הוּא עִכְשָׁו בְּאֲמֻצֵּעַ הַדְּפוּס בְּגִדְל 9.5/13.5, כְּמוֹ־כֵן אֲנִי

אֲשֶׁר א' תתקעה בנחל רפג

מדפיס עכשו "ספר המדות", "קצור לקוטי מוהר"ן", "שבחי ושיחות הר"ן", "לקוטי עצות", כל אחד בגדל 6/9, ויהיה פרוף בכריכת דה לוקס, בן יזכני השם יתברך להדפיס בחרף הזה את כל ספרי רבנו ז"ל, כמו־כן אני מדפיס עכשו בפעם הרביעית את "סדר קריאת שמע שעל המטה", ועכשו אני הולך לגמר הדפסת "ארך אפים" בפעם השנייה. יזכני השם יתברך להפיצם בכל קצוי תבל.

והנה, אהובי, אחי, במה שבקשת שאכתב לך התחזקות בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, מה אמר לך, ידידי היקר, אין מילים בפה ומכל שכן בכתב, כי מעלת המזכה את הרבים אין לשער ואין לספר כלל, ומכל שכן וכל שכן בזכות הרבים כזו לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, שהוא הארת משיח צדקנו, אין לשער ואין לספר כלל, והוא זכות כזו המנחת בקרן זוית, אשר רק אחד או שנים מתעסקים בזה, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין קיא.): אחד מן העיר מזכה את כל העיר, ושנים ממשפחה מזכין כל המשפחה, עין שם; ותהלה לאל, אתה אחד מהם, לזאת ראוי לך לרקד בכל יום ויום על נעם חלקך שזכית להיות שמש אצל רבנו ז"ל, ולעזר להפיץ מעינותיו חוצה, אשר הוא זכות הרבים, ונא ונא אל תפסיק, רק להרבות בהדפסה ביתר שאת וביתר עז, להדפיס כל מה שתראה מספרי רבנו ז"ל, ואל תשאל שום ברך כלל "כי ענין רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל יחיד כלל, ומכל שכן אצל רבים המכנים "ועד" או "קרן" וכדומה פנויים פאלו", כי הדפסה שיכת לכל אחד מאנשי שלומנו, ומי שרוצה לזכות בזה, יבוא ויזכה בזה, ואדרבה על כגון זה נאמר (ישעיה מב, כא): "יגדיל תורה ויאדיר". אך אם היית שואל אותי, הייתי מיעץ אותך שיש ענין נפלא בהדפסה, והוא להדפיס את ספר "עלים לתרופה" באותיות חדשות בתכלית ההדור והיפי, כמו ספר "אשר בנחל", ואם היית מתעסק בהדפסה כזו, אין לשער את גדל זכות הרבים שהיה יוצא מזה, כי ה"עלים לתרופה" מחיה נפשות ממש, ועד היום נדפס באותיות ישנות, ותאמין לי שאם לא הייתי נכנס בהדפסת ספרים חדשים (באותיות חדשות) הייתי מדפיסו, אך אני טרוד עם כמה מדפיסים, פה ובארץ ישראל, שאני

רפד אָשׁר א' תתקעט בנחל

מדפיס ספרים חדשים יקרי ערך, על-כן אין אני יכול להכניס את עצמי בזה, ואם תדפיסו, אני מוכן לקחת ממך אלף ספרים או יותר, ומכל שכן אם אתה תדפיסו שם (שקורין ועצן) וילשלחו לכאן לצלמו, אני מוכן לקחת מזה כמה אלפים, כי, תהלה לאל, אנו מתכוונין למכר בשנה זו ספרים בכל קצווי תבל ממש. תהלה לאל, זכני השם יתברך עם כמה אנשים מאנשי שלומנו בחורים ואברכים שעוזרים לי, כן יזכנו השם יתברך להגדיל תורה ולהאדירה, להגדיל ולפרסם שם הצדיק בעולם, ולא לירא ולא להתפחד ולא להתפעל משום בריה שבעולם, כי הגיעה העת שצריכים לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם בשפע ובגלוי אורו ודעתו הקדושה, להחיות נפש כל חי, ובפרטי פרטיות בחורים שבורים שאין מי שירחם עליהם כלל, רחמנא לצלן (אפלו מבין אנשי שלומנו) פידוע לך.

אהובי, אחי היקר! מאד מאד שמחתי בבשורה הטובה שבשרתני שהצטרפת אל אנשי שלומנו הקדושים, ההולכים להתבודד בכל יום ביער, אשריך ואשרי חלקך, כי ימינו כצל עובר, והימים והשבועות והחדשים והשנים פורחים, ואי אפשר לתפסם כלל, כי אם על-ידי שיחה בינו לבין קונו, להיות רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו. וצריך שתדע שהוא יתברך שומע תפלת כל פה ובפרט נשברי לב ודכאי רוח, ותראה להיות מקשר אל רבנו ז"ל האוהב אותך מאד מאד, כי אתה מוסר נפשך בעבורו בכל פעם בהדפסת והפצת ספריו הקדושים, ואם היית יודע ומאמין את נפלאותיו, היית רוקד בכל יום, והיית רק בשמחה עצומה תמיד.

ההכרח לקצר עכשו מטרוות השבת-קדש שבאה.

ידידך...

א' תתקעט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תולדות ה'תשל"ו.

אֲשֶׁר א' תתקעט בנחל רפה

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

זה זמן רב שרציתי לכתב לך כמו שהבטחתי לך, אך טרדויותי הן שעכבוני, ואמרתי לרוץ דברי אלה אליך על-כל-פנים עכשו.

אהובי, אחי היקר! אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתנדע מרבי אמת בזה, וראוי לנו לשמח בזה מאד מאד. ויסוד גדול בדרךי רבנו ו"ל לחבר את עצמו עם חבר טוב, ולדבר עמו בכל יום ויום מיראת שמים, פי (קהלת ד): "טובים השנים מן האחד, אשר יש להם שכר טוב בעמלם, כי אם יפלו האחד יקים את חברו, ואילו האחד שיפל ואין שני להקימו". ושמעתי מר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ו"ל], אשר כל אלו מאנשי שלומנו, אשר אחזו את עצמם ביחד, והתנעדו יחד בכל יום ודברו מיראת שמים ודברי רבנו ו"ל, הם גדלו והצליחו, כי בזה העולם עוברים על כל אחד ואחד בכל יום ויום בלבולים חדשים — הן מעצמו והן מאחרים בגשמיות וברוחניות, וההכרח להתחזק, ועל-כן מה טוב ומה נעים לדבר עם חבר טוב. ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד): כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים, נעשה אור ישר ואור חוזר וכו'; כי כשאחד עם חברו ביראת שמים, אף שאין חברו מקבל ממנו, אף-על-פי-כן הוא מקבל התעוררות מחברו, פי על-ידי ההפאה שיצאו הדבורים מפיו לחברו, על-ידי-זה חוזר האור לחברו, עין שם; ואיתא בנעם אלימלך פירשת תולדות על-פי (ברכות ו): דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב, שהכונה היא כנ"ל: בזה שיצא מלבך על-כל-פנים אחר-כך יחזר אל לבך, כי כשאין מדברים מענין שיודעים אינו עושה הפעלה כמו מי שמדבר ומוציא מפיו, ודברי פי חכם חזן; וכן אמרו חכמינו הקדושים (קדושין מא.): דברים שבלב אינם דברים וכנ"ל; העקר להוציא מפיו. ודבר זה סובב ביותר על ענין תפלה והתבודדות, שבפרוש אמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שצריכים להוציא מפיו דיקא, פי על-ידי-זה נעשה פלי לקבל בו כל

ההשפעות וכו', עין שם.

תמדת לבבי! רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על מצות השמחה, ולהחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שמוצאים בעצמו, ועל-פן ראוי לנו לשמח מאד מאד בכל יום על רבוי הנקדות טובות שיש בנו, ובפרט בשבת-קדש צריכים להיות רק בשמחה, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יו). והעקר כל השבת להוציא מפיו: "ברוך השם, אני שומר שבת". ואל יהיה דבר זה נקל בעיניך, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (תורת פהנים, פרשת בחקותי): "זכור את יום השבת לקדשו" (שמות כ, ח) — יכול בלבך, כשהוא אומר שמור, הרי שמירת הלב אמורה, מה אני מקים זכור? שתהא שונה בפה. ויש לומר פנ"ל, להיות שונה בפה כל יום השבת: "ברוך השם, אני שומר שבת", ולהחיות את עצמו בזה מאד מאד. וחכמינו הקדושים אמרו (שבת קיח:): כל המשמר שבת כהלכתה אפלו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו. ואל יהיה נקל בעיניך ענני זה, כי כל העליות תלויות בשמחה ולמצא בעצמו נקדות טובות. ותהלה לאל, יש ויש לנו בני ישראל נקדות טובות הרבה מאד, פי (ברכות נו): אפלו הריקנין שבך מלאים מצוות כרמון; וכל מה שיזכה לחזק את עצמו עם הנקדות טובות שיש שבו, כמו-כן תתחזק אמונתו בו ותברך, ותכף-וימיד כשיהיה חזק באמונה יגאל מכל צרותיו, כי המאמין שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלוהו של עולם, וכן (חלין י:): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן (יומא לח): אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, וכן (ברכות נח): אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מוקמינן ליה; אדם שיש בו ידיעות אלו נגאל מהכל, פי עקר הגאולה תלויה רק באמונה, כי משיח צדקנו יכניס בעולם למודים ועצות נפלאות באלו, אשר על ידם נזכה לאמונה ברוחה ומזככת, עד שנזכה להתענג בכל רגע מנעם זיו שכינתו יתברך בגלוי עצום, ודבר זה צריכים לחקק תמיד בדעתו, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ואפלו מעמק הרע והחשך עדין

אֲשֶׁר א' תתקפ בנחל רפז

יכולים לצאת, (תהלים כג, ד): "גם כי אֵלֶיךָ בָּגִיא צְלֻמֹת לֹא אֵירָא רַע כִּי אֶתִּיה' עֲמַדִּי". וְשִׁמְעֵתִי פַעַם אַחַת מֵאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו: אֶתִּיה' רֵאשֵׁי תְבוֹת אֶל־יָ עַד תִּיִּו ה' מוֹצְאוֹת הַפֶּה, הֵינּוּ כְּשֵׁישׁ לִי הַדְּבוּר שֶׁהוּא כָּלוּל מִחֻמֶשׁ מוֹצְאוֹת הַפֶּה וְאוֹתִיּוֹת מֵאֶל־יָ וְעַד תִּיִּו, אַז אֵינּוּ יָרָא מִשׁוּם רַע, אֶפְלוּ שִׁילֶךְ בָּגִיא צְלֻמֹת, וְדַבְרֵי פִי חֶכֶם חָן; כִּי זֶהוּ כָּל עֲנֵן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שֶׁגֵּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכַבּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה בְּעֲצָמוֹ יִזְכֶּה לְבַנְיָן בֵּית הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, וְיִזְכֶּה לְאַמוּנָה בְּרָה וְיִנְקֶהָ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת רְגִיל בְּדַבֵּר זֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאִז תִּזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

דִּיּוּן בְּרוּדְעַר, גְּרוֹ יָאִיר, הָאֵט מִיר גְּעִזְאָגֵט דָּאס מְעַן הָאֵט דִּיר גִּיגְעֵבֶן מְאָה דוֹלָר לְטוֹבַת הַדְּפֹסָה, שְׂרִיִּיב מִיר וְעֵינֵי דְעֵם־א'.

א' תתקפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּאַמוּנָה בְּהַפְצַת מְעִינֹת הַחֲכָמָה הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ' בְּכָל קְצוֵי תַבֵּל, יוֹסִיף הַשֵּׁם לּוֹ כֹּחַ וְאַמֵּץ לְקַרֵּב אֶל־פִּי וְרַבְבוֹת נְפִשׁוֹת אֵלָיו יִתְבַרֵךְ ... גְּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

א) אַחִיךָ, גְּרוֹ יָאִיר, אָמַר לִי, שְׁנַתְנוּ לָךְ מְאָה דוֹלָר לְטוֹבַת הַדְּפֹסָה, כְּתַב לִי בְּעֵנֵי זֶה.

באתי לקיים בקשתיך לכתב לך שורותים אלה למען החיותך. והנה אני מאד מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ובפרט עכשו שאין אתה בקו הבריאות, בודאי ישלח לך השם יתברך רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל. ואל תירא ואל תפחד כלל משום בריה שבעולם, ובפרט עכשו שהשכינה עליך, כמאמרם ו"ל (שבת יב): השכינה סועדת את החולה, הקדוש-ברוך הוא וזאת החולה וכו', עין שם. ואמר רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן כד): כל החולאות הבאין על האדם, כלם באין רק מקלקול השמחה; וגם חכמי הרופאים האריכו בזה, שכל החולאות — על-ידי מרה שחורה ועצבות, והשמחה היא רפואה גדולה, ולעתיד תתגדל השמחה מאד; ועל-פני אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי סנה, ובריקרא רבה יא): עתיד הקדוש-ברוך-הוא להיות ראש חולה לצדיקים לעתיד לבוא, דהינו שיעשה מחול לצדיקים, והוא יתברך יהיה ראש חולה, פי שכינה למעלה מראשותיו של חולה (נדרים מ.), פי אין לחולה שום חיות רק השכינה מתיה אותו, עין שם; על-פני, אהובי, אחי היקר, עשה מה שתעשה להיות אף ורק בשמחה עצומה תמיד, ובזה תמשיך עליך תמיד רפואה ברוחניות ובגשמיות, והשכינה, שהיא שמחתן של ישראל, תשרה עליך תמיד, ובודאי בקרוב מאד תמצא את זיוגך, שאז תהיה אצלך השמחה בשלמות האמתית.

אך למען השם לטובתך הנצחית, אל תחשב ואל תבלבל את עצמך בזה, פי הבלבולים והחלישות הדעת מזה גורמים רעיונות רעים ודאגות, שמזה נחלה האדם. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת קלו): "והסיר ה' ממך כל חלי" (דברים ז, טו) — זה רעיון, עין שם; פי עקר המחלות והחלאים באים להאדם כשהרעיונות מבלבלים אותו, פי צריך להפשיט ולסלק בכל פעם ממחשבתו את כל העבר, כאלו לא היה כלל, ואל יתחיל להסתפל ולחשב הן מהעבר והן מאחרים, רק בכל רגע ורגע יעשה התחלה חדשה כאלו נולד עכשו ברגע זה, שכל זה הוא דעתו של משיח, שעליו נאמר (תהלים ב, ז): "אני היום ילדתיך" (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן סא), ורואים מה שעובר על כל בני העולם, רק מפני שמבלבלים את עצמם מפל

אֲשֶׁר א' תתקפ בְּנַחֵל רפט

מיני רעיונות והמצאות, זה בממון וזה בכבוד, זה בהתנשאות וזה בישות, ומאחר שאינו עולה כרצונו ורעיונו מזה נחלה; על-כן צריכים להסיר בכל פעם ממחשבתו כל מיני רעיונות ודמיונות, ורק לחשב ממנו יתברך, אשר הוא מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וצריכים לבוא לבטול פנה, עד שלא ירצה רצון אחר מבלעדיו רצונו יתברך, שזה נקרא שלמות עלית המלכות אל שרשה, כמו שיהיה בהתגלות מלך המשיח; (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעז), כי כשאדם מסתפק ומתרצה ברצון השם יתברך, רק כמו שהוא יתברך רוצה, אזי ממליך מלכותיה וכו', עין שם, כי צריך לבטל את הרצון לגמרי אליו יתברך: "רבונו של עולם, איני רוצה רק מה שאתה רוצה", ועל-ידי-זה דיקא כשאדם מבטל את רצונו רק אל רצונו יתברך, על-ידי-זה עוזר לו השם יתברך, שכלם בטלים אליו וממלאים רצונו, כעין שאמרו חכמינו הקדושים (אבות ב, ד): "עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו, ובטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך", עין שם; ובאמת הצדיק והנלוים אליו הם תמיד שמחים ונהנים מזיו השכינה, כי הם אינם צריכים לשום דבר, כי הם בטלים ומבטלים אליו יתברך לגמרי, וכמעט שלא אכפת להם אם יש להם פרנסה או לא, אם יש להם זוג או לא, אם יש להם בנים או לא וכו', כי רצונם נכלל לגמרי לרצונו יתברך, כמו שהוא יתברך רוצה, אף השם יתברך החפץ חסד ומרבה להיטיב, ובפרט לצדיקיו ויראיו, על-כן הוא שולח אליהם אנשים שחסר להם — זה פרנסה וזה זוג וזה בנים וזה רפואה, והצדיקים מתפללים בעדם, ומתווד כף גם הם נושעים. ויש לרמוז את הסוד הנפלא הזה בתפלת יצחק, שנאמר בו (בראשית כה, כא): "ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה היא, ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו", כי הוא בעצמו היה נכלל לגמרי בו יתברך, ולא רצה רצון אחר מבלעדיו רצונו יתברך, אם הוא יתברך רוצה שיהיה לי בנים — יהיה לי, ואם חס ושלום, לאו — לאו. אף השם יתברך סבב שהיא (רבקה) היתה עקרה ובקשה ממנו להתפלל

רצ אֲשֶׁר א' תתקפ בַּנְחַל

בַּעֲדָהּ, וְהִיָּתָה מְצַטְעֶרֶת מְזֵה מְאֹד, עַל-כֵּן הִתְפַּלֵּל עָלֶיהָ יִצְחָק:
 "וַיַּעֲמֵר יִצְחָק לֵה' לִנְכַח אֲשֶׁתּוֹ", שֶׁהִתְפַּלֵּל לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֵבֹר
 אֲשֶׁתּוֹ, "כִּי עֲקָרָה הִיא", לֹא בְּעֵבֹר עֲצָמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה עָזַר הֵשֵׁם
 יִתְבָּרַךְ גַּם לוֹ, "וַיַּעֲתֵר לוֹ ה'", שֶׁגַּם הוּא נֶעֱנָה, "וַתֵּהֵר רַבֶּקָּה וַדּוּ"ק
 כִּי נִכּוֹן הוּא, בְּעֵזֶרֶת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ. וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ
 (שִׁבְתָּ ל.ב.): לְעוֹלָם יִבְקֶשׂ אָדָם רַחֲמִים שְׁלֵא יַחֲלֶה, שְׂאֵם יַחֲלֶה,
 אוֹמְרִים לוֹ הֵבֵא זְכוּת וְהַפְטֵר, עַיִן שָׁם.

אַהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! יֵשׁ לָךְ זְכוּת רַבּוֹת עַד מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר
 זְכוּתָּ וְהַפְצָתָּ דַעַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה גִרְמַתָּ לְהַרְבֵּה
 בְּעַלְי תְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם. בִּישׁוּבָה זֹאת הַצֵּלְתָּ בְּחֹרֶר שְׁבוּר וְהַכְּנֶסְתָּ בּוֹ
 חֵיּוֹת אֲמִתִּית, וְעַכְשָׁיו כָּבֵד מִתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ', בְּבֵית-מִדְרָשׁ
 זֶה הַצֵּלְתָּ אֲבָרָךְ מִבְּלָבָל, וְהַכְּנֶסְתָּ בּוֹ הַתְּחִזְקוֹת אֲמִתִּית, וְעַכְשָׁיו כָּבֵד
 לוֹמֵד שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן וְכוּ', וּבְרַחוּב זֶה הַצֵּלְתָּ אֶחָד מִדְּכָא בְּיַסּוּרֵי
 הַעֲצָבוֹת, וְהַכְּנֶסְתָּ בּוֹ שְׂמֵחָה גְדוֹלָה, וְעַכְשָׁיו שֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ עַל נַעַם
 חֵלְקוֹ שְׂזָכָה לְהַבְרָאוֹת מִזְרַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ'. כָּאֵלּוּ וְכֹזֵאת פָּעַלְתָּ
 בְּפַעֲלוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשׁוֹת, וְאַף שֶׁעַדִּין אֵינוֹ נִרְאֶה בְּחוּשׁ כָּל-כֶּף, אֲבָל
 בּוֹדְאֵי כֵּן הוּא הָאֲמִת, וְדָבָר זֶה בְּרוּר אֲצִלְנוּ מְאֹד מְאֹד, מֵה שְׂרָאֵינוּ
 בְּעֵינֵינוּ, כִּי סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְדַעַתוֹ הַקְּדוֹשָׁה הַצִּילוֹ בְּנֵי-אָדָם מִשַּׁחַת.

חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ אֶתְךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְאֵל
 תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי כָּל הָעוֹלָם מְחַכֵּים לָךְ, וְכָל בְּנֵי הַנְּעוּרִים
 שְׂבַע-עוֹלָם צְרִיכִים אוֹתְךָ, וְכָל הַנְּשֻׁבְרֵי לֵב וְהַדְּכָאֵי רוּחַ מְצַפִּים לְרֹאוֹת
 אֶת פְּנֵיךָ הַמְּאִירוֹת, אֲשֶׁר בִּהֵן מְאִירוֹת פְּנֵי רַבֵּנוּ ז"ל מִמֶּשׁ (עַיִן
 לְקוּטֵי-מִוְתָרִין, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ג). וְזָכֹר מְאֻמְרָם ז"ל (גְּדָרִים מ.א.): אֵין
 הַחֹלָה עוֹמֵד מִחֲלֵיו עַד שְׂמוֹחֲלִין לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו, עַיִן שָׁם; כֵּן
 יַעֲזֵרְנוּ הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְהַתְּחִיל עַכְשָׁיו בִּיָּתֶר כַּח וּבִיָּתֶר עַז לְהַפִּיעַ
 מִעֵינֹתָיו חוּצָה, עַד שִׁיקִּים הַיַּעוּד הַגְּדוֹל שֶׁל (יִשְׁעִיהָ יא, ט): "כִּי
 מְלֵאָה הָאָרֶץ דַּעַה [לְדַעַת] אֶת ה'" וְגו', וַיִּהְפֹּךְ כָּל הָעַמִּים פְּנֵיהֶם
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּקְּים (צַפְנִיָה ג): "כִּי אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְּרוּרָה
 לְקָרָא כָּלֵם בְּשֵׁם ה' לְעַבְדוֹ שְׂכָם אֶחָד."

יְדִידָךְ לְנִצָּח...
 ...

אֲשֶׁר א' תתקפא בנחל רצא

א' תתקפא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,
האברך היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי. אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד
להיות אף ורק בשמחה עצומה על נעם חלקנו, שזכינו להתנדע
מרבי אמת כזה, נחל נובע מקור חכמה, שאמר על עצמו (ת"י-מוהר"ן,
סימן שלב): אני נהר המטהר מכל הכתמים. ושמעתי מר' לוי יצחק
(גרו יאיר) [ז"ל], כי כמו בנהר בשרוצים לטהר את עצמו, צריכים
להפשיט את כל בגדיו ולהכנס לגמרי בתוך הנהר, כמו-כן מי
שרוצה לזכות לטהר את עצמו עם מימי הנחל, שהוא נהר המטהר
מכל הכתמים, צריך לסלק דעתו לגמרי, ולקיים את כל דבריו
בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום שכל עצמי כלל, ודברי פי
חכם חן.

ובאמת זה נקרא שלמות ההתקרבות אל רבנו ז"ל — בפשט
דעתו לגמרי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג). ותאמין לי, ידידי
היקר, כפי מה שעובר עלינו בכל יום ויום קטנות ודחקות ובלבולים
וכו' וכו', ראוי לנו להחיות עצמנו מאד מאד על נעם חלקנו
וגורלנו, שזכינו ששם נפשנו בחיים, ולא נתן למוט רגלינו. ותרגיל
את עצמך לילה עם התורה הנוראה "אזמרה לאלקי בעודי". וראוי
לך ללמד עכשו מאמר זה, ולומר עליו התפלה מ"לקוטי-תפלות",
ואז תרגיש חיים חדשים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב;
ובלקוטי-תפלות, תפלה צ'). וצריך שתדע, שהלמוד ב"לקוטי-מוהר"ן",
ולומר על כל תורה התפלה, הוא זכוף הנפש גדול מאד מאד, אשרי
שיאחז בזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה).

ואודות נסיעה אל הציון, בראשונה תראה לעשות תכף-ומיד
פאספורט, כי בלא זה אי אפשר אפלו להתחיל, ואחר-כך תבקש

רצב אָשֶׁר א' תתקפב בנחל

וינה, והשם יתברך יהיה בעזרה, שתזכה להוציא מהכח אל הפעל כסופך ורצונך. והעקר שתדע, כי אי אפשר להגיע אל ציון רבנו ז"ל, כי אם על-ידי רבוי תפלה והתבודדות.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקפב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישלח ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר, האברך השוטה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך בצרוף המעות להדפסה לנכון קבלתי, אשריך ואשרינו, שאנו זוכים לשמש את רבנו ז"ל בהדפסת והפצת ספריו ודעתו הקדושה בעולם, ותהלה לאל, אני מדפיס עכשו "ספר המדות" אלפים טפסים, "קצור-לקוטי-מוהר"ן" אלפים טפסים, "קריאת שמע שעל המטה" אלפים טפסים. ומה אמר לך, תהלה לאל, הקריאת שמע שעל המטה נתקבל מאד בעולם, כי עתה כבר נדפס בפעם הרביעית, וכבר נדפסו שלש פעמים, בכל פעם אלפים טפסים.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד, להתחיל על-כל-פנים בשבוע זה בעבודתו יתברך, הן בשקידה רבה בתורה הקדושה, שתלמד בשבוע זה הרבה מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך ולקוטי-מוהר"ן, והן ברבוי תפלה והתבודדות — לדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, והן בשמחה ורקודים — שתרקד הרבה מאד כל השבוע, והן בצדקה — שתלך לאסוף הרבה צדקה, והן לדבר הרבה כל השבוע עם בני-אדם, לחזקם ולאמצם לעוררם על תפלה והתבודדות.

מה אמר לך, ידידי היקר, אשרינו ואשרי חלקנו, שיש לנו רבי

אֲשֶׁר א' תחקפב בַּנְחַל רצג

אַמֶּת כְּזָה, נָא וְנָא לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, מִכָּל שָׁפֵן בְּכָל שָׁבוּעַ וְשָׁבוּעַ שֵׁיַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, כִּי צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, שֶׁשָׁבוּעַ זֶה פְּרֻשֶׁת וַיִּשְׁלַח תִּשְׁלַח עוֹד לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם, וְתִכְףּ וּמִיָּד כְּשֶׁעָבַר כָּבֵר לֹא יִהְיֶה לְעוֹלָמִים, וְעַלִּינוּ הַחַיִּים נִפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם, וּמָה שֶׁנִּזְכָּה לְמֵלֵא בְּשָׁבוּעַ זֶה, יִהְיֶה חֲלָקְנוּ לְנִצָּח נִצָּחִים, וּמִכָּל שָׁפֵן אִם נִעֲסַק בְּזִכּוֹת הַרְבִּים בְּשָׁבוּעַ זֶה — נִצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד.

וְתִדְעַ, אֶהוּבִי, אָחִי, שֶׁצָּרִיכִים לְחֻשֵׁב זֹאת בְּכָל שָׁבוּעַ וְשָׁבוּעַ דִּיקָא, כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וְאֵין שׁוּם זְמַן כָּלֵל, כִּי גַם הַזְּמַן הוּא נִבְרָא, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם וְלְמַעְלָה מִהַזְּמַן, וְאַצְלוֹ יִתְבָּרַךְ אֵין שׁוּם זְמַן כָּלֵל (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹחֲרִין, חֶלֶק ב', סִימָן סא), וּמָה שֶׁאָנּוּ רוֹאִים שָׁבוּעַ, צָרִיכִים לִידַע שֶׁהוּא בְּרִיאָה מִמֶּשׁ, שֶׁכִּבְיָכוֹל צִמְצָם עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם אֶחָד שֶׁנִּקְרָא שָׁבוּעַ, שֶׁהוּא פְּרָצוּף שָׁלֵם כְּלוּל מִי"ו קְצוּוֹת וְהַמְּלָכוֹת שֶׁהוּא זְעִיר אֲנָפִין וְנוֹקְבִיָּה, הֵינּוּ כִּי הַשָּׁשָׁה יָמִים הֵם "חֲסֵד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, נִצָּח, הוֹד, יְסוּד", וַיּוֹם הַשְּׁבִת הוּא "מְלָכוּת", וְכֵכָה הוּא כָּל שָׁבוּעַ עוֹלָם אֶחָד פְּרָצוּף שָׁלֵם, רַק נִקְרָא כִּפִּי פְּרֻשֶׁת הַשָּׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן מָה שְׁזוֹכִים לְחֻטֵּף בְּאוֹתוֹ הַשָּׁבוּעַ, כְּמוֹ-כֵן נִחְקַק לְמַעְלָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן טוֹב מְאֹד לְחֻטֵּף טוֹב אֶמְתִּי בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, כִּי רַק זֶהוּ חֲלָקוֹ לְנִצָּח, וּמִכָּל שָׁפֵן צָרִיכִים לְבָרַח מִכָּל רַע, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּאִפֵּן שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִחְקַק כֵּן לְמַעְלָה, חֵס וְשְׁלוֹם. וְהִנֵּה הָעָבֵר אֵין, הָעֶקֶר לְהִתְחִיל מִשָּׁבוּעַ זֶה מִמֶּשׁ, וּבְזֶה גְּנוּז סוּד הַגְּאֻלָּה (דְּנִיאל ט, כה-כו): "וְתִדְעַ וְתִשְׁפֹּל מִן מִצָּא דְבָר לְהַשִּׁיב וְלְבָנוֹת יְרוּשָׁלַיִם עַד מְשִׁיחַ נִגִּיד שְׁבַעִים שְׁבַעִים וְשְׁבַעִים שָׁשִׁים וּשְׁנַיִם תְּשׁוּב וְנִבְנְתָה" וְגו' "וְהַגְּבִיר בְּרִית לְרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד" וְגו'; כִּי כְּאֲשֶׁר הָאָדָם יִדְבִּיק מִחֻשְׁבָּתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּמֵר כָּל שָׁבוּעַ וְשָׁבוּעַ מְאֹד מְאֹד לְמֵלֵא אוֹתוֹ עִם כָּל מִינֵי נִקְדוּת טוֹבוֹת, אַזְ יַעֲזֹר לְגַאֻלָּה בְּכֻלְיֹת וּבְפִרְטִיּוֹת גְּאֻלָּתוֹ הַפְּרָטִית, בְּסוּד (תְּהִלִּים סט, יט): "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְּאֻלָּה".

וְאוֹדוֹת מָה שֶׁשְּׂאֵלָתָ עֲצָה עַל לְמוֹד שְׁלִחַן עָרוּף לְקִים רְצוֹן

רצד אָשר א' תתקפג בנחל

רַבְּנוּ וְ"ל, וְעוֹבְרִים עָלֶיךָ יָמִים רַבִּים, וְאֵינְךָ לּוֹמֵד שְׁלַחַן עָרוּף מֵאִיזָה אֲנִס וְכו', דַּע לָךְ, שְׂיֵשׁ בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוּ עֲצָה קְלָה מְאֹד מְאֹד, וְהִיא — שְׂיֵשׁ לָהֶם בְּתִיק הַטְּלִית וְתַפְלִין שְׁלַחַן עָרוּף קָטָן, וְכִשְׁמַגִּיעִין בְּתַנָּא דְּבִי אֲלֵיהּ: כָּל הַשּׁוֹנֶה הַלְּכוֹת בְּכָל יוֹם, מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֶן עוֹלָם הַבָּא וְכו', אוֹמְרִים אֶת הַמְּאָמֵר הַזֶּה, וּמוֹצִיאִים אֶת הַשְּׁלַחַן עָרוּף, וְלוֹמְדִים כַּמָּה סְעִיפִים כְּסוּדָרָן אֵיפֹה שְׁאוּחֻזִּים, כִּי צָרִיךְ לְהַתְחִיל אֶרֶח חַיִּים דִּיקָא, וְאַחֲר־כֵּךְ יוֹרֵה דַּעָה, וְאַחֲר־כֵּךְ אֲבָן הַעֲזוֹר וְחֲשׂוֹן מִשְׁפָּט, וְכִשְׁמִסְיָמִים מִתְחִילִים עוֹד פְּעַם, וְכֵךְ מִתְנַהֲגִים כָּל יָמֵי חַיֵּיהֶם, וְלוֹמְדִים בְּכָל יוֹם כְּפִי הַפְּנָאִי — פְּעַם סִימָן וּפְעַם רַק כַּמָּה סְעִיפִים וּפְעַם רַק סְעִיף אֶחָד, וְאַחֲרֵי אוֹמְרִים: אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי חֲנִינָא וְכו', וְאוֹמְרִים 'עֲלִינוּ', וְכַכֵּה מִתְנַהֲגִים כָּל יוֹם, וּבִאֲפָן כְּזֶה יֵשׁ לוֹ קְבִיעוֹת לְלַמֵּד כָּל יוֹם שְׁלַחַן עָרוּף, לְקַיֵּם רְצוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, שְׁמָאֵד מְאֹד הַזְּהִיר, שְׁפָל אֶחָד מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוּ יִזְהַר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אִיזָה דִּין וְהַלְכָה בְּשְׁלַחַן עָרוּף (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן כט). וּמְלַבֵּד זֶה רְאוּי לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמוֹ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּטוֹר וּבֵית יוֹסֵף וְשְׁלַחַן עָרוּף אִיזָה הַלְכָה שְׁרוּצָה, וְשְׁעוֹר זֶה יְהִיָּה בְּעִיּוֹן וּלְבָרֵר לַעֲצֻמוֹ הַהֲלָכָה. אֲהוּבִי, אַחִי! אֲשֶׁרִינוּ שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי כְּזֶה וּמֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, וְרְאוּי לָנוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם עַל נַעַם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ.

וְנָא וְנָא אֵל תְּדַאָג מִשׁוּם דְּבָר, כִּי בְּנֻדָּאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר לֹא עֲזַב אוֹתָךְ עַד עַכְשָׁנוּ. וְאוֹדוֹת הַעֶסֶק שְׁלָךְ, תִּרְאֶה נֹסִים נִגְלִים בְּקָרוֹב.

יְדִידָךְ לְנִצַּח הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' תתקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסוּדֵר וּיְשֻׁלַח ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַצְּמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח.

אֲשֶׁר א' תתקפג בַּנְחַל רצה

מִכְתָּבָךְ מִיּוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיֵּצֵא לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהִנֵּה הַבְּלוּלִים שֵׁישׁ לָךְ, שְׁאֵתָה הוֹלֵךְ בְּטַל וְכַמְעַט מִשְׁתַּגַּע מִהִבְטָלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן וְכוּ'. דַּע לָךְ כִּי הַתּוֹרָה הִיא רְפוּאָה בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְכִשְׁאָדָם מַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּדַרְכּוֹ שֶׁל רַבְּנּוֹ ו"ל (עֵינַי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו; וּבְקוּנְטֵרס "סֹדֵר דְּרַף הַלְמוּד" עַל-פִּי דַעַת רַבְּנּוֹ ו"ל), אֲזַי הוּא תָּמִיד עֶסוּק, וְאֵינִן לוֹ זְמַן לְבַטֵּל כָּלֵל, וְהַתּוֹרָה שׁוֹמֵרֵת אוֹתוֹ וְנוֹתֶנֶת לוֹ אַחֲרֵית וְתִקְוָה, וּמְלַבֵּד זֹאת שֶׁהַתּוֹרָה מְכַבֶּסֶת אֶת הָאָדָם וּמְטַהֶרֶת אוֹתוֹ, וְנֹעֶשֶׂה כְּמִי שֶׁלֹּא חָטָא כָּלֵל, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְרוּשָׁלַיִם, רֵאשׁ הַשָּׁנָה, פֶּרֶק ה', הַלְכָה ח'): כִּיִּינִן שֶׁקִּבְּלָתֶם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלוֹ לֹא חָטָאתֶם מִימֵיכֶם, עֵינַי שָׁם; וְאֲמָרוֹ (בְּבָבִי רֵאשׁ הַשָּׁנָה יח): בְּזִבְחַת וּמִנְחָה אֵינוֹ מִתְּכַפֵּר אֲבָל מִתְּכַפֵּר בַּתּוֹרָה, עֵינַי שָׁם; וּבִקְאֻמַּת יֵשׁ לְהֶאָרִיף בְּעֵינַי לַמּוֹד הַתּוֹרָה, וּכְבָר הֶאָרְכְּנוּ בְּכֻמָּה מְקוֹמוֹת, וְאִם יִהְיֶה בְּרִצּוֹן רַבְּנּוֹ ו"ל אֲסֹדֵר סֵפֶר מִמַּעֲלַת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דַעַת רַבְּנּוֹ ו"ל, וְלִגְלוֹת וְלִהְרָאוֹת אֵיךְ שֶׁכָּל רִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנּוֹ ו"ל הִיָּה שְׁנֵרְבָה בְּפִשְׁטוֹת בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם.

אָךְ, אֶהוּבִי, אַחִי, קָדָם שֶׁתְּכַנֵּס אֶצְלֶךְ חֲמֻדַת הַתּוֹרָה, רֵאוּי לָךְ לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ בְּדַרְךְ קִבְּלַת עַל לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּדַרְךְ אֲמִירָה בְּעֵלְמָא, וְזֶה יְכַנִּיס בְּךָ אַחֲרֶ-כֶּךָ חֶשֶׁק גַּם לֹמֵר הַרְבֵּה גְּמָרָא וְשִׁלְחַן עָרוּף, כִּי לַמּוֹד הַמִּשְׁנֵיּוֹת מְכַנִּיס חֶשֶׁק גְּדוֹל בְּאָדָם, וּמְלַבֵּד זֶה שֶׁהוּא שׁוֹבֵר אֶת יִצְרוֹ הַרוּצָה לְעֲשׂוֹת אוֹתוֹ מִשְׁגָּע (עֵינַי לְקוּטִי"מ מוהר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר'): כִּי הַתּוֹרָה הִיא צוּרֵת ו' (וְאֲמָרוֹ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁזָה סוֹכֵב עַל ו' סִדְרֵי מִשְׁנֵיּוֹת). וּמִצִּינּוֹ בְּגְדוּלֵי הַתַּנְּאִים, שֶׁחֲזָרוּ פְּעָמִים אֵינִן מְסַפֵּר בְּמִשְׁנֵיּוֹת (עֵינַי בְּגְמָרָא תַעֲנִית ח'): רִישׁ לְקִישׁ הֵנּוּ מְסַדֵּר מִתְּנִיתִין מ' זְמַנִּין כְּנֶגֶד מ' יוֹם שְׁנִתְּנָה תּוֹרָה, ר' אַבָּא בַר אַחָא מְסַדֵּר מִתְּנִיתִין כ"ד זְמַנִּין כְּנֶגֶד: תּוֹרָה, נְבִיאִים וּכְתוּבִים, עֵינַי שָׁם; כִּי רַבּוּי הַחֲזָרָה בְּמִשְׁנֵיּוֹת מְכַנִּיס חֶשֶׁק גְּדוֹל בְּאָדָם. וּכְבָר דְּדוּעַ לְנוּ, שְׁאֵחַת מִהֵנְהֵגוֹת שֶׁהִנְהִיג רַבְּנּוֹ ו"ל אֶת מוֹהֲרַנְיָת ו"ל — לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת (עֵינַי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה); וְאֲמָרוֹ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הִיקָרִים: מִי יִתֵּן שְׁנֵכְנִיס עֲצָמֵנוּ וְנִרְגִיל עֲצָמֵנוּ גַם-כֵּן

רצו אֲשֶׁר א' תתקפג בנחל

בהנהגה קדושה זו שהנהיג רבנו ו"ל את מוהרנ"ת ו"ל, ומזה נתגלגל שהרבה מאנשי שלומנו, ובפרטיות בני הנעורים, חוזרים בכל יום ח"י פרקים משניות, וספר לי אחד מזקני אנשי שלומנו, שהוא זוכר, איך שבימי נעוריו של ר' לוי יצחק, היה חוזר בכל יום ויום ח"י פרקים משניות. והיתה דרכו לילך אנה ואנה בקלוז באומן עם משניות קטן, וחזר בכל יום ח"י פרקים משניות, וכך נהג כמה שנים, וכבר ידעו פשר' לוי יצחק הולך אנה ואנה עם ספר, הוא חוזר על ח"י פרקים משניות שלו. וכן ר' לוי יצחק בעצמו ספר לי, שהוא זוכר הרבה מאנשי שלומנו, שלמדו בכל יום ח"י פרקים משניות, וראיתי פעם אחת את אחד מאנשי שלומנו, שדרכו היתה לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, וקדם הלמוד אמר התפלה שאומרים על נפטר, שבזכות הלמוד ינצל מחבוט הקבר ומשאר ענשים קשים, כמזכר שם בתפלה, וכשהגיע אל נשמת... הזכיר את שמו. ושאלתי אותו למה הוא עושה כך? והשיב לי בתמימות ובפשיטות: יען שהאדם צריך תמיד לחשב אל אחריתו, וכל מצנה או עסק צדקה וחסד שעושה, או איזה למוד או איזו תפלה שזוכה ללמד או להתפלל, צריך שיכוון שתהיה לטובתו הנצחית, ועל-כן למה לי לחכות אחר הסתלקותי שיעשו איזו טובה לנשמתו בקיום איזו מצנה או באיזה למוד וכו', יותר טוב שאני בעצמי אשתדל בתקון נשמתו, ודברי פי חכם חזן.

חמדת לבבי! אודות שאלתך אם לחכות על הכל או לקח תכף-ומיד מה שנותנין לך. מה אמר לך, קשה לומר להאדם עצה, ובפרט בענין הזה, אך התוספות בסוף ספה (נו): אומר בדבור המתחיל: בוצינא טבא מקרא אמרו "אוהב אדם דבר מועט לאלתר מדבר מרבה לאחר זמן", עיין שם; ועל-כן בין תבין מעצמך...

ולמען השם, אל תפחד כלל, כי בודאי יושיע אותך השם ותברך, ויוציאך מהמיצר והחובות, רק ברח אליו יתברך, ותתחנן לפניו יתברך, שיחוס וירחם עליך, ותדבר עמו בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות כאשר ידבר

אֲשֶׁר א' תחקפג בנחל רצו

איש עם רעהו, ואז יאירו בך עצות נכונות איך להתנהג בכל דבר, ובלי התבודדות, האדם אבוד לגמרי, ואין לו עצה מתקנת.

בשבועות אלו אנו קוראים את הסדרות של יעקב ועשו, ויכולים לפרשם על-פי לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א', ויצאון לך מזה חדושים רבים. וכבר הזהיר רבנו ז"ל את אנשי שלומנו לחדש בתורתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן רה), ואמר, שהוא תקון גמור לפגם המחשבה וההרהורים רעים. וצריך שתהיה לך אמונה בחדושים שלך, שיש להם יתברך נחת מהם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), על-כן ראה גם ראה לחדש איזה חדוש בכל יום, שהוא דבר נפלא ונורא מאד מאד. ומה שכתב רש"י הקדוש על "וישלח יעקב מלאכים" וגו' (בראשית לב, ד), בשם המדרש: מלאכים ממש, צריך להבין מהו הלשון ממש, ויובן על-פי דברי רבנו ז"ל בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ': כח הזה לענש את הרשעים, אי אפשר אלא בשמקבלין את הכח הזה מאדום, כי זה הכח שלו, בבחינת (בראשית כז, מ): "ועל חרבך תחיה"; ודע שעל-ידי הפחות הרוחניים הנבראים מאותיות התורה שחדש, הפחות האלו הן הן מלאכים ממש, והן מקבלין הכח מאדום, כדי לענש הרשעים בחרבא ובקטלא, ואלו הפחות הרוחניים, הינו המלאכים הן לפי התחדשות התורה, והתחדשות התורה לפי הקדשה שנתוסף למעלה, לפי רבות הקדשה פן נמשך רבוי התורה, ולפי רב התורה פן רבוי המלאכים וכו', עין שם; נמצא מכל זה, כשאדם זוכה לחדש חדושי תורה אמתיים, ובפרטיות חדושים כאלו המרבים את הקדשה, שהם חדושי אמונה, על-ידי חדושים אלו נעשים מלאכים ממש, ויש בכח המלאכים לענש הרשעים בחרבא ובקטלא ולבטלם לגמרי, והיות שכל ענינו של יעקב היה רק להרבות הקדשה ולגלות את האמונה בעולם, וזה לעמת זה היה עשו זה אדום, שהיה ממעט את הקדשה על-ידי כפירות ואפיקורסות, ועל-כן שלח יעקב מלאכים ממש אל עשו כדי להכניעו, כי מגיה וביה אבא גיזיל ביה נגרא (סנהדרין לט:), כי בזה ששלח אל אדום

רחצ אֲשֶׁר א' תתקפג בַּנְחַל

דִּיקָא חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, שְׁהֵם הֵם הַמְּלֹאכִים, עַל-יְדֵי-זֶה הַכְּנִיעַ אוֹתָם לְגַמְרֵי וְהִבֵּן; וְדָבָר זֶה שֶׁיֵּךְ גַּם בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, כִּי עָקַר כַּחוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם הוּא עַל-יְדֵי הַכְּתָב וְהַמְּכַתֵּב דִּיקָא, שְׁמַדְפִּיסִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, סִפְרֵי מִינּוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נַחֲלֵשׁ כַּח הַקְּדוּשָׁה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִי אֶפְשָׁר לְצַאת וּלְהִלָּחֵם עִמָּם, כִּי אִם עַל-יְדֵי מְלֹאכִים מִמֶּשׁ, שֶׁהוּא כַּח הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, הַבְּנוּיִים עַל יְסוּד הַנְּחַל, וְכִבֵּר אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל קִדְּם הַסְּתַלְקוֹתוֹ: עֲזָרָא הַסּוֹפֵר גִּיט אֲוֹעֵק אֹן טְרִיף פְּסוּל אִיז זִיף מִתְּגַבֵּר וְוָארוֹם עֵס אִיז פֶּאֲרֵהֲאֲנֵדֵן אֲלָפִים וְרַבְבוֹת טְרִיף פְּסוּל נָאֵר אִיף הָאֵף דָּאֵס אִיִּין בְּלַעֲטֵל פּוֹן סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְוֵעֵט זִיִּין אַ תְּקוּן אֹיִף אֲלֵדִינְגִי; וְעַל-כֵּן בְּזֶה שֶׁנִּחְדַּשׁ עַל-פִּי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְנִזְכָּה לְהַדְּפִיסֵם וְלְהַפִּיצֵם, בְּזֶה אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים מְלֹאכִים מִמֶּשׁ אֶל עֲשׂוֹ וּמְכַנִּיעִים אוֹתָם. וְצָרִיף לִידַע שְׁאֲנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֵת שְׁלָנוּ, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל אִם יֵשׁ תּוֹצְאוֹת מִזֶּה אוֹ לֹא, כִּי בּוֹדָאִי אָנוּ פּוֹעֲלִים כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: דּוּ רַעֲדִי, וְהִבִּין מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, אִז מְעַן פּוֹעֲלֵט יָאֵר, וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ו:): כָּל אָדָם שֵׁיֵשׁ בּוֹ יֵרָאֵת שָׁמַיִם דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים, שְׁנֵאֲמַר "סוֹף דְּבָר" וְגו' (קֵהֶלֶת יב, יג), וּפְרַשׁ הָרַב הַקְּדוּשׁ ר' צְדוּק מְלוֹבְבִין ז"ל (בְּסִפְרוֹ פְּרִי צְדִיק) שֶׁהַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט הוּא כֶּף: סוֹף דְּבָר — הֵינּוּ שֶׁהַסּוֹף הוּא שְׁעַל-כָּל-פָּנִים יִהְיוּ נִשְׁמָעִים, אֵף גַּם כְּשֶׁלֹּא יַפְעִלוּ מִיָּד, אֶפְשָׁר שֶׁיַּפְעִלוּ אַחֲרֵ-כֶּף, וּמִי שֶׁהוּא יָרָא ה', נַעֲשֶׂה מְרַכְּבָה לְמַדַּת פִּי ה', וְדְבָרָיו הֵם דְּבָרֵי ה', דְּבָרָיו דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, וְלֹא יִשׁוּבוּ רִיקָם, וְדְבָרֵי פִי חֲכָם חֵן; וְכַעֲיֵן שְׁאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁלַפְעָמִים כְּשֶׁאֲוֹמֵר אֵיזָה דְּבָר, הַדְּבוּר הוֹלֵךְ דֶּרֶךְ כְּמָה בְּנֵי-אָדָם, עַד שֶׁבָּא אֶל זֶה שֶׁצָּרִיף לְהַגִּיעַ, וְעוֹשֶׂה פְּעֻלָּתָם. וּבַפֶּרֶט סִפֵּר שְׁנֵדָפְס הוֹלֵךְ וּמִתְּגַלְּגֵל מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְהִרְבֵּה בְּנֵי-אָדָם מְעִינִים בּוֹ,

ב) עֲזָרָא הַסּוֹפֵר הוֹלֵךְ לְהַסְתַּלֵּק וְטְרִיף-פְּסוּל' (כַּנּוּי לְסִפְרִים חִיצוֹנִים אֲסוּרִים) מִתְּגַבֵּר, כִּי יֵשׁ אֲלָפִים וְרַבְבוֹת טְרִיף-פְּסוּל, רַק אֲנִי מְקַוֶּה שְׁדַף אַחַד מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל יִהְיֶה תְּקוּן עַל הַכֵּל.

ג) אֵתָה תְּדַבֵּר.

ד) שְׁכֵן פּוֹעֲלִים.

אֲשֶׁר א' תתקפד בנחל רצט

ולא יתכן שאפלו אחד מאלף שלא יתעורר, מכל שכן כשזוכה להיות בטל ומבטל בו יתברך, ונכלל לגמרי בו יתברך, ואין לפני עיניו רק אמתת מציאותו יתברך, וכל מחשבתו ורצונותיו וכסופיו הם רק אליו יתברך, אדם כזה כשזוכה לחדש חדושים בתורה, אזי ספריו נעשים קן לשכינת עזו יתברך, וכל מי שמעין בחדושו ודבריו, הוא מתחזק ומתעורר אליו יתברך, ונמשך לבבו אליו יתברך בתשוקה עצומה.

ידידך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקפד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום חמישי לסדר וירא לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי אמת יקצרו המון יריעות, ובפרט פי ספרי רבנו ז"ל בדרך, הפך בהם ושם תמצא מרגוע לנפשך, ועליהם אין מה להוסיף ומתן אין מה לגרע, אך עקר עבודתנו צריכה להיות לחפש בהם בכל פעם מחדש. ואמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, שלחן, הלכה ה'), שהסלסול והחפוש בדברי הצדיק נקרא החפוש אחרי הרוח הקדש של הצדיק, אשר מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל בראש השנה האחרון בעודו בלבוש גופו הגשמי, שצריכים לחפש ולבקש אחר הצדיק האמת (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), כי יתפשטו בעולם הרבה מפרסמים של שקר, אשר יטעו את העולם וכו' וכו', כי לא די שאינם יכולים להנהיג את עצמם, מכל שכן איך יכולים להנהיג את אחרים (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא), והצדיק הוא דעתו והשגתו, בסוד: "ורוח אלקים מרחפת" (בראשית א, ב); ואמרו בזהר הקדוש (וישב קצב): "ורוח אלקים" — דא רוחא דמשיח, מרחפת על פני המים"

— דא תורה, והצדיק האמת הוא בבחינת משיח, והוא גנוז בתורתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קיח); כי באמת דמות הצדיק פניו, שכלו וחקמתו ונשמתו ממש, הם בתוך הספר (עין שם, סימן קצב), כי הכתב של האדם הוא בחינת פנימיות נפשו ונאמונתו (עין שם, סימן קעג), ועל-כן עלינו לחפש בכל יום יום את רבנו ו"ל בספרו הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", שגלה שהוא "אתחלתא דגאולה", הינו כי על-ידי שקידה רבה בספרו הקדוש, יכולים להעשות צדיק גדול ובעל תשובה נורא ובעל השגה נפלא (עין חיי-מוהר"ן, מעלת תורתו וספריו), וכל מה ששוקדין בתורתו, אזי זוכים לנשמה חדשה, בסוד למעבד נשמתין חדתין (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), ולא עוד אלא שגם רבנו ו"ל עומד שם על יד הלומד ספרו, ומחבק ומנשק את עצמו עמו (עין שם, סימן יב), ועל-כן זו צריכה להיות כל עבודתנו כל זמן שאנו חיים — לחפש ולסלסל בדבריו הקדושים, ולקשר ולחבר ולשלב בדבריו ממקום למקום, כי דברי תורה עניים במקום זה ועשירים במקום אחר, וצריכים לחבר דברי תורה ממקומות מפזרים, שהם רחוקים זה מזה, ומחברים אותם יחד, ועל-ידי-זה יוצא איזה חדוש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב' סימן פט), ואמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה א, ג): פּרְשִׁי־וּתִיהָ שֶׁל תּוֹרָה הֵן חֲרוּזוֹת זו בָּזוּ וּמוֹשְׁכוֹת זו בָּזוּ וּמְדַלְגוֹת זו מְזוּ וְדוֹמוֹת זו לְזוּ וְכוּ', עין שם; וכן הוא (במדדש רבה יט, טו): כָּל דְּבָרֵי תּוֹרָה צָרִיכִים זֶה לְזֶה, שְׁמָה שְׁזֶה נוֹעַל זֶה פּוֹתַח וְכוּ', עין שם.

אהובי, אחי היקר! "העבר אין", תעשה התחלה חדשה על-כל-פנים מעכשו, ותשכח ותעביר מדעתך את כל מה שעבר עליך עד עכשו, ותמשיך את עצמך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכשאדם מכניס בדתו איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, אז היה מתנהג בדרך ארץ גדול, כי מי לא ירא ולא יפחד בשיודע נעד, שמלך גדול ונורא עומד על ידו ומסתפל עליו, ומכל שכן שהיה מתנהג בדרך ארץ גדול בהליכתו ובישיבתו ובאכילתו ובדבורו עם אנשים,

אֲשֶׁר א' תתקפד בנחל שא

וְדָבַר זֶה רוּצָה רַבָּנוּ וְ"ל לְהַכְנִיס בְּנוּ, שְׁנֹזֶכֶה לְיִרְאָה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כָּמוֹ שֶׁאָמַר בְּפִרוּשׁ: אָנִי אוֹצֵר שֶׁל יִרְאֵת שָׁמַיִם, וְאִם הֵייתִי מְגַלָּה אֶת הַיִּרְאָה שְׁלִי, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעֲמֹד עַל יָדַי; וְאָמַר: אָנִי רוּצָה לְגַלוֹת וּלְהַכְנִיס יִרְאָה בְּאֲנָשִׁי, יִרְאָה נִפְלְאָה שְׁעֵדִין לֹא הֵייתָה יִרְאָה כְּזֹאת בְּעוֹלָם (עֵינַי חִי-מוֹהַר"ן, מַעֲלַת הַמַּתְקָרְבִים אֵלָיו), וְעַל-כֵּן אָמַר פַּעַם: וְזַעַן דִּי וְזַעַלְט זָאל וְזַיִסְעַן וְזַאס פֶּאֶרָא דְרֵךְ אֶרֶץ אִיךָ לְעָרֵן מִיט מִיִּינַע מְעַנְטֶשֶׁן וְזַאֲלֶטֶן קִיסְרִין אוֹן מְלָכִים גְּעִשִׁיקֻט וְזַיִיעֶרַע קִינְדֶּעֶר צוּ מִיר לְעָרְנַעַן דְרֵךְ אֶרֶץ"; כִּי עֵנִין רַבָּנוּ וְ"ל הוּא גְלוֹי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁמַאִיר אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל הַיְרֵוּדִים וְהַנְּפוּלִים וְהַמְגִשְׁמִים וְהַמְלַכְלָכִים בְּעוֹנוֹתֵיהֶם וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדֵּיו יִתְבַּרְךָ בְּלָל, וְגַם מִמְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצְאִים יְכוּלִים לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי לְגַדְלָתוֹ יִתְבַּרְךָ אֵין חֶקֶר; וּבְכַאֲמַת אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ל.ב.), שְׁדֵרֶךְ אֶרֶץ הוּא אֶחָד מֵהַדְּבָרִים שְׁצָרִיכִים חַזוּק, עֵינַי שָׁם; וְכָל הַש"ס מְלֵא מַגְדָּל מַעֲלַת עֵנִין הַדְּרֵךְ אֶרֶץ, וּבְכַפֵּרֶט לְפָנַי הַרְבַּ וְהַצְדִּיק הָאֲמֵת, עַד שֶׁאָמְרוּ (שְׁבַת קיד.): לְמִדְרֵךְ תּוֹרָה דְרֵךְ אֶרֶץ, בְּגָדִים שְׁבִשְׁל בְּהֵן קְדָרָה לְרַבּוֹ, אֵל יְמוֹזַג בְּהֵן כּוֹס לְרַבּוֹ; וְאָמַר רַבָּנוּ וְ"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן ט) : מִי שֶׁאוֹהֵב אֶת הַצְדִּיק, צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת הַצְדִּיק שֶׁלֹּא יֵצֵא עָלָיו שָׁם רַע, עֵינַי שָׁם; כִּי הַבְּגָדִים שְׁמַבְשְׁלִין בְּהֵן בְּנֻדָּאֵי הֵם מְלַכְלָכִים, וְעַל-כֵּן אֵין רְאוּי לְכַבֵּד בְּהֵן אֶת הַצְדִּיק שֶׁהוּא רַבּוֹ, הֵינּוּ עֹנִינִים שְׂאִינָם לְפִי הַנְּמוּס וְהַדְּרֵךְ אֶרֶץ אֲסוּר לְכַבֵּד בְּהֵן אֶת הַצְדִּיק, וְאִף שְׁכּוֹנָתוֹ הִיא לְשָׁמַיִם... כִּי בְּכַאֲמַת כָּל עֵנִין רַבָּנוּ וְ"ל הוּא סָלַם לְעֵלוֹת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְרַק זֶה רְצוֹנוֹ וְחִפְצוֹ וְ"ל, שְׁנֹזֶכֶה לְהִיּוֹת אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים. וַיֵּשׁ לְהָאֶרֶץ בְּכָל זֶה, עַד שִׁיְהִיָּה נַעֲשָׂה קוֹנְטֶרַס שְׁלָם, אִף אֵין לִי הַפְּנָאֵי עַכְשָׁו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

(ח) כְּשֶׁהַעוֹלָם יִדְעוּ אִיזוֹ דְרֵךְ אֶרֶץ אָנִי לוֹמֵד עִם אֲנָשִׁי, הֵיוּ קִיסְרִים וּמְלָכִים שׁוֹלְחִים בְּגִיחָה אֵלַי, לְלַמַּד דְרֵךְ אֶרֶץ.

שב אָשֶׁר א' תתקפה בנחל
א' תתקפה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי. אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד, ואל
תדאג כלל, כי בנדאי יהיה הכל על נכון, כי השם יתברך אתך, עמך
ואצלך, כי אין בלעדיו יתברך כלל, והעקר מה שהוא יתברך רוצה
ממך, שתדבר עמו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר
עליך, ותגלה לו את הרצונות והכסופים הטובים שיש לך, אשר
מעלת זה הענין עולה עד אין סוף ואין תכלית (עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימנים לא, סו).

ותאמר להאברך ... שלא יפחד כלל וכלל, כי בנדאי יעזר לו
השם יתברך, ויזכה לצאת מהחובות, ויבנה בעצמו ראוי לו להחיות
את עצמו, כי כל חובותיו הם רק בשביל עסק קדוש ונורא כזה,
עסקו של רבנו ז"ל, ועל-פני בנדאי יהיה הכל על נכון. ורואים שרב
העולם משקעים בחובות עצומות באלפים ורבבות וכו', בשביל
עסקי העולם הזה, שהוא רק צל עובר ממש, על-כל-פנים איך
שהוא החובות שלו הם בשביל תקוני עולם וקרוב הגאולה, כי עסק
ההדפסה וההפצה הוא תקון כל העולמות וקרוב הגאולה, כי
על-ידי-זה יזכו כל ישראל להתקרב אליו יתברך, ולדבר עמו
יתברך, ובנדאי יראה בקרוב נסים נגלים ממש, שישפיע עליו שפע
גדול מכמה מקורות חדשים, ויהיה לו מהיכן לשלם, והספרים
יתפשטו ויפוצו בכל קצוי תבל. נאהר פרייליך דאס מיר האבן אזוי
איין גרויסען רבי'ן, נהר המטהר מכל הכתמים, אל תדאג ואל
תפחד.

הדורש שלומך...

(ו) רק שמחה שיש לנו רבי גדול כזה.

מתקק תמיד בדעתך, כי אינך צריך לשום בריה שבעולם רק אותו יתברך.

א' תתקפו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך מיום שני לסדר ויצא לנכון קבלתי. אהובי, אחי היקר, בזה העולם צריכים להתחזק בכל יום ויום מחדש, כי כפי העליות והירידות שעובר על כל אחד ואחד, ההכרח לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחזק, ואיך זוכים לזה? על-ידי הגלויים, שנחגלו לנו על-ידי האי רישא דלא אתידע שהוא אורייתא דעתיקא סתימא, תורת הנחל נובע מקור חכמה, "ולילא תורתך שעשעי, אז אבדתי בעניי" (תהלים קיט, צב). וראוי לנו להכניס את מחנו ודעתנו רק בדבריו הקדושים, מימי החסד המגלים חסדיו יתברך. ומקדם למדתי עם בחור אחד בביתי התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסה, ואמרנו התפלה עליה בלקוטי-תפלות, תפלה קכא, והחיינו את עצמנו בזה מאוד מאוד, תהלה לאל, ותמצית הדבור מה שכתב שם, שצריכים לאהב את כל הרעות שבאות עליו, כי כמוך — כמו שאתה פגמת וחסאת וכו', עדין אני ה' — בעל הרחמים. ודברנו כי הלא כלל מנח בדינו, כי רבנו ו"ל אינו הולך מפרוש הפשוט, ואם-כן איך יעלה פאן בקנה אחד פרושו של רבנו ו"ל, שפרש: "ואהבת לרעך", שתאהב את הרע שבא עליך "כמוך", כמו שאתה לפי מעשיך עדין, "אני ה'" בעל הרחמים? אך באמת צריך האדם לבוא אל בטול בזה, עד אשר לא יראה ולא ירגיש משום דבר רק אותו יתברך, וידע שאלופו של עולם בכל תנועה ותנועה, והנה

לָאָהֵב אֶת חֲבֵרוֹ הַעוֹשֶׂה לוֹ טוֹבוֹת, בְּזֶה אֵין שׁוּם מַעֲלָה יִתְּרָה, כִּי זֶה דְּבַר הַמְּכָרָח, חֲבֵרִי עָשָׂה לִי טוֹבוֹת, עַל־כֵּן אֲנִי אוֹהֵב אוֹתוֹ, אֲכַל הַפְּסוּק מִלְּמַדְנוֹ, אֶפְלוֹ הַחֲבֵר שֶׁעוֹשֶׂה לְךָ כָּל מִינֵי רַעוֹת וְצָרוֹת, גַּם אוֹתוֹ תֵּאָהֵב, כִּי הוּא רַק שְׁלִיחַ מִמְּנוֹ יִתְּבַרְךָ, וּמָה שֶׁהוּא מַצְעֵר וּמְבַזֶּה אוֹתְךָ, הוּא רַק מְסַבֵּת מֵעֲשִׂיךָ הַרְעִים, סַבֵּב הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ שֶׁיָּבוֹא אֶחָד וַיִּצְעֵר אוֹתְךָ, וַיַּעֲשֶׂה לְךָ רַעוֹת, וְגַם אֶת זֶה תִּקְבֵּל בְּאַהֲבָה, כִּי כְמוֹךָ — כְּמוֹ שֶׁאַתָּה הוּא, הֵינּוּ לְפִי מֵעֲשִׂיךָ, עַדִּין הוּא בְּרַחֲמִים גְּדוֹלִים עִמָּךְ ה' — שֵׁם הַרְחָמִים; וְעַתָּה יַעֲלֶה בְּקִנְיָה אֶחָד, כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהֵרַע הוּא מִחֲבֵרְךָ, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן תֵּאָהֵב אוֹתוֹ, וַיַּעֲלֶה הַפְּרוּשׁ כֵּן: "וְאַהֲבַת לְרַעֲךָ" — (שֶׁתֵּאָהֵב אֶת הֵרַע הַבָּא מִחֲבֵרְךָ), "כְּמוֹךָ" — (כְּפִי שֶׁאַתָּה הוּא, הֵינּוּ לְפִי מֵעֲשִׂיךָ), "אֲנִי ה'" — (עַדִּין אֲנִי בְּרַחֲמִים עִמָּךְ). וַיֵּשׁ לוֹמַר בְּאֶפְסֵן אַחַר עַל־פִּי הַמְּסַפֵּר מָה שֶׁדְּבַר פַּעַם אַחַת מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל, כִּי בְּשֶׁאֲדָם מְחֻזָּק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד, וּבְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה, וּמְכִיר בְּזֶה חֲסָדֵי ה', אִזּוֹ אוֹמְרִים עָלָיו מִלְּמַעְלָה: "אַתָּה אוֹמֵר עַל הֵרַע וְעַל הַמְּרִירוֹת שֶׁעוֹבְרֹת עָלֶיךָ שֶׁהַכֹּל טוֹבוֹת, אִם־כֵּן אֵין אַתָּה יוֹדֵעַ מָה טוֹב, נִתְחִיל לְהִרְאוֹת לְךָ בְּאַמֶּת מָה טוֹב". וְאִזּוֹ מִשְׁפִּיעִים לוֹ בְּאַמֶּת טוֹבוֹת (כֵּן סֵפֶר ר' נֶחֱמָן בֶּן ר' יְהוּדָה ו"ל, בְּעַל מְחַבֵּר קוּוֹנְטָרַס הַצְּרוּפִים, שֶׁשָּׁמַע דְּבָרִים אֵלּוֹ בְּעַצְמוֹ מִמוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל). וְזֶהוּ "וְאַהֲבַת לְרַעֲךָ" — שֶׁתָּמִיד תֵּאָהֵב אוֹתוֹ יִתְּבַרְךָ, אִף בְּשֶׁמְרַעִים לְךָ, חֵס וְשָׁלוֹם, תִּשְׁתַּדֵּל לְמַצֵּא בְּצָרוֹת חֲסָדִים וְהִרְחַבּוֹת, וְאִזּוֹ אוֹמְרִים מִלְּמַעְלָה "כְּמוֹךָ" — אַתָּה חוֹשֵׁב בְּעַצְמְךָ שֶׁזֶה טוֹבוֹת, "אֲנִי ה'" — עַכְשָׁו נִתְחִיל לְהִרְאוֹת לְךָ בְּאַמֶּת מֵהֵן טוֹבוֹת וּמֵהֵם חֲסָדִים. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַיִם בְּרֻכוֹת): כָּל פֶּטְטִיָּא דְּאוּרִיתָא טָבִין.

חֲמִדַת לְבָבִי! נָא וְנָא לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתַחֲזֹק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִצְבָּךְ, וְלִמְעַן הַשֵּׁם, אַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְעוֹלָם, וְחֻטֵּף וְאָכַל בְּכָל יוֹם תּוֹרָה וְתִפְלָה, אֶפְלוֹ מְעַט דְּמַעַט, כִּי זֶהוּ חֲלָקָה לְנִצְחַת נְצָחִים.

וְתִשְׁמַר עַצְמְךָ מְאֹד לֹא לְהַכּוֹת אֶת יְלָדֶיךָ, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ

אֲשֶׁר א' תתקפו בנחל שה

ו"ל, כי בהכּאה אינו פועל שום דבר, רק מבליבל ומפחיד את הקטן, ויותר טוב בנחת להסביר לו הכל, כמו שמסבירים לגדול ממש, וזוהי הטעות נמצאת ברב בני-אדם, כי נדמה להם שקטן לא יבין, ועל-כן אינם משתדלים אפלו לנסות בהסברה, ועל-ידי-זה הקטן מתפרע יותר וגורם לעגמת נפש יותר גדולה, ועל-כן ראה גם ראה מהיום להסביר לו כמו שמסבירים לגדול, ואז תראה הפעלות הטובות שיצאו מזה. וכבר ידוע לנו, כי מוהרנ"ת ו"ל אמר, שאצלו חנוף הבנים והבנות עבודה כמו עבודת חצות, ועל-כן ישב ביחד עם בניו ובתו אצל השלחן בשעה שאכלו, והיה זהיר שיטלו ידיהם קדם אכילה, ויאמרו הברכה בהגן, וכן דבר עמהם ביראת שמים באמצע אכילה, וכן אחר כך שיזהרו במים אחרונים וברכת המזון בהגן.

ידידך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקפו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב פל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום חמישי לסדר ויצא לנכון קבלתי, והנה להשיבך על המון שאלותיך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כי ספרי רבנו ו"ל בידך, על-כן הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ואודות פל הבלבולים... גלה לנו רבנו ו"ל עצה — רק אמונה, להכניס עצמו אל תוך האמונה הקדושה, כי ראוי לה לידע, אשר אין שום טבע כלל, כי גם הטבע הוא השגחה, כי כך מנהיג השם יתברך את עולמו, כי הנני"ה הוא האלקים, וזהו עקר הבקיות בזה העולם, לידע תמיד אשר הנני"ה אלקיים הם אחדות אחת, שיידע פל אדם שפל מאורעותיו הם לטובתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'),

שו אֲשֶׁר א' תתקפח בנחל

ועל-כן הַנְּזִי"ה אֲלֵקִים גִּימְטְרִיָּה בְּק"י, כִּי זֶהוּ עֶקֶר הַבְּקִיאוֹת, לֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם דָּבָר, רַק לְהִיּוֹת חֹזֵק בְּדַעְתּוֹ כְּעַמּוּדָא תְּקִיפָא... וְאוֹדוֹת הַסְּפָרִים, דַּע לָךְ שֶׁהַכֹּל בְּיָדוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן אֵין מֶה לְדַבֵּר אוֹ לְהַתְּקוּטֵט עִם... כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵין לָנוּ אֶלָּא פִּינוּ, לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ שְׂיִרְחִיב לָנוּ וְיִרְחַם עָלֵינוּ, וְאֵז אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, נִרְאֶה בְּקִרְוֹב נְסִים נְגָלִים מִמֶּשׁ. כִּי צְרִיךְ שֶׁתִּדַּע אֲשֶׁר הַכֹּל כְּבָר חֲקוּק לְמַעַלָּה — הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהַרְגַע מְתִי גָמֵר, וְעַל-כֵּן לְמַה לְדַחֵק כָּל-כָּף אֶת הַשָּׁעָה, שְׁגוּרִם קְלִקוּלִים רַבִּים, הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזָרְנוּ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמָנוּ רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ וְהַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

א' תתקפח.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵר יְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי. וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וְהִלֵּא סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּיָדְךָ — הַפֶּה בְּהֵם. וּכְבָר הַזֶּהִירְנוּ רַבְּנֵי ז"ל מְאֹד מְאֹד לְהַתְּמִיד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר ז"ן", וְאָמַר שֶׁהוּא אֶתְחַלְתָּא דְּגֵאֲלָה (תִּי-מוֹהַר ז"ן, סִימָן שִׁמְט); כִּי בְּאֵמֶת מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַגּוֹת בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, נִפְתָּחִים גִּידֵי קַשְׁיּוֹת לְבוֹ, וְנִתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, שְׂכוּחַ תְּשֻׁבַח הַכֹּל, וְתַעֲבִיר אֶת פֶּל הָעֵנִין מִמַּחְשְׁבוֹתֶיךָ... וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, כִּי יִמִּינוּ הַכֹּל וְעוֹד מְעַט מִמִּילָא נְצֻטְרָךְ לְשׁוּב אֶל הַמְּקוֹם שֶׁחֲצַבְנוּ מִשָּׁם, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהַתְּחִיל לְהַכִּין אֶת עֲצָמָנוּ כְּבָר עֲכָשׁוּ בְּרַגַע זֶה,

ועל-ידי רבוי דבורים לדבר עמו יתברך בלשון שרגילים, ולספר
 לפניו יתברך את כל לבנו וכל מה שעובר עלינו, זהו עקר החדושים
 שצריך כל אדם לחדש בכל יום ויום, הינו שיראה לחדש תפלות
 חדשות לפניו יתברך, ועל-ידי-זה מעלה שעשועים גדולים. ורואים
 בין אנשי שלומנו היקרים, שאותם התמימים והישרים, העוסקים
 באמת בעבודת השם יתברך, ומקימים את עצותיו של רבנו ז"ל,
 הם מצליחים מאד מאד, מה שאין בן אותם החכמים בעיניהם, אשר
 יש להם זמן למחלקת ולדבר דברים של מה בכך, עליהם עוברים
 הימים בהכל גריק, וכשיגיע היום והשעה והרגע שיצטרכו להשיב
 פקדונם, מרה תהיה באחריתו; ועל-כן אהובי, אחי, חזק ואמץ מאד
 מאד יהיה מה שיהיה, עדין יש לך תקנה טובה לשוב אליו יתברך,
 ובכל דור ודור יש חבורות מאנשי שלומנו, אנשים תמימים
 שמתבודדים עמו יתברך בכל יום, ראה גם-כן להיות מחבורתם.
 ולמען השם, אל תכנס בשום ופותים ושיחות של מה בכך, תאמין
 לי שראוי לשמח בכל יום ויום על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו לידע
 מרבי אמת כזה, ונא ונא להיות בשלום עם כל אחד מישראל בכלל,
 ועם כל אחד מאנשי שלומנו בפרט, אתה תראה פנים שוחקות
 להכל אפלו לשונאיך, ותקדים להם שלום, כי מצדך צריך לראות
 שיהיה רק שלום עם הכל, אבל מה שהם רוצים ממך... ומעוררים
 מריבות וקטרוגים — הנח אותם, כי ממילא סוף כל סוף יפלו, ואנו
 אין לנו אלא דברי בן שמחה העוסק לקשרנו במקור השמחה,
 אשרינו און פארט אשרינו, חטף ואכל בכל יום רקודים, אפלו בינך
 לבין עצמך, וכן דבורים לדבר עמו יתברך, כי שמחה והתבודדות
 הן שתי רגלי האדם לילך ולעבר בהם את זה העולם.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתקפט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבַּחֲוֹר הַרוֹצֵה לַיִּנֵּק
חֲלָבָא וְדִבְשָׁא מֵהַאי נַחֲלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא דְנִבְיַע בֵּיהּ מְקוֹרָא
דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה מִסּוּד שְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְעֵתִיק וְכוּ' ... גֵּרוּ יֶאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. מָה אָמַר לָךְ, רַבְּנֵי ו"ל לְמַד אוֹתָנוּ דֶּרְךְ
אַרְץ, וּמְכַנִּים בָּנוּ יִרְאֵת שְׁמַיִם שְׁנוֹנָה לִירְאָה מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ. וּפְעַם
אַחַת אָמַר רַבְּנֵי ו"ל, אִם הָיוּ הָעוֹלָם יוֹדְעִים אֵיךְ אֲנִי לוֹמֵד עִם אֲנָשֵׁי
דֶּרְךְ אַרְץ, הָיוּ קִיֶּסְרִים וּמְלָכִים שׁוֹלְחִים אֶת בְּנֵיהֶם אֵלַי לְלַמֵּד דֶּרְךְ
אַרְץ; כִּי עֲנֵן רַבְּנֵי ו"ל הוּא רַק עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלֹא פְּרָאוֹת אוֹ
מַחְלָקַת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִפְלוּ אִם כְּמָה (מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ) מְסִיתִים
אוֹתָךְ לְדַבֵּר זֶה לְהִיּוֹת עִז פָּנִים, אֵל תֹּאכֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לָהֶם, כִּי כָּבֵד
אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אֲבוֹת ה, כ): "עִז פָּנִים לְגִיּהֲנוֹם"; וְעַל-כֵּן
לָמָּה לָךְ לְהַפְּנֵס בְּגִיּהֲנוֹם עוֹד בְּזֵה הָעוֹלָם, וּמְכַל שְׁכֵן בְּגִיּהֲנוֹם
בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. וְאַצֵּל יִשְׁמַעְאֵל כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית טו, יב): "יָדוּ בְּכָל יוֹד
כָּל בּוֹ"; מֵאַחַר שֶׁהִתְחִיל עִם הַפְּלֵל "יָדוּ בְּכָל", אֲזִי עַל-יַדֵּי-זֶה "יָד
כָּל בּוֹ" כָּל אֶחָד הֵיךְ לוֹ עֶסֶק עִמּוֹ, וְדו"ק; בְּרַח לָךְ מִכָּל זֶה, כִּי
הַיְלָדוֹת הַכָּל הֵבֵל, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם דְּבוּרִים
חֲדָשִׁים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם דְּבוּרִים
חֲדָשִׁים שֶׁל לְשׁוֹן-הָרַע, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן; הָאֵם בְּשִׁבִיל זֶה נִתְקַרְבַּת
לְקַדְשָׁה כְּזוֹ, אוֹר הָאוֹרוֹת, כְּדִי שְׁתִּהְיֶה עִז פָּנִים, אוֹ לְעֲשׂוֹת לִיצְנוֹת
מִירָאִים, אוֹ לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, וּלְקַלְלֵם, רַחֲמָנָא
לְצֻלָּן? ! זְכוֹר, זְכוֹר תְּכַלִּיתָךְ הַנְּצַחִית, זְכוֹר אֵת הַיּוֹם וְאֵת הַשָּׁעָה וְאֵת
הַרְגַע שְׂיֻכִּילוּ אוֹתָךְ לְבֵית הַחַיִּים, וְהָאֵם וְעַט דִּיר דְעֵמְאֵלֻט צוֹ
נוּטֵץ קוּמְעֵן דִּיִּינַע מְעֵשִׂים! ? הֲלֹא בּוֹשׁ תְּבוֹשׁ, עַל-כֵּן חֲמַדַּת לְכַבֵּי,
מֵאַחַר שְׁזִכִּיתָ לְהִסְתַּוְּבֵב בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בְּרַח לָךְ מֵהַכָּל, וְהִרְגַל
אֶת עֲצֻמָּךְ לְהִיּוֹת בְּדֶרְךְ אַרְץ גְּדוֹל, וְלֹא תִצֵּא לָרִיב עִם שׁוֹם בְּרִיָּה,
אִפְלוּ שְׁמִבְטִיחִים לָךְ מָה שְׁמִבְטִיחִים...

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר. רֵאָה לְהַתּוֹעֵד עִמִּי וַיִּנְדַּבֵּר יַחַד.

...הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

(ז) הָאֵם זֶה יְבוֹא לָךְ לְעוֹר וּלְהוֹעִיל הַמְעֵשִׂים שְׁלָךְ? !

אֲשֶׁר א' תתקצ בנחל שט

א' תתקצ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, הבחור החתן, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד על הבשורה הטובה שבשרתני, שתזכה להשאיר אחר החתונה ללמד כמה שנים, וראוי לך להתחזק בזה מאד מאד, ויש הרבה לדבר בזה, אך אין הפנאי, ובפרטיות שאקווה שנתועד יחד בקרוב, ואז נדבר פנים אל פנים הרבה, כי אפלו אם לא הבטיחו לך מזונות (קעסט) אחר החתונה, גם-כן צריכים לחטף ולגזול מן היום זמן לתורה ועבודת השם יתברך, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפד) על-פי "קבעת עתים לתורה", עין שם; ומכל שכן עכשו בודאי יהיה לך פנאי.

חמדת לבבי! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שיש לנו רבי בזה. ומקדם למדתי עם הבחור החתן ... נרו יאיר, התורה פ"ד בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', המדברת מאריכות ימים, ואמרנו עליה התפלה מלקוטי-תפלות, ותהלה לאל, היו דבורים טובים. וכן למדתי עם חברו התורה פ"ו בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', ואמרנו התפלה עליה, ואם אתחיל להעתיק לך מה שדברנו יחד בצנותא חדא בביתי, נוכל לחבר קונטרס שלם, כי כפר ידוע לך, פי דברי רבנו ז"ל הם מים שאין להם סוף, וכשרק מתחילים לדבר מהם, אז נמשך הדבור כמה שעות, וביותר שונכנסת בלב תשוקה עצומה לשוב אליו יתברך. ומה אמר לך, אשרינו שיש לנו בחורים טובים כאלו, אשר אינם מטעים את עצמם, רק חושבים בכל יום על אחריתם, ומתמידים בתורה הקדושה שעורים כסדרן, ומתבודדים עמו יתברך, ראה גם ראה הבחור החתן ... נרו יאיר, היום יום חפתו, וזכינו לדבר יחד בעבודת השם יתברך ועצות רבנו ז"ל,

שי אֲשֶׁר א' תתקצא בנחל

חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו און פארט אשרינו.

אל תהיה בטלן, רק חדש את עצמך בכל יום, וברח לך מפל
מיני מחלוקות שבעולם? היה איך שיהיה.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקצא.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר וישב ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי אחי היקר,
האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר ויזרח.

חמדת לבכי! באתי לבשר לך בשורה טובה, אחרי כליון עינים
של שנה שלמה זכיתי בזכיות חנם שנגמרו היום הספרים היקרים:
"שמירת הזמן", קונטרס "סדר הדרך הלאומי", "אילן החיים". מה
אמר לך, אי אפשר לשער בשכל אנושי ומכל שכן לרשמו על פני
הכתב מה שעבר עלי ועל הספרים האלו עד היום הזה, אבדתי את
פרנסתי בשביל זה... היתה שרפה בבית הדפוס... נתעוררה מחלקת
עצומה עלי... וכו' וכו', וממש בנסי נסים ובדרך השגחה נצול
הספר; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו,
וראוי לנו לשמח כל ימינו, ולרקד על נעם נחלתנו, שזכינו להתקרב
אל רבנו ו"ל, שהוא אור האורות, המחיה ומחזק אותנו, ותהלה
לאל התחלתי להדפיס עכשו את כל ספרי רבנו ו"ל ולהפיץ אורו
הגנוז בכל קצוי תבל.

למען השם לטובתך הנצחית, חזק ואמץ להתחיל ללמד מחדש
בספרי רבנו ו"ל, ולדבר עמו יתברך בכל יום כאשר ידבר איש עם
רעהו, ואל תחלש דעתך כלל יהיה איך שיהיה. וגם ראה לדבר עם
חבריה אנשי שלומנו בכל יום מרבנו ו"ל, שהוא עקר גדול אצלנו,
כמו ששמעתי מר' לוי יצחק (נרו יאיר) [ו"ל], שראה שכל אלו

אֲשֶׁר א' תתקצב בנחל שיא

אנשי שלומנו שדברו יחד בכל יום מרבנו ו"ל, הצליחו ברוחניות ובגשמיות.

גם אבשר לך בשורה לא טובה, כי ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ו"ל] נחלש מאד מאד, והובילו אותו בשבת זו לבית החולים; השם יתברך ישלח לו רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל, ואנו צריכים אותו מאד מאד, כי כבר הודעתי, שכל השארת רבנו ו"ל אצלו, ותהלה לאל זכיתי לחטף ממנו שיחות יקרות הרבה מאד, אשר ידפסו בקרוב, ויחיו את כל העולם. תעורר את אנשי שלומנו במחנה להתפלל בעדו, שישלח לו השם יתברך רפואה שלמה.

ידידך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקצב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישב ה'תשל"ו.

שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר, האברך השותף ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, וההכרח לי עכשו לקצור.

אהובי, ידידי היקר! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתנדע מרבי אמת בזה, וראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאד מאד, והכל בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות, ולא להסתפל בענינים כאלו, אפלו על אנשי שלומנו, שאינם מחיים את עצמם בזה, כי צריך שתדע, שסוף כל סוף לא יהיה נשאר מאתנו שום דבר, רק מה שזכינו לחטף בזה העולם על-ידי רבנו ו"ל, ועין בספר "מקור השמחה", אות "יום המיתה", ענינים נפלאים, אשר יחיו אותך מאד. ונא ונא אהובי, אחי היקר, חטף ויכל תורה ותפלה

שיב אֲשֶׁר א' תתקצג בנחל

בְּכֹל יוֹם, כִּי הָאֵי עֲלָמָא כְּבִי הִילּוּלָא דְמִנְיָא" (ערוּבִין נד.), וּפְרוּשׁוֹ הוּא, כִּי רוּאִים בְּחוּר מִשְׁתַּוְּקַק כְּמָה שְׁנִים עַד שְׁיִתְאַרְס, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה חֲתָן, וְאַחֲרֵיכֶן מַחְפָּה עַל יוֹם הַחֲתָנָה, וְעוֹשִׂים כְּמָה וְכְמָה מִיְנֵי הַכְּנֻת גְּדוּלוֹת וְכוּ', וְאַחֲרֵיכֶן בָּא יוֹם הַחֲתָנָה וּמַחֲפִים כְּבָר עַד הַלִּילָה שְׁתֵּהִי־הַחֲפָה, וְרוּאִים שְׁתַּכְּף־וּמִיד כָּל הַחֲפָה, שְׁהִיא עֶקֶר הַחֲתָנָה, לֹקַחַת עֲרֹךְ שֶׁל עֲשָׂרָה מִינוּט"ט, וְנִגְמָרַת הַחֲפָה... יָמִים וְשָׁנִים עַד שֶׁהִקִּימוּ חֲפָה, וְתַכְּף־וּמִיד בְּגִמְרַת הַחֲפָה נִתְפָּרַקַת הַחֲפָה... כֶּן הֵם הַחַיִּים, עוֹשִׂים וְרוֹדְפִים וּמִתְיַגְעִים וְטוֹרְחִים... וְלִבְסוּף נִגְמָרִים הַחַיִּים, וְעַל־כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קֹהֶלֶת ז, ה): "וְהַחַיִּי יִתֵּן אֶל לְבוֹ" (קֹהֶלֶת ז, ב) — אֵלּוֹ הַצְּדִיקִים שְׁנוֹתָנִין מִיִּתְתֵּן כְּנֹגֵד לְכֹן, עַיִן שָׁם.

וְעַל־כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי, אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאֵל תִּדְאָג דְּאֵגַת חֲנָם, וּמְכַל שְׁכָן לְהַפְגִּס בְּאִיזָה דִּין וּדְבָרִים עִם אֶחָד, בְּרַח לָךְ יוֹתֵר טוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂיחָה זֹאת תְּפֹלֶה, וְתִדְבֹר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבָב וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יִדְבֵר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְתִכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ לְגִמְרֵי בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, לִידַע כִּי הַכֹּל לְכֹל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּחָה פִּרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, וְעַל־כֵּן אֵין עָלֶיךָ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר.

יְדִידָךְ לְנִצָּח...
...

א' תתקצג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִקֵּץ ב' דְּחִנְכָה הִתְשַׁלְּו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל הַבְּחוּר הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל דְּרֹךְ הָאֱמֶת, וְלִשְׁתּוֹת מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

(ח) הַעוֹלָם הִנֵּה דוֹמָה לְאוֹלָם חֲתָנָה.
(ט) דְּקוֹת.

אֲשֶׁר א' תתקצג בנחל שיג

הנה חֲבֵרֶךָ בָּא אֵלַי, וְסִפֵּר לִי מִצָּבֶךָ ... וּמֵאֵד אֲנִי מִצְטַעַר
בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, אֲךָ לְכַתֵּב לְךָ עַל פְּנֵי הַכֶּתֶב מֵעֲנִינִים אֵלֹהֵי יִקְצְרוּ הַמּוֹן
יְרִיעוֹת, וּבִפְרֻטִּיּוֹת שֶׁכָּבֵר נִדְפַס מִזֶּה הִרְבֵּה בִּסְפָר "אֲשֶׁר בְּנַחַל", חֵלֶק
א', וְנִדְפַס בְּקִרְוֹב בִּשְׂעָר הַחֲלָקִים, אֲךָ פְּטוֹר בְּלֹא כְּלוּם אֵי אֶפְשָׁר,
וְעַל-כֵּן אָמַרְתִּי אַרְוֶצָה שׁוֹרוֹתִים אֵלֹהֵי לְפָנֶיךָ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן יט), שֶׁאֶפְלוּ אוֹתָן
הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּלְכְּדוּ בַּמִּצְוָה רָעָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּרְגִילִים בַּעֲבֻרוֹת
(הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְרַחֵם), אִם יַעֲשׂוּ לְעִצְמָם חֵק קְבוּעַ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
לְלַמֵּד כֶּף וְכָף, אִז כַּח הַתּוֹרָה יוֹצִיאָם מֵהַחֲשֵׁךְ שֶׁנִּלְכְּדוּ בוֹ, עַיִן שָׁם;
וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁמָּה שֶׁהַזְּכִיר רַבְּנוּ ז"ל כֶּף וְכָף, הַכּוֹנֵה
הִיא עַל ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת לְהִיּוֹת רְגִיל לֹמֵר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. וּבְאֵמַת
כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (כְּתוּבוֹת נט): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי
שְׁעָמוּם (שְׁגָעוֹן), הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי זְמָה, עַיִן שָׁם; וְאֵתָה רוֹאָה
מָה נִגְרַם לְךָ עַל-יְדֵי שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ בְּטֵל... וְעַל-כֵּן מֵדוּעַ לֹא תַעֲשֶׂה
לְעִצְמָךְ סֵדֵר לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וּלְבַלּוֹת בְּזֶה אֵת
הַשְּׁעוֹת הַפְּנוּיּוֹת שֶׁלְךָ?! וּבִפְרֻט שְׁמֵרֵב פָּגָם הַבְּרִית, מִחֵךְ מְבַלְבֵּל
מֵאֵד מֵאֵד, עַד שְׂאִינְךָ יְכוּל לְצַמְצֵם מִחֵךְ אֶל שׁוּם דְּבָר, מֵדוּעַ לֹא
תַעֲשֶׂה לְעִצְמָךְ גַּם סֵדֵר בְּאֵמִירַת גְּמָרָא כְּסֻדְרָן לְהַתְחִיל מִבְּרֻכוֹת וְכוּ',
עַד שְׁתַּסִּים אֵת כָּל הַש"ס, בַּפַּעַם הָרֵאשׁוֹנָה שְׂאֵתָה כָּל-כֶּף מְעַקֵּם
וּמְבַלְבֵּל, תִּהְיֶה רְגִיל רַק בְּאֵמִירָה בְּעֵלְמָא, לֹמֵר כַּמָּה דְּפִים גְּמָרָא,
וְתִלְמַד בְּלִי רִש"י וּבְלִי תוֹסֵפוֹת; וּבְאֵמַת כְּשֶׁתְּרַגֵּל אֵת עִצְמָךְ בְּדֶרֶךְ
וּבְאֵפֶן הַזֶּה, תִּרְגִּישׁ כָּל מִינֵי חַיּוֹת וְנֹעַם וְזִיו, כִּי הַמְּאוֹר שֶׁכָּה יַחֲזִיר
אוֹתָךְ לְמוֹטֵב. וַיֵּשׁ הִרְבֵּה לְדַבֵּר בְּזֶה, וְעַיִן הַיֵּטֵב בְּקוֹנְטְרַס "סֵדֵר דְּרֵךְ
הַלְמוּד", וְתִרְאֶה שָׁם נִפְלְאוֹת רַבּוֹת, עַיִן שָׁם.

וְהִנֵּה בַּמְדֻרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פט, א) פְּרָשָׁה זוֹ (מִקֵּץ) אָמְרוּ עַל פְּסוּק
(איוב כח, ג): "קֵץ שָׁם לַחֲשֵׁךְ" — זְמַן גְּתוֹן לְעוֹלָם כַּמָּה שָׁנִים יַעֲשֶׂה
בְּאֵפְלָה וְכוּ', זְמַן גְּתוֹן לְיוֹסֵף כַּמָּה שָׁנִים יַעֲשֶׂה בְּאֵפְלָה בְּבֵית
הָאֲסוּרִים וְכוּ', עַיִן שָׁם; הֵרִי שֶׁהַכֵּל בְּחֻשְׁבוֹן צֶדֶק וּבְהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה,
כַּמָּה זְמַן שְׂאֵתָה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּחֻשְׁךָ וְאֵפְלָה וְכוּ', וּמִתִּי תֵצֵא מִזֶּה

שיד אָשֶׁר א' תתקצד בנחל

וכו'; על-כן חֲמַדַּת לְבָבִי, שִׁים בְּטַחוּנְךָ רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבָרַח לְךָ מִכָּל מִינֵי חַבּוּרוֹת שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, וְרוּץ רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּשִׂיחָה זוֹ תִּפְלָה, וְתִסְפָּר לוֹ יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִּרְטִיּוֹת, וְדַבֵּר זֶה תַּחֲקֶק הַיָּטִב הַיָּטִב בְּדַעְתְּךָ, כִּי מַה שֶׁמֵּצֵד לְךָ שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם לֹא תוּכַל לְקַחַת מִמֶּךָ... וְכֵן מַה שֶׁאֵינּוּ שִׁיךָ לְךָ לֹא יָבֹא מִמִּילָא אֲלֶיךָ... וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ בְּבַלְבוּלֵי חֲנָם, תִּכְנִּים אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי רַק בְּהֶאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִז תִּחְיֶה חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים מְתַקִּים, וְשׁוֹם דְּבַר לֹא יִפִּיל אוֹתְךָ, כִּי תִהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

יְדִידְךָ לְנֹצַח...!

א' תתקצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקָּץ ב' דְּחִנְכָה ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק בַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הוֹן, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אַתֶּם מִתְנוּעָדִים יַחַד וּמְדַבְּרִים בְּכָל יוֹם מִרְבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִינוּ שְׂזַכִּינוּ לְהִתְנוּעַ מִרְבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּחֻזָּק אוֹתְנוּ, רַבֵּי הַמְּקָרֵב אוֹתְנוּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְהִנֵּה אֶתְמוּל בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל פִּי הַתּוֹרָה "יָמֵי חֲנֻכָּה", וְתִהְלֶה לְאֵל, הֵינּוּ בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְרַקְדָּנוּ הַרְבֵּה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲשֶׁר עַד כֹּה עוֹרְנוּ, וְכֵן בְּמוֹצָאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה בְּבִיתִי עַל פְּסוּק (יִחְזַקְאֵל לֵג, כד) "אֶחָד הִיָּה אֲבָרְהָם" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', בְּהַשְׁמָטָה בַּתְּחִלַּת הַסֵּפֶר), וְעַל פְּסוּק (דְּנִיֵּאל יב, ב): "וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל עָפְרוּ יָקִיצוּ" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעא), וְתִהְלֶה לְאֵל, הִחְיֶה אֶת כָּל הַשׁוֹמְעִים, וּבְפִרְט כְּמָה בְּנֵי הַנְּעוּרִים חֲדָשִׁים אֲשֶׁר עִתָּה מִתְקַרְבִּים; וְעַל-כֵּן חֲמַדַּת לְבָבִי, רְאוּי לְכֶם גַּם-כֵּן לְהַתְמִיד בְּעִנְיַן הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָא הַזֶּה

אֲשֶׁר א' תתקצר בנחל שטו

להתועד בכל יום יום, ולדבר מרבנו ז"ל, אשר הוא סגלה נפלאה והצלחה נצחית.

אודות ענייניך שאתה מתפחד כל-כף מהסחורה שהביא חותנך לביתך על מנת שתמכרנה, ומזה תהיה פרנסתך וכו'. חמדת לבכי! תן תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמך, שהביאו סחורה לביתך, ובודאי השם יתברך אשר עזר לך עד עכשו, ועשה עמך נסים ונפלאות, לא יעזב אותך להבא, וימציא לך אנשים סוחרים, ויקנו את הסחורה ממך, ועוד זאת שישאר לך רוח לשלם את כל חובותיך. וזכר דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט): עקר תקונו של המשא ומתן, שיכון בכל הלוך והלוך ובכל דבור ודבור שהוא הולך ומדבר בשעת המשא ומתן, שפונתו כדי שירויח, כדי שיתן צדקה, וזהו תקון הכללי של הממון וכו', עין שם; וראוי לנו לחזור ולומר: אשרינו ומה טוב ומה נעים להתחבר עם אנשי שלומנו התמימים דיקא, ולדבר בכל יום רק מעצותיו הקדושות בהתחדשות חדשה, ועל-ידי-זה ימשך עלינו אורו הגנוז של רבנו ז"ל; ועל כלם חוס ורחם על נפשך, ואל תכנס עם פתוּיך בטוען ונטען, ומכל שכן שלבל תתערב במחלקת, חס ושלום, העוקרת את האדם משני העולמות. ולמען השם, לטובתך הנצחית, ברח לך רק אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בתמימות ובפשטות גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו בלשון שאתה רגיל בה, שנה נקרא "התבודדות", ותראה לחדש בכל יום איזה דבר בתורה. ושמעתי מר' לוי יצחק (נרו יאיר) [ז"ל], שמוהרנ"ת ז"ל קיים אזהרת רבנו ז"ל, שהזהירו לחדש בכל יום יום (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן רה), ואם היה יום שלא היה לו איזה חדוש, יצא לשדה והתבודד הרבה, און פון קליינעם פינגער האט ער ארויס גיוונגען עפעס א חדושי (בזו הלשון שמעתי מפי קדשו), הינו שחדש על-כל-פנים איזה חדוש. ובאמת, ידידי הנקר, עקר החדושים צריך להיות בהתחדשות, לחדש עצמו, ולהתחיל בכל פעם מחדש,

(י) ומהאצבע הקטנה הוא 'נגן' איזה חדוש.

שטז אָשׂר א' תתקצה בנחל

ובפֿרט עכָּשׁוּ בימי חַנּוּכָּה הַקְּדוּשִׁים, צָרִיכִים לַעֲסֹק הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וְהוֹדָאָה בְּכָל־לַיִת וּבִפְרָטִיּוֹת וּבִפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת, וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ וַיֵּשׁ לָנוּ עִם מַה לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל לְשֵׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, עִם הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּנוֹ.

יְדִידֶךָ לְנִצּוּחַ הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

א' תתקצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקֵּץ ב' דְּחַנּוּכָּה ה'תשל"ו.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ לְאַהוּבֵי, אָחֵי וְרַעֲי, הַבַּחּוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצּוּחַ.

מִכְתָּבֶךָ הָאָרֶךְ מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא לְנִכּוֹן קַבְלָתִי. וְאוֹדוֹת הַסְּפָרִים, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, מִחֵר אֲשַׁלַּח לְךָ שְׁלֹשִׁים "אָרֶךְ אִפִּים", שְׁלֹשִׁים "שְׁמִירַת הַזְּמַן", וְסִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל" אֲזֶלּוּ אֲצִלִּי לְגַמְרִי, עוֹד לְפָנַי כַּמָּה חֲדָשִׁים, וְאֵין בְּנִמְצָא, וּמִסְתַּמָּא נִדְפִיסִם עוֹד פַּעַם בְּזֶה הַשָּׁבוּעַ, עַל-כָּל-פָּנִים חֵלֶק א', כִּי חֵלֶק ב' הוּא בְּאִמְצַע הַדְּפוּס, וַיִּתֵּר הַסְּפָרִים "לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְ"סִפְרֵי הַמַּדּוֹת" וְ"סִפְרֵי מַעֲשֵׂיּוֹת" וְכוּ' וְכוּ', אֲשַׁלַּח לְךָ תַּכְף-וּמִיד כְּשִׁיגִיעוּ לְיָדִי.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֵלְקֵנוּ, שְׁאֵין אָנוּ מְתַנַּגְדִּים עַל סְפָרִים קְדוּשִׁים אֵלּוּ, וּמַה גַּם שְׁאָנוּ מְשַׁתְּדָלִים לְלַמֵּד בָּהֶם, וְהֵם מְחִיִּים אוֹתָנוּ מְאֹד.

וְאוֹדוֹת עֲנִינָךְ, תְּרַגֵּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְתַן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא שֶׁעָשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ב'), וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים לְמַדּוֹ אוֹתָנוּ לְהִיּוֹת רַגִּיל לֹמֵר: כָּל דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד (בְּרִכּוֹת ס:), וּבִפְרָטִיּוֹת דְּכָר שְׁכָבֵר גְּאָרַע עִמוֹ, בְּיָדֵי צָרִיךְ לְקַבְּלוֹ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְאֵין לְחַשֵּׁב וּלְדַאֵג אֵילּוֹ מַחֲשָׁבוֹת אוֹ לְהִצְטַעֵר וְכוּ' וְכוּ', רַק צָרִיךְ לִידַע וּלְחַקֵּק בְּדַעְתּוֹ, כִּי כָּךְ סָבְבוּ עִמוֹ מְלַמְעָלָה, וְעַל-כֵּן אֵין עָלָיו לְחַשֵּׁב הָאֵם הִיָּה טוֹב יוֹתֵר

אָשֶׁר א' תתקצה בנחל שיז

אם הייתי עושה כף... או האם הייתי הולך בדרך זה... או בהנהגה זו... כי מה שנגאָרע צריך לידע כי הכל ממנו יתברך, וצריך להרגיל את עצמו לתן רק תודה והודאה להשם יתברך על העבר, ועל-ידי-זה יפתח לבו לבקש על להבא; ועל-כן למה לך להיות בעצבות ממה שעבר... ואולי זוהי פונת מאמרים ו"ל (ירושלמי מענית פ"ק ב'): כל דבר שהוא לשעבר אומר בהודיה וכנ"ל, כל מה שנגאָרע עמו ועבר עליו כבר, צריך לקבלו באהבה, ולהודות ולהלל להשם יתברך, ולמצא הרחבות גם בתוך תקף הדחקות והצרות, כמו שפרש רבנו ו"ל על פסוק: "בצר הרחבת לי" (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן קצה).

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ותכניס את עצמך בתוך האמונה הקדושה, ותבטל את עצמך רק אליו יתברך, ולא תרצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, יהיה אף שיהיה, ואז דיקא ימשכו עליך כל מיני ישועות ובפרטיות זווג הגון. אף למען השם, אל תהיה כל-כף בעצבות, ואל תמשיך את עצמך כל-כף אל הצער, ואף שלבך מתפוצץ מרב כאב וצער... צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם רק להחיות את עצמו. ותהלה לאל, בספרי רבנו ו"ל יש עצות והנהגות והתחזקות לכל אחד בפרטי פרטיות, אשרי מי שיתמיד בכל יום בספרי רבנו ו"ל, ואז טוב לו לנצח נצחים.

וצריך שתחזק בדעתך, כי השם יתברך אנהבך באמת, והוא קרוב אליך, ועל-כן למה לך לספר צרותיך ומרירותך לאחר... אשר גם הוא בשך ודם כמוך, והוא יכול לשבר אותך יותר... על-כן יותר טוב לספר רק אליו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות, ואשר כל דבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, ובנואי לא יעזוב אותך השם יתברך, ויאיר עליך אורו יתברך, ותזכה לכל טוב סלה.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

שיח אֲשֶׁר א' תתקצו בנחל
א' תתקצו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר מקץ ד' חגכה ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו ויךדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרון המון ריעות, ובפרט שפכר נכנסת בעבי הקורה, ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך. וצריך שתדע, שכל יגיעה ויגיעה שזוכה האדם להתנגע בעסק קדוש ונורא השיך לרבנו ז"ל, אין לשער ולספר כלל, ובודאי לא בחנם אורב עליך הסמ"ך-מ"ם פל-ף, כי כל הענין הוא עצם בגרונו... כי על-ידי-זה מתקרבות נפשות חדשות, ואתה גורם להחיות מתים ממש, נפשות פאלו אשר היו בעיניהן אבודות לגמרי, רחמנא לצלן, ועל ידך נתקרבו; ועל-פן חמדת לבבי, אל תפחד כלל, כי בודאי תבוא לך ישועה פהרף עין ממש. ומה עשו הצדיקים הגדולים כמו הבעל-שם-טוב ותלמידיו הקדושים, שהכניסו את עצמם בעבודת פדיון שבויים, ולא היה בידם לפרטה אפלו פרוטה, כי חלקו את כל ממונם לצדקה? אלא גדל בטחונם בו יתברך ותפלתם שהתפללו במסירות נפש ממש, זה היה בעזרם, והשם יתברך עושה עמם אותות ומופתים ושדוד הטבע ממש, כי בא זה... ובא זה... והביאו ממון, ועל-ידי-זה היה להם לשלם את החובות שלהם.

חמדת לבבי! העקר מה שחשוב אצלו יתברך זהו אמת, בן שמעתי כמה פעמים מר' לוי יצחק, ששמע הרבה מר' אברהם בר' נחמן ז"ל, כשדבר מהתורה "צנהר תעשה לתבה" (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קיב); ועל-פן, חמדת לבבי, "השליך על השם יתברך יתברך והוא יכללך, לא יתן לעולם מוט לצדיק" (תהלים נה, כג). העקר לספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו, ולספר בפרטי פרטיות את כל העסק וכל ההשתלשלות... כמו שמדברים ומשיחים

אשר א' תתקצו בנחל שיט

עם חבר טוב... שאז מדברים עם פנימיות הלב, ומשיחים ומגלים את כל הצער בפרטי פרטיות... כמו-כן ממש צריכים לדבר ולשית עמו יתברך ויותר ויותר, והעקר בתמימות ובפשיטות גמורה, ואז תראה נסים ונפלאות, ובנדאי זכותו הגדולה של רבנו ז"ל תהיה בעזרה, כמו שדלגת כבר על הרים גבוהים, הינו על הרפתקאות רבות שכבר עברו בחיך, כמו-כן תזכה לדלג (איבער שפרינגען) גם על הצרה וההרפתקאה הזאת, ותצא מהחובות הגדולים. וזכור תזכר מאמר רבנו ז"ל השגור בפי אנשי שלומנו: "צו מיר האט נאך קיינער נישט דער לייגט", "פון וועמען איך נעם גיב איך"².

אהובי, אחי! צריכים התחזקות חדשה בכל יום ויום מחדש, ובפרטיות בעבודת השיחה והתפלה, שהוא עקר גדול בדעת רבנו ז"ל, והוא היסוד שכל בנין הקדשה תלוי בו, ורואים, שאלו מאנשי שלומנו העוסקים בכל יום בשיחה ותפלה, הם יושבים בקרן זוית, ואינם מתבלבלים משום בריה שבעולם, רק שוקדים בתורה ובתפלה — אשריהם ואשרי חלקם! יהא חלקנו עמהם לנצח.

הדורש שלומך...

נא ונא לכתב לי תכף-ומיד כשתבוא לך ישועה, כי אני מאמין בו יתברך, ובטוח שבנדאי לא יעזב אותך, כי כל העסק שהכנסת את עצמך בו, הוא עסק של העלאת השכינה, לקרב נפשות ישראל אליו יתברך, ולהכניס בהם הרהורי תשובה.

א' תתקצו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר מקץ גר ה' דחנכה, יומא דהילולא של ר' אברהם בר' נחמן ז"ל ה'תשל"ו.

שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר לי מאוד, שותה ממני הנחל

(כ) 'בשבילי עוד אף אחד לא הפסיד', ממני שאני נוטל אני לוקח.

שכ אשר א' תתקצו בנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, וההכרח לי לקצר מרב עיפותי, אף מאחר שרצית שאכתב לך רק שורותים למען בשרך בקבלת המעות להדפסה. ברוך השם, קבלתים בשלמות, ותשואות חן לך על זה, והיא זכות הרבים לדורות עולם.

אהובי, אחי! צריכים להחיות את עצמו עם מה שיכולים, ואפלו אין לך כלום ביום זה, רצוני לומר שלא זכית ללמד וכו' וכו', על-כל-פנים תחיה את עצמך, שתהלה לאל לבשת היום טלית ותפלין, ונתת כמה פרוטות לצדקה וכו' וכו', ומה גם שזכית להתפלל השלש תפלות: "שחרית, מנחה, מעריב", ומכל שכן שזכית גם לדבר עמו יתברך מעט וכו' וכו', עם אלו הנקודות טובות צריכים להחיות עצמו, כך למד אותנו רבנו ז"ל ותלמידו מוהרנ"ת ז"ל, ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך, ותזכה לישועה שלמה, רק השלף אליו יתברך יהבך והוא יכלפףך, פי לא יתן מוט לצדיק, ובודאי אם תספר לו יתברך את כל ענייניך בפרטי פרטיות — יעזר לך בישועה שלמה; ועל כן עשה מה שתעשה, ותיחד לך עכשו כמה רגעים, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל הבלבולים ואת ההפסד שיש לך... ואפלו שהדבורים לא יעלו יפה, על-כל-פנים איך שהוא ראה לדבר עמו יתברך עכשו דיקא, בקבלתך מכתב זה, ואז בודאי תנשע, כי אם היו בגי'אדם יודעים מעלת התפלה והשיחה לפניו יתברך, היו עוסקים בזה תמיד בהתמדה רבה; כי הענין הנורא הזה של התבודדות, הוא ענין של יחוד, שעל-פי האריז"ל מעלתו גדולה יותר מהכל וכו' וכו'. והנה תכלית שלמות האדם, שיהיה למעלה ולמטה, ואז הוא נקרא עובד השם וצדיק גדול (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'; ובחלק ב', סימן סח); פי זכאה מאן דעיל ומאן דנפיק, וצדיק הוא מאן דאחיד בשמיא וארעא^ל; כי באמת להיות תמיד למטה הוא "בהמה", ולהיות תמיד למעלה הוא "מלאך", ועקר שלמות האדם להיות למעלה ולמטה יחד, ולא

ל) אשרי מי שונכנס יוצא, וצדיק הוא מי שאחוז בשמים ובארץ.

אֲשֶׁר א' תתקצו בנחל שכא

להתבלבל מפגעי העולם הזה. והיום פגשתי את אחד מאנשי
ש'לומנו בחנות צעצועים, שקניתי שם לילדי כמה דברים בשבילם,
שרצו פדרף ילדים וכו', ואמרתי לו שם דבר זה כנ"ל, ואיך בזה
העולם צריכים להתחזק ולתן תודה והודאה להשם יתברך, שזכה
את האדם עם ילדים, ואף שמבלבלים לקנות להם צעצועים, ההכרח
לקיים גם בחינה של 'שוב', בחינה של 'נפיק', ולמצא גם שם את
השם יתברך, כי זהו עקר השלמות — לא להתבלבל משום דבר,
ויכולים גם שם לדבר עמו יתברך, ולקשר עצמו עמו יתברך. והכלל
— ששום דבר אסור שיפיל את האדם בעצבות ובמרה שחורה,
וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להשאיר קים בדבקות
הבורא יתברך, ואל זה זוכים על ידי תקיף הששון והשמחה להיות
גיל בשמחה וברקודים, ובפרטיות בתודה והודאה להשם יתברך,
להודות ולהלל על הנסים ועל הנפלאות שעושה עמנו בכל יום
ובכל שעה ובכל רגע.

ואף שאתה עכשו כל-כך שבור... עד שאין אתה רואה בפרוש
הנסים שהשם יתברך עושה עמך, על-כל-פנים תאמין בזה, ומכל
שפן כשרק מישב את עצמו מה שנעשה בעולם, יש, רחמנא לצלן,
בעלי מומין וסובלי חלאים, ורעבים ויחפים, רחמנא לצלן, רחמנא
לצלן, ועל-כל-פנים לך עזר השם יתברך, שאין בך אחד מכל אלו,
בזה לבד יכול להחיות את עצמו, להודות על הנסים האלו, ומכל
שפן שאין אדם שלא ראה בימיו נסים ונפלאות ושדוד הטבע
שעשה עמו השם יתברך, ומחמת שכל ענין חנכה הוא רק להודות
ולהלל להשם יתברך (עין לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן ב'), משמע מזה,
שכל עקר פונת היונים היה רק למרר את חיי האדם, ולעקם את
לבבו בקשיות וספקות בו יתברך, בבחינת (תהלים סט, ג): "טבעתי
ביון מצולה"; ועל-פן בזה לבד מכניעים את קלפת 'יון מצולה',
כשמרגילים את עצמם תמיד לתן תודה והודאה להשם יתברך.

חמדת לכבי! יש ניש להאריך, אף ההכרח לקצר, וראוי לנו
לתן תודה והודאה להשם יתברך, שיש לנו רבי בזה, ואנחנו יודעים

שכב אשר א' תתקצה בנחל

מעצות נפלאות כאלו. ולמען השם להיות בִּיחַד תמיד עם אנשי
שְׁלוֹמֵנו, ולדבר עִמָּהֶם רק מהתכלית הנצחית. וצריך שתדע, כי אין
שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ועל־כן אם אֹהֲבִים אֶת עֲצֻמָּן,
הֵינּוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, בְּזֶה אָנוּ נִכְלָלִים בְּאַחֲדוּת, הֵינּוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי
אָנוּ מְגַלִּים שֶׁהַפְּעֻלוֹת הַמְּשֻׁנוֹת שֶׁרָשָׁן בְּאַחַד, וְעַל־כֵּן אֵין נִסְתָּר אֹרֹךְ
יִתְבָּרֵךְ עַל־יְדֵי בְּנֵי־אָדָם, אֲדַרְבֵּה, יְכוּלִים לְקַבֵּל רְמִזִּים עַל־יְדֵי כָּל
אֶחָד וְכוּ', אִךְ אִם יֵשׁ מַחְלָקָת, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁהִיא לְשׁוֹן "חֲלֵק"
וְאַתְּפִלִּיג" בְּתַרְגוּמוֹ שֶׁל "וַיִּקַּח קֶרֶח", עֵינֵי שָׁם, הֵינּוּ אֶפֶס גִּישׁוּיֵדִים,
בְּזֶה הוּא מְפָרֵד בֵּין הַדְּבָקִים, וְאֵז נַעֲשִׂים בְּנֵי־אָדָם מַחִיצוֹת וּמוֹנְעִים
מִלְּהַשִּׁיג אֹרֹךְ יִתְבָּרֵךְ.

על־כן העקר רק אחדות, ולאֶהב אֶת כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְלָדוֹן
אֶת הַכָּל לְכַף זְכוּת, וּלְבַקֵּשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְחֹזֶר
בְּתִשׁוּבָה בְּתוֹךְ כָּלֵל יִשְׂרָאֵל.

דידך לנצח...

א' תתקצה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר מקץ ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֹהֲבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,
הָאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה
מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְאֲנִי מְאֹד מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
וּמִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אִךְ כָּבֵר גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן. חֲלֵק
א', סִימָן רנ), שֶׁאֲפִלוּ מִצְרוֹת וַיִּסּוּרִים שֶׁבָּאִים מִהַכְרָחָה, כְּגוֹן יִסּוּרֵי
הַחֹלָה, שֶׁבְּהַכְרַח לְהַרְגִישָׁם, אֶף־עַל־פִּי־כֵן נַח לְקַבְּלָם, כְּשִׁיּוֹדֵעַ
אֲשֶׁר הַכָּל בְּהַשְׁגָּחָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן יִסּוּרִים שֶׁחוּץ לַגּוּף, כְּגוֹן כְּבוֹד וְכוּ',
וּבְנֻדָּאֵי נַח לְקַבְּלָם כְּשֶׁמְכַנִּים אֶת עֲצֻמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

(מ) להפריד, להחלק.

אָשֶׁר א' תתקצח בנחל שכג

ובאַמַת לְמָה לָךְ לְהַחֲלִישׁ דַּעְתְּךָ בְּשִׁבִיל ... מָה לָךְ וְלָהֶם, בָּרַח לָךְ יוֹתֵר טוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטוּיּוֹת, כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְיוֹתֵר מִזֶּה אֵל תִּתְבַּלְבַּל כָּלֵל; כִּי בְּאַמַת צְרִיכִים לְזִכּוֹת לְבוֹא לִיְדֵי בְטוּל כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא תֵרְאֶה וְלֹא תִרְגִּישׁ שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁפְּעוּלָם רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵר״ן, חֶלֶק א', סִימָנִים: נב, נה); כִּי בְּנִי-אַדָּם הֵם מַחֲצוֹת וְהִסְתָּרוֹת... הַמְכַסִּים וּמְסַתְּרִים אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֹא מִכַּעֲיָא כְּשֶׁאַדָּם מְדַבֵּר מִינּוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲזוּ בְּנִדְאֵי מְכַסֶּה וּמְסַתֵּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲלֵא אֲפִלּוּ מִי שֶׁאֵינוֹ מְדַבֵּר וְכוּ', הוּא בַּעֲצָם מְכַסֶּה וְהִסְתָּרָה... אִם לֹא כְּשֶׁאַדָּם זוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת יִשׁוּתוֹ לְגַמְרֵי, אֲזוּ רוֹאֶה מְכַל דְּבַר רַק אֶת עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאוֹתוֹ כְּבָר לֹא יְכוּלִים לְבַלְבַּל וְכוּ'.

על-כֵּן חֲמַדַת לְבָבִי! כֵּלֶךְ מְדַרְךָ זוֹ, שְׁכוֹחַ תִּשְׁכַּח אֶת כָּל הָעֵבֶר, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדוּשָׁה עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲכָשׁוֹ לֹא לְהַתְבַּלְבַּל מֵאַחֲרֵים, מָה לָךְ וְלָהֶם?! הֲלֹא לֹא לְעוֹלָם יַחֲיוּ וְכוּ', וְכֵן גַּם אַתָּה לֹא תַחְזֶה לְעוֹלָם וְכוּ', וְעַל-כֵּן טוֹב יוֹתֵר כְּבָר עֲכָשׁוֹ לְהִיּוֹת רְגִיל לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה. וּבְאַמַת מַהוּ הַחֲלוּק בֵּין צַדִּיק וּבֵין רָשָׁע, וְלָמָּה נִקְרָא הַסְּתַלְקוֹת שֶׁל צַדִּיק — יוֹם הִילּוּלָא, וּמִיָּתָה שֶׁל רָשָׁע — יוֹם פְּרֻדָּה, שֶׁהִיא הַמִּיתָה? כִּי בְּאַמַת הַצַּדִּיק כָּל יָמָיו מִשְׁתַּוְּקָק רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִי יִתֵּן שִׁיזְכֶּה לְהַכֵּיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִזְכֶּה כְּבָר לְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזוּ בְּיוֹם הַסְּתַלְקוֹתוֹ זוֹכֶה, שֶׁנִּפְרָד הַגּוּף מִהַנְּשָׁמָה, וּבוֹרַח תְּכַף-וּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְנַעֲשֶׂה יַחֲוֵד בִּינֵיהֶם, שֶׁהוּא כְּמוֹ יוֹם הִילּוּלָא — חֲתֻנָּה, שֶׁנִּתְחַבֵּר בְּשִׁלְמוֹת עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין כְּבָר מִי שֶׁיִּפְרִיד בִּינֵיהֶם, אֲבָל הַרְשָׁע כָּל יָמָיו מִחֲבָרִים אֲצִלוֹ הַגּוּף וְהַנְּשָׁמָה, וְלֹא עוֹד אֲלֵא שֶׁהַגְּבִיר אֶת הַגּוּף עַל הַנְּשָׁמָה, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁבֶא יוֹם מִיתָתוֹ, אֲזוּ קָשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא כְּמוֹ גֵט שֶׁנִּתְפָּרְדִים אֵלָיו שֶׁהָיוּ מִיַּחְדִּים עַד עֲכָשׁוֹ.

ובְּאַמַת, אַחֲרֵי הַיָּקָר, כְּשֶׁרַק מְרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לִילָךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְיִתְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל

שכד אָשׁר א' תתקצח בַּנְחָל

מה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, וְכֵן לֵהִיּוֹת רְגִיל לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, וְלֶאֱהֹב אֶת כָּל בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, אִף אֵלּוּ הַמְצַעְרִים אוֹתוֹ, וְכֵן לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לֵהִיּוֹת בְּכָל הַמְקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: "מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ" וְכוּ' וְכוּ', אִזּוּ דִּיקָא חַיִּים חַיִּים חֲדָשִׁים בְּכָל פַּעַם, חַיִּים מִיִּשְׁבִּים, וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לָךְ לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ כָּל-כָּף אֶל הַצַּעַר בְּכָל פַּעַם, הֲיֵשׁ נְעִימוֹת יוֹתֵר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ! הֲיֵשׁ נְעִימוֹת יוֹתֵר מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה?! וְכִשְׂיֵשׁ לָךְ זֹאת, אֵינְךָ צָרִיךְ כְּבָר שׁוֹם דְּבַר שְׂבָעוּלָם, וְרֵאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, רְבִי הַמְחִיָּה וּמְחִזֵּק אוֹתָנוּ כָּל-כָּף, רְבִי הַמְלַמֵּד אוֹתָנוּ אִיךְ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, רְבִי הַמְגַלֵּה לָנוּ שְׂצָרִיכִים לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, וְאֶפְלוּ רָשָׁע גָּמוּר (עֵצוֹן לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֲלֹק א', סִימָן רַפּ"ב); וּבְאֵמַת זֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת — לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת וְלֶאֱהֹב גַּם אֶת הַמְצַעְרִים אוֹתוֹ וְכוּ'. וְדַבֵּר זֶה רְאִיתִי בַּחוּשׁ אֲצֵל ר' לִוִי יִצְחָק (נֵרוֹ זְאִיר) [ו"ל], וְאָמַר לִי, שְׂזֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, וְסֵפֶר לִי בִּהְיוֹתִי אֲצֵלוֹ בְּעִשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה שְׁנָה זוֹ, שְׂיֵשׁ בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ אִישׁ אֶחָד, שְׂבְּכָל פַּעַם שֶׁר' לִוִי יִצְחָק (נֵרוֹ זְאִיר) [ו"ל] עוֹבֵר, הָאִישׁ הַהוּא רוֹקֵק עַל הָאֶרֶץ, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן ר' לִוִי יִצְחָק (נֵרוֹ זְאִיר) [ו"ל] דֵּן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וּבְכָל פַּעַם שְׂיִכּוֹל שׁוֹלַח עַל-יְדֵי מִיִּשְׁהוּ אֶל הָאִישׁ הַהוּא מִמוֹן בְּהַחְבָּא, שְׂלֹא יִדַּע מִמִּי הַמַּעוֹת וְדוּ"ק; וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ לֵהִיּוֹת כָּל-כָּף שְׂבוּר, שְׂשִׁלְמוֹ לָךְ רְצָה תַּחַת טוֹבָה... רְאֵה וְגַם רְאֵה מָה נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ סִבָּב, שְׂעֵינְתִי אֶתְמוֹל בְּלֵיל-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ בַּתּוֹלְדוֹת הַקְּדוּשׁ פְּרָשַׁת וַיִּשָּׁב, וּמִבִּיא שָׁם, שְׂכָל עֲנִינּוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים עֶשֶׂר שָׁנִים, הָיָה אוֹתוֹ הָעֲנִיָּן שֶׁל רְבִי שְׂמַעוֹן בֵּר יוֹחָאִי בִּהְיוֹתוֹ בְּמַעְרָה, הֵינּוּ שְׂהַצָּרֶךְ לְהִתְבוּדֵד שָׁם וְלִקְנוֹת שְׁלֵמוֹתוֹ. וְהִנֵּה מְצִינוּ בְּרְבִי שְׂמַעוֹן בֵּר יוֹחָאִי שְׂיִשָּׁב י"ב שָׁנִים בְּמַעְרָה, וְכִשְׂיִצָּא — בְּכָל מְקוֹם שְׂנָתַן עֵינָיו — מִיַּד נְשָׂרָף, וְהַצָּרֶךְ לְחַזֵּר שָׁנָה וְלִקְנוֹת שְׁלֵמוֹת, וְאַחַר שְׂחִזוֹר קָנָה שְׁלֵמוֹתוֹ, וְכִשְׂיִצָּא הָיָה דֵּן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת (כְּאֲשֶׁר הָאֲרַכְנוּ מִזֶּה בְּמְקוֹם אַחֵר). כְּמוֹ-כֵן הָיָה אֲצֵל יוֹסֵף, כִּי הִתְבוּדֵד עֶשֶׂר שָׁנִים, וְעַדִּין אֶחָז בְּמַדַּת הַדִּין, הֵינּוּ שְׂהִיָּתָה בְּדַעְתּוֹ כְּוָנָה זוֹ, אִם עֲשִׂיתִי

אֲשֶׁר א' תתקצח בנחל שכה

לְאַחַד טוֹבָה, מִדַּת הַדִּין וְהַיֵּשֶׁר שִׁיעוּשָׁה גַם עִמִּי טוֹבָה, אֲנִי עֲשִׂיתִי טוֹבָה לְשׂר הַמְשָׁקִים, וּפְתַרְתִּי לוֹ אֶת חֲלוּמוֹ לְטוֹב, שִׁיחֹזֵר וַיִּתְעַלֶּה לְהִיּוֹת עַל כִּנּוֹ, וְעַל-כֵּן רָאוּי לוֹ שְׁגֹם הוּא יִשְׁלַם לִי טוֹבָה תַּחַת טוֹבָה, וְהָרְאוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם שְׁעֵדִין רְחוּק הוּא מִהַשְּׁלָמוֹת, וְעַל-כֵּן הִהְכַרְחִי שִׁיֵּשֶׁב עוֹד שְׁתֵּי שָׁנִים בְּבֵית הַסֵּהר, כִּי עָקַר הַשְּׁלָמוֹת לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אַף עִם מִי שֶׁעוֹשָׂה עִמּוֹ רָעוֹת וְכוּ', עֵינַי שָׁם וְדו"ק, כִּי הוּא סוֹד נִפְלָא מְאֹד, וּבְזֶה תְּלוּיָהּ כָּל דְּעַתּוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי זֶהוּ מֵעַקֵּר הָאֱמוּנָה לְהִיּוֹת בְּטֹל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתַּנְהֵג בְּדַרְכּוֹ יִתְבָּרַךְ, מֵהוּ הוּא יִתְבָּרַךְ טוֹב וּמִיֵּטִיב לְרָעִים וְלְטוֹבִים, כְּמוֹ-כֵן אָנוּ צָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עַצְמָנוּ לִילֵךְ בְּדַרְךְ זוֹ; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מִרַבֵּנוּ ז"ל וּמִסְפָּרָיו הַקְּדוּשִׁים וּמֵאֲנָשָׁיו הַיְקָרִים. חֲזוּק וְחוּק, וְאֵל תִּמְשִׁיךְ עֲצָמְךָ אֶל הַצַּעַר, אַתָּה בָּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, וְאֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אֵינְ עוֹד מְלַבְדּוֹ כָּלֵל, וְאִם בָּא מִיִּשְׁהוּ לְבִיתְךָ לְדַבֵּר מִרַבֵּנוּ ז"ל, תִּקְרָבוּ בְּכָל מִיָּנִי הַתְּקַרְבוֹת, וְיִתְדַבְּרוּ יַחַד מִרַבֵּנוּ ז"ל וּמַעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת בְּהַתְּחַדְשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּלִי שׁוֹם חֲשִׁבּוֹנוֹת פְּרָטִיִּים וּבְלִי שׁוֹם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׂקָר, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, רַק כְּמוֹ שֶׁהַתְּנַהֲגוֹ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים בְּדוֹרוֹת הַקְּדוּמִים, שֶׁאֶחָד הֵלֵךְ אֶל הַשָּׁנִי וְדַבְּרוּ יַחַד מִרַבֵּנוּ ז"ל וּמַעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְעַל-כֵּן הִצְלִיחוּ כָּל-כָּף.

יְדִידְךָ לְנִצָּח...

הִנֵּה כָּבֵר יְדַעַת שֶׁהַסֵּפֶר "שְׁמִירַת הַזְּמַן" יֵצֵא לְאוֹר, וְתִהְיֶה לְאֵל, מִתְּפִשֵּׁט בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים בְּאֲמָצַע הַדְּפוּס עִם סֵפֶר "מְקוֹר הַשְּׂמִחָה" וְעִם סֵפֶר "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", חֲלֵק ב' (מִהַדוּרָה יִשְׁנָה), וּמְלַבֵּד מֵהוּ שְׁאֲנֵי רוּצָה לְהַדְּפִיס אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל מִחֲדָשׁ, כִּי אֵינָם בְּנִמְצָא עֲכָשׁוּ פֶה בְּמִדִּינָתָנוּ, עַל-כֵּן רָאֵה לְעוֹרֵר אֶת הַחֲבָרִים עַל מְצוֹת הַהַדְּפָסָה.

שכו אשר א' תתקצט בנחל

א' תתקצט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש ה'תשל"ו.

שלום וברכה לאהובי, ידידי, גר להצדיק נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגנצח.

מכתבך הארוך מיום ראשון לסדר מקץ לנכון קבלתי, ולהשיב
לך על הכל אין הפנאי עכשו, ומי יתן שנוזכה להתועד יחד, ואז
נדבר פנים אל פנים.

למען השם, אל תפל בדעתך משום בריה ומשום דבר שפעולם
יהיה איה שיהיה, רק "החזק במוסר ואל תרף" (משלי ד, יג), ראה
להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, פי ההתחזקות
וההתעוררות שתמצא שם, לא תמצא בשום מקום...

ואודות מקנה, כבר ידועה לנו הבטחת מוהרנ"ת ז"ל: "מי
שיתהיה חזק לילה בכל יום למקנה, על-ידי-זה יש לו תקנה" לתקן
הכל". ואנשי שלומנו רגילים מאד במקנה, ור' מיכלי נכד מוהרנ"ת
ז"ל, היה רגיל לומר: "דאס קאפעל קלעבט זיך נישט צו צום קאפ
ביי מיר אן מקנה". ומספרים נפלאות מעצם המסירות נפש שיתהיה
לאנשי שלומנו לילה בכל יום למקנה, ובפרט אנשי שלומנו באומן
מסרו נפשם מאד על טבילת מקנה בכל יום. ושמעתי מר' לוי יצחק
(גרו יאיר) [ז"ל], שאצל אנשי שלומנו היתה קפידה לא לילה אלא
ציון רבנו ז"ל בלי מקנה. וכן מספרים נפלאות על ר' אברהם
שטערין הארץ ז"ל (נכד מוהרנ"ת ז"ל), שאף שיתהיה זקן מפלג,
אף-על-פי-כן היה נזהר מאד מאד בטבילת מקנה בכל יום ויום,
וכן ר' געצי ז"ל היה בעל יסורים, אף-על-פי-כן הלך בכל יום
למקנה, ופעם שלם לבלן שלשה רבלי שנייחו לו לילה למקנה, וזה
היה פל רכושו.

ועקר הכל — תראה ללמד את התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק

ג) הכפה לא נדבקת לי על הראש בלי מקנה.

אָשֶׁר ב' בְּנַחַל שְׂכֹז

א', סימן נו, ותאמר עליה התפלה מלקוּי־תפלות, ושם מדבר ממקנה של שער נו"ן, שהוא המשכת הדעת העליונה בזה העולם, ולחבר וליחד שני הפכים יחד, שזהו דעת מש"ה, שהוא מחלקת ש"מאי ה'לל, שזה נקרא מחלקת ל'שם ש'מים, שהוא ש'ל'ם, שדעת זו דיקא נקראת "שלמות", וכן דעת זו דיקא מביאה "שלום", כי יודע ועד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל ממנו יתברך בהשגחה פרטי פרטית.

ההכרח לקצור ולרוץ למקנה מרב תשוקה שנתעוררה בי עכשו.

ידידך לנצח...

ב' אֶלְפִים.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ויגש ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו להאברהם ... גרו יאיר, השותה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהוא מים המטהרים וכו'.

חמדת לבבי! מתברך היקר לנכון קבלתי היום, וגדל שמחתי שאתה זוכה, אם ירצה השם לנסע אל ציון רבנו ו"ל, אין לשער ולספר כלל; אשרינו ואשריך שזכית לזה. ואודות כל העסק שזכנסת, תאמין לי שאיני יודע מה לייעץ אותך, כי הוא ענין מסבך מאד... ובכל ענין שיש חשש בנגיעת ממון חברו, צריכים להזהר מאד מאד, ובפרטיות שכל הענין שיך לחברו, והוא מקפיד על זה, לא פדאי להכניס את עצמו בזה, אפלו שיש לך סברות נכונות, וכונתך לשמים, אף אם שעצם הדבר שיך לחברו, והוא מקפיד על שלו, אסור לדעתי לקחת ענין שלו, ואף שתלויה בזה הצלת נפשות... ואף-על-פי-כן ההכרח לעין בדבר זה בהלכה, ולשאל שאלה אצל רב מבהק. אבל כבר ידוע שאדם אוסר בשלו הן במלותא דשמאי והן במלותא דארעא; ועל-בן אשאל אותך, למה

לך להכניס את עצמך בענין סבוך כזה, שייגרם לך כזו מחלקת ועגמת נפש, האם לא מספיק לך המרירות והצרות, שיש לך עד עכשו, עוד עליך לקפץ בצרות של אחרים?! וכבר אמרו חכמינו הקדושים (מגלה לא:): סתירת זקנים — בנן, ובנן נערים הוא סתירה. האם בשביל שכמה בני הנעורים מפתים אותך... ואף שיש יכול להיות שפונתם לשמים, אף כבר הזהירנו רבנו ז"ל ומהרנ"ת ז"ל הרבה מאוד מאוד על תקון העצה. ורבנו ז"ל אמר בפרוש, שצריכים להתפלל בכונה גדולה בכל יום: "ותקנני בעצה טובה", האם לא טוב לך יותר לעסוק בדבר השיך לך, מדבר השיך לחברך?! כי הלא כבר אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא לח.): אדם רוצה בקב שלו מתשעה קבין של חברו. והתם הקדוש היה רגיל לומר: "דאס איז מייניס און דאס איז יענעמ'ס". ולעולם לא התבלבל מאחרים כלל, והחיה את עצמו מאוד מאוד מעבודתו, והיה רגיל לומר: וואס פאר איין זיס שייכעל איז דאס וואס פאר איין צוקערדיק שייכעל איז דאס", והיה רק בשמחה עצומה; ועל-כן צריך שתדע, כי יכול להיות שעדין לא התחיל, ועל-כן בנגל לך לחזור מכל העסק בלי שום הפסד כלל, ואפלו אם כבר התחיל, ויהיה לך איזה הפסד, גם-כן כדאי לך להפסיד המעט, כדי למנע עגמת נפש יותר.

אהובי, אחי! יכולים לחיות בזה העולם חיים נעימים, חיים מאשרים, אם רק בורחים אליו תברך ומתחבאים בצלו תברך, ומרגילים את עצמו לדבר עמו תברך תמיד, כי הלא ימי חיינו הקל, ועוד מעט יהיה ההכרח לחזור אליו תברך, ועל-כן למה להניח ירושה — צרות לבניו ולבני ביתו, יותר טוב להניח ירושה ענין השיך לו, ורואים בני-אדם מכניסים הונם בהבלי הבליים, יותר טוב להכניס ההון שזכהו השם תברך בענין נצחי, אשר יגלה ויפרסם את אמתת מציאותו תברך ואת הצדיק האמת. והנה את כל המכתב אני כותב לך רק ברמז, שתבין מזה רמזים לעצמך, ואי אפשר לי

(ס) זה שלי וזה שלו.

(ע) איזו נעל 'מתקה' זו, איזו נעל 'ספרית' זו.

לכתב בפרוש, כי אני יודע שסוף כל סוף ידפס המכתב...

חֲמַדַּת לְבָבִי! כָּלֵךְ מִצָּרוֹת, וְאִךְ שִׁילְבִישׁוּ אֶת עֲצָמָם וַיֵּאמְרוּ
שְׁעֲנִין זֶה מֵהַבְּעַל-דָּבָר, צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁכָל הָעֲנִין שִׁיךְ לַחֲבָרָה וְלֹא
לָךְ, כִּי הוּא חֲפִץ שֶׁל חֲבָרָה, וְעַל-כֵּן הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה, וְאִם יִהְיֶה
בְּרִצּוֹן רַבְּנוּ ז"ל שִׁיגְמַר בְּכִי טוֹב, יִהְיֶה נִגְמַר עַל יָדָם. לְמַעַן הַשֵּׁם,
בָּרַח לָךְ רַק אֲלִיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ, וְתַצִּיעַ
לְפָנָיו אֶת כָּל מַה שְׁכַתְּבָתִי לָךְ וְעוֹרְרָתִי אוֹתָךְ, וְהַמְחַשְׁבָּה הָרֵאשׁוֹנָה
שֶׁתִּכְנַס בָּךְ אַחֵר הַהִתְבּוֹדְדוֹת — אוֹתָהּ תִּקְיָם.

וְתֵאמֵר לִי, חֲמַדַּת לְבָבִי, כִּי תִהְיֶה לִי אֲסִיר תּוֹדָה כָּל יְמֵי חַיִּיךָ
עַל כָּל הַטּוֹבָה שֶׁעָשִׂיתִי לָךְ, וּבִפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי עֲסָקִי
הַכֹּל מִמִּילָא וְנוֹעַט זִיךְ אוֹיִם פִּירְעֵן דּוֹרְךָ כָּלֵל, אֲזוּ נִישְׁט דּוֹרְךָ דַּעַם
וְנוֹעַט זַיִן דּוֹרְךָ דַּעַם^ב, אֲבָל עֲסָקְךָ הַפְּרָטִי אוֹיִב עַס וְנוֹעַט זִיךְ נִישְׁט
אוֹיִם פִּירְעֵן דּוֹרְךָ דִּיר וְנוֹעַט דָּאָס זִיךְ אוֹן גֵּאנְצֵעֵן נִישְׁט אוֹיִם פִּירְעֵן^א
וְדו"ק; וְעַל-כֵּן זָכַר כִּי עָלִיךְ נִפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם, אֵל תִּתְבַּלְבֵּל
מֵאַחֲרִים כָּלֵל, סוֹף כָּל סוֹף תִּזְכֶּה לְהַנְצִיל מִפְּגְעֵי הַחוֹבוֹת וְהַדְּאָגוֹת,
רַק בְּקֶשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁלֵבֵל תִּגַּע בְּמִמוֹן וּבְחֲפִץ שֶׁל אַחֲרִים. זָכַר,
זָכַר כִּי יִמִּינוּ הֶבֶל זָכַר זָכַר כִּי עוֹד מַעַט תִּהְיֶה מֵת וְגוֹסֵס, וְשׁוֹם
בְּרִיָּה לֹא תוֹכַל לַעֲזוֹר לָךְ, וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ לְהַכְּנִס בְּמַחְלָקַת וְחֲשֵׁשׁ
שֶׁל גְּנֻבָה וְגִזְלוּת? ! רְאֵה לְבָכוֹת לְפָנָיו בְּרַגַּע זֶה עַל הַגְּנֻבוֹת וְהַגְּזוּלוֹת
וְעַל הַחוֹבוֹת הַיִּשְׁנִים שִׁישׁ תַּחַת יָדְךָ, בְּכַה וְשִׁפְךָ אֶת לְבָבְךָ אֲלִיו
יִתְבָּרֵךְ שְׁלֵבֵל תָּמוֹת בַּעַל חוֹב, וְלֵבֵל תִּהְיִינָה בְּיָדֶיךָ גְּנֻבוֹת וְגִזְלוֹת,
לֵבֵל תִּצְטָרֵךְ לְחִזּוֹר וְלִהְתַּגְּלַגֵּל בְּזֵה הָעוֹלָם. בָּרַח לָךְ מִלְּשׁוֹן-הָרַע
וּמִרְכִּילוֹת וּמִדְּבוּרִים אֲסוּרִים וּבִפְרָטִיּוֹת מִמַּחְלָקַת, הַעוֹקְרִים אֶת
הָאָדָם מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. זָכַר כְּמָה דוֹרוֹת עָבְרוּ וְנִמְחוּ מִן הָעוֹלָם,
וְכַמַּעַט שְׁלֹא נִשְׁאָר זָכַר מֵהֶם. מָה עוֹשׂוֹת עֲכָשׁוּ כָּל הַנְּשֻׁמוֹת בַּעֲלָמָא
דְּאִתִּי? ! אוֹתָן הַנְּשֻׁמוֹת שְׁלֹא הִטְעוּ אֶת עֲצָמָן בְּזֵה הָעוֹלָם, וְחֲטָפוּ
בְּכָל יוֹם דְּפִים גְּמָרָא וּפְרָקִים מִשְׁנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ' וּמִצּוּוֹת וּמַעֲשִׂים

(ב) יצאו אל הפעל על-ידי הכלל, אם לא על-ידי-זה או על-ידי-זה.

(ג) אם לא על ידך, אז לא על-ידי אף אחר.

של אשר ב' א בנחל

טובים וכו' וכו', ובפרטי פרטיות שיחה בינן לבין קונן, הן כבר עכשו מתענגות בערבות נעם זיו שכינת עזו יתברך. ואותן הנשמות שתמיד דברו לשון-הרע ורכילות וליצנות, והיו מחרחרי ריב, מה נעשה עמהן עכשו שם? ! והנה כבר ידוע אצלנו כלל גדול מרבנו ז"ל, שהעקר הוא מעכשו ואין לנו עבר כלל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), ודבר זה יהיה כל למודו של משיח צדקנו, שהשם יתברך יאמר לו, אחר שעבר עליו מה שעבר (תהלים ב'): "אני היום לדתיד" וכו', עין שם; על-פני תבקש ממנו יתברך, שיוציא אותך מהעסק ביש שנכנסת אליו, ומהיום הוי זהיר לא להכניס את עצמך בעסקים של אחרים, והענין שלך לעולם לא יאבד, ובפרטיות שמן השמים מסכימים עמך, ועל-פני אין עליך לשאל שום שאלות, ולא לענות למחרפיה ולמבזיה שום דבר, כי השם יתברך וועט דיר בודאי אויס פירען.

ידידך המיעץ אותך לטובתך הנצחית...

ובזה תדע שאני צודק, אם תקבל בשבוע זה שפע, זה סימן שהמכתב הוא רמז מן השמים אליך, והכל רק לטובתך.

ב' א.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ויגש ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי. והנה לנחמך הוא אף למותר לדעתי, כי ספרי רבנו ז"ל בידך, ובפרטיות ספרי לקוטי-הלכות ממוהרנ"ת ז"ל, אשר אין שום מגשם ופחות ונבזה וירוד וכו' וכו'.

ק) השם יתברך בודאי יוציא ענינך אל הפעל.

אָשֶׁר ב' ב בַּנְּחִיל שְׁלֹא

שְׁלֹא יִמָּצָא אֶת עֲצָמוֹ שָׁם, וְעַל-כֵּן אִם תִּתְחִיל לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת הַקְּדוּשִׁים, אָז כָּבֵר לֹא תִצְטָרֵךְ לְשׁוֹם דְּבוּרִים שְׁבָעוּלָם, וּכְבֵר תִּהְיֶינָה לְךָ עֲצוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת עַל כָּל דְּבָר וְעִנְיָן וּמְאָרֶע וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַדְּבוּרִים שֶׁתִּמָּצָא שָׁם לֹא תִמָּצְאֵם בְּשׁוֹם מְקוֹם בְּעוֹלָם כִּידוּעַ לְהַשׁוֹקֵד עַל דְּלִתּוֹתָיו, וְעַל-כֵּן תִּתְחִיל לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמְךָ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת לְהִיּוֹת קְבוּעַ בָּהֶם מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ מַעֲט אוֹ הַרְבֵּה, וּבְכַפֵּרֶט שְׁבִמּוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ הַזֶּה יִהְיֶה יוֹם הַיְלּוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, רְאוּי לְךָ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בָּהֶם, וְהַעֲקֵר לְהִיּוֹת רְגִיל בְּדַרְכּוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שֶׁהוּא קָבֵל עַל עֲצָמוֹ לִילֵךְ עִם הַתּוֹרָה "אַוּמְרָה" (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפכ), וְהִיתָה דְרָכּוֹ לְדוֹן אֶת הַכָּל לְכַף זְכוּת יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה וְכֵן אֶת עֲצָמוֹ. וְהִסּוּד וְעֵקֶר הַכָּל בְּקִיּוֹם הָאָדָם בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת תְּלוּי רַק בְּדָבָר זֶה — לְהַסְתַּפֵּל רַק עַל הַטּוֹב שֶׁבְכָל אֶחָד וְכֵן עַל הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הִזָּה רְגִיל לִזְמַר תְּמִיד: "נִאֵהָר אַוּמְרָה, נִאֵהָר אַוּמְרָה", הֵינּוּ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ עִם תּוֹרָה זוֹ; וְעַל-כֵּן חֲמִדָּת לְכַבֵּי, אֵף שֶׁאֵתָה שְׁבוּר וּמְשַׁבֵּר מְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת, וְגַם כָּבֵר עֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶׁעוֹבֵר, רַחֲמָנָא לְצַלָּן... אֲסוּר לְהַתְיָאֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם, וְלִשְׁכַּח אֶת הָעֹבֵר עָלָיו עַד עַכְשָׁיו, וְתִמִּיד תִּהְיֶה בְּעִינֶיךָ כְּקִטְן שְׁנוּלָד, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְשִׁיר וּלְרַנֵּן נְגוּנִים שֶׁל שְׂמִחָה.

...דִּידֶךָ...

ב' ב.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּגַּשׁ ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

דִּיין בְּרִיף מִיטְ'ן סְכוּם הַגּוּזֵן לְהַדְפָּסָה הָאֵב אֵיךְ בְּרוּךְ הַשָּׁם

שלב אֲשֶׁר ב' ב בַּנְחָל

דעה לטן, אַשְׁרֵיהּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָה, וואס דו געמסט אָן אַ טייל אין די הייליגע מצוה פון הדפסה, ובפרט אזויגע נייע ספרים וואס זיינען צוגיפאסט צום היינטיגן דור צו די פראבלעמען פון די בחורים וכו' וכו', און ברוך השם, השם יתברך האט אונז גיהאלפן נאך גרויסע נסים דאס דער ספר "שמירת הזמן" איז אפ גידרוקט גינארען עס איז גיווען א שרפה אין "דרוק" ווען מען האט גיהאלטן אינמיטן דרוקען דעם ספר און רב דרוק איז פאר ברענט גינארן און בדרך גס נפלא איז דעם ספר גארנישט גישעהן. טייערער ברודער עס איז פון מיין זייט איין גרויסע עולה וואס איך האב דיר די גאנצע צייט גישט געשריבען נאר וואס זאל איך טאן דאס ליידער איז דא אזוי פוהל צעבראכענע נפשות און קיינער וויל זיך נישט מיט זיי פארען... און השם יתברך האט געפירט סבות לטובה זיי זיינען מקרב גינארען צום הייליגען רבי'ן און עס איז זייער נויטיג צו רעדן מיט זיי און זיי מחזק זיין.

טייערע ברודער אַשְׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ דאס מיר האבן זוכה גיווען צו וויסען פון אזוי איין גרויסען רבי'ן וואס טוט אונז מחיה און מחזק זיין און מאכט אונז זייער פרייליך און ברענגט אונז צוריק צו השם יתברך, למען השם זעה צו רעדן איעדען טאג מיט השם יתברך בתמימות ופשיטות און דער צייל איהם אלץ אויס אזוי ווי מען דערציילט איין אמת'ן גוטען פריינד, מוצאי-שבת-קדש וועט, אם ירצה השם, זיין די סעדת הילולא פון הייליגען ר' נתן ו"ל, איך וועל בעטען די בחורים זאלן דיר שיקען איין טיפ

(ר) אַתּ מִכְתָּבָךּ עִם סְכּוּם הַגּוֹן לְהַדְפָּסָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, קַבְלַתִּי, אַשְׁרֵיהּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָה שְׂאֵתָה נוטל חלק במצוה הקדושה של הדפסת ספרים חדשים שמתאימים לדור הזה לבקעות של בחורים וכו' וכו'. וברוך השם, השם יתברך עזר לנו שאחרי נסים רבים הספר "שמירת הזמן" גרפס, היתה שרפה בדפוס, קשאחזו באמצע להדפיס את הספר, אז רב הדפוס גשרף, ובדרך גס נפלא לספר לא קרה כלום. אחי הקר! מצדי זו עולה גדולה שקל הזמן לא כתבתי לך, רק מה אעשה שלצערנו יש כל-כך הרבה נפשות שבורות, ואף אחד אינו רוצה לטפל בהם, והשם יתברך סבב סבות לטובה שנתקרבנו לרבנו הקדוש, וזה נחוץ לדבר עמם ולחזקם.

אֲשֶׁר ב' ג בְּנַחַל שֶׁלֵג

דָּעַר ווייל שְׁטאַרק זיך זײער, אַם ירְצָה הַשֵּׁם, נֶאֱדָר שְׁבֵת וְעַל אֵיךְ דִּיר שְׁרײַבֶּען^ש.

...דיִדֶךְ

ב' ג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֵׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וּיְגִישׁ ה'תשל"ו.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבֶךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, אֶךְ כָּבֵר יְדוּעַ לָךְ מַה שְׁדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁנַת תַּק"ע בְּהַתּוֹרָה "תִּקְעוּ אֲמוּנָה", שְׁצַרִיךְ לְחַפֵּשׂ אֶת עֲצֻמוֹ הֵיכֵן אוֹחֵז בְּאֲמוּנָה, כִּי הָאֲמוּנָה הִיא יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֲמוּנָה", שְׁכָל הַמִּצְוֹת צְרִיכוֹת לְהֵבִיא אֶת הָאָדָם לְאֲמוּנָה, כִּי הַמִּצְוֹת נִקְרְאוֹת בְּתַקּוּנֵי זֶהר הַקָּדוֹשׁ תְּרַג"ג עֵיטִין (עֲצוֹת) אֵיךְ לְהַשִּׁיגוּ יִתְבָּרַךְ, וְהִנֵּה עַל־פִּי דַעַת הָאֲמַת וְהָאֲמוּנָה, צְרִיךְ לִידַע מֵאֲמָרָם ז"ל (תְּלִין ז): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמִטָּה אֶל־אֵם־בֶּן מִכְרִיזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה, וְכֵן (יוֹמָא ל.ח): אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכֵן לְחִבְרוֹ, כִּי אֵין מַלְכוּת נוֹגַעַת בְּמַלְכוּת חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ בְּמֵלֵא נִימָא, וְכֵן (בְּרֻכּוֹת נח): אֶפְלוּ רִישׁ גְּרַגְיָתָא מִן שְׁמַיָא מִנּוּ לִיה; וְעַל־כֵּן לְמָה תִּפְלַךְ כָּל־כָּךְ בְּדַעְתְּךָ, הַכֹּל מְשַׁגַּח רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל־כֵּן בְּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַהֲיֶה רְגִיל לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו

ש) אַחֵי הַיְקָר! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלַקְנוּ, שְׁזַכֵּינוּ לִידַע מְרַבֵּי גְדוֹל כְּזֶה, שְׁמַחֲתִיה וּמְחֻזַק אוֹתְנוּ, וְעוֹשֶׂה אוֹתְנוּ שְׂמַחִים, וּמְחֻזְרֵינוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. לְמַעַן הַשֵּׁם, רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְסַפֵּר לוֹ הַכֹּל, כְּמוֹ שְׁמִסְפָּרִים לְיָדִיד טוֹב אֲמַתִּי. בְּמוֹצְאֵי־שֵׁבֶת־קֹדֶשׁ יְהִי, אִם יִרְצָה הַשֵּׁם, הַסְּעֵדַת הַלּוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְיָת ז"ל, אֲבַקֵּשׁ מִהַבְּחוּרִים שִׁישְׁלַחוּ לָךְ קְלִטָּה, בִּינְתִים תִּתְחַזַק מְאֹד, אִם יִרְצָה הַשֵּׁם, אַחֲרֵי שְׁבֵת אֲכַתֵּב לָךְ.

שֶׁלֶד אֲשֶׁר ב' ג בְּנַחֵל

יִתְבַּרְךָ תָּמִיד, אֵל תִּפְחַד מְשׁוּם דְּבָר, כִּי הִהְכַרְח סוּף כָּל סוּף לְמוֹת
וּלְהַפְשִׁיט אֶת הַגּוּף, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁעַל-פִּי דְבָרֵי הָאֲרִיז״ל בְּכּוֹנֵת נְפִילַת
אֲפִים מוֹבָא, שְׁמִסִּירַת נֶפֶשׁ הוּא כְּמוֹ מִיתָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה
שְׁנֵתְכַפֵּר לוֹ הַכֹּל, וּמָה גַם שְׁזוֹכֵה לְהָרִים נֶפְשׁוֹת לְמֵאוֹת וּלְאֲלָפִים
וְכוֹי וְכוֹי, שְׁנִפְלוּ כְּכָר בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא וְכוֹי וְכוֹי, עֵינֵי שָׁם;
וּמְכַל שְׁכֵן שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תַחֲקֵק בְּדַעְתָּךְ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלֹא
תִצְטָרֵךְ לְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם כִּי מָה לָךְ עִם אַחֲרִים, הֵם לֹא יְכוּלִים
לְהִיטִיב לָךְ, וּמְכַל שְׁכֵן לְהַרְע לָךְ בְּלִי רְשׁוּתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן לְמָה
לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל וּלְהִתְפַחַד מֵאַחֲרִים, וּבְאֲמַת אִם תִּזְכֶּה לְאֲמוּנָה בְּרָה
וּמְזַכֶּכֶת הַזֶּה, אִזּוּ כְּכָר לֹא תִצְטָרֵךְ אֶת שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, אֲדַרְבֵּה
תְּהִיָּה רְגִיל לְהִתְחַבֵּא מִבְּנֵי-אָדָם וְכוֹי, וְזוֹ הִיָּתָה עֲבוּדְתוֹ שֶׁל ר'
אֲבָרְהָם בְּר' נַחֲמָן ו״ל, כֶּךָ שְׁמַעְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים מֵר' ל״ו יִצְחָק (נֵרו
זְאִיר) [ו״ל], שְׁאָמַר, שְׁמִי שְׁהִסְתַּכַּל עָלָיו בְּעֵינֵי הָאֲמַת הִיָּה רוֹאֵה
שְׁאָדָם זֶה הוּא מִפְּשֵׁט לְגַמְרֵי מְהֻבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכֹל מִחֲשַׁבְתּוֹ הִיא
דְּבוּקָה רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְעוֹלָם לֹא דְבַר מֵאַחֲרִים, אֲפִלוּ מֵאֵלוּ שְׁצַעְרוּ
אוֹתוֹ, וְהָיוּ מְדַבְּרִים עָלָיו, כִּי הִיָּתָה עָלָיו הַתְּנַגְדוֹת גְּדוֹלָה.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! חֲזוּק וְאֲמִץ מְאֹד מְאֹד לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת,
וְהַרְגַל אֶת עֲצָמְךָ רַק לְבַקֵּשׁ תָּמִיד עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּכֻלְלִיּוֹת וְעַל
עֲצָמְךָ בִּפְרָטִיּוֹת, וּלְעוֹלָם לֹא יֵצֵא מִפִּיה דְּבוּר שְׁאִינוּ הַגּוֹן נִגְדֵי שׁוּם
בֵּר יִשְׂרָאֵל אֲפִלוּ עַל הַשׁוֹנְאִים שְׁלָךְ, מָה וְלָמָּה לָךְ לְהִכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ
בְּמַחְלָקַת, הֲלֹא יְמִינוּ כָּצֵל עוֹבֵר, וְעוֹד מְעַט עוֹד מְעַט יְהִיָּה הִהְכַרְח
לְהַפְשִׁיט אֶת הַגּוּף, וּמָה נָשִׁיב לְשׁוֹלְחָנוּ דְּבָר? הִיָּינוּ טְרוּדִים
בְּמַחְלָקַת? הִיָּיתִי טְרוּד מִלְּדַבֵּר מְזָה אוּ מְזָה? ! וְכוֹי וְכוֹי וְתִאֲמִין לִי,
שְׁאֵלוּ הַכְּשָׁרִים וְהַיְרָאִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר אֵינָם מְטַעִים
אֶת עֲצָמָם, הֵם גְּדֻלִים וּמְצַלִּיחִים בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וּכְדָאֵי לָךְ
לְעֵינֵי מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּסִפְר "אֲרָךְ אֲפִים", אֲשֶׁר בּוֹ מְבֹאֶרֶת מְעַלֵּת
הַזּוֹכֵה לְהִאָרִיךְ אֲפּוֹ עַל כָּל פָּרֵט בְּחַיָּו, הֵן בְּפִרְנֶסָה וְהֵן בְּשָׁלוֹם בֵּית
וְהֵן בְּגִדוּל בְּנִי, וְהֵן בְּקָרוֹב רְחוּקִים וְהֵן בְּלִמּוּד וְהֵן בְּעֶסְקוֹ עִם
אַחֲרִים וְכוֹי, עֵינֵי שָׁם; וּבְאֲמַת הַסְּכָלְנוֹת הִיא הָעֵקֶרֶת בְּחַיִּים, וְהִיא
תְּלוּיָה רַק בְּאֲמוּנָה, לְהִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד רַק בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה

אֲשֶׁר ב' ג בְּנַחַל שְׁלֵה

הַקְדוּשָׁה, לִידַע כִּי שׁוֹם דָּבָר אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, וְהַכֵּל מִשְׁגָּח
בְּהַשְׁגָּחְתּוֹ יִתְבַּרֵךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית. וְכַמְּאִמֵּר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ,
שְׂאֵפְלוֹ קֵשׁ כְּשִׁנּוּפֵל מִהַעֲגָלָה מִשְׁגָּח אֵיךְ שִׁפְלֵ, וּבְאִיזָה מְקוֹם
שְׁנִינּוּחַ, וּמִכָּל שְׁפָן אֹדוֹת בְּנִי-אָדָם, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה
נִפְלְאָה מִי יָבוֹא אֲצִלוֹ, וּמִי שֶׁיֵּךְ לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ וְכוּ' וְכוּ', וּבְאִיזוֹ
שְׁעָה וּבְאִיזָה רְגַע צְרִיךְ לְהַפְגִּישׁ עִם פְּלוֹנִי אוֹ פְּלוֹנִי וְכוּ' וְכוּ', וְכָל
הָעֲנִינִים הָאֵלוֹ הֵם נִפְלְאוֹת תָּמִים דְּעִים, וְעַל-כֵּן אֵין עֲלֶיךָ לְצֵאת
וְלִהְתְּקוּטֵט עִם זֶה אוֹ עִם זֶה, כִּי לֹא יוֹעִיל כָּלֵל אֲדַרְבָּה יִקְלָקֵל וְכוּ'
וְכוּ', עַל-כֵּן חֲמֻדַּת לְכַבִּי, תִּהְיֶה רְגִיל רַק לְהִיּוֹת עַל עֲלֹבוֹנֶיךָ,
וְתִמְחַל כָּל בְּרִיָּה, וְכֵן תִּהְיֶה נְדָחָה מִפְּנֵי הַשְׁעָה (בְּרֻכּוֹת סד.), וּבִרְחַח לְךָ
רַק אֲלֵיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּמוֹ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ רוּחָנִיּוֹת אֵין סוּף, וְאֵין בּוֹ
שׁוֹם תְּפִיסָה וְהַשְׁגָּחָה כָּלֵל, כִּי הוּא רוּחָנִי, כָּמוֹ-כֵן צְדִיקִים מִתְדַמִּים
לְיוֹצְרָם, שְׁעַל-יְדֵי רַב הַתְּבוּדוֹת הֵם נִכְלָלִים תָּמִיד רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
וְעַל-כֵּן אֵין לְעוֹלָם שׁוֹם הַשְׁגָּחָה וְתְּפִיסָה כָּלֵל.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ שְׁזָכֵינוּ לְהַתְּוַדַּע מֵהֵאֵי נַחֲלָה עֲמִיקָא
וְטַמְרִיא, מַעֲיָן הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַשֵּׁם, נַחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

וְהִנֵּה אֹדוֹת שְׁלֵקַחְתָּ לְעֲצָמְךָ מִצְּנֶה חֲדָשָׁה, וְאַתָּה עוֹסֵק בְּהַבָּאָת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶל צִיּוֹן רַבָּנוּ ו'ל, מָה אָמַר לְךָ, הָאֵם יֵשׁ עֲנִיָּן נוֹרָא
וְנִשְׁגָּב מְזֶה, וּמִכָּל שְׁפָן שְׂאֵתָה מְזוּפָה כָּל-כָּף הַרְבֵּה אֲנָשִׁים לְתַקּוֹן
הַנְּצָחִי, הָאֵם עַל דָּבָר זֶה צְרִיכִים לְכַתֵּב לְךָ דְּבוּרֵי חֲזוֹק, הֲלֹא הוּא
עֲנִיָּן שֶׁל קְרוֹב גְּאֵלָת נִפְשָׁנוּ, כִּי הֲלֹא עַל כָּל שְׁמוּשׁ שְׂאָנוּ זוֹכִים
לְשִׁמּוֹשׁ אֶת רַבָּנוּ ו'ל, נַעֲשִׂים מְזֶה תְּקוּנִים נִפְלְאִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת,
וּבְכַפְרִטִיּוֹת בְּעֲנִיָּן נוֹרָא וְנִשְׁגָּב כְּזֶה. וּמִחֲמַת טְרַדוּתִי עֲכָשׁוּ בְּאִישׁוֹן
לִילָה אֲקַצֵּר, וְאֵם יִרְצֶה הַשֵּׁם, עוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד לְהֶאֱרִיךְ לְךָ דְּבוּרִים
נִפְלְאִים מִמַּעֲלַת זְכוּי הַרְבִּים.

יְדִידֶךָ הַנִּי"ל...

שלו אשר ב' ג בנחל

והיות שהלילה הוא הילולא דמוהרנ"ת ו"ל, וידוע לנו איך שמסר נפשו בעבור הדפסה, וקדם הסתלקותו אמר: אייער עבדא זאל ויין עס זאל ויין גפוצו מעינותיך חוצה. ועל-כן ראה לנדב איזו נדבה להדפסת ספרי רבנו ו"ל, שאין צדקה כצדקה זו, כמו שפרש מוהרנ"ת ו"ל (לקוטי-הלכות, ברכות השחר, הלכה ה') על פסוק: "צדקתך צדק לעולם" — איזו צדקה נשארת לעולם? "ותורתך אמת" — אם נותנים להדפסת ספרי הצדיק שהם תורת אמת.

אודות ששאלת ששמעת פעם אחת מאנשי שלומנו, שיש ספור מהלחם ואינך יודע מהו, אמרתי להעתיק לך ממה שיש אצלי בכתיבת יד הרב הקסיד ר' אלטער טעפליקער ו"ל, שהיה חתן ר' נחמן טולטשינער ו"ל וגיסו של ר' אברהם ו"ל, ומחמת שבצעוונותינו הרבים אין זקני אנשי שלומנו מקימים בשלמות דברי רבנו ו"ל, שאמר (שיחות-הר"ן, סימן רט), שכל התורות והשיחות שלו אינן בשבילנו לחוד, כי אם את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה (ועין ברש"י אשר פרש "ואשר איננו פה" — ואף עם דורות העתידים לבוא, והכו), וכמה פעמים דברנו עמו מענין זה, ורמז לנו בדבריו להודיע לדורות הבאים את כל מעשי השם הגדול שעשה עמנו. ופעם אחת אמר בפרוש: "גם לבניכם תודיעו, את כל התורות והשיחות הנפלאות והנוראות והמעשיות וכיוצא בהם, אשר גלה לנו"; ואמר אז זה הפסוק בהתלהבות גדולה כגחלי אש (דברים ד, ט): "והודעתם לבניך ולבני בניך", (ואמר בזו הלשון: "אייערי קינדער זאלט איר מודיע ויין וואס דא האט זיך גיטאן"). ואמר ברתת וכזיע ובהתלהבות נוראה, "והודעתם לבניך ולבני בניך", ואמר: "דע והאמן אם אפשר להוציא אחד מן הרפש, גם מי שיתאחז בו יוציאו אותו גם-כן", עין שם.

ובאמת שיחה זו סובבת והולכת על כל אחד מאנשי שלומנו, שתכר-ומיד כשזוכה להתודע מרבנו ו"ל, עליו לגלותו ולפרסמו לכל ישראל, ומכל שפן וכל שפן זקני אנשי שלומנו, עליהם למסור נפשם ביותר לקיים (תהלים פט, ב): "לדור ודור אודיע אמונתך בפיי"

אָשֶׁר ב' ג בְּנַחַל שֶׁלֹז

וְגו', וְכֵן (יִשְׁעִיָּה לַח, יט): "אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל אִמָּתָךְ" וְגו', וְלֹא זֶה אִם זֶה אֵלָּא שְׁגָם מִסְתִּירִים שִׁיחֹת וְסִפּוּרִים, וְכֹל אֶחָד מִי שֵׁישׁ לוֹ יוֹתֵר שִׁיחֹת וְכוּ' מַעֲלָתוֹ גְּדוֹלָה וְכוּ', אַךְ, תְּהִלָּה לְאֵל, עֲכָשׁוּ קָם הַדּוֹר חֲדָשׁ אֲלֵפִים וְרַבְבוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים הַמְּשִׁתַּקְקִים אַחֲרֵי סִפְרֵי וְדִבְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל, וְעֲלִינוּ לְמָסָר נִפְשָׁנוּ לְהַדְפִּים הַכֹּל לְמַעַן נִזְכֶּה לְהַחְיוֹתָם (וַיֵּשׁ עוֹד לְהֶאָרִיף בְּדַבּוּר זֶה, אַךְ אֵין אֵין כָּאֵן הַמָּקוֹם לְהֶאָרִיף), וְזֶהוּ תַכְּן הַסִּפּוּר:

רַבְנֵנוּ ז"ל הִתְחִיל לֹמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן: יֵשׁ אֶחָד רַךְ בְּשָׂנִים וְהִיָּה זְקֵנוּ צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד, וְגַם הוּא בְּעַצְמוֹ לֹא הָיָה אִישׁ פָּשׁוּט (קִיּוּפ), וְחָלַם לוֹ שָׁבָא זְקֵנוּ, וְאָמַר לוֹ, שִׁיתֵּן לֵב לְהִמְאָכְלִים שִׁיאֲכַל הַיּוֹם בְּבִקְרָה, הַקִּיץ וְכִבְרֵי הַבְּרָר אֲצֻלוֹ שֶׁהַחֲלוּמוֹת שָׁלוֹ הֵם אִמָּתִיִּים, כִּי כִּבְרֵי רָאָה כְּמָה פְּעָמִים אֶת זְקֵנוּ הַזֶּה, וְהִיָּה הַכֹּל אִמָּתִי, וְלֹא הִבִּין מַהִּי נְתִינַת לֵב לְהִמְאָכְלִים, כִּי מִסְתַּמָּא הָיָה אוֹכֵל בְּכַנְתָּ אֲכִילָה גַם מִקֶּדֶם, וְהִלֵּךְ לְמַקְוֵה, וְאַחֲרֵי־כֵן אָמַר אֵיזָה קִפִּיטְלֵעָךְ תְּהִלָּים בְּכַנְתָּ גְּדוֹלָה, וְהִתְפַּלֵּל בְּכַנְתָּ מְאֹד, וְכֹל בְּקִשְׁתּוֹ שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר, שִׁיִּדַע מַהִּי נְתִינַת לֵב לְהִמְאָכְלִים, וְאַחֲרֵי הַתְּפִלָּה הָיָה הוֹלֵךְ גַּם־כֵּן וּמִצְטַעֵר מְאֹד עַל זֶה לִידַע הַזֶּה, וְהִנִּיחַ עֲצָמוֹ עַל הַמָּטָה לְשֹׁכֵב וְלָנוּחַ וַיֵּשֶׁן, וּבָא עוֹד זְקֵנוּ בְּחִלּוּם, וְאָמַר לוֹ: "אִתָּה מִצְטַעֵר מַהִּי נְתִינַת לֵב, אֲגִיד לְךָ, שֶׁהַיּוֹם רוֹצִים לְמָסָר לְךָ הַתּוֹרָה וְלֹא נִתְּנָה הַתּוֹרָה אֵלָּא לְאוֹכְלֵי הַמֶּן, וְרוֹצִים לְתַן לְךָ מִן הַלֶּחֶם". וְהַקִּיץ וְהַתְּחִיל לְהַצְטַעֵר עוֹד יוֹתֵר, כִּי הִדְבָּר טוֹב וּמִפְּלֵא מְאֹד, וְהַתְּאֵנָה מְאֹד לְהַשִּׁיג זֹאת, כִּי מִן בְּעַצְמוֹ הוּא דְבָר גְּדוֹל מְאֹד, וּבְכִפְרֵט שֶׁעַל־יְדִי־זֶה יִקְבַּל הַתּוֹרָה, וְעַתָּה בּוֹדֵאי צְרִיף לְתַן לֵב לְזֶה, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מַהִּי נְתִינַת לֵב, וְנִצְטַעֵר מְאֹד עַל זֶה, וְנִזְכָּר שֶׁאִתָּא בְּמִדְרָשׁ: "וַיַּעֲנֵךְ וַיִּרְעִיבֵךְ וַיִּאֲכַלֵּךְ אֶת הַמֶּן" (דְּבָרִים ט, ג), שֶׁקֶדֶם אֲכִילַת הַמֶּן הָיוּ מִתְעַנִּים בַּיּוֹם שֶׁלִּפְנֵינוּ, כְּדִי לְמַרְק אֲכִילָה שְׁבִמְעִיָּהם. וְנִתְיָשֵׁב מַה לַעֲשׂוֹת, הֲלֹא הִיִּיתִי מִתְעַנֶּה אֶתְמוֹל, וְלִקַּח אֵיִן גְּעַמִּינִישׁ, וְלֹא הִיָּתָה לוֹ רַחֲמָנוּת עַל עֲצָמוֹ, מִחֲמַת שֶׁנִּכְסַף מְאֹד לְהַזְנוֹת, וְלִקַּח אֵיִן גְּעַמִּינִישׁ חֲזָק מְאֹד, וְשִׁלְשַׁל אוֹתוֹ הַרְבֵּה מְאֹד,

(ח) כְּדוּר מִשְׁלָשׁ.

עד שיצא היציאה כמו שנכנס, אחרי־כן התחיל להצטער מאד על דם התמצית שנשאר בו עדין בין המאכלים מכבד, כי כשמתענים נתמרק גם דם התמצית, ונצטער על זה, ונתנגע מאד על זה גם על־ידי האיין געמיניש הנ"ל, והלך והניח עצמו, וישכב על המטה, והיה נים ולא נים, תיר ולא תיר, ובא אצלו עוד זקנו, ואמר לו: "אתה מצטער על דם התמצית, בא עמי ואוליכך אל הנהר דינור ותפטר גם את דם התמצית!" והלך עמו. בדרך ראה כמה חדושים נפלאים, כשבא לשם אל הנהר דינור, ונכנס לתוכו, היה סבור שלא ישאר ממנו אפלו איבר אחד, ואחרי־כן טבל שם ויצא בשלום. כשיצא משם, ראה עולם חדש והקיץ, וכמו שהדרך פשחולם לאדם איזה דבר חלום טוב, ומעמיק מחשבותיו בזה, אזי כשהוא מקיץ, נדמה לו ממש שיש לו ממש אותו הדבר שחלם לו, כמו כשהקיץ שנדמה לו עולם חדש לגמרי, וכבר היה השלחן ערוף פראוי, והלחם מנח על השלחן, והלך ונטל ידיו, וברך על נטילת ידים, ונגב ידיו, ובא אל השלחן, וראה שאין שם לחם כלל, רק קפה של אותיות מערבין שלא כסדר, והצטער שעשה ברכה לבטלה, ובא זקנו אצלו בהקיץ ואמר לו אל תצטער עשה ברכת המוציא, כי הברכה שיכת לזה וברך ואכל הלחם, וכל זמן שראה אותיות אכל, ואפלו הפרורין שנפרכו מן הלחם לקט גם־כן, ואכלם, כי הכל היה אותיות, עד שאכל כל הלחם עם הפרורין, ואחרי־כן פתח פיו, ויצאו אותן האותיות מסדרות בצרופין: "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך" וכו' "לא יהיה לך אלהים אחרים" וכו' (שמות כ, ב), עד גמר כל עשרת הדברות, וראה בזה כל התורה כלה וכל דור ודור ודורשיו דור ודור מנהיגיו, וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, ושאלו אותו: "אם אותו האיש קרוב לכאן או רחוק?" והשיב: "אתם רוצים לחקר ולשאל, אכחיש את עצמי לגמרי". ואחרי־כן אמר יש אחד שהוא שנים ושנים שהם אחד כשהוא שם הוא כאן גם־כן (נסתא אחרינא כשהוא בכאן הוא שם גם־כן וכו') וצוה לתור המעשה הזה, ואמר שהמעשה הזה יהיה נצרך לאת אשר ישנו פה, ואת אשר איננו פה עמנו היום, תראו אחר זמן מה שיהיה מזה

אָשֶׁר ב' ד בְּנַחַל שֶׁלֹט

הַמְעֵשָׂה, וְאִזְ הַזְהִיר רַבְּנוּ ז"ל לְבָלִי לְסַפְּרָה לְזֹר וְכוּ'.

וְאוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵינֵי סִפּוּר מֵהַפְּאַנְצֵעֶר^א שְׁסִפֵּר רַבְּנוּ ז"ל
בְּשֵׁעָה שְׁגֵלָה בְּעֵינֵי הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, יֵשׁ בְּזֶה אַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה, וְאַכְתָּב
לְךָ בְּקִצּוֹר, בְּשֵׁהוֹלְכִין לְמַלְחָמָה לּוֹבְשֵׁינֵי שְׂרִיּוֹן, וְאִזְ אֶפְלוּ פְּשִׁירוֹ
בוֹ, אִזִּי נִצּוֹל מִחַמַּת הַשְּׂרִיּוֹן, כִּי נוֹפְלִים הַחֲצִיִּים לְמִטָּה וְאֶפְלוּ
פְּשִׁישְׁבְּרוּ אֶת הַשְּׂרִיּוֹן וַיִּהְיֶה גַם-כֵּן יִנְצֵל וְכוּ', וּמִרְחוֹק מְאֹד יֵשׁ
בְּזֶה סוּד נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, כִּי אֵלּוּ הֶעֱשְׂרָה מְזֻמּוֹרִים שֶׁהֵם הַתְּקוּן
הַכְּלָלִי, כְּשׁוֹזוֹכִים לְאַמְרָם, אִזִּי הוּא כְּמוֹ מִי שֶׁמְלַבֵּשׁ בְּשְׂרִיּוֹן שְׁקוֹרִין
פְּאַנְצֵעֶר, שְׁאִזְ שׁוֹם חֲצִיִּים אֵינָם יְכוֹלִים לְכַנֵּס בוֹ, מִחַמַּת הַשְּׂרִיּוֹן
הַפְּאַנְצֵעֶר, הֵינּוּ אֵף שְׁחָטָא, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּכָר לֹא יִכְנָס אֶל נִשְׁמַתוֹ
מִפְּנֵי מַחֲיִצַּת הַשְּׂרִיּוֹן. כֹּל-כֵּן סִגְלַת הֶעֱשְׂרָה מְזֻמּוֹרִים, וְאֶפְלוּ אִם
יִשְׁבְּרוּ אֶת הַשְּׂרִיּוֹן וַיִּהְיֶה וְכוּ', אֵף-עַל-פִּי-כֵן מַעֲלַת הֶעֱשְׂרָה
מְזֻמּוֹרִים הָאֵלּוּ נִפְלְאָה כֹּל-כֵּן שֶׁתְּצִילֶהוּ מִמִּיתָה נִצְחִית, כִּי יְכוֹל
לְהַתְּגַלְּגַל וְכוּ', וַיֵּשׁ עוֹד דְּבָרִים בְּגוֹ, אֵף מִפְּנֵי סוּד ה' לִירְאִיו, אֲסוּר
לְהַעֲלוֹתָם עַל פְּנֵי הַכְּתָב, עַל-כֹּל-פְּנִיִּים מִרְחוֹק תְּבִין וְתִשְׁכִּיל אֶת
מַעֲלַת אֵלּוּ הֶעֱשְׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיֵּאמְרָם בְּכָל יוֹם,
וּמִכָּל שָׁכֵן וְכָל שָׁכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַפִּיצֵם בֵּין כָּלל יִשְׂרָאֵל, וְאִזְ
זְכוּתוֹ גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד — אֲשֶׁרֵי לוֹ.

ב' ד.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי וִיחֵי ה'תשל"ו.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֶגּוּ וַיִּרְדְּפוּ לְאַהֲבֵי, יְדִידֵי הַבְּחוּר הַשׁוֹתָה מִמִּי
הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי וַיִּגַּשׁ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְכָל הַשְּׁבוּעַ אֲנִי
חוֹשֵׁב וּמְחַפֵּה אֵיךְ יִפְלֵ דְבָר... וְעַתָּה בְּאֵתִי לְהַזְהִירָךְ מְאֹד מְאֹד, לְבַל
תִּכְנָסֵ אֶת עֲצָמְךָ בְּמַחְלָקָת, חֵס וְשְׁלוֹם "אֵין נָעַם זִיךְ נִשְׁט אֵן פֶּאַר

(א) שְׂרִיּוֹן וְאַפּוֹר מַגֵּן.

שמ אָשֶׁר ב' ד פִּנְחָל

מיר"ב² כי עוונותי גרמו לי שיחלקו עלי, ועל-כן למה לך להכניס את עצמך במחלקת שנתהוטה על-ידי עוונותי, יותר טוב שתתפלל בעדי שאזכה לשוב בתשובה שלמה, ויסור החרון אף ממני, הכפל הדבר, ברח לך ממחלקת, ואפלו להציל נדף מיד רודפו, ענן זה שיך רק להשם יתברך ולא לבשר ודם, ולהשם יתברך הישועה כהרף עין, העקר תראה להיות תמיד בשמחה עצומה, ותרקד בעצמך בכל יום, ותשיר לעצמך נגונים של שמחה, ועל-ידי-זה תזכה לצאת מהדמיונות, ותזכה לחזות בנעם הו"ה.

למען השם לטובתך הנצחית, אל תניח את העצבות אצלך אפלו רגע, תהלה לאל יש ויש לנו על מי להשען, על רבי אמת פזה, אשר אמר: וואס האט איר צוזארגן, אז איך גיי פאר אייך, חבלים נפלו לנו בנעימים. ותדע שצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות אף ורק בשמחה, ולעולם אל תהיה מערב בשום עסקי ריב ומחלקת אפלו בונתך לשמים, יותר טוב לברח מפל הבלי העולם הזה והבלי, ולנוס אליו יתברך, אשר הוא יתברך מקור השמחה והחידוה, ואשר לפניו אין שום עצבות כלל. זכור כי הדבורים שתדבר אליו יתברך ולמודי התורה שתחטף בכל יום, זהו חלקך לנצח נצחים, ועל-כן התמד בזה, ואז טוב לך בזה ובבא.

ידיך...

אהובי, אחי, יקירי! איש פשר ועובד ה' הוא תמיד בשמחה, וחי חיים טובים ונעימים, כי כל מחשבתו ורצונו וכסופו הם רק אליו יתברך, ואינו רואה ואינו שומע ואינו מבלבל את עצמו מאחרים כלל, לא אכפת לו שום דבר ושום ברירה שבעולם, מה שיהא צריך בין ברוחני ובין בגשמי הוא מבקש רק ממנו יתברך, כי הוא יודע בידיעה שלמה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל-כן כל מה

(ב) ואל תקח עצמך לעזר לי [אל תמחה בעבור כבודי].
(ג) מה יש לכם לדאג, מאחר שאני הולך לפניכם.

אָשֶׁר ב' ה - ב' ו בַּנְחֵל שְׁמַא

שְׁנַאֲרַע עִמּוֹ הוּא יוֹדֵעַ לְבָרַח רַק אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂיחָה וּתְפִלָּה, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפֵּר לוֹ כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר וַיְסַפֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה; חֲזוּק! חֲזוּק! אָחִי, גַּם־כֵּן לְתַחַב אֶת רֵאשֶׁף בֵּין הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֹו, וְתִקְבַּע לְעֶצְמָךְ שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן, וְאִז תָּבוֹא עַל מְקוֹמְךָ בְּשָׁלוֹם.

יְדִידְךָ הַנִּ"ל...

ב' ה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיְחִי ה'תשל"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יְרַדְפוּ אֶל אֶהוּבִי, אָחִי וְרַעִי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְּדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי. וְהִנֵּה אוֹדוֹת שְׁסִדְרָתְךָ אֶת הַסִּדְר לְסִיִּים בְּכָל חֹדֶשׁ שֶׁשָּׂה סִדְרֵי מְשֻׁנָּה, תְּדַע, כִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יֵשׁ שְׁנוּיִים אֲצִל כָּל אָדָם, וְכֵן עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד יְרִידוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת אַחֲרוֹת, וְעַל־כֵּן יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁבִיּוֹם אֶחָד נִתְבַּלְבַּל סִדְרוֹ, וְלֹא יְכוּל לְחַטֵּף ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת לְיוֹם, רַק פְּרָק אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם, וְלִפְעָמִים גַּם אֶת זֶה לֹא, וְאִם־כֵּן הָאֵם מְשׁוּם כִּי יִבְלַבֵּל אֶת הַסִּדְר?! אֲלֹא הֶעֱקַר לְהִיּוֹת רִגִּיל בְּח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת בְּכָל יוֹם, וְאִם נִחְסַר יוֹם אֶחָד, אוֹ בְּאִיזָה יוֹם לֹא לְמַד כִּי אִם פְּרָק אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם, אוֹ לֹא לְמַד כָּלֵל, אֲזִי לְמַחְרַת יִתְחַיֵּל בְּמְקוֹם שְׁסִיִּים; וְעַל־כֵּן קָשָׁה לְסִדְר אִיזָה סִדְר לְאַחֲרִים, וְהִבֵּן.

חֲמִדַת לְכַבִּי! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, כִּי בּוֹדָאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהִתְחַרַּח לִי לְקַצֵּר.

יְדִידְךָ לְנִצָּח...

ב' ו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיְחִי ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֵי,
גַּר לְהִצְדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גַּרֹּו יֵאִיר
וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי וְכֵן הִפְסַף לְהִדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חַן לָךְ, כִּי
הִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת כִּיְדוּעַ לָנוּ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אוֹדוֹת עֲסָקֶיךָ שְׁאַתָּה צָרִיךְ לְלַכֵּת אֶל הַמְּשָׁלָה
וּלְפַעַל בְּעִבּוֹר עֲנִין ... אֵל תִּפְחַד כָּלֵל, הַשֵּׁלֶךְ עַל הַשֵּׁם יְהִבְךָ, דּוּ
גִיב זִיךְ אֵין גְּאֻנְצֵעַן אִיבְעֵר צוֹ הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, וּתִפְרֹשׁ כָּל שִׁיחַתְךָ
אֵלָיו יְתִבְרָךְ, וּתְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל פְּרֻטֵי הָעֶסֶק אִיךָ שֶׁהֶעֱנִין הוֹלָךְ,
וּתִבְקֹשׁ רַק מִמֶּנּוּ יְתִבְרָךְ עֲסָקֶיךָ, אִזּוּ בְּנֻדָּי יִגְמַר בְּכִי טוֹב, וּתִקְבַּל
עֲנִינֶיךָ עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב, כִּי הַכֹּל תְּלוּי רַק בִּידוֹ יְתִבְרָךְ, וּצְרִיכִים
רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתִבְרָךְ, כִּי כָּל הַמְּשָׁרְדַּי עִם רַבּוּי הַפְּקִידִים שָׁם, הֵם
דְּמִיוֹן גְּדוֹל, כִּי אֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ, וּמָה שְׁאַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת שָׁם
וּלְהַתְמַהֵמָה מְעַט, כִּי רְצוֹנוֹ יְתִבְרָךְ שֶׁתִּדְבַּר עִמּוֹ שָׁם בְּמִשְׁרָד דִּיקָא,
וְעַל-כֵּן סִבֵּב סְבוּת כְּאֵלוֹ שֶׁתְּבוֹא לְשָׁם, אֲבָל לְפַעַל עֲנִינֶיךָ לֹא תִפְעַל,
רַק עַל-יְדֵי תִפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינֶךָ לְבֵין קוֹנֶךָ, הַכֹּפֵל הַדְּבָר
— אֵל תִּפְחַד כָּלֵל, רַק בְּטַח בְּהַשֵּׁם וְלָךְ שָׁם עִם עֲזוֹת דְּקַדְשָׁה,
וּתִדְבַּר עִמּוֹ יְתִבְרָךְ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! תִּאֲמִין לִי, שְׂאֵין עוֹד נֵעַם וְעִרְבוּת בְּעוֹלָם כְּמוֹ
מִי שֶׁעוֹסֵק בְּשִׁיחָה זֹו תִפְלָה, וְאוֹתָם אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִיָּקְרִים אֲשֶׁר
אֵינָם מְטַעִים אֶת עֲצָמָם, רַק בְּכָל יוֹם חוֹשְׁבִים עַל אַחֲרִיתָם וְעַל יוֹם
הָאַחֲרוֹן, הֵם עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם, בְּכָל יַעַת שִׁישׁ לָהֶם רַק פְּנָאִי,
הֵם מְדַבְּרִים עִמּוֹ יְתִבְרָךְ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּקְבַּע בְּלִבְךָ יְדִיעָה זֹו, שֶׁכָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יְתִבְרָךְ, הֵם כָּלִים לְהַמְשַׁכֵּת שְׁכִינַת עֲזוֹ בְּעוֹלָם,
וְכֵן עַל-יְדֵי-זֶה מִתְקַרְבִּים בְּיוֹתֵר אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ, כִּי כָּל
עֲנִינֵנוּ הוּא תִפְלָה (עֲנִן לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צג). אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי
חֶלְקֵנוּ וּמָה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לְהַתְּנוּדַע מִרַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה,

(ד) אֵתָה תִמְסֹר עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יְתִבְרָךְ.

חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים; אֲשֶׁרֵינוּ אוֹן פָּאָרְט אֲשֶׁרֵינוּ.

יְדִידָךְ לְנֹצֵחַ...

ב' ז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְיְדִידֵי הַיְקָר, הָאֲבֵרָךְ הַשְׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, וְהִנֵּה כְּבָר דִּבְרָנוּ
פָּנִים אֶל פָּנִים בְּמָה וּכְמָה פְּעָמִים, כִּי עֵסֶק הַהַדְפָּסָה שִׁיךְ לְכָל אֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְאִינוּ תְלוּי בְּאִיזָה וְעַד אוֹ קָרָן אוֹ
בְּדוּמָה וְכוּ', כִּי הַחֻבָּה מִנַּחַת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַקְּדוּשִׁים לְעֵסֶק בְּזֶה, וְעַל-כֵּן אֵין עָלֶיךָ לְשֹׂאֵל שׁוֹם שְׁאֵלוֹת בְּזֶה,
רַק לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס וְכוּ', שְׂיִקְיָם (מְשָׁלִי ה, טו): "יְפּוּצוּ מְעִינְתֶיךָ
חוּצָה" בְּמֵלֵא מוֹבֵן הַמְּלָה, בְּאִפְּן שְׂיִתְפָּשְׁטוּ סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָל
קְצוּי תַבַּל. וְאִסוּר לְהַסְתַּכֵּל בְּעִנְיָן זֶה עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם
בְּכָל־לִיּוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת, הֵן מֵאֲנָשֵׁי הָעוֹלָם וְהֵן מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִךְ
הַעֲקָר לְהַתִּיעֵץ בְּכָל דְּבַר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל
לְבוֹ וְלָמָּה עוֹשֶׂה דְּבַר זֶה, וְכֵן יַחֲשֹׁב לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת הַחֲשָׁבוֹנוֹת
וְהַמְּחִירִים וְהָעֵסֶק וְכוּ' וְכוּ' בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, כְּמוֹ שְׂמִדְּבָרִים עִם
חֵבֶר טוֹב, וּמָה שְׂשִׁיךְ לְבָשָׂר וְדָם, הֵינּוּ אִיזוֹ מְנִיעָה אוֹ בְּלִבּוֹל
הַדַּעַת, מֵהֵם לֹא יִתְפַּעַל כָּלֵל, מֵאַחַר שֶׁהוּא מְקַשֵּׁר בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְדַבֵּר
זֶה צְרִיךְ לְחַקֵּק הֵיטֵב בְּדַעְתּוֹ, שְׂאִין לוֹ שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם שְׂיִכּוֹלָה
לְהִיטִיב לוֹ אוֹ לְהַרְעֵ לוֹ, כִּי הַכֹּל בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ וְהוּא מְנַהֵיג אֶת
עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְהוּא בַּעַל-הַבֵּית שֶׁל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְעַל-כֵּן
לָמָּה לָךְ לְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמְךָ אֶל זֶה אוֹ אֶל זֶה, אַתָּה בָּרַח לָךְ רַק
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַהֲיֶה מְקַשֵּׁר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַדְפִּיס כָּל מָה
שֶׁתַּרְצֶה. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, אִךְ מֵאֵד
מֵאֵד הִזְהַר וְהִשְׁמַר מִחֻבּוֹת, אֲשֶׁר עוֹקְרִים אֶת הָאָדָם מִשְׁנֵי

העולמות, וכן להזהר ולהשמר ממחלקת, ולעולם הוי דן את הפל
 לכף זכות, ונאפלו אלו המצערים אותך, אתה, בני, חביבי, ראה
 לדבר רק מרבנו ז"ל מעצותיו הקדושות, ויותר מזה אל תדבר,
 ובפרט פי "ימינו כצל עובר" (תהלים קמד, ד), ומה יהיה כבר כשתפגס
 בנפוחים עם זה או עם זה, הרי בין כך ובין כך יעבר היום והלילה
 ומאומה לא תשא בעמלך.

ידידי היקר! אין לי שום פונה במכתבי זה, רק להוציא אותך
 מהבלבולים והספקות שעוברים עליך, שדבר זה גרוע מהפל, שבכל
 פעם אתה נופל בבלבולים ובספקות חדשים, ובין כך אתה מבלה
 את הזמן היקר; ועל-כן באתי לעוררך על דבר זה, ובפרט שעכשו
 בוערת בך נקדת מצות ההדפסה, אבל לעצמי אין בזה שום פונה,
 כי אני יודע ברור, שתהלה לאל, עוד מעט יעברו הימים והשנים
 וכו', ואזכה לחזור אליו יתברך וכו', ושם למעלה זה כבר חשבון
 אחר, כל טובה שחטפו בזה העולם, היא קרן נפלאה שם, כל דבור
 שדברו ממנו יתברך הוא אשר רוחני, אשר לא יכילהו הרעיון;
 ועל-כן מה ולמה לך לדבר ולפטפט עם חכרך כל העולה על רוחך,
 יותר טוב באותו הזמן לדבר עמו יתברך אשר הוא הצלחה נצחית;
 ותכף-וימך שתחזק דבר זה בדעתך, שישועתך תלויה רק בידו
 יתברך, ולא תפחד משום ברעה, ולא תצטרך להחניפה וכו' וכו', כי
 מה יעשה לך אדם?! תאמין לי, שראוי לנו לרקד בכל יום ויום על
 נעם חלקנו, שזכינו שיש לנו רבי כזה, המחיה ומחזק אותנו, ותהלה
 לאל אין אנו מתנגדים עליו ועל ספרו הקדוש, שבפרוש אמר
 (ת"י מוה"ר נ, סימן שמו), שהוא אתחלתא דגאולה, "חבלים נפלו לנו
 בנעימים" (תהלים טז, ו), חזק, חזק, חזק והתחזק.

ידידך לנצח...

ושלום לתאומים היקרים המקרבים החדשים, חזקו יחד, ותדברו
 בכל יום רק מרבנו ז"ל ומתורתו הקדושה, ובניחוד תעסקו בעבודת
 השם יתברך, ואיש את רעהו יאמר חזק, ובפרטיות שני אחים, ומכל

שָׁכַן תְּאוֹמִים, זֶהוּ עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי — אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵיכֶם לְנֻצַח.

ב' ח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֵר וַיְחִי ה'תשל"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַאֲבִירָף הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַחֶסֶד הַמְטַהְרִים מִכָּל מִינֵי טְמָאוֹת וְכוּ', הֵלֵא הוּא הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. וְהִנֵּה אִף שְׁמָאֵד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, שְׁהִיְתָה לְךָ חִלְשׁוֹת הַדַּעַת מֵרַב הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁהַבַּעַל-עֲגָלָה (הַנֶּהֱגָה) בָּזָה אוֹתְךָ כְּאַחַד הַרִיקִים וְקָלֵל אוֹתְךָ בְּשָׁעָה שֶׁהִבְאֵת סְפָרִים, אִךְ נִזְכַּרְתִּי מִהַסְּפוּר הַיְדוּעַ כְּשֶׁר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל הִבִּיא בַּפֶּעַם הָרֵאשׁוֹנָה מִבֵּית הַדְּפוּס אֶת ה"לְקוּטִי-עֲצוֹת", וְהִכְרַח לְהִבְיֵאֵם בְּהַחֲבֵא, מִפְּנֵי מְסִירוֹת מִהַמְתַּנַּגְדִּים וּמִלְצִנּוֹת הַלְצִים (כְּאֲשֶׁר מְרָמוּ בְּכַמָּה מִכְתָּבִים, אִיךְ שְׁמוֹהֶרֶן"ת ז"ל מְזַהֵר לְהַצְנִיעַם). וְעַם כָּל זֹאת שֶׁהַצְנִיעַ אוֹתָם כָּל הַדְּרָךְ, וְהָיוּ מְכַסִּים בְּשָׂקִים, אֲבָל הַבַּעַל-עֲגָלָה הָיָה אִישׁ מְגַשֵּׁם מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְכֹל הַדְּרָךְ צִעְרוּ מְאֹד מְאֹד וּבָזוּ בְּבִזְיוֹנוֹת וְקָלְלוּ בְּקָלְלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְהוּא ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל הָיָה רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְדָן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת. וּמֵרַב אֲמוּנָתוֹ בְּמוֹהֶרֶן"ת ז"ל, חָשַׁב בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהֵלֵא אֵלָיו הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים הָיוּ מְגִיעִים לְמוֹהֶרֶן"ת ז"ל, מִפְּנֵי שֶׁהוֹלֵךְ לְזִכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל עִם זְכוּת נִפְלְאָה כְּזוֹ, סֵפֶר חֲדָשׁ עִם עֲצוֹת הַנוֹבְעוֹת מִה"לְקוּטִי-מוֹהֶרֶן"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְעַכְשָׁיו הוּא מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ אֵלָיו הַבְּזִיוֹנוֹת בְּמִקּוֹם מוֹהֶרֶן"ת ז"ל, וְהָיָה רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְכֹל מֵה שֶׁבָּזָהוּ וְקָלְלוּ הַבַּעַל עֲגָלָה, יוֹתֵר בְּשִׁמְחָה הָיָה, וְשֶׁר לְעֲצָמוֹ נִגּוֹן שֶׁל שִׁמְחָה: "אֲשֶׁרֵינוּ, מֵה טוֹב חֲלַקְנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ" וְכוּ' וְכוּ'. עַל-כֵּן בְּיָדָאֵי גַם בְּעִנְיָנֶךָ הָיוּ נִפְלְאוֹת וְנִסְתָּרוֹת, וְעַל כֵּן לָמָּה לְךָ לִפְלִ בְּדַעְתְּךָ, חִזַּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְתִסְבַּל כָּל

שמו אשר ב' ט בנחל

העובר עליך, פי בודאי יתן הכל.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ב' ט.

בעזרת השם יתברך, ערב-שבת-קדש לסדר ויחי ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, אחי,
האברך השותף ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
גרו יאיר ויזרח.

את הטלגרם קבלתי עכשו, ומחמת שהזמן סמוך מאד מאד
לשבת-קדש, אקצר עד מאד.

בשבוע זה נסע מפה ... והבטיח שיעשה שלום בין הזוג ...
וכבר דברתי עם המחנך, וכפי הנראה שיהיה, אם ירצה השם,
שלום, וחס מלהזכיר גט, אשר כבר אמרו חכמינו הקדושים (גטין
ז:), שאפלו המזבח מוריד על זה דמעות. אם ירצה השם אחר
השבת אכתב לך באריכות, ומי יתן שנוכל להתנעד באיזה דרך
ובאיזה אופן או על-ידי טלפון, פי ההכרח לגמר את הענין, שיהיה
אך שלום בין הזוג.

חמדת לבבי! צריכים לשמר מאד מאד את הזמן היקר, ולראות
לחטף בכל יום איזה טוב, איזה דבור לפניו יתברך, איזה למוד
משעוריו שאוחז בסדרן, איזו פרוטה לצדקה, איזה חדוש לחדש
בכל יום, ולהמשיך שכינת עזו בעולם. ולמען השם, ברח לך מפעם
ומקפידות יהיה איה שיהיה, פי הפעם עוקר את האדם משני
עולמות, וזכור פי כל יום הוא קרן נפלאה, אם חוטפים בו טוב נצחי.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

אודות החובות שלך, צריכים רק להרבות בתפלה. ואצלו

אָשֶׁר ב' ט בְּנִחֹל שְׁמוֹ

יְתָבְרֶךְ נְאֻמֵר (בַּמִּדְבָּר יֵא, כג): "הֲיֵד הַיְי"ה תִּקְצֹר?" בְּנֻדְאֵי יִשְׁפַע עָלֶיךָ
שְׁפַע כְּפֹל, בְּחִינַת לְחֵם מִשְׁנֵה, וְתִזְכֶּה לְשָׁלֵם אֶת כָּל הַחֹבוֹת שְׁלֶךְ.
רַק שְׁמֻחָה, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׁמֻחָה עֲצוּמָה, שְׁיֵשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, שֶׁהוּא
נִהַר הַמְטָהָר מִכָּל הַכְּתָמִים, וְאֵל תִּדְאָג כָּלֵל.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

כְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׁזַכְּנוּ לְסִיִּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
י"ד, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יְתָבְרֶךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדָפוּס אֶת כְּרִיךְ ט"ו
לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.
אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

חֶלֶק יָד

- ג פֶּתַח דְּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- יג א' תתסד
 יאָרִיף מָאד בְּמַעֲלַת וּבְחַיִּיב לַמּוֹד חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י וְאַמִּירַת שְׁנַיִם מְקַרָּא
 וְאַחַד תְּרַגּוּם.
- טו א' תתסה
 ידְבַר מְעַנֵּן בְּלְבוּלִים וּדְבָרִים בְּטָלִים, וּמְשִׁיחוֹת לְהֵשֵׁם יתְבַרַךְ
 שְׁמוּעִילוֹת לְהַנְצִל מְזֵה, וּמְשַׁמְחָה וְרַקוּדִים וְהַרְחַקָּה מִלִּיצְנִים וּמְעַנֵּן
 נְגוּנִים.
- יז א' תתסו
 יעוֹרֵר וַיַּחֲזֵק מָאד אֶת הַנְּפוּלִים בְּפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וַיּוֹרֶה לְהֵם
 דְּרַף תְּשׁוּבָה, וַיַּגְלֶה מֵהֵיכָן נִמְשָׁךְ הַחֲטָא, וּמַהוּ גְרָם סִבְתּוֹ בְּדַבּוּרִים
 נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים עַד מָאד.
- יט א' תתסז
 יחֲזֵק אַחַד שְׁעוֹבְרִים עָלָיו בְּלְבוּלִים, שְׁהֵלָא הֵם לְדַבַּר רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּרְיף
 לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּהֵם, וַיַּזְהִירוּ מִחֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת, וַיַּעוֹרֵר עַל עַנְיָן
 הַהִתְבּוֹדְדוֹת מִדְּבָרֵי מוֹהַרְנ"ת ז"ל עַל הַפְּסוּק בְּפָרְשַׁת בְּלָק, בְּדַבּוּרִים
 נִפְלְאִים עַל קִטְב נִקְדַּת הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוּנוּ.
- כג א' תתסח
 יזַהִיר לְבָרַח מִחֲבָרִים רָעִים, וְלַהֲתַחֲבֵר רַק עִם צַדִּיקִים, וַיַּרְיף לְגִנוֹת
 מְדָה רָעָה שֶׁל לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת, וַיַּחֲזֵק לְשִׁמְחָה שְׂאֵנוּ מִסְתּוֹכְבִּים בֵּין

אָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שֶׁהֵם חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים.

א' תתסט כה

יְדַבֵּר מִגְדֵּלֵת דְּבוּרָיו שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל וּמֵאֲמוּנָה, וּמֵעֲנִין ג'וֹן-עֲד"ן וְגִיְהוּנו"ם, וַיְבָאֵר שֶׁכָּל הַצָּרוֹת נִגְרָמוֹת כְּשֵׁשׁ הַרְבֵּה זְמַן לְהִיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם.

א' תתע כו

יְדַבֵּר מִגְדֵּל תּוֹרוֹת רַבְּנוּ ו'ל, אִיךָ שֶׁעַל יָדָם מִחֲזִיקִים מַעֲמֵד, וַיִּזְכֵּר דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁעַל-יְדֵי הַדַּעַת אֵין יְסוּרִים, וַיַּעֲוֵר עַל קְדֻשַׁת הַמַּחְמֶשׁ-מִחֻשָּׁבָה, וַיְדַבֵּר דְּבוּרִים חוֹצְבִים לְהַכּוֹת אֵשׁ עַל עֲנִין הַתַּפְּלָה וְהַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ וְהַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה עַל זֶה.

א' תתעא כז

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַכְּסוּפִים דְּקִדְשָׁה, וַיִּזְהֵר לְכַרַח מְלָצִים, וַיְדַבֵּר מִפְּרָנְסָה, וַיִּגְנֶה מֵאֵד מַה שֶׁהִסְכִּילוּ עָשָׂה כְּמַה מִּחֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב נֶגֶד הַמַּתְנַנְדִּים עֲלֵינוּ, וַיִּקְפִּיד עַל זֶה מְאֹד.

א' תתעב ל

יִחֲזַק אַבְרָהָם עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וַיּוֹרֶה לוֹ דֶּרֶךְ נִפְלְאָה לְהַצִּלַּח תַּיִי הַנְּשׂוּאִין, שְׂאָף שֶׁעַל הָאָדָם לְשֹׂאֵף רַק לְרוּחַנִּיּוֹת, עִם כָּל זֹאת צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ שֶׁכָּל לְהִיּוֹת גַּם לְמַעֲלָה וְגַם לְמַטָּה וְכוּ', וַיַּעֲמִיק סִפּוּר נִפְלְאָה עַל 'בַּעַל הַתַּנְיָא' עִם בְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, אִיךָ שֶׁלְּמַדּוֹ לְמוֹד עֲמַק, שֶׁמִּמֶּנּוּ אָפְשָׁר לְקַח עֲצָה נְכוֹנָה אִיךָ לְהַתְּנַהֵג בְּבֵית, וַיִּזְרִיךְ בְּזֶה נִפְלְאוֹת מְאֹד.

א' תתעג לה

יְדַבֵּר מֵעֲנִינוּ — לְהַפִּיץ אֶת אור רַבְּנוּ ו'ל בְּכָל הָעוֹלָם, וַיִּסְבִּיר אֶת צַעֲקַת רַבְּנוּ ו'ל: "אֵין שׁוּם יְאוּשׁ" וְכוּ', וַיִּסְפֹּר מִסְדֵּר הַפְּצָתוֹ וּפְרָסוּמוֹ אֶת רַבְּנוּ ו'ל, וַיִּגְלֶה שֶׁאֵינוֹ מִתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה, וַיִּזְרַז אֶת מִי שֵׁשׁ לוֹ הַרְגָּשָׁה בְּזֶה, שֶׁיַּעֲזֹר בְּמָה שְׂיִוְכַל וְכוּ'.

א' תתעד לח

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת מִדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וּמִהַרְגָּשַׁת אֱלֻקוֹת בְּכָל עֲנִין וּפְנֹה, וַיַּעֲוֵר עַל קְדֻשַׁת הַדְּבּוּר וְעַל דְּבֻקוֹת אֲמַתִּית, וַיִּגְלֶה שְׂזוּכִים לְבֵא לְזֶה רַק עַל-יְדֵי שְׂיִהְיֶה כְּטַל וּמִבְטָל וְכוּ'.

א' תתעה מ

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוֹת לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשָׂה, וַיְבִיא פְרוּשׁ הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ מִפְּשִׁיסְחָא עַל "בְּרֵאשִׁית בְּרֵא" עַל נִקְדָּה זוּ.

תְּכֵן הַעֲנִינִים

א' תתעו **מב**
 ידבר מנקודת "ויגבה לבו בדרכי ה'", שאסור לאדם להתעלם מכחותיו.

א' תתעז **מג**
 יחזק אחד שזכה להדפיס את ה"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש וישמחו מאד, ויגלה לו גדל זכותו על זה, וידבר מענין בין המצרים, ויעורר אז ביותר על התבודדות ולברח מלצים, וידבר מקדשת רבנו ז"ל, שהיא כנגד קלפת בלעם, ויחזק על קדשת הדבור בדרוש קצר ונאה בכמה ענינים, ויכתב עוד כמה עצות, ויספר מה קורה בהפצה.

א' תתעח **מה**
 ידבר מענין הספירות וההיכלות לעבדה ולמעשה, ומדבקות ובטול להקדוש-ברוך-הוא, ודבקות מחשבתו בו יתברך, ומענין חכמה ובינה וש"י עולמות, ויאמץ מאד להתחזק תמיד ולעסק תמיד בתפלה והתבודדות ולשמת עם רבנו ז"ל ואנשי שלומנו.

א' תתעט **מז**
 יורה נתיבות ודרך נכונה למי שפגם בברית, שיקדש ברית הלשון שלו, ויאמר הרבה משניות וגמרא, ויעורר על אמירת התקון הכללי ועל השתדלות וכסופין לבא לציון רבנו ז"ל.

א' תתפ **מט**
 יחזק אחד שעובר עליו מרודפים ושונאים שיחביא עצמו בצלו יתברך, וידבר הרבה מאמונה ומהעולם הבא ומארבע אמות של הלכה, ויעורר על תורה ועל שיחה בינו לבין קונו, ומיחוד שמע וברוך שם וכו', ומענין יחודא עלאה ויחודא תתאה ומל"ט מלאכות המשכן, ויחזק על שעורים כסדרן בחמש, במשניות, בש"ס ובשלחן ערוך.

א' תתפא **נב**
 יסביר ענין המובא בקבלה של עגולים וישר, ויבאר זאת באפן נפלא על דרך העבדה למעשה, ויגלה מהו ענין פנימי ומקיף, ומהתורה כ"א שבלקוטי-מוהר"ן, חלק א', המדברת מזה.

א' תתפב **נד**
 יתן חזוק ועצה לאחד שאינו מבין מה שלומד, ויורה לו את דרך רבנו ז"ל בלמוד.

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

שנא

א' תתפג נה

יחזק אֶחָד שְׁעוֹבֵר עָלָיו נוֹרְאוֹת בַּפֶּגֶם הַבְּרִית, וְיַעֲוֹן לוֹ א. שִׁילְמַד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ו'ל. ב. שִׁיכַבְד הוֹרִיו וְשָׁלַא יחֲשִׁבוּ שֶׁהִתְקַרַּב לְבְּרִסְלָב נִהְיָה פָּרָא אָדָם. ג. שִׁיתְבוֹדַד הַרְבֵּה וִיחֲזַק עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה. ד. שִׁיאֲמַר תִּקְוֹן הַכָּלְלִי עִם הַתְּפִלָּה בְּדַמְעוֹת וַיִּתֵּן צְדָקָה. ה. שִׁישְׁתַּדַּל לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד. ו. שִׁיאֲמַר הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת וּבִפְרֻט ח"י פְּרָקִים, וַיְגַלֶּה גְּנוּת הַחֲטָא הַמָּאוֹס הַזֶּה וּמַעֲלַת הַזּוֹכָה לְתִקְּנוֹ.

א' תתפד ס

יְדַבֵּר מַגְלוֹי הַשְּׁגָחָתוֹ יתְבַרֵךְ, וַיַּעֲתִיק שִׁיחָה שֶׁהִתְבַּטְּא הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב עַל עֲצָמוֹ וְהִתְסַבֵּר שֶׁל ה' דִּגְל' עַל זֶה, וַיְדַבֵּר מְאֹמְנָה טְהוֹרָה בּוֹ יתְבַרֵךְ, וִיחֲזַק בְּגִיד הַתְּפִשְׁטוֹת קְלַפַּת הָעֵרֶב-רַב בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא "כַּחֲזִי וְעֲצָם יָדִי" בְּצָבָא וּבְכַח וְכו', וְשׁוֹכְחִים שֶׁצָּרִיךְ רַק אֶת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ וּבְלִי זֶה — אֵין מוֹעִיל מְאוּמָה, חַס וְשָׁלוֹם, וַיְגַלֶּה עֲבוּדָתֵנוּ בַּעַת כְּזוֹ, וַיְרַבֶּה לְגִנוּת רַע מַעֲלָלִים וַיִּלְעִיג עַל הַכְּסִילוֹת לֹאמַר שְׂזוֹ 'אַתְחַלְתָּא דְּגֵאֲלָה', וַיְגַלֶּה אֵיךְ זֹכִים לְקָרֵב אֶת הַגֵּאֲלָה, וּמַעֲנִין מִפְּלֵת הַרְשָׁעִים וְהַשּׁוֹנְאִים.

א' תתפה סג

יְגַלֶּה שֶׁהַעוֹסֵק בְּהַתְּבוֹדְדוֹת נִמְשַׁכֵּת עָלָיו שְׂמַחַת הַחַיִּים.

א' תתפו סד

יחזק מְאֹד אֶת אֶחָד שֶׁנִּפְּל לְזַהֲמָה שֶׁל חֲטָא פֶּגֶם הַבְּרִית, וַיְרַבֶּה נַחוּמִים, וַיִּצְבִּיעַ לוֹ הֵיכָן לַעֲיֵן, כְּדִי לִהְיוֹת נִפְשׁוֹ, וַיְדַבֵּר מִסִּבַּת הַחֲטָא הַזֶּה — עֲצָבוֹת, וּמִהַתְקוֹן הַגְּדוֹל שֶׁל שׁוֹמֵעַ בְּיוֹנוֹ וַיְדַם, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הָאוֹחֵז עֲצָמוֹ עִם הַצְּדִיק וְאֲנָשׁוֹ שֶׁבְדוֹר, וַיְבַאֵר כְּמָה צְרוּפִים נִפְלְאִים מִהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ חֲב"ו עַל דְּרָךְ הַתְּחִזְקוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לְמוֹד שְׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתּוֹרָה.

א' תתפז סה

יְגַנֶּה אֶת אֱלוֹ מְבִיעֵי דְעָה בְּעֲנִינֵי פוֹלִיטִיקָה, וִיחֲזַק לְבָרַח רַק אֵלָיו יתְבַרֵךְ בַּתְּפִלָּה וְשִׁיחָה שִׁיּוֹצִיאֵנוּ מִהַגְּלוּת, וַיְדַבֵּר מְאֹמְנָה וּמִהַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, וּמַעֲנִין לְהַפִּיךְ הַגּוֹף לְאוֹר הַנְּשָׁמָה, וַיְסַפֵּר מַגְדֵּלַת הַרְבַּב הַקְּדוֹשׁ ר' יִצְחָק מְדְרוּהוּבִיטְשׁ וּמָה שֶׁהַעִיד עָלָיו הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, וַיַּעֲוֹרֵר שְׁכָל אֶחָד יְכוֹל לְזַכּוֹת לָזֶה.

א' תתפח סו

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מַדַּת הַהַתְּחִזְקוֹת וּמְאוֹר הַמְּאִיר עַל הַנְּשָׁמָה בְּקִיּוֹם

תכן הענינים

המצוות, והגוף צריך לחזקו שלא יתבלבל ויפריע, ויגלה שכאן נכנס סוד רבנו, וידבר מגדלת ענין רבנו, ומהשאל תפלות: תפלה לעני, לךוד ולמשה, על-פי דברי ה'לקוטי-תורה' מטשערנובל שפרש עם זה פסוק בפרשת גת, וירבה להסבירו על-פי דרך רבנו ז"ל בגלוי אלקות התחזקות והתעוררות על תפלה אליו יתברך, ויחזק על שמחה עם הנקדות טובות כפי שהורנו רבנו ז"ל.

א' תפטט עב

ידבר מהענין ללמד זהר קדם התפלה, וישבח למוד ספר הזהר הקדוש בכלליות, ויעורר על למוד גמרא ו"לקוטי-מוהר"ן".

א' תתצ עג

יחזק אחד שעוברות עליו צרות משנות מחותנו וכו', ויעוץ לו איך להתנהג בענינו, ויחזקו לבטל עצמו אליו יתברך לגמרי, עד עת בוא ישועתו.

א' תתצא עד

יעורר אחד שעובר עליו מאשתו ובניו מניעות ובזיונות — לעשות התפלה תדשה, ויתן לו מה ללמד ב"לקוטי-מוהר"ן" וב"לקוטי-תפלות", ויחזקו להיות בשמחה, ולבכות לפני השם בהתבודדות, ויזהירו על שמירת הדבור, ומה ישוחח עם אנשי שלומנו.

א' תתצב עו

יעורר להרגיל את עצמו במדת האמונה, וידבר מתפלה ושיחה והמתקת הדינים ומענין צער ורשעות שעושים אחרים, ומכפרת עוונות, ומענין 'תמותת רשע רעה', שהעברות ממיתות את האדם, ויחזק על תפלה והתבודדות, וידבר מענין 'בכל צרתם לו צר'.

א' תתצג עז

יעורר להתקרב מחדש לרבנו ז"ל ולצייתו, ויחזק לברח מתלישות הדעת ומספרים שמחלישים, ויזכיר התבטאות מוהר"ן ז"ל בקשר לזה, ויחזק מאד באמונה ושעורים כסדרן, ולחשב שיצטרך לצאת מזה העולם ולברח ממחלקת, ויעורר לעזב את כל השטיות וכו', וללמד בספרי רבנו ז"ל, ולהתחבר אל אנשי שלומנו, ולעסק בהתבודדות ולא לבוש מהמלעיגים.

א' תתצד עט

יתן עצה לאחד שבנו מרד בו וברח וכו', שילמד התורה קמא

תְּכַן הַעֲנִינִים

שנג

בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', עִם הַתְּפִלָּה הַשְּׂיֵכֶת, וַיִּבְכֶּה הַרְבֵּה אֵלָיו יְתַבְרָךְ
וְכו'.

פ א' תתצה

וְעוֹרֵר לְשֹׁמֵר עַל עֲצֻמוֹ בַּיָּמֵי חֲדָשֵׁי הַקָּיִץ, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּב הַרְבֵּה בַּחוּץ,
וַיַּעֲתִיק קָטַע מֵה'אֹר הַחַיִּים, שֶׁכֵּל עֵקֶר הַנְּפִילָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל עִם בְּנוֹת
שָׁטִים הָיָה עַל-יְדֵי טִיּוּלִים מִיְתָרִים, וַיִּחְזַק הַרְבֵּה עַל הַתְּבוּדוֹת וַיַּעֲקֶה
אֵלָיו יְתַבְרָךְ, וַיִּסְפֹּר סִפּוֹר עַל בַּחֹר מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשֵׁם 'נְטֵע', שֶׁנִּצַּל
מִחֲטָא בְּגִלוֹת סִבִּיר עַל-יְדֵי שְׁהִיָּה מְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲוֹרֵר עַל צַעֲקַת
הַע' קְלִיִּן לְמִי שֶׁמָּחוּ בְּקִטְנוּת.

פג א' תתצו

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מַדַּת הַהִתְחַזְּקוֹת, וַיִּזְהֵר לְבָרַח מִחֲלִישוֹת הַדַּעַת, וַיִּחְזַק
מְאֹד עַל אֲמוּנָה, וְלַחֲפֹשׂ וְלִמְצָא תְּמִיד הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת וְכו', וְהַעֲבֹר
תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.

פד א' תתצז

יֹכִיחַ אֶחָד עַל שֶׁהִתְנַהֵּג הַפֶּה מַדַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא בְּטוּל יִשׁוּת
מִחֲלֻטָּת, וַיְדַבֵּר מִהַתּוֹרָה ס"ה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', שֶׁמְגַלֶּה עֲנִין
'נְשׁוּב' שְׁזוֹכִים לוֹ עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי דְאוֹרֵיָתָא, וּמִמַּעַלְת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה,
וַיִּזְהֵירוּ לְהַפִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, וְשֶׁהַכֵּל מְשַׁנָּח בְּהַשְּׁנָחָה פְּרֻטִית, וַיִּחְזְקוּ
בְּאֲמוּנָה בְּרוּרָה בְּהַשֵּׁם יְתַבְרָךְ.

פז א' תתצח

יְדַבֵּר מִעֲנִין קְדָשֵׁת הַמַּחִין וְהַמַּחֲשָׁבָה שְׁזָהוּ בְּנִין בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ הַפְּרָטִי
וְכו', וּמִעֲנִין יָמֵי בֵּין הַמְּצָרִים וְתַשְׁעָה בָּאָב, וּמִחֲרַבֵּן בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ וְצָרוֹת
וְהַרְיָגוֹת יִשְׂרָאֵל וְגִלוֹת וְגֵאֲלָה הָאֲמִתִּית, וַיְדַבֵּר מִהַתְּפִשְׁטוֹת הָעַרְב־רַב
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲוֹרֵר אִיף וּמָה לְבַקֵּשׁ וְלַצַּעַק בְּעֵתִים הַלָּלוּ וּבַפְּרָט בְּעַת
קְרִיאַת 'אִיכָה'.

פט א' תתצט

יְדַבֵּר מִמַּדַּת הַשְּׂמִחָה וּמִעֲנִין הַהִתְחַזְּקוֹת בְּיָמִים אֵלּוּ שֶׁל בֵּין הַמְּצָרִים
וְכו', וּמִהַשְּׂמִחָה בְּיַהֲדוּתָנוּ בְּהַתְּקַרְבוּתָנוּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

צ א' תתק

יְדַבֵּר מִתְּכַנִּית לְנִסְע לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן, וּמִעֲנִין צִיּוֹת מִחֲלֻט לְרַבְּנוּ ז"ל
וְלִסְתָּם עֲנִינִים מִהַבָּלִים, וּמִעֲנִין 'דְּבַר הַסְּמוּי מִן הָעֵינ', וּמִשְׁלָמוֹת הָאֲמַת
וּמִתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיַּעֲנֶה עַל שְׁאֵלוֹת מֵהֵיכָן לֹקַח אֶת עֲנִין הַיְּחוּדִים,

תִּכְן הָעֲנִינִים

ויגלה דרך רבנו ז"ל בזה על-פי תורה ב' בלקוטי-מוהר"ן, וידבר מנצם חלקנו שאנו יודעים מרבנו ז"ל ומגדלת אנשי שלומנו, ומענין השעורים הרמוזים בתבת המז"ג, ומ"לקוטי-הלכות", ויעורר לדבר עם אחרים מרבנו ז"ל, ומענין שלו"ם, ויחזק על מצות הצדקה, ובפרט כשהיא על הדפסת ספרי רבנו ז"ל.

א' תתקא צד

ידבר מהגלוי הנפלא של "בצר הרחבת לי", ויגלה שנה סובב ביותר על רוחניות, וידבר מהפסופים והרצונות שמכרח בקדשה, ומענין נסיעה לציון רבנו ז"ל, ואיך זוכים לזה, וממעלת השכחה דקדשה ומזכרון דקדשה בעלמא דאתי, ויסביר אגב זה פסוק 'אייר בן מנשה', וידבר מענין עינים ומהפעטליר העור, וצרוף תבת 'עור', ודרך אגב יבאר עניני נבואה ותפלה והתבודדות ובטול אליו תברך, ומענין עליית המלכות ו'הקנת הדרך' השניף למדת ענוה, וידבר מהשגחה פרטית, וממעלת מדת השמחה, ומהשעורים הרמוזים בהמז"ג ושלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, ולברח מלצים וכו' וכו'.

א' תתקב צז

ידבר משבח הקובע עצמו בספרי ה"לקוטי-הלכות" הקדושים, ויעורר שפל ההתקרות לרבנו ז"ל צריכה להיות בהתחדשות, ויגלה ענינים נפלאים הקשורים לקביעות סדר במשניות, ויחזק על למוד "לקוטי-מוהר"ן", וסיומו בכל חדש, וידבר ממציאת הזווג והתבודדות, ויספר מהרב הקדוש ר' נפתלי כץ זי"ע, כמה ענינים הקשורים עמו ועם הבעל-שם-טוב זי"ע ועם רבנו ז"ל, ויגלה מהי ההשמטה בתורה רלו, בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', וממעלת שבת-קדש ומשמחה עליה, ומענין שיר להשם תברך.

א' תתקג קא

ידבר מענין 'שבת נחמו' ומהתורה כ"א שבלקוטי-מוהר"ן, המדברת מזה, והכל על קטב נקדת שלמות הדעת דקדשה, וקדשת השבעה גרות.

א' תתקד קב

ידבר מרבו סבלנות הנצרכת לכל אחד בימי חייו, ובפרט לתורה ולתפלה, ויגלה שלזה זוכים רק על-ידי התבודדות ושיחה אליו תברך, שמכרחה להביא אותו לידי ישוב הדעת.

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

שנה

א' תתקה קג

יְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִסְתַּתֵּר וּלְכַטֵּל עֲצָמוֹ תַּחַת צֶל כְּנַפְיוֹ
יִתְבַּרֵךְ בְּכַטּוֹל הַיְשׁוּת וְהַגְּאוּת, שְׂזוּכִים לְזֶה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוּת,
וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִמִּדַּת גְּאוּהָ כִּי אִם לְבַקֵּשׁ תָּמִיד עַל זֶה כְּדַבְּרֵי
הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, וְעַל-יְדֵי שְׂמָקִים כָּל זֹאת יִתְפָּרְדוּ מִמֶּנּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי הָאֵן.

א' תתקו קה

יְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת עֲנָן דָּף הַיּוֹמִי עַל-פִּי הַסַּפּוֹר ז' מְסֻפְּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, וּמִלְמוּד
דָּף גְּמָרָא בְּכָלל בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִם תּוֹסְפוֹת, וְיִאָרְךָ בְּעֲנָן זֶה עַל-פִּי
הַמַּעֲשֶׂה הַנִּלְשֶׁה לְמִלּוּמְד לְשִׁמְהָ יֵשׁ לוֹ כְּסוּפֵינִי גְּדוּלִים לְלַמֵּד וְכוּ', וְיִגְלֶה
מִעֲנָן שְׂוֵהוּ פָּחַד עֲצוּם לְבַעַל-דָּבָר שְׂיִהוּדֵי יְסִים מְסַכָּת, וְכַת סִמָּ"ד-מ"ם
צְרוּף מְסַכָּת, וְיִפְרֹשׁ הַקָּטַע בְּסֻפְּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁהַבַּעַל-דָּבָר לֹא רָצָה
שִׁנְשַׁמַּת רַבְּנוּ וְ"ל תִּרְדַּד לְעוֹלָם, וּמֵהִי עֲצָתוֹ כְּשִׁשְׁמַע שִׁנְשַׁמַּת רַבְּנוּ וְ"ל
מְכַרְחַת לִירֵד לְעוֹלָם, וְזֶהוּ הָעֲנָן שֶׁצּוֹחֲקִים בְּיוֹתֵר עַל הַמְתַּקְרָב
לְבְרִסְלָב, וְיַעֲזֹרר שְׂאָסוּר לָנוּ לְהַתְּבַיֵּשׁ, וְיִסְפָּר עַל הַתְּקַרְבוֹתוֹ וּמֵה עֲשֶׂה
בְּשֵׁנַת תִּשְׁכָּה אֵיךְ שֶׁהִפִּיץ הַסַּפְּרִים, וְגִדֵּל הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַרְדִּיפוֹת שֶׁהָיוּ
מִנַּת חֲלָקוֹ, וְיַדְבֵּר מִכָּף שְׂאִינוֹ מִתְּפַעֵל כִּי גְּדוּל רַבְּנוּ וְ"ל מֵהַסִּמָּ"ד-מ"ם,
וְיַחֲזֹק עַל לְמוּד סַפְּרֵי רַבְּנוּ וְ"ל.

א' תתקז קח

יַחֲזֹק מְאֹד מְאֹד עַל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה וְלִמָּה זּוֹכִים עַל-יְדֵי-זֶה, וְשִׁצְרִיף
לְמַסַּר נַפְשׁוֹ עַל זֶה, וְיַעֲתִיק פְּרוּשׁוֹ שֶׁל ר' אַבְרָהָם בֶּן ר' נַחֲמָן עַל פְּסוּק
רִאשׁוֹן מִפְּרֻשַׁת 'עֵקֶב', עַל קֵטֵב נִקְדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְיַדְבֵּר מִשְׂמַחַת הַמַּצּוֹת
בְּפִרְטִיּוֹת, וְיִגְלֶה שֶׁעַקֵּר הַדְּאָגוֹת וְהַעֲצָבוֹת בְּאוֹת מְזֶה שְׁלֹא תִקֵּן חַטָּאוֹת
נְעוּרִים, וְיַדְבֵּר מֵאֲמוּנָה וּמְאָרִיכוֹת אִפְּסִים.

א' תתקה קי

יַעֲזֹרר מְאֹד עַל מִדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּלִי שׁוּם קְשִׁיּוֹת וְחֻקִּירוֹת,
וְיַעֲתִיק קָטַע מֵהָאֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ הַמְּדַבֵּר מִעֲנָן שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה וְכָל
חֻכְמַת הַדְּוֵרוֹת שֶׁל כָּל הָאֲנוּשׁוֹת כְּכֹר נִבְרָאָה בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל בְּרִיאַת
הָעוֹלָם, וּמִעֲנָן הַחֲלָל הַפְּנוּי שֶׁמִּשָּׁם יֵשׁ כַּח לְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וְיֵאֱמָר מְאֹד
עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה שֶׁגְּדוּלָּה מַעֲלָתָה עַד מְאֹד.

א' תתקט קיב

יְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת שֶׁהִיא הַהֲצִלָּחָה בַּחַיִּים וּמֵהַתְּבוּדוּת שֶׁרַק
עִם זֶה פּוֹעֲלִים, וּמִמַּעַלְתַּת הַדְּבוּר אֲלֵיו יִתְבַּרֵךְ, וְיִזְהִיר לְכַרֵּחַ מִיְכוּחִים,
וּמִעֲנָן אוֹתִיּוֹת — אֲבָנִים, וְיִתְנֶה רְעַת וּגְנוֹת וְכוּחֵי הַסַּרְקָה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל

על פּלבים נובחים, רק להפיץ לגלות את אור רבנו ו"ל בלי להתפעל וכו'.

א' תתקי קיד

ידבר ממעלת הדבור ביראת שמים זה עם זה, וממעלת ההתקרבות לרבנו ו"ל, ומעצם ההסתרה שיש על אורו הקדוש, שלא יכבה לעולם ועד, וידבר מהתבודדות, מתפלה, מאמונה, ועקשנות דקדשה על שיחה בינו לבין קונו ומתשובה, ויתבל דבריו בדיוש נאה על מדרש פרשת בחקותי על קטב עניני תפלה פקרבן ומציאת הנקודות טובות, וידבר מגדל קדשת חדש אלול, ומבחינת "אני לדודי" וכו', ודברי התחזקות מענין שופ"ר, ויביא דברי צחות אנשי שלומנו על שני הרופאים המכרחים לחולה הנפש.

א' תתקיא קיז

ידבר ממעלת הפצת ספרי רבנו ו"ל שזוהי צואת מזהרנ"ת ו"ל, ושהוא תקון הברית, ואין צדקה גדולה מזו.

א' תתקיב קיח

ידבר מזה שצריכים התחזקות חדשה על האמונה הקדושה בכל יום שזו מצות קריאת שמע, וזה מביא לשמחה והתרת הספקות, והצדיקים מהפכים יאוש זה לתקנה בקדשה, ויגלה עצה שכשאדם מרגיש שאין צריכים אותו — שיהפך זאת לקדשה — תכלית הבטול, ויעורר להרגיל עצמו לדבר עמו יתברך ולשכח מהעבר ולצית ללמודי רבנו ו"ל, ולברח מקפירות של פחי ועצם ידי וכו', וידבר באריכות מסדר דרך הלמוד של רבנו ו"ל.

א' תתקיג קכא

ידבר מענין "הוצאות שבת", ויעתיק על זה קטע מספר עתיק בשם 'ברית שלום' איך שהמהדר בזה מקבל שפע כפלים.

א' תתקיד קכב

יוכיח את אחד שייכניס עצמו בכר לתוך האמונה הקדושה ושלא יתבלבל מפל אחד ומפל דעות אחרים, ויעוררו על עבודת השם ובדיחה מן הקנאה וצרות העין וכו', וידבר מהמחלקת שבין אנשי שלומנו, ויגלה שיש בינינו גם תמימים וישרים שחפצים רק בתורה ועבודת השם, ויעורר לדחף את הראש ביניהם, ויחזק על הנקדה של מעט גם כן טוב, ומענין רוח העולם הזה אין לשער, ומענין הקפת החגוני

תַּכְּן הַעֲנִינִים

שנז

שְׁהַמְשִׁיל רַבְּנוּ ז"ל עַל נִקְדוּת טוֹבוֹת שְׁחוּטָפִים, וַיַּחֲזֵק לְשִׁמְחַת עִם רַבְּנוּ ז"ל, וְלִכְרַח מַלְצִים וְלִהְיוֹת קָשׁוּר עִם תְּמִימֵי וַיִּשְׂרֵי דַרְךְ.

א' תתקטו קכה

יְדַבֵּר מִנְקֻדַּת הָאֵמֶת וְהַזְהָרַת רַבְּנוּ ז"ל שְׁאֲסוּר שְׁהַעוֹלָם יִטְעֶה אוֹתָנוּ, וַיִּגְלֶה שְׂאֵף שְׁנוּפֵל לְסַפְקוֹת וְהַרְהוּרִים יִצְעַק 'אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ', וַיְדַבֵּר מִהַחֲטָא שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, שְׁנֹגְרָם רַק עַל-יְדֵי פָּגַם הַדְּבוּר, וַמְעַנֵּן חָלָל הַפְּנוּי, וַמְעַנֵּן מִקִּיף וּפְנִימִי, וַמִּהַדְּבוּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵף שְׁעוֹבֵר מֵהַ שְׁעוֹבֵר, וּבִינְתִים צְרִיף לְהַתְקַרֵּב אֵף שְׂאֵין רוֹאִים כְּלוּם, וְסוֹף הַכְּבוֹד לְבֹא, הַרְגֵּשׁת הַשְּׂכִינָה בְּדַבְּקוֹת וּבְיַחְוּדִים, וַיִּסְפֹּר מְזֻקְנוֹ שֶׁל הַנְּמַעֵן אֵיךְ הָיָה גְדוּל, וַמְעַנֵּן חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, וַמְאַרְבְּעָה הַיַּחְוּדִים שֶׁל נוֹקְבָא דְפִרְדֵּשֶׁקָא, וּמְקַלֶּפֶת פְּרַעָה מְלֶךְ מִצְרַיִם, וְצְרוּפִים מִתְּבַת אִי"ה, וַיַּעוֹרֵר לְהַחֲזִיק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלִלְמַד הָעֵקֶר רַק בְּהֵם, וְרַק סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים יְכוּלִים לְהוֹשִׁיעֵנוּ, וַיְדַבֵּר מִפְּנוּנוֹת שֶׁהֵן צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וּמִגְדֻלַּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיַּעֲתִיק תְּפִלָּה קֶצְרָה.

א' תתקטז קלא

יְדַבֵּר מִבְּחִינַת 'אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם' וּמִמְדֻרְגַת הַתָּם שֶׁלֹּא הִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים, וַיְדַבֵּר מְעַנֵּן "וּסְפַרְתֶּם לְכֶם" דִּיקָא, וַיַּעֲתִיק שִׂיחַת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב שְׁאֲסוּר לְחַקוֹת אֶת אַחֲרִים עַל-פִּי 'הַרְבֵּה עָשׂוּ כִּר' שְׁמַעוֹן, וַיִּגְלֶה שְׂאֵם כֹּל אֶחָד הָיָה מִסְתַּכֵּל עַל נִקְדָּתוֹ, הָיָה מְשִׁיג דְּרָגוֹת רַבּוֹת, וַיַּחֲזֵק מְאֹד לֹא לְהַתְבַּלְּבֵל מִנְקֻדַּת זולתו.

א' תתקיז קלג

יַעוֹרֵר עַל שְׁמִירַת הַזְּמַן, וַיַּחֲזֵק לְקַיֵּם תְּמִיד מְצֻנָת 'ויבו תדבק', וַיְדַבֵּר מִגְּדֻל הַמַּעֲלָה שְׁאֲדָם הָעוֹבֵר עָלָיו מֵהַ שְׁעוֹבֵר, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂבֻזָּה מַעֲלָה שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים, וַיְדַבֵּר מִהַדְּרָכִים שֶׁל כָּל צַדִּיק שְׁאֲסוּר לְהַתְבַּלְּבֵל אֶחָד מִהַשְּׂנִי עַל-פִּי דְּבוּר מִתְּבַעַל-שֵׁם-טוֹב עַל הַמְּאָמֵר 'בְּשִׁבִיל חֲנִינָא בְּנִי', וַיַּעוֹרֵר לְלַמַּד בְּכָל סִפְרֵי הַקְּדוּשׁ מְכֹל צַדִּיק שְׂכָף הָיָה רְצוּנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרִט עַל-פִּי הַקְּדָמוֹתָיו אֶפְשָׁר לְהַבִּין הַכֹּל.

א' תתקיח קלה

יְדַבֵּר מִסְבָּלְנוֹת וְהֶבֶל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבְרִיחָה מִכַּעַס וּקְפִידוֹת, וּמִכְּבוֹד וּמְמוֹן וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וּבְזִיוּנוֹת וְכַפְרַת עוֹנוֹת.

א' תתקיט קלו

יְגַלֶּה גְנוּת עֲנִינִים וּמִצָּבֶם שֶׁל אֱלוֹהֵי הַמְדַבְּרִים נֶגְדַּד רַבְּנֵנוּ וּמִכְבֻּזִים וְשׁוֹרְפִים סִפְרֵיו הַקְדוּשִׁים, רַחֲמָנָא לְעֵלְוֵי, רַחֲמָנָא לְיִשְׁרָאֵל, וַיִּגְּהַ עוֹד שְׁאַצֵּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵשׁ גַּם כָּאֱלוֹהֵי הַמְעֻזִים לְדַבֵּר עַל צְדִיקִים, וַיִּזְהֵר עַל גְּדֵל הָאֶסּוּר בְּזֶה, וּבִפְרֹט מִי מַעַז לְדַבֵּר עַל צְדִיק מִלְּפָנַי מֵאַתִּים שְׁנָה, אֵין זֹאת כִּי אִם שֶׁהוּא פָּגוּם מְאֹד, וַיַּחֲזֵק לְבָרַח מִחֲבָרִים רְעִים וְלַעֲסֵק בְּסִדְרֵי הַלְמוּד וְלִשְׁמַע בְּקוֹל הוֹרִים וּמוֹרִים וְלֹא לַעֲשׂוֹת שֵׁם רַע לְרַבְּנֵנוּ וְל'.

א' תתקכ קלח

יַחֲזֵק וַיֵּאמֶץ לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִמֶּה שְׁאַרַע בְּעֶבֶר וְכוּ', וְרַק לְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּאִמוּנָה, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין צְדִיק וְרַע לוֹ צְדִיק וְטוֹב לוֹ, וּמִעֲנִין שֶׁהַצְדִּיק זוֹרֵק עֲצָמוֹ לְתוֹךְ בּוֹץ, וַיַּעֲזֹר לְחַיּוֹת רַק עִם הַשְּׂגָחָה וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵאִמוּנַת הַשְּׂגָחָה וּמִעֲנִין מֶה שֶׁהוֹלֵךְ לְאָדָם שֶׁלֹּא כְּסִדְרֵי, וַיַּעֲזֹר לְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִהְיוֹת אִמּוּן שְׂאֵם יַעֲלֶה בְּרַצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ — יִדְפְּקוּ עַל חִלּוּנוֹ לְהִבְיֵא לוֹ כְּסֹף וְכוּ'.

א' תתקכא קמ

יֹכִיחַ אַחַד שֵׁישׁ לוֹ אִימַת צְבוּר מִפְּרֻזַּת, וְאִינוּ מְסַגֵּל לְבָרֵךְ בְּקוֹל אֶפְלוֹ בְּעֵלְיָהּ לְתוֹרָה וְכוּ', וַיַּעֲזֹרוּ עַל עֲזוֹת דְּקֻדְשָׁה, שְׂזוּכִים לָהּ עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, כְּמוֹ שְׁאֵמַר רַבְּנֵנוּ וְל' לְאַחַד שֶׁפָּחַד לְדַבֵּר עִמוֹ, וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל אִמוּנָה פְּשׁוּטָה.

א' תתקכב קמא

יַעֲזֹר לְשַׂמַּח עַל נֵעַם חֲלָקֵנוּ בְּהִתְקַרְבוּתֵנוּ לְרַבְּנֵנוּ וְל', וַיְדַבֵּר מִנְקֻדַּת הָאִמוּנָה בְּאִפְסוֹ נִפְלָא, וַיַּחֲזֵק עַל הַתְּבוּדוֹת, וַיִּזְהֵר מְאֹד לְהִתְנַהֵג בְּדַרְךְ אַרְץ גְּדוּלָה, וְלַקְבֵּעַ שְׁעוּרִים בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵנוּ וְל' וּבִשְׂאֵר חֲלָקֵי הַתּוֹרָה.

א' תתקכג קמד

יְגַלֶּה אֵיךְ צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַהִתְקַרְבוּת לְרַבְּנֵנוּ וְל', וְשְׂאֵסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל, רַק לְהִיּוֹת עֵקֶשׁ לְהִשָּׂאֵר אֶצְלֵי הַרְבֵּי, וַיְדַבֵּר מִשְׂמִחָה בְּנִקְדוּת הַטּוֹבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְתַקוּן הַבְּרִית, וּבִפְרֹט שְׂמִיחָה בְּשַׂעַת הַתְּפִלָּה.

א' תתקכד קמו

יַחֲזֵק מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַצַּעַר, רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת מִקְדוּשַׁת הַיְהוּדוֹת שְׁחוּטָפִים, וַיְדַבֵּר מִהַגְלוֹי שֶׁל 'אֲזוּמְרָה', וַיַּעֲזֹר לְבַקֵּשׁ בַּתְּפִלָּה עַל רוּחַנִיּוֹת וְשִׁכְלֵי, וְהַשְׂאִיפָה תְהִיָּה רַק דְּבָקוּת וְכוּ' בְּמָקוֹם חוֹבוֹת חוֹבוֹת וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִעֲנִין כְּסוּפִים לְהַשְׁרִיף

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

שנט

על קדוש השם, ויחזק לא להיות עניים רק להשתמש עם אוצרות רבנו ו"ל, וכמו שהתבטא ר' ישראל קארדוונער, שכל מה שאינו נופל ממה שעובר עליו, כי משתמש בעצות רבנו ו"ל.

א' תתקכה קמט

יגלה שעל ידי הלמוד בספרי רבנו ו"ל יש חשק ללמד תורה בכלל, שזה היה העקר אצל רבנו ו"ל, ונאריך מאד מאד על למוד ואמירת ח"י פּרָקִים מְשֻׁנִיּוֹת וְעַל סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד בְּפִרְטוּיּוֹת וּבְאֲרִיכוּת, ויעורר על הדבור עמו? תברך ועל שמחה וישון, ויבאר שענין המילתא דשטותא צריך להיות רק בהצנע, כדי שלא להוציא שם רע על הצדיק, ויעורר לחזור הרבה על ההתחזקות שחזק עצמו רבנו ו"ל משבחי-הר"ן, ויגלה שזו היתה כל ההתחזקותו, ויזהיר לברח ממריבה ונפוחים, ולא לצער שום בריה.

א' תתקכו קנג

יגלה שהזמן שמתבטל בעת שעוסקים להפיץ דעת רבנו ו"ל בעולם אינו נחשב כבטול זמן, ויעורר מאד על מדת השמחה, סבלנות והתחזקת מעמד, ושאין צריך להתבלבל מאף בריה שבעולם, וללמד "לקוטי-מוהר"ן".

א' תתקכז קנד

יוכיח אחד שנחלה מאד ברוחניות ונפגם בפגם הברית וכו', שכל זמן שיש לו ספק על הרופא הגדול שהוא רבנו ו"ל לא תועיל לו הרפואה, ויחזקו מאד להמשיך עצמו אל האמת שהיא רק הקדוש-ברוך-הוא, ויעורר על קיום היהדות בתמימות ובפשטות, ויורה החלוק בין הצדיקים העוסקים באהדות ובין אלו העוסקים בפרוד, ויגלה מהו דבר רבנו ו"ל, ומהו כל ענינו, ומהן הסבות שבגללן חולקים על ענינו, ויעורר להתחבר עם אנשי שלומנו הקדושים, ועל התבודדות ושמחה מיחדת ועל למודים קדושים בתורה.

א' תתקכח קנו

ידבר ממעלת מדת ההתחזקות, ויתאר קשות ענין הרע של הערב-רב שבארץ ישראל, איך הורסים את עולם היהדות וכו', ויחזק לעמד על עמדו באמונה פשוטה, ויזהיר לא לזלול באף צדיק ומנהיג ישראל, וידבר ממעלתם, ומהמריבות שבין הצדיקים, ויסביר מאמרם ו"ל באבות: ארבע מדות ביושבים לפני חכמים, ויקשר זאת עם המאמר "ארבעה נכנסו לפרדס", ויגלה בזה בחינות מספר בהתקרבות לרבנו

תכּן הענּינים

ו"ל, ויורה איזוהי הדרך בזה ישכּן אור, ולהרגיל עצמו להדבּק בו
תבּרך.

א' תתקכט קסב

ידבּר מענּן חלומות, וספור ממוהרנ"ת ו"ל בענּן זה, והתחזקות
בהתקרות לרבנו ו"ל.

א' תתקל קסג

ידבּר מענּן התחזקות והתחדשות הנצרכות מאד מאד בעבודת השם, וזו
היתה הצלחת רבנו ו"ל ושאר צדיקים, ומענּן האוצרות שהשאיר לנו
רבנו ו"ל וממה שנעשה מזה כיום על-פי נבואת רבנו ו"ל, וממעלת
החבר ומהרחקה מיאוש בכל אפן.

א' תתקלא קסה

ידבּר ממדת הענוה והבטול, ויספר מענותותו של הרבי אלימלך
מלידענסק, ויזהיר לא להטעות את עצמו ולפתח העינים על-ידי
התקרות לצדיק.

א' תתקלב קסז

ישטח בקשתו, שיצּרפו אנשי שלומנו איזה אברך אחד לנסיעתם לציון
הקדוש, שהוא חדוש נפלא וישבחו מאד וכו', וידבּר מאמונה
ומהתבודדות ומהשגחה פרטית ומענּן נסיעות של האדם, ומכסופים
והשתוקקות וכו' ומהפצה ושמחה.

א' תתקלג קסט

ידבּר מקדשת ארץ ישראל וממעלת הישיבה בה שהיא בית האמונה
ובית התפלה הפך מהחוש, וסגלת פקידת עקרות בכלליות ופרטיות,
ומענּן כונת אלול — שמיעת הבזיונות והדמימה, וישבח מאד מעלת
מדת השמחה.

א' תתקלד קעב

ידבּר מענּן אש"ל — אכילה, שתייה, לינה, אשפּף ל'פניו שיחי,
שיתגלה ל'ו אחדותו, שאתה ל'בדך אלהינו, לעבדו ש'כס א'חד,
ויבאר אלו הענּנים, וידבּר מאמונה ומתפלה ומענּן שמואל הנביא
ומדרגתו שזכה לבי"ת, ויגלה ענּן 'בית' ומהותו, ושהיא עבודת התפלה
של יעקב אבינו, ומענּן מטה כלפי חסד וכו', ויבאר צרוף תבת או"ב
וימי"ן, וידבּר מענּן ראש השנה וירושלים והקשר ביניהם, ומענּן
מציאת הזיוג, ויספר מתכנית נסיעתו לארץ ישראל הזמן והמקום

והשהות, וידבר מענין תשובה ואלו"ל, ויגלה צרוף תבות אי"ש טו"ב,
וכמה צרופים מענין שב"ת על שמחה והשראת השכינה.

א' תתקלה קעה

ידבר מהתכלית הנצחית ומיום המיתה בפרטיות, ויגלה היאך זוכים
להתענג על מחשבות אלו דיקא.

א' תתקלו קעז

יגלה מהי מטרת תכלית פונת חדושי מוהרנ"ת ו"ל, ויחזק על למוד
ספרי רבנו ו"ל, ויעתיק שיחת ר' ישראל קארדוונער ו"ל, איך שהתבטא
על החלוק בינו לבין אנשי העולם.

א' תתקלז קעח

ידבר מנסיונות וממצות השמחה ומחטא פגם הברית, ומאמונה
והמתקת הדינים וממלחמת עמלק ומחיתו, ויבאר ענין מלוכה של
השם יתברך ושיחה בינו לבין קונו, ויבאר ענין עושר וכבוד.

א' תתקלח קפ

ידבר מלמוד התורה הקדושה, וממעלת מדת הפשיטות וכו', ומכך
שצריך להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בלמוד שלומדים בנגלה ובנסתר,
ויגלה שאין סתירה בין החסידות למוסר.

א' תתקלט קפב

ידבר משלום-בית וכבוד אשתו וכבוד חמיו, ויזהיר לברח מעצות של
המונעם שהן עצות הנחש, רק לשמע בקול הצדיק שאין לו שום פגנות
אישיות בעצותיו, וישבח את המקרב לאנשי שלומנו.

א' תתקמ קפד

ישבח חדושי תורה שנשלחו לו, ויגלה מעלת ענין חדושי תורה, וידבר
מזה שקללו אותו, וירגיעו שהיא לא תבא, ויחזקו מאד לדבר מרבנו
ו"ל בלי להתבלבל ולפחד ולחנף אף ברעה, ויגנה מאד מדת התנפה
תוך כדי הבאת מאמרי חו"ל על זה, ודבורי רבנו ו"ל מספר המדות על
מדת התנפה, וענין שומע בזיונו ידם וישתק, ויחזק את הכשרים שבכל
דור שמבזים אותם, ויספר החדושים שחדש על מעשה הזבוב ועכביש
באותו יום מענין הד"ף וכו', וידבר משמחה ומדבור אל השם יתברך
ומקדשת הדבור בכלל.

א' תתקמא קצא

יעורר על למוד "לקוטי-הלכות", ויגלה שספרים אלו היו עקר

תכּן הענינים

התחזקותו בצעירותו.

א' תתקמב קצא

ידבר ממצלת מדת הסבלנות הנצרכת מאד, ואיך זוכים אליה, ויעורר ויחזק מאד על אמונה ושיחה להשם יתברך, ומענין רצון שאינו נאבד, ומדחיקת השעה.

א' תתקמג קצד

ידבר מחיוב למוד שלחן ערוך בכל יום כפי הוראת רבנו ז"ל, ויעורר על זה מאד ועל התבודדות.

א' תתקמד קצה

יזהיר לברח מהבלי העולם הזה וממחלקת, ויעורר מאד על התכלית הנצחית בדבורים נפלאים על התבודדות ולמוד תורה ומקוה, אמונה ושמחה.

א' תתקמה קצז

ידבר מזכותנו שאנו חסידי ברסלב, ויזהיר על שמירת הדבור ופגמו, וכאשר מבזים אותו מה יעשה אז, ולכל יתבייש מפני המלעיגים.

א' תתקמו קצט

ידבר מאמונה, ואשר אפלו האני"ר שנוסף הוא אלקותו יתברך, וזה עקר ההתחזקות, ומתודה והודאה ומציאת הזווג.

א' תתקמז ר

ידבר מהמדרגה של 'איני יודע', שהיא מדרגת משה רבנו, ויעורר על התכלית הנצחית, ויעתיק תפלה קצרה המעוררת מאד, אשרי המדבר עמו יתברך.

א' תתקמה רא

ידבר ממציאת האבדות על-ידי הצדיק ומהתקרבות אל רבנו ז"ל, וממדת השמחה בכלל ובפרט, ויחזק מאד על השגחה פרטית, ובפרט על הזכות להיות אצל הציון הקדוש וכו'.

א' תתקמט רג

ידבר מהגלוי של רבנו ז"ל על "בצר הרחבת לי", ומיסורים שישנם רק כשאין לו דעת לידע שהכל בהשגחה, ויביא שיחה מהבעל-שם-טוב הקדוש, ויוכיח שכל העובר עליו הוא מחמת פגם אמונת חכמים, שיש להתחזק בזה, ולחזור ללמד ספרי רבנו ז"ל, ויעורר לברח מהבעל-דבר

תִּכְן הָעֲנִינִים

הַמְכַנִּים דְּמִיּוֹן שֶׁל הַתְּרַשְׁלוֹת, וְיַעֲרֹץ לְזוֹר לְעַצְמוֹ פְּתָגְמֵי עֲדוּד שֶׁל אַמוּנָה בְּרוּרָה בְּהַשֵּׁם יְתָבָרָךְ, וְיִזְעַק עַל שְׁחוּשָׁב מַחְשָׁבוֹת שֶׁל הַתְּאֲבָדוֹת, וְיִרְבֶּה עָלָיו נְחוּמִים לְחִזְקוֹ, וּמַעֲנֵן הָעֶצֶה שֶׁל 'חֲדוּשֵׁי תוֹרָה', וְיִדְבֵּר מֵהִתְחַזְּקוֹת וּמִנְקֻדַּת 'אַחַד הִזָּה אֲבָרָהּ', וּמִשְׁמַחַה וְרַקוּדִים וְשִׂיחַת רַבָּנוּ וְ"ל מָה עוֹבֵר עַל הָעוֹלָם כְּשֶׁאֵין לָהֶם הַדְּבוּרִים שֶׁלָּנוּ, וְיִרְחִיק מֵעֲצוֹן, אֲפִלוּ עַל-יְדֵי שְׁטוּתָא, וְיִדְבֵּר נוֹרְאוֹת נְפִלְאוֹת מִמַּעַלַת עֲצַת הַהִתְבּוֹדָדוֹת, שׁוֹז הָעֶצֶה הַיְחִידָה עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר, וְלוֹלָא זֹאת, אֲפֹשֶׁר מִמֶּשׁ לִיַּצָּא מִדַּעְתּוֹ, וּמִסְבָּלְנוֹת וּמִסְדֵּר דְּרָךְ הַלְמוּד, וְיִחְזְקוּ לְעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וְלִהְתְּחַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְלִבְרַח מִמַּחְלַקַת וְחֵן שֶׁל שְׁקָר וְחִנְפָּה, וְלִהְתְּדַבֵּק בְּאַמוּנָה.

א' תתקנ רט
יְדַבֵּר מֵהִרְמָאוֹת שֶׁרָמָא אוֹתוֹ הַמְדַפִּיס, וְיִזְהִיר בְּחוּר לֹא לְרִיב עִמוֹ כִּי אֵין זֶה דְּרָךְ, רַק לְאַחֲזוֹ בַּתְּפִלָּה וְאַמוּנָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה רוֹאִים נְסִים, וְיִדְבֵּר מַעֲנֵן הַתּוֹרָה 'אַזְמָרָה'.

א' תתקנא רי
יְחִזֵּק לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל שְׁזָכִינוּ לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּקַבּוּץ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עִם רַבָּנוּ וְ"ל, וְיִדְבֵּר מִגְּדֻלַת הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַזֶּה, וְאֵיךְ צְרִיף לְהַחֲיוֹת עַצְמוֹ בְּזֶה כָּל הַשָּׁנָה.

א' תתקנב ריא
יְדַבֵּר בְּאַרְיכוֹת מֵהַחֹב לְשִׁמּוֹר עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְלֹא לְעֲשׂוֹת עֶסֶק מִדְּבַר קָטָן עַד כְּדֵי מַחְלַקַת, וּמַעֲנֵן בְּזִיּוֹן וּמִפְּנֵי אֱלוֹל בְּקֶשֶׁר לְ"ל, וְיִדְבֵּר מַעֲנֵן מְזַבֵּחַ וּמִשְׁלוֹם וְהַשְׂרָאת הַשְּׂכִינָה בְּדְרוּשׁ נְחֻמָּד וְנִעִים עַל קֵטֵב שְׁלוֹם-בֵּית, וְיִסִּים בְּדַבֵּר הַקַּבּוּץ הַקָּדוּשׁ שֶׁלָּנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

א' תתקנג ריד
יְדַבֵּר מַעֲנֵן חִלּוּקַת הָעֶצֶה שְׁבָנֵי-אֶדָם שׁוֹבְרִים וְכו', וְיִסְפֹּר שֶׁרַבָּנוּ וְ"ל אָמַר בְּחִזְיוֹן שְׂרָאָה, שְׁרוּצָה לְשִׁמְעַ רַק מִמַּחְזְקִים, וְיִבְהִיר שְׁלֹא יִהְיֶה לְשׁוֹם מְקוֹ"ם שְׁלִיטָה עָלָיו רַק לְמִקּוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְרַק אֱלוֹ שְׁזָכוּ לְהַחֲזִיק מִמַּעַמַד בְּמָה שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶם זֹכִים לְהַתְּגַלּוֹת הַשְּׂכִינָה, וְיָבִיא בְּאוּר שֶׁל ר' לוי יִצְחָק בְּהַסְפּוֹר ב' מִסְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, וְיִחְזֵק מְאֹד לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאֵךְ חוֹלֵק, לֵץ וּמוֹנֵעַ.

א' תתקנד רטז
יְדַבֵּר מֵהַקַּבּוּץ שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בִּירוּשָׁלַיִם, וְיִגְלֶה יְקַרְת דְּבוּרֵי רַבָּנוּ וְ"ל,

שְׁאֲחַרְיָהֶם לֹא צָרִיךְ שׁוֹם דְּבוּרִים, וְיִסְפֹּר מַעֲשֵׂה נֹרָא שְׁסַפֵּר ר' לִוֵי יִצְחָק
עַל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנו, אִישׁ גָּדוֹל מְאֹד, אִךְ לֹא הָיָה נוֹהֵג בְּנִתְרָנוּת,
וְיִרְבֶּה לְגִנוּת מִדַּת אֵי הַנִּתְרָנוּת וְיִפְלִיג בְּמַעֲלָתָהּ, וְיִדְבֵּר מֵעֵינֵי צְדָקָה
בְּבֵיתוֹ לְאִשְׁתּוֹ, וּבְכָל־ל בְּעֵינֵי שְׁלוֹם-בֵּית, וְיִסִּים בְּעֵינֵי סֹפֵר אֶרֶךְ אַפְּסִים
— כְּתִיבְתוּ, הַדְּפַסְתוּ וְהִפְצַתוּ.

א' תתקנה רכ

יֵאֱמָץ בְּחִזּוֹק עֲצוּם אֶחָד שְׁעוֹבֵר עָלָיו מְאֹד, וְיִחְזַק עַל הַהֲתַקְרְבוֹת לְצַדִּיק
וְסִבְלָנוּת בְּקִבְלַת הַבְּזִיוּנוֹת עַל זֶה, וְיִגְלֶה מֵה זֹכִים עַל-יָדֵי הַהֲתַקְרְבוֹת
וְאִיךְ צָרִיךְ לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל זֶה, וְיִזְכִּיר עֵינֵי שְׁפָדֵי שֶׁהִנְקִדָּה הַתַּחְתּוֹנָה
תִּקְבַּל מִהִנְקִדָּה הַעֲלִיוֹנָה צָרִיךְ לְעַבֵּר דְּרֹךְ הַבְּזִיוֹן וְהַבוֹשָׁה, וְיִאֲרִיךְ בְּעֵינֵי
נִסְיוֹן, וְיִזְכִּיר עֵינֵי 'שִׁיחָה זֹה תִפְלָה', וְסוֹד הַסֵּפֶה — דְּבָקוֹת בְּאֱמוּנָה,
וּמְסַבֵּב בְּאוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְיִסְבִּיר עֵינֵי סֵפֶה עַל-פִּי לְקוֹטֵי-מוֹהַרִין, חֶלֶק
א', תוֹרָה א', וְיִדְבֵּר מִפְּגַם הַדְּבוּר נְפִילַת הַסֵּפֶה, וְיִזְכִּיר זְכוֹת הַנּוֹרָאָה
שֶׁל הַתַּקְרְבוֹתָנוּ לְרַבְּנוּ ו'ל', וְיִאֲרִיךְ לְתַן עֲצוֹת עַל שְׁלוֹם-בֵּית אִךְ
כְּשֶׁהִמְצָב כְּבָר גְּרוּעַ.

א' תתקנו רכה

יִתֵּן עֲצָה בְּעֵינֵי פְּשָׁרָה עִם הַשְּׂתָף, וְיִאֲרִיךְ בְּהַפְלָגַת מַעֲלַת מִדַּת הַבְּטָחוֹן
בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִמוֹכָאוֹת רַבּוֹת מִפְּסוּקֵי תנ"ךְ וּמִדְּרָשֵׁי חז"ל וּמִסְפָּרֵי רַבְּנוּ
ו'ל', וְיִחְזַק מְאֹד לְבַא לִידֵי מִדָּה זֹה, וְיִזְהִיר מִמְּנִיעַת דְּבָרִים רְעִים
וְלִשְׁוֹן-הַרְעָה וְכו', וְיַעֲזֹר עַל אֱמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּדָרְכוֹ.

א' תתקנו רכו

יִדְבֵּר מֵעֵינֵי פָּגַם דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, וְיִחְזַק עַל אֵיזוֹהוּ מִשְׁבֵּר עֵסְקֵי שֶׁהִכַּל
מְשָׁנָח, וְיַעֲזֹר לְשַׁלֵּב בְּכָל אֶת יַד הַשֵּׁם, וְיִסְפֹּר מֵה שֶׁנִּדְבֵּר בְּשִׂמְחַת
תוֹרָה, מֵעֵינֵי דִינָא קְדִישָׁא וְדִינָא דְּמִסְאָבוּתָא, וְיִדְבֵּר מִחֻטָּא אָדָם
הִרְאִשׁוֹן וְכו', וְיַעֲזֹר עַל לְמוֹד חֻמְשׁ רַש"י וְתַרְגוּם וּמִדְּרָשׁ בְּכָל
שְׁבוּעַ, וְלִלְמַד שְׁלַחַן עָרוּךְ.

א' תתקנה רלב

יִדְבֵּר דְּבוּרִים נֹרָאִים מִפְּלָאֵי הַהֲשַׁנְחָה פְּרֻטִית, אִיךְ שֶׁהִכַּל מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ,
וְיִגְלֶה שְׁעַל-יָדֵי הַשְּׁתִּיקָה נְצוּלִים וְנִמְנָעִים מִמַּחְלָקָת.

א' תתקנט רלג

יֹכִיחַ וְיִחְזַק לֹא לְהַתְעַסֵּק בְּקִטְגוּרְיָה שְׁבִין הַתְּלִמִּידֵי חֻמְמִים, רַק לְעֵסֵק

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסה

כָּל חַיֵּינוּ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם וּבַתְּכָלִית הַנְּצָחִית.

א' תתקס רלד

יְדַבֵּר מִכֹּף שְׂאֵחָרֵי שְׂיֹדְעִים מְרַבְּנוּ, אֵין צָרָף לְחַפֵּשׁ בְּסֵלוֹ שֶׁל עָנִי וְכוּ', וַיְגַלֶּה שֶׁזֶּה כָּל חַיֵּינוּ, שֵׁישׁ לוֹ שִׁיכוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַבֵּר מֵהַתְּחִזְקוֹת מִחֲדָשׁ תְּמִיד, וְלֵהֲתַחֲבֵר וְלֵהֲתַפְּלֵל וְלֵהֲתוֹעֵד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלַעְזוֹר לָהֶם בְּהַדְּפָסָה וְהַפְּצָה בְּאַזְהָרַת מוֹהֲרַנְיָת ו"ל.

א' תתקסא רלו

יְדַבֵּר מִשְׁמִירַת הַזְּמַן וּבְרִיחָה מִבְּשָׁלָה, וְעִסוּק תְּמִידי — בְּרַכָּה, וְחִסְרוֹנוֹ — קְלָלָה, וַיַּעֲזֹר לְהַתְּעַסֵּק בְּכַתִּיבַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וַיְגַלֶּה מַעֲלָתָם, וּבִפְרָט עַל-פִּי הַקְּדָמוֹת רַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַבֵּר מֵהַתְּפָחוֹת מִכְּתָבִים עִם חֲבָרִים, וְלֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.

א' תתקסב רלח

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַסְּתָרָה, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִסְתַּיֵּר אֶת עֲצָמוֹ כְּכִיכּוֹל, וַיַּעֲנִין נִסְיוֹנוֹת וּבַחִירָה שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵהִיָּה מִי שִׁיְהִיָּה, וַיַּחֲזֵק לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מֵהַבְּזִיוֹנוֹת וְהַמְרִירוֹת מִבְּנֵי-אָדָם, וַיַּעֲנִין שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת וְהַמְשָׁכַת הַהִשְׁגָּחָה, וְדַמִּימָה וּשְׂתִיקָה לְמַצְעָרִים, וַיִּבְאֵר מֵהִיכָן נִמְשָׁכַת הַגְּלוּת וְהַמְחַלְקָת, וַיַּמְעֵלַת מִי שְׂאוּחָז עֲצָמוֹ בְּצַדִּיק, וַיְרַבֶּה לְדַבֵּר מֵעֲנִין אֲהָבָה שְׁבִין הַנְּפִשׁוֹת, וַיִּזְהִיר לְבָרַח מִמְחַלְקָת וְסִכְסוּכִים.

א' תתקסג רמא

יְבַהִיר אֵיךְ לְלַמֵּד לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, וְאֵיךְ מְבִינִים פְּרוּשׁ פְּסוּק שְׁרַבְּנוּ ו"ל מִפְּרָשׁ עַל-פִּי פִּשְׁטוֹת וְתַמִּימוֹת, וַיְגַלֶּה אֵיךְ זוֹכִים לְהַכִּין וְלַתְּפֹסֵס בְּדַבּוּרוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק.

א' תתקסד רמג

יְדַבֵּר מֵהַמְּנִיעוֹת שֵׁישׁ עַל דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל, וַיְגַלֶּה עֲנִין הַחֲדוּשׁ שְׂמַגְלָה רַבְּנוּ ו"ל שֶׁהוּא סוּד הַהַתְּחַדְּשׁוֹת, וְלָמָּה זוֹכִים עַל-יְדֵי אַחִיזָה בּוֹ ו"ל, וַעֲשִׂית תְּפִלָּה מִכָּל תוֹרָה, וַיְדַבֵּר מֵהַתְּחִזְקוֹת בְּנִקְדוֹת טוֹבוֹת וַיַּמְעִין קְרִיבַת הַצַּדִּיקִים, וּמַתְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ בְּהַתְּבוֹדוֹת עַל-פִּי הַלְּקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, וּמַסְדֵּר דְּרָף הַלְּמוּד וְלְמוּד שְׁלֵחַן עָרוּף בְּפִרְט, וַיְגַלֶּה שְׂאֵלוֹ הֵן שְׂתֵי הַנְּקִדוֹת שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרַסְלָב, וַיַּתֵּן תְּקוּנָה עַל רְאִית קְרִי בְּיוֹם כְּפוּר, וַחֲמָנָא לְצִלּוֹן — שֶׁלֹּשׁ קְבָלוֹת טוֹבוֹת לְמִשְׁךְ הַשְּׁנָה.

א' תתקסה רמח

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַצִּיּוֹן הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּאוּמוֹ, וַיִּזְכִּיר בְּפֶה סְפָרִים

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

שִׁצְאוּ לְאוֹר, וַיַּעֲרֹר עַל הַשְּׂמֵחָה בְּרַבְּנוּ ו'ל וְעַל מַדַּת אֱמוּנַת חֻכְמִים
שֶׁנִּצְרַכְתָּ לָנוּ. וַיֵּאָרֶךְ בְּמַעֲלַת גְּלוּי אֹר הַצְּדִיקִים בְּכָל־לַיּוֹת, וּמַמְעַלְת
הָאוֹחֹז עֲצָמוֹ עִם חֲבוּרָתָם, וּבְעֵנָן שֶׁהַצְּדִיק מִשָּׂאִיר אַחֲרָיו תִּלְמִידִים,
וְצָרִיף לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים שְׂאִינָם
מִטְעִים עֲצָמָם, וּמִהִבְחִינָה שֶׁל "אֵלֶּה לַחַיִּי עוֹלָם" וְכוּ', וַיְגַלֶּה שְׂאֵת
הַצְּדִיק אִי אֶפְשָׁר לְהַפִּיר הַיֵּטֵב, וְעַל־כֵּן צָרִיף לְהִזְהַר וְכוּ', וַיַּעֲתִיק דְּבָרֵי
מוֹהַרְנ"ף ו'ל בְּסוּד יוֹם טוֹב שְׁנֵי שָׁל גְּלוּיּוֹת, וְאִיף שֶׁמִּפְּרֵשׁ פְּסוּק בְּשִׁיר
הַשִּׁירִים שֶׁשָּׂאִי אֶפְשָׁר לְהַפִּיר מִיְהוּ הַצְּדִיק צָרִיף אֹז לְהִתְקַרֵּב לְכָל־ם
וְכוּ'.

א' תתקסו רנב

יְחֻזַּק מְאֹד בְּשִׁפְת הָאִידִישׁ, וַיְדַבֵּר מִהַחֲסָדִים הַמִּתְחַדְּשִׁים מֵאֵת הַשָּׁם
בְּכָל יוֹם, וַיֵּאֱמַץ מְאֹד עַל אֱמוּנָה בְּאַחֲדוֹת הַשָּׁם, וְהַזְכוּת לְהִיּוֹת מְקַרֵּב
לְרַבְּנוּ ו'ל, וַיַּעֲרֹר עַל שְׂמֵחָה וְהַתְּבוּדוֹת.

א' תתקסז רנה

יְגַלֶּה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל וּמִהַזְכוּת וְהַחֲסָד חָנָם
לְהִיּוֹת שָׁם וּלְהַבִּיא אֲנָשִׁים לְשֵׁם וְכוּ', וַיִּפְרֹשׁ תּוֹרָה א' מִלְּקוּטֵי־מוֹהַרְנ"ן,
חֶלֶק ב', וַיִּקְשְׁרוּ לְפָרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ (וַיֵּרָא) עַל עֵנָן שֶׁהָאָדָם גְּדוֹל מִמְּלֶאֶךָ,
וַיִּקְשֹׁר לְתוֹרָה א' בְּחֶלֶק א', וְהַפֵּל עַל קֹטֵב הַפֶּרֶת הַבוֹרָא וַיִּקָּא מִתּוֹךְ
הַבְּרִיאָה הַגְּשָׁמִית הַזֶּה, שְׁזָה מִלְּאָף אֵינוֹ יָכוֹל.

א' תתקסח רנח

יְדַבֵּר מִחֲסָד חָנָם שֶׁל הַהִתְקַרְבוּת לְרַבְּנוּ ו'ל, וּמִהַנְּסִיעָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל.

א' תתקסט רנט

יְדַבֵּר מִדְּעַתוֹ וְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל שֶׁבְּכַחוֹ יִכְבֹּשׁ מְשִׁיחַ אֵת הָעוֹלָם,
וַיְדַבֵּר מִהַמְּקַתֵּב הַיְדוּעַ שֶׁל הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ עַל מְשִׁיחַ, וְהַסְּפוּר
מִעֵנָן הַשְּׁלֶכֶת כְּתָבָיו עַל־פִּי בְּקִשְׁת אֶדְל בְּתוֹ, וַיְדַבֵּר מִקְּדֻשַׁת שְׂבָעַת
הַנִּזְרוֹת, וְשֶׁהַעֲקָר הַחֲטָם וְהַפָּה, וּמִעֵנָן בְּטוֹל עֲצָמֵיּוֹתוֹ, וּמִהַחֲזִיּוֹן שֶׁל
הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב וְנִשְׁמָתוֹ בְּעֵינָיו בְּנוֹ ר' צְבִי ו'ל עַל נְקֻדַּת מְסִירוֹת נֶפֶשׁ,
וַיְדַבֵּר מֵאֲמַת, וּמִקְּדֻשַׁת הַדְּבוּר וּמִבְּטוֹל הַפֶּעַס וְהַקְּפִידוֹת וּמְרוּחַ־הַקְּדֻשׁ,
וַיְחֻזַּק מְאֹד עַל זֶה וְלֶאֱחֹז עֲצָמוֹ עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ וְלֹא לְהַכּוֹת אֶת
הַיְלָדִים.

א' תתקע רסב

יְדַבֵּר נְחוּמִים וְהַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמִים לְבַחֲוֹר שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, וַיִּרְבֶּה

לְהַאֲרִיךְ מַעֲנֵן 'בְּחֹר' וּמִצְעָרוֹ הַגָּדוֹל, וַיְגַלֶּה עֲנִינִים נִפְלְאִים מַעֲנֵן תְּשׁוּבָה וְאֵלוֹ"ל וְהַתְּבוּדוֹת וּמִצִּיאַת הַזְּוֹג וְתִפְלָה.

א' תתקעא רסח

יְעוֹרֵר מֵאֵד עַל שְׁקִידָה וְהַתְמַדָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מִמֵּדַת הַשְּׂכָחָה דַּקְדָּשָׁה וּמֵהַתְחַדְשׁוֹת וּדְבָקוֹת הַמַּחֲשָׁבָה בּוֹ תִּתְבָּרַךְ.

א' תתקעב רעא

יְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֶמוּנָה לֹא לְדָאג, וּבִכְפָּרֵט עַל פְּרִנְסָה, וְכֵן מֵהָאֲרַבְעָה יְחוּדִים שְׁנַמְשָׁכִים עַל-יְדֵי תִפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיְעוֹרֵר עַל לְמוּד תּוֹרָה ב' בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, וְתִפְלָה ב' בְּלִקוּטֵי תִפְלוֹת, חֶלֶק א'.

א' תתקעג ערב

יֵאָחַל בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלָּדָת הַבֵּן, וַיֵּאָחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וַיְדַבֵּר מִשֵּׁם רַבְּנוּ ז"ל וְהַבְּעַל-שֵׁם טוֹב זי"ע וּמַעֲנֵן שְׁמוֹת בְּקִצְרָה.

א' תתקעד ערב

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מִצְוֹת צְדָקָה וּבִכְפָּרֵטִיּוֹת כְּשֶׁהִיא עַל הַדְּפֻסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מֵהַתּוֹרָה 'אִיֵּה הַשָּׁה לְעוֹלָה' וּמֵהַדְּבוּרִים שֶׁנֶּדְבָרוּ עַל פִּיָּה בְּסִפְרָה שְׁלִישִׁית, מַעֲנֵן הַתְּרַחֲקוֹת וְהַתְּקַרְבוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְצַעֲקַת 'אִיֵּה', אִיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדָךְ וְכוּ', וַיְסַפֵּר סִפּוּר נוֹרָא וְנִפְלְאָ עַל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁהָיָה בְּמַצֵּב גְּרוּעַ בְּיוֹתֵר מִבְּחִינַת יְהוּדוּת, וְאִיךְ שֶׁהַתְּקַרְב לְרַבְּנוּ ז"ל בְּאַרְח פְּלֵא, עַל-יְדֵי סִפּוּר "הַשְּׂתַפְכוֹת הַנֶּפֶשׁ" שֶׁהִפָּךְ אוֹתוֹ לְגַמְרֵי.

א' תתקעה רעח

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַתִּפְלָה וּמֵהַקְדָּמָתָה כְּכֹל הָאֲפָשֵׁר וּמִקְדָּשַׁת רֹאשׁ חֹדֶשׁ.

א' תתקעו רעט

יְדַבֵּר מֵהַשְּׂמִחָה שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ גוֹי, וּמַעֲנֵן שְׁכָלֵל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים יְהוּדִים עַל-שֵׁם הַהוּדְיָה, וַיְדַבֵּר מִיְמֵי חֲנֻכָּה שֶׁזָּהוּ עֲנִינָם, וַיַּחֲזֵק לְבָרַח מֵהַדְּמִיוֹן כְּאֵלוֹ רַבְּנוּ ז"ל מִצְמָצָם אֶצֶל יְחִיד וְכוּ', וַיְגַלֶּה עַל-פִּי דְבוּר מֵהַמְּגִיד מִמְּזוּרִיטֵשׁ שֶׁכְּשֹׁרוּצִים אִיזוּ הַשְּׂתַרְרוֹת נוֹפְלִים, וַיַּעֲתִיק תִּפְלָה נְאֻה עַל קִטְב זֶה, וַיְדַבֵּר מֵהַשְּׂגָחָה פְּרִטִית וּמִנְצַחוֹנוּ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִשִּׁיחוֹת עִם הַחֲבָרִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

א' תתקעז רפב

יְדַבֵּר מֵהַנְּסִיעָה לְאוֹמֵן וּמַעֲנֵן הַתְּקַרְבוֹת שֶׁשְׁלֵמוֹתָהּ הִיא הַתְּחַדְשׁוֹת, וּמֵהַתְּבוּדוֹת וְשְׂמִחָה.

א' תתקעח רפב

ידבר מאלו ספרי רבנו ו"ל שמדפיס בזמן ההוא, ויארץ לעורר מאד על הדפסת ספרי רבנו ו"ל והפצתם, ויגלה נוראות ממעלת העוסק בזה, ובפרטיות מהדפסת העלים לתרופה, ויביע השתוקקותו שזה ידפיס כבר יפה ויציץ עזרתו וכו', ויספר מסדר ההפצה שלו, ועל המנהג הטוב שהולכים להתבודדות ביצר לעסק בשיחה בינו לבין קונו.

א' תתקעט רפד

ידבר ממעלת שיחת חברים בדברי רבנו ו"ל בכל יום ניום, ועצם ההתחברות לאנשי שלומנו, ויחזק על מדת השמחה, ובפרט להחיות עצמו בזה ששומר שבת, וידבר מענין חפוש אחר הנקודות טובות ולשמח עמן שזה מורה על אמונה, וידבר מאמונה והשגחה פרטית ומענין גאולה, ונדעתו של משיח להוציא כל אחד ממקום נפילתו, וידבר משיחה בינו לבין קונו על-פי שיחה נפלאה מאחד מאנשי שלומנו, איך שפרש הפסוק 'כי אתה עמדי'.

א' תתקפ רפז

יחזק מאד חולה מדכא ביסורין, וידבר מענין רפואה שלמה שתולה בשמחה, ומבטול הרצון — לרצות רק רצון השם, ומדרך הצדיקים שהיו אוהזים בזה, ויפרש על-פי זה פרוש פסוק 'ויצטר לו ה'" לגבי יצחק, ויזכיר זכות החולה הנ"ל, איך שזכה לזכות את ישראל על-ידי הפצת ספרי רבנו ו"ל שהם מחזירים אנשים בתשובה ומחזקים אותם.

א' תתקפא רצא

ידבר משיחת אני נהר המטהר' וכו' על-פי הסבר מר' לוי יצחק, שצריך לסלק דעת עצמו וכו', וידבר מהתורה 'אזמרה' שבלקוטי-מוהר"ן סימן רפב, ויגלה מעלת הלומד תורה מלקוטי-מוהר"ן ועליה התפלה, וידבר מנסיעה לציון.

א' תתקפב רצב

ידבר מהספרים שמדפיס אָז, ויעורר בתחילת שבוע למלאות השבוע בטוב נצחי, ולעסק בתורה ושיחה לקונו ובשמחה ובצדקה, ויחזק להתחיל מחדש, וידבר מענין התחדשות פרוץ העולמות והספירות בכל עת, ויזהיר על שמירת הזמן ושמירת המעשים, כדי שלא יפגם למעלה כביכול, ומענין הגאולה הכללית והפרטית, וימן עצות והתחזקות על קיום דברי רבנו ו"ל שצוננו מאד מאד על למוד שלחן ערוך והלכה בכל יום, ויחזק על זה מאד.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שסט

א' תתקפג רצד

יחזק מאד על למוד התורה ומעלתה, ויגלה מעלת למוד ח"י פְּרָקִים משְׁנֵי־יָוֵם בְּכָל יוֹם עַל־פִּי כְּמֵה שִׁיחֹת וְסִפּוּרִים נְאֻמִּים, וְיִתֵּן עֲצָה פְּרָטִית עַל־פִּי הַתּוֹסֵפוֹת בְּסֵפֶה, וְיִדְבֵּר מֵהַתְּבוּדוֹת, וְיִפְרֹשׁ פְּסוּקֵי קֹדֶשׁ בְּפִרְשַׁת וַיִּשְׁלַח עַל־פִּי הַתּוֹרָה כִּי שֶׁבַלְקוּטִי־מֹהֲרָן, חֶלֶק א', עַל עֲנֵן הַכַּח שֶׁמֶקְבֵּלִין לַעֲנֹשׁ אֶת הַרְשָׁעִים בְּחֶרֶב אֶתְּלָא, וְיִוָּרֵה מִיַּעֲקֹב וְעָשׂוּ מֵה שְׁנוּגָע לָנוּ, וְיִגְלֶה מַעְלַת הַמְּחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה, וְיִזְכִּיר שִׁיחַת מֹהֲרַנְ"ת וְ"ל קֶדֶם הַסְּתַלְקוֹתוֹ, וְיַעֲזֹר לַעֲשׂוֹת מֵה שֶׁאֶפְשָׁר בְּלִי לַחֲכוֹת שְׁנֵרָאָה מֵה פְּעֻלָּנוּ, וְיַעֲתִיק קְטַע מִסֵּפֶר 'פְּרִי צִדִּיק', וְיִוָּצִיא מִזֶּה רְאֵיָה אִיךָ צְרִיךְ לַחֲדֵשׁ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל וְלַחֲזֹק אֲנָשִׁים שֶׁיִּמְשְׁכוּ אַחֲרָיו יְתַבְּרָה.

א' תתקפד רצט

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַחֲפוּשׁ אַחַר הַצִּדִּיק שֶׁהוּא הַסְּלִסוּל וְהַחֲזָרָה בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְיַעֲזֹר מְאֹד עַל לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְלַעֲשׂוֹת בָּהֶם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְיִדְבֵּר מִיְרָאָה טְהוֹרָה שֶׁמֵּלַמֵּד רַבְּנוּ וְ"ל וְהַדְּרָךְ־אַרְץ שֶׁמֵּלַמֵּד אֶת אֲנָשָׁיו, וְיַמְעִינֵן דְּרָךְ אֶרֶץ בְּפִרְט וְלִשְׁמֹר עַל כְּבוֹד הַצִּדִּיק.

א' תתקפה שב

יחזק ויאמץ לא לדאג רק לסמך עליו יתברך, ולהוציא פסופיו אליו, וידבר ויחזק מענין חובות על דבר רבנו ו"ל.

א' תתקפו שג

יְדַבֵּר מִעֲנֵן הַתְּחִזְקוֹת שֶׁמֶקְבָּלִים עַל־יְדֵי סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְיִפְרֹשׁ הַתּוֹרָה קִסָּה, שֶׁבַלְקוּטִי־מֹהֲרָן, חֶלֶק א', וְיִגְלֶה דְּרָךְ לְהִבִּין זֹאת עַל־פִּי פְּשׁוּטוֹ וְיִפְרֹשׁ בְּאִפְסָן אַחַר עַל־פִּי שִׁיחַת מֹהֲרַנְ"ת וְ"ל, וְהַכֵּל עַל הַפְּסוּק 'וְאֶהְבֶּתָ לְרַעַד כְּמוֹד', וְיִזְהִיר לֹא לְהַכּוֹת אֶת הַיְלָדִים, וְיִדְבֵּר מִעֲנֵן חֲנוּךְ בְּכָל־ל, וְאִיךָ מֹהֲרַנְ"ת וְ"ל הִחְשִׁיב זֹאת.

א' תתקפז שה

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת מִדַּת הָאֱמוּנָה, לְהַאֲמִין שֶׁהַכֵּל מְשַׁח — הֵן בְּחִינַת הַגּוֹיָה וְהֵן בְּחִינַת 'אֱלֹקִים'.

א' תתקפח שו

יַעֲזֹר עַל לְמוֹד סִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, וְיַחֲזֹק לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְיַעֲזֹר מְאֹד עַל הַתְּכָלִית הַנְּצָחִית, וְלְהַסְתַּכֵּב רַק בֵּין תְּמִימֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְיִפְלִיג מַעְלַת הַמַּרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרָה, וְיַחֲזֹק עַל שְׂמֵחָה וְרַקוּדִים וְהַתְּבוּדוֹת.

א' תתקפט שז

יֹכִיחַ בְּחוּר אֶחָד שֶׁמִּתְקַרֵּב לְרַבּוֹ ו"ל וְלֹאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, שִׁיתְּנֵהָ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר אֶצֶל רַבּוֹ ו"ל, וַיַּעֲזְרוּ מְאֹד עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצְחִית הָאֲמִתִּית.

א' תתקצ שט

יְבִיעַ שִׁמְחָתוֹ לְחֹתֵן שֶׁמְבַטְיִחִים לוֹ אֶפְשָׁרוּת לְלַמֵּד אַחַר הַחֲתֻנָּה, וַיִּחְזַק עַל קְבִיעוֹת בַּתּוֹרָה, וַיִּסְפֹּר מַה שֶׁלָּמַד עִם שְׁנֵי חֲתָנָיִם שְׁתֵּי תּוֹרוֹת מִלְּקוּטֵי מוֹהֲרָן, וְחֹתֵן אֶחָד זָהוּ יוֹם חֲפָתוֹ וְכוּ'.

א' תתקצא שי

יִסְפֹּר מִבְּשׂוֹרֵת סִיּוּם הַדְּפֻסֹת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים וְכוּ', וּמָה עָבַר עָלָיו בְּסִבְתָּם, וַיִּחְזַק לְלַמֵּד סְפָרֵי רַבּוֹ ו"ל וְלִדְבַר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִדְבַר עִם חֲבָרִים, וַיְדַוַּח עַל הַרְעָה בְּמַצְבוֹ שֶׁל ר' לוי יצחק, וַיַּעֲזֹר לְהִתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרוֹ וַיִּשְׁבְּחוּ מְאֹד.

א' תתקצב שיא

יַעֲזֹר לְשִׁמְחַת בְּרַבּוֹ ו"ל וְלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים בְּזָה, וְלַחֲטוֹף טוֹב נִצְחִי, וַיִּמְחִישׁ בְּאוֹר בְּמֵאֲמָרָם ו"ל אִי עֲלָמָא כְּבִי הַלּוּלָא דְמֵיא וְכוּ', וַיִּזְהַר לְבָרַח מִדְּאֲגוֹת וְעִסְקֵי חֲנָם, רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂיחָה וַתְּפִלָּה וְאֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

א' תתקצג שיב

יְדַבֵּר מִשִּׁיחַת רַבּוֹ ו"ל, שֶׁכַּחַת הַתּוֹרָה גְּדוֹל שֶׁיְכוֹל לְהוֹצִיא אֶף אֶת הַנִּלְכָּדִים בְּמַצּוֹת רְגִילוֹת בְּעִבְרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וַיַּעֲזֹר עַל לְמוֹד ח"י פְּרָקִים וּשְׁאָר חֲלָקֵי הַתּוֹרָה וְאֶף בְּדֶרֶךְ אֲמִירָה, וַיְדַבֵּר מֵעֵנִן "קִץ שָׁם לְחֻשָּׁן" עַל-פִּי מִדְּרָשָׁם ו"ל, וַיִּחְזַק לִידַע שְׁמָה שֶׁשֶּׁנֶּךָ לְאָדָם אִי אֶפְשָׁר לְקַח מִמֶּנּוּ.

א' תתקצד שיד

יִחְזַק עֵנֵן הַהִתְעוּעָדוֹת לְדַבֵּר מִרַבּוֹ ו"ל, וַיִּסְפֹּר מַה הִלֵּךְ אֶצְלוֹ בְּשִׁבְתַּת חֲנֻכָּה בְּסֻעָדָה שְׁלִישִׁית, שֶׁדָּבַר עַל-פִּי הַתּוֹרָה "יְמֵי חֲנֻכָּה", וַיִּחְזַק אֶת הַנִּמְעָן עַל הַסְּחֻרָה שֶׁהֵבִיא לוֹ חוֹתָנוֹ וּמִפְּחַד מַה יִּהְיֶה אִם לֹא יִצְלִיחַ לְמַכְרָה, וַיֵּאמְרוּ שֶׁיִּרְאֶה נְסִים וַיִּזְכִּיר לוֹ מַה שֶׁאָמַר רַבּוֹ ו"ל לְגַבֵּי תַקוּן הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן, וַיַּעֲזֹר לְהִתְחַבֵּר עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַתְּמִימִים וְלִרְחֹק מִמְחֻלָּקָת, וַיִּזְרוּ עַל קִיּוּם עֲצַת הַתְּבוּדָדוֹת וְעַל חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, וּמָה הֵיטָה הַנְּהַגַת מוֹהֲרָנֵי ו"ל בְּזָה, וַיְדַבֵּר מֵעֵנֵן תּוֹרָה וְהוֹדָאָה.

תִּכּוֹן הַעֲנֻנִים

שֵׁעָא

א' תתקצה שטז

יְדַבֵּר מִמְּשַׁלַּח הַסְּפָרִים וּמַעֲנִין תּוֹדָה וְהוֹדָאָה שֶׁהוּא שֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הֵבֵא וְכוּ', וּמַעֲנִין "הַכֹּל לְטוֹבָה" וְאִסּוּר לְהַפְךָ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ כִּי הֵייתִי עוֹשֶׂה אוֹ כִּי יִבְאָר עַל-פִּי זֶה מֵאֲמָרָם וְ"ל בִּירוּשָׁלַיִם, וַיִּחַזַק לְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה וּלְבִטֵּל כָּל הָרְצוֹנוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ, וּלְסַפֵּר הַצְּרוֹת וְכוּ' רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

א' תתקצו שיח

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַעוֹסֵק בְּעֵסֶק הַשִּׁיף לְרַבְּנוֹ וְ"ל, וַיִּחַזַק אֶתְּךָ שֶׁנֶּפֶל לְחַוֹּבוֹת בְּעֵבוּר זֶה, וַיִּלְמְדוּ לְקַח מִדְּרָךְ הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּמוֹנִים שֶׁעָסְקוּ בְּפִדְיוֹן שְׂבוּיִים, שֶׁלְבַסּוֹף הַשֵּׁם עֶזְרָה לָהֶם, וַיִּדְבֵּר מַעֲנִין אֲמַת וְשֶׁהַשִּׁיחָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צְרִיכָה לְהִיֹּת עִם אֲמַת כְּמוֹ לְחַבֵּר טוֹב, וַיַּעֲזֵר עַל הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּפֶרֶט עַל עֲנִין הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ.

א' תתקצו שיט

יִחַזַק לְמַצָּא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְלִשְׁמַח בָּהֶן, וַיַּעֲזֵר לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ הַכֹּל, אִם שֶׁהַדְּבוּרִים הֵם כְּמוֹ שֶׁהֵם, וַיְגַלֶּה מִנּוֹרָאוֹת מַעֲלַת הַהִתְבּוֹדְדוּת, וּמַעֲנִין בְּקִי בְּרִצּוֹא נָשׁוּב, וַיִּסְפֹּר עַל פְּגִישָׁתוֹ עִם אֶתְּךָ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּחֲנוּת לְקַנְיַת צַעֲצוּעִים בְּעֵבוּר יְלָדָיו, וְאִיךָ שֶׁחֲזָקוֹ שָׁם עַל הָרֶךְ הַנּוֹ"ל, וַיִּדְבֵּר מַעֲנִין תּוֹדָה וְהוֹדָאָה שֶׁקְּלַפֵּת הַיּוֹנִים הֵייתָה הַהִפְךָ מִזֶּה, וַיַּעֲזֵר עַל מַדַּת הָאֲחֻדוֹת, וּלְהַפּוֹךְ — גְּנוּת הַמַּחְלָקָת.

א' תתקצח שכב

יְדַבֵּר מִקְּבֵלַת הַיִּסּוּרִים בְּנִקְל, עַל-יְדֵי שְׂיודָעִים שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה, וּמִבְּטוּל וּבְרִיחָה מִמְּכֶסֶה וְהַסְּתָרָה, וּמַעֲנִין הַסְּתַלְקוֹת צַדִּיק וּמִיתַת הָרָשָׁע, וַיַּעֲזֵר לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ וְ"ל, וְלִלְמַד כְּסֻדְרָן, וַיִּדְבֵּר מִלְּמוּד זְכוֹת אֲפֵלוֹ עַל אֵלוֹ הַמְּצַעְרִים אוֹתוֹ, וַיַּעֲתִיק קָטַע מִהַתּוֹלְדוֹת הַקְּדוּשׁ וְסִפּוּר נִפְלָא מֵר' לוי יִצְחָק עַל זֶה, וּמַעֲנִין יוֹסֵף הַצַּדִּיק וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי, וַיַּעֲזֵר עַל הַדְּבוּר מִרַבְּנוֹ וְ"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, וַיִּסְפֹּר מִהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁיִּצְאוּ לְאוֹר אֶז וְכוּ'.

א' תתקצט שכו

יִחַזַק עַל לְמוּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ וְ"ל, וּבְיֹתֵר עַל עֲנִין הַמַּקְנָה, וַיִּסְפֹּר מִגְּדֻלַּת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אִיךָ מְסֻרוֹ נִפְשָׁם עַל הַטְּבִילָה בְּמַקְנָה, וַיִּדְבֵּר מִתּוֹרָה נוֹ, מַעֲנִין שֶׁעַר הַנּוֹ"ן וּמַעֲנִין מִשָּׁה נְדַעַת וּמַחְלָקָת וְכוּ'.

ב' אֲלָפִים שכו

יְעוֹזֵן עַל עֲנָן עֶסֶק שֵׁשׁ בּוֹ חֲשֵׁשׁ נְגִיעַת מָמוֹן חֲבֵרוֹ, וּמַעֲנִין תִּקּוּן הָעֶצֶה דְקָדְשָׁה, וּמַמְעֵלַת הַתָּם הַקְדוֹשׁ, וַיִּרְמֹז לְנִמְעַן שְׁיֹתֵר טוֹב לְהַנִּיחַ יְרוּשָׁה לְבָנָיו עֲנָן נְצָחִי, אֲשֶׁר יִפְרָסֵם אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד עַל הַתְּכָלִית הַנְּצָחִית לְלִמּוֹד מוֹסֵר מֵהַנְּשָׁמוֹת שֶׁבַע־לְמָא דְאַתִּי, וַיִּדְבֵּר מַעֲנִין "אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ" — סוֹד הַהִתְחַדְּשׁוֹת.

ב' א של

יְעוֹרֵר עַל לַמּוֹד "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וַיִּדְבֵּר מֵהַתּוֹרָה 'אֲזַמְרָה' וּמֵהַנְּהַגַת מוֹהַרְנָת בְּעֲנָן תּוֹרָה זוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַתְּחַדְּשׁוֹת.

ב' ב שלא

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַנּוֹתֵן צְדָקָה לְהַדְּפָסָה, וַיִּסְפֹּר מִמָּה שָׁאַרַע בְּעַת הַדְּפָסַת שְׁמִירַת הַזָּמֵן, וַיִּתְנַצֵּל עַל אֵי כְתִיבְתוֹ, וַיִּסְפֹּר מִשְׁרָדוֹתָיו בְּהִתְקַרְבוֹת הַנְּפָשׁוֹת, וַיַּחֲסֶה עֲצָמוֹ עַל הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוֹ ו"ל וְכו'.

ב' ג שלג

יֵאָרִיךְ לְחֻזֵק מְאֹד בְּאַמוּנָה, וְאִיךְ שֶׁהַכֹּל מְשַׁגַּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמִמְסִירַת נַפְשׁוֹ תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִיא כְּמוֹ מִיתָה הַמְּכַפֶּרֶת, וְלֹא לְפָחוֹד מֵאִף בְּרִיָּה, וַיִּתְאַר גְּדֻלַּת ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ו"ל, אִיךְ הִיָּה מִפְּשֵׁט לְגַמְרִי, וַיַּעֲוֹרֵר עַל מִדַּת לַמּוֹד זְכוּת עַל כָּל בְּרִיָּה, וַיִּדְבֵּר מִסְבָּלְנוֹת וְאַרְךְ אִפְסִים וּמִפְּרֻטִּיּוֹת הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִּית, שֶׁכָּלְנוּ מְשַׁגְּחִים בְּאִפְסֵי נִפְלְאָה, וְלִבְרַח מִמַּחְלָקַת וְכו', וּמַמְעֵלַת הַזּוֹכָה לְהַבִּיא אֲנָשִׁים לְצִיּוֹן הַקְדוֹשׁ, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַצְּדָקָה לְסַפְרֵי הַצְּדִיק, וַיִּבְיַע תְּרַעַמַת עַל הַזְּקֵנִים הַמְּסֻתָּרִים שִׁיחוֹת, וַיְגַלֶּה רְצוֹן רַבְּנוֹ ו"ל, שִׁיּוֹדִיעוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים וְכו', וַיִּסְפֹּר מַעֲשֵׂה בְּלַתִּי יְדוּעַ הַנִּקְרָא 'מַעֲשֵׂה מַלְחָם', וְהוּא נוֹרָא עַד מְאֹד, וְכֵן יִסְפֹּר מַעֲשֵׂה הַנִּקְרָא "סְפוּר מִפְּאַנְצֶעֶר" בְּקִצּוֹר הַמְרָמֹז עַל עֲנָן הַתִּקּוּן הַכְּלָלִי.

ב' ד שלט

יֹכִיחַ לֹא לְמַחֲזוֹת בְּעִבוּר כְּבוֹדוֹ וּלְהַכְנִס עַל־יְדֵי־זָה בְּמַחְלָקַת, וַיַּעֲוֹרֵר לְבָרַח מֵעֲצָבוֹת וּמַחְלָקַת רַק אֶל מְקוֹר הַשְּׂמִחָה — הוּא יִתְבָּרַךְ וְלַמּוֹדֵי תּוֹרָתוֹ, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת אִישׁ כָּשֶׁר אִמְתִּי, אִיךְ שֶׁכָּל כְּסוּפֵיו הֵם רַק הוּא יִתְבָּרַךְ.

ב' ה שמא

יְדַבֵּר מֵעֲרִיכַת סֵדֵר קְבוּעַ לְלַמּוֹד בְּכָל חֲדָשׁ שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנֵה שְׁעָרָךְ אַחֲד, וַיְגַלֶּה הַטַּעַם, וַיַּחֲזֵק עַל לַמּוֹד ח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם.

תּוֹכַן הָעֲנֻנִים

שעג

ב' ו ש מא

יחזק אָחד שֶׁהִכְרַח לְסִדֵּר עֲנָנִים בְּמִשְׁרָד מְשַׁלְּתִי, וַיַּעֲזֹר עַל דְּבָקוֹת בּוֹ
יִתְבָּרַךְ וְעַל שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיַּגְלֶה מַעֲלַת אָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ שְׂאִינָם
מִטְעִים עֲצָמָם רַק חוֹשְׁבִים עַל תְּכֵלִיתָם תָּמִיד.

ב' ז ש מג

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת וְחַיִּיב הַדְּפֹסֶת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו'ל, וַיִּתֵּן בְּמָה עֲצוֹת טוֹבוֹת
בְּעֲנָנָיו זֶה, וַיִּחְזַק לֹא לְהִתְפַּעֵל מֵאֵף בְּרִיָּה וְלִהְיֵעֵץ עִמוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד,
וְלִלְמַד זְכוֹת עַל כָּל אָחַד, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּכֵלִית הַנְּצַחִית וְכוּ'.

ב' ח ש מה

יחזק אָחד שֶׁבָּזְהוּ נֶהֱגַ המּוֹכִיל שֶׁל הַסְּפָרִים, וַיִּסְפֹּר לוֹ סְפוּר דּוֹמָה שְׁקָרָה
עִם תְּלִמִיד מוֹהֲרֵינֵי ו'ל — ר' נַחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר, וְאִיךָ הִתְחַזַּק אָז,
וַיִּפְּיֵק הַלְקַח הַמִּתְבַּקֵּשׁ.

ב' ט ש מו

יְדַבֵּר מִעֲנָנֵי עֲשִׂית שְׁלוֹם בֵּין זוּג בְּפִעַל, וַיַּזְרֵז לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן הַיָּקָר
לְחַטֵּף בּוֹ אֵיזָה טוֹב תָּמִיד, וַיִּחְזַק עַל הַתְּלָצוֹת מִחוֹבוֹת וְכוּ'.

הספר הקדוש הזה נדפס

לזכות

רונן בן רותי נ"י ומשפחתו

הקב"ה יעזור לו בשפע גשמי ורוחני

ויצליח בכל אשר יפנה

ויזכה לבריאות השלמה ואריכות ימים ושנים טובות,

אמן!

ולזכות

ארנון נחמן בן רחל נ"י

יפה בת חנה תחי'

וילדיהם:

עדה, חנה פייגא, ראובן, רחל אמונה ואסתר

שיחי'

הקב"ה ישפיע עליהם שפע רוחני וגשמי

ויצליחו בכל מעשה ידיהם

ויזכו לאריכות ימים ושנים טובות

בבריאות איתנה בנפש ובגוף

ולנחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם

ולעוד בנים חיים וקיימים כרצונו ית', אמן!

* * *

ולעילוי נשמת

שלמה חיים בן יוסף

נפטר י"ב באלול ה'תשכ"ח

ת.נ.צ.ב.ה.

* * *

ולזכות

משה הכהן בן לאויזה נ"י

יהודית בת חנינה תחי'

וילדיהם:

אברהם, תהילה, מלכה, אליעזר שלמה
ומנחם שיחי'

וההורים היקרים שיחיו

אדם בן נזימה נ"י

חנינה בת שטרונה תחי'

והאחיות שתחי'

מזל ופנינה שתחי' וכל משפחותם

הקב"ה יזכה אותם ואת כל יוצאי חלציהם

לעשות רצון הבורא יתברך שמו,

ולמלא את התכלית שלשמה נבראו.

וישפיע עליהם שפע רוחני וגשמי

והצלחה בכל מעשה ידיהם,

ויזכו לאריכות ימים ושנים טובות

בבריאות הנפש והגוף, אמן!

* * *

ולעילוי נשמת

אריה בן קמדה ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

ולעילוי נשמת

יצחק בן אברהם
חיים יעיש בן יצחק
רחמים בן יצחק
סעיד מסעוד בן חיים
שלמה בן רחמים
אסתר בת מרדכי
שלמה בן סעיד מסעוד
פירחה בת סעיד מסעוד
אברהם בן סעיד מסעוד
זהרה בת פריחה
שאול בן עבודי
סלחה בת יוסף
איבון בן שלום

* * *

ולרפואת
יוכבד בת מסעודה

ת.נ.צ.ב.ה.

* * *

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפלג

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תוכב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון
זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: פי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם
יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז.

מכתם לדוד שמרני אל כִּי־חִסִּיתִי בָךְ: אַמְרַתְּ לַיהוָה
אֲדַנִּי אַתָּה, טוֹבֵתִי בַל־עֲלִיךָ: לְקַדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בְּאֶרֶץ
הַמָּה, וְאֲדִירִי כָל־חִפְצֵי־כֶם: יִרְבוּ עֲצֻבוֹתֶם אַחַר מְהָרוֹ,
בַּל־אֶסִּיף נִסְפֵיהֶם מִדָּם, וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתֶם עַל־
שִׁפְתַי: יְהוָה מָנַת חֶלְקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי:

חֲבָלִים נָפְלוּ-לִי בַּנְּעִימִים, אֶף-נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלַי: אֲבָרֶךְ
 אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצָנִי, אֶף לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיזְמוֹתַי: שְׁוִיתִי
 יְהוָה לְנִגְדֵי תָמִיד, כִּי מִימִינִי בַל-אָמוּט: לָכֵן שָׂמַח לְבִי
 וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף-בְּשָׂרֵי יִשְׁכַּן לְבַטָּח: כִּי לֹא-תַעֲזוֹב נַפְשִׁי
 לְשָׂאוֹל, לֹא-תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרֵאוֹת שָׁחַת: תוֹדִיעֵנִי אֲרַח
 חַיִּים שְׂבַע שְׁמֹחוֹת אֶת-פְּנֵיךָ נַעֲמֹת בְּיַמִּינֶךָ נֶצַח:

לב.

לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשָׁרֵי נִשְׁוִי פֶשַׁע כָּסוּי חֲטָאָה: אֲשָׁרֵי-
 אָדָם, לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ רְמָיָה: כִּי
 הִחַרְשֵׁתִי בָּלוּ עֲצָמַי, בְּשִׂאֲגָתִי כָּל-הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה
 תִּכְבַּד עָלַי יָדְךָ, נִהַפֵּךְ לְשִׂדֵי בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סָלָה: חֲטָאתִי
 אוֹדִיעֶךָ, וְעוֹנֵי לֹא-כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי
 לִיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאתִי סָלָה: עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל-חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לַעֲת מִצָּא, רַק לְשִׁטָּף מִיָּם רַבִּים אֲלִיו
 לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רַגְלֵי פִלֵּט תְּסוּבְּבֵנִי
 סָלָה: אֲשֶׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדֶרֶךְ זֶה תִּלְוֶה אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי:
 אֵל תִּהְיוּ כָּסוּס כְּפָרֶד אִין הֲבִין בְּמִתְגַּוְרָסֵן עָדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: רַבִּים מְכַאוֹבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה
 חֲסֵד יְסוּבְּבֵנוּ: שְׂמַחוּ בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ
 כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עי' בלקו"מ ח"א סי' רי"ג).

מ.א.

לְמַנְצַח מְזִמּוֹר לְדָוִד : אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-דָּל בְּיוֹם רָעָה
 יִמְלִטְהוּ יְהוָה : יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וַאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל
 תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו : יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל עַרְשׁ דְּוִי. כָּל
 מִשְׁכָּבוֹ הִפְכָתָ בְּחִלּוֹ : אֲנִי-אִמַּרְתִּי יְהוָה חַנּוּנִי, רִפְאָה
 נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי לָךְ : אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מְתִי יָמוֹת
 וְאָבֵד שְׁמוֹ : וְאִם-בָּא לְרֵאוֹת, שְׂוֹא יִדְבֵר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אָוֶן
 לוֹ, יֵצֵא לְחוּץ יִדְבֵר : יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָל-שֹׁנְאָי,
 עָלַי יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי : דְּבַר-בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר
 שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לְקוֹם : גַּם-אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר-בְּטַחְתִּי
 בּוֹ, אוֹכַל לְחָמִי, הִגְדִּיל עָלַי עֶקֶב : וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּנִי
 וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חִפְצָתָ בִּי,
 כִּי לֹא-יָרִיעַ אֵיבֵי עָלַי : וְאֲנִי, בְּתַמִּי, תִּמְכָּתָ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי
 לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד
 הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

מ.ב.

לְמַנְצַח מִשְׁכִּיל לְבָנֵי קִנְחָה : כְּאֵיל תִּעְרַג עַל-אֶפְיָקִי-מָיִם,
 כֵּן נַפְשִׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים : צִמְאָה נַפְשִׁי לְאֱלֹהִים
 לְאֵל חַי, מְתִי אָבּוֹא וְאַרְאָה פָּנֵי אֱלֹהִים : הִיִּתָּה לִי

דמַעַתִּי לָחֵם יוֹמָם וְלַיְלָה בְּאָמֹר אֵלַי כָּל הַיּוֹם, אֵיִה
 אֱלֹהֶיךָ: אֵלֶּה אֲזַכְּרָה וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי, כִּי אֶעְבֹּר
 בַּסֶּף, אֲדַדִּם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה, הַמּוֹן
 חוּגֵג: מַה-תִּשְׁתַּוְּחַחִי נַפְשִׁי וְתִהְיֶה עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים
 כִּי עוֹד אֹדְנֹו יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהֵי, עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחַח
 עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאָרֶץ יְרֵדָן, וְחַרְמוֹנִים, מִהַר מְצָעַר:
 תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיֶיךָ
 עָלַי עָבְרוּ: יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עָמִי,
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: אִמְרָה לְאֵל סְלַעִי לְמָה שְׂכַחְתָּנִי,
 לְמָה-קִדַּר אֵלֶיךָ, בְּלַחֲץ אוֹיֵב: בְּרִצַּח בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוּנִי
 צוֹרְרִי, בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל הַיּוֹם אֵיִה אֱלֹהֶיךָ: מַה-תִּשְׁתַּוְּחַחִי
 נַפְשִׁי וּמַה-תִּהְיֶה עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אֹדְנֹו,
 יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֵלֶיךָ:

נט.

לְמַנְצַח אֵל תִּשְׁחַח לְדוֹד מְכַתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ
 אֶת-הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: הֲצִילָנִי מֵאִיְבֵי אֱלֹהֵי, מִמַּתְקוֹמְמִי
 תִּשְׁגָּבֵנִי: הֲצִילָנִי מִפְּעַלֵי אֲוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי:
 כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים, לֹא-פִשְׁעִי וְלֹא-
 חַטָּאתִי יְהוָה: בְּלִי-עוֹן יִרְצוֹן וַיְכַוְּנֵנִי, עוֹרָה לְקַרְאתִי
 וּרְאָה: וְאִתָּה יְהוָה-אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הֲקִיֵּצָה
 לְפָקֹד כָּל-הַגּוֹיִם אֶל-תַּחַן כָּל-בְּגָדֵי אֲוֹן סְלָה: יִשׁוּבוּ
 לְעָרֵב יְהֵמוּ כַּכָּלֵב, וַיִּסּוּבּוּ עִיר: הִנֵּה יִבְיַעוֹן בְּפִיהֶם,

חֲרָבוֹת בְּשׂוֹפְתוֹתֵיהֶם, כִּי־מִי שִׁמְעַע: וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לְמוֹ, תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: עֲזוּ, אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁמְרָה, כִּי אֱלֹהִים
 מִשְׁגָּבִי: אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יִקְדְּמֵנִי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי:
 אֶל־תִּהְרַגְם פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי, הִנִּיעַמוּ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידְמוּ,
 מִגִּנְנוּ אֲדַנִּי: חֲטֵאת־פִּימוּ דְבַר־שׂוֹפְתֵימוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם,
 וַיִּמְאָלְהוּ וַיִּמְכַּחֲשׁ יִסְפְּרוּ: כִּלְהָ בַחֲמָה, כִּלְהָ וַאֲיַנְמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַ בְּיַעֲקֹב, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה: וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרְב יִהְמוּ כַכָּלֵב, וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: הִמָּה יִנִּיעוֹן לְאַכְלֵ,
 אִם־לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלִּינוּ: וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאַרְגִּין לְבַקֵּר
 חֲסָדֶךָ, כִּי־הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי, וּמְנוּסָה בְּיוֹם צַר־לִי: עֲזֵי
 אֱלֹהֵיךָ אֲזַמְרָה, כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז.

לְמַנְצַח עַל־יְדוּתוֹן לְאַסָּף מְזֻמּוֹר: קוֹלִי*) אֶל־אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי
 דְּרָשְׁתִּי, יָדִי לִיִּלָּה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג מֵאַנָּה הַנֶּחֱם נִפְשֵׁי:
 אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה, אֲשִׁיחָה, וְתַתְּעִיטָה רוּחִי סָלָה:
 אַחֲזָתָה שְׁמֵרוֹת עֵינָי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה, עִם־לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׁ רוּחִי: הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי וְלֹא־יִסִּיף
 לְרִצּוֹת עוֹד: הֶאֱפֵס לְנִצַּח חֲסִדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדוֹר וָדוֹר:
 הִשְׁכַּח חֲנוּת אֵל, אִם־קִפֵּץ בְּאֵף רַחֲמָיו סָלָה: וְאֲמַר

*) באמרו אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם.

חלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת יְמִין עֲלִיּוֹן: אֲזַכּוֹר מֵעַלְלִי יְהִ, כִּי
 אֲזַכְּרָה מִקֶּדֶם פְּלֹאֶךָ: וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךְ וּבְעַלְלֵי־לִוְתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכֶךָ, מִי־אֵל גָּדוֹל כְּאֱלֹהִים:
 אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: גָּאַלְתָּ בְּזִרְוֹעַ
 עַמֶּךָ, בְּגִי יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה: רְאוּךָ מִים אֱלֹהִים, רְאוּךָ
 מִים יַחֲלִיּוּ אֶף יִרְגְּזוּ תְהוֹמוֹת: זָרְמוּ מִים עֲבוֹת קוֹל
 נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצָצְרֶיךָ יִתְהַלְכוּ: קוֹל רַעַמְךָ בַּגִּלְגָּל,
 הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבְלִ, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: בְּיָם דְּרָכֶךָ
 וּשְׁבִילֶךָ בְּמִים רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נוֹדְעוּ: נַחֲיֵת כְּצֹאן
 עַמֶּךָ, בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

.צ.

תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מְעוֹן אַתָּה הָיִיתָ
 לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: בְּטָרָם הָרִים יִלְדוּ וַתַּחֲוִלֵּל אָרֶץ וַתִּבְלִ,
 וּמְעוֹלָם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: תִּשָּׁב אָנוּשׁ עַד-דְּכָא,
 וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְּנֵי-אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם
 אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: זָרַמְתָּם, שָׁנָה יְהִיּוּ,
 בְּבִקְרָה כְּחֲצִיר יַחֲלֶף: בְּבִקְרָה יִצִּיץ וַיִּחַלֶף, לְעָרֵב יִמוּלֵל
 וַיִּבֶשׁ: כִּי כָלִינוּ בְּאַפֶּךָ, וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ: שָׁתָה עֲוֹנֹתֵינוּ
 לְנִגְדֶךָ עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנִיָּךָ: כִּי כָל-יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעַבְרָתְךָ
 כְּלִינוּ שְׁגִינוּ כְּמוֹ-הֶגְהָה: יְמֵי שְׁנוֹתֵנוּ כְּהֵם שְׁבָעִים שָׁנָה,
 וְאִם בְּגִבּוֹרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַהֲבָם עָמַל וְאָוֶן, כִּי
 גַז חִישׁ וַנִּעֲפָה: מִי יוֹדֵעַ עַז אַפֶּךָ, וּכְיִרְאַתְךָ עֲבָרְתְּךָ:

למנות ימינו כן הודע, ונבא לבב חכמה: שובה יהוה
 עד-מתי והנחם על עבדיך: שבענו בבקר חסדך, ונגננה
 ונשמחה בכל-ימינו, שמחנו פירות עניתנו, שנות ראינו
 רעה: יראה אל-עבדיך פעלך והדרך על בניהם: ויהי
 נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו,
 ומעשה ידינו כוננהו:

קה.

הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו
 לו זמרו-לו שיחו בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו
 ישמח לב מבקשי יהוה: דרשו יהוה ועזו בקשו פניו
 תמיד: זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי-פיו:
 זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו: הוא יהוה אלהינו
 בכל-הארץ משפטיו: זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף
 דור: אשר כרת את אברהם ושבעתו לישחק: ויעמידה
 ליעקב לחק לישׂראל ברית עולם: לאמר לך אתן את
 ארץ כנען חבל נחלתכם: בהיותם מתי מספר כמעט
 וגרים בה: ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה אל-עם
 אחר: לא הניח אדם לעשקם ויוכח עליהם מלכים: אל
 תגעו במשיחי ולנביאי אל תרעו: ויקרא רעב על-הארץ
 כל מטה-לחם שבר: שלח לפניהם איש לעבד נמכר
 יוסף: ענו בכפל רגלו ברזל באה נפשו: עד עת בא
 דברו אמרת יהוה צרפתהו: שלח מלך ויתירהו משל

עמים ויפתחהו: שמו אדון לביתו ומושל בכל-קננינו:
 לאסור שריו בנפשו וזקניו יחכם: ויבא ישראל מצרים
 ויעקב גר בארץ-חם: ויפר את-עמו מאד ויעצמהו
 מצריו: הפך לבם לשנא עמו להתנפל בעבדיו: שלח
 משה עבדו אהרן אשר בחר בו: שמו-כם דברי אתותיו,
 ומופתים בארץ חם: שלח חשף ויחשיף ולא מרו את
 דברו: הפך את מימיהם לדם וימת את דגתם: שרץ
 ארצם צפרדעים בחדרי מלכיהם: אמר ויבא ערב פנים
 בכל גבולם: נתן גשמייהם ברד, אש להבות בארצם:
 ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: אמר ויבא ארבה,
 וילק ואין מספר: ויאכל כל-עשב בארצם, ויאכל פרי
 אדמתם: ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל-אונם:
 ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו כושל: שמח מצרים
 בצאתם, כי-נפל פחדם עליהם: פרש ענן למסך, ואש
 להאיר לילה: שאל ויבא שליו ולחם שמים ישביעם:
 פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: פי זכר את-דבר
 קדשו, את-אברהם עבדו: ויוציא עמו בששון, ברנה
 את בחיריו: ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים
 יירשו: בעבור ישמרו חקיו ותורתיו ינצרו, הללויה:

קלז.

על נהרות בכל שם ישבנו, גם-בכינו בזכרנו את-
 ציון, על ערבים בתוכה תלינו פנרותינו: פי שם

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

מורנו ורבנו

נשמת כ"ק עט"ר אדמו"ר **מוהרא"ש**
זי"ע והרבנית **יחנא שפרה בת אשר**
ישעיהו

שנזכה אנו וצאצאינו עד עולם להידבק
באמת בצדיק.

בריאות והצלחה ברוחניות וגשמיות:

ראובן בן דבורה גיטל

חיה חמשה בת רחל

מלכה, אליעזר שלמה

ושמואל בני חיה חמשה

הספר הקדוש הזה נדפס
להצלחה בכל - לכל משפחת **מעלה וברנבוים**.

זיווג הגון, חזרה בתשובה ורפואה שלמה:

אריה לייב בן דבורה גיטל

ברוך בער בן דבורה גיטל

אברהם בן דבורה גיטל

מיכאל בן יפה

יאיר בן יפה

ברוך מרדכי בן רחל.

בריאות והצלחה ברוחניות וגשמיות:

יפה בת חמשה ועמרם בן פלילה

רחל בת יפה ומשה בן רבקה והבנים:

יקיר

בן בנימין

לעילוי נשמת:

ר' **רפאל שמואל** בן ר' **אריה לייב** זי"ע

ר' **חיים** בן ר' **רפאל ראובן** ז"ל

ר' **ברוך מרדכי** בן ר' **נחמן** ז"ל

חברון בן **שלום** ז"ל

מרת **ציפורה** בת ר' **אלטר אשר לעמל הלוי** ז"ל

ולהצלחת ולאחדות הקהילה

